

శ్రీలతతేజాభ్యున్మేష

(ప్రవచన వారం)

సామవేదం హిందువుల శర్మ

బుధిపీఠం ప్రముఖం

శ్రీ లలితాపొబ్బానమ్

(ప్రవచన పాఠం)

సామవేదం షణ్ముఖ శర్మ

బుధపీఠం ప్రచురణ

శ్రీ లలతోపాభ్యానము

శ్రీ లలతోపాభ్యానము

(ప్రవచన పారం)

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ప్రథమ ముద్రణః

లీవికంబి-కార్టికం

డిసంబర్-2018

డిజెనింగ్ : రాము పండా

ప్రచురణః

బుపిలీరం చారిటబుల్ ట్రస్ట్

ముద్రణః

సంహిత గ్రాఫిక్స్, హైదరాబాద్

ప్రతులకు:

ప్లాట్ నెం-1-9-46,

హెచ్.ఎ.జి 'ఎ'-40,

డా॥ ఎ.ఎస్.రావు నగర్,

హైదరాబాద్-20.

ఫోన్: 040-27134557

శ్రీలలితార్పణంగా...

శ్రీలలితాదేవీ దివ్యలీలామృతాన్ని ప్రవచనరూపంగా పలుతావుల్లో కీర్తించే భాగ్యం శ్రీమాతృకట్టాక్షం వలన, గురుకృప వలన లభించింది. ప్రవచనరూపంగా వచ్చిన ఆ దివ్యగాథలను పుస్తకరూపంలో తీసుకురావాలని బహుకాలం నుండి ఆశయం.

బ్రహ్మోండవురాణంతర్గతమైన లలితోచాభ్యానంలోని ఘట్టాలను పూర్వాపర పరిశీలనతో సమన్వయిస్తూ ప్రవచించడం జరిగింది. ఆయా సన్నిఖేశాలను, అసురగణ సంహోరానికి అమ్మ నుండి ఆవిర్యవించిన దేవీరూపాలను ఉపాసనాపరంగా, తత్త్వపరంగా వ్యాఖ్యానిం చడం ఈ గ్రంథ ప్రత్యేకత. కేవలం పురాణకథగా కాక ఒక తత్త్వప్రతిపాదనగా లలితా చరితను సంభాషిస్తూ ప్రసంగించిన విషయాలనే గ్రంథంలో పొందుపరచడమయ్యాంది.

అత్మీయులు, పెద్దలు డా.వ్యాకరణం అంజనేయశాస్త్రిగారు పట్టుపట్టి ఈ గ్రంథం ప్రచురణ కావాలని ప్రోత్సహించారు.

గతంలో విష్ణువిద్య, రుద్రనమక మైథిలి, దిసీజ్ అవర్ ఎటర్స్ ల్ ధర్మ - అనే పుస్తకాలు వారు ఆర్థికంగా తోడ్పడి ప్రచురించినవే.

ప్రవచనాల ధ్వనిముద్రికలను శ్రద్ధగా విని శ్రీమతి లక్ష్మిగారు(నెల్లారు), శ్రీమతి రాళ్యబండి (చిట్టాప్రగడ) లలితగారు(స్వాజర్మీ, యువన్వ), శ్రీమతి లలితాశ్రీరామ్ గారు (బెంగుళూరు) అక్షరబండం చేశారు. వాటిని పరిశీలించి హర్షిగ్రంథంగా రూపొందిం చిన చిరంజీవులు శ్రీమతి & శ్రీ చిట్టిబాబుశర్మ, తమ్ముడు చిరంజీవి సత్యనర సింహ శర్మ అశీఃపాత్రులు.

గౌరీశంకర స్వరూపులైన మాతాపితరులు రమణమ్మ, రామమూర్తి శర్మగార్ల దీవెనలు, గురువర్యులు శ్రీ మహాదేవానందనాథుల అనుగ్రహ బలం ఈ గ్రంథాన్ని తీర్చిదిద్దినవి.

పుస్తకంగా ప్రచురించడంలో ఆర్థికసహాయంతో ప్రోడ్యులపరచిన డా. వ్యాకరణం అంజనేయ శాస్త్రిగారు, వారి శ్రీమతి శారదమ్మగార్లకు లలితా కట్టాక్ష సిద్ధిరస్తు.

శ్రీమాత్రే నమః.

నా సర్వ వాజ్యాయం వలె ఈ గ్రంథము కూడా గజానన పడానన సమేత

శ్రీ ఉమామహేశ్వరార్పణమస్తు.

-సామవేదం ఘణ్ణుభ శర్మ

సమర్పణకు ప్రేరణ...

అరుణాం కరుణాతరంగితాక్షీం
ధృత పాశాంకుశ పుష్టిబాణచాపాం,
అణిమాదిభిరావ్యతాం మయ్యాషిః
అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్.

సమన్వయ సాప్రూట్ బ్రాహ్మణై సామవేదం షణ్ముఖర్మ గారు గత 16 సంవత్సరాలుగా బెంగుళూరులో ప్రవచన యజ్ఞం జరుపుచున్నారు.

2008 జనవరిలో జరిగిన ప్రవచనము ‘లలితోపాభ్యానము’.

అమ్మవారి మీద ప్రవచనము నవరాత్రి లాగ, తొమ్మిది రోజులు జరిగినది.

బెంగుళూరు శ్రేతలు కడు ఉత్సాహముతో పాల్గొని ఎంతో విజయవంతము జేసినారు.

ఈ శ్రేతలలో శ్రీమతి లక్ష్మిగ్రారు ఉత్సాహముగా వినినది విన్నట్లుగా ప్రాసి, తరువాత సి.డి. పెట్టుకొని విని దానిని మరల తీర్చిదిద్ది మాకు అందజేసినారు.

దానిని శ్రీ శర్మగారు చదివిన తరువాత నేను శర్మగారిని సంప్రదించి ఒక గ్రంథముగా తీసుకొని వచ్చిన బాగుండునని తలచితిని.

శ్రీ శర్మగారు ఎన్నో పనులతో మరియు విదేశీ ప్రయాణములతో తీరిక లేకపోవడం వలన మరియు 2010లో జరిగిన రుద్రనమక భాష్యము గ్రంథ రూపములో ప్రచురించుట వలన ఈ గ్రంథము ఇప్పుడు 2018లో తయారు అయినది.

రుద్రనమక భాష్యము మాదిరి ఈ లలితోపాభ్యానము కూడ శ్రీ శర్మగారి హావ భావములను పట్టుకొని ప్రతి మాటకు ప్రతి అంశమును గ్రంథముగా తీసుకొని రావటమే ఈ ప్రయత్నము. రుద్రనమక భాష్యమును పారకులు ఎంతో ఆదరించిరి.

అదే విధముగ ఈ లలితోపాభ్యాన గ్రంథము కూడా ఆదరించగలరని నా ఆశ.

విష్ణువిశ్వ ఒక పరిశోధనాత్మక గ్రంథము. దీని ఆధారముగ ఎంతోమందిచే పరిశోధనలు మరియు చర్చలు, సత్యంగములు జరుగుచున్నాయి అని నాకు తెలుసు. చాలా ఆనందకరమైన విషయము.

శ్రీ లలితోపాభ్యానము

అట్లే రుద్రనమక భాష్యమును మరియు లలితోపాభ్యానము కూడ ప్రజాదరణ పొంద గలవు అనుటకు సందేహము లేదు.

ఈ గ్రంథములు ప్రత్యేకత ఏమంటే, ఇది చదువుతున్నప్పుడు శ్రీ శర్మగారు మనము కూడ వేదికపై కూర్చుని భాషించుచున్నట్లుగ భావించగలము.

ఆ శ్రేలి నాకు నచ్చినట్లుగ మీకును ఆనందము కలుగజేయునని నా అభిలాష.

ఇట్లే సదవకాశము కలిగించిన శ్రీ శర్మగారికి నా హృదయ పూర్వక అభినందనములు.

నాకు చేదోడు వాదోడుగా ఉండి నా సంకల్పమునకు అండగా నిల్చిన నా సతీమణి శ్రీమతి శారదకు నా ఆశేస్సులు.

మున్మందు జరుగు ప్రణాళికలకు కూడ ఇట్లే అండగ ఉండవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చక్రరాజ నిలయా శ్రీమత్రిపుర సందర్భి

శివా శివాశక్షేకరూపిణి శ్రీలలితాంబికా

శ్రీ లలితాదేవికి సమర్పణ చేయుచూ....

భవదీయుడు
వ్యాకరణం అంజనేయ శాస్త్రి

శ్రీలలితోపాభ్యానమ్

(ప్రవచన పాఠం)

బ్రహ్మండపురాణములోనిది లలితోపాభ్యానం.

ఇదే బ్రహ్మండపురాణములోనిదే ప్రసిద్ధమైన లలితాసహస్రనామస్తోత్రం.

లలితోపాభ్యానాన్ని ఆధారం చేసుకొనే ఆ స్తోత్రం ఏర్పాటు చేయబడింది.

ఈ ఉపాభ్యానాన్ని శ్రద్ధగా తెలుసుకొన్నవారు లలితాసహస్ర నామస్తోత్రాన్ని మరింత అస్యాదనతో పారాయణ చేసి దివ్యమైన ఫలితాన్ని పొందగలరు.

లలితోపాభ్యానం అంతా మంత్రమయం, తత్త్వమయం.

మంత్రవిద్యలలో ఒకటైన శ్రీవిద్య, బ్రహ్మవిద్య కూడా. అందుకే ‘స్వతంత్రం తే తంత్రం’ అన్నారు శంకరులవారు.

‘స్వతంత్రా సర్వతంత్రేశి దక్షిణామూర్తిరూపిణి’ అనే నామాలు ఇతర తంత్రాల కంటే ఈ శ్రీవిద్యాతంత్రం ఒక ప్రత్యేకమైనదని తెలియజేస్తున్నాయి.

దానికి కారణం ఇది మోక్షవిద్య కావడమే. ‘అత్మవిద్యా మహావిద్యా శ్రీవిద్యా కామనేవితా’ అనే నామాలు ఇది అత్మవిద్య, మహావిద్య అని తెలియజేస్తున్నాయి.

మహావిద్య అంటే బ్రహ్మవిద్య, మహాచృణం బ్రహ్మమును తెలియజేస్తుంది. ఆ కారణం చేతనే బ్రహ్మవిద్యను ప్రతిష్టచేయడానికి బధ్యకంకణులైన అపరశంకరులైన ఆదిశంకర భగవత్పూరులవారు, ఈ శ్రీవిద్యనే ఉపాసనాతంత్రంగా ప్రతిష్ఠ చేసారు. ఉపనిషత్ పరమార్దం లోకి పర్యవసించే ఉపాసనా విద్య - శ్రీవిద్య. శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తే ఈ లలితావిద్య అంతా ఉపనిషత్ ప్రతిపాద్యమైన అత్మవిద్యగా స్పష్టమౌతుంది. ఇహనికి, పరానికి, పరమార్దానికి కూడా పనికి వచ్చే ఈ శ్రీవిద్యాస్వరూపాన్ని ఆవిష్కరించే ఉద్దంధమే శ్రీలలితోపాభ్యానం.

శ్రీవిద్య అంటే ఏమిటి?...

‘శ్రీ’ అంటే చైతన్యం అని అర్థం. ‘శ్రీవిద్య’ అంటే చైతన్యవిద్య.

చైతన్యమాసనే ‘శ్రీవిద్య’. పరబ్రహ్మ అంటేనే చైతన్యం. అత్మ అంటేనే చైతన్యం. కాశీర శైవసిద్ధంతంలో మొట్టమొదటటి సూతం ‘చైతన్యమాత్మా’.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

సృష్టిలో అంతట వ్యాపించిన ఆత్మచైతన్యం. ఆ చైతన్యమే శ్రీ. ‘శ్రీ’ అంటే చైతన్యం, శేభ, కళ, కాంతి ఇత్యాదులు. చైతన్యమే సిరి. అది లేనప్పుడు ఎన్నుంటే లాభం ఏముంది? ఆ చైతన్యరూపిణి అయిన మాత ‘శ్రీమాత’ అని కీర్తించబడుతోంది. ఆ శ్రీమాతకు సంబంధించిన సూక్తం ‘శ్రీసూక్తం’. ఆ తల్లికి సంబంధించిన మంత్రం ‘శ్రీమంత్రం’ ఆ తల్లి యొక్క అధిష్టానం ‘శ్రీ యంత్రం-శ్రీ చక్రం’. ఇది శ్రీవిద్య.

శ్రీవిద్య - దశమహావిద్యలు

ఈ శ్రీవిద్య దశమహావిద్యలలో ఒకటి. దశమహావిద్యలకే సిద్ధవిద్యలని కూడా పేరు. వీటిద్వారా ఆ పరమచైతన్యాన్ని ఉపాసించడమే ప్రథానమైనది.

ఈ దశమహావిద్యలు 1.కాళి, 2. తార, 3.త్రిపురసుందరి 4.చిన్నమస్త 5.బగళాముఖీ 6.ధూమావతి, 7.మాతంగి, 8.బైరవి 9.కమలాత్మిక 10.భువనేశ్వరి అని చెప్పబడు తున్నాయి. ఈ దశమహావిద్యలకు ఒక్కాక్కడానికి ప్రత్యేకమైన తంత్రం ఉంది.

ఒక విద్యను పరిపూర్ణంగా తెలుసుకోవడానికి జీవితం చాలనంత ఉంది. దశ మహావిద్యలలో మూడవ విద్యని త్రిపురసుందరీవిద్య లేదా షోడశీవిద్య అని అంటారు.

ఆ మూడవ విద్యయే శ్రీవిద్య.

ముఖ్యంగా భారతదేశమంతా ఈ శ్రీవిద్య వ్యాప్తి చెందినప్పటికి దక్కిణాదిన ఈ శ్రీవిద్య ప్రసిద్ధిగా కనపడుతుంది. మరికొన్ని ప్రాంతాలలో కాళి మొదలైన విద్యలు కనిపిస్తాయి. అన్ని విద్యలు గొప్పవే కాని మూడవ విద్యయైన శ్రీవిద్య వద్ద మిగిలిన తామ్మిది విద్యల సమన్వయం కనిపిస్తుంది.

దీని పేరే సుందరీవిద్య అని చెప్పబడుతున్నది.

సాందర్భోపాసనే త్రిపురసుందరీ ఉపాసన

ఈ త్రిపురసుందరే రాజరాజేశ్వరి, షోడశీ అయిన జగదంబికగా కీర్తించబడుతోంది. రామకృష్ణపరమహంస అమృతార్థి అనుగ్రహం పొందిన బ్రహ్మానిష్టుడు. ఆయనకు ఏ మంత్రమైన ఒకమాల తిప్పేసరికల్లా మంత్రదేవత కనపడేది. అదే మిగిలినవారికి ఒక మంత్రం సిద్ధపొందాలంటే చాలా కాలం పడుతుంది.

ప్రతి తల్లి వచ్చి దర్శనం ఇచ్చి అనుగ్రహించిందని ఆయన తన అనుభవాన్ని చెప్పా, “అమృతార్థి అన్ని మూర్తులను చూసాను. ప్రతి మూర్తి దివ్యమే కాని నేను చూసిన మూర్తుల లోకాల్లా అత్యంత రమణీయమై, మనోహరమైన స్వరూపం శ్రీ రాజరాజేశ్వరి లలితా

సామవేదం షష్ఠ్యాఖశర్మ

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

మహా త్రిపురసుందరీ స్వరూపం, శ్రీవిద్యాస్వరూపముని రామకృష్ణపరమహంస స్ఫురంగా తెలియజేసారు.

గోచరాగోచరమైన ఈ అనంతమైన విశ్వమందంతటా ఏ అభండ సౌందర్యం వ్యాపించి ఉండో ఆ సౌందర్యమే జగదుంబిక. ఆ సౌందర్యోపాసననే త్రిపురసుందరీ ఉపాసన. ఈ తల్లి జగతిని అనుగ్రహించడానికి పలుమార్లు ప్రకటితమైనాడి.. ఆ ప్రకటింపబడిన అవతారగాథను వర్ణించేదే ‘లలితోపాభ్యానం’.

ప్రథమ ప్రధాన శ్లోకం:

అస్తు వః శ్రేయనే నిత్యం వస్తు వామాంగ సుస్థరమ్
యతస్తుతీయం విదుపాం తురీయం త్రైపురం మహః

“మూడవదైన కామపురుషార్థం తురీయంగా (నాల్గవదైన మోక్షపురుషార్థంగా)
ఉపాసకులకు పర్యాప్తసింపజేసే శివ వామాంగసుందరమైన తేజస్సు-త్రిపుటికి
పూర్వసిద్ధమైన తత్త్వం మీకు మోక్షరూపమైన శ్రేయస్సును అనుగ్రహించు
గాక”

అగస్తులవారి కాంచీక్షేత్ర గమనం

అగస్తోనామ దేవర్షిః వేదవేదాంగపారగః
సర్వసిద్ధాంతసారజ్ఞః బ్రహ్మసంస్థరసాత్మకః

అగస్తులవారి ప్రస్తావనతో ప్రారంభమౌతున్నది. అగస్తుడు అనబడే దేవర్షి వేద వేదాంగపారగుడు, సర్వసిద్ధాంతాల సారం తెలిసినవాడు, ఎల్లవేళల బ్రహ్మసందరస స్థితిలో ఉన్న ఆత్మనిష్ఠడైన మహాత్ముడు భారతదేశమంతా సంచారం చేస్తూ (చవారాద్యుత హేతుని తీర్థాన్యాయతనాని చ) అనేకరకములైన తీర్థయాత్రలు చేస్తూ ఉన్నాడు. తీర్థయాత్ర, క్షేత్ర యాత్ర ఆత్మపుద్ధి కోసం చేయాలి.

భగవద్వాపనామయంగా ఆ తాదాత్మస్తితి పొందడానికి కాక అనేక జన్మలనుండి సంక్రమించిన పాపాలు ప్రకూలన కావింపబడి చిత్తం శుద్ధి కావడానికి తీర్థయాత్ర, క్షేత్రయాత్ర చేయాలి.

మహాత్ములు చేసే తీర్థయాత్రల వలన వారికి రావల్సినది ఏదీ లేదు. కానీ వారు ఎందుకు సంచరిస్తారంటే ‘తీర్థం కుర్చుంతి తీర్థాని’ అని చెప్పారు. తీర్థాలను తీర్థంగా చేస్తారు వారు. వాళ్ళు వెళ్ళడం వలన, వారి ఉనికి, తపస్సుల చేత ఆ తీర్థాలు శక్తిమంత మపుతాయి. అలా శక్తిమంతమైన తీర్థాలకు వెళ్్తే మనం ధన్యులమపుతాం. జగతిని

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

తరింపచేయడానికి ఈ మహాత్ములు సంచరిస్తా ఉంటారు.

ఆ విధంగానే అగస్టులవారు మంగళప్రదమైన తీర్థాలు, ఆయతనాలు సందర్శిస్తా ఉండగా కలియుగంలో ఉన్న భూలోకవాసులను అందరిని చూసి వేదనకు గురయ్యాడు. ఈ కలి యుగంలో మానవులందరూ భౌతిక దృష్టి కలవారు. కలియుగంలో ధర్మం ఒంటిపాదంతో నడుస్తా ఉంటుంది. ఒంటి పాదమంటే పాక్షికదృష్టి(partial view) అని అర్థం.

కేవలం భౌతికజీవన(materialistic outlook)మే నిత్యం అనుకొని, ఇంద్రియాలను సుఖపెట్టడమే పరమార్థంగా, దీనికి అతీతంగా ఒక ధర్మముంది అనే ఎరుక లేకుండా బ్రతికే బ్రతుకు పేరే కలిబ్రతుకు.

అలాంటి ఈ కలియుగంలో ప్రజలంతా పరతత్త్వాన్ని తెలుసుకోకుండా భగవంతుడు ఇచ్చిన ఆయువు అనే అద్భుతమైన అవకాశాన్ని వృథాపరచుకొంటున్నారు.

‘శిశ్నేధరపరా స్తుష్ట్వా చింతయామాస తాప్తుతి’ - మానవులందరూ కేవలం ఇంద్రియాలను సుఖపెట్టడమే జీవితపరమార్థం అని బ్రతుకుతూ పుణ్యపాప చింతన లేక అధర్మ పరాయణలై ఉన్నారు. ఏరు ఎలా తరిస్తారని ఆలోచించి వేదన పడ్డాడు.

బుఘులు మనకోసం వేదన పడ్డారు. మన సంస్కృతి అంతా బుఘులు ఇచ్చిందే. మనం బాగుపడాలని తప్పించారు బుఘులు. మనం ఎవరి బుఱుమైనా తీర్పుకోగలం కాని బుఘుల బుఱం తీర్పుకోలేం.

పశుతుల్యమైన మానవులకు సంస్కారాలను అందించిన వారు మహర్షులే. అలాంటి వారిలో అగ్రగణ్యాడు అగస్త్యమహర్షి ఆ మహాత్ముడు మనమంతా ఎలా తరిస్తామా అని అలోచిస్తా ఈ దక్కిణాపథంలో సంచరిస్తా...

ప్రాప్త మాసీస్తోపుణ్యం కాంచీనగరమధ్యతమ్
కాంచీనగరం చేరుకున్నారు. కాంచీనగరం మోక్షపట్టణాలలో ఒకటి.

అయోధ్య మధురా మాయా కాశీ కాంచీ అవంతికా

పురీ ద్వారావతీ చైవ సప్తిథా మోక్షపట్టణః

అలాంటి కాంచీక్కేత్రానికి చేరుకొని అక్కడ...

తత్త వారణ శైలేష్ట మేకామ్రనిలయం శివమ్

అక్కడ వారణశైలమనే పర్వతం వద్ద ఏకామ్రనాథుడనే పేరుతో పరమేశ్వరుడు ఉన్నాడు.
అదే విధంగా వరదరాజుస్వామివారు కూడా అక్కడే వెలసి ఉన్నారు. అక్కడ అమృవారు

సామవేదం షష్మిఖశర్మ

శ్రీ లలితాంచాల్మానమ్

కామాక్షినామంతో ఉంది.

కామాక్షిం కలిదోషభీం అపూజయదధాతృవాన్

‘ఆత్మవాన్’ అంటే రెండు ఆర్థాలు ఉన్నాయి. ఇతరుల సహాయం లేకుండా తనంత తానే గొప్పగా ఉండగలిగేవాళ్లి ఆత్మవంతుడు అంటారు. ఆత్మవంతుడు అనేదానికి ఇక్కడ ఆత్మజ్ఞాని అని అర్థం. ఆత్మజ్ఞాని మైన అగస్త్యుడు కలిదోషసంహరిణ అయిన కామాక్షిదేవిని పూజించాడు. కలిదోషభీ ‘అని చెప్పడంలోనే ఆయన ఏ వేదనతో ఉన్నాడో ఆ వేదనకి అక్కడ సమాధానం లభిస్తోందని తెలియబడుతోంది. కలిలో ఉండే అన్ని దోషాలను పోగొట్టగలిగే లలితాత్రిపురసుందరి, తన యథాస్వరూపంతో కామాక్షిదేవిగా ఉన్నస్తలం కాంచీపురం.

అరుణం కరుణాతరంగితాక్షిం దృతపొశాంకుశపుష్పబాణచాపాం
అణిమాదిభిరావృతాం మయ్యాఖైః అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్
-అని ఏ తల్లిని కీర్తిస్తున్నామో ఆ స్వరూపంగా అక్కడ ఉంది. చెరకువిల్లు,
అయిదు పువ్వుల బాణాలు, పొశాంకుశాలు ధరించి లలితాంబిక కామాక్షి
నామంతో ఉంది.

లలితాసహస్రం పరిశీలిస్తే అమృతారు చిదగ్నికుండంలోంచి ఉడ్చవించిన
తర్వాత అమృత పేరు ‘శివాస్యాధీనవల్లభా’ అని చెప్పు త్రమంగా ఆవిద
నివాసస్థలం ‘సుధా సాగరమధ్యస్థా’ అని చెప్పు, తర్వాత ‘కామాక్షి కామ దాయినీ’ అని
చెప్పారు. అంటే మొదట అమృత పేరు ‘కామాక్షి’ అని చెప్పారు. లలితామహాత్రిపురసుందరి
పేరు ‘కామాక్షి’ అని చెప్పబడుతున్నది.

ఆదిశంకరభగవత్సాములవారు అమృతారి దివ్యదర్శనాన్ని మూకాంబికా మొదలైన
క్షేత్రాలలో పొందినప్పటికీ కాంచీనగరం రాగానే ఆయన పరవశించిపోయారు. అందుకే
ఆయన అమృతారి ముండు శ్రీచక్రాన్ని ప్రతిష్ఠించేసారు. ఆ విధంగా ఆదిశంకరుల విభూతి
కాంచీక్షేత్రంలో ప్రతిష్ఠింపబడి జగతిని కాపాడుతూ ఉంది.

ఏ సంప్రదాయానికి చెందిన వారైనపుటకీ గమనించాల్సినది.. ఆదిశంకరుల ఆష్టోత్తరశత
నామాలలో ‘కాంచీక్షేత్రంలో శ్రీచక్రం ప్రతిష్ఠించారు’ అనే నామం కూడా ఉంది.

“కాంచ్యాం శ్రీచక్రరాజాభ్య యంత స్థాపన దీక్షితాయ నమః” (81వ నామం). కామకోటి
అని కాంచీ క్షేత్రానికి మరొక పేరు ఉంది.

లలితాసహస్రనామస్తోత్రంలో ‘త్రికూటా కామకోటికా’ అని కూడా ఉంది.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

లలితోపాభ్యాసంలో కూడా ‘కామకోటిపీరస్తితా’ అనే నామం ఉంది.

కాంచీనగరం అమృవారి శక్తిపీరాలలో ఒకటి. ఆ శక్తిపీరాల్లో ఈ శక్తిపీరం పేరు

కామకోటిపీరం. అలాంటి కామకోటిపీరాన్ని తర్వాత శంకరులవారు ఆరాధించారు.

దీనికి స్వతఃసిద్ధమైన నామమే ‘కామకోటి’ అని శాస్త్రాలు అధారంగా తెలుస్తున్నది.

అలాంటి కాంచీనగరానికి అగస్త్యులవారు చేరుకొని అమృవారిని ఆరాధించి...

“లోకహోతోర్జుయార్జుస్య చిస్తయాసస్యధిమతః,

చిరకాలేన తపసా తోషితోఽ భూ జ్ఞసార్థనః”

పిల్లలకు వారి జబ్బేంటో, దానికి ఏం మందో వారికి తెలీదు. కానీ పెద్ద వాళ్ళు వారి జబ్బు తెలుసుకొని దాని మందు ఎలా ఇస్తారో, అదే విధంగా మనకి అజ్ఞానం అనబడే జబ్బు ఉంది. అది గమనించిన మహానీయులైన మహర్షులు ఇలాంటి ఔషధంలాంటి గొప్పవిద్యలను తపస్సు ద్వారా అందిస్తున్నారు. అయితే జబ్బు నుంచి బయట పదే యోగం ఉన్నవారికి మందు దక్కుతుంది. అలాగే తరించే యోగం ఉన్నవారికి ఈ గ్రంథము లందు విశ్వాసం లభిస్తుంది.

అగస్త్యుని మాట యందు గురి కుదిరి ఆ మార్గాన్ని మనం అవలంబిస్తాం. ఆయన చాలా కాలం కాంచీక్షేత్రంలో తపస్సు చేసారు.

కాంచీక్షేత్రం గురించి ఇతర పురాణాలు కూడా పరిశీలిస్తే అక్కడ చేసే కొద్దిపాటి జపం అనంత కోటి ఘలితాలను ఇస్తుందని చెప్పారు.

అటువంటి దివ్యక్షేత్రం కాంచీనగరం.

ఆ కారణం చేతనే ఆయన కాంచీక్షేత్రంలో తపస్సు చేసారు.

హయగ్రీవ ప్రాందుర్భావం

ఆయన తపస్సుకి సంతోషించి నారాయణుడు ఎలా సాక్షాత్కరించారో చెప్పా...

హయగ్రీవాం తనూం కృత్యా సాక్షాచ్ఛిన్యాతవిగ్రహమ్

శంఖచక్రాక్షపలయపుష్టకోజ్యులబాహుకామ్

నారాయణుడు హయగ్రీవస్వామిగా గోచరించాడు. మనకి ఏ ప్రయోజనం కావాలో దానికి అనుగుణంగా భగవంతుడు రూపం ధరిస్తాడు. నిజానికి ఆయనకి ఏ రూపం లేదు కనుక ఏ రూపమైనా ధరించగలడు.

భగవంతుడు మనల్ని అనుగ్రహించాడానికి అనేకరూపాలు ధరిస్తాడు. బ్రహ్మవిద్యను ప్రదానం చేయడానికి నారాయణుడు ధరించే ఆకారం పేరే హయగ్రీవస్వరూపం.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

నారాయణతత్త్వంలో గురుతత్త్వం హాయగ్రీవుడు. శివతత్త్వంలో గురుతత్త్వం దక్షిణామూర్తి. దేవతత్త్వంలో గురుతత్త్వం శారదాంబికా.

నారాయణుడు హాయగ్రీవస్వరూపంలో దర్శనం ఇచ్ఛాదంటే అర్థం సాక్షాత్కృత్తు బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపంగా కనపడ్డాడు. చెప్పుటోయేది బ్రహ్మవిద్యని ఆయన రూపమే చెప్పున్నది. ఆయన స్వరూపం ‘సాక్షాత్ చిన్యాత్విగ్రహమ్’ - ఆయన విగ్రహం అంతా జ్ఞానమయమైన విగ్రహం.

జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మలస్ఫుటికాకృతిం।

ఆధారం సర్వవిద్యానాం హాయగ్రీవముపాస్యహో॥

జ్ఞానానందమయమైన విగ్రహంగా గోచరిస్తూ, స్ఫుటికం వంటి కాంతితో, నాలుగు చేతులలో పై రెండు చేతులలో శంఖచక్రాలు, క్రింది రెండు చేతులలో అక్షమాల, పుస్తకం ధరించి శోభిస్తున్నాడు.

ఈ అక్షమాల దాల్చిన హస్తంలోనే చిన్ముద్ర కూడా స్వామికి ఉంది. ఆయన శరీరం నుంచి వస్తున్న కాంతితో దిక్కులన్నీ వెలిగిపోతున్నాయి.

పూరయం ప్రైజగత్యైత్త్వం ప్రభయా దేహజాతయా

ప్రాదుర్భావ పురతో మునే రమితతేజసః

తం దృష్టో_నందభరితః ప్రణమ్య చ ముహుర్మహః

హాయగ్రీవ వరప్రదానం

మహాతేజస్సీ అయిన అగస్త్యమహర్షి, ఎదురుగా హాయగ్రీవస్వామి ఎప్పుడైతే దర్శన మిచ్చాడో ఆయన్ని దర్శించిన అగస్త్యుడు పరమానందభరితుడై మాటి మాటికి నమస్కరిస్తూ స్తోతం చేసి వినయంతో రెండు చేతులు దోయిలించగా...

అగస్త్యనితో స్వామి మాట్లాడుతూ...

అధోవాచ జగన్మాథ స్తుష్టో_స్తో తపసా తవా

వరం వరయ భద్రం తే భవితా భూసురోత్తమా॥

“ఓ అగస్త్యమహర్షి! నీ తపస్సుకి చాలా సంతోషించాను. నీకు ఏది త్రేపుమని అనుకుంటున్నావో దాన్ని అడుగు. నేను అనుగ్రహిస్తాను” అన్నాడు. మహాత్ములు తమకోసం ఏదీ అడుగు. వారు ఆప్తకాములు. వారికి కావల్సింది ఏమీ లేదు. కానీ జగత్తు హితం కోసం ప్రపాఠిస్తారు. తమకున్న జ్ఞానం, తపస్స అంతా జగత్ హితం కోసం ఎవరు వెచ్చి స్తున్నారో వారే బుపలు.

అగస్తులు హయగ్రీవస్యామివారికి నమస్కరిస్తూ...

యది తుష్టోసి భగవన్నిమే పామర జస్తవః
కేనోపాయేన ముక్తాస్యరేతన్యేవక్తుమర్థసి
జతిపృష్ఠో ద్విజేషాహ దేవదేవో జనార్థనః

“నిజంగా నా తపస్సుకి నువ్వు సంతోషం చెందినట్టితే ఓ భగవానుడా! అజ్ఞానంతో ఉన్న ఈ మానవులందరూ ఏ ఉపాయంచేత ముక్తి పొందుతారో దానిని నాకు తెలియజెయ్యా” అని అడగగానే దేవదేవుడైన జనార్థనుడు చెప్పున్నాడు.

నీకు నేను ఒక ఉపాయం చెప్పాను. ఈ ఉపాయం ఏం కొత్తది కాదు. అనాదిగా అవిద్య చేత చుట్టబడిన మనకి అనాదియైన విద్యయే తరింపచేయగలదు తప్ప కొత్తగా పుట్టుకొచ్చే వేవీ తరింపచేయలేవు. సంప్రదాయసిద్ధమైన, సనాతనమైన ఒక ఉపాయం చెప్పాలి. మన పెద్దవాళ్ల ఏది చెప్పినా సనాతనమైనదే చెప్పున్నానని చెప్పారు. కృష్ణపురమాత్మ అర్ఘునినితో నేను చెప్పే ఈ ధర్మం కొత్తది కాదు. సృష్టాదిలో దీన్ని నేను సూర్యునకు చెప్పాను.

సూర్యుడు మనువుకి చెప్పాడు. మనువు ఇక్కాపుడికి చెప్పాడు. ‘ఏవం పరంపరాప్రాప్తం’ అలా పరంపరగా వచ్చిందని చెప్పాడు. ఇక్కడ కూడా అగస్తునితో హయగ్రీవస్యామి చెప్పు...

విష వివ పురా ప్రత్య శ్శ్వేన రచితో మమ

అయమేవ కృతః ప్రశ్నో బ్రిహ్మణాశు తతః పరమ్

ఈ ప్రత్య ముందు పరమేశ్వరుడే వేసాడన్నాడు. పరమేశ్వరునికి ప్రత్య వచ్చిందా అంటే మన కోసం ఆయనే ప్రత్య వేసి సమాధానాన్ని మనకి అందించాడు. కనుక అయిన నుండి వచ్చిందే బ్రిహ్మవిద్య. దీనిని అనేకమంది మహర్షులు, దేవతలు కూడా అనుసరించి తరించారు. అలాంటే ఒక సనాతనమైన విద్యను నీకు తెలియజేస్తున్నాను. దాని వలన తప్పకుండా ముక్తిని పొందుతారు నుమా! అది జగదంబిక ఆరాధన. ఇది ఒక్కటే ఈ కలిదోషాలను నశింపజేయగలదు.

రజీగుణ తమోగుణాలు బాగా పెచ్చు పెరిగిన యుగం పేరు కలియుగం. తమోగుణం అంటే అజ్ఞానం. రజీగుణం అంటే అహంకారం. ఈ రెండు ప్రమాదమే.

అజ్ఞానం ఉంటే నాకేం తెలీదు అంటారు. కనీసం నాకేమి తెలియదన్న విషయమన్నా వాడికి తెల్పు కనుక దానికి సంతోషించవచ్చు. కానీ తనకేమి తెలియకపోయినా అన్ని తెలుసు అనుకుంటారు. అది అహంకారం. అది చాలా ప్రమాదకరం.

శ్రీ లలితామాట్లానమ్

అజ్ఞానం పేరుకుపోవడం చేత వారిలో పరతత్త్వం అనే వెలుగు కొద్దిపొటీ కూడా భాసించదు. అంత భయంకరమైనది ఈ కలియుగం. మనం ఇందులోనే పుట్టి ఇందులోనే పెరుగుతున్నాం కనుక దీని భయంకర లక్షణం మనకి తెలియదు. దీని గొప్పతనం తెలియాలంబే కొంతైనా బయటికి రావాలి. దీని నుంచి బయటకు రావడం మనవల్ల కాదు. అగస్యనిలాంటి వారు పోల్చుకున్నారు. అయ్యయో? దీనిలో ఉండిపోయారు వీళ్ళు ఎలా బాగుపడతారని అనుకున్నాడు. దీనికి ఒకటే ఉపాయం అమృవారి ఆరాధన.

‘కలికల్పణాశీనీ’ అనేది లలితాసహస్రనామం. ‘కామాక్షీ కలిదోషఫీన్ము’ అన్నారు. త్రిశతిలో కూడా ఈ నామం వస్తుంది. ఆ కలిదోషఫీన్ము అయిన జగదంబికను ఆరాధిస్తే తప్పకుండా తరిస్తారు సుమా! ఈ ఆరాధన దేవతలు కూడా చేస్తున్నారు.

ప్రతి దేవత శక్తి కలిగి ఉంటేనే దేవత అనిపించుకుంటారు. శక్తి ఉండటం వలనే బ్రహ్మగాని, అగ్నిగాని, వరుణుడుగాని, ఇంద్రుడుగాని వని చేయ గలుగుతున్నారు. ఈ విషయమే వేదంలో కేనోపనిషత్తులో ‘ఉమాప్రామవతీ బహుశోభమానా’ అయిన ఆ పరబ్రహ్మశక్తి చేతనే సర్వదేవతలు వ్యవరింప బదుతున్నారని స్పష్టంగా తెలియజేయబడింది. ఉపనిషత్ ప్రతిపాద్యమైన అమృవారే బ్రహ్మవిద్య అని చెప్పడం కోసమే ఉపనిషత్తుల్లో అమృవారి గురించి తెలియజేసారు.

కొంతమంది ఉపనిషత్తుల గురించి, వేదాంతం గురించి మాట్లాడితే తమని గొప్పవాళ్ళని అవతలివాళ్ళు అనుకుంటారేమోనని దేవతలు, పూజలు ఇవన్ని కావండి లోతైన ఉపనిషత్తులు కావాలంటారు. కానీ అది సరైనది కాదు.

కంచి మహాస్యమివారైన శ్రీశ్రీశ్రీచంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతి స్యామి వారు ఒక మాట చెప్పు ఉండేవారు “ఈ రోజుల్లో జరుగుతున్న ఉపనిషదుపన్యాసాలు ఎప్పుడూ జరిగి ఉండవు. కానీ ఏ ఒక్కరిలో చిత్రపద్మగాని, సత్రవర్తనగాని కనిపించడం లేదు. ఎందువల్లంబే ఉట్టి తెగరలేని అమృ స్వర్గానికి ఎగిరినట్టుగా, పావనమైన భగవద్గుర్తి, సత్యర్థ ఇవి లేకుండా ఏకంగా దాని గురించి మాట్లాడితే అది ఒంటికి పట్టదు సరికదా ఒకదానికొకటి అర్థమై అపార్థం చేసుకొని పతనం చేయస్తాయి”. ఆ బ్రహ్మవిద్యస్వరూపిణి జగదంబిక అని మనకి సామవేదాంతర్థతమైన కేనోపనిషత్తే చెప్పోంది. అలాంటి బ్రహ్మవిద్యయైన ఆ తల్లి యొక్క శక్తి చేతనే దేవతలంతా పని చేస్తున్నారు. ఆ తల్లిని ఆరాధిస్తే ఈ కలికల్పణాలన్నీ పోయి, ‘లోకయాత్రావిధాయిని’ అని చెప్పుబడినట్టుగా ముందుగా జీవుడికి ఇహంలో

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

అవసరమైనవన్నే ఇచ్చి, అవి చిత్తశద్గికి హేతువులై క్రమంగా బ్రహ్మజ్ఞానం కూడా లభిస్తుంది.

అమృవారి ఉపాసనే తరించడానికి సాధనం. ఇది పరంపరాగతమైన ధర్మం. అమృవారి ఉపాసన గురించి చెప్పు... .

తస్యాదేషేషలోకానాం త్రిపురారాధనం వినా

నస్థి భోగాపవర్గా తు యోగపద్మేన కుత్రచిత్

భోగము అంటే ఇహలోకంలో అనుభవించవలసినవి కూడా అమృవారే ఇస్తారు. అపవర్ణము అంటే మోక్షముకూడా అమృవారే ఇస్తారు.

సృష్టిలో ఇతర ఉపాసనలు ఇస్తే మోక్షం లేదా భోగాన్ని ఇస్తాయి. కానీ అమృవారు ఈ రెండిచిని ఇస్తారు. ఇది ప్రత్యేకించి రాజరాజేశ్వరి విద్యకి చెప్పినది. ప్రారంభంలోనే ‘ఇంత చక్కగా భోగాపవర్గాలు ఒకే చోట ఇచ్చే విద్య మరొకటి లేదు’ అని చెప్పాడు. అమృవారి దివ్య మంత్రాన్ని ఉపాసించేవారు, అమృవార్తి ఆరాధించేవారు తప్పకుండా తరిస్తారని చెప్పగానే వెంటనే అగస్త్యమహర్షి నమస్కరించి అడుగుతున్నాడు.

భగవస్యాద్యుశం రూపం భవతా యత్పురోదితమ్

కిం విషారం కిం ప్రభావ మేతన్యే వక్తు మర్మస్మి

“ఓ! భగవాన్! నువ్వు ఇప్పుడు చెప్పిన అమృవారు మేము ఉపాసించాలంటే అందుకు అనుగుణంగా తాను రావాలి. అలా అమృవారు ఏ రూపాలతో ఉందో మాకు తెలియ జేస్తారా” అని అడిగాడు.

దానికి హాయగ్రీవస్యామి అగస్త్యులవారితో “నువ్వు నా ఆత్మమానికి రా అక్కడ చెప్పాను” అని హాయగ్రీవస్యామి తన స్వరూపాన్ని ఉపసంహరింపజేసుకొన్నాడు. ఎందుకంటే కొద్ది రోజులపోటు అమృవారి కథని ప్రశాంతంగా హాయగ్రీవస్యామి అగస్త్యులవారికి చెప్పామని అనుకున్నారు. దానికోసం ఆయన కూడా కాంచీ క్షేత్రంలో ఒక ఆత్మమాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు.

ఒక సుహాముఖ్రంలో అగస్త్యుమహర్షి ఆ ఆత్మమానికి చేరుకుని మహర్షిగా ఉన్న హాయ గ్రీవస్యామివారికి నమస్కారం చేసి అమృవారి కథని చెప్పమని అడిగితే ఆయన చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు.

ఈ కథని హాయగ్రీవస్యామివారు కాంచీక్షేత్రంలో చెప్పారు. ఇప్పటికీ కాంచీక్షేత్రంలో అగస్త్యులవారు హాయగ్రీవస్యామి నుంచి ఈ లలితోపాభ్యానం, లలితా సహస్రనామాలు

సామవేదం షష్ఠ్యాఖశర్మ

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

విన్న చేటు ఉంది. కానీ కాంచీక్షేత్రంలో అమృవారి ఆలయాలే కాకుండా చూడవలసిన ప్రదేశాలు చాలా ఉన్నాయి. అవి మన యోగం బట్టి గేచరం అవుతాయి.

కాంచీక్షేత్రంలో ఉపనిషద్ బ్రహ్మాంద్రస్యామివారి ఆత్రమంలో అగ్నేశ్వర ఆలయమని ఒక చిన్న ఆలయం ఉంది. ఆ ప్రాంతంలో అగ్నస్యలవారికి హయగ్రీవస్యామివారు లలితోపాఖ్యానం, లలితా సహస్రనామాలు చెప్పారు.

ఈ విషయాన్ని చెప్పాలంటే మహార్షితుల్యాలైనవారే చెప్పగలగాలి. అలాంటి మహార్షి కాంచీయతీంద్రులు శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతీస్యామి వారు ఈ రహస్యాన్ని చెప్పి చాలా కాలం అక్కడ తపస్సు కూడా చేసారు.

ఆ ప్రాంతంలో ఇప్పటికీ కూడా రామదశావరణ యంత్రం పూర్తి సాలగ్రామశిలతో చెక్కినది ఉంది.

అక్కడ హయగ్రీవస్యామివారు అగ్నస్యలవారికి చెప్పు అమృవారి స్వరూపం గురించి మొదట అవిష్టరిస్తున్నారు. చెట్టుకి ప్రారంభం విత్తనం. విత్తనంలోనే చెట్టు శక్తంతా ఉంటుంది. అలాగే దేనికైనా ప్రారంభం చాలా ముఖ్యం. ఇక్కడ కథ కథ కంటే ముందు అమృవారంటే ఏమిటో చెప్పున్నారు.

మంత్ర-యంత్ర-విగ్రహ రహస్యాలు

లలితాంబ అనగానే మనల్ని అనుగ్రహించడానికి ఆవిడ సగుణంగా ఒక రూపం ధరించింది కాని ఆవిడ అసలు స్వరూపం మాత్రం నిర్ణయమే.

లలితాసహస్రనామం చదివితే ఆకారంలేని పేర్లు కనపడతాయి. నిశ్శబ్దామాలు ఉన్నాయి. ‘నిర్దేశా నిర్మలా నిత్యా నిరాకారా నిరాకులా’ అని వస్తాయి. అమృవారిని ‘నిరాకారా’ అని కామాక్షీదేవి దగ్గర కూర్చుని నమస్కారం చేస్తున్నాం.

నిరాకారా అంటే తత్త్వతః ఆకార రహిత కానీ, భక్తానుగ్రహస్థం ఆకారం ధరించింది. ఏదో ఒకబే అని మాత్రం ఎప్పుడూ అనుకోరాదు. నిర్ణయమే మన యొదల కృపతో సగుణంగా కనిపించింది అనే రహస్యాన్ని తెలుసుకోవాలి.

అమృవారి పంచదశి, షోడశి మంత్రాలు ఉన్నవారికి ఈ విషయం స్వప్తంగా తెలుస్తుంది. పంచాక్షరిలో శివనామం, అష్టాక్షరిలో నారాయణ నామం కనపడతాయి. కాని అమృవారి విద్యలో ఏ నామమూ లేదు. దివ్యమైన అక్షరసముదాయం ఉంది. అక్కడే ఇది నిర్ణయమైన మహాశక్తి అని చెప్పబడుతోంది. దేవతకి ప్రధానంగా నాలుగుస్వరూపాలు ఉంటాయి. మొదటి స్వరూపం అవ్యక్తము. అవ్యక్తం గురించి ఎంత చెప్పినా అర్థం కాదు.

ఆ మాటని కృష్ణపరమాత్మ గీతలో చెప్పు
 క్లేశోదిక తరసైషామవ్యక్తాసక్త చేతనాం
 అవ్యక్తాహి గతిర్థఃఖం దేహధ్వరవాప్యతే - అన్నాడు.

ఆ అవ్యక్తతత్త్వాన్నే నిత్యభ్యామాల్లో లలితాసహస్రం తెలియజీంది. అవ్యక్త మైన తత్త్వానికి ప్రధానంగా మూడు రూపాలు చెప్పారు.
 అవి శబ్దరూపం, రేఖారూపం, కుండలినీ రూపం.

శబ్దరూపం అంటే మంత్రం. ప్రతిదేవతకి ప్రథమంగా శబ్దరూపం ఉంటుంది. శబ్దం ద్వారానే రూపం ఆవిష్కరింపబడుతుంది. ఒక శబ్దాన్ని ఉచ్చరించినపుడు ఏ ప్రకంపనలు ఏర్పడతాయి అవి యొగకేంద్రాలలో దివ్యమైన స్పందనల్ని రేపి అమ్మవారి ఆకారాన్ని ధరిస్తాయి. మంత్రం జపం చేస్తున్నప్పుడు ఏదో ఒక శబ్దాన్ని జపిస్తున్నామని అనుకోరాదు. శబ్దరూపంలో ఉన్న అమ్మవారిని ముట్టుకొంటున్నామనే స్పృహ కలిగి జపాన్ని చెయ్య గలగాలి.

మంత్రం జపిస్తున్నామంటే ఆ మంత్రం దేవత యొక్క శబ్దస్వరూపమని గ్రహించగలగాలి. మంత్రం వేరు, అమ్మవారు వేరు కాదు. భగవన్నామాలు, భగవన్నంత్రాలు అన్నీ భగవంతుడు ధరించిన శబ్దవతారాలు. అయినే శబ్దరూపంలో దొరికాదు. మంత్రం జపించేటప్పుడు, నామం అనేటప్పుడు త్రధ్ం, వికార్గత అవసరం. ఆ శబ్దంలో అమ్మ కనిపిస్తుంది.

కేవలం శ్రద్ధతోనే భగవంతుని పొందగలం. పాండిత్యాల వల్ల భగవంతుని దొరకబుచ్చు కోలేం. ఈ విషయాన్నే పార్వతీదేవి పరమేశ్వరుని అడుగుతూ, “స్వామీ! నువ్వు దేనికి దొరుకుతావు” అని అడినపుడు పరమేశ్వరుడు చెప్పా

న కర్మణా న తపసా న జిష్మాః న సమాధిభిః

త్రధ్ం మయ్యాపై చేత్ పుంసాం యేన కేనాపి హేతునా (శివపురాణం)

అంటాడు. కర్మలకి, తపస్సులకి, తర్వాలకి, ధ్యానానికి దొరకను. శ్రద్ధకి మాత్రమే దొరుకుతాను-అనీ. శ్రద్ధ అంటే “శాప్తవాక్యాల యందు ఆస్తిక్య బుద్ధి” అని నిర్వచనం. ఇది శాప్తం చెప్పింది కనుక ఇది నిజం అనే భావానికి శ్రద్ధ అని పేరు.

రెండవది యంత్రరూపం. యంత్రం అంటే రేఖలతో ఉన్న ఆ దేవత యొక్క మరొక రూపం. అది శబ్దం తరువాత రూపం. దాని తరువాత రూపం విగ్రహం. విగ్రహంలో అవ్యక్తతత్త్వం, శబ్దం, యంత్రశక్తి ఈ మూడు కలిసి ఉంటాయి.

భగవంతుని విగ్రహం అనగానే గుర్తుంచుకోవలసినవి... దానిలోనే యంత్రం, మంత్రం,

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

దేవత యొక్క పరతత్త్వం అంతేకాకుండా ముఖ్యంగా కుండలినీస్వరూపం ఉంటుంది. విశ్వమంతా కూడా కుండలినీస్వరూపం వ్యాపించి ఉంది. అలాగే ప్రతి జీవుడి యొక్క పిండాండంలోను వ్యాపించి ఉంది.

వ్యక్తి కుండలిని, సమిష్టి కుండలిని అంతా కూడా ఆ తల్లే. పరిశీలిస్తే ఈ క్రమమంతా కూడా మనకి లలితాసహాప్రసాదామాల్లో కనపడుతుంది.

ముందు అమృవారి రూపాన్ని వర్ణిస్తూ “ఉద్యద్భూనుసహాప్రాభా చతుర్భాషుసమన్వితా” అని చెప్పుత తరువాత నామాల్లో “శ్రీమద్వాగ్మివకూట్రికస్వరూపముఖపంకజా, కంఠః కట్టిపర్యంత మధ్యకూట స్వరూపిణి, శక్తికూట్రికాతాపన్నాకట్టుధోభాగధారిణి” ఇదంతా మంత్రమే అమృస్వరూపమని చెప్పుడం.

“మహాసక్తిః కుండలినీ బిసతంతుతనీయసీ” అని కుండలినీ స్వరూపం చెప్పబడింది.

అటు తరువాత ‘నిర్వలా... నిత్యా’ ఇత్యాది నామాలు వస్తాయి. మొత్తం ఇలా అమృవారి యొక్క నాలుగుస్వరూపాల్ని ఆవిష్కరించారు. లలితాదేవి విగ్రహాన్ని నమస్కరించేటప్పుడు మిగిలినవన్ని గుర్తురూపాలి. ఇలా అమృవారి తత్త్వాన్ని మొత్తం హయగ్రివస్యామి వారు అగస్త్యలవారికి చెప్పి తర్వాత అమృ అంటే ఎవరో చక్కని నిర్వచనాన్ని చెప్పారు.

అమృవారి తత్త్వ విచారణ

అనాదిః అభిలాధారా సదసత్కర్మరూపిణీ

ధ్యానైకదృశ్యా జ్ఞానాంగీ విద్యాంగీ హృదయాస్పదా

ఈ ఒక శ్లోకాన్ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకోగలిగితే అమృ అంటే ఎవరో తెలుస్తుంది. అమృ గురించి చెప్పిన మొదటి మాట ఈ శ్లోకం.

అనాదిః

‘అనాదిః’ అంటే ఆది లేనిది. మనకి కనిపిస్తున్న సృష్టి అంతటికి ఆది, మధ్యం, అంతం ఉన్నాయి. ఈ సృష్టికి ఆది, మధ్యంతములు అనాదియైన అమృని ఆధారం చేసుకొనే జరుగుతున్నాయి.

ఈ విషయం మనకి సులభంగా అర్థం కావాలంటే కెరటానికి ఆది మధ్యంతములు ఉన్నాయి. కానీ కెరటానికి ఆధారమైన సముద్రానికి లేవు. అదేవిధంగా ఈ జగత్తులో సృష్టి అంతటికి కూడా ఆది, మధ్య, అంతములు ఉన్నాయి కానీ సృష్టికి ఆధారమైన పరమ శైతన్యం మాత్రం అనాదిః.

శ్రీ లలతోచాబ్ధానమ్

అభిలాధారా అయిన తల్లి అమృవారేనని ఆవిడ చేసే పనిని అనుసరించి తెలుసుకోవాలి. విశ్వనిర్వహణే అమృవారి పని. ఆ నిర్వహణ సదసత్కర్మరూపిణి. సత్త, అసత్త అనే రెండు కర్మలని చెప్పారు. ఉపనిషత్ శబ్దాలే ఇక్కడ వాడబడ్డాయి.

ఉనికిగా కనిపించే ఈ జగత్తు అంతటిని “సత్త” అంటారు. ఈ ఉనికికి ఆధారమైన మూలప్రకృతిని “అసత్త” అంటారు. అసత్త, సత్త ఈ రెండూ కూడా అమృవారి రూపాలే. అసత్త అంటే అవ్యక్తం. సత్త అంటే వ్యక్తం. వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపిణి అని లలితాసమాసామూల్లో ఎవరిని చెప్పుకుంటున్నామో ఆ తల్లినే ఇక్కడ చెప్పున్నారు.

తరువాత ఈ తల్లిని ఎలా చూడగలమో చెప్పు ‘ధ్యానైకదృశ్యా’ అన్నారు. ముందు ఆవిడ స్వరూపాన్ని చెప్పి, ఆవిడ చేసే పని చెప్పి, చూడవలసిన విధానం చెప్పున్నారు. ధ్యాన-విక-దృశ్యా. ధ్యానం చేత మాత్రమే చూడబడుతున్నది. ఏకాగ్రమైన దృష్టి ధ్యానం. ఏకాగ్రమైన దృష్టి అంటే అర్థం సదాచారము చేత పవిత్రమైన ఏకాగ్రదృష్టి అని శాస్త్రకారుల నిర్వచనం.

అలా నిలకడ కలిగిన బుద్ధికి మాత్రమే గోచరిస్తుంది కనుక ‘ధ్యానైకదృశ్యా’.

ఆవిడ యొక్క రూపంలో ఆకారం చెప్పు ‘జ్ఞానాంగి’, ‘విద్యాంగి’ అని రెండు అధ్యాత్మమైన పదాలు చెప్పారు. జ్ఞానమే శరీరముగా కలది. చిన్మాత్రవిగ్రహం...అంటే ఇదే.

మన ఇంద్రియాలన్ని జ్ఞానం ప్రసరిస్తే పనిచేసేవిగాని స్వతస్సిద్ధంగా జ్ఞానం కావు. కానీ అమృవారు రూపం ధరిస్తే అందులో ప్రత్యంగమూ జ్ఞానమే.

ఈ విషయం మనకి సులభంగా అర్థం కావాలంటే చక్కని ఉదాహరణని చెప్పుకోవచ్చు. మనం పంచదార పొట్లులలాంటి వాళ్ళమైతే అమృవారు పంచదార చిలక లాంటిది. ప్రతివారిలో ఉన్న పరమాత్మే పంచదార. ఆ తీవ్రిదనం అంటుకొని ఈ శరీరమనే పొట్లునికి తియ్యదనం వచ్చింది. అంతేగాని ఈ శరీరానిదేం లేదు. కానీ అమృవారు మాత్రం మొత్తం తీపి - ‘జ్ఞానాంగి’. అమృవారి విగ్రహానికి ‘సత్త చిత్త అనందవిగ్రహం’ అని పేరు. విగ్రహం అంటే కనిపించే రూపం. విశేషంగా గ్రహించబడుతోందో అది విగ్రహం. ఆ గ్రహించబడిన స్వరూపం మొత్తం జ్ఞానమయం.

రెండవది విద్యాంగి. జ్ఞానాంగి, విద్యాంగి అని చెప్పడంలో ఒక విశేషం ఉంది. ఇక్కడ జ్ఞానము అంటే పరమాత్మతత్త్వము అని అర్థం. విద్య అంటే మంత్రమని అర్థం. తంత్రశాస్త్ర సంప్రదాయంలో విద్య అంటే మంత్రము. స్త్రీదేవతాకములైన మంత్రాలకి విద్యలని పేరు.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

ఆది సంప్రదాయం చెప్పన్న అర్థం.

విద్యాంగి అంబే మంత్రస్వరూపిణి అని అర్థం. అమృతార్థి విగ్రహాన్ని చూస్తే ఆది మొత్తం పంచదశీ మంత్రస్వరూపమని తెలియాలి.

ఎన్ని మంత్రాలు ఉంటాయో అందరు దేవతలు ఉంటారు. కనుకనే అమృతార్థి విద్యాంగి. ధ్యానము ద్వారా ఎలా కనపడుతుందో చెప్పు ఆ కనపడిన స్వరూపం జ్ఞానాంగి, విద్యాంగి అని చెప్పి, ఆ తల్లి ఎక్కడ ఉండో చెప్పు ‘హృదయాస్పదా’ అన్నారు.

హృదయమునందు ఉన్న తల్లి చివరకి ఈ మాట చెప్పడంలో ఉద్దేశం ఈ ముందు చెప్పిన ధ్యానము మొదలైనవి చేస్తే ఆ తల్లి హృదయంలో కనపడుతుందని అర్థం. హృద్యా, దహరాకాశరూపిణి అనే నామాలు లలితాసహస్రంలో ఉన్నాయి. ఈ నామాలకి అర్థం హృదయంలో ఉండే శైతన్యమే అమృతార్థి. మన హృదయంలోనే ఉన్న అమృతి చూసే సాధన ధ్యానం. ఈ శ్లోకాన్ని చెప్పి ఇంకా అమృతార్థిని ఎలా ఆవిష్కరించుకోగలమో చెప్పు...

“అత్మైక్యాద్వాయికి మాయాతి చిరాసుష్టానగౌరవాత్” అన్నారు. అర్థమైనా, అర్థంకాక పోయినా జీవాత్మ, పరమాత్మ అనే మాటలు మాత్రం వాడుతుంటారు. దేని యందు ‘నేను’ అనే భావం వ్యాపిస్తుందో అది అత్మ.

‘నేను’ అనే భావం దేహమునందు వ్యాపించినపుడు దేహాన్ని ‘నేను’ అనుకుంటున్నాం. అప్పుడు దాన్ని ‘దేహత్తు’ అని అన్నారు. బుద్ధినే నేను అని అనుకుంబే అది ‘బుధ్యాత్మ’ అని చెప్పబడుతుంది. ఇన్ని రకాల అర్థాలు ఉన్నప్పటికి ఏది వ్యాపించడం చేత ఈ దేహాన్ని ‘నేను’ అని అనుకుంటున్నామో దాన్ని పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి.

ఇదేలాంటిదంబే సూర్యకాంతి ఒక నీటి కడవలో ప్రతిఫలించినపుడు మొదటి నీటి కడవనే చూసి ఆ నీటికడవలో నీటి నిండా ఉన్న సూర్యుడ్ది చూసి, కుండనిండా సూర్యుడు ఉన్నాడనుకోవడం ఎంత అజ్ఞానమో ఈ దేహమునందే అత్మభావాన్ని చూపిం చడం అంతే అజ్ఞానం. పైన ఉన్న సర్వవ్యాపకుడైన సూర్యుడే ఆ కడవలో ప్రతిఫలిస్తున్నాడని తెలుసుకోవాలి.

సర్వవ్యాపకమైన ఆత్మయే ఈ దేహమునందు ప్రతిఫలిస్తోంది. దాని చేతనే పని చేస్తున్నాం. కుండలో ఉన్న సూర్యుడికి, పైన ఉన్న సూర్యుడికి ఏకత్వం తెల్పుకోవాలి. ఏకత్వం ఇప్పడం కాదు. ఏకత్వం అక్కడ ఉంది. ఆ ఏకత్వాన్ని గ్రహించగలగాలి. అదే విధంగా మనలో ‘నేను’ అనబడే శైతన్యం మనలో ఉన్న ‘అత్మతత్త్వం’ ఏదైతే ఉండో

అనగా ఏది మనలో ఉండడం వల్ల ‘నేను’ అని మనం అనుకుంటున్నామో అదే పరమాత్మ. రమణులవారు చెప్పింది ఇదే. ఆ ‘నేనుని’ ‘అహం’తో కలపాలి.

మనలో ఉన్న ‘అహం’ అనేదాన్ని ‘నేను’తో కలిపితే అదే ‘అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్’. ‘భవానీమ్’ అంటే ఉన్న తల్లి అని అర్థం. అమృవారు ఎప్పుడూ ఉంది. ఆ ఉన్న తల్లితో మన అహం కలిసిపోవాలి. అప్పుడే అమృవారు గోచరిస్తారు.

బ్రిహ్మండపురాణంలోనే ఉన్న లలితాత్రికతి చివరలో చెప్పు ‘స్తోత్రువ దేవతా ప్రోక్తా లలితా విశ్వవిగ్రహో’ అన్నారు. మనలో ఉన్న అత్మయే లలిత. ఆ ఆత్మజైతన్యమే లలిత. ఆ ఆత్మజైతన్యంతో మనలో ఉన్న ‘నేను’ అనేది తాదాత్మం చెందాలి. దేహంతో తాదాత్మం చెందడం కాదు.

ఈ దేహాదులన్నీ ఏ వెలుగు వల్ల వెలుగుతున్నాయో ఆ వెలుగుతో తాదాత్మం చెందితే అప్పుడు అమృవారి స్వరూపం హర్షంగా తెలుస్తుంది. అది ఎలా తెలుకోవాలో చెప్పు ‘చిరానుష్ఠాన గౌరవాతీ’ అన్నారు. ‘చిరా’ అంటే దీర్ఘకాలము అని అర్థం.

ఏదో 40 జులు లలితాసహస్రాన్ని చదివినంత మాత్రాన ఆత్మతత్త్వాన్ని అర్థం చేసుకోలేదు. భౌతికంగా ఉన్న రోగం పోవచ్చుగాని జీవుడి అనాదిగా వస్తున్న అవిధ్య అనే జబ్బు పోవాలంటే మాత్రం చాలా కాలం అనుష్ఠానం చెయ్యాల్సిందే. నిజంగా తరించాలనే కోరిక బలంగా ఉంటే ఈ వాక్యం అర్థం అపుతుంది.

‘చిరానుష్ఠాన గౌరవాతీ’ - చాలాకాలం అనుష్ఠానం చెయ్యాలి. గౌరవం అంటే బరువు. గురుత్వభావమే గౌరవం.

లోకంలో ధనవంతుడు అనిపించుకోవడానికి చాలా కాలం ధనం పోగుచేస్తారు. అదే విధంగా చాలాకాలం సాధన చేసి ఆ గౌరవాన్ని పెంచుకోవాలి. ఆ చిర అనుష్ఠానం వలన అత్మ స్వరూపిణియైన అమృతత్త్వం తెలియబడుతుంది.

‘దీన్నే పతంజలి యోగశాస్త్రంలో చెప్పు ‘సతు దీర్ఘకాల సైరంతర్య సత్యారూఢ సేవితో ధృధ భూమి?’ అంటారు.

‘దీర్ఘకాల సైరంతర్య’ - చాలా కాలం ఎదతెగకుండా సాధన చేస్తే అప్పుడు ధృధత్వం ఏర్పడి సత్యం తెలుస్తుంది. ఆ సత్యమే అమృవారు. అలాంటి అమృవారిని అనేక మంది ఉపాసించి రకరకాలుగా సాక్షాత్కరింపజేసుకొన్నారు. ఆ సాక్షాత్కరింప జేసుకొన్న వాటినే మనం రూపాలు అని చెప్పి ఉపాసన చేస్తున్నాము. మనం అమృవారు రూపాలు ఎన్నోన్ని చెప్పున్నామో వాటన్నిటిని చూసినవారు ఉన్నారు. వాళ్ళకోసం అమృవారు ఆ రూపం

శ్రీ లలితాదేవి భాగ్యనామి

ధరించి వచ్చారు. కనుక ఎవరెవరికి ఎప్పుడెప్పుడు ఎలా కనపడిందో అది మనకి చెప్పారు. సర్వవ్యాపకమైన ఆత్మజీతస్వమే అమృతార్థాని చెప్పారు.

లలితాదేవి అనుగ్రహం పాఠదేశమార్గాలు

అలాంటి ఆ తల్లిని తెలుసుకోవాలంటే చిరానుష్టానగారవము, ధ్యానము ఉండాలి. లలితాసహస్ర నామాల్చి జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే అమృతార్థ దౌరికే మార్గాలు కొన్ని చెప్పారు.

‘భక్తిగమ్యా, ధ్యానగమ్యా, జ్ఞానగమ్యా, భావనాగమ్యా, భక్తివశ్య’ అలాగే ‘మైత్ర్యాది వాసనాలభ్యా’ ఇత్యాది నామాలు. భక్తిగమ్యా-భక్తికి దౌరుకుతుంది. భావనాగమ్యా - భావనకి దౌరుకుతుంది. ధ్యానగమ్యా-ధ్యానానికి దౌరుకుతుంది. జ్ఞానగమ్యా - జ్ఞానానికి దౌరుకుతుంది. మరొక చోట మైత్ర్యాదివాసనాలభ్యా-ఇవన్నీ ఒకచోట చేర్చుకుంటే అద్భుత మైన భావం కనపడుతుంది. ధ్యానము, జ్ఞానము, భక్తి, భావన-ఈ నాలుగు సాధనలు.

ఆ తరువాత మైత్ర్యాది వాసనాలభ్యా.

వాసన అంటే సంస్కారం. మన మనస్సుకి ఉండవలసినవి మైత్ర్యాది మొదలైన సంస్కారములు. మైత్ర్యాది అనగా సర్వజనులయందు స్నేహభావం, రెండవది ముదిత అంటే ఎల్లవేళలా ఆనందముగా ఉండడం. దుఃఖపడడానికి జీవితంలో కారణాలు ఉంటాయి. సుఖపడడానికి కారణాలు ఉంటాయి.

కానీ రెండూ ఎవరికి నిజానికి లేవు. ఎప్పుడూ కూడా ఆనందముగా ఉండాలి. అది కొండరి సంస్కారవంతులకి ఉంటుంది. ఇతరుల సుఖ సంతోషాలను, అభ్యుదయాన్ని చూసి ఆనందించడమే ‘ముదిత’ లక్ష్మణం.

దాని తరువాత కరుణ: ఇతరుల దుఃఖం చూస్తే తట్టుకోలేక వారికేదైనా సాయం చేయాలనే స్పూందన ఎవరికైతే ఉంటుందో దానికి కరుణ అని పేరు. నాలగవది ఉపేష్ట. అందరితో మైత్ర్యాదితో ఉండమని చెప్పున్నారు కాని లోకంలో చాలామంది దుర్భార్యలు ఉన్నారు మరి వాళ్ళనేనె చేయాలంటే, వారిపట్ల ఉపేష్ట వహించాలి. వాళ్ళ గురించి చర్చించకూడదు. వాళ్ళని మనస్సులోకి తెచ్చుకోకూడదు. అది ఉపేష్ట, మైత్ర్యాది, ముదిత, కరుణ ఉపేష్ట. ఇవి మైత్ర్యాదివాసనాలభ్యా, వీటిని ఎవరైతే తెచ్చుకొంటారో వారికి అమృతార్థ దౌరుకుతుంది. ఇలాంటి విషయాల్చి తెలుసుకోకుండా ఏదో కోరికలు తీర్చుకోవానికి చదవాలి కనుక లలితాసహస్రనామాల్చి చదివితే అమృతార్థ ఎలా అనుగ్రహిస్తారు?

అమ్మి సాధనలు చెప్పు ఆ తల్లిని ‘చిరానుష్టానగారవాత్’ చెప్పారు. వీటన్నిటిని తెచ్చుకోగా అక్కమన్న తల్లే కనిపిస్తున్నది.

అమ్మవారి ప్రధాన రూపాలు

అనాదియైన ఆ తల్లిని ప్రధానంగా మూడు రూపాలుగా విభజించి చూపిస్తున్నారు.

ఆదో ప్రాచురభూచ్ఛక్తిప్రహృష్టో ధ్యానయోగతః

ప్రకృతిర్మామ సా ఖ్యాతా దేవానా మిష్టసిధ్ధిదాత్

సృష్టికి ప్రారంభంలో బ్రహ్మగారు ధ్యానయోగంలో ఉండగా ఆయనకి ఈ తల్లి కనపడింది. ఆవిడ పేరు ప్రకృతి. సృష్టికి అవసరమైన శక్తిని ప్రకృతి అన్నారు.

సృష్టి అంటే సామాన్యంకాదు అందులోనే అన్ని ఉన్నాయి. వీటన్నికి ఏది మూలమో ఆ తల్లి. ప్రకృతి అంటే సాధారణంగా ‘మూలం’ అనే అర్థంలోనే వాడతారు. కనుక అమ్మవారి మొట్ట మొదటిస్వరూపం ప్రకృతి.

రెండవది కీరసాగరంలో పుట్టిన జగన్మహిని స్వరూపమని చెప్పు

ద్వితీయమభవద్రూపం ప్రవృత్తేం మృతమఘనే

సర్వసమ్మాహాజనకమవాయ్యానస గోచరమ్

మూడవది భండాసుర సంహరం కోసం ఉద్యవించిన లలితాస్వరూపం. ఈ మూడు అమ్మవారి రూపాలని స్వప్తంగా విభజించి హయగ్రీవస్వామివారు చెప్పారు. అవ్యక్తమై అనాదియైన తల్లి ఈ జగతి కోసం మూడు రకాలగా వ్యక్తమైంది.

ప్రకృతిగా వచ్చిన తల్లి. జగన్మహినిగా వచ్చింది. భండాసురసంహరం కోసం వచ్చిన తల్లి ఆ అనాదియైన తల్లే అని చెప్పారు. ప్రకృతిగా వచ్చింది అనే మాట అర్థం కావడానికి కేవలం లలితోపాభ్యానం సరిపోదు.

ఇతరములైన దేవీభాగవతాది గ్రంథాలన్నీ పరి శీలించాలి.

ప్రకృతిగా అమ్మవారు

మనకి అర్థం కావడంకోసం ప్రకృతి అని ఒకమూటతో చెప్పారుగాని ఈ ప్రకృతిలో మళ్ళీ చాలా విభాగాలు ఉన్నాయి. ప్రకృతిరూపిణియైన ఆ తల్లినే మనం అనేకరూపాలతో కొల్పుకొంటున్నామనే విషయాన్ని గ్రహించగలగాలి.

ప్రకృతి అనే మాటకి దేవీభాగవతం అత్యధ్యతమైన అర్థాన్ని చెప్పింది. ఆ శాస్త్ర సమృతమైన అర్థాన్నే ఇక్కడ పరిశీలిద్దాం. ప్ర-కృతి “ప్రకృతి”. కృతి అంటే ‘చెయ్యబడినది’ అని అర్థం. చెయ్యబడినది అంటేనే చేసేవారు ఒకరు ఉన్నారని తెలుస్తున్నే ఉంది. ఈ చెయ్యబడినదంతా ఎలా ఉండంటే ప్ర - కృతి అనగా ప్రకృష్టమైన కృతి అంటే విస్తారమైన అనంతమైన ఈ విశ్వమే అమ్మవారి రూపము.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ప్రకృతి అంటే అనంత విశ్వరూపిణి అని ఒక అర్థం.

'ప్ర' అనే శబ్దానికి ప్రథమం, ప్రథానం అని రెండు అర్థాలు ఉన్నాయి. ఈ సృష్టి అనే కృతికి ముందు ఎవరు ఉన్నారో ఆవిడ ప్రకృతి.

కృతేః ప్రథమం ఇతి ప్రకృతి - కృతేః ప్రథానమితి ప్రకృతి. ఇంత సృష్టి చెయ్యబడిందంటే దీనికి ముందు ఉండడమే కాకుండా ప్రథానంగా ఉన్నది. ఇంత సృష్టికి ఆవిడే ప్రథానం. ఆవిడ లేకపోతే ఈ సృష్టి లేదు.

నేతగాడు ఒక పెద్ద వస్త్రాన్ని నేత నేసాడు. వస్త్రం ఎంతో విస్తారంగా వచ్చింది. అంత వస్త్రంలో ప్రతి అఱువులోను దారం ఉంది. అంత దారమంతా ఒక్క దూది కండెలోంచే వచ్చింది. ఒక్క దూది కండెలోని దూదే మొత్తం వస్త్రమంతా పరచుకొని ఉంది. దూది ఎక్కడుందంటే వస్త్రమంతా అదే వ్యాపించి ఉందని చెప్పాం.

అలాగే అమృవారు ఎక్కడున్నారంటే ప్రపంచమంతా ఆ తల్లే వ్యాపించి ఉందని చెప్పాం. వస్త్రం తయారు కాకముందు దూది ఉంది. ప్రపంచం తయారుకాక ముందూ ఆ తల్లి ఉంది. ప్రపంచంలో తానూ ప్రథానమై ఉంది. ప్రకృతి అనే నామానికి ఇంత విస్తారమైన అర్థం ఉంది. కనుక ప్రకృతి అనేది అమృవారికి మొదటి పేరు.

అమృవారికి ప్రకృతి అని పేరు చెప్పడమే కాక, ఆ ప్రకృతి ఎన్ని రూపాలుగా ఉండో కూడా చెప్పారు. సృష్టిలో పనిచేసే పరబ్రಹ్మ శక్తి ప్రకృతి. ప్రకృతిని మనం ఉపాసిస్తే ఈ ప్రకృతిలో ఉన్నంతకాలం జ్ఞానంగా ఉంటాం. అంతేకాకుండా ప్రకృతికి అతీతమైన ఆ తల్లినే మళ్ళీ చేరుకోగలం. ప్రకృతిని ఉపాసించడమే ప్రథానమైన ఉపాసన అని చెప్పారు. ఈ ప్రకృతి ప్రథానంగా ఐదు రూపాలుగా ఉంటుంది. ఈ ఐదురూపాల్ని పూర్జ ప్రకృతులు అంటారు. ఇందులో ఏది గొప్పది! అని చెప్పడానికి లేదు.

ఈ ఐదు గొప్పవే. అవి దుర్గా, లక్ష్మీ సరస్వతి, గాయత్రీ, రాధ.

ప్రకృతియైక్య అయిదు రూపాలు

ఈ ఐదు ఎవరు? సృష్టిలో ఉన్నది ఒకే పరమాత్మ ఆయన శక్తి అమృవారు. పంచదారకి, తీవీకి ఎలా భేదం లేదో శక్తికి, పరమాత్మకి భేదం లేదు. ఈ శక్తి సృష్టి చేసేటప్పుడు, సృష్టికి అవసరమైన జ్ఞానంతో ఉన్నప్పుడు సృష్టికి సహకరించే తల్లి పేరు సరస్వతి. ఈ సృష్టికి అవసరమైన సంపదాలు ఎన్నో కావాలి. ఆ సంపదాల శక్తి లక్ష్మీదేవి.

ఆ తరువాత ఇచ్చ, జ్ఞానం, క్రియ అనే మూడింటితో ఈ సృష్టిని నిర్వహించే పటుత్వశక్తి దుర్గ. మొత్తాన్ని నియమించే శక్తి దుర్గ.

జలాంటి ఈ సృష్టికి వేదమనే ఒక మహావిజ్ఞానం ఆధారమై ఉంది. ఆ వేదస్వరూపిణి సౌరమండలాంతర్గతమైన తేజస్సు.

ఆ తేజస్సు గాయత్రి దేవి.

పరమేశ్వరుని బుద్ధి శక్తి సరస్వతి. సంపద శక్తి లక్ష్మీ పరమేశ్వరుని నియామక శక్తి దుర్గ. పరమేశ్వరుని వేదశక్తి గాయత్రి. పరమేశ్వరుని ప్రేమ శక్తి రాథ.

ఈ ఐదు అమృతార్థి ప్రధాన పూర్వరూపాలు.

ఒకే పరమేశ్వరుడు, ఒకే శక్తి. వ్యవహారం బట్టి ‘బహు’ చెప్పున్నాం.

ఈ ఐదింటిని పూర్వశక్తులంఠారు.

ఈ పూర్వశక్తులలో దేస్ని ఉపాసించినా మిగిలిన నలుగుర్ని ఉపాసించినట్టి.

అటు తరువాత అమృతార్థి ప్రధాన అంశరూపాలని ఉన్నాయి. అందులో కంటికి కన పడే అమృతార్థి ప్రధాన అంశరూపాలలో మొదటిది గంగ.

ఈ గంగ జలాలన్నిటికి అధిష్టానమై ఉన్న తల్లి. ‘ప్రోతసామస్ని జాహ్నేవీ’ (ప్రవాహాల్లో గంగని నేను) అని గీతలో పరమాత్మ విభూతి యోగంలో చెప్పేదు.

గంగ తరువాత తులసి, మానసాదేవి, మంగళచండి, కాళీ, వసుంధరా (భూదేవి) వీరంతా అమృతార్థి ప్రధాన అంశస్వరూపాలు. అటు తరువాత అమృతార్థి యొక్క తేజస్సు కొండరిలో ప్రస్తుతంగా కనిపిస్తుంది. అటువంటి ఉత్తమములైన వారంతా అమృతార్థి యొక్క అంశలతో వచ్చినవారు. వారు అనసూయ, అరుంధతి ఇతాండులు.

తరువాత అమృతార్థి యొక్క కళాంశలతో ఉన్న స్వరూపాలు చెప్పు ప్రతి శ్రీ కూడా అమృతార్థి కళాంశతో ఉన్నవారే అని చెప్పేరు.

ఇలా ప్రకృతి అనగానే ముందు చెప్పిన ఐదింటితో మొదలుకొని సర్వ శ్రీల వరకూ విస్తారమైన స్వరూపాలన్ని కలిపి “ప్రకృతి” అని ఒక్క పేరుతో చెప్పేరు హయగ్రీవ స్వామివారు. కానీ మనకి అర్థం కావడం కోసం దేవీభాగవతాన్ని ఆధారం చేసుకొని ఇంత విస్తారంగా తెలియజేయడమయింది.

ఈ అమృతార్థి శక్తులలో ఏ ఒకడి సహకారం లేకపోయినా మనం ఈ ప్రకృతిలో మనలేము. మన ఉనికి అంతటికి ఆధారం ఈ ప్రకృతే. ఇలాంటి ప్రకృతి ఈ జగత్తుని నియమించడానికి పలు సమయాల్లో పలు విధాలుగా వచ్చింది.

జగన్మోహినీ అవతారం

అలాగే క్షీరసాగరమథన వేళ ఆ తల్లే జగన్మోహినీరూపంతో ఉద్ధవించింది అని హయగ్రీవస్వామివారు అగస్యులకి చెప్పారు. ఆ కథని వివరంగా చెప్పమని అగస్యులవారు హయగ్రీవస్వామిని అడుగగానే ఆ అద్యతమైన కథని వివరిస్తున్నారు.

మహర్షులు చెప్పిన ప్రతి పురాణకథలోను జీవితానికి కావలసిన అన్ని అంశాలు ఉంటాయి. వారి వారి స్థాయిని ఐట్లే దాన్ని అందుకొంటూ ఉంటారు.

జగన్మోహినీ అవతారం గురించి చెప్పు....

పురాణ మరపురాధీశః విజయాత్రీ సమృద్ధిమాన్

క్రైలోక్యం పాలయామాస సదేవాసురమానుషమ్

ఒకానోక సమయంలో స్వర్ణలోకంలో ఇంద్రుడు చాలా ఆనందంగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. మనకి పూర్వజన్మ సుకృతం వల్లనో, లేదా ఈ జన్మలో చేసుకొన్న పుణ్యాల వల్లనో కొన్ని సంపదలు వస్తాయి. అవి వచ్చిన తరువాత నెమ్ముదిగా ఎలాగైతే కొబ్బరికాయలో ముందు లేతగా ఉండి తరువాత పెంకు తయారో తుందో అలా అహంకారమనే ఒక పెంకు తయారోతుంది. దాన్ని పగులగొట్టడం మహా కష్టం. అది పగులగొడితేనే స్వాదువైన రనం మనకి ఆస్వాద యోగ్యం అవుతుంది.

అలా ఇంద్రుడికి కూడా ఒకసారి ఈ అహంకారమనే పెంకు కట్టింది.

దేవతలకి మాత్రం అహంకారం వస్తే భగవంతుడు వెంటనే సరి చేస్తాడు. ఇదొక పెద్ద రహస్యం. ఈ రహస్యం మునుపు చెప్పుకున్న కేనోపనిషత్తులో కూడా చెప్పబడింది.

దేవతలు అహంకరిస్తూ ఉంటే అమృతారు చెప్పారు “నాయనా! అహంకరిస్తే అమరులైనా అసురులైపోతారు”. అహంకారం వస్తే అసుర ప్రవృత్తి మొదలౌతుంది. అందుకే దేవతల లాంటి వాళ్ళకి అది మొలిస్తే భగవంతుడు వెంటనే కత్తిరిస్తాడు.

భగవంతుడు కొంతమండికి అహంకారం ఎంత మొలిచినా పట్టించుకోడు. కాని దేవతలు లోకరక్కకులు. వారికి అహంకారం వచ్చిందో లోకానికి ప్రమాదం. దాని వల్ల వెంటనే కత్తిరిస్తాడు. కొందరికి ముదిరితేగాని కత్తిరించడు. కొందరికి లేతదశలోనే కత్తిరిస్తాడు. ఇంద్రాది దేవతలకి ఇలాంటివి వెంటనే జరుగుతూ ఉంటాయి.

ఇంద్రునికి ఈ సంపదంన్నీ నావి అనే 'అహం' తయారైంది.

దానితో మదోన్నిత్తుడయ్యాడు. ఇవన్నీ ధనమందాంధత వల్ల వచ్చేవి.

కాసింత డబ్బున్నవాడికే అంత మదాంధత వచ్చినప్పుడు ముల్లోకాల ఐశ్వర్యం ఇంద్రుడి దగ్గర ఉంది కాబట్టే ఆ ఆహంకారం వచ్చింది. దానికి తోడు ఆయన దేవతలందరితో కలిసి జంభాసురుడు అనే ఒక రాక్షసుని సంహోరం చేసి ఉత్సవాల్ని చేసుకొంటున్నాడు. ఇంద్రుడు బాపతం మీద కూర్చుని ఊరేగింపుగా వస్తూ ఉండగా దారిలో గొప్ప తపస్సంపన్నుడైన దూర్మాస మహర్షి ఎదురుపడ్డాడు. విద్యాధర మార్గంలో దూర్మాస మహర్షి వస్తూ ఉండగా ఆయనకి ఒక విద్యాధరాంగన కనిపించింది.

ఆవిడ దూర్మాసమహర్షినీ చూడగానే నమస్కారం చెయ్యగానే ఆయన ఆశీర్వదించి ఎక్కుడ్వించి వస్తున్నావని అడగ్గానే “ఇప్పుడే అమృతార్థి పూజించి వస్తున్నా”నని చెప్పింది.

“దాసీభూత సమస్త దేవవనితాం” అని అమృతార్థికి పేరు కనుక విద్యాధరాంగనలంతా అమృతార్థి పూజిస్తారు. అలానే ఈ విద్యాధరాంగన కూడా అమృతార్థి పూజించి ఆ అమృతార్థి యొక్క పూజా నిర్మాల్యాన్ని తీసుకొన్నా ఉంది. దూర్మాసుడు ‘నాకు ఆ ప్రసాదాన్ని ఇస్తావా!’ అని అవిడ్ని అడిగాడు.

అది అమృతార్థి ప్రసాదం. దాని విలువ బుప్పికి తెలుసు. వెంటనే ఆవిడ భక్తితో ఇచ్చిన ఆ ప్రసాదాన్ని దూర్మాస మహర్షి పుచ్చుకొని కళ్ళకి అద్దుకొని కృతార్థుడ్ని అయ్యానని ఆ ప్రసాదాన్ని పట్టుకొని క్రమంగా విద్యాధర మార్గం దాటి దేవతలు ప్రయాణించే మార్గంలోకి ప్రవేశించాడు. అక్కడ ఇంద్రుని ఊరేగింపు సాగుతోంది.

ఆయన ఆ ఉత్సవాన్ని చూసి ఆహా! ఇంద్రుడు రాక్షసుని సంహరించి ఎంత లోకోపకారం చేసాడు కనుక ఈయనకి ఏదైనా ఒక మంచి కానుకని ఇవ్వాలనుకొన్నాడు. మహాత్ములు దగ్గరకి వెడితే ఏమిస్తారు! ప్రసాదమో, విభూతో ఇస్తారు.

స్వకరస్థాం తతో మాలాం శ్క్రాయ ప్రదదో మునిః
తాం గృహీతావ్ గజస్తుచే స్థాపయామాస దేవరాట్
గజస్తు తాం గృహీతావ్యధ ప్రేషయామాస భూతలే

అలానే ఆయన కూడా తన చేతులో ఉన్న అమృతార్థి నిర్మాల్యాన్ని ఇంద్రునికి ప్రసాదంగా ఇచ్చాడు. ఆ ప్రసాదాన్ని ఇంద్రుడు తీసుకొని ఏనుగు కుంభస్తలం మీద పెట్టాడు. ఇంద్రుడికి ఆ సమయంలో దూర్మాసమహర్షి ఇచ్చిన దాని మీద పదార్థదృష్టి ఉంది గానీ ప్రసాద దృష్టిలేదు. మనకి కూడా ఇంటి నిండా తినదానికి చాలా వస్తువులు ఉంటాయి. ఎవరైనా ఇదిగో తీసుకో! అని ప్రసాదంగా ఒక అరటిపండు ముక్కే ఖర్జురమో ఇస్తే ప్రసాదమే కదా! అని ప్రక్కన పెడతారు.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

అలా చేస్తే మహాపాపం. ఆ ప్రసాదం వల్లే ఇన్ని సంపదము వచ్చాయని గ్రహించగలగాలి. అదే కటిక పేదరికంలో ఆకలితో ఉన్నవాడికి ఒక్క అరటిపండుని ఇస్తే దాన్ని వాడు ఎలా పుచ్చుకొంటాడో అలా భగవత్ ప్రసాదాన్ని తీసుకోవాలని చెప్పారు. ఇదే నా సర్వస్యం అన్నట్టుగా ప్రసాదాన్ని స్వీకరించాలి. పదార్థం వేరు. ప్రసాదం వేరు. అది అంతవరకూ పదార్థమే కాని భగవంతునికి ఇచ్చిన తరువాత ప్రసాదమైంది. భారతీయ సంస్కృతిలో ప్రతి భారతీయుడు ప్రసాదమే తినాలి తప్ప పదార్థం తినకూడదని శాస్త్రం చెప్పేంది.

ప్రసాదం తిని బ్రతకలిగిన జాతి భారతజాతి. అంతేకాని ఏదో వందుకొని ఏదో తింటూ ఉంటే అది పశుప్రాయమైన జీవితమని గీతలో కృష్ణపరమాత్మ చెప్పాడు.

యజ్ఞశిష్టాశినః సంతో ముచ్యంతే సర్వకిల్పిష్టః

భుంజతే తే త్వఘుం పాపా యే పచంత్యాత్మకారణాత్

భగవంతుడికి అర్పించిన ప్రసాదాన్ని మనం స్వీకరించాలి. అది అంతవరకూ పదార్థమే కాని దాన్ని భగవంతుడి దగ్గర పెట్టడం వల్ల, ఆయన దృష్టిపాతం చేత అది శక్తిమంతం అవుతుంది. అది మనం పుచ్చుకొంటే మనలో ప్రాణశక్తి, సత్యము శుద్ధమౌతాయి. సత్యపుద్ది జరిగితే చిత్తపుద్ది జరుగుతుంది. చిత్తపుద్ది జరిగితే జ్ఞానం లభిస్తుంది. అందుకే అహారపుద్ది, ప్రసాదపుద్ది ఉండాలి.

ఐశ్వర్యమంతో ఉన్న ఇంద్రుడికి దూర్మాస మహర్షి ఇచ్చిన పువ్వుల నిర్మాల్య ప్రసాదం ఒక పూల చెందులా కనిపించింది కాని అమృతారి ప్రసాదంగా భావించలేదు. దానితో దాన్ని ఆయన ఏనుగు తలపై నిర్మల్యంగా పెట్టాడు. ఆ ఏనుగు ఆయన్ని మించిపోయిన మదంతో ఆ ప్రసాదాన్ని తొండంతో తీసి క్రిందవేసి కాలితో తొక్కి వెళ్లిపోయింది. దాన్ని చూసిన దూర్మాస మహర్షి “బిరి భ్రష్టదా! ఐశ్వర్యమదాంధత వల్లనే నువ్వు ఇలా ప్రవర్తించావ”ని అనుకుంటూ

మహాదేవ్యా ధృతా మాలా బ్రహ్మాద్యైః పూజ్యతేషి సా

త్రైలోక్యశ్వర్య మత్తేన భవతా పూవమానితా

“అది ఎటువంటి మాలో తెలుసా? అమృతారి పాదాల నుంచి వచ్చిన మాలని శివుడు కూడా తలమీద పెట్టుకొంటాడు. బ్రహ్మాదేవుడు, నారాయణుడు కళ్ళకి అద్భుతాని నమస్కరిస్తారు. దేవతలు స్వీకరిస్తారు. అంత పవిత్రమైన ఆ మాలని ఇంత నిర్మల్యం చేస్తావా! ఏ తలి యొక్క కృప చేత ఈ లక్ష్మీ నీకు లభించిందో, ఆ అమృతాన్ని

నిర్దశ్యం చేయడం వల్ల నీకు లభించిన సంపదంతా నీటిపాలు అగుగాక!" అని దూర్మాస మహర్షి ఇంద్రున్ని శపించాడు.

మహార్షుల శాపాల అంతర్యం

సాధారణంగా పురాణకథలలో దూర్మాసుడు, విశ్వామిత్రుడు, నారదుడు ప్రస్తావన వస్తే చాలా మంది ఒక వెకిలి నవ్వు నవ్వుతూ ఉంటారు.

దీనికి కారణం మన బుమల గురించి సరియైన అవగాహన లేకపోవడం. అంతకంటే మహాపాపం ఉందదు. దూర్మాసుడు సామాన్యుడు కాదు.

హాయగ్రీవస్వామి వారు ఈ కథని దూర్మాసునితో ప్రారంభిస్తున్నాడు. కారణం అమృవారి ఉపసనకులలో దూర్మాసుడు చాలా గొప్పవాడు. క్రోధభట్టరకుడు అని దూర్మాసునికి పేరు. రుద్రుని యొక్క మన్యశక్తి స్వరూపుడే దూర్మాస మహర్షి.

జగత్తులో ఎవరైనా ధర్మాధర్మాలు వ్యత్యాసం చేస్తే అలాంటి వారిని నిగ్రహించడానికి వచ్చిన మహాత్ములు బుమలు అని గ్రహించాలి. ఆయన్ని తలచుకొంటే చాలు లలితాదేవి కృప కలుగుతుంది. లలితమ్మి భక్తుల్లో గొప్పవాడు దూర్మాస మహర్షి. ఈయన రచించిన గ్రంథాలలో 'ఆర్యాద్విశతి' అని 200 శోకాలు అమృవారికి చెందిన అఘ్యత గ్రంథం.

అందులో అమృవారి శ్రీమన్మగర వర్ణన, శ్రీచక్త రఘుస్యాలు ఉన్నాయి. లలితా కవచాన్ని రచించాడు.

మహార్షుల శాపాలకి గల లోతైన అర్థాన్ని తెలుసుకోగలగాలి. బుమలు శపించారంటే అర్థం - తిట్టరో, కోపగించుకొన్నారో అని కాదు. చేసిన తప్పుడు పనికి ఇది ఫలితం అని చెప్పారు. ఒక వేళ వాళ్ళు అలా అనకపోతే ఏమోతుందంటే తప్పకుండా అనుభవిస్తారు గాని చాలా సమయం పడుతుంది. కాని బుమలు శపించడం చేత ఎప్పుడో రాబోయేది వెంటనే జరుగుతుంది. వెంటనే జరగడం వల్ల అక్కడికక్కడే కర్మ క్షయం జరిగివాడు బాగుపడడానికి అవకాశం దొరుకుతుంది. అంటే ఎంతో పుణ్యముంటేనే తప్ప శాపమనేది దొరకదు. కారణం ఆ వచ్చిన పాపం నుంచి శాపం వల్ల వెంటనే బయటపడతారు.

కొన్ని పాపాలు పశ్చాత్తాపం వల్ల పోతాయి. కొన్ని పాపాలు కర్మానుభవం చేత పోతాయి. శపించడం వల్ల నేను ఈ తప్పు చేసాను కనుక నాకు ఈ దుఃఖం వచ్చిందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. లేకపోతే తెలీదు. మనం కూడా దేనికో బాధ పడుతూ దేవుడికి నా మీద దయలేదని దుఃఖపడుతూ ఉంటాం. కానీ చెయ్యనిదేది ఆయన ఇవ్వదు. కానీ ఎందువల్ల

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

మనం అది అనుభవిస్తున్నామో మనకి తెలీదు. అదే శాపం ఉంటే సృష్టింగా తెలిసి అనుభవిస్తున్నంత సేపు అయ్యా! ఆ తప్పు చేసానే అనే పశ్చాత్తాపం ఉంటుంది. తొందరగా దానిసుండి బయట పడతారు. మహాత్ముల శాపమంటే అంత గొప్పది. ఇంద్రుడు తొందరగా బాగుపడాలి కనుక ఈశ్వరప్రేరణ చేత ఆయన నోటంట ఆ మాట వచ్చింది.

దేవీ ప్రసాదాన్ని నిర్మక్యం చెయ్యడం వల్ల ఇంద్రుడు మొత్తం సంపదని పోగొట్టుకొన్నాడు. అప్పుడు ఇంద్రుడు పశ్చాత్తప్రుదై ఆయన్ని క్షమించమని అడిగే లోపే ఆ మహార్షి ఆక్షమ్యించి వెళ్లిపోయాడు. ఎప్పుడైనా ఆదుకొనే వాడు గురువు. ఆయన పాదాలపై పడితే ఆయన ఎటువంటివాడైనా క్షమిస్తాడు.

ఇంద్రుడు బృహస్పతిని శరణువేడడం, బృహస్పతిచే ధర్మబోధ

శివేరుష్టే గురుప్రాతా గురౌరుష్టే న కశ్చన

లబ్ము కులగురుం సమ్మగ్నిరుమేవ సమాత్రయేత్

శివుడికి కోపం వస్తే గురువు రక్షిస్తాడు. గురువుగాని కోపం వస్తే శివుడు కూడా రక్షించడని గురుగీతలో చెప్పారు. ఇంద్రుడు బయలుదేరి తన గురువుగారైన బృహస్పతి దగ్గరకి వెళ్లాడు.

భగవన్ సర్వధర్మజీ! త్రికాలజ్ఞానకోవిద

దృష్ట్యానైత్తు దృష్టపూర్వాణి నిమిత్తాన్వయఖాని నః:

కాశీలో తపస్సు చేసుకొంటున్న బృహస్పతి పాదాలపై పడిన ఇంద్రుని లేపి ఏమైందని అడిగితే జరిగినదంతా చెప్పు నేను జగదేకమాత, శ్రీమాత ఐన అమృతారి ప్రసాదాన్ని నిర్మక్యపరచడం వల్ల నాకు ఉన్న 'శ్రీ' అంతాపోయింది.

ఇంద్రుడి దగ్గర 'శ్రీ' మూడు విధాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి 'స్వర్ణశ్రీ', రెండవది 'నిత్యశ్రీ', మూడవది 'విజయశ్రీ'.

విజయశ్రీ స్తతప్తస్య దైత్యలోకమథాన్వగాత్

నిత్యశ్రీ నిత్యపురుషౌ వాసుదేవ మదాన్వగాత్

నేను చేసిన తప్పిడం వల్ల నా విజయశ్రీ రాక్షసుల వద్దకు వెళ్లిపోయిందన్నాడు. విజయశ్రీ వాళ్ల దగ్గరకి వెళ్లిపోవడం వల్ల రాక్షసులకి గెలుపు వచ్చింది. నిత్యశ్రీ విష్ణువు వద్దకు వెళ్లిపోయింది. స్వర్ణశ్రీ సముద్రంలోకి వెళ్లిపోయింది. నిత్యశ్రీ అంటే నిత్యము ఉండే శ్రీ అనగా నారాయణుని దగ్గర నిత్యమూ శ్రీ ఉంటుంది.

శ్రీ లలతోషాభ్యాసమ్

ఎవరైతే భగవంతుడి కోసం తపిస్తారో లేదా పూర్వజన్మ సుకృతం ఉంటుందో వారికి అ నిత్యశ్రీ నుంచి ఒక కిరణం వెళ్లి వారి దగ్గర ఉంటుంది.

ఆవిడ అక్కడ ఉంటేనే విజయశ్రీ మొదలైనవన్నీ అక్కడ ఉంటాయి. వారు ఎప్పుడైతే త్రష్ణులైపోతారో మళ్ళీ ఆ నిత్యశ్రీ నారాయణుని దగ్గరకి వెళ్లిపోతుంది. నిత్యశ్రీ నిత్య పురుషుడైన వాసుదేవుని పద్మకు వెళ్లిపోయింది. విజయశ్రీ ద్వైత్యలోకానికి వెళ్లిపోయిం దయ్యా! అని మొత్తం జరిగిందంతా తన గురువైన బృహస్పతికి చెప్పాడు.

ఇంద్రుడు చెప్పిన దానికి బృహస్పతి సమాధానం చెప్పో,

కృతస్య కర్మాణ రాజన్ కల్పకోటి శత్రైరపి
ప్రాయశ్శిత్తోపథోగాభ్యాం వినా నాశో నజాయతే

“నాయనా! చేసిన దానికి అనుభవించక తప్పదు”. ఇక్కడ జరిగిన బృహస్పతి ఇంద్ర సంవాదంలో చాలా అద్భుతమైన విషయాల్ని మనకి మహర్షి అందించారు. ఇవన్నీ జీవితం తీర్చిదిద్దుకోవడానికి పనికొచ్చే చక్కని సూత్రాలు.

చేసిన కర్మ సహించాలంబే రెండే మార్గాలు. ఒకటి అనుభవించడం. రెండవది ప్రాయ శ్శిత్తం చేసుకోవడం. ఒకటి భోగము అనగా అనుభవము అని ఇక్కడ అర్థం. ప్రాయశ్శిత్త మనగా చేసిన పాపం తొలగించుకొనే ప్రక్రియ.

నేనేం పాపం చేయలేదు కనుక నేనేం ప్రాయశ్శిత్తం చేసుకోనక్కులేదని అనుకోరాదు. అది ఇప్పటిది కాకపోయినా ఎప్పుడో పోగుచేసుకొన్నది ఉంది. అందుకే ‘కల్పకోటి శత్రైరపి’ అని లోతైన మాట చెప్పారు. ఆలోచించడం అంటూ మనకి అలవాటు ఉంటే ఈ మాటలకి వఱకు వస్తుంది.

మనం ఈ ప్రకృతిలో ప్రవేశించి ఇప్పటి వరకూ ఎన్ని జన్మలు తీసుకొన్నామో ఆ లెక్క మనకి తెలీదు. కల్పకోటి శత్రైరపి - అప్పడ్డుంచి ఈ స్ఫ్సిలో పుడుతూ, చస్తూ వస్తూనే ఉన్నాం. ఇందులోనే పడి కొట్టుకోవడం అలవాటిపోయింది. అందువల్లనే పరతత్త్వం గురించి చెప్పే వెంటనే ఆర్థం కాదు.

మానవజన్మ చిత్త శుద్ధికోసం వచ్చింది. నా చిత్తం చాలా శుద్ధమండి అని కొందరం టుంటారు. నిజానికి వారికి చిత్తమంటే ఏంటో తెలీదు, శుద్ధమంటే అసలు తెలీదు.

చిత్తము అంటే చైతన్యభూమిక. అనేక జన్మల సంస్కారాల చేత ఆ చైతన్యభూమిక మాలిన్యాలతో కూడుకుపోయింది. అది శుద్ధమవ్వాలి. అది శుద్ధమవ్వుడానికి మన వేద సంస్కారితి సంస్కారాలు అనే చక్కని ప్రక్రియని ప్రవేశ పెట్టింది.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

సంస్కారాలు, సదాచారాల వల్ల మన చిత్తం శుద్ధమౌతుంది. చిత్తం శుద్ధమైతేనే భక్తినా, జ్ఞానమైనా లభిస్తుంది. మనకి పెద్దలు చెప్పిన అన్ని క్రియలు చిత్తశుద్ధి కోసమే. శంకరుల వారు మనం చదువుకొనే సంకల్పానికి ముందు రెండేమాటలు చెప్పు “మమ ఉపాత్మ దురితక్షయ ద్వారా, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం” అన్నారు. మన సంకల్పంలో ఇంతే ఉండాలి. ఒకటి చేసుకొన్నవాటిని కడుకోవడం. రెండవది ఈశ్వరప్రీతి. ఈ రెండు ఉంబే బాగుపడతామని చెప్పారు. చిత్తము శుద్ధమైతే అన్ని దుఃఖాలు పోతాయి. చిత్తశుద్ధి చేసుకోవడమే ప్రాయశ్శిత్తం.

కర్మలన్నీ కూడా ప్రాయశ్శిత్తార్థం, చిత్తశుద్ధికోసం చెయ్యాలి. అలా చేస్తే అవి మనల్ని తరువాత జన్మలలోకి తీసుకెళ్ళకుండా ఈ జన్మలో అనుభవించాలినవి కూడా అందులో దహింపబడి, శుభంగా పరిణమిస్తాయి. ప్రాయశ్శిత్తం గతజన్మలలో చేసిన వాటికి మాత్రమే కాదు. ఈ జన్మలో కూడా మనం కొన్ని పాపాలు చేస్తాం కానీ ఎప్పటికో మేల్గొంటాం.

అయ్యా! ఇన్ని తప్పులు చేసేనే అని వేదన పడితే శాస్త్రం దానికి ప్రాయశ్శిత్తం చెప్పింది. అది చెయ్యాలంటే ముందు పాపం చేసాననే పశ్చాత్తాపం కలగాలి. దాని నుంచి తరువాత బయట పడాలనే తపన ఉండాలి. అప్పుడు మాత్రమే ప్రాయశ్శిత్తం పనిచేస్తుంది.

ప్రాయశ్శిత్తానికి అర్థత పాపం చెయ్యడం కాదు, పశ్చాత్తాపం పడడం. కొంతమంది పశ్చాత్తాపమే ప్రాయశ్శిత్తం అనుకొంటారు కాని అది కాదు. పశ్చాత్తాపం ప్రాయశ్శిత్తానికి అర్థత. కొంతమంది ప్రాయశ్శిత్తం చేసుకోవచ్చని పాపం చేస్తారు. అటువంటివారికి పశ్చాత్తాపం లేదు కనుక ప్రాయశ్శిత్తం జరుగదు. పాపం చేసానే అని బాగా తపన పడితే ఆ భగవంతుడు దయామయుడు కనుక ప్రాయశ్శిత్తం మాపిస్తాడని చెప్పారు.

అసలు పాపమంటే ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. ఎందుకంటే ఏవేవి చేసుకొన్నామో మనకి తెలీదు. ఇప్పుడు అవి చెయ్యకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

ఇంద్రుడు బృహస్పతిని పాపానికి ప్రాయశ్శిత్తం ఏమిటని అడిగితే బృహస్పతి సమాధానం చెప్పు, “నాయనా! ఒకడిని హింసించడం మహాపాపం. అసత్యమాడడం పాపం. ఆక్రమార్ఘన పాపం. ఇవి ప్రధానమైన పాపాలు. ఇంక మిగిలినవి చాలా ఉన్నాయి. గురువులని నిందించడం, పెద్దల పట్ల అమర్యారగా ప్రవర్తించడం ఇత్యాదులు కూడా పాపాలే. ప్రాయశ్శిత్తం కోసం శాస్త్రాలు ఎన్నో చెప్పాయి. వాటన్నిటిని తెలిసిఉన్నంత మేరకు చెయ్యాలిందే.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

కానీ ఎన్ని చేసినా ఇంకా చెయ్యాల్సింది చాలా ఉంటుంది.

ప్రాయశ్శిత్తకర్మలన్నీ ఎవరూ పరిపూర్ణంగా చెయ్యాలేరు. పైగా ప్రాయశ్శిత్త కర్మని సరిగ్గా చేసుకోకపోతే దానికి మరో ప్రాయశ్శిత్తం చేసుకోవాలి.

మనం ఎన్ని ప్రాయశ్శిత్తకర్మలు చేసుకొన్నా పశ్చాత్పులమై అమ్మవారి పాదాలని ఆరాధిం చడమే అన్నిటికంటే గొప్ప ప్రాయశ్శిత్త కర్మ” అని చెప్పాడు బృహస్పతి. చిత్తసుధికి తల్లి పాదాల అర్థనే ప్రాయశ్శిత్తం. అమ్మా!...

అపరాధసహప్రాణి క్రియంతే అహర్షికం మయా

పుత్రోయమితి మామ్ మత్స్య క్షమస్య పరమేశ్వరి!

అని అనగలిగితే అన్నిటిని క్షమించి దయముయియైన తల్లి అనుగ్రహిస్తుంది. పశ్చాత్తా పమే పాపానికి ప్రాయశ్శిత్తం కాదు. కొంతమంది పశ్చాత్తాప పది మళ్ళీ పాపం చేస్తూ ఉంటారు. దాని వల్ల ప్రయోజనం లేదు. పశ్చాత్తాపమంటే ఏదో చేసాను ఇక మీద చెయ్యనే నిశ్చయించుకొని అమ్మడు ప్రాయశ్శిత్త కర్మ చేస్తే ఇక మీద చేసినవస్తే సరిగ్గా పనిచేస్తాయి.

ఈ దేహంతో ఉండే ఉనికి చాలా చిన్నది. ఈ దేహం లేని ఉనికి చాలా పెద్దది. ఈ చిన్న ఉనికిలోనే పెద్ద ఉనికి క్షేమాన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. అది మన శాస్త్రం చేస్తున్న పోచ్చరిక.

బృహస్పతి ఇంద్రునికి చెప్పు -పాపాలు అనేకం ఉన్నప్పటికీ హింస అనేది పెద్ద పాపం. హింస పనికిరాదు. మాటలోగాని, మనస్సుతోగాని, క్రియతోగాని ఎదుటవారిని బాధించడం హింస అవుతుంది. అది లేకపోవడం అహింస. అహింస చాలా ప్రధానం ఏ ఒక్కరిని చంపరాదు. కొన్ని పనులలో ఉన్నవారికి నియమాలు ఎక్కువ ఉంటాయి. అందరికీ అన్ని నియమాలు ఉండవు. ధర్మం సాపేక్షం. అంద రికి ఒకే ధర్మమని ఎక్కడా ఉండదు. కొన్ని వృత్తులకి, కొన్ని క్రియలకి, కొన్ని పర్మాలకి, కొన్ని ఆశ్రమాలకి కొన్ని నియమాలు ఉంటాయి.

గృహస్ఫు కృత్యాల్యానే ప్రాయశ్శిత్తం కలిసిపోయింది. అదెలాగంటే ప్రతిరోజు ఉదయాన్నే స్నానం చేసి దేవపూజ, పితృపూజ, అతిథి పూజ చెయ్యడం చేత అనివార్యమైన హింస చేసిన పాపం పోతుంది.

ఇట్టు తుడిస్తే ఒక హింస. స్నానం చేస్తే మరొక హింస. కూర తరిగితే ఒక హింస. అలా అని నోరు కట్టుకొని కూర్చోలేం. ఇవస్తే హింస అని చెప్పునే వీటి నుంచి బయట పడడానికిగాను పంచయజ్ఞాలని చెయ్యాలని మనకి చెప్పారు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆ హింసల నుంచి బయటవడదానికి విధానాలు అన్నే చెప్పారు. జీవజాతుల్లి ప్రాణ మున్న వాటిని ఎప్పుడూ హింసించరాదు. ముఖ్యంగా శరణవేడిన వారిని హింసించడం మహాపాపం అని చెప్పాడు.

అక్రమార్థన గురించి చెప్పాడు. దొంగతనము అంటే దోషకోవడమే కాదు. అక్రమంగా సంపాదించింది కూడా దొంగతనం క్రిందికే వస్తుంది. అంతేకాదు మనం సక్రమంగా సంపాదించింది కూడా మనల్ని నమ్ముకొన్నవారికి, ధర్మకార్యాలకి వినియోగించకుండా మనం తిన్నా, అది దొంగతనం క్రిందకే వస్తుంది.

“స్తోనయేవ సః” అని గీతలో కృష్ణపరమాత్మ చెప్పాడు.

అక్రమార్థనతో చేసిన ధర్మకార్యాల వల్ల పుణ్యం వస్తుందా అని అదిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇంద్రుడితో బృహస్పతి చెప్పు, “నాయనా! దీనికి సంబంధించిన ఒక కథ ఉంది చెప్పాను.

పూర్వం కాంచీక్షేత్రంలో వజ్రాడు అనే దొంగ ఉండేవాడు. వాడు అనేక మంది దగ్గర చాలా ధనాన్ని దోషకొని ఒక అరణ్యంలో తవ్వి పాతి పెట్టాడు. అది ఎవరికి కనపడ కూడదని తాను చూస్తే పోల్చుకోవడానికి ఒక రాయిని దాని మీద పెడడామని రాయిని తేవడానికి అరణ్యంలోకి వెళ్ళాడు.

ఆ సమయంలోనే ఒక కిరాతుడు జంతువుల వేటకోసం వచ్చినవాడు దాన్ని చూసాడు. ఈ దొంగ రాయి తెచ్చుకొనే లోపులోనే ఆ ధనంలో కొంత దబ్బుని మాత్రమే తీసుకొని మళ్ళీ దాన్ని యథాతథంగా కప్పేసి వెళ్ళిపోయాడు.

ఈ లోపు ఆ దొంగ వచ్చి ఆ రాయిని ఆ తవ్విన ప్రదేశంపై గుర్తుగా పెట్టుకొని వెళ్ళి పోయాడు. ఆ పెట్టిన గుర్తు తరువాత కిరాతకుడికి పనికొచ్చింది. తరువాత ప్రతి రోజు వజ్రాడు డబ్బు తేవడం ఆ గొయ్యలో వేసి రాయి పైన పెట్టడం జరుగుతోంది.

ఈ కిరాతకుడు వాడు దొంగిలించిన దబ్బుని తిన్నగా తీసికెళ్ళి వాళ్ళావిడకి ఇచ్చాడు.

లళ్ళం ధనమిదం భీరు సమాధత్వు ధనార్థిని

తప్పుత్వా తత్పమాదాయ నిధాయాభ్యస్తరే తతః

“నువ్వు ఎప్పుడూ డబ్బు కావాలి అంటుంటావు కదా! నాకు డబ్బు దొరికింది చూడు అన్నాడు”. దోషకొచ్చి దొరికింది అంటున్నాడు.

దానికి భార్య, “ఆ మధ్య కొంతమంది బ్రాహ్మణులు మన ఇంటి ముందు నుంచి వెళ్లు ఒకాయన నన్ను చూసి నీకు కొడ్దికాలంలో అడ్చుతప్పేన ధనం లభిస్తుంది” అని

చెప్పి వెళ్లిపోయారు. ఆ మాట నిజం అయ్యంది. ఒక్క మాట గుర్తు పెట్టుకో!

అథవాత్మప్రయాసేన కృచ్ఛద్యులుభతే ధనమ్

తదేవ తిష్ఠతి చిర మస్యద్ధచ్ఛతి కాలతః

న్యాయబద్ధంగా కష్టపడి సంపాదించిన డబ్బీ చిరకాలం ఉంటుంది. ఇతరముగా సంపాదించినవన్ని కాలక్రమంలో తొందరగా నశించిపోతాయి. నువ్వు ఇప్పుడు అక్రమార్థన చెయ్యలేదుగాని

స్వయ మాగతవిత్తం తు ధర్మార్థే వినియోజయేత్

కురుష్య తేన తస్మాత్త్వం వాపీకూపాదికాశ్చుభాః

మన క్రమ మొదలైనవి లేకుండా ఏదోలా మన దగ్గరకి డబ్బు రావచ్చు. అలా వస్తే దాన్ని ధర్మకార్యం కోసం వినియోగించాలి. కాబట్టి నీకు దౌరికిన ఈ డబ్బుని ధర్మకార్యం కోసం వినియోగించమ”ని దొంగతో తన భార్య చెప్పుంది.

డబ్బు అలా స్వయంగా వస్తే ధర్మరూపాన్కోసం వినియోగించాలి. కానీ ఒక పాపాత్ముడు దగ్గర్నించి మాత్రం డబ్బు వస్తే దాన్ని తిస్సుగా తీసికెళ్లి నీటిలో కలిపేయమని చెప్పారు. అసత్సురుఘుల నుంచి వచ్చిన సంపదకి అంత దోషం ఉంటుంది.

భారతీయ సంస్కృతిలో ఎంత సంపాదించావనే దాని కంటే ఎలా సంపాదించావనేది చాలా ముఖ్యంగా చెప్పారు. ఆ సంపాదనే జీవితం మీద, వంశం మీద ప్రభావం చూపిస్తుంది. పురాణం ప్రపంచం కోసం. బ్రతుకుతున్న మానవుల కోసం. అవసరానికి మించిన సంపద వస్తే ఏం చేయాలో చెప్పారు. కొంతమంది ఆకలితో బాధపడుతున్నవాళ్ళు ఉండొచ్చుగాని చాలా మందికి అవసరానికి మించే వస్తోంది. అది ఎలాగో అనేది ఎవరికి వారికి తెలుసు. వచ్చిన దాన్ని సత్యార్థాలకి, దానానికి వినియోగించాలి.

సమసమాజం అనేది సిద్ధాంతాలతో రాదు. సనాతన ధర్మంతో వస్తుంది. సాచేవారికి పంచి బ్రతుకు అని మన సనాతనమైన వేదమతం చెప్పోంది. ‘సంగచ్ఛద్వం సంవదధ్వం’ - కలిసి ఆనందంగా పంచి బ్రతుకు అని వేదమంతం శాసిస్తోంది. ప్రతివాదు తన సంపాదనలో పది శాతం దానానికి, ధర్మకార్యాలకి వినియోగించాలని చెప్పింది. రూపాయి తెచ్చుకొన్నవాడు పది పైసలైన వినియోగించాలని మన పెద్దవాళ్ళు కొన్ని నియమాలు ఏర్పరిచారు.

అవసరానికి మించి వచ్చిన ధనం కనుక ఏదైనా ధర్మకార్యానికి వినియోగించమని చెప్పిన భార్య మాటకి అంగీకరించి ఆ ధనంతో ఒక తటాకాన్ని నిర్మాణం చేసి అక్కడే

సామవేదం షష్మిఫశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ఒక శివాలయం, ఒక విష్ణులయం నిర్మాణం చెయ్యడం మొదలు పెట్టాడు. ఆలయాలు కొంత నిర్మాణం జరిగేటప్పటికి అతని దగ్గర ఉన్న డబ్బుంతా అయిపోయింది. మళ్ళీ వజ్రాదు దాచి పెట్టిన దొంగసామ్యని తెచ్చి వాటి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేస్తాడు. బ్రాహ్మణులను, పండితుల్ని పిలిచి వారికి పాఠ్యాలను, బంగారాన్ని, ధూాన్ని సమర్పించి, దేవరాతుడనే బ్రాహ్మణుని ఆ దేవాలయాలలో నిత్య ధూప దీప నైవేద్యాలని జరిపించమని కోరాడు.

ద్విజవర్ణేతి నామ్యాస్తే తప్యై శీలవతీతి చ

చక్ర స్పృంతుష్టమనసో మహాత్మానో మహాజసః

దేవరాతుడు కిరాతుడుని, అతని భార్యను ఇటువంటి సత్కార్యం చేసినందుకు అభినందించి వారికి ద్విజవర్ణ, శీలవతి అని పేర్లని పెట్టి అశీర్వదించాడు.

తతః కాలవశం ప్రాప్తో ద్విజవర్ణాంగానఃఖః

యమస్య బ్రాహ్మణో విష్ణో ర్మతా రుద్రస్య చాగతాః

కొంతకాలానికి ద్విజవర్ణ మరణించాడు. అతని సూక్ష్మదేహాన్ని తీసుకుపోవడానికి యమ దూతులు, విష్ణు దూతులు, రుద్రదూతులు వచ్చారు.

అనోస్య మభవత్తేషాం యుద్ధం దేవాసురోపమమ్

అత్రాస్తరే సమాగత్య నారదో వాక్యమబ్రహ్మీత్

మాకుర్వస్తు అథో యుద్ధం శృంగాంతు పచనం మమ

యమదూతులు, విష్ణు, రుద్ర దూతులు గొడవ పడ్డారు. పుణ్యకర్మలు చేసాడు కనుక మేం తీసుకెడతామని దేవదూతులంటే, దోచుకుని చేసింది పుణ్యమేనా అని యమదూతులు అంటున్నారు. ఆ సమయంలో అక్కడకి నారదులవారు వచ్చి వారిని వారించి శాస్త్ర సమృతమైన విషయం చెప్పు ఇతడు కొంత కాలం వాయు శరీరుడై తిరగాలని చెప్పాడు.

అయం కిరాతశ్చార్యోఽసేతుబస్థం పురాకరోత్

వాయుభూతశ్చరే దేకో యావద్రువ్యహాతో మృతిః

వాయువు అంటే భూతప్రేత శరీరాలు. వాటిని మనం 'గాలి' సోకిందని అంటుంటాం. ఇతడు దొంగ సామ్యని తీసుకొని ఇదంతా కట్టాడు. ఎవరి సామ్యని దొంగిలించాడో వాడు చచ్చేవరకూ, వీడు వాయుశరీరుడై తిరుగుతాడని చెప్పాడు. అక్కమార్జన చేసిన ఫలితం ఎంతటి ప్రభావాన్ని చూపిస్తుందో ఈ కథ ద్వారా గ్రహించవచ్చు.

టతే వజ్రాదు కూడా దొంగతనం చేసే సంపాదించాడు కనుక అతను కూడా తను ఎవరెవరి దగ్గర దొంగతనం చేసాడో వారండరూ ఈ భూమి మీద ఉన్నంతవరకూ

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

వాడు కూడా వాయువై తిరుగుతాడని చెప్పాడు. ఇదంతా జీవుడి రాకపోకలకి సంబంధించిన సూక్ష్మమైన విజ్ఞానం.

ఇప్పుడు మనం చూస్తున్న భౌతిక విజ్ఞానం ఈ కట్టె గురించి చెప్పంది. ఈ కట్టెలో ఉన్న జీవుడి రాకపోకల గురించి చెప్పే అద్భుతమైన విజ్ఞానాన్ని భారతీయ మహర్షులు అందించారు. దాన్ని అనుసరిస్తే బాగుపడతాం లేకపోతే బాధపడతాం.

నారదుడు ఆ దూతులకి ఈ విషయం చెప్పగానే వారు సరేనన్నారు. ఈ కిరాతకుడు వాయు శరీరుడై భూమండలం తిరుగుతూ ఉన్నాడు. ఈ లోపల కిరాతుని భార్యకి మరణం వచ్చింది.

ఆవిడకి నారదుడు కనపడి, “అమ్మా! భర్త చేసిన పాపంలో భార్యకి భాగం రాదు. భర్త చేసిన పుణ్యంలో మాత్రం భార్యకి భాగం వస్తుంది. కానీ భార్య చేసిన పాపంలో భర్తకి భాగం వస్తుంది. భార్య చేసిన పుణ్యంలో మాత్రం భర్తకి భాగం రాదు. కనుక నీవు భర్త అడుగుజాడలలో నడిచిన చాలా ఉత్తమురాలవు. భర్తని బాగుచేసావు. ఆయన స్వయమాగత విత్తం-దొరికిన సామ్య అని చెప్పాడు. నువ్వు దాన్ని ధర్మార్థం వినియోగించమని ప్రేరే పించావు. కాబట్టి నీకు బ్రహ్మలోక ప్రాప్తి ఉందమ్మా!” అని చెప్పాడు.

రాముడు రామాయణంలో, “స్త్రీ ఏ సాధనా చెయ్యకుండా కేవలం తాను చేయవలసిన గృహకృత్యాలని ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో చేస్తే ఆవిడకి బ్రహ్మలోకప్రాప్తి వస్తుంద”ని చెప్పాడు. అక్కడ కూడా ఆవిడ ఆధ్యాత్మిక సాధన చేసినట్టుతే బ్రహ్మలోకంలో సనకాది మహర్షులు బ్రహ్మజ్ఞానోపదేశం చేసి మరి పుట్టుక లేని మోక్షాన్ని ఇస్తారు. ఒకవేళ ఈ ఆధ్యాత్మిక సాధనలేవీ లేకపోతే బ్రహ్మలోకంలో కొంతకాలం ఉండి తరువాత జన్మ మహాయోగ జన్మ వచ్చి మోక్షం వస్తుందని శాస్త్రం చెప్పోంది.

నారదులవారితో ఆ కిరాతుని భార్య మాట్లాడుతూ, “స్వామీ! నా భర్త ఎక్కడున్నాడ”ని అడిగితే, “నీ భర్త వాయు మండలం దాటి వెళ్ళుడమ్మా! భూతమై తిరుగుతున్నాడు. నీకా బాధలేదు నువ్వు బ్రహ్మలోకానికి వెళ్ళచ్చు” అన్నాడు.

“ఆయన భూతమై తిరుగుతుంటే నేను బ్రహ్మలోకానికి వెళ్గగలనా! నేను వెళ్వను” అంది. ఎంత గొప్ప ప్రేమా చూసారా! ప్రేమ సిద్ధాంతమంటే ఇది.

ఆ మాటకి నారదుడు ఆనందపడి, “మీ ఆయన ఈ భూతస్థితి సుంచి బయటపడే ఒక మార్గం చెప్పేన”ని, నారదుడే స్వయంగా ఆవిడకి ఆయువుని ఇచ్చి, పంచాక్షరీ మంత్రాని ఉపదేశించి రుద్రార్పన చేస్తూ, అహరనియమంతో పరమేశ్వరుణ్ణి ధ్యానం

శ్రీ లతాపోషాభ్యాసమ్

చేస్తూ కొంతకాలం అనుప్పానం చెయ్యమన్నాడు. నువ్వు ఇలా చెయ్యడం చేత కొంతకాలానికి మీ ఆయనకి పిశాచత్వం పోతుందని చెప్పాడు. శివారాధనకి ఉన్న షైకిష్టున్ని నారదులవారు చెప్పారు. నిజానికి ఆయన కోసం ఈవిడ చేస్తే అందదుగాని సంకల్పంలో ఆయనకి ఈ వాయురూప ప్రేతత్వం పోవాలని చేసింది.

భర్త క్లేమం కోసమని ఆవిడ పంచాక్షరీ మంత్రం జపించడం చేత అతనికి క్రమంగా ఆ ప్రేతత్వం నుంచి విముక్తి పొంది ఉత్తమమైన కైలాసలోకానికి చేరుకొన్నాడు. భార్య చేసిన సత్కర్మవల్ల ఆ కిరాతుడి మొత్తం పాపం పోయింది. అలయాలని నిర్మించే వుణ్యం వచ్చింది.

ఈ కథని శ్రద్ధగా వింటున్న ఇంద్రుడికి వెంటనే ఒక సందేహం కలిగి ఆ కిరాతకుడికి పుణ్యం ఎంత వచ్చిందో చెప్పమని బ్యాహస్కరితిని అడిగాడు.

దొంగసామ్యుని ఆలయాల్ని కట్టడానికి వినియోగించాడు కనుక ఆ చేసిన పనిలో సగం పుణ్యం కిరుతుడుకి వచ్చింది. మిగిలిన సగంలో పాపుభాగం ఆ ధనాన్ని దొంగిలించిన వజ్రాదుకి, మిగతా పాపుభాగం వజ్రాదు ఎవరింపరి దగ్గర ఆ సామ్యుని దొంగిలించాడో వారందరికీ పంచబడింది. స్వస్థిలో కర్మల లెక్క ఎంత చక్కా నదుస్తుందో దీన్ని బట్టి తెల్పుకోవచ్చ. అక్రమార్జన ఎప్పుడైనా దోషమే. అక్రమార్జనతో చేసిన పుణ్యాల ఫలితాలు ఇలా ఉంటాయని చెప్పి తరువాత బృహస్పతి ఇంద్రునితో ఆహారదోషాల గురించి చెప్పున్నాడు.

ముద్యపొన దోషం గురించి పురాణాలలో ఎంతో విస్తారంగా చెప్పారు. అందులో శుక్రాచార్యులవారు శపించిన శాపం ఉంది. ముద్యపొనలో కూడా ఉత్తమ, అధిమ, ముద్యమం- అని రకాలు ఉన్నాయి. పిండి నుంచి తయారుచేసేవి, తాటి నుంచి తయారు చేసేవి, విష్ణు నుంచి తయారుచేసేవి, బెల్లం నుంచి తయారు చేసేది ఇలా రకరకాలు చెప్పాబడాయి. ఇందులో ఒకదానికంటే మరొక దానికి దోషం తక్కువగా ఉండవచు.

ఆందులో ఏదైతే దోషం తక్కువ అని చెప్పబడుతున్నదో అది తీసుకోవడం కొన్ని వటులవారికి, క్రాతము మొదలన పసలు చేసేవారికి దోషం రాదని చెపారు.

ಕಾನೀ ಎವರೈಟೆ ವಿಪ್ರಲೋ ಹಾರು ಏ ರಕಮ್ಮೆನ ಮದ್ಯಾನ್ನಿ ಸೇವಿಂಚರಾದು. ಮುಖ್ಯಂಗ ವಾಮಾ ಚಾರಂಲೋ ಅಮೃತಾರ್ಥಿ ಆರಾಧಿಂಚೆ ಆಯ ಧರ್ಮಂ ಕಲವಾಕ್ಷು ಅಂಬೆ ಅದಿ ತಪ್ಪಾ ಒಪ್ಪಾ ಅನಿ ಕಾಕುಂಡಾ ಅದಿ ಹಾಜ್ರಿಕೆ ಸಿದ್ಧಮೆನದಿ. ಅದಿ ಚೇಸೇಹಾರು ಹಾಟೀಕಿ ತಗ್ಗ ವಿಧಾನಾಲತೆ ಚೇಸೌರು

శ్రీ లతితోచాబ్ధానమ్

తానీ సాత్మ్యక పద్ధతిలో అమృవారిని ఆరాధించే దక్షిణాచారంలో పంచదశిని లేదా గాయత్రిని ఎవరైతే చేస్తూ ఉంటారో వారు మద్యపానం చేస్తే మహాపాపం వస్తుంది.

దానికి ప్రాయశ్చిత్తం అడిగిన ఇంద్రుడితో బృహస్పతి చెప్పా, “నాయనా! భోగేచ్చతో శ్రావణుడు ప్రాయశ్చిత్తం చేస్తే ‘ప్రాయశ్చిత్తం నష్టాం వాచ్యం శిలాగ్నిపతనా దృతే’- కొండ మీంచి క్రిందకి దూకాలి లేదా నిష్పుల్లో పడాలి. అదే ప్రాయశ్చిత్తం” అన్నారు.

ఎంతో జాగ్రత్తగా కాపాడుకున్న ఒక పవిత్రమైన తపస్సనే సంస్కారాన్ని కేవలం భోగ లాలసలో క్షణాల్లో నాశనం చేసుకొంటున్నారు. ఏ మార్గంలో మనం ఉన్నామో అది పుష్టికావాలంబే నిరంతరం మనం బ్రతికే తీరులో జాగ్రత్తని పాటించాలి. ఒక మంత్రాన్ని ఉపసించేవాడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. మంత్రం అంటే దేవత యొక్క శబ్దరూపమని చెప్పుకొన్నాం. శబ్దం ఉచ్చరించినపుడు మన శ్వాసలోంచి అది వస్తోంది. మన ప్రాణశక్తిలో దేవత ఉంటుంది.

మన ఇంటికి ఒక పెద్దవారు వచ్చినపుడు ఎంతో జాగ్రత్తగా ప్రవర్తిస్తాం. మన ఒంటల్లో ఒక పెద్దాయన వచ్చి కూర్చున్నపుడు మనం ఎంత జాగ్రత్తగా ఉంటాం. అదేవిధంగా దేవతోపాసనలో దేవతాసాన్నిధ్యం ఉంటుంది కనుక మర్యాదలు, నియమాలు అవసరం. అలాగే అస్వగతమైన దోషాలు కూడా చాలా చెప్పారు. అవన్నీ చేప్పే ఈ రోజుల్లో చాలా మందికి నచ్చదు. పొకాన్ని సిద్ధం చేసినవారి దగ్గర్నుంచి దోషాలు చెప్పారు. ఏ పద్ధతిలో ఉన్నవారు ఎలాంటి భోజనం చేయ్యాలో చెప్పారు.

విప్రాదుల భోజనం వేరు. తదితరుల భోజనం వేరు. ఉపనయన సంస్కారమై, మంత్ర పూతమైన అన్నాన్ని ప్రాణాహుతులతో స్వీకరిస్తాడు విప్రుడు. ఇతరులు వారి సంప్రదాయ ములు, వారి పద్ధతులు వారికి ఉండవచ్చు. వాళ్ళు అలా తరిస్తారు. అంతేకాని దాన్ని, దీన్ని కలపనవసరం లేదు. వారి వర్ణానికి సంబంధించిన ఆహారాన్ని వారు శుద్ధచేసుకొని అమృవారికి నివేదన చేసి దాన్ని స్వీకరించాలి.

విప్రునికి వర్ణనీయమైన పదార్థాలలో నీరుల్లి, పుట్టగొడుగు, ఎర్ర ఉల్లి, తెల్ల ఉల్లి ఇలా క్రమంగా కొన్ని కొన్ని పదార్థాలు గురించి చెప్పా ఇవన్నీ ఒకదాని కంటే మరొకటి దోషం తక్కువ అని మళ్ళీ చెప్పారు.

మహా తామసికమైన లక్షణం కలిగిన వాటిని చెప్పా లశునం కలంజం గృంజనం అంటే వెల్లుల్లి, నీరుల్లి, ఎర్ర ఉల్లి ఇవన్నీ అమృవారి ఉపాసకులు వర్ణించాలి.

అన్నం యొక్క స్ఫూర్తి భాగం మలం. సూక్ష్మభాగం ప్రాణం. అత్యంత సూక్ష్మభాగం

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

మనస్సుగా మారుతుందని ఛాండోగ్యేషనిషత్తు చెప్పోంది.

మనం తినే అన్నం జట్టే మనస్సు ఏర్పడుతుంది గనుకనే అన్నం విషయంలో ఇన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పారు. ఇన్ని నియమాలు ఛాదస్తం కాదు. నాగరికత ఎక్కడ ఉంటుందో నియమాలు అక్కడ ఉంటాయి. అంత గొప్ప నాగరికత సాధించింది భారతజాతి. అందుకే అన్ని నియమాలని ఇక్కడ చెప్పారు.

పాకం వందిన వాళ్ళు, వడ్డించిన వాళ్ళు వీరందరీ ప్రభావం కూడా తినేవాడి మీద ఉంటాయి. ఎంతైనా మనం ఉన్నది కలియుగం. ఎన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొన్నా అనాచారం వచ్చి కలుస్తుంది. కలియుగంలో మనం చెయ్యగలిగినంత చేసినా మనం చెయ్యవల్సినంత చెయ్యలేం. అలాంటప్పుడు చెయ్యగలిగినంత చెయ్యడానికి ధర్మబద్ధంగా ఉన్నాం కనుక మనకి తెలియకుండా ఏ దోషం వచ్చిందో అది తొలగింపబడుతుంది.

పశ్చాత్యాపం కలిగితే ఇప్పుడు చెప్పిన దోషాలన్నిటికి ప్రాయశ్చిత్తం చెప్పున్నారు. గంగాది పుణ్యసుందరులలో స్నానం చేసి, మొలలోతు నీటిలో నిలబడి గురువుల ద్వారా ఉపదేశింపబడిన పంచదశి మంత్రాన్ని 108 మార్పు జపం చేస్తే ఈ పాపాలన్ని తొలగింపబడతాయి అని చెప్పారు.

అమ్మవారు కలిదోషాల్ని తొలగిస్తుంది. పంచదశి ఇత్యాది మంత్రాదులు ఉపదేశం లేకపోతే ‘శ్రీమాత్రే నమః’ అనుకోవచ్చు.

మనల్ని తరింపజేయడానికి అమ్మవారి నామం ఒక్కటి చాలు.

లలితామహాత్రిపురసుందరిని నమస్కరిస్తే చాలు పాపాలు తొలగిపోతాయి.

ఎంత మనం జాగ్రత్త తీసుకొన్నా అన్న దోషం ఉంటుంది. ఆర్జన వల్ల వచ్చే దోషం, పదార్థం వల్ల వచ్చే దోషం అన్నానికి సంక్రమిస్తుంది. అన్నానికి దోషాలు ఎక్కువ ఆశ్రయించుకొని ఉంటాయని చెప్పారు. సూక్ష్మమైన శక్తిని ఇప్పుడం అన్నానికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది కనుకనే పితరులకి ఉత్సవాలకు వెళ్ళడానికి కూడా అన్నాన్ని పిండంగా చెయ్యడంలో ఆంతర్యం.

ఇది చాలా గొప్ప విజ్ఞానం.

ఇవన్నీ నియమాలు మనకి పురాణంలో చెప్పబడ్డాయి. పురాణం మనల్ని ఎంత భయపెడుతుందో అంత ఓదార్ఘుతుంది. ఎంత హెచ్చరిస్తుందో అంత జాగ్రత్తని చెప్పుంది. ఇవన్నీ హెచ్చరికలు, జాగ్రత్తలు. తలిదండ్రులు పిల్లల్ని, గురువులు శిష్యుల్ని ఎలా మందలి స్తాలో అలా పురాణవేత్త అయిన వ్యాసుడు మనకి చెప్పున్నాడు. బృహస్పతి ఇవన్నీ ఇంద్రుడితో

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

చెప్పున్నాడంటే ఆయన ఇవన్నీ చేస్తున్నాడని కాదు. వారు మాట్లాడుకున్నారంటే మన కోసం చెప్పున్నారని గ్రహించగలగాలి.

అన్నం తినేటప్పుడు కొన్ని సూచనలు చెప్పున్నారు. కలియుగంలో ఆచారం పాటించినా దురాచారం కనిపిస్తుంది. కోపాదులకు లోసుకాకుండా మనం చెయ్యగలిగినంతచేసినా దోషం వచ్చిందనుకున్నప్పుడు 'దుష్టమారా దురాచారశమనీ దోషప్రితా, సదాచారప్రపంతికా' అయిన అమృవార్తి తలంచుకోవాలి.

అన్నసూక్తం జపిత్వాతు భృగురైవ వారుణీతిచ
బ్రహ్మర్పుణమితి శ్లోకా స్తుప్త్వా భుక్త్వా న దోషభాక్

వేదం తెలిసినవాళ్ళు అన్నసూక్తాన్ని, భృగువల్లిని, వారుణి మొదలైన ఉపనిషత్తు విద్యల్ని చెయ్యాలి. మిగిలినవారు

బ్రహ్మర్పుణం బ్రహ్మహవిః బ్రహ్మగ్నౌ బ్రహ్మణాహుతం
బ్రహ్మైష తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా

అని చెప్పుకొని అన్నాన్ని శ్రద్ధగా, మౌనంగా భుజించాలి.

ఉపనయన సంస్కారాదులు కలిగి గాయత్రిని పొందినవారు మాత్రం గాయత్రితో పరిషేషన చేసి ఇవన్ని చెయ్యాలి.

కానీ దాన్ని వదిలేసి 'బ్రహ్మర్పుణం బ్రహ్మహవిః' చేస్తే ప్రయోజనం లేదు. ఉపనయన సంస్కారాదులు లేనివారికి బ్రహ్మర్పుణం బ్రహ్మహవిః మంత్రాన్ని చెప్పారు.

“ఇదం విష్ణురితి మష్టేణ సప్తవారాభిమంత్రితమ్” - ‘ఇదం విష్ణుమ్ విచక్రమే త్రేధానిదధే పదం’ అని ఏదైతే విష్ణుసూక్తమంత్రం ఉందో దాన్ని ఏడుమార్లు నీరు తీసుకొని సంపోజిస్తే అన్నం శుద్ధి అవుతుంది.

“అథవా శంకరం ధ్యాయేత్ జప్త్వా వై త్ర్యంబకం తథా” - శంకరుని ధ్యానం చేసి త్ర్యంబక మంత్రాన్ని చెప్పుకుంటే అన్నశుద్ధి అవుతుంది.

“ధ్యాత్మా దేవీం పరాం శక్తిం జప్త్వా పంచదశాక్షరీమ్” - అమృవారి పంచదశీవిద్యతో అన్నాన్ని అభిమంత్రించి స్వికరిస్తే అన్నదోషం ఉండదు. అన్న దోషం పోవడమే కాకుండా నాస్యాన్న దోషజం కించిన్న దారిద్ర్యభయం తథా - వారికి దారిద్ర్యము, భయము ఉండవు.

న వ్యాధిజం భయం తస్య న చ శత్రుభయం తథా - ఏ వ్యాధులు రావు. వారికి శత్రు భయం ఉండదు. అంతేకాకుండా ‘జపతో ముక్తిరేవాస్య సదా సర్వతమంగశమ్’ - పాపాలు ఎన్నో ఉన్నప్పబీకి ప్రాయశ్శిత్తానికి అమృ ఉంది. మనం ఏది తీసుకొన్నా

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

యత్పరోతి యదన్నతి యజ్ఞహోతి దదాతి యత్
యత్పస్యతి తత్పర్వం యః కరోతి మదర్మణమ్

అమ్మ మంత్రాన్ని, అమ్మ నామాన్ని జపించి మనం ఆహారాన్ని తీసుకొంటే ఆహారగతమైన దోషం చోఱుంది. పశ్చాత్మాపంతో అమ్మవార్తి స్వరిస్తే మనం ఇంతవరకూ చేసిన దోషాలన్ని పోయి చిత్తశుద్ధి ఏర్పడుతుంది.

ఇదంతా హాయగ్రీవస్యామి అగ్న్యమహర్షికి చెప్పున్నాడంటే “కలికల్మషాలన్నీ పోగాట్టే శక్తి అమ్మవారి నామానికి, అమ్మవారి మంత్రానికి, అమ్మవారి ఉపాసనకి ఉంది.

లలితాదేవిని ధ్యానించు ఆ తల్లి నీకేది తోచేలా చేస్తుందో దాన్ననుసరించి ఇప్పుడు చేసిన ఈ దోషం నుండి బయటపడు” అని ఇంద్రునికి బృహస్పతి ఉపదేశం చేసి ఎప్పుడైతే ఓదార్మాదో అప్పుడు ఇంద్రుడు మాట్లాడుతూ, “నాకు సంపద పోయిందనే దుఃఖం కంటే

నేను ఎంత తప్పుపని చేసానోనని పశ్చాత్మాప పదుతున్నాను” అన్నాడు.

“నాకిప్పుడు సంపద రావాలనే కంటే అత్యజ్ఞానం కావాలి, నేను శుద్ధుడ్చి కావాల”ని ఎప్పుడైతే తపించాడో అమ్మవారు అనుగ్రహించారు. అమ్మవారు అనుగ్రహంచేత ఇంద్రుడికి నారాయణుడు మార్గోపదేశం చేసాడు. అప్పుడు వచ్చిందే నారాయణుని యొక్క భవ్యమైన జగన్మోహినీ అవతారం.

అమ్మవారి అనుగ్రహము చేత నారాయణుడు ఇంద్రునికి చెప్పిన మాట ప్రకారంగా క్షీరసాగరమథనానికి అందరు పూనుకొన్నారు. అప్పుడు రాక్షసుల సాయం కూడా కావాల్సి వచ్చింది. ఎంత వైపుమ్యం ఉన్న క్షీరసాగరమథనం కోసం వాళ్ళకి కొన్ని అవసరాలు ఉన్నాయి కనుక ఆ అవసరాల కొద్ది ఇద్దరూ కలిసారు.

క్షీరసాగర మథనం జరుగుతూ ఉంది. ఒక అత్యద్యుతమైన భావాన్ని ఈ క్షీరసాగర మథనంలో మనకి ఆవిష్కరిస్తున్నారు.

అన్ని పురాణాలలోను క్షీరసాగరమథనం గురించి చెప్పారు. భాగవతంలోను, శక్తిపురాణంలో, శివపురాణంలో కూడా ఇది కనిపిస్తుంది. క్షీరసాగర మథనం సాగుతూ ఉండగా మొదట హోలాహలం ఉధ్వించింది. దానితో ఎక్కడివారక్కడ ఆ పనిని విడిచి పెట్టి ఎవరు రక్కకుడు అని పరిగెదుతుంటే జగద్రక్కడైన పరమేశ్వరుడు అక్కడ ఆవిర్భవించి విషాన్ని పాసం చేసి అందర్ని రక్షించి నీలకంతుడై విలసిల్లాడు.

అటు తర్వాత మళ్ళీ మథనం ప్రారంభమైంది.

అనేక రకాల సంపదలు క్షీరసాగరమథనంలోంచి వచ్చాయి. వాటిన్నిచీని దేవతలు,

శ్రీ లలతోచాబ్ధానమ్

అసురులు పంచకొంటు వచ్చారు. చివరకు అమృతం వచ్చింది. ఈ అమృతాన్ని ధన్యంతరి పట్టుకొచ్చాడు.

ధన్యంతరి అమృతం తేగానే రాక్షసులు దూకుడుగా వెళ్లి దాన్ని లాక్ష్మిన్నారు. దూకుడు రాక్షసస్వభావం. దేవతలు సాత్మ్రికులు గనుక అలా దూకీ అది తీసుకోవాలనే ఆలోచన వారికి తట్టలేదు. రాక్షసులకు దక్కింది - అదొక ప్రమాదం. అందులో ఎవరైనా త్రాగితే మరీ ప్రమాదం. రాక్షసశత్యమంటే స్వార్థపరత్వం.

తన స్వార్థం కోసం పదిమంది క్షేమాన్ని పాడు చేసేవాడు రాక్షసుడు. పదిమంది క్షేమం కోసం తన స్వార్థాన్ని త్యాగం చేసేవారు దేవతలు.

దైవికశక్తులకు అమృతం లభిస్తే లోకానికి క్షేమం. అసురులకి అమృతం దక్క కూడదని విష్ణువు ఆలోచిస్తూ ఆ ఆలోచన స్వరించే లోపల ముందు ఈ రాక్షసులెవ్వరూ అమృతం త్రాగుకుండా ఆపాలని వెంటనే కలి పురుషుని పిలిచాడు.

కలి అనే శబ్దానికి అర్థం ‘కల్యంతే కలహం కుర్వంతి అస్మిన్ ఇతి కలిః’ -

ఏ కాలంలో ఒకరికొకరికి పడదో ఆ కాలం పేరు కలి. ఇది ప్రవేశించాకే ఉమ్మడి కుటుంబాలు చీలిపోయాయి. దాని తర్వాత భార్యాభర్తల మధ్య కూడా విడాకులు వచ్చాయి. సంఘాల దగ్గర్నించి అన్నిటిలో కలి ప్రవేశిస్తాడు. ఎవర్ని కలిసి బ్రతకనివ్వుడు. ఇప్పుడు వాడి అవసరం వచ్చింది కనుక విష్ణువు వాడ్ని పిలిచి నువ్వు రాక్షసులలో ప్రవేశించు అన్నాడు. దాంతో అంతపరకూ కలిసికట్టగా పని చేసిన రాక్షసులు వెంటనే ఒకరి కొకరు శత్రువులైపోయారు. ఇది విష్ణువు చేసిన తెలివైన పని. ఆ కలి ఎప్పుడైతే రాక్షసుల్లోకి ప్రవేశించాడో వాళ్ళు అమృతం తాగుదామనే దానికంటే ఇంకొకణ్ణ త్రాగుకుండా ఉండడానికి శ్రద్ధ తీసుకొన్నారు.

అందరూ కలిస్తే తలో కొంచెం పంచకొంటారు. అది జరక్కుండా కలి వచ్చి ఆపాడు. ఆ సమయంలో నారాయణుడు ఏం చేయాలా అని ఆలోచిస్తూ

సమ్మగ్రాధయామాస లలితాం సైవకరూపిణీమ్

ఏతస్మిస్మిస్మిర్షర్షలోకైక రక్షకః

సర్వలోక రక్షకుడైన నారాయణుడు అప్పుడు లలితాదేవిని ఆరాధించాడు. అమృతారూపాన్ని చెప్పు ‘సైవకరూపిణీమ్’ అన్నారు. అనగా నారాయణని యొక్క శక్తి ర్యైన లలితాదేవి అని చెప్పారు. దేవతల శక్తి అమృత నారాయణుడు తన శక్తియైన జగదంబికను అరాధన చేసాడు. ఉపాసించాడు. క్రమంగా...

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

తదేకధ్యానయోగేన తద్రూప స్నమజాయత

సర్వసమ్మహానీ సా తు సాక్షా చ్ఛంగారనాయికా

లలితాంబనే ధ్యానించడం చేత క్రమంగా ఆయన రూపం మారిపోవడం మొదలు పెట్టింది. ఎలా మారిపోయాడంటే ‘శ్చంగార నాయికలా’ అన్నారు.

‘శ్చంగారనాయికా’ అనేది అమృతార్థి నామం. శ్చంగారము అంటే మంచి అలంకారమని అర్థం. అందమైన అలంకారాన్ని ధరించిన సర్వసమ్మహానీ కృతిని ధరించాడు.

సర్వశ్చంగారవేషాధ్యా సర్వాభరణభూషితా

సురాణా మసురాణాం చ నివార్యణమద్యతం

ఒక అద్భుతమైన జగన్మహానీరూపాన్ని నారాయణుడు ధరించాడు. ఈ జగన్మహానీ అవతారం ఎవరిది? అమృతార్థి! నారాయణునిదా! కానీ పురుషుడు స్త్రీగా మారాడంటే ఆయనలో స్త్రీత్వం ప్రవేశించింది.

ప్రవేశించిన స్త్రీత్వం ఎవరంటే తొలి స్త్రీ అయిన అమృతార్థి. స్త్రీగా

మారాలంటే నారాయణుడు ఆ పరాశక్తి అనుగ్రహం పొందితేగాని మారలేదు.

ఎలా స్త్రీగా మారాడో అస్తురానికి ఉపాసనా పరమైన మర్యాదలు తెల్పుకోవాలి.

క్షీరసాగరమథనం అనేక రకాలైన ఆంతర్యాలను తెలియజేస్తుంది.

ప్రత్యేకించి ఈ జగన్మహానీ స్వరూపం గురించి చెప్పు -

‘యా ఉమా సా స్వయం విష్ణుః’ అని శాస్త్రాలు చెప్పున్న మాట. విష్ణువు, అమృతార్థ ఇద్దరిది ఒకటే తత్త్వం. లలితాసహస్రనామాల్లో ‘పద్మనాభసహస్రదరీ’ అనే నామం ఉంది.

వాగ్గేయకారులు ‘సరసిజనాభ సోదరీ’ అని కీర్తించారు. అలాగే త్యాగరాజ స్వామివారు కూడా ‘రామసహస్రదరీ రాజరాజేశ్వరీ’ అని కీర్తించారు.

సహస్రదరి అంటే అర్థం మనకు లోకంలో అన్నాచెల్లెల్లు అనుకున్నట్టు కాదు. దేవతల యొక్క బాంధవ్యాలు వేరు. మానవుల బాంధవ్యాలు వేరు. ఇద్దరిలో ఒకే తత్త్వం ఉందని ఇక్కడ అర్థం. అమృతార్థి పురుషరూపంలో కనిపిస్తే విష్ణువు. విష్ణువు స్త్రీరూపంలో కనిపిస్తే అమృతార్థి. ఆమె పేరు వైష్ణవి. ఆయన పేరు విష్ణువు. ఇద్దరూ ఒకటే పనులు చేస్తారు.

రాక్షసులు బాధిస్తే రూపం ధరించి వచ్చి రక్కించే పని వీళ్ళిద్దరిదే. విష్ణువు జగన్మహానీగా మారాడంటే ‘ఆయన తత్త్వమే ఆవిడ’ అని చెప్పడం ఇందులోని ఆంతర్యం.

ఆ కారణం చేతనే ఆ యోగమాయా స్వరూపిణియైన అమృతార్థి కృపతో విష్ణువు జగన్మహానీరూపాన్ని ధరించాడు. ఆ మోహినీరూపం చూడగానే అందరూ ఆశ్చర్యచక్కితు

శ్రీ లలితోహిత్యనామ్

లయ్యారు. ఆ జగన్మహిసీదేవి తిన్నగా రాక్షసుల వైపుకి వెళ్లింది.

ఆమె చూపిస్తున్న సాందర్భ విలాసాల మాయలో పడి అమృతం విషయం మర్చి పోయారు. ఏమిటి మీలో మీరే గొడవ పడుతున్నారని ఓర చూపులు విసరుతూ, విలాసంగా నవ్యతూ అడిగాడు నారాయణుడు.

ఏం లేదు అమృతం వచ్చింది. ఇది ఎవరు ఎలా పంచుకోవాలో తెలియక గొడవలు పడిపోతున్నామంటే ‘నన్ను పంచమంటారా!’ అని అడిగింది.

అవిడ ఎలా అడిగిందోగాని ‘సువ్యే పంచు’ అన్నారు.

ఏమో తీరా నేను పంచిన తరువాత మోసం చేసావని అంటారేమో అంటే “మేము అలా అనము. నువ్వు ఎలా పంచితే అలాగే” అన్నారు రాక్షసులు.

“మీరంతా అలా మీద మీద పడితే నేను పంచలేను! మీరంతా బంతులు తీర్చి కూర్చోండి” అంది. దాన్నే పంక్తి అంటారు. కూర్చోండని చెప్పే సరే నని రాక్షసులంతా ఒక పంక్తిలో దేవతలంతా ఒక పంక్తిలో కూర్చున్నారు.

జగన్మహిసి వడ్డించడం మొదలు పెట్టింది. ఆ వడ్డన ఉండే

కనత్తునకదర్శికా క్వాణస్వంగళకంకణ
కమసీయవిభూషాధ్య కళా సా పరమా బభో

జగన్మహిసి అనగానే మనం పెద్ద అవతారం క్రింద చూడకుండా దాటేస్తాంగాని ఇక్కడే చాలా రహస్యం ఉంది. ప్రతి పురాణకథలో ఒక ప్రతీకవాదం ఉంది. దాన్ని మనం జాగ్రత్తగా తీసుకొంటే ఒక అద్భుతమైన బోధన అందులో మనకి కనిపిస్తుంది.

ఒక చేత్తో బంగారు గరిట పట్టుకొని మరొక చేత్తో అమృతకలశం పట్టుకొన్న ఆ స్వరూపం చూస్తే సాక్షాత్తు అన్నపూర్ణాస్వరూపిణియైన జగదంబ కనిపిస్తుంది. ఈ జగన్మహిసి రూపం సాక్షాత్తు జగదంబస్వరూపం. ఐతే ఆవిడ ఎవరికి అమృతం వడ్డిస్తోంది? దేవత్యానికి అమృతం కానీ అసురత్యానికి అమృతం ఉండదు, దక్కుదు.

వాళ్ళు మథనం చెయ్యగా కొన్ని సంపదలేవో వచ్చాయి కానీ, అమృతమనే పరమ సంపద మాత్రం అసురత్యానికి ఇవ్వరాదు. కనుకనే నారాయణుడు జగన్మహిసి రూపంతో అమరులకు అమృతం వడ్డిస్తున్నాడు. మరి మాకో! అని రాక్షసులు అడిగే లోపల వారి వైపు చూస్తూ చిన్న నవ్య నవ్యతున్నాడు. ఆ నవ్యలో వారు మర్చిపోతున్నారు.

ఇలా విలాసాలన్ని రాక్షసులకు వడ్డించాడు. అమృతం దేవతలకు వడ్డించాడు. మొత్తానికి వడ్డనంతా పూర్తయ్యాంది. ఇందులో ఆంతర్యాన్ని వికాగ్రంగా పరిశీలించాలి. పురాణకథలు

సామవేదం షష్ఠిశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

అర్థం చేసుకోవడానికి ఏకాగ్రత కావాలి.

మన జీవితం ఒక పెద్ద క్షీరసాగరమథనం. దీనిలో మథనం చేస్తేనే మనకి అమృతత్త్వం లభిస్తుంది. సృష్టిలో ఎంతో సంపద ఉంది కానీ మనకు దక్కాలంబే మథన పడాలి.

ఈ మథనం మనలో ఉన్న మూడు రకాల గుణాలైన సత్యరజుస్తమో గుణాలతో చేస్తాం. రాజస, తామస గుణాలే అసురులు. సాత్మీక గుణాలే దేవతలు. ఈ మూడు గుణాలతో మథనం సాగుతుంది. అలా సాగినప్పుడు మొట్టమొదట విషమే వస్తుంది. అంటే భరించలేని విష్ణుం. ఇక పని ఆపేద్దామా! అనేంత విష్ణుం వస్తుంది.

ఈని భగవంతుని ఆత్రయిస్తే దాన్ని తొలగిస్తాడు. ఆ తర్వాత సంపదమన్ని వస్తాయి. ఇస్తే వస్తాయిగాని చివరకు అమరత్వం కావాలి. అమరత్వమంచే జన్మరాహిత్యమైన కైవల్యం అదే ఆత్మజ్ఞానం. ఆసురీప్రవృత్తి ఉన్నవారికి ఆత్మజ్ఞానం లభించదు.

ఆత్మజ్ఞానం అమృవారే ఇవ్వాలి. అన్నపూర్ణాదేవి వడ్డించే అమృతాన్నం ఇదే.

బ్రహ్మజ్ఞానమే అమృతం. సర్వం బ్రహ్మమయం అనే ఆనందానుభవమే అమృతం. అది ఆసురీ గుణాలు ఉన్న వారికి రాదు.

జగన్మోహినీ అనే మాటకు అర్థం జగతిని మోహింపజేసేది అనే అర్థమే కాక, జగత్తే మోహిని అనే అర్థాన్ని తీసుకోవాలి.

జగమే ఒక మోహిని. జగన్నాథుడే జగము. కాని మనం జగత్తులో జగన్నాథుడ్ని చూడడం లేదు. జగతినే చూస్తున్నాం. జగన్మోహినిగా నారాయణుడు రాగానే ఆ మోహనం చూస్తూ ఆయన నారాయణుడని మర్మిపోతున్నాం. అదే విధంగా ఈ ప్రపంచంలో దౌరికే విషయాలు, వాంఛలు, ఈ సుఖాలు, ఈ లాలనలు.... ఇవన్నీ చూసి ఇవి నారాయణుని స్వరూపాలే అనే జ్ఞానాన్ని మర్మిపోయి ఆ సుఖాల వెంట వడిపోవడం వల్ల మనకు అసలైన అమృతం లభించడం లేదు. ఈ జగన్మోహినిని జగన్నాథుడుగా ఎవరు చూస్తున్నారో వారికే అమృతం వస్తుంది. దేవతలు ఒక వరుసలో ఉన్నారు. ఆయన ఎన్ని మోహాలు చూపిస్తున్నాయి, ఆయన జగన్నాథుడనే స్పృహ దేవతలకి ఉంది.

ఆ మోహాలు చూసి ఆయన్ని మోహినీ అనుకుంటున్నారు రాక్షసులు.

ఆసురీప్రవృత్తి ఉన్నవారికి జగత్తు జగన్మోహినిగా, దైవీప్రవృత్తి ఉన్నవారికి ఈ జగన్మోహినియే సాక్షాత్తు జగన్నాథుడు, జగదంబిక. వారికి అమృవారు అమృతం వడ్డిస్తుంది.

ఎవరికి దైవిగుణాలు ఉంటాయో వారికే ఆత్మజ్ఞానం లభిస్తుంది.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

భగవద్గీతలో దైవానురసంపద్యభాగ యోగం ఇక్కడ అన్వయించుకోవాలి. ఆసురీ సంపద ఉన్నవారికి బ్రహ్మజ్ఞానం లభించదు, ఈశ్వరజ్ఞానం కలుగదు. వారికి ఎంత చెప్పినా లోపలకి వెళ్లదు. దైవీ ప్రమృతి ఎవరికి ఉంటుందో వారికి మోక్షం లభిస్తుంది. మోక్షమే అమృతం. “దైవిసంపద్యమోజ్ఞాయ” అని గీతలో కృష్ణపరమాత్మ చెప్పాడు. దైవిసంపద ఎవరికుంటుందో వారికి మోక్షం లభిస్తుందని చెప్పి అర్థసుడికి వెంటనే అభయం ఇస్తాడు. “నువ్వు భయపడకు! నువ్వు దైవిసంపదతో పుట్టావు కనుక నీకు తప్పకుండా ఆ కైపల్చం వస్తుంద”ని చెప్పాడు.

లోకంలో ఉండే సంపదలు వాళ్లూ, వీళ్లూ కూడా పంచుకోవచ్చు కాని అసలు సంపద మాత్రం దైవిసంపద ఉన్న వారికి లభిస్తుందని ఇందులో ఉన్న ఆంతర్యం. ఆ జగన్మహిసీన్స్వరూపం దైవిసంపద కలిగిన వారికి ఆత్మజ్ఞానాన్ని, కైవల్యాన్ని ప్రదానం చేస్తోంది. జగన్మహిసీరూపం అమృతారి రెండవ అవతారంగా చెప్పున్నారు. ఎప్పుడైనా అసుర గుణాల్ని సంహరించి, దైవిగుణాలను రక్షించడానికి అవతారాలు వస్తాయి.

భౌతికమైన సంపదలే సర్వస్యం అసుకుని ధర్మాన్ని విడిచి పెట్టే పాపపు రోజులు రజో గుణ, తమోగుణ విజ్ఞంభణ వల్లే వస్తాయి. వాటిని నిగ్రహించగలిగే శక్తి మనకు లేదు. అభింద ఆత్మశక్తియైన ఆ తల్లిని ఆశ్రయిస్తే ఆ తల్లి ఈ రెంటిని నిగ్రహించి దైవిగుణాన్ని రక్షిస్తుంది. అప్పుడు మనకి కావాల్సిన అమృతత్త్వం లభిస్తుంది.

లోకంలోగాని, మనలోగాని శాంతి కావాలంటే ఈ రజోగుణ తమోగుణాలు నిగ్రహింప బడాలి. తమోగుణం అజ్ఞానం. రజోగుణం అహంకారం. ఈ రెండూ అణచబడి సాత్మ్యిక గుణం రక్షింపబడితేనే మనకి శాంతి, ప్రపంచానికి శాంతి. ఆ శాంతి పొందడానికి చందీ స్ఫురతతి, లలితోపాభ్యాసం చదువుకోమంటారు. ‘అశేషజనమోహిసీమ’ అనే మాటే సర్వజగన్మహిసీవైన జగదంబిక.

ఆసురీ శక్తుల్ని రెండు రకాలుగా కొట్టొచ్చు. ఒకటి వాళ్లతో యుద్ధం చేసి ప్రతాపం చూపించి చంపడం. రెండు మోహింపజేసి వారి బుద్ధిని ప్రకృదారి మళ్లించి అణచి వెయ్యడం. రెండూ యుద్ధంలో వ్యాపిలే.

మోహంతో కూడా శత్రువుల్ని అణచవచ్చు అనేది చూపిస్తున్నారు.

అశేషజనమోహిసీవైన ఆ తల్లి మోహశక్తిని వినియోగింపజేసి ఇక్కడ ఆసురీగుణాల్ని అణచి వేసింది. ఇది ఇందులో ఉన్న అద్భుతమైన ఆంతర్యం. జగన్మహిసీన్స్వరూపం ఇంత దివ్యమైనది కనుకనే అది ఉపాస్యమూర్తి అయింది. ఈ అశేష జనమోహిసీన్స్వరూపమే సామవేదం షష్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

సర్వసౌందర్యరాశియైన లలితామహాత్రిపుర సుందరి యొక్క రెండవ అవతారంగా చెప్పారు.

ఈ విధంగా విష్ణుమూర్తి చేసి అంతర్థానం అయ్యాడు. అమృతం పంచదం పూర్తి అయ్యాంది. దేవతలంతా సంతోషించారు గాని అసురులకి కోపం వచ్చింది. అప్పుడు అసురులకి, అమరులకి యుద్ధం ఘేరలైంది.

అమృతం తాగిన దేవతలు సులభంగానే అసురుల్ని నిర్మించారు. అప్పుడు ప్రతాంతత నెలకొంది.

శివమోహిణి ప్రాదుర్భావం

నారదుడు క్రమంగా కైలాసలోకానికి చేరుకొని శివునితో చెప్పున్నాడు, “సాగరమథనంలో విషం రాగానే వాళ్ళంతా నిన్ను పీలిచారు. నువ్వు భోకా శంకరుడివి కనుక చక్కగా వెళ్ళి విషం మింగేసి వచ్చి కూర్చున్నావు. ఆ తరువాత ఎన్నో సంపదలు వచ్చాయి. అప్పుడు మాత్రం వాళ్ళు నిన్ను పిలిపలేదు” అని చెప్పాడు.

విషం వచ్చినప్పుడు విశ్వేశ్వరా! అన్నారు. తరువాత ఐరావతం, చింతామణి, ఉచ్ఛైశ్రవం, కామధేనువు, కల్పవృక్షం ఇవన్ని వచ్చాయి. అప్పుడు శివ శివా లేదు. నీకా! నాకా! అనుకొన్నారు. మనమైనా అంతే! కష్టాలు వచ్చినపుడు పరమేశ్వరా! సుఖాలు వచ్చినపుడు మాత్రం ఎవరితో పంచు కొండామా! ఎలా పంచుకొండామా! పరమేశ్వరుడు దయామయుడు గనుక

ఏమీ పట్టించుకోకుండా కైలాసంలో కూర్చున్నాడు.

పరమేశ్వరునికి అమృతం అవసరం లేదు. ఆయనే మృత్యుంజయుడు.

నారదుడు చెప్పు, “అక్కడ ఒక అద్భుతమైన వింత జరిగింది సుమా! నారాయణుడు అద్భుతమైన జగన్నోహినీరూపం ధరించాడయ్యా! ఆ రూపం ధరించి ఎంతో అందంగా చాలా బాగున్నాడు” అంటే “అవనా...! నేనూ చూడాలి” అని పరమేశ్వరుడంటే “ఇంకేం చూస్తావయ్యా! అవతారం అయిపోయింది!” అన్నాడు. నేనిప్పుడే వైకుంఠానికి వెళ్లానని పరమేశ్వరుడు బయలుదేరి వైకుంఠానికి వెళ్ళాడు.

నారాయణుడు ఆయన్ని చక్కగా ఆహ్వానించి రా! పరమేశ్వరా! అని గాఢంగా ఆలింగనం చేసుకొని కూర్చోపెట్టి ఏమిటి విశేషం తమరు ఇలా విచ్చేసారని అడిగితే, పరమేశ్వరుడు, “నేనో వార్త విన్నాను. నువ్వు అద్భుతమైన మోహినీరూపం ధరించావుట. నాకది చూడాలని ఉంది. ఒక్కసారి అది చూపిస్తావా!” అని అడిగాడు.

విష్ణువుకి సిగ్గు వేసి అంతర్థానమైపోయాడు.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

ఇదేమిటి! అడిగితే అంతర్భానమైపోయాడని వైకుంరంలో శివుడు తిరుగుతున్నాడు.

అప్పుడు ఆయనకి ఒకచోట నుంచి పాట వినిపించింది.

ఏమిటూ ఆ పాటూ అని చూస్తూ ఉంటే వైకుంరంలో విరజనది తీరంలో ఒక అత్యద్బుత మైన ఉద్యానవనం, ఆ ఉద్యానవనంలో మోహినీరూపంతో సారాయణాడు కనిపించాడు.

పారిజాత తరోర్ములే కాన్న కాచి దదృశ్యత
బాలార్ఘపొటలాకారా సవయోవనదర్శితా

కల్పవృక్షాలలో ఒకటి పారిజాతం. ఆ పారిజాతవృక్షమూలంలో ‘బాలార్ఘపొటలాకారా’ – అంటే ‘సర్వారుణా’ ‘అనవద్యాంగి’ అన్నట్టే లేత ఎర్రని రంగుతో ఉన్నాడు.

‘సవయోవనదర్శితా’ - మంచి యోవనంతో ఉంది.

ఉత్సప్పపద్మరూగాభ చరణాల్పనభచ్ఛటా
యావకశీ నిర్వ్యాపేక్షపదలోహిత్యహాహినీ

పద్మరాగాల వంటి పాదాలతో ప్రకాశిస్తున్నాడు. అవి ఎంత ఎర్రగా ఉన్నాయంటే పారాణి అవసరం లేని ఎర్రదనం అన్నారు. ఆ పాదాలు ఎంతో అందంగా ఉన్నాయి. ఆ పాదాలకి

కలనిస్యునమంజీర క్షోణత్పుంకిణిమండితా

మ్రోగుచున్న ముప్పులతో కూడిన సూఫురాలతో ఉన్నాడు. ఇలా ఆయన సౌందర్యం న్నంతటిని హాయగ్రీవస్యామి వర్ణించారు. కారణం ఆయన ధరించిన రూపమే అది. అటువంటి రూపాన్ని చూడగానే శివుడు మోహితుడయ్యాడు. ఇక్కడ మరో అంతర్యం ఉంది. ముందు దేవతలకి కనపడిన రూపం జగన్మోహినీరూపం. ఇప్పుడు శివమోహినీ. జగత్తుని మోహింపజేయడం వేరు. శివుని మోహింపజేయడమంటే సామాన్యం కాదు. మళ్ళీ ఒక్కసారి అమృతార్థిని గాఢంగా ధ్యానించుకొన్నాడు విష్ణువు. అప్పుడేదో నీ దయవల్ల ఒకరూపం ధరించాను. ఇప్పుడు ఈయనగారు వచ్చి నన్ను రూపం ధరించమంటున్నారు కనుక నా వల్ల కాదమ్మా! అంటే వెంటనే అమృతార్థి అనుగ్రహంవేత ఆ రూపాన్ని ధరించాడు.

రెండు మోహినీరూపాలు ఒకటి కాదు. ఇది శివమోహినీరూపం. సాక్షాత్తు నిర్వ్యక్తుడైన పరమాత్మని మోహింపజేయాలి. శివుడు నిర్వ్యక్తరుడు. ఆయన్ని లోకంలో ఉన్నవేషి మోహింపజేయలేవు. కనుకనేగా మన్మథుడు తగులబడ్డాడు. మన్మథుడు తగులబడ్డాడంటే అర్థం ప్రపంచంలోవేవి నన్ను మోహింపజేయలేవని చెప్పడం.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

పరమేశ్వరుడు మన్మథుని తగులబెట్టగలిగాదేగాని అమృతారి దగ్గర లొంగిపోయాడు.
శివుని మోహింపజేసే శక్తి ప్రపంచంలో అమృతారికి ఒక్కరకే ఉంది. అందుకే

కామపరిపంధి కామిని కామేశ్వరి కామపీరమధ్యగతే
కామదుష్మా భవ కమలే కామకలే కామకోచి కామాక్షి

అని మూకవి అద్భుతంగా అమృతారిని కీర్తించారు. కామపరిపంధి అంటే మన్మథుడి
శత్రువైన శివుని మోహింపజేసిన ఓ తల్లి! ఎవరు లొంగదీయలేరనుకొన్న శివుని ఈవిడ
లొంగదీసింది రండి చూపిస్తానని మూక శంకరులు చెప్పా

పంచశరశాప్రభోధనపరమాచార్యేణ దృష్టిపాతేన
కాంచిసిమ్ము కుమారీ కాచన మోహయతి కామజేతారమ్

కాముని జయించిన శివుని ఒకావిడ కాంచిక్షేత్రంలో మోహింపజేసిందని చెప్పున్నాడు.

ఆవిడ చూపులతో మోహింపజేసింది. ఆవిడ చూపులతో చూడగానే శివుడు
లొంగిపోయాడు కనుకనే కామాక్షి. అమృతారు ఆవిడ కళ్ళల్లోంచి
సృజింపజేసిన ఆ కామనాశక్తిచేత శివుడు లొంగిపోయాడని చెప్పారు.

ఆ తల్లి యొక్క కృప చేత నారాయణుడు మళ్ళీ శివమోహినీరూపాన్ని
ధరించాడు. ఆ శివమోహినీస్వరూపాన్ని చూసి పరమేశ్వరుడు స్వందించాడు.

ఆయన ఎందుకు స్వందించాడంటే... ఆయన ఆవిడ దగ్గరే స్వందిస్తాడు...
అక్కడ ఆ వైకుంరంలో విరజానదీతీరంలో కనిపించినది సాక్షాత్తు నారాయణిధైన ఏ
జగదంబిక ఉందో ఆ తల్లి.

ఈ రహస్యం శంకరభగవత్పాదులవారికి తెలుసు. ఆయన శివానందలహరిలో ఒక
అత్యద్యుతమైన శ్లోకాన్ని చెప్పారు.

బాణత్వం వృషభత్వ మర్థవపుష్టా భార్యాత్వ మార్యాపతే
ఘోణిత్వం సఫితా మృదంగవహతా చేత్యాది రూపం దధా
త్వత్యాదే నయనార్పణం చ కృతవాన్ తప్యదేహభాగో హరిః
పూజ్యతే పూజ్యతర స్న ఏవహి నచేత్ కోవా తదన్యోధికః

ఆ నారాయణుడికి నువ్వుంటే ఎంత ఇష్టం పరమేశ్వరా! ఎప్పుడూ నీ దగ్గరే ఉండాలని
నువ్వు యుద్ధానికి బయలుదేరితే నీకు ఆయన బాణమయ్యాడు. అక్కడున్న నందీశ్వరుడు
కూడా నారాయణం శనంభూతుడు. అంతేకాదయ్యా! ఆయనే స్త్రీగా మారి భార్యాయై
నీలో అర్థభాగాన్ని తీసుకొన్నాడు. పార్వతీదేవి స్వయంగా విష్ణుస్వరూపిణి.

శ్రీ లలతోషాభ్యానమ్

దేవీభాగవతంలో దీని గురించి చక్కని సమస్వయాన్ని చెప్పారు. సృష్టికి హర్షం ఒక పరంజ్యోతి ఉండేది. ఆ పరంజ్యోతి నుంచి మూడురకాలైన కవలలు వచ్చారు. బ్రహ్మ, లక్ష్మీ వీరిద్దరూ బంగారు కాంతులతో ఉన్నారు. వీరిద్దరూ అక్కాతమ్ముళ్ళు లేదా అన్నాచెల్లెళ్ళు అనుకోవచ్చు. ఇద్దరూ ఒకేసారి వచ్చారు.

తరువాత విష్ణువు, పార్వతి. మూడవ కవలల జంట శివుడు, సరస్వతి. వీరు జ్ఞాన స్వరూపులు. శివుని యొక్క శక్తి అయిన సరస్వతి వెళ్లి బ్రహ్మగారికి పత్ని అయ్యింది. దీని అర్థం లయజ్ఞనం ఉంటేనేగాని సృష్టి చెయ్యలేదు బ్రహ్మగారు. సృష్టిలో అవసరమైన లక్ష్మీ బ్రహ్మగారికి సోదరిగా వచ్చింది. సృష్టితోపాటు వచ్చింది ఐశ్వర్యం. ఆ ఐశ్వర్యం స్థితికారకుని దగ్గరకి వస్తేనేగాని స్థితి జరుగదు కనుక లక్ష్మీదేవి విష్ణువు దగ్గరకి వచ్చింది. ఈ స్థితిని ఎటుతీసుకెళ్ళాలి? లయం వైపు తీసుకువెళ్ళేది స్థితి. స్థితి జ్ఞానం ఉంటేనేగాని లయ జరుగదు. అందుకోసమే విష్ణువుతో పాటు వచ్చిన తల్లి శివుని చేపట్టింది.

అమృవారు, నారాయణుడు సోదరీ సోదరుల స్థానంగా చెప్పారు గనుకనే అమృవారి రెండవ అవతారం జగన్మహిమానీ అవతారం లేదా శివమోహిమానీ అవతారమని చెప్పబడు తోంది. ఇది మనకి పురాణాలు ఇచ్చిన అద్భుతమైన ప్రతీకవాదం.

ఈ రఘుస్వాన్ని శంకరులు సౌందర్యలహరిలో చెప్పు-

హరిస్త్ర్యం ఆరాధ్య ప్రణతజనసౌభాగ్యజననీం
పురా నారీ భూత్యా పురరిపుమపి క్షోభమనయత్
స్వరోఽపి త్యాం నత్యా రతినయనలేహ్యాన వపుషా
మనీనాం అప్యస్యః ప్రభవతి హి మోహయ మహతామ్

‘ప్రణతజనసౌభాగ్యజననీమ్’ అనేదానిలో సౌభాగ్యవిద్య అనే దాన్ని శంకరులు ధ్వనింపజేసారు. ‘హరి’ అని మొదలు పెట్టి ‘జననీమ్’ అని హర్షి చేసారు. చివర వచ్చిన ‘తం’ని మొదట వచ్చిన ‘హరి’ని కలిపితే ‘హ్రీం’ అనే బీజాక్షరం ధ్వనిస్తుంది.

ఆ బీజాక్షరమంత్రశక్తిని అందులో నిక్షిప్తం చేసారు శంకరులు. అమ్మా! ఆ నారాయణుడు నిన్న ఆరాధించి త్రిపురాసురసంహరకుని కూడా మోహపెట్టడన్నారు. మోహింపజేసే వస్తువులన్నీ త్రిపురాలలోనే ఉంటాయి. త్రిపురాలు అంటే స్వాలు, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలు- ఊర్ధ్వ, మధ్య, అధో లోకాలు- లేదా భూత భవిష్యత్ పరమానాలు.

ఈ మూడించీని పరమేశ్వరుడు తగులబెట్టేసాడు. ఇంక ఆయన్ని ఎవరు మోహింపజేయగలరు. అందుకే ‘పురరిపుమపి’ అనే మాటని శంకరులు ప్రయోగించారు. త్రిపురాలని

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

తగులబెట్టిన పరమేశ్వరునిలో 'జ్ఞోభమనయత్' కలవరం పుట్టించాడు నారాయణుడు అన్నారు. ఎందువల్ల అంటే అమృతార్థి ఆరాధన చెయ్యడం వల్ల - అనే ఒక విషయాన్ని శంకరులు సౌందర్య లహరిలో చెప్పారు. దానికి ఆధారం ఈ వృత్తాంతం.

వైకుంఠంలో శివమోహినిని చూసిన శివుడు మోహితుడవగా వారు ఉభయుల యొక్క తేజమూ కలసి ఒక అయ్యుతమైన ఆకారాన్ని ధరించింది.

తత స్ఫుర్ముదితో దేవో మహోశాస్త్ర మహోబలః

అనేకకోటి దైత్యేష్ట గర్వనిర్వాపణక్షమః

ఆ సమయంలో వారిరువురి తేజస్సుతో ఉద్యవించినవాడే 'మహోశాస్త్ర' అనబడే మహోబలుడు అన్నారు. అయ్యప్పస్వామి అని మనం ఎవర్రెతే కీర్తిస్తూన్నామో ఆయనకి మహోశాస్త్ర అని పేరు.

కొంతమంది అరకొర మిడి మిడి జ్ఞానం కలిగిన వాళ్ళు, శివకేశవుల అభేదాన్ని అంగి కరించనివాళ్ళు అయ్యప్ప అవతారాన్ని విశ్వసించరు. అంతేకాదు అయ్యప్ప అవతారానికి పురాణంలో ప్రమాణం లేదంటారు. సరిగ్గా బ్రహ్మాండపురాణంలో అయ్యప్ప అవతారం గురించి రెండుసార్లు చెప్పబడింది.

అయ్యప్ప-ఆయన అసలు పేరు శాస్త్ర. శంకరులు 'శాస్త్రారమ్ ప్రణమా మ్యహామ్' అని ఈయన్ని కీర్తించారు. కాలదిలో శంకరుల ఇంటి దగ్గర కృష్ణమందిరం, శాస్త్రమందిరం రెండూ ఉంటాయి. ధర్మశాస్త్ర.

శాస్త్ర అంటే శాసించువాడు. 'శాస్త్ర' శబ్దానికి రెండు అర్థాలు ఉన్నాయి. శాసించువాడు అంటే ఎవరి దగ్గర శక్తి ఉంటుందో వాడు శాసిస్తాడు. అనేకకోటి దైత్యేష్ట గర్వనిర్వాపణక్షమః - లెక్కలేనన్ని దైత్యశక్తుల్ని ఆయన నిగ్రహించగలిగే శక్తి గలవాడు.

అదేవిధంగా 'శాస్త్ర' అంటే గురువు అని అర్థం. శాసించువాడు. జీవుడికి భేదంలేదని చెప్పేది అద్వైతం. ఆ స్థితిలో ఆలోచిస్తే శివకేశవుల మధ్య భేదం లేదనేది కూడా అద్వైతంలో ఒక సూత్రం. ధర్మశాస్త్రని అద్వైతానికి ప్రతీకగా కూడా చెప్పారు. ఆయన స్వరూపాన్ని మనం భావిస్తే అద్వైత తత్త్వం కనిపిస్తుంది. ఆ విధంగా చూడాలి తప్ప ఏదో దీక్ష పట్టాం గనుక నలబైరోజుల్లో మొత్తం కోరికలన్ని తీరిపోతాయనే దృష్టితో చూడరాదు. ఆయన స్వరూపంలో ఉన్న తత్త్వాన్ని పరిశీలిస్తే ఆయన యోగస్వరూపుడు, గురు స్వరూపుడు అని తెలుస్తుంది.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

అయ్యప్ప మూర్తిని పరిశీలిస్తే యోగపట్టంలో కూర్చుని ఉంటాడు.

అది యోగాసనము. అటుతర్వాత చిన్నుడని ధరించి ఉంటాడు. జీవబ్రహ్మక్యాన్ని తెలియజేసేదే ఆ చిన్నుడు. పైగా ఆ క్షేత్రం వద్ద ‘తత్త్వమసి’ అనే మహావాక్యం కూడా రాసి ఉంటుంది. దీన్ని బట్టి ఆయన సౌక్షామ్యం బ్రహ్మజ్ఞానప్రదాయకుడైన స్వరూపం.

అలాంచి కోరికతో అయ్యప్పని ఉపాసిస్తే బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రసాదిస్తాడు.

ఇలా ధర్మశాస్త్ర అవతారాన్ని ఇక్కడ వివరించారు.

జగన్మహిషాస్రి అవతారం కారణంగా ధర్మశాస్త్ర ఉద్ఘవించాడు నాయనా! ఇదే శివమోహినీ, అశేషజనమోహినీ ఇమ్మన అమ్మవారి రెండవరూపము అని చెప్పారు అగస్త్యలవారికి హయగ్రీవస్వామివారు.

లలితామహాత్రిపురసుందరీ ప్రాధుర్భావ నేపథ్యం

తరువాత మూడవ రూపం చెప్పాలి. అదే అసలు కథైన లలితామహా త్రిపురసుందరీ అవతారఫుట్టం.

యత్తు భుక్తిప్రదం దైవం నతమ్మక్తిం ప్రయచ్ఛతి

యత్తు ముక్తిప్రదం దైవం నతద్మక్తి ప్రదమ్ భవేత్

ముక్తినిచేపారు భుక్తిని ఇవ్వలేరు. భుక్తి అంటే అర్థం అనుభవము. కర్మనుభవము, భోగము అని అర్థం. హయగ్రీవస్వామివారు చెప్పు

ఉభే తే భుక్తి ముక్తి చ యా దాతుం దేవతా పటుః

సా భవే లలితాదేవీ శక్తిచక్రిక నాయికా

అని గొప్ప సారవంతమైన వాక్యాన్ని చెప్పున్నారు. ‘ఉభే తే భుక్తి ముక్తి చ’ - భుక్తి, ముక్తి ఉభయమునూ కూడా ‘యా దాతుమ్’ ఇవ్వగలిగే పటుత్వం కల దేవత లలితాదేవి అని చెప్పారు. ఆవిడ ఎవరో చెప్పు ‘శక్తి చక్ర ఏక నాయికా’ అన్నారు.

శక్తి చక్రానికి ఏకనాయిక అయిన తల్లి.

సా సౌక్షమ్యమం బ్రహ్మ తయా సృష్టం జగత్త్రయమ్

ఆవిడ సౌక్షమ్యత్తు పరబ్రహ్మస్వరూపిణీ. ఆవిడ వల్లనే ఈ జగత్తు అంతా నదుస్తూ ఉన్నది. బ్రహ్మవిష్ణుమహావ్యాపాదులు కూడా ఆవిడ శక్తి చేతనే పని చేస్తున్నవారు.

అలాంచి ఆ తల్లి చరిత్ర వినాలని సంకల్పం నీకు కలగడమే అనేక జన్మల పుణ్య విశేషమని అగస్త్యలతో హయగ్రీవస్వామివారు, ‘ఆ తల్లి చరిత్రని చెప్పున్నాను. శ్రద్ధగా విను’ అని చెప్పారు.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ముందుగా ఆ తల్లి యొక్క అవిర్భావానికి ఏది నేపథ్యమో దాన్ని వివరిస్తున్నారు.

దక్కప్రజాపతి బ్రహ్మదేవుని యొక్క పుత్రులలో ఒకడు. ఆ దక్కప్రజాపతి శివదోషిా. ఆయన కుమారై సాక్షాత్తు జగదంబిక. సృష్టి చెయ్యడానికి నియమించబడ్డవాడు దక్కుడు. దక్కుడు బ్రహ్మగారి కుమారుడు. ఆయన ప్రజాపతి. సృష్టి చెయ్యగలిగే శక్తి కావాలంబే ఆ శక్తి అనుగ్రహం ఉండాలి.

“సువ్యు ఉత్తమ సంతానం ద్వారా సృష్టిని చెయ్యాలి. ఆ శక్తి నీకు ఉత్తమ సంతానంగా లభిస్తేనే అద్యతమైన సృష్టివిస్తారం జరుగుతుంది ఓ దక్కప్రజాపతి! అమృవారి కోసం తపస్సు చెయ్యము”ని బ్రహ్మగారు చెప్పారు.

దక్కప్రజాపతి తపస్సు చేయగా ఆ జగదంబిక సాక్షాత్కరించింది.

ఆయన అమ్మా! సువ్యు నాకు పుత్రికగా పుట్టులని అడిగాడు. పుత్రికగా పుడతానుగాని ఎప్పుడైనా నేను పరమేశ్వరుని శక్తినే. ఇప్పుడు నేను నీకు పుత్రికగా ఉధృవిస్తాను. అప్పుడు కూడా సువ్యు నన్ను పరమేశ్వరుడికే ఇచ్చి వివాహం చేయాలని ముందే చెప్పింది.

అమృవారు పుత్రికగా పుట్టక ముందేమో అమృవారు. పుట్టిన తరువాత నా కూతురు అనే భావం ఏర్పడింది. అది సహజం. అది మానసిక ధోరణి. ఆ ధోరణి క్రమంగా బలపడి నా కూతురు గనుక నేను చెప్పినట్లు వినాలను కున్నాడు. నాకు ఇష్టమైనవారినే అల్లుడిగా తెచ్చుకుంటాను అనుకున్నాడు.

దక్కునికి శివతత్త్వం తెలీదు కనుక ఆయనంబే పడదు. అమృవారు మాత్రం ఆ శివునే ధ్యానిస్తూ ఉంది.

దక్కుడు స్వయంవరం ఏర్పాటు చేసాడు. ఆ స్వయంవరానికి అందరూ వచ్చారుగాని శివుని దక్కుడు పిలవలేదు కనుక ఆయన రాలేదు.

ఆ తల్లి శివునికోసం చూసి ఆయన రాకపోయేటప్పటికి చేతిలో ఉన్న వరమాలని తీసుకొని ‘ఓంసమశ్శివాయ’ అని విడిచిపెట్టేసింది.

సర్వాంతర్మామిథైన పరమేశ్వరుడు వెంటనే అక్కడ ఆవిర్భవించి, ఆ వరమాల క్రింద పడకుండానే మెడలో వేసుకొని అంతర్మానమయ్యాడు.

అటు తర్వాత బ్రహ్మవిష్ణువులు బోధిస్తే దక్కప్రజాపతి ఆ సతీదేవికి శివుని ఇచ్చి వివాహాన్ని జరిపించాడు.

కానీ దక్కుని మనస్సులో మాత్రం బాధ పోలేదు. ఆ తర్వాత శివుని మీద ఉన్న ద్వేషంతో

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

శివరహితమైన యజ్ఞాన్ని తలపెట్టాడు. అలాంటి పనులు చెయ్యకూడదు - అది అనైదికమని ఎందరో బుద్ధి చెప్పారు. కర్మఫలప్రదాత ఈశ్వరుడు. నీకు ఆయన తత్త్వం అర్థం కావడం లేదు. ఏ కర్మన ప్రారంభించడం, కొనసాగించడం, ఘలం రావడం ఉంటుంది. యజ్ఞం ఘలంతో పూర్తపుతుంది. దాన్ని పూర్తి చేయడం వరకే మనకి తెల్పు. కాని దాని ఘలము ఎవరిస్తారో అది మనకి తెలీదు. పూర్తయ్యాక ఏది ఉంటుందో అదే ఘలము.

అది ఇచ్చేవాడు ఈశ్వరుడు.

అందుకే సృష్టికి బ్రహ్మ అనగా యజ్ఞం యొక్క ఆరంభం బ్రహ్మ. సాగించడం విష్ణువు. యజ్ఞఫలప్రదాత ఈశ్వరుడు. యజ్ఞఫలప్రదాత అయిన ఈశ్వరునే నువ్వు అవమానిస్తే దుష్పలితాలు ఉంటాయి జాగ్రత్త అని మౌచ్చరించినా దక్కుడు వినలేదు. యజ్ఞం చేసాడు. అమృవారికి కబురు వెళ్చింది. వెంటనే ఆవిడ దక్కయజ్ఞ ధ్వంసం కోసం బయలుదేరి వచ్చింది.

కథలో ఏం కనిపిస్తుందంటే పుట్టింటి మీద మమకారం కనుక పుట్టింటి వారు చేసే యజ్ఞం కోసం వాళ్యాయన చెప్పున్నా కూడా ఆయనే ఒప్పించి ఆవిడ వచ్చింది. కాని అసలు సంకల్పం శివనిదాపరుడైన దక్కునికి ఇంక పుత్రికగా ఉండరాదని అమృవారు నిర్ణయించుకొంది. అలా వచ్చిన ఆ అవతారాన్ని చాలించి మళ్ళీ హిమవంతునికి పుత్రికగా ఉధ్వవించ దలచుకొంది.

‘దాక్షాయణి దైత్యహంతీ దక్కయజ్ఞవినాశినీ’ అయిన ఆ తల్లి దక్కయజ్ఞవినాశనానికి బయలుదేరి వచ్చింది. వస్తూ ముందు దక్కునికి పారం చెప్పింది. “ఎంత తప్ప పని చేస్తున్నావ...”

శివ ఇత్పుత్తరధ్వంధ్వసమ్మితం యస్య కీర్తనం

స్వరతామపి కైవల్యం తం నిస్తసి దురాశయ

ఓ దుర్వాద్ధి కలవాడా! శివ అనే రెండక్కరాలు కీర్తించినవాడు మోక్షాన్ని పొందుతున్నాడే అలాంటి శివుని నువ్వు నింద చేస్తున్నావ!

తం విపుద్ధచిదాకారం నిస్తసిస్తుశిఖామణిమ్

అహాపాప మహాపాపం శాస్త్రం పాపం హతం హతం

ఇందుశిఖామణి - చంద్రశేఖరుడైన, విశుద్ధమైన ఆ చైతన్యస్వరూపునే నువ్వు నింద చేస్తున్నావు. ఇంత కంటే పాపం ఉంటుందా! దీనికి ఘలితం అసుభవిస్తావు సుమా! అని చెప్పి సతీదేవి తన దేహాన్ని త్యాగం చేసింది. దానితో పరమేశ్వరుడు క్రుఢుడయ్యాడు..

సామవేదం షష్ఠ్యాఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

పరమేశ్వరుని కోపమంతా అద్భుతమైన ఒక ఆకారాన్ని ధరించింది. అదే వీరభద్రాకృతి. ఆ వీరభద్రుడు ఎన్నో రుద్రగణలతో భద్రకాళి సమేతుడై దక్షయజ్ఞానికి వచ్చి అక్కడన్న దేవతల్ని అందర్ని శిక్షిస్తూ ఉన్నాడు.

అప్పుడు ఆ సమయంలో యజ్ఞరక్షకుడైన విష్ణువు ఆయన్ని అడ్డుకొన్నాడు. తన యజ్ఞాన్ని రక్షించమని దక్షుడు విష్ణువుని పిలిచాడు. విష్ణువు వచ్చి కూర్చొన్నాడు. కనుక తన రక్షణ బాధ్యతగా విష్ణువు సుదర్శన చక్రాన్ని తీసి వీరభద్రుని పై ప్రయోగించాడు.

ఘుర్షమానం సభశ్శత్రే తదాలోక్య సుదర్శనం
వ్యాత్మేన నిజపక్షేణ వీరభద్రస్పమాగిలత్

వీరభద్రుడు వెంటనే నోరు తెరచి విష్ణువు ప్రయోగించిన సుదర్శనాన్ని చక్కిలంలా తినేసాడు. విష్ణువుకి ఎత్తిన చెయ్య అలా స్తంభించిపోయింది.

అప్పుడు నారాయణుడు మందహసం చేసి అంటున్నాడు.

వీరభద్ర మహావీర స్థానే తవ పరాక్రమ
స్థానే త్వయా కృతా శిక్షా దక్షస్యాస్య దురాత్మనః

వీరభద్రా! నువ్వు ఇప్పుడు చూపించిన పరాక్రమం సరియైనది. అందువల్ల నా సుదర్శనం కూడా నీ నోటిలోకి వెళ్లిపోయింది. ఎవరైతే శాస్త్రవిరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తాలో వారిని దేవతలూ రక్షించరు, నేనూ రక్షించను అన్నాడు. నేను రక్షించను - అంటే రక్షించలేనని కాదు రక్షించను అన్నాడు. ఈ రెండిటికి తేడా ఉంది. మరి ఇంతవరకూ ఎందుకు రక్షించావంటే నన్ను పిలిచాడు కనుక ఇంతవరకూ రక్షించాను. కాని దక్షుడు ఘలితం అనుభవించాల్సిన సమయం ఎప్పుడొచ్చిందో వాడి శిక్షకి నేను కూడా సహకరిస్తాను అన్నాడు.

శివద్రోహాల్ని విష్ణువే శిక్షిస్తాడు. ఆ కారణం చేతనే నా చక్రం నీ కడుపులోకి వెళిపోయింది. ఇప్పుడు నువ్వు వెళ్లి నీ పని నువ్వు చేసుకో! అన్నాడు.

ఎప్పుడైతే విష్ణువు వీరభద్రుని విడిచి పెట్టాడో అప్పుడు ఆయన చెయ్య మామూలుగా వచ్చింది.

మరి వీరభద్రుడు కడుపులోకి వెళ్లిన చక్రం ఎలా వస్తుందంటే ‘నువ్వు ఎవర్చించి వచ్చావో’ ఆయన్నే నేను మళ్ళీ ఉపాసన చేసి ఆ చక్రాన్ని తెచ్చుకుంటాను సుమా!’ అని చెప్పాడు.

ఈ రహస్యమే మనకి శివమహిమ్మస్తోత్రంలో పుష్పదంతులవారు చక్కగా చెప్పారు.

హరిస్తే సాహస్రం కమల బలిమాదాయ పదయోః,
యదేకోనే తస్మిన్ నిజముదహరన్వైతకమలమ్
గతో భక్త్యుద్రేకః పరిణతిమసౌ చక్రవపుషః,
త్రయాణం రక్షాయై త్రిపురహర జాగర్తి జగతామ్

తర్వాత నారాయణుడు కొంతకాలానికి తపస్స చేసి వెయ్య కమలాలతో శివుని ఆరాధిస్తూ ఉండగా అందులో 999 కమలాలు అవగానే వెయ్య కమలం కనపడలేదు. అది శివలీలావిలాసం. ఆ తర్వాత పరమేశ్వరుని ద్వారా తన సుదర్శన చక్రాన్ని విష్టవు పొందుతాడు.

ఆ తరువాత విష్టవు వీరభద్రునితో కొన్ని విషయాలు చెప్పేడు అపి మనం దరికి పనికొన్నాయి.

తస్యాదిమం శివద్రోహసమ్మన్మం బహుపాతకం
దేవీద్రోహాణ చాత్యంతపాపిష్టం జహి దుర్థియమ్
శివద్రోహి అంటే దేవి ద్రోహి. దక్కుడు శివద్రోహి, దేవి ద్రోహి కనుక ఆ పాపిష్టని ఓ వీరభద్రా! నువ్వు శిక్షించు. నాకు, శివునికి భేదము లేదని ఇక్కడ విష్టవు స్వయంగా చెప్పున్నాడు. ఇక్కడ అమృతత్త్వం విష్టతత్త్వం రెండూ మనకి కనిపిస్తాయి.

అతస్యాస్తి మహావీర వీరభద్ర! ప్రజామ్యహామ్
సంసాధయ శివస్యాజ్ఞాం దుష్టం దక్కం చ భక్తయ
దుష్టుడైన ఆ దక్కుచ్ఛి నశింపజేయు! శివాజ్ఞ వేరు, నా ఆజ్ఞ వేరు కాదు.
యాదృగాజ్ఞ మహాశస్య తాదృగేవ మమాపి సా

అయన ఆజ్ఞ ఏమిలో నా ఆజ్ఞ అదే. నేను, అయన ఏవరమో తెల్ఱా అని అమృతమైన రహస్యాన్ని చెప్పున్నాడు.

నావయో ర్యిధ్యతే భేదః పురాణశ్యాగమేష చ
మా ఇద్దరికి పురాణాల యందుగాని, మంత్రశాప్తముల యందుగాని, వేదాది శాప్తముల యందుగాని భేదము లేదు.

అహం శక్తిః శక్తి మాం త్వ విశ్వవ్యాపీ మహేశ్వరః
నేను శక్తిని. ఆయన శక్తిమంతుడు. ఇది శివునికి, విష్టవుకి ఉన్న సంబంధం. శక్తి వ్యాపిస్తుంది. శక్తిమంతుడు ఉన్నచోట ఉంటాడు. ఇది మనకి అర్థం కావాలంటే ఒక దీపం వెలిగిస్తే ఆ దీపం నుంచి వచ్చేది కాంతి. అప్పుడు దీపాన్ని కాంతిమతి అంటాం.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

కాంతిమంతుడు దీపం. శక్తిమంతుడు శివుడైనట్టగా, కాంతిమంతుడు దీపం అయ్యింది. దీపం అక్కడే ఉందికాని కాంతి మాత్రం వ్యాపించింది.

అలాగే పరమేశ్వరుడు స్థిరమై ఉంటాడు. ఆయన యొక్క శక్తీ ప్రపంచమంతా వ్యాపి స్తుంది. మనం దీపాన్ని వేరుగా, కాంతిని వేరుగా చూడగలమా! దీపం అంటూ లేకపోతే కాంతి అనేదిలేదు. విశ్వమంతా ఉన్న ఈ శక్తులన్ని వెలుగులే. ఈ వెలుగులన్ని శివజ్యోతి నుంచి వచ్చిన వెలుగులే. ఆ వచ్చిన శక్తి అంతా విష్ణువు. విష్ణువు అంటే వ్యాపించువాడు అని అర్థం.

స్థిరంగా ఉన్న శివం శక్తిగా వ్యాపిస్తే విష్ణువు. ఈ మాటే ‘శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయ విష్ణువే’ వ్యాపించిన శక్తీ విష్ణువు.

ఎవరి నుంచి వ్యాపించిందో ఆయన శివుడు. ఈ శివుడు ప్రపంచాతీతుడు. ఆయనుంచి వ్యాపించిన శక్తి ప్రపంచమంతా ఉంది.

ప్రపంచమంతా, ప్రపంచంగా పరమకొన్నది ఆయన వెలుగే. శివుడు విశ్వవ్యాపకుడైతే విష్ణువు. వ్యాపించినవాడు పరమశభస్వరూపుడు కనుక శివుడు. శివకేశవులకి ఇదీ సంబంధం. ఆ మాటని సాక్షాత్తు నారాయణుడే చెప్పున్నాడు.

అహం శక్తిః శక్తి మాం త్స విశ్వవ్యాపీ మహేశ్వరః
శక్తి శక్తిమతోర్ధేదం కో జనఃప్రతిపద్యతే

శక్తికి, శక్తిమంతునికి భేదం ఎవరు చెప్పారయ్యా! అదెలాగంటే
వహ్నిశ్చ దాహికాయాశ్చ భేదః కోను సమిక్ష్యతే
అగ్నికి, దాని యొక్క వేదిమికి ఎవరైనా భేదం చెప్పగలరా! అలాగే నాకు, శివునికి
ఎవరైనా భేదం చెప్పగలరా! మరి అమృతారు ఎవరనే ప్రత్యుంచు! దానికి సమాధానం
చెప్పు

అద్యశక్తిర్మహాశస్య చతుర్భాఖిన్నవిగ్రహః
మహేశ్వరుని యొక్క అద్యశక్తి అనగా ప్రథమమైన ఆయన శక్తి నాలుగు రూపాలతో
ఆరాధింపబడుతుంది. ఆ నాలుగు రూపాలు -

భోగే భవానీ రూపా సా దుర్గారూపా చ సంగరే
కోపే చ కాళికావేపా పుంరూపే చ మదాత్మికా

శివుని యొక్క అద్యశక్తిని భోగరూపంలో ఆరాధిస్తే భవానీ అన్నారు.

సామవేదం షష్ఠిశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

భవానీ దేవిని ఆరాధిస్తే భోగాలు లభిస్తాయి. భోగాలంబే సుఖాలు, మంచి అనుభవాలు, ఐశ్వర్యాలు ఇవన్నీ ఇచ్చేది భవానీ. భోగంలో భవానీ. ఆ తల్లే యుద్ధంలోకి వచ్చేటప్పటికి పరాక్రమ స్వరూపం. ఆ పరాక్రమస్వరూపం దుర్గ. ఇందరి దేవతలా అంటే నిజానికి ఉన్నది ఒక్కరే. ఉన్నది ఒక్కటి. దాని శక్తి అన్నప్పుడు రెండు అయ్యాయి.

ఈ శక్తే రకరకాల అవసరాల కోసం రకరకాల రూపం ధరించింది.

ఇన్ని దేవతారూపాలు ఎందుకంటే మనకి ఎన్ని అవసరాలో అమృతి అన్ని రూపాలు ఉంటాయి. ఏదో ఒక్కర్ని ఉపాసిస్తే చాలదా! అంటే చాలదు. పంచభూతాలు ఒకే పరమేశ్వరుడు. కాని ఏదో ఒక్క భూతం చాలా! అగ్ని ఒక్కటి చాలు అసగలమా! మన శరీరమంతటా ఒకటే ఆత్మమైత్యం ఉంది. కాని ఏదో ఒక్క అవయవం చాలు అంటామా! అన్ని కావాలి. ఏ అవసరం వచ్చినప్పుడు అది కావాలి. నడవాల్సినప్పుడు కాలు అవసరం. పట్టుకోవల్సినప్పుడు చెయ్యి అవసరం.

దేవి అవసరం వచ్చినప్పుడు అదే దేవపు.

ఏకత్వం చెప్పింది హిందూమతమే. అనేకత్వం చెప్పింది హిందూమతమే.

ఆకారం చెప్పింది హిందూమతమే.

నిరాకారం చెప్పింది హిందూమతమే.

కాబట్టి ఎవరో వచ్చి మనకి ఏకత్వం చెప్పుక్కర్దేదు. నిరాకారం చెప్పుక్కర్దేదు. దైవం గురించి ఎన్ని రకాల ఆవిష్కరణలు జరగాలో అన్ని రకాల ఆవిష్కరణలు భారతదేశంలో జరిగాయి. సృష్టి యొక్క రహస్యం గురించి ఎన్ని ఆలోచనలు జరగాలో అన్ని ఆలోచనలు భారతదేశంలో హిందూ మతంలో జరిగాయి. మనకెవడో కొత్త మతం ఇవ్వుక్కర్దేదు. మనం వెళ్ళనక్కర్దేదు. గంగానది దగ్గరకి వెళ్ళి సీసాలతో నీళ్ళు అమృతాల్లిస్తాయి. అలాగే హిందూమతం దగ్గరకి వచ్చి ఇంకెవడి మతమో ఇవ్వుక్కర్దేదు. ఇక్కడ అన్ని భావాలు ఉన్నాయి.

అదే తల్లి సౌభాగ్యాల్ని, భోగాల్ని ఇచ్చినప్పుడు భవానీ. ప్రతాపం చూపించే టప్పుడు దుర్గ. ‘కోపే చ కాళికావేషా’ - అమృతారి యొక్క కోపశక్తి కాళిక. సృష్టిలో ఈ కాళి కూడా అవసరమే. మనం సూర్యుని పరిశీలిస్తే ఒకే సూర్యుడు ఒక సమయంలో భరించే విధంగా, మరొక సమయంలో భరించ లేని విధంగా ఉంటాడు.

వేసవిలో సూర్యుడు తీవ్రంగా లేకపోతే తరువాత వానలు పడవు. అలాగే ఒక నది కొండలపై నుంచి ప్రవహించేటప్పుడు ఎంతో వేగంగా దూకుతుంది. తరువాత మైదానంలోకి సామవేదం షష్మిథశర్మ.

శ్రీ లలితాంబునానమ్

వచ్చేటప్పుడు ఎంతో నెమ్ముదిగా ఉంటుంది. అదే నది. అక్కడ అంత వేగంగా దూకకపోతే, ఇక్కడ ఇంత నెమ్ముదిగా అది రాలేదు. ఆ వేగంగా దూకినపుడు కాళి కనిపిస్తుంది. నెమ్ముదిగా ప్రవహించినపుడు గౌరి కనిపిస్తుంది. కానీ ప్రవాహం ఒక్కటే.

సృష్టిలో ప్రతిదాంత్లో కూడా ఈ రెండు శక్తులు ఉంటాయి. ఆ మన్మశక్తి(కోపశక్తి) కాళి అంటారు. నారాయణుడు చెప్పున్న శివుని యొక్క ఆదిశక్తి భోగములో భవానీ. సంగరంలో దుర్గ. కోపంలో/ప్రకయంలో ‘కాళి’.

‘పుంరూపే చ మదాత్మిక’ ... “ఆ శక్తి పురుషరూపం ధరిస్తే నేను” అన్నాడు విష్ణువు. శక్తికి ఏ రూపం లేదు.

శక్తి స్త్రీకాదు, పురుషుడు కాదు. ఆ రహస్యం దేవీపురాణంలో చెప్పాడు.

పుంరూపం వా స్వరేధేమీం స్త్రీ రూపం వా విచిత్రయేత్

అథవా నిష్పలాం ధ్యాయే తప్చిదానంద లక్ష్మామ్

ఉన్నదొక్కటే సచ్చిదానందవిగ్రహా అయిన శక్తి. ఆ శక్తిని కొంతమంది పురుషరూపంలో ధ్యానిస్తారు. కొంతమంది స్త్రీ రూపంలో ధ్యానిస్తే, కొంతమంది ఏ రూపంలేని నిష్పలగా ధ్యానిస్తారు. ఎలా ధ్యానించినా సచ్చిదానందవిగ్రహమే” అని చెప్పారు.

తస్యాస్యమ చ శమోఘ్ర మా భేద మహారాయ

శమోఘ్ర రాజ్మా మమైవాజ్మా దక్షం మద్దయ నిర్దయం

నాకు, శివునకు భేదం ఉందని అనుకోకు అని చెప్పి వీరభద్రుని పంపించాడు. ఆయన వెళ్లి దక్షయజ్ఞాన్ని ధ్వంసం చేసాడు. అటు తర్వాత పార్వతీదేవి అవతరించింది. దక్షుని పుత్రికగా ఉన్నప్పుడు ఆవిడ పేరు సతీదేవి. ఇప్పుడు పార్వతీదేవిగా, హిమవత్పుత్రికగా ఉధృవించింది.

క్రమంగా ఆ తల్లి అక్కడ తపస్సు చేసుకొంటున్న శివుని వద్దకు వెళ్లి తన సేవతో, సౌందర్యంతో ఆయన మనస్సుని ప్రసన్నం చేసుకోవాలనుకొంది. ఆమె వల్ల కాలేదు.

ఈ లోపు దేవతలంతా కంగారు పడుతున్నారు. కారణం తారకాసురుడనే రాక్షసుని బాధని వారంతా తట్టుకోలేకపోతున్నారు. ఈ తారకాసురుడు ఎలా వచ్చాడో చెప్పు-దక్షుడు శివనిందకి పాల్పడి నిరీశ్వర యాగం చేసాడు. దానిలో దేవతలంతా పాలు పంచుకొన్నారు.

శివుడు దయతో మళ్ళీ అనుగ్రహించి దయతో దక్షుడికి మేక తలకాయ అతికించి

శ్రీ లలతోషాభ్యానమ్

యజ్ఞం పూర్తి చేయించాడు. శివుడు దయ చూపించాడు గాని, శివద్రోహం చేసిన పొపం వల్ల ప్రకృతి ఊరుకోదు. ఆ దుష్టార్థంలో పాలు పంచుకొన్న దేవతలందరికి దుర్గతులు వచ్చాయి.

ఈ చెడ్డ పని చేసేవాడే కాకుండా ప్రోత్సహించేవాడు, దానిలో పాలు పంచుకొనేవాడు, బాగుంది అనేవాడు కూడా భలితం అనుభవించాల్సి వస్తుందన్నారు. అందుకే

కర్తా కారయతా జైవ ప్రేరకశ్చ అనుమోదకః

సుకృతం దుష్టుతం జైవ చత్వారుః సమభాగినః అని చెప్పారు.

మంచిపనికైనా, చెడ్డపనికైనా - ఆమోదించేవాడు, చేసేవాడు, చేయించేవాడు, ప్రేరేపించేవాడు ఆ నలుగురికి సమభాగం వస్తుంది. దేవతలు దక్కయజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు కనుక అప్పుడు వీరభద్రుడి చేత తన్నులు తినాన్ని, వారికి ఆ దుర్గతి ఎంత భయంకరంగా పట్టుకొండంటే తారకా సురుడనే రాక్షసుడు ప్రకోపించాడు. వారందరికి తేజస్సు క్షీణించింది. అవతలివాడు మన మీద గెలుపు పొందగలిగాడంటే ఆర్థం మనలో తేజస్సు, తపస్సు, ధర్మం దెబ్బతినడమే కారణం. తపశ్చక్తి క్షీణిస్తేనే అవతలివాడు దాడి చెయ్యగలడు. దేవతలంతా చెట్టుకీ, పుట్టుకీ చెదిరిపోయారు. ఈ ఆపదనుండి కాపాడేవాడవడంటే శివశక్తుల పుత్రుడు మాత్రమే. కాని శక్తి ఇప్పుడు సాకారంగా ఆవిర్భవించి విడిగా ఉంది. శివుడు విడిగా ఉన్నాడు. వీరిద్దర్ని ఏకం చెయ్యాలి.

పార్వతీ పరమేశ్వరుల్ని ఏకం చెయ్యడం కోసం దేవతలంతా కలిసి మన్మథుని పంపించారు. మన్మథుడికో విశేషం ఉంది. శ్రీవిద్యకి మన్మథుడు చాలా అవసరం.

‘ఆత్మవిద్య మహావిద్య శ్రీవిద్య కామసేవితా’. మన్మథుడు ఉపాసించిన శ్రీవిద్యనే అందరూ ఉపాసిస్తున్నారు.

‘పంచదశి’ అంతా ‘కామరాజ విద్యే’. అది మన్మథుడు ఉపాసించిన విద్య.

శ్రీవిద్యలో అవే పదిహేను అశ్చరాలు. ఇది కామరాజవిద్య.

మన్మథుడు ఎలా వచ్చాడంటే బ్రహ్మదేవుడు సృష్టిని చేసాక, ఈ సృష్టి నిరంతరం కొన సాగాలంటే ఏం చేయాలి? అనుకొన్నాడు. కర్మకి ప్రేరణ ఉంటేనే కాని కర్మని ఎవ్వరూ చెయ్యరు. కర్మకి ప్రేరణ కోరిక, కోరిక అనే ఒక శక్తి.

సృష్టిలో ఏయే భావాలు ఉన్నాయో, ప్రతి భావానికి ఒక అధిదేవత ఉంటారు. ఆ అధిదేవత ప్రభావం చేతనే ప్రతివారిలో ఆ భావాలు ప్రజ్ఞారిల్లతాయి.

ఆ కోరికని సృజింప జేయడానికి బ్రహ్మగారు నారాయణుని ప్రార్థన చేస్తే లక్ష్మిసమేతుడైన

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

నారాయణుని మనస్సు లోంచి ఉద్ధవించాడు మన్మథుడు.

నారాయణునికి మన్మథుడు తండ్రి అని, లక్ష్మీదేవిని మన్మథుని తల్లి అని అంటారు.

“కమలజా కన్న తల్లి కాముని కన్న తల్లి అమరులగన్న తల్లి ఆదిమలక్ష్మి” అని అన్నమాచార్య కీర్తించారు.

ఆ విధంగా మన్మథుడు ఈ సృష్టి యందు ప్రవర్తించాడు.

ఆ మన్మథుని దేవతలు పట్టుకొన్నారు. సృష్టిలో అందరి మనస్సుల్లో కోరికల్ని ప్రజ్యారిల్ల జేసే దేవత ఆయన.

కేవలం వైరాగ్యంతో అంతర్ముఖుడైన శివుని ఇటు తిప్పాలంటే మన్మథుని సహాయం అవసరం అనుకొని దేవతలందరూ ఆయన్ని పంపించగా ఆయన బయలుదేరాడు.

“పైగా నీ అవసరం ఉంది నాయనా!” అని పెద్దవాళ్ళే అడిగితే ఆయనకి అహంకారం వచ్చింది. ఆ అహంకారంతో పరమేశ్వరునికి ఎదురుగా నిలబడి బాణం సంధించబోతుంటే కాళ్ళూ చేతులు వణికాయి. ఏదో అనుకున్నాను గాని ఈ మూర్తిని చూస్తే భయమేస్తోందను కున్నాడు.

అప్పుడే పార్వతీదేవి అటు వచ్చింది.

అమృయా! ఇంత జగదేకసౌందర్యరాశి ఎదురుగా ఉంటే నా బాణం పనిచేస్తుందనుకొని బాణప్రయోగం చేసాడు. కాని ఆ పరమేశ్వరుడు ఆ తల్లి దగ్గర్చుంచి కానుకలు తీసుకోబోతూ మన్మథుని చూసాడు. వెంటనే ఆయన తపః పూతమైన దృష్టి చేత ఆ ఫాలనేత్రాగ్ని చేత మన్మథుడు దగ్గరైపోయాడు.

ఎప్పుడైతే మన్మథదహనం అయిందో శివుడు వెంటనే అంతర్ధానమయ్యాడు. పార్వతీదేవి దుఃఖితురాలై నేను ఇంతకాలం పరమేశ్వరుని సేవలతో ప్రసన్నం చేసుకోవచ్చనుకొన్నాను గాని, స్వామిని సేవతోగాని, శాందర్యంతోగాని ప్రసన్నం చేసుకోలేమని అనుకుంది. చివరకి మోహన్ని పెంచగలిగే మన్మథుడే దగ్గరైపోయాడెపుడో, నేనింక స్వామిని వివిధంగా మోహింప చేయగలను అనుకొని అమృయారు కూడా తపస్సులో కూర్చుంది.

పరమేశ్వరుడు అక్కడించి తన నిజధామమైన కైలాసానికి వెళ్ళి ఆయన తపస్సులో ఉన్నాడు.

ఇప్పుడు పూర్తిగా వాళ్ళు అంతర్ముఖులై ఉన్నారు. దేవతలకి ఇది మరీ కష్టమైంది.

ఆ సమయంలో బ్రహ్మదేవుడు కాలం కోసం ఆగుదామని దేవతలకి చెప్పాడు.

భండాసుర వృత్తాంతం

అప్పుడు ఒక వింత జరిగింది. మన్మథుడు తగలబడిపోయాడు. ఇందులో పరిశీలించాల్సిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి.

మన్మథుడి స్ఫూర్థాలశరీరం దగ్గరమై పడి ఉంది. కానీ సూక్ష్మశరీరంతో మన్మథుడు ఉన్నాడు. మళ్ళీ ఆయనకి ఏదో శరీరం వచ్చే వరకూ ఆయన ఉండాల్సిందే. ఈ స్ఫూర్థాలదేహంలో అంతకాలం మన్మథభావం వ్యాపించిపోయింది. ఇప్పుడడి పూర్తిగా దగ్గరమై బూడిడైపోయింది. అహంకారంతో వచ్చిన మన్మథ దేహం శివుడి కంటి మంటల్లో కాలిపోయింది. ఆ బూడిద కుప్ప అక్కడ పడి ఉంది.

శివుని గణాలలో చిత్రకర్మ అని ఒక ప్రమథుడు ఉన్నాడు. చిత్రకర్మ - చిత్రం అంటే ఆశ్వర్యం. ఆశ్వర్యమైన పనుల్ని చేసేవాడు. ఆయన తిన్నగా వచ్చి ఈ బూడిద అంతటిని కలిపి ఒక బొమ్మగా చేసాడు. ఆయన సామాన్యుడు కాదు. ప్రమథగణాలలో ఒకడు. ప్రమథులు ప్రపంచమంతా వ్యాపించి ఉంటారు. మథనం అంటే మనం మజ్జిగని చిలికి వెన్న తీసి నెఱ్యి చేస్తాం. మజ్జిగని మథనం చేస్తే వెన్న ఆవిర్భవించింది. మార్పు జరిగిందని అర్థం. మథనం అంటే మార్పు. ఎలాంటి మార్పు అంటే ప్ర-మథనం అయ్యుతమైన మార్పు చేస్తారు. స్ఫూర్థి అంతా దీనితోనే నడుస్తోంది. వస్తువు ఉన్నట్టు ఉంటే ఏం లాభం లేదు. అది మళ్ళీ పరిణమించాలి. ఈ నిరంతరం పరిణామం జగత్తులో చేసే శివ శక్తి ప్రమథశక్తి. అలాంటి ప్రమథులలో చిత్రకర్మ ఒకడు, కనుక ఆయన బూడిదలోంచి కూడా తయారుచేసాడు.

చెయ్యగలిగే శక్తి ఉంటే బూడిదలోంచి కూడా జీవితాన్ని తీసుకురావచ్చని ఒక విజ్ఞానాన్ని అవిష్టరించారు. ఆయన ప్రమథుడు కనుక ఆ బూడిదని బొమ్మగా తయారుచేసి తన శక్తితో దానికి ప్రాణం పోసి, ఆ బొమ్మని వికృతాకారంగా తయారుచేసాడు. శక్తిని ఇచ్చాడు. ఆ రూపంలో వెంటనే ఒక కడలిక ప్రారంభమైంది. చిత్రకర్మ చాలా ఆనందపడి వాడితో “నీకు నేను కొన్ని శక్తిల్ని ఇస్తున్నాను”ని వాడికి కూడా రుద్రమంత్రాల్ని ఉపదేశించి జపతపాదులు చెయ్యమన్నాడు. వాడికి తపస్సు చెయ్యగానే చాలా శక్తులు వచ్చాయి. ఇదంతా బ్రహ్మదేవుడు చూసి ఆశ్వర్యపోతున్నాడు. ఒక దుమ్ము, ధూళి అంతా కలిసిపోయి రాక్షసుడుగా మారడం, వాడు తపస్సు చేసి ఇంత ప్రతాపవంతుడై బలవంతుడవ్యాదమేంటి అనుకొని-

ఏతచ్ఛుత్వాతు చరితం ధాతా భట్టితి భట్టితి
యదువాచ తతోనామ్మ భట్టో లోకేషు కథ్యతే

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ఇలా బూడిదతో తయారైన రాక్షసుడై చూసి బ్రహ్మదేవుడు భండ, భండ అంటే ఆశ్చర్యం, ఆశ్చర్యం అన్నాడు. దీనికి చీదరింపు అనే అర్థం ఉంది. అది చిత్రకర్మ చూసి బ్రహ్మగారితో అలా అన్నారు కనుక వీడి పేరు భండాసురుడని అన్నాడు.

వాడి పేరు భండాసురుడు అంటే ఆశ్చర్యకరమైన రాక్షసుడు. ఇతర రాక్షసులందరి కంటే వీడికి కొంత ప్రత్యేకత ఉంది. భండ అనేదానికి తెలుగులో చూస్తే బండ. బండ అంటే మొద్దుబారుడుతనం అని అర్థం. చీదరించుకోదగిన దుర్గణాలకుపు భండాసురుడు.

పోతపోసిన తమోగుణం, రజీగుణం కరదుగట్టుకుపోతే బండతనమే. వాడిలాగే ఉంటే పరవాలేదు గాని వాడికి కూడా తపస్సు ఒకటి ఉంది. అది తామసిక తపస్సు. వాడూ శివభక్తుడే. వీడూ శివభక్తుడే అంటే వాడు తామసి. వీడు సాత్మ్యికి. అంతే తేడా. సాత్మ్యికమైన

భక్తి, తపస్సు మోక్షాన్ని ఇస్తాయి. తామసికమైన భక్తి వాడికి అప్పటికి నుఖంలా కనిపించినా ప్రపంచానికి ప్రమాదం. తరువాత వాడికి ప్రమాదం. రాజసభక్తికి ప్రయోజనం లేదు. అది మోక్షాన్ని ఇష్టయ్యదు. కనుక సాత్మ్యిక భక్తి వైపు మనం వెళ్లాలని పెద్దలు చెప్పు ఉంటారు. తామసిక భక్తుడైన ఈ భండాసురుడు ఈ విధంగా శక్తిని సంపాదించాడు. ఆ శక్తివల్ల ఆశ్చర్యకరంగా వాడు సంకల్పించుకోగానే వాడి నుంచి మరో ముగ్గురు వచ్చారు. ఇద్దరు మగ రాక్షసులు. ఒక ఆడ రాక్షసి. ఆ సోదరుల పేర్లు విశుక్రుడు, విషంగుడు. లలితాసహస్రంలో వీరి పేర్లు వస్తాయి.

వీరిద్దరు ప్రధానంగా ఒకడు మంత్రి. ఒకడు సైన్యాధ్యక్షుడు.

వీరిద్దరు భండాసురుడికి కుది, ఎడమల శక్తులు. వీరిద్దరితో భండాసురుడు ఎలా ఉన్నాడో వ్యాసదేవుడు చెప్పున్నాడు.

సంయుక్తః పాపలోభాభ్యాం మహామాహా ఇవోధ్యతః - మోహమంటే అజ్ఞానం. అజ్ఞాన రూపమైన మోహనికి పాపం, లోభం రెండూ జితకలిస్తే ఎలా ఉంటుందో భండాసురుడు, వాళ్ళిద్దరు తమ్ముళ్ళు అలా ఉన్నారని చెప్పున్నారు.

మోహం ఉంటే పాపం, లోభం రెండూ ఉంటాయి. భండాసురుడంటూ ఉంటే విశుక్రుడు, విషంగుడు ఉంటారు.

వచ్చిన వస్తువు నాదేనని దాచుకోవాలని తాపత్రయం లోభం. అది ఇంకొకరి దగ్గరికి వెళ్ళకుండా ఉండడానికి లేదా వాడిది కూడా తనదిగా చేసుకోవడానికి చేసేవి పాపాలు.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

పొపము, లోభము మోహనికి అన్నదమ్ములు. ఎంత అద్భుతమైన ప్రతీకవాదాన్ని అందిస్తున్నారో గమనించాలి.

‘మహా మోహము’ అనే మాటకి ఆధ్యాత్మిక పరిభాషలో ‘అవిద్య’ అని అర్థం. అవిద్య అనే రోగ క్రిమి ఉంటే పొపలోభాది జబ్బులు వస్తాయి. ఆ రోగం వస్తే, ఏదో ఒక జన్మ ఎత్తుతూనే ఉండాలి. ఆ రోగరూపుడే భండాసురుడు. వాణ్ణి చంపాలి అంటే అవిద్య నాశనం కావాలి.

ఈ కథనంతా ఆధ్యాత్మిక సాధనాపరంగా అన్వయించుకోవాలి. కథాపరంగా అనందించాలి. ధర్మపరంగా స్నేకరించాలి. ఒకేసారి ఈ మూడింటిని చేస్తూ ఉండాలి. అమృతారి ఉపాసన భండాసుర సంహరం కోసమే. అప్పుడు భండాసురుడు చచ్చాడంటే ఇప్పుడు మనలో బ్రతికి ఉన్నాడు. ఒక్క భండాసురుడేనా అని లోపలకు చూస్తే, ఎందరో రాక్షసులు కనిపిస్తారు.

“కరడుగట్టిన రజోగుణ, తమోగుణ వికారుడైన భండాసురుడ్ని చంపమ్మా! వాణ్ణి చంపితేగాని నాకు మోక్షం రాదు. నువ్వే తల్లి! దిక్కు” అనుకోవాలి.

ప్రతివారు భండాసుర సంహరం కోసం ఉపాసన చెయ్యాలి. ఆ భండాసురుడికి ఎన్నోన్ని రకాల అజ్ఞానశక్తులు ఉన్నాయో, వాటన్నిటిని సంహరించడానికి అభండాత్మశక్తి స్వరూపిణి అయిన జగదంబిక నుంచి ఎన్నోన్ని శక్తులు వస్తున్నాయో పరిశీలించాలి.

ఆవిడ నుంచి వస్తున్న ప్రతి శక్తికి నమస్కారం చేస్తే, ఆ శక్తి శ్రవణ ధ్యానాదుల ద్వారా మనలోపలికి ప్రవేశించి మన లోపల ఉన్న భండాసురుడి సైన్యాన్ని నాశనం చేసి మనల్ని రక్షించాలి.

భండాసురుడు రాగానే రాక్షసులందరికి పండుగ జరిగింది. ఇప్పటి పరకూ వారందరికి సరియైనవాడు దౌరకలేదు. ఇప్పుడు వారంతా శుక్రాచార్యుని తీసుకొచ్చారు. రాక్షసులందరికి గురువు శుక్రాచార్యుడు.

ఆయన వచ్చి భండాసురని రాక్షసులందరికి రాజుగా పట్టాభిషిక్తుని చేసాడు.

అభిషిష్య మహోరాజం భణ్ణం చణ్ణ పరాక్రమమ్
మహోష్టపర్వతోపాస్తే శూన్యకం నామ పట్టణమ్

“మరి నన్ను రాజుని చేసారు. నాకు ఒక రాజధాని ఉండాల”ని భండా సురదంటే, ఇక్కడి దగ్గర్లో మహేంద్ర పర్వతమని ఒక పర్వతం ఉంది అక్కడ ఒక పట్టణం కట్టండని

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

చెప్పారు. వెంటనే రాక్షసులందరూ కలిసి అద్భుతమైన పట్టణం కట్టారు. దాని పేరు శూన్యక పట్టణం. అతనికి రాక్షస సేనలన్ని సమకూరాయి. రథ, భట, గజ, తురగ ఇత్యాది దళాలన్ని సమకూరాయి. పైగా నలుగురు భార్యలు దొరికారు.

చతుర్స్రో వనితా స్తుస్య బభూవుః ప్రియదర్శనః

సమౌహినీ కుముదినీ చిత్రాంగి సుస్నదీ తథా

వాడి భార్యల పేర్లు సమౌహినీ, కుముదినీ, చిత్రాంగి, సుస్నదీ. ఈ నలుగురితో కలిసి వాడు శూన్యక పట్టణాన్ని ఏలుతున్నాడు.

భండాసురుడు ఇప్పుడు దేవతలపైకి దండెత్తాలి. దేవతలపై దండెత్తాలంబే సామాన్యం కాదు. మళ్ళీ వాళ్ళు తన మీదకి రాకుండా కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. తన రాజ్యంలో అంతటా ధర్మబద్ధమైన పొలన చెయ్యాలని ఒక అజ్ఞ చేసాడు.

గృహే గృహే చ యజ్ఞాశ్చ సమ్మభూవ స్ఫుర్తతః

బుచో యజ్ఞాంషి సామాని మీమాంసాన్యాయకాదయః

ప్రతి ఇంట్లో యజ్ఞాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతిపారు శివార్పన చేస్తున్నారు. భండాసురుడు కూడా నిత్యం శివార్పన ఇత్యాదులు చేస్తున్నాడు. ముందు దైవబలం ఉంటే ఏదైనా సాధించవచ్చు. భండాసురుడు ఇలా అర్పన ఇత్యాదులు చేస్తూ నెమ్ముదిగా రాక్షసులందర్నీ సమావేశపరచి చెప్పున్నాడు.

“దేవతల్ని నాశనం చెయ్యడమే మన పని. నా దగ్గర తపశ్చక్తి కూడా ఉంది. ఇప్పుడు మనం ముల్లోకాల్చి అల్లల్లడించాలి. దాని కోసం మనం కొత్తరకమైన యుద్ధం చేద్దాం. ఇంతవరకూ మన వాళ్ళంతా చాలా పొరపాట్లు చేసారు. మొరటుగా నేరుగా ఆయుధాలు పట్టుకొని దేవతలపైకి వెళ్ళారు. మనం అలా చెయ్యుద్దు” అన్నాడు.

మనకి ‘బయోట్రెరిజమ్’ అని కొత్తగా వస్తోంది. దీన్ని ఆనాడే భండాసురుడు చూపించాడు. ఆ భండాసుర తీవ్రవాదాన్ని సంపూర్ణంగా అంతమొందించమని మనమంతా అమృవార్షి ప్రార్థిద్దాం. అందర్నీ సమావేశపరచి తన ఇద్దరి తమ్ములైన విపుల్కని, విషంగుని పిలిచాడు.

“మనమేం చెయ్యాలంటే కనపడకుండా వాయురూపంలో వెళ్ళి ప్రతివారి ఊపిరిలోకి ప్రవేశించి లోపలకి వెళదాం. వారి లోపలకి వెళ్ళి వారిలో ఉన్న రసశక్తి తీసేద్దాం. రసశక్తి ప్రాణశక్తికి అధారం. ప్రాణశక్తి ఇంద్రియశక్తులకి అధారం. దాని వల్ల శరీరం పని చేస్తుంది. కనుక రనం గాని తీసేస్తే నీరనం అవుతారు. ఇలా ప్రతివారిలో రనం లాగేస్తూ

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఉంటే వారు ఎండిపోతారు. బలహీనులైపోతారు. అప్పుడు మనం అన్నిటినీ ఆక్రమించు కోవచ్చు. కాబట్టి ముల్లోకాలపై దాడి చెయ్యాలి” వాడి తమ్ముళ్ళతో చెప్పు.

“మీరిద్దరూ భూలోకం, పాతాళలోకం వెళ్ళండి. నేను స్వర్గలోకానికి వెడతాన”న్నాడు.

వాయురూపా అద్భుతాత్మ ప్రవేష్యమస్తనూభృతః

“ప్రతివారి శరీరంలోకి మనం ప్రవేశిద్దాం. వారి యొక్క తేజస్సుని, శక్తిని క్రమంగా క్షీణింపజేద్దామ” నగానే అన్నదమ్ములిద్దరూ మహాత్మాహంగా సేనలతో పాటు బయలుదేరారు.

అథ తే సోదరా స్సర్వే లోకనాశనతత్పరాః

సహప్రాక్షౌహిణీ యుక్తా ఏకైకం ప్రోత్థితా ప్రదా

వారంతా వేలకొలది అక్షౌహిణీ అసురసేనలతో బయలుదేరారు. అందరూ ఇలాంటి కపట విద్యాప్రవీణులే. స్వర్గలోకాన్ని కొట్టడం మహాకష్టం కనుక ముందుగా భండాసురుడు అక్కడకి వెళ్ళాడు.

బభూపు రత్నిసంక్లోభ తుములీకృత చేతసామ్

అవిశ్య మరుతాం చిత్తం శోషయమాస తద్రసమ్

వారందరి ఊపిరి లోంచి లోపలకి ప్రవేశించి, వాళ్ళ చిత్తంలోకి చేరి, వారిని నెమ్ముదిగా తప్పింపజేయడం ప్రారంభించాడు. దానితో అందరూ నీరసులైపోయారు. రసశక్తి ఉంటేనే మనస్సు పని చేస్తుంది. రసం క్షీణిస్తే అన్ని పోతాయి. రసం క్షీణిస్తే అద్భుతమైన రస వంతమైన వస్తువుల్ని ఆస్యాదించలేని లక్షణం వస్తుంది. రసజ్ఞత లేకపోవడం కూడా దుర్దక్షణమే. కలియుగంలో ఇది బాగా కనిపిస్తుంది. ఎంతసేపు ఇంద్రియాల్ని సుఖపెట్టే విషయాలే తప్ప మంచి సాహిత్యం, సంగీతం, అద్భుతమైన, లోతైన, రసవంతమైన విషయాల్ని ఆస్యాదించే లక్షణం రాను రాను పోతోంది.

పిల్లల్ని కూడా డబ్బు తయారుచేసే యంత్రంలా తయారు చేయడానికి సాయశక్తుల కృషి చేస్తున్నారు. దానితో శరీరాన్ని సుఖపెట్టడమే జీవితం అని చెప్పున్నారు. దాని వల్ల హృదయమని ఒకటుందని, దానికి ప్రాణమని, ఆ ప్రాణానికి రసమని ఒకటుందని మర్మిపోతున్నారు. భండాసుర సంస్కృతి ఎంత వ్యాపిస్తోందో కనపడుతోంది.

దేవతలందరిలో ఈ భండాసురుడు ప్రవేశించడం చేత అందరూ ఎలా తయార య్యారంటే-

ఉత్సాహః స్పుర్కలా నష్టా మహా దాలస్య మాగతమ్ -ఎవరికీ ఉత్సాహం లేదు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఉత్సాహమంబే ఒక పనికి ప్రేరణ. ఏదైనా పని చెయ్యాలంటే ఒక ఉత్సాహం ఉండాలి. ఉత్సాహం రస శక్తిలో మొదటిది. సృష్టికి ఇవన్ని కావాలి. మనుధుడు పోయాడు అంటే కోరిక పోయింది. దీన్ని కామప్రకయం అని అంటారు. దాని వల్ల మనిషికి ఉండాల్సిన రససిద్ధి, రసశక్తి లేదు. అందరికి ఉత్సాహం పోయింది. బద్ధకం వచ్చింది.

‘మహాత్మాహం మహాబలః’ అని విష్ణుసహప్రసాదామాలు. భగవచ్ఛక్తి మహాత్మాహం. అది క్షీణించిపోయింది. రసస్వరూపుడు నారాయణుడు. ‘రసోవై సః’ అని ఛాందగీయపనిషత్తు చెప్పోంది.

రసమే నారాయణుడు. రసం క్షీణిస్తే ఉత్సాహం లేదు, బలములేదు. మహాత్మాహం ఉంటే బలం ఉంటుంది.

ప్రమూనవదనాశ్చాపి బభూవ స్వర్గవాసినః

స్వర్గవాసుల ముఖాలన్నీ ఎండిపోయాయి. ఒక్కడి మొహంలో కూడా చిరునవ్వు, రసము కనిపించడం లేదు. సౌందర్యవంతులైన అప్పరసలు తిరుగుతున్నా ఒకక్రితిలోనూ స్పందన లేదు. రసజ్ఞత లేదు. స్త్రీలకి కూడా భోగాలపై ఆసక్తి లేకుండా ఉంది. సంగీతంగాని, అమృతంగాని వేటి మీద వారికి కుతూహలం లేదు. వారి ముఖాలు ఎలా ఉన్నాయో చెప్పు “అలక్ష్మీ కమ్” అన్నారు

పెద్దవాళ్ళు చెప్పిన ప్రతీకవాదాన్ని చూడాలి. కాముడి తల్లి లక్ష్మీదేవి. సంపదంటూ ఉంటే కోరికంటూ ఉంటుంది. కోరికంటూ ఉంటే సంపదంటూ ఉంటుంది. కోరికను కూడా అనుకూల దృక్పథంతో చూస్తే, “ధర్మవిరుద్ధో భూతేషు కామోస్మి భరతర్షభ- “ధర్మవిరుద్ధం కాని కామం నా స్వరూపం” అని గీతావాక్యం.

విష్ణుసహప్రసాదామాల్లో ‘కామః కామప్రదః కాంతః కామహో కామకృత్’ అని చెప్పారు. ధర్మస్వమ్యతమైన కామం నారాయణస్వరూపము. అధర్మమైన కామాన్ని తొలగించేవాడు ఆయనే. ఎప్పుడైతే భండాసురుడు అందరిలో వ్యాపించిపోయాడో అందరిలో లక్ష్మీకళలు పోయాయి.

వానరీణా మివ ముఖ మమరీణా మజాయత

దుర్ఘగాశ్చ కృతా స్వర్వా న కాచి తృభగాప్వరాః

దేవతా స్త్రీ ముఖాలన్నీ కోతి ముఖాల్లా తయారయ్యాయి. ఒక్కరి ముఖంలో కూడా కళలేదు. సాభాగ్ర్య చిహ్నాలేవి ముఖంలో కనిపించడం లేదు.

అక్కడున్న ఉద్యానవనాల గురించి చెప్పు-

నన్ననోద్యానవృక్షాణమపి శోషో మహా నభూత్

రసం కేవలం జీవుల్లో, మానవుల్లోనే కాదు. వృక్షాలలో, శిలల్లో కూడా ఉంటుంది. ఆ రసం బల్చి శిలకి కళ ఉంటుంది. ఎప్పుడైతే వాటిల్లోకి కూడా ఈ అసురులు ప్రవేశించి పోయారో చెట్లు, లతలు ఇవన్ని వాడిపోయాయి. పక్కు లేవు, చిగుక్కు లేవు. అలాగే చక్కటి జలాశయాలు, మొలకలు లేవు. స్వర్గంలో ఉన్న ఉద్యానవనం పేరు సందనోద్యానవనం. అదంతా అశ్వర్యకరంగా పుష్పాలు, తుమ్మెదలు లేకుండా శోభా విహీనంగా మారిపోయింది. స్వర్గంలో పరిస్థితి అలా ఉంటే, భూలోకంలో ఉన్న మానవుల పరిస్థితి చెత్తున్నారు.

శూన్యకం పుర మాయాత స్నమం సరైవు సైనికై:

విమర్శయిష్య స్వాలోక మధ భణ్ణాసురానుజః

శూన్యకం నుంచి బయలుదేరి భండాసురుడి సోదరుడు విశుక్రుడు భూలోకానికి వచ్చాడు. వీడు మొత్తంగా భూమిలో ప్రవేశించగానే ఇక్కడా ఇంచుమించు అదే పరిస్థితి. అన్యోన్యంగా ఉండాల్చిన అనురాగం పోయింది. సీరస స్థితి ఉంటే ఇవన్ని వస్తాయి.

ఎప్పుడైతే రసం పోయిందో ఒకరంటే ఒకరికి పడని స్థితి, విముఖత వచ్చింది. ప్రేమ అనేది దెబ్బ తిన్నది.. మానవసంబంధాలన్ని చెల్లాచెదురైపోయాయి. భర్త అంటే భార్యకి, భార్య అంటే భర్తకి విముఖత ఏర్పడి క్రమంగా అది ఇంకా విస్తరించి గురువులకి శిఘ్రులకి ఇలా అన్ని సంబంధాలు చెల్లా చెదురైపోయాయి. ఇవన్ని బాగుపడాలంటే అమ్మవారు రావాలి.

న రాగః క్షాపి కస్యాపి న చ సాహోర్భాషితం

ఒకరితో ఒకరు ప్రేమగా మాట్లాడుకోవడం లేదు. విశుక్రుడు చేస్తున్న వనివల్ల

స్నేతపూర్వా స్నమాచారా నావర్తిష్యత కస్యచిత్

దౌర్యుభ్యమజని స్త్రీణాం పుంసాం షైవాలసాత్మనామ్

ఒక్కడు కూడా నవ్వుతూ మాట్లాడడం లేదు. దుర్మఖం అంటే చూడాలనిపించే లక్ష్మణం వారి ముఖంలో ఉండడం లేదు. సంపదల మీద కోరికలు పోయాయి. కోరిక ఉన్నా, లేకపోయా ప్రమాదమే.

ఇప్పుడు భండాసుర లక్ష్మణాల్చి వైరాగ్యలక్ష్మణాలుగా చూపించేవారు చాలామంది మనకి కనిపిస్తారు. ఒకరంటే ఒకరికి పడడు. ఏమైనా అంటే ‘నాకు ఎవరి మీద మమకారం

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమ్

లేదండీ' అంటారు. మూడు పూటలా తిండి పెడుతూ ఉంటే ఈ మాట వస్తూ ఉంటుంది. ఆ తిండి ఆపితే ఎవరు పెడతాడా అని మమకారం అప్పుడొస్తుంది. ఒకరి పట్ల ఒకరికి ధర్మబద్ధమైన మమకారం లేకపోవడం ద్రోహం. ప్రపంచానికి అది చాలా ప్రమాదం.

వైరాగ్యం కూడా వికారంగా ఉండే యుగం పేరు కలియుగం.

మన పెద్దవాళ్ళు జ్ఞాన వైరాగ్యాలు అన్నారుగాని వైరాగ్య జ్ఞానాలు అనలేదు. జ్ఞానంతో కూడిన వైరాగ్యం వేరు. జ్ఞానంతో కూడిన వైరాగ్యంలో సృష్టి మీద ప్రేమ ఉంటుంది. మోహం పోతుందేమోగాని ప్రేమ ఉంటుంది.

ఈ రెండిటికి చాలా తేడా ఉంది. ‘ప్రేమరూపా - ప్రేయంకరీ’ అని అమృవారికి పేరు.

సృష్టిలో ఒక గొప్ప సిద్ధాంతం వెనకాల కూడా ఒక భయంకరమైన విపరీత కోణం ఉంటుంది. దాన్ని జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ‘ఏం ఉంది ఈ జీవితంలో’ అని పనికిరాని వేదాంతం మన సంస్కృతి చెప్పలేదు. రసవంతంగా బ్రతకాలని చెప్పింది. ఇది అర్థం చేసుకోలేక ఆధ్యాత్మికవాదమనే పేరుతో ఒక నీరసవాదం తయారాతోంది. దీనినుండి బయట పడాలి.

ఈ రాక్షసులు ఆ మానవసంబంధాల్ని చెల్లాచెదరు చేస్తున్నారు. మళ్ళీ ఆరోగ్యవంతమైన మానవ సంబంధాలు ఏర్పడినే ధర్మం ప్రతిష్టమౌతుంది. ధర్మం ఉంటేనే లోకం ఉంటుంది. చక్కని ధర్మం, చక్కని కర్మ ఉంటేనే చిత్తశుద్ధి ఏర్పడుతుంది.

చిత్తశుద్ధి ఏర్పడినే జ్ఞానం... వీటన్నిటికి ఒకదానికొకటి అంతరంగికమైన సంబంధం ఉంది.

భూలోకంలో ఉన్న ఇళ్ళల్లో ఈ రాక్షసుల వని వల్ల అన్ని చోట్ల మొత్తం కళలన్ని పోయాయి. పరస్పరమైన అనురాగాలు లేకపోతే కలహాలు ఉంటాయి. కలహం ఎక్కడుంటే జ్యోష్ట్రదేవి అక్కడుంటుంది. పరస్పరం పడని మనుషులు ఒక చూరుక్కింద బ్రతికితే అక్కడ అలక్కి వచ్చి కూర్చుంటుంది. ‘అలక్కిః కలహధారా’ అని చెప్పారు. అలక్కి అంటే దరిద్రం. అలక్కి చాలా రూపాలు.

ఈ విధంగా భూలోకంలో ఉన్న గృహాలన్ని ఎలా అయ్యాయో చెప్పా-

సమ్మాప్తా� కర్మశర్యశ్శప్తస్తిలకష్టిర్వాః

ఇళ్ళ మీద శ్రద్ధ లేదన్నారు. దాని వల్ల ఇళ్ళ పాడైపోయాయి. ఇళ్ళల్లో మొలవరాని మొక్కలు మొలుస్తున్నాయి. విష్వకూలు మొలుస్తున్నాయి. ఎక్కడ పడితే అక్కడ గడ్డి

మొలచిపోతోంది. జిల్లాజ్ఞ మొలుస్తున్నాయి.

జళ్ళ మీద గ్రద్ధలు, కాకులు మొదలైనవి ఆరుస్తూ తిరుగుతున్నాయి. పైగా తిండి తిందామా అంటే అన్నపుష్టి పోయింది.

ఇప్పుడు మనం చూస్తే ఇలాంటివీళ్ళ నేడు కనిపిస్తున్నాయి. వేటిలోను రసము ఉండదు. ఈ యుగంలోనే వీటిని మనం చూస్తున్నాం. కృతిమ పథ్థతిల్లో పండించే నేటి పంటలకు కూడా రసం లేదు. ఇప్పుడు మనం చూస్తున్నది కొన్ని లక్షల సంవత్సరాల క్రితం భండా సురుదు చేసి చూపించారు. ఇలాంటి వైపరీత్యాలు కాలంలో ఎన్నో మార్లు జరిగాయి. ఆ జరిగిన వాటిల్లోంచి పాలాలు నేర్చుకొంటే, ఇప్పుడైనా బాగుపడే అవకాశం ఉంటుందని దాన్ని ఇక్కడ వివరిస్తున్నారు.

భూలోకంలో ఉన్న సస్యాలన్ని నష్టమైపోతున్నాయి. ఉద్యానవనాలు నీరస పడిపోతున్నాయి. పద్మాలు వికసించడం లేదు. కొలనులన్ని పాచిపట్టి పాడై పోయి ఉన్నాయి. ఎక్కడ పడితే అక్కడ జల, వాయు, భూమి మొదలైనవన్ని కాలుఘ్యంతో ఉన్నాయి

భుక్తం న పోషకం తేషా మన్నా ద్వాజని దేహినామ్

అన్నానికి పోషకత్వం పోతోంది. అలాంటి పోషకవిలువలు లేని ఆహారాన్ని చూస్తూ ఉంటేనే రుచించడం లేదు.

న రుచిర్మాయతే తస్మాద్భోజ్యవస్తుమ దేహినామ్
ముఖే చ శ్వాపురహితా శ్వాప్త్రయుధ్య పరాచ్యుభాః
సర్వ్యతోఽర భూయిష్టా పుణ్య జన్ము వివర్తితా

అద్యుతమైన భోజన పదార్థాలు ఉన్నప్పటికి రుచి కలుగడం లేదు. అందరి ముఖాలు పాలిపోయి కనిపిస్తున్నాయి. పురుషుల ముఖాల్లో గడ్డాలు, మీసాలు లేవు. శౌర్యం పోయి యుద్ధభీరువులైపోయారు. భూమి అంతా బీడుగా మారిపోతోంది. పుణ్య జంతువులు కనిపించడం లేదు. మనకి ఈ రోజుల్లోనే పుణ్యజంతువులైన గోపులు కనిపించడం తగ్గి పోతోంది. ఒక పర్వదినం వస్తే దేశవాళీ ఆవు పాల కోసం ఎన్నో పాట్లు పదుతున్నారు. పుణ్యజంతువులు లేకపోతే భూమికి శక్తి ఉండదు. భూమికి శక్తి లేకపోతే రసం ఉండదు. గోరక్షణ కోసం ప్రతివారు పూనుకోవాల్సిన సమయంలో మనం ఉన్నాం.

ఇక ఏవైతే ఇంటలోకి వస్తే ఇంటల్లో ఉన్న దేవతాబింబంలోంచి శక్తులు పోతాయో వాటిని ఇళ్ళల్లో త్రిపుకుంటూ ఉన్నారు.

శునక సూకర మార్చాల కుక్కుటములు - కుక్కలు, పందులు, పిల్లలు, కోళ్ళు వీటిని

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఇళ్లో, ఒక్కే పెట్టుకొని ముద్దులు పెట్టుకొనేవారు, వాటి వల్ల జబ్బులు తెచ్చుకొన్న వాళ్లు ఉనాసరే వాటిని వదలనివాళ్లున్నారు.

అన్ని గొప్పవే కాని ఏవి ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ అవి గొప్పవి. అవి కూడా భగవత్పూరుపాలే. ‘శ్వశ్యశ్వ శ్వపతిశ్వశ్వ వో నమోనము’ అని నమస్కారం చేసిన గొప్ప సంస్కృతి మనది. కుక్కల రూపంలో ఉన్న రుద్రునికి నమస్కారమని రుద్రం చెప్పేంది.

ప్రతిదాన్ని ఉండవల్సిన స్తానంలో ఉంచాలి. క్షైత్ర రక్షణకి, ధన రక్షణకి కుక్కల్ని పోషిస్తే ఒక పుణ్యం చెప్పారు. బలిబుక్కలు అని వాటికి ప్రత్యేకమైన స్తానాన్ని ఇచ్చారు. అమృవారికి అర్పన చేసిన తర్వాత బలి భోజనం వాటన్నిటికి పెట్టాలి.

వేదములు కూడా శ్వానములై(కుక్కలై) కనిపించాయన్నారు. అక్కడి వరకే ఆ మర్యాద. అలా కనపడ్డాయని చెప్పి మన ఇంట్లో దేవతా మందిరాల్లోకి తీసుకొన్నే సంప్రోక్షణ చేయ్యాలని శాస్త్రం.

ఈ విధంగా విశుక్రుడు భూలోకంలో అందరిన్ని నిర్మిర్యల్ని చేసాడు.

రసాతల మనుప్రాప్య నాగానాం సంక్షయం వ్యధాత్

అనానస్త స్వభావశ్చ దుఃఖమాత్రపరాయణః

పాతాళలోకంలోకి వెళ్లిన విషంగుడు అక్కడున్న నాగజాతులు అందరిలో కూడా ఆనంద మనేది లేకుండా చేసాడు. ప్రతివాడిలో దిగులు, కోపం. వీలు దొరికితే ఏదవడం, కదిలిస్తే కోపగించుకోవడం. ఈ రెండు గుణాలే అందరిలో కనిపిస్తున్నాయి.

విశుక్రుడు అంటే తేజోరహితుడు అని అర్థం. విషంగుడు - సంగము అంటే సంపర్కం. సంగము, సత్యంగము, దుస్సంగము, నిస్సంగము, విషంగము.

సృష్టిలో సంగము లేకుండా ఎవరూ ఉండలేరు. ఏ సంగము లేకపోవడం నిస్యంగం. నిస్యంగమనేది చాలా గొప్పమాట. సంగము లేకపోవడం వేరు. సంగము అవసరము లేకపోవడం వేరు. మనం లేనివాళ్లమా! అవసరం లేనివాళ్లమా! అని అలోచించుకోవాలి.

జ్ఞానస్థితిలో కైవల్యానికి ఎవడైతే చేరాడో వాడు ఆ పరమాత్మతోనే సంగం పెట్టాడు కనుక వాడికేం అక్కర్చేదు. కాని ప్రపంచంలో తిరుగుతున్న మనకు సంగం అవసరం కనుక సత్యంగం కావాలి.

“అనలు ఎవరూ నాకు పడరు! నా మానాన నేను ఉంటానం” బే వాణ్ణి విషంగుడు అంటారు. అలాంటి వాడికి ఏ ఒక్కడితో సత్యంబంధాలు ఉండవు. సత్యంబంధాలు

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

ఉకుండా ఉండే స్వభావమే విషంగుడు. వీరంతా ఇలా ముల్లోకాల్చి పీడిస్తూ ఉన్నారు.

జగన్ని త్రీణి దుర్ఘాధి ర్యాధతే భూరివిక్రమః

ధర్మశాస్త్రశ్శ కామశ్శ త్రివర్గోత్తయం రనే స్థితః

రసము ఎష్టుడైతే పోయిందో ధర్మం, అర్థం, కామం త్రివర్గాలు క్షీణించిపోయాయి. ముండు వర్గాలు రసాన్ని ఆధారం చేసుకొని ఉంటాయి. ఇక్కడ రసవైభవం గురించి లలితోపాఖ్యానం అద్యుతంగా వివరించింది. మనలో రసమంటూ ఉంటేనే ప్రీతి, ఉత్సాహం ఇవి కలుగుతాయని చెప్పోంది. చివరకి భగవంతుడి మీద ప్రీతి కలగాలన్నా మనలో రసం ఉండాలి.

భగవధ్వక్తి కూడా రసమే.

‘రసో వై సః’ అంది వేదం. ‘రసగ్గి హ్యోవాయం లబ్ధా అనస్తీ భవతి’ అని వేదవాక్యం. ఆ రసాన్ని ఎవరైతే పొందుతున్నాలో వారు ఆనందిస్తున్నారు. రసమంటే అనుభూతి. అనుభూతి అంటే ఆనందం. పరమేశ్వరుడే రస స్వరూపుడు. మనలో రసమంటేనే ఆ మహారసాన్ని అందుకోగలం. రాముడి కథో లేదా కృష్ణుడి కథో చెప్పు ఉంటే మనస్సు కరిగి ఆ పరమాత్మ వైపు ప్రేమ పుట్టాలంటే మనలో రసమందాలి.

శాస్త్రాచి కావ్యనాట్యాని గీతాని హసితాన్యపి

లోకంలో కావ్యాలు, శాస్త్రాలు, సంగీతాలు, నాట్యాలు అన్ని పోతున్నాయి. పైగా అద్యుతమైన వస్తువులు ఎవరూ సేకరించడం లేదని చెప్పారు. రసప్రకృతి క్షీణించడం వల్ల ఇవన్ని నెమ్ముదిగా పోయాయి.

తాని సర్వాచి భజ్ఞేన నాశితాని తమాభృతామ్

ఇలా అన్ని నాశనం అయ్యాయి. జిడ్డు అనేది పోయిందన్నారు. జిడ్డునే స్నేహం అంటారు. స్నేహం కూడా వదలకుండా జిడ్డులా అంటుకుంటుంది. దాన్ని తెలుగులో నెయ్యము అంటారు. నెయ్య అని కూడా అంటారు. వాటి మీద కూడా వాడు ప్రభావాన్ని చూపించాడు. ఉండాల్చిన జిడ్డుతనం వాటిల్లో కూడా పోయింది. చెట్లకి, విత్తనాలకి క్రమంగా జీవం పోయింది. ఇక్కడ రసం గురించి చెప్పున్నాడు.

రస ఏవ పరం బ్రహ్మ రస ఏవ పరా గతిః

రసోహి కాన్నిదః పుంసాం రసో రేత ఇతి స్వృతః

రసో వై స రసం హ్యోవాయం లబ్ధౌత్తస్తీభవతి

వేద ప్రామాణ్యసంసిద్ధ్య రసః ప్రాణతయా స్థితః

శ్రీ లతితోచాభ్యానమ్

అని చెప్పారు. ఈ రసమే జీవులలో ప్రాణస్వరూపంగా ఉంటుంది. ఈ రసం ప్రతివారిలో ఉంది గనుకనే జీవితం సాగుతోంది.

‘ఈశానః ప్రాణదః ప్రాణో జ్యేష్ఠః శ్రేష్ఠః ప్రజాపతిః’ అని విష్ణుసహస్రం చెప్పోంది. ఆ ప్రాణస్వరూపమే రసం. ఆ ప్రాణశక్తి క్షీణించిపోవడం వల్ల అన్నీ అలా కనపడుతున్నాయి. ఆ రసాన్ని ఆరాధించాలి.

రసస్వరూపిణి తల్లి. ఆ చిదేకరసరూపిణి రావాలి.

కోహ్యావాన్యాచ్చ కః ప్రాణ్యా దిత్యపి శ్రుతిభాషిత్తుః

పురాణాలలో వేదామంత్రాన్ని చూపిస్తున్నారు. ‘కోహ్యావాన్యాచ్చ కః ప్రాణ్యా’ అనేది వేదమంత్రం. ప్రాణం అంటే చేష్టను కలిగించునది. ‘ప్రాణితి చేష్టం కరోతి’ అని అర్థం. ప్రాణము అంటే చేష్ట చేయునది. చేష్టను కలిగించాలంటే లోపల రసము ఉండాలి.

నీరసంగా ఉన్నవాడు ఏ చేష్ట చెయ్యలేదు. కనుక చేష్ట అంతటికి ఆధారమైనది రసం. అది క్షీణించుకుపోతోంది.

ప్రాణాత్మకో రసఃప్రోక్తః ప్రాణదః కుమ్భసమ్భవ

రసము ప్రాణాత్మకం. అదే ప్రాణదము. రసమే ప్రాణాన్ని ఇస్తుంది. రసస్వరూపుడైన నారాయణుని ‘ప్రాణదః ప్రాణః’ అనదం ఈ మాటలో అర్థమాతుంది. ఈ విధంగా ఎప్పుడైతే సర్వం నీరసం అయిపోయిందో దేవతలంతా కలసి స్థితికారకుడైన నారాయణుని దగ్గరకి వెళ్లారు. ‘స్నామీ రక్షించవయ్యా!’ అని ప్రార్థించారు.

ముందు చేయాల్చింది ఆ రాక్షసుల్చి సంహరించాలి. ఎంత ప్రతాపాన్ని చూపించినా వాళ్ళని ఏం చెయ్యలేం ఎందుకంటే వీళ్ళందరూ వాళ్ళ రాజ్యంలో మాత్రం ధర్మంగానే ఉన్నారు. వేరే వాళ్ళపై దాడి చేస్తున్నాడు. అది రాజధర్మంలో భాగమే కనుక వాడ్చి ఏం అనలేం. వాడి దగ్గర ధర్మం బాగుంది కనుక నేను వాడ్చి ఏం చెయ్యలేనని చెప్పాడు నారాయణుడు.

ధర్మబలం ఉంటే దేవతలు కూడా ఏం చెయ్యలేరు. అధర్మం వస్తే బలహీనమైపోతారు. శివగీతలో రాముడు శివుని ప్రత్యక్షం చేసుకొంటే, ‘నన్నెందుకు పిలిచావయ్యా’ అంటే రాముడు, ‘నేను ఎవర్రెడై కొట్టాలో వాడు నీ భక్తుడే, నేను నీ భక్తుద్దే ఇప్పుడేం చెయ్యాలో చెప్పు’ అని అడిగాడు. అప్పుడు రామునితో శివుడు, ‘నీ శత్రువులో అధర్మం ఉంది. అది నీ అదృష్టమయ్యా!’ అన్నాడు. అధర్మం ఉంటే వాడ్చి తొందరగా కొట్టపచ్చ. మరి నిన్ను

శ్రీ లతితోచాబ్ధానమ్

వాడు నమ్ముకొన్నాడు కదా! అంటే, నమ్ముకొన్నాడు కాబట్టే నీ చేతిలో ప్రాణాలు వదలి ముక్కి పొందుతాడు అన్నాడు. ఇవన్నీ రహస్యాలు. దైవం యొక్క రచన మన ఊహకి అందదు. అదో అద్భుతమైన ప్రణాళిక.

అథర్వం అన్నిటికంటే బలీయమైన శత్రువు. సుందరకాండలో హనుమంతుడు లంకా రాజ్యంలోకి ప్రవేశించి సభలోకి వెళ్ళటపుటికి రావణని చూసి ఆశ్చర్యపోతాడు. అహా తేజం అహా దైర్యం - ఏమిటా తేజస్సు? ఏమిటా దైర్యం? ఏమిటా పరాక్రమం? ఈయన ముల్లోకాలని కలకాలం ఏలేటంత గొప్పవాడు. కాని ఏం లాభం? అథర్వం అనేది వీడి దగ్గర బాగా ఉంది కనుక వీడికి వినాశకాలం వచ్చింది అన్నాడు.

అన్ని బలాల కంటే ధర్మబలమే గొప్పది అని రామాయణం నిరూపించింది. ఇక్కడ భండాసురుడికి ధర్మబలం గట్టిగా ఉంది. కాని ఇతరుల మీద దాడి చెయ్యడం అథర్వమైనపుటకి కృతియరాజుధర్యంలో అన్నాక్రమణం అనేది పెద్ద దోషంగా కనపడదు. కాని పరిణామంలో అది దోషమే. చివరకు భండాసురుడు ఎలాగు దెబ్బ తింటాడు అది వేరే విషయం. కానీ ఇప్పుడేం చెయ్యాలా అని ఆలోచించి నారాయణుడు వెంటనే తన నుంచి ఒక మాయాశక్తిని సృజించాడు.

తాముఖ తతో మాయాం దేవదేవో జనార్థనః

అయిన మాయని సృష్టించి దానితో, ‘సువ్యు తిస్నగా శుస్నీక పట్టణంలోకి వెళ్ళి వాళ్ళని మోహంలోకి లాగు’ అని చెప్పాడు. మన జీవితంలో సాధనకి కావాల్సిన చాలా ముఖ్యమైన అంతాలు ఇందులో చెప్పున్నారు. భండాసురుడు కూడా శివోపాసన ఇత్యాదులు చేసాడు. అవిద్యతో కూడిన జీవుడు కూడా భగవదుపాసన చేస్తాడు. ఎందుకంటే ఇహంలో సుఖంగా ఉండాలి, నాకు అన్నీ బాగుండాలని చేస్తాడు. మనలోనే వాడు ఉన్నాడు. అలాంటి వాళ్ళకి ఇలాంటి స్థితి ఏర్పడుతుంది.

నారాయణుడు పంపించిన మోహినీ బయలుదేరింది. ఈ మోహిని ముందు చెప్పుకొన్న శివమోహిని, ఇగన్యోహిని కాదు. ఆవిడ నారాయణుడి నుంచి వచ్చిన ఒక మాయావిలాసం. అవిడ వెళ్ళి ఆ శుస్నీకపట్టణంలో ఒక తోటలో కూర్చుని పాడుతోంది. వాళ్ళ తోటలు, వాళ్ళ రాజ్యాలు మాత్రం బాగానే ఉన్నాయి. రాక్షసులైనా వాళ్ళ రాజ్యాల్ని బాగా ఉంచుకొని ఇంకోడిది నాశనం చేస్తారు. కాని తమ స్వార్థం కోసం తమ రాజ్యాన్ని కూడా నాశనం చేస్తున్నవాళ్ళు మనకి కలియుగంలో కనిపిస్తున్నారు. వీళ్ళని రాక్షసులతో కూడా పోల్చ కూడదు. భండాసురుడు కంటే భయంకరమైన వీళ్ళని సంపూరించడంకోసం ఎంత బలంతో

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

రావాలో అమృవారు!

తోటలో పాట పాడుతున్న ఆ మోహిని దగ్గరకి భండాసురుడు వెళ్ళాడు. మొత్తం అన్ని మర్మిపోయాడు. ఆమె యొక్క మోహంలో పడ్డాడు. అటు తర్వాత ఆ మోహినితో పాటు కొన్ని శక్తులు వచ్చాయి. వారితో అన్నదమ్ములందరూ ఆనందిస్తున్నారు. ఎప్పుడైతే సుఖం మరిగారో తపస్సు పక్కకి పోతుంది.

లోకంలో కూడా ఎవరైనా దరిద్రంలో ఉన్నప్పుడు ఘూజలు, పునస్యారాలు చేస్తారు. అవి తీరాక మనిషిలో అలసత్వం ప్రవేశిస్తుంది. సుఖం మరగ్గానే భగవత్యాగ్యాలకి సంబం ధించిన పనులు విడిచి పెడతారు. భగవత్యాగ్యం మరవగానే తపస్సులు క్షీణిస్తాయి.

అప్పుడు ఎదుటివాడికి దాడి చెయ్యడం సులభం. నారాయణుడు అదే చేస్తున్నాడు. ఇదో వ్యాహం. భండాసురుడు, అతడి వారు అందరూ ఈశ్వరార్థాన మానేసారు. అంత కాలం చేసిన యజ్ఞాలు పక్కకి పోయాయి. యథారాజు తథాప్రజా. అప్పుడు అక్కడ ఆ రాజ్యంలో ధర్మం క్షీణించింది. వాళ్ళకి నాశన కాలం మొదలైంది.

ఇంద్రాదులచే అమృవాల ఆరాధన

ఆ సమయంలో ఇంద్రుని దగ్గరికి వెళ్ళి నారదుడు చెప్పున్నాడు, ‘ఇంద్రా! ఇదే సరియైన సమయం. దిగులు పడి కర్తవ్యం మర్మిపోయినా ప్రమాదమే. మోహంలో పడి కర్తవ్యం మరచినా ప్రమాదమే. రెండూ ప్రమాదమే.

వినారాధనతో దేవ్యాః పరాశక్తే స్తథా సతి

అశక్యోత్ న్యేన తపసా కల్పకోటి శతరపి

ఇంద్రా! భండుడు విష్ణుమాయ చేత మోహితుడై ఉన్నాడు. ఇదే సరియైన సమయం. నువ్వు అమృవారి ఆరాధన చెయ్యాలని నారదుడు చెప్పాడు. అప్పుడు ఇంద్రాది దేవతలంతా కలసి పవిత్రమైన హిమవత్పర్వతానికి చేరుకొన్నారు.

దేవతాశక్తిని తొందరగా జాగ్రత్తం చెయ్యాలంటే హిమాలయాలే ప్రధానం. అది భారత దేశానికి లభించిన గొప్ప వరం. అక్కడే ప్రపంచానికి జ్ఞానజ్యోతిని ప్రకాశింపజేసే సిద్ధపురుషులు ఉన్నారు.

అమృవారి పుట్టిల్ల హిమవత్పర్వతం. ‘హిమాచల మహావంశపొవనాయైనమోనమః, ఉమాశైలేంద్ర తనయా గారీగంధర్వసేవితా’ అన్నారు.

ఇంద్రుడుతో దేవతలందరూ కల్పి హిమవత్పర్వతానికి వెళ్ళి ప్రార్థనలు చేసారు.

అక్కడ వారు అమృవార్మి ఎలా ఉపాసన చేసారో చెప్పున్నారు.

తత్ భగీరథి తీరే సర్వరుకుసుమోజ్యులే
పరాశక్తే ర్షపోపూజాం చక్రేం భిలస్తై స్ఫురు

కొంతమంది హోమాదులతో ఆరాధిస్తే, మరికొంతమంది జపాదులు, కొండరు పారాయణలు, కొండరు స్తోత్రాదులు, కొంతమంది ధ్యానాదులు ఇలా అందరూ కలిసి అమృవార్షే ఆరాధిస్తున్నారు. ఈ మాటే దేవిభాగవతంలో కనిపిస్తుంది. ఇందులో ఉన్న మర్యాద చూస్తే ఏదో ఒక్కటే చెయ్యడం కాదు అన్నే కలిపే ఆరాధన.

ఈ రోజుల్లో ఎవడైన ఒకడు అమృవారి జపం చేసుకొంటుంటే మరొకడు వచ్చి ‘ఈ జపాలు ఇవన్ని లాభంలేదు. మెడిటేషన్ - డఃపిరి మీదే దృష్టి పెట్టు’ అని చెప్పాడు.

ఇలా మనం చేసే సాధనాల్ని పక్కదారి పట్టించేవారు తయారై మొత్తానికి దేనికీ కాకుండా తయారుచేసేవాళ్ళా ఈ కలియుగం చాలా మంది ఉన్నారు. కానీ మనకి పెద్దవాళ్ళు ఏం చెప్పారంటే, ‘శాస్త్రబద్ధమైనది నువ్వు ఏది చెయ్యగలిగితే అది చెయ్య. నీ మనస్సు దేనిలో రమిస్తే అది చెయ్య. నీకు స్తోత్రం చేస్తే ఆనందమైతే అదే చెయ్య’. దీని గురించి శంకరులు చెప్పుం

కంచిత్యాల ముమహేశ భవతః పాదారవిన్మార్ఘమై:
కంచిధ్యాన సమాధిభిశ్చ సతిభిః కంచిత్ కథాకర్మనై:
కంచిత్ కంచిదవేక్షణైశ్చ సుతిభిః కంచిద్వశామీదృశీం
యః ప్రాప్తోతి ముదా త్వదర్పిత మనాః జీవన్ స ముత్కః ఖలు

ఓ పరమేశ్వరా! కొంతసేపు నిన్ను పూజిస్తా! కొంతసేపు నిన్ను కీర్తిస్తా! కొంతసేపు నిన్ను ధ్యానిస్తా! కొంతసేపు నీకు నమస్కారం చేస్తా! కొన్ని రోజులు నీ స్తోత్రాదులు తిరుగుతా! ఒక్కక్షణసారి ఒక్కక్షటి చేస్తూ ఉంటే ప్రతిసారీ నా మనస్సు నీతోనే ఉంది పరమేశ్వరా! అలా బ్రతికేవాడే జీవన్ముత్కుడని శంకరులువారు శివానందలహరిలో చెప్పున్నారు.

కొంతమంది ‘ఎంత కాలమయ్యా ఈ కర్మలు? ఆత్మే బ్రహ్మము. అదే నువ్వు’ అంటారు. అలాంటి వారికి సగం అర్థమౌతుంది, సగం అర్థం కాదు. దాని వల్ల మరో ప్రమాదం. ఇలాంటి వారందరి దగ్గర్చించి మనాల్ని కాపాడమని మనం అమృవారిని ప్రార్థించాలి. నాస్తికుల నుంచి కాదు ముందు సంప్రదాయం లేని ఆస్తికుల నుంచి మనాల్ని కాపాడమని అమృవార్షి ప్రార్థించాలి.

కలియుగంలో ఇలాంటివారు ఎక్కువైపోతారు. జపం, ధ్యానం, అర్పన, స్తోత్రం ఇవన్ని కూడా ఒకదానికొకటి పరస్పర సహకారాలు. బాహ్యర్షన చేయడం వల్ల శరీరం శుద్ధి

సామవేదం షష్మిషర్పు

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

తుంది. వాక్కుతో స్తోత్, జపాదులు వల్ల వాక్కు శుద్ధమౌతుంది. ధ్యానం ఇత్యాదుల వల్ల చిత్రం శుద్ధమౌతుంది. ఏదీ ఒక్కసారి సిద్ధించదు. ఒకదానితో ఒకటి పరస్పర అనుబంధం కలిగి ఉంటాయి.

శుక్రాచార్యులచే భండునకు బోధ

ఇలా దేవతలంతా రకరకాల పద్ధతులలో ఆమ్మివారిని ఆరాధిస్తున్నారు. గురువు ఎప్పుడూ శిష్యుని కనిపెట్టుకొని ఉండాలి కనుక భోగాలలో మునిగి ఉన్న భండాసురుని దగ్గరకి ఆయన గురువైన శుక్రాచార్యులవారు వచ్చారు. నారదుడు వచ్చి దేవతల్ని జాగ్రతం చేసాడు. అలాగే వాళ్ళ గురువుగారు వెళ్లి వాళ్ళని కూడా జాగ్రతం చేయ్యాలి.

....భుగుషుతో మహా మతిః భండాసురం సమభ్యేత్య నిజగాద పురోహితః
భవస్తం మోహితం దృష్టో రఘ్ణస్నేషణతత్వరః

‘ఏం నాయనా! మోహంలో పడిపోయావు...లే..లే..నృష్టిలో పెద్ద అధికారంలో ఉన్నవాడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి సుమా! ఎక్కడ అవకాశం దొరుకుతుందా? దెబ్బితీద్దామా? అని చుట్టూ ఉన్నవాళ్ళు చూస్తూ ఉంటారు. వాళ్ళు నీ మీద దాడి చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. నువ్వు మోహితుడవై వెళ్లిపోతున్నావు.’ ఇప్పటికి తాను పాలన చేస్తూ కొన్ని వేల సంవత్సరాలు అయిపోయింది. తనకు ఎవరూ అవరోధం కారని భండాసురుని మనస్సుకి ఒక సమ్మకం ఏర్పడింది. అడెప్పుడైతే వచ్చిందో మనిషిలో అజాగ్రత్త వస్తుంది. అజాగ్రత్త వస్తే దాడి చెయ్యడం సులభమౌతుంది.

భవతాం విజయార్థాయ కరోతీష్టో మహాత్తపః

యది తుష్టో జగద్ధాత్రీ తస్మైవ విజయా భవేత్

“బాగా గుర్తుపెట్టుకో! ఎవరికైనా శక్తి సహకారం ఉంటే వాడ్ని ఎవరూ నిరోధించలేరు. ఇప్పుడు నీ వై విజయం సాధించడానికి ఇంద్రుడు దేవతలతో కలిసి హిమవత్పర్వత ప్రాంతంలో చాలా పెద్ద తపస్సు చేస్తున్నాడు. ఆయనకిగాని ఆమ్మివారు ప్రసన్నురాలయ్యాండా నువ్వు దెబ్బతింటావు జాగ్రత్త” అని శుక్రాచార్యుడు భండాసురునికి చెప్పాగానే వెంటనే భండాసురుడు సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి సైనికులని, సేనాధిపతులని పిలిచి ఇప్పుడేం చేద్దామని అడిగితే వాళ్ళల్లో శ్రుతపర్మ అనేవాడు లేచి చెప్పున్నాడు.

తప్పుతావ్ సృష్టిం ప్రాహా శ్రుతపర్మ విమృశ్యచ

షష్ఠిర్వన్న సహప్రాణం రాజ్యం తప శివార్పితం

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

అరవై వేల సంవత్సరాలు పాలన చేసావు. ఈ అరవైవేల సంవత్సరాలలో మనల్ని ఎవరైనా ఏదైనా చెయ్యగలిగాడా! చెయ్యలేకపోయాడు కనుక మనకేం ప్రమాదంలేదని నేను అనుకొంటున్నాని శ్రుతవర్ష చెప్పాడు. అప్పుడు అందులో భీమకర్మ అనేవాడు లేవి చెప్పున్నాడు.

**తదాత్ హ భీమకర్మాభో నోపేక్ష్యోత్ ర్యాబలం
క్రియావిఫ్మ్యు కృత్తో స్వాభి ర్యజయస్తే భవిష్యతి**

మనం అన్ని బాగున్నాయని అనుకోవడానికి లేదు. ఎప్పుడు ఏ ప్రమాదం వస్తుందో తెలిదు. పైగా శ్రతువనే వాడు ఎంత బలహీనుడైనప్పటికీ మనం చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. కాలం ఎప్పుడూ ఒకేలా ఉండడు. మనం ఇప్పుడు దేవతలకి సరియైన ప్రతీకారం చెయ్యాలని భీమకర్మ చెప్పాడు. భండాసురునికి ఆ ఉపాయం నచ్చింది.

భండాసురుడు మాయాయుధ్వవిశరదుడు. దేవతలతో మళ్ళీ నేరుగా దాడి చెయ్యకుండా భయంకరమైన విఘ్నాలని కలిగించడం మొదలు పెట్టాడు. వాళ్ళకి సాధన దశలోనే విఘ్నం కలిగిస్తే అమృవారు ఇంక వాళ్ళని అనుగ్రహించడు కనుక సాధనకి విఘ్నం కలిగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

దీనిలో ఉన్న ఆంతర్యం పరిశీలిస్తే లోపల ఉన్న అవిద్యని నిర్మాలించడానికి మనం సాధన చేస్తూ ఉంటే లోపల నుంచే అవిఘ్నాలు వస్తూ ఉంటాయి. ఆ అవిఘ్నాలు వస్తూ ఉంటే అప్పుడు అమృనే శరణని వేడితే తప్పకుండా అమృవారు కాపాడుతుందనే అభయం ఇక్కడ కనపడుతుంది.

‘అలంఘ్యమకరో దగ్రే మాయా ప్రాకార ముజ్జులం’ అమృవారు ఏం చేసారంటే ఆ విఘ్నాలు దేవతలకి కలగకుండా మాయాప్రాకారం దేవతల చుట్టూ నిర్మించారు. విఘ్నాలినీ అనే సామం లలితాసహస్రంలో కనిపిస్తుంది. అప్పుడు దేవతలకి రాక్షసులు కలిగిస్తున్న విఘ్నాలన్నీ వెనుతిరిగిపోయాయి.

వాళ్ళు ఎన్ని రకాల ప్రయత్నాలు చేసారో అవన్నీ భగ్నమైపోయాయి. రాక్షసులు ఇంక చేసేదేమీ లేక

**తాం చ దృష్ట్యా జగద్ధాత్రీం దృష్ట్యా ప్రాకార ముజ్జులం
భయా ద్వార్ధువిరే దేవా విముక్తసకలక్రియః**

అలా అడ్డకొన్న అమృవారు భండాసురునికి కనిపించలేదు కానీ అడ్డకున్న మాయా ప్రాకారం మాత్రం కనపడింది. ఈ మాయాప్రాకారం దేవతలకి కనపడలేదుగాని రాక్షసులకి సామవేదం షణ్ముఖశర్ష

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

కనపడింది. అమృతారు దేవతలకీ ఇంకా గోచరించలేదు. రాక్షసులంతా పారిపోయారు. దేవతలంతా రాక్షసులు పారిపోయారనే విషయాన్ని తెల్పుకొని అమృత్కృప చేతే మనం కాపాదబడ్డామని అనుకున్నారుగాని మానసికంగా బలహీనమైపోయారు.

దేవతలు నారాయణుని ఆత్మయించుట, నారాయణునిచే కర్తృవ్యఖోధ:

రాక్షసులు వచ్చి మన సాధనని విష్ణుం చెయ్యడానికి ప్రయత్నించారని దేవతలంతా భయపడి మళ్ళీ నారాయణుని దగ్గరకి బయలుదేరారు.

“మేమేదో మాకు తోచిన సాధన చేస్తున్నాంగానీ స్వామీ! ఎప్పుడు మా సాధన సిద్ధిస్తుంది? మా కొద్దిపొటి సాధనకు అసురుల విష్ణులు వస్తున్నాయి. ఓ నారాయణ! మొత్తం దేవతలంతా నిర్వీర్యులైపోయారు. ఇంద్రుని వజ్రాయుధం కూడా విషం లేని సర్వంలా అయిపోయింద”న్నారు. విషం లేకపోతే పాముకి విలువ ఏముంటుంది. దానికి ఎవరూ భయపడరు. అలాగే దిక్కాలకుల ఆయుధాలన్ని నిర్వీర్యుమైపోయాయి. వారి స్వతస్సిద్ధమైన తేజస్సులు క్షీణించిపోయాయి. జగత్తంతా ఒక విధంగా ఎండిపోయి నీరసమైపోయింది. కాబట్టి మేమే విధంగా దీనినుండి బయటపడతాం! అమృతారి అనుగ్రహం మాకు పరిపూర్ణంగా ఎలా లభిస్తుందో మీరే చెప్పండి” అని అచార్యస్వరూపుడైన నారాయణుని దేవతలు ఆత్మయించి అడిగితే, నారాయణుడు చెప్పున్నాడు.

“మనం అందరం కలిసి బ్రహ్మందానికి ఆవల ఉన్న పరబ్రహ్మాని ఆరాధించాలి.

‘అహం బ్రహ్మి చ రుద్రశ్చ వయం కారణపూరుషా?’ నేను, బ్రహ్మ, రుద్రుడు మా ముగ్గుర్లు కారణపురుషులు అంటారు. ప్రతి బ్రహ్మందానికి మాలానే ముగ్గురు ఉంటూ ఉంటారు”.

బ్రహ్మందాలు ఎన్ని ఉన్నాయింటే లెక్కలేవు. ‘అనేకకోటిబ్రహ్మందజననీదివ్యవిగ్రహం’ అని అమృతారికి పేరుంది. కోట్లాడి బ్రహ్మందాలు ఉన్నాయన్నారు.

మనం ఉన్న ఈ బ్రహ్మందంలో ఈ భూమిని మనం చూస్తున్నాం. ఇంకా గ్రహసక్త్రాలు ఇత్యారులు మన కంటీకి కనిపించేవి సూక్ష్మంగా కనిపిస్తున్నా అవి చాలా విస్తారమైనవని మన విజ్ఞాన శాస్త్రం బట్టి మనకి తెలుస్తోంది, ఇంట్లీ కలిసి ఒక బ్రహ్మందం. ఇలాంటి బ్రహ్మందాలు ఎన్ని ఉన్నాయో లెక్కలేదు.

మనం చూస్తున్న నక్షత్రాలు, గ్రహాలు ఇంట్లీ ఒక ఆకాశంలో ఉన్నాయి. ఇలాంటి ఆకాశం చేత ఆమృతమైనది ఒక బ్రహ్మందం. ఇలాంటివి ఎన్ని బ్రహ్మందాలు ఉన్నాయో

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

లక్ష్మేదు. ఐతే ఎవరి బ్రహ్మండం లోపల బ్రతుకు వారిది. వారి కదే బ్రహ్మండం. దీనికి ఉదాహరణగా ఒక మేడి చెట్టుని చెప్పారు.

మేడి చెట్టుకి రకరకాల పత్రు ఉంటాయి. ఆ పత్రుల్లో చాలా పురుగులు ఉంటాయి. అందులో పురుగుకి ఆ పండే ప్రపంచం. ఆ పందు యొక్క పై కమ్మే దాని ఆకాశం. అంతకు మించి మరో ప్రపంచం ఉండన్న స్ఫుర్హ దానికి ఉండదు. ఒక వేళ ఏ పురుగు తపస్సు చేసి తెల్పుకొని మిగిలిన వాటికి చెప్పినా అవి నమ్మువు.

అదేవిధంగా మహర్షులు వచ్చి చెప్పినా మనం నమ్ముము.

కానీ ఇన్ని బ్రహ్మండాలకి ఆవల ఒక మహాశక్తి ఉంది. ‘ఆవల’ అంటే ఆధారమై అని అర్థం. ఆ ఆధారమై ఉన్నదే ప్రతి బ్రహ్మండంలో ఉంది. ప్రతి బ్రహ్మండంలో వ్యాపించి బ్రహ్మండానికి ఆవల నిరావరణమైన అనగా ఏ హద్దులు లేని ఒక పరంజ్యోతిస్వరూపం ఉంది. మిగిలినవన్ని బ్రహ్మండం లోపల సంగతులే.

ప్రతి బ్రహ్మండంలోను కూడా మూలభూతమైన ఈశ్వరచైతన్యమే బ్రహ్మవిష్ణురుద్రులుగా వస్తుంది. కాబట్టి మనం ఈ విష్ణువునే మహావిష్ణువు అనుకొన్నా, ఈ రుద్రుద్వేసదాశివుడను కొన్నా ప్రమాదమేమీ లేదు.

ఆ ఈశ్వరచైతన్యమే ఒకొక్క బ్రహ్మండంలో ముగ్గురు రూపంగా ఉండి అక్కడన్న బ్రహ్మండంలో సృష్టి స్థితి లయలు నిర్వహిస్తూ ఉంటుంది.

బ్రహ్మండంలోనే కాక మన శరీరంలో ప్రత్యాఱవులో కూడా సృష్టి, స్థితి, లయలు ఉన్నాయి. వాటికి అధిదేవతలు కూడా వీళ్ళే. సృష్టిలో ప్రతిదానికి సృష్టి, స్థితి, లయ ఉంటుంది.

ఆ మూడు నిర్వహించే ఈశ్వరచైతన్యమే బ్రహ్మవిష్ణురుద్రులు. ఇలా అన్నయించుకోవాలి. వీరిని అలా అనుకొన్న దోషమేమీ లేదు.

వీళ్ళు అక్కడికే అనుబంధం చేయబడతారు. దేవతలకి విష్ణువు చెప్పున్నాడు

“అహం బ్రహ్మచరు వయం కారణపూరుషః

అందమధ్యే హి తిష్ఠామ స్తోనాస్యాక మపి జ్వరః”

“మేం ముగ్గురం కారణపూరుషులం. మన మంతా అందమధ్యంలోనే ఉన్నాం. అణ్ణాతీ తంగా ఒకరు ఉన్నారు. ఆయనే జ్యోతిస్వరూపమైన పరమాత్మ. మనందరం ఆయన శక్తులమే. అణ్ణభిత్తి అని ఒకటుంది. అణ్ణభిత్తి అనగా పై కప్పు అని అర్థం. దాన్నే కర్మరము అని అంటారు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆ అణ్ణబిత్తిని చేదించగలిగితే ఈ అండాలన్నిటికి ఆధారమైన ఆ పరంజ్యేతిని మనం దర్శించగలం. ఆ పరంజ్యేతి పేరు మహాశంఖువు” అని చెప్పారు.

అణ్ణతో మహాశమ్యుర్మామ్మా కశ్చన పూరుషః

పరాశక్తాసమాళిష్టో నిత్యం చిద్ధునమూర్తిమాన్

సౌందర్యలహరిలో కూడ శంకరులవారు పరచితి, పరశంఖు అనే పేర్లతో మహాకాశంలో ఉన్న శివశక్తుల గురించి వర్ణిస్తారు. అదే ఈ తత్త్వం. ఆ మహాశంఖువుని మనం ప్రార్థన చేయాం. అయిన దీనికేవైనా ఉపాయం చెప్పగలడు. ఈ బ్రహ్మందంలో ఉన్న మొత్తం నిర్వీర్యమైపోయింది. దాన్ని బాగుచేయాలంటే బ్రహ్మందానికింతటికి ఆధారమైన ఆ మహాజ్యేతిని మనం ఆశ్రయించాలి. ఆ జ్యేతి ఎలాంటిదో చెప్పు “నిత్యం చిద్ధునమూర్తిమాన్” అన్నారు.

చిద్ధున అంటే పరిపూర్వమైన చైతన్యమయమైన స్వరూపమది. కనుక మనం వెళ్లి అండబిత్తిని ఆశ్రయించాలని నిర్ణయించుకొని వారంతా అక్కడ ఉన్న అణ్ణబిత్తిని చేరుకొన్నారు. దేవతలంతా దిగ్గజాలని తీసుకెళ్చారు. అక్కడికి చేరుకోవడం కూడా ఇతరుల వల్ల కాదు. దేవతలు కనుకనే అక్కడికి వెళ్లి గలిగారు. ఆ అణ్ణబిత్తిని దిగ్గజాల చేత చేదింపజేసారు.

అప్పుడు వారికి ఒక చిన్నయమైన ఆకాశం కనిపించింది.

తత్త చిన్నయమాకాశం నిరాలమ్యం నిరంజమ్

చైతన్యవంతమైన ఆకాశం కనిపించింది. శూన్యమైన ఆకాశం కాదు. అకాశమంటే అవకాశం. అన్నిటికి అవకాశమిచ్చేది ఆకాశం. మనం ఉండే ఈ పంచభూతాలు, బ్రహ్మందాలకి మనం చూసే ఆకాశం అవకాశమిస్తోంది. ఈ ఆకాశానికి కూడా అవకాశ మిచ్చే ఆకాశమే చిదాకాశం. వారికి ఆ చిదాకాశం కనిపించింది. దాన్నే మరొక మాటలో చిదంబరం అంటారు. ఆ చిదంబరంలో వ్యాపించిన శివజ్యేతే చిదంబరశివుడు. అన్నిటికి అది ఆధారం. దానికేదీ ఆధారం లేదు. నిరాలమ్యం నిరంజనమ్ - దానికి ఏపీ కప్పినవి, పూసిన లేపనాలు లేవు. అది శుద్ధమైనది.

అభూమ్యజల మజ్జల మమారుత సమాగమమ్

తత్రాకాశమయం శమ్యం తుష్టువుః పరయా ముదా

మనం చూసే ఆకాశంలో జలం, వాయువు ఇవన్ని ఉన్నాయి. కానీ చిదాకాశంలో నీటి, అగ్ని, వాయు సంపర్మాలు లేవు. అది అంత శుద్ధమైన ఆకాశం. ఊహకి కూడా

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

అందనిది. దాన్ని చిదాకాశం అంటారు. ఆ శివస్వరూపమే ఆకాశమయం. అక్కడ రూపమేం లేదు. కేవలం ఆకాశం.

ఆసమంతాత్ కాశం - ఆకాశం. ఆకాశమంటే పరిపూర్ణమైన కాంతిస్వరూపమని అర్థం. ఆ జ్యోతిర్యాయమైన ఆ చిదాకాశం గోచరించింది. చిదాకాశస్వరూపుడే పరమాత్మ సదాశివుడు. వీరంతా ఆ చిదాకాశస్వరూపుడైన మహాశంఖమని స్తోత్రం చేస్తున్నారు. ఈ మహాశంఖస్తుతి లలితోపాభ్యాసంలో చాల శక్తిమంతమైన స్తుతి.

ఈ అంశాలన్నీ ప్రవణమాత్రం చేత మహాఫలాల్ని ఇచ్చే గొప్ప ప్రక్రియలు. లలితోపాభ్యాసం కేవలం దేవదానవ యుద్ధగాథ మాత్రమే కాకుండా అనేక బ్రహ్మంద రహస్యాల్ని తెలియజేస్తుంది. సృష్టి ఎంత అనంతమైనదో, ఎన్ని అనంతములైనవి ఈ జగత్తులో ఉన్నాయో మన ఊహకి కూడా అందవ. ఈ జగత్తుకి ఎక్కడ ఆది, ఎక్కడ అంతమో మనం నిర్మయించలేం. అలాంటి అనంతమైన జగత్తుకి కూడా ఆధారమైన చిదాకాశం బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాదులకి కనిపిస్తోంది. ఆ చిదాకాశ వ్యాపకమైన పరంజ్యోతిసే అనేకమంది అనేక రకాలుగా ఉపాసిస్తున్నారు. షైష్ఠవులు విష్ణువు అనేది ఈ తత్త్వాన్ని, తైపుల శివుడు, శాక్షేయుల శక్తి అనేది ఈ తత్త్వమే.

ఆ విషయం మనకి 'మహాశంఖస్తుతి' అనే దానిలో దేవతలు స్వప్తం చేస్తున్నారు.

ఇది అత్యద్వ్యతమైన స్తోత్రం.

దీన్ని సమన్వయ స్తోత్రం అని చెప్పుకోవచ్చ. ఇది బాగా అర్థం చేసుకోగలిగితే శివుడు గొప్పా, విష్ణువు గొప్పా అనే క్షుద్రమైన అలోచనలు తొలగిపోతాయి. బ్రహ్మందాలకి అవల ఏం ఉందో, అదే బ్రహ్మందాలంతటా నిండి ఉంది. అన్నిటికి అవల ఉన్నదే అన్నింటిలో ఉంది అన్నప్పుడు ఆవల ఉన్నదానినే అన్నిటిలో మనం చూడవచ్చు.

ఆ చూడదగ్గ ప్రక్రియ తెలియాలి. దీన్ని యోగపరంగా కూడా అన్వయించుకోవచ్చు.

యోగపరంగా బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాది దేవతలంతా వెళ్లి బ్రహ్మందమనే కర్మరాన్ని ఛేదించారన్నారు. మనకి వెన్నులో ఉన్న సుమ్మమ్మానాదీలో ఉండే ప్రాణశక్తి యొక్క బహువిధాలైన వృక్షికరణలే దేవతలు. ఆ దేవతలందరూ మన వెన్నుదండంలోనే ఉన్నారు. ఒక్కొక్క యోగశక్తికి ఒక్కొక్క దేవత ప్రతీక.

ప్రతివారిలో ఉన్న షైతన్యం ప్రధానమైన చిదేకరసరూపిణిగా సుషుమ్మా నాదిలోంచి ప్రసరిస్తూ ఉంటుంది. దీన్ని సాధన చేసి కుండలినీ ప్రక్రియని షైకి తీసుకెళ్లేవారు ఉన్నారు. దానికి ఉపయోగపడే సాధనే యోగాభ్యాసం.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఈ కుండలినీ శక్తి ప్రతివారిలో ఉంది. ఆ యోగశక్తి ఒక్కాక్కు భూమిక దగ్గర ఒక్కాక్కులా పని చేస్తూ ఉంటుంది. అలా ఒక్కాక్కు భూమిక దగ్గర ఉన్న ఒక్కాక్కు యోగశక్తి దేవతలు. కానీ అంతా కలిసి ఒకటే చిదేకరసరూపిణి. వాటి పనితీరు బట్టి దేవతలుగా చెప్ప బధుతున్నారు.

యోగప్రక్రియలో మనం ఒక్కాక్కు దశని దాటి పైకి వెళ్లాలంటే ఆ దశకి అధిపతులైన దేవతల అనుగ్రహం ఉంటేనేగాని దాటలేం. పైగా ఆ దశ వద్దనున్న దేవతానుగ్రహంచేత మన శరీరంలో శుద్ధత ఏర్పడుతుంది. కనుక దేవతలంతా యోగశక్తిస్వరూపాలే.

యోగపరంగా, యజ్ఞపరంగా, మంత్రపరంగా దేవతలు ఉన్నారు.

దేవతలు లేనిదే ప్రపంచం లేదు. బయట విశ్వంలో ఉన్న అనంతశక్తులకి, మన లోపల ఉన్న యోగశక్తులకి వాళ్ళే అధిష్టాన దేవతలు. ఆ దేవతల అనుగ్రహం లేకపోతే

యోగం పండదు కనుకనే యోగశాస్త్రం అందించిన పతంజలి కూడా రఃశ్వరప్రథమిధానాద్వాత్ - రఃశ్వరార్థన చెయ్యాలని చెప్పాడు. దేవతోపాసన యోగంలో ఒక భాగం.

దేవతలంతా బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాదులతో కలిసి బ్రహ్మందాన్ని ఛేదించారంటే అర్థం ఎందరో దేవతలు మనకి మూలాధారం నుంచి సహస్రారం వరకూ ఉన్నారు.

ముఖ్యంగా మనకి మూడు మజిలీలు ఉంటాయి.

ఆవి బ్రహ్మగ్రంథివిభేదినీ, విష్ణుగ్రంథివిభేదినీ, రుద్రగ్రంథివిభేదినీ. తరువాత వచ్చేది ఆజ్ఞాచక్రమే. ఆ తరువాత వచ్చే సహస్రారంలో అసలైన శివశక్త్యైక్యరూపమైన సచ్చిదానంద తత్త్వం ఉంది. మనకు బ్రహ్మవిష్ణురుద్రగ్రంథి భేదనం ఐతే గాని సహస్రానికి చేరలేం.

యోగపరంగా బ్రహ్మందపు కప్పు పగలడం అంటే అర్థం ఇదే. అది పగిలి అక్కడున్న సహస్రారకమలాంతర్గతమైన మహాచౌతస్యం మన నాడీమందలంలో ప్రసరిస్తే అప్పుడు మన లోపల ఉన్న భండాసురుడు పోతాడు. మనలో ఉన్న అవిద్య నశిస్తుంది.

ఇది యోగపరమైన అస్వయం. కథాపరంగా ఉన్నవన్నీ యోగపరంగా చెప్పబడు తున్నాయి.

ఇలా తెలుసుకొంటే మన శరీరంలోనే బ్రహ్మ, విష్ణువు, రుద్రుడు ఉన్నారని గ్రహించవచ్చు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

మహాశమ్భు స్తుతి:

బ్రహ్మండ కర్ణారాన్ని ఛేదించడానికి ప్రయత్నిస్తున్న బ్రహ్మదిదేవతలకు కనపడిన మహాశంఖవుని వారు స్తోత్రం చేస్తున్నారు.

అద్వయం నిర్మలం శాంతం మాయాతీతమజం మహః,

నిరస్తగుణ సంసర్గం మహాశంఖముపాస్నాహే.

1

దేవానామపి చావేద్యమధ్యేయం యోగినామపి,

అనధ్యేయం చ వేదజ్ఞైర్మహాశంఖముపాస్నాహే.

2

న సన్మాసన్న సదసన్న ద్వయం నాద్వయం తథా,

యస్య తేజఃప్రకాశం తం మహాశంఖముపాస్నాహే.

3

స్వయం వేద్యం స్వసంజాతం స్వయం ప్రభుమనంజనం,

ఉస్వయమేకాంతనీర్పిజ్ఞం మహాశంఖముపాస్నాహే.

4

వేద్యం విత్తిశ్వ వేత్తా చ త్రిపుటీయం విస్మిత్వరీ,

స్మితంతి క్వాపి యత్నైతత్వ్యయమేవ ముపాస్నాహే.

5

ధర్మాధర్మైస్తద్విపాకై స్మృతిశ్విశ్వ యత్పుదం,

అనాప్రూతం తమీశానం మహాశంఖముపాస్నాహే.

6

సౌరాణాం భాస్కరాకారం బ్రహ్మ చ బ్రహ్మావాదినాం,

సౌగతానాం చ విజ్ఞానం మహాశంఖముపాస్నాహే.

7

లోకాయుతికముభ్యానాం స్వభావమయ విగ్రహం,

క్షణికానాం క్షణాకారం మహాశంఖముపాస్నాహే.

8

మాస్యం మాధ్యమికానాం చ సాంఖ్యానాం పురుషాత్మకం,

పాతంజలానాం శాభ్యం చ మహాశంఖముపాస్నాహే.

9

కారూణాం విశ్వకర్మాణం శైవానాం శివరూపిణం,

విష్ణుం చ పాంచరాత్రాణాం మహాశంఖముపాస్నాహే.

10

అర్థేశ్వరం నిధివిదాం కామేశం కామసూత్రిణాం,

వైశ్వానరం చ వైద్యానాం మహాశంఖముపాస్నాహే.

11

దయూవతాం ధర్మదైవముగ్రాణాం చండ్రదైవతం,

కర్మరానాముపాస్యాఖ్యం మహాశంఖముపాస్నాహే.

12

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

విప్రాణమగ్ని నిలయం హృత్థం యోగవతామపి,

ప్రతిమాస్థమబుద్ధానం మహోశంఖముపాస్యే.

13

సర్వేషమాదిభూతం చ స్వయమాదివివర్జితం,

సర్వాంతం చ స్వతోఽనంతం మహోశంఖముపాస్యే.

14

త్వం దృశ్యోఽసి సర్వేషాం న ధైయోఽపి మహేశ్వర,

అస్మజీవతుసంస్థైః చక్షుషాం నః పదం భవ.

15

దుర్వలాస్మీ విభగ్నాస్మీ నీరసాస్మీశ్వర శంకరి!,

అస్మాదుధర కారుణ్యాచ్ఛక్షుషాం నః పదం భవ.

16

యది నో రక్తతి భవాన్-భక్తాన్సాన్-పరార్దితాన్,

తైవ హి యజోహినిశ్చక్షుషాం నః పదం భవ.

17

ఇత్యేవం విష్ణునా ధాత్రా చేంద్రేణ చ కృతస్తుతిః,

ఆవిర్వభూవ భగవాన్ పరాశక్త్య నిషేషితః.

18

మొదటే అద్వయం అని చెప్పారు. రెండవది లేదు. ఏకం అద్వితీయం

బ్రహ్మ. బ్రహ్మందాలన్ని మాయ లోపల ఉన్నవే. ఆ చిదాకాశం మాయకి

అతీతమైనది.

అజం-జన్మరహితమైనది. మహః-అంటే తేజస్సురూపమైనది.

నిరస్తగుణసంసర్దం-తిగ్రణాల యొక్క సంపర్కం లేని త్రిగుణాతీత స్థితి. మహోశమ్యు ముపాస్యేనే అటువంటి మహోశంఖవుని ఉపాసిస్తున్నాను. ఈ మొదటి శ్లోకంలో ఏ రూపాన్ని చెప్పలేదు. ఇందులో పరమాత్మ తత్త్వము చెప్పబడింది.

ఈ ఒక్క శ్లోకాన్ని భావిస్తే అదే ధ్యానం అవుతుంది.

దేవానామపి చావేద్యమధ్యేయం యోగినామపి - దేవతలకి కూడా ఇది తెలియబడదు అని చెప్పారు. వేదాలకి కూడా ఆ తత్త్వం లభ్యం కాదు.

న సన్మాస స్ని సదస స్ని ద్వయం నాద్వయం తథా - ఇది బుగ్గేదంలో నాసదీయ సూక్తమని ఉంది.

ఆ రహస్యాన్ని ఇందులో ప్రతిపాదన చేస్తున్నారు.

ఆ తత్త్వం సత్త కాదు. అసత్త కాదు. సదసత్త కాదు. ఉనికిగా కనపడి వ్యక్తమైనది ఈ జగత్తు. ఇది వ్యక్తం కాక ముందు అవ్యక్తమనే ఒక స్థితిలో ఉంటుంది. ఈ అవ్యక్తం కంటే అతీతమైన అవ్యక్తమే పరమేశ్వరుడు.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

చెట్టు వృక్షం. విత్తనం అవ్యక్తము. విత్తనంలో చెట్టు లక్షణం ఉంది. కాని ఆ విత్తనం కంటే అతీతమైనవాడు పరమాత్మ. బీజస్థితి కంటే కూడా అతీతుడు పరమాత్మ. సృష్టి అంతా ప్రారంభం కాక ముందు ఎలా ఉందని వర్ణించినపుడు బుగ్గేదంలోని నాసదీయ సూక్తం ప్రపంచ తాత్త్వికులకు ఒక అద్భుతమైన సమాధానాన్ని ఇచ్చింది. ఇదే శ్వేతాశ్వేతరో పనిషత్తులో ‘యథా తమస్తం న దివా న రాత్రిః న సన్మచాసత్త శివ ఏవ కేవలః’ అని చెప్పారు.

అప్పటికి సత్త లేదు. అసత్త లేదు. ఉన్నది శివమే అని చెప్పారు.
సత్త లేదు, అసత్త లేదు అంటే మనం చూసే ఈ జగత్తు లేదు. దీనికి మూలమైన బీజస్థితి కూడా లేదు. కార్యకారణాలకు అతీతమైన కేవలం పరంజ్యోతి మాత్రమే ఉన్నాడు. అలాంటి అయిన తరువాత బీజరూపంలో జగత్తుని ఆవిష్కరించాడు. ఆ బీజాల నుంచి వృక్షరూపంలో ఈ ప్రపంచ మంతా వచ్చింది. ఏటన్నిటికి తాను ఆధారంగాని ఇవేమీ తాను కాదు అని చెప్పే తత్త్వమే మహాశమ్యస్తుతిలో చెప్పున్నారు.

మనం ఏ దైవాన్ని ఆరాధించిన ఈ తత్త్వదృష్టితో ఆరాధించాలి. దేవతని కేవలం దేవతాదృష్టితో ఆరాధిస్తే ఇహలోకంలో కావలిన సుఖాలన్ని లభిస్తాయి. కాని దేవతని పరతత్త్వమనే దృష్టితో ఎవరైతే ఆరాధిస్తారో వారికి మోక్షం లభిస్తుంది.

దేవత పట్ల పరతత్త్వ దృష్టి లేకపోతే ఐహికసుఖాలతో ఇందులోనే తిరుగుతూ ఈ జన్మ అయ్యాక మరొక జన్మ అలా వస్తూనే ఉంటాయి. కనుక దైవాన్ని పరతత్త్వదృష్టితో ఆరాధించాలి.

ముందు పరమాత్మ అని దేవైతే ఉపనిషత్తులు వర్ణించాయో ఆయనే మహాశంఖువు. బ్రహ్మాండాలకి అతీతమైన, మాయాతీతమైన, నిరంజనమైన, నిర్మణమైన ఆ పరతత్త్వమే ఇక్కడ చెప్పులడుతున్నది.

యస్య తేజఃప్రకాశం తం మహాశమ్యముపాపృష్ఠా

ఈ మహాశంఖువునే అనేక మంది అనేక రకాలుగా ఆరాధిస్తున్నారని వివరిస్తారు.

పాతంజలానాం శాభ్యం చ మహాశమ్యముపాస్మిప్యో

అన్నారు. పాతంజలులు - వైయాకరణలు - శబ్దబ్రహ్మమని దేన్ని చెప్పున్నారో, పాతంజలి యోగమంటే వ్యాకరణ శాప్రాం. వారు ప్రపంచమంతా శబ్దం నుండే ఉద్ఘవించిందని చెప్పారు.

అద్వైతం ప్రకారంగా శబ్దానికి కూడా అతీతమైనది పరతత్త్వమని చెప్పారు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

కానీ ఆ పరతత్తుమే సృష్టిపరంగా శబ్దముగా వ్యక్తమైంది కనుక శబ్ద స్వరూపంలో ఆరాధిస్తున్నారు వీరు.

ఒకే పరతత్తున్ని శబ్దబ్రహ్మవాదులు శబ్దబ్రహ్మగా ఆరాధిస్తున్నారు. పాంచరాత్రము మొదలైన తైష్ప్రవాగమవాదులు విష్ణువుగా ఆరాధిస్తున్నారు. తైవశాస్త్రవాదులు శివునిగా ఆరాధిస్తున్నారు.

‘శైవానాం శివరూపిణమ్ విష్ణుంచ పాంచరాత్రాణామ్ మహోశమ్య ముపాస్యహో’ అన్నారు.

అదే విధంగా అగ్నిహోత్ర ఆరాధన చేసే వాక్య ఈయన్ని అగ్నిహోత్రస్వరూపాదిగా ఆరాధిస్తున్నారు.

ఈ పరమేశ్వరుడే విష్ణుంలో ఉత్తమమైన విభూతులతో వ్యాపించి ఉన్నాడని పరమాత్మతత్త్వ ప్రతిపాదనమైన అద్భుతమైన శంఖస్తోత్రం చేసి, “స్వామీ! నువ్వు నిరాకారుడిని. మాకు ఆకారాలు ఉన్నాయి.

ఇప్పుడు మమ్మల్ని అనుగ్రహించడానికి నువ్వు ఆకారం ధరించి రావయ్యా!” అని అడుగుతున్నారు. ఆ సర్వవ్యాపకుడైన పరమాత్మ ఇప్పుడు ఆకారం ధరించి రావాలి. ఎలా అడుగుతున్నారో చెప్పు

విపరీతసమాచారై ర్థపైర్థండాదిదానమైః

బాధితాస్మై మహోశమైభై చక్షుపొం నః పదం భవ

అన్నారు. ఇక్కడి నుండి వచ్చే శ్లోకాలలో, “చక్షుపొం నః పదం భవ” అనే మాట వస్తుంది. మా కళ్ళకి కనిపించవయ్యా! అని ప్రార్థిస్తున్నారు. భండాసురుడి చేత బాధింపబడుతున్న మమ్మల్ని అనుగ్రహించడానికి మా కంటికి గోచరించ వయ్యా! అని దేవతలు అడుగుతున్నారు.

దుర్ఘటాస్మై విభగ్యాస్మై నీరసాస్మైత్పు శంకర

అస్మానుధర కారుణ్యా చ్ఛక్షుపొం నః పదం భవ

దుర్ఘలులమైపోయాం. ఆశలన్ని భగ్నములైపోయాయి. నీరసంగా ఉన్నాం. స్వామీ!

కనిపించవయ్యా!

యది నో రక్తతి భవాస్మక్తా నస్యా స్వర్ణితాన్

తవై పీ యశోహని శ్చక్షుపొం నః పదం భవ

ఓ పరమేశ్వరా! మమ్మల్ని నువ్వు రక్తించలేదంటే నీకు అపకీర్తి. ఎందుకంటే నీకు భక్తవత్సలుడు, భక్తరక్తకుడు అని గొప్ప బిరుదులు ఉన్నాయి. భక్తులంబే ఆత్రయించినవారని

అర్థం. నిన్నెవరైతే ఆశ్రయించారో వాళ్ళని రక్షించలేదనుకో నీకు అపకీర్తి వస్తుంది. కనుక స్వామీ! నీకు అపకీర్తి రాకుండా మా కళ్ళకి కనపడవయ్యా!

మహాశంఖుని ప్రాదుర్భావం

ఈ విధంగా ప్రార్థించగానే ఒక్కసారి పరమేశ్వరుడు దివ్యమైన రూపం ధరించి కనిపిస్తున్నాడు.

కాలమేఘసమచ్ఛాయకన్మా శూలకపాలభృత్

ద్విభుజశ్శు త్రిపేత్రశ్శు స్వయమాన ముఖామ్యజః

స్వామి గజచర్యాంబరధారియై, నీలకంటుడై, శూలాన్ని, కపాలాన్ని ధరించి ఎదురుగా సొక్కాత్మరించాడు. రెండు చేతులతో, మూడు కళ్ళతో, చిరునవ్వు నవ్వుతూ తెల్లగా ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఆయన ప్రక్కనే అమృవారు ఉన్నారు.

పరాశక్తిశ్శు చంద్రాభా చంద్రవచ్చీతలాకృతిః

అక్షప్రక్షుస్తకథరా త్రైర్దేశః అవలోకితా

అమృవారు చంద్రుని వంటి కాంతుల్ని వెదజల్లుతూ, చల్లగా ఉంది. ఆ తల్లి నాలుగు చేతులతో భాసిస్తూ ఒక చేతిలో అక్షమాల, మరొక చేతిలో పుస్తకం, మరొక రెండు చేతులతో వరదముద్ర, అభయముద్ర ధరించి మహో శంఖవు ప్రక్కనే ఉంది. అమృవారు పరచితి. ఆయన పేరు పరశంఖు. ఆ ఇద్దరి స్వరూపం గోచరించింది. ఏదైతే ఇంతవరకూ నిరాకారంగా వ్యాపించి ఉందో అదే సాకారమైంది.

ఇదెగలాంటే పంచదారని పంచదార చిలకగా తయారుచేసినట్టు. అలా ఉన్న ఆ స్వరూపమే వ్యక్తమై ఎదురుగా కనపడింది.

సర్వేషాం మూలభూతో తౌ దమ్భుతీ కరుణాకరో

పరామహోశమ్యనాభావదాతాం దర్శనోత్సవం

సర్వానికి మూలమైన ఆదిదంపతులు వీరిద్దరే. స్వామి వారందరికి అభయాన్ని ఇస్తూ యుష్మదాగమనం జానే యుష్మాం జానే పరార్దితాన్

భందాసురస్య దౌష్ట్యం చ జానామి జగదంతకృత్

అన్నారు. మీరు భందాసురుని బాధలు తట్టుకోలేక నా దగ్గరికి వచ్చారు.

ఈ సృష్టిలో ప్రశయం మూడు రకాలుగా ఉంటుందని పరమేశ్వరుడు చెప్పున్నాడు.

ఒక ప్రశయం మహోప్రశయం. రెండవ ప్రశయం అవాంతర ప్రశయం. మూడవది కామప్రశయం. ఈ సమస్త జగత్తంతా లయమైపోవడం మహోప్రశయం.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

బ్రహ్మగారికి నూరు సంవత్సరాలు నిండితే ఒక ప్రశ్నయం వస్తుంది. దాన్ని అవాంతర ప్రశ్నయం అంటారు.

కాలం గణనని పరిశీలిస్తే కృతయుగం, త్రైతాయుగం, ద్వాపరయుగం, కలియుగం అని నాలుగు యుగాలు. ఈ నాలుగింటికి కలిపి ఒక మహాయుగమని పేరు. ఇలాంటి మహాయుగాలు 71 అయితే ఒక మన్వాంతరం. ఇలాంటి మన్వాంతరాలు 14 అయితే ఒక కల్పం. బ్రహ్మగారికి ఒక కల్పం ఒక రోజు. ఇలాంటి రోజులు సంవత్సానికి 365. ఇలాంటివి 100 ఐతే ఆయనకి ఆయువు పూర్తపుతుంది. అప్పుడు ఏర్పడే ప్రశ్నయం పేరు మహాప్రశ్నయం. ఆ మహాప్రశ్నయంలో బ్రహ్మగారికి కూడా స్వతంత్రం ఉండదు.

కల్పాంతంలో వచ్చే అవాంతరప్రశ్నయం నుంచి సృష్టిని రక్షించడం బ్రహ్మదేవుడి పని. ఆయన మళ్ళీ ప్రాంద్యన్నే లేచి సృష్టిని మొదలుపెడతాడు. మనం ఎలాగైతే పగలంతా పని చేసి రాత్రి విశ్రాంతి తీసుకొని ప్రాంద్యన్నే లేచి మళ్ళీ పనులు ప్రారంభిస్తామో అలా ఆయన కూడా కల్పకాలం పనిచేసి కాస్త ఆయన విశ్రాంతి తీసుకొని మళ్ళీ తరువాత సృష్టి ప్రారంభిస్తాడు.

మనం గతం రోజు విడిచిపెట్టిన పనిని ఈ రోజు ఎలా ప్రారంభిస్తామో గత కల్పంలో వదిలినదాన్ని బ్రహ్మ మళ్ళీ తీసుకొస్తాడు. దీన్నే వేదం ‘సూర్య చంద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్’ అని చెప్పుంది.

నిజంగా ఒక్కసారి ఆలోచిస్తే ఈ అనంతవిశ్వం ఇందులో మనం ఎంత? ఈ కాలం ఎంత? దూరం ఎంత? అనాదిగా మానవాడ్చీ వేధిస్తున్న మహా ప్రశ్న ఇది. కాని దీని గురించి అంతు తెల్పుకొండామని తపస్సు ద్వారా ప్రయత్నించి సమాధానం రాబట్టిన ఏకైక మహాతులు భారతీయ మహర్షులు. వాళ్ళు మాత్రమే ఈ రహస్యాల్ని చెప్పగలరు. అనంతకాల గణనాన్ని ఇచ్చారు.

పరశంఖువు చెప్పున్నాడు, ‘మహాప్రశ్నయం నుంచి ఈ జగత్తును ఆదుకొనేవాడ్ని నేను. ఈ మహాప్రశ్నయంలో బ్రహ్మదులంతా నాలో లీనమైపోతారు. మళ్ళీ జగత్తు ఆరంభించి నపుడు నేను వారందర్ని నాలోంచి వ్యక్తం చేస్తూ ఉంటాను.

ఇది కాక మూడవది కామప్రశ్నయం. మన్మథుడు ఎప్పుడైతే నశించిపోయాడో దాని వల్ల వచ్చే వైపరీత్యమే భండాసురవృత్తాంతం. ధర్మం క్షిపించి పోయింది. నీరసత్వం వచ్చింది. ఇలాంటివి అప్పుడప్పుడు జగత్తులో దుష్టశక్తుల విజృంభణ వల్ల జరుగుతూ ఉంటాయి. ఏటిని కామ ప్రశ్నయమని అంటారు. దీని నుంచి మాత్రం నాయుక్క శక్తి

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

అయిన లలితామహాత్రిపురసుందరి మాత్రమే ఉద్ధరిస్తుంది”.

ఐతే ఆయన ప్రక్కనే ఉన్న శక్తి పరచితి నేరుగా వచ్చేయవచ్చుగా! అంటే ఇక్కడే రఘస్యాలు గ్రహించాలి. ఏది ఎలా రావాలో అది అలనే రావాలి. అక్కడ పరచితి బ్రహ్మందాలకి అతీతమైన శక్తిగా ఉంది. కానీ బ్రహ్మందంలో కామప్రతయం పోగొట్టడానికి ఆ పరచితిని బ్రహ్మండవాసులంతా ఆరాధించి సంపాదించుకోవాలి. అప్పుడు ఆవిడ మరో రూపంతో వస్తుంది.

మహారాజుగారు శయనాగారంలో ఉన్నప్పుడు మామూలు వస్తూలు ధరించి పడు కొంటాడు. యుద్ధానికి వెళ్లాలంటే యుద్ధానికి తగ్గ వస్తూలన్ని ధరించి వెళ్లాడు. అలాగే ఆ పరచితి కూడా కామప్రతయునాశనం చేయడానికి మరో రూపం దాల్చి రావాలి. అవిడ రావాలంటే ప్రార్థించాలి.

భగవంతుడు కూడా ఊరికినే రాడు. ఎవరు ప్రార్థిస్తారో వారికే భగవంతుడు. కనుక మీరంతా ప్రార్థించండి. అదే చేస్తున్నామయ్యా! ఇంకా అనుగ్రహించ లేదంటే “ఐతే నేను మీకు సహకరిస్తాను” అన్నాడు మహాశంఖువు.

మహాశంఖునిచే మహాయాగం

“ఆ కామప్రతయం నుంచి వారిని ఉద్ధరించడానికి ఆ చిచ్ఛక్తి ఉద్ధవించాలి కనుక నేను ఇప్పుడు ఒక యజ్ఞం చేస్తాను”న్నాడు. మహాశంఖువు. “మీరు చేసే యజ్ఞాలు చాలవు.”

నిజానికి ఇక్కడ్నుంచి కథంతా ఒక వైపు యాగశాప్తం, ఒక వైపు మంత్రశాప్తం, మరొక వైపు యాగశాప్తం, ఇంకోవైపు ఆత్మవిచారణ అనబడే వేదాంత శాప్తంతో కూడుకుని ఉంటుంది. ఇప్పుడు శంఖువు ఒక యాగం చెయ్యబోతున్నాడు.

యాగం ఎలా చెయ్యాలో వివరిస్తున్నాడు.

ఆయన చేసే యాగం పేరు మహాయాగము. లలితాసహాప్తంలో “మహాయాగక్రమాధ్యా మహాబ్లోరవహూజితా” అని వస్తుంది. మహాశంఖువే మహాబ్లోరవుడు. ఇప్పుడు ఆయన ఆ మహాయాగక్రమాన్ని చెయ్యబోతున్నాడు. ఆ మహాయాగం లోంచి అమృవారు ఆవిర్భవిస్తారు. ఆ యాగం శివుడే చెయ్యగలడు మరొకడు చెయ్యలేదు. అమృవారి అనుగ్రహం రావాలంటే శివుడే ముందుకి రావాలి. శివాయగురవేసమః

అమృవారే తన దశమహావిద్యలను శివునే తయారు చెయ్యమంది. నేనా! అని అడిగితే ‘నా గురించి నువ్వు చెప్పాలి, నీ గురించి నేను చెప్పాలి. మన గురించి ఇంకెవరికి

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

తెలుస్తుంది' అంది అమృవారు. నా విద్యులన్నిటికి నువ్వే గురువు అంది. పరమేశ్వరుడు ఒకొక్క విద్యకి ఒకొక్క రూపంతో గురువు అయ్యాడు. శ్రీవిద్యకి మాత్రం దక్కిణామూర్తి రూపంతో గురువు అయ్యాడు. శ్రీవిద్యని స్వతంత్ర తంత్రం అంచారు.

స్వతంత్రా సర్వతంత్రేశి దక్కిణామూర్తిమాపిణి

దక్కిణామూర్తి జచ్చిన విద్య ఆత్మవిద్య. అదే బ్రహ్మవిద్య. శ్రీవిద్యకి దక్కిణామూర్తి గురువంటే శ్రీవిద్య బ్రహ్మవిద్య.

ఆ దక్కిణామూర్తి ఇక్కడ మహాశంఖవు. ఆయన ఇప్పుడు గురువై రావాలి. ఆయన చెప్పున్నాడు నేను వచ్చి ఒక యాగం చెయ్యాలి కాని దానికి ఒక షరతు. మీకు ఇప్పుడున్న ఆకారాలతో లాభంలేదు. మీ శరీరాలు పుంజుకోవాలంటే మీరొక పని చెయ్యాలి. నేను యాగం చేసి అగ్ని రగులుస్తాను. అందులో మిమ్మల్ని మీరు హూతం చేసుకోవాలి' అని చెప్పాడు.

"మిమ్మల్ని మీరు ఇస్తే లోపల్చించి ఒక ఆవిడ వచ్చి మళ్ళీ మిమ్మల్ని సృష్టించి ఇస్తుంది. అప్పుడు మీరు నవ నవాకారం భవిష్యతి- నవ నవ లాడుతూ ఉంటారు.

ఇప్పుడున్న నీరసం, ఎందుతనం అవన్ని ఆ అగ్నిగుండంలో పడేయండి. మళ్ళీ శుద్ధమై వస్తూర"ని చెప్పాడు.

'కర్తవ్యమేవ తద్దేవ! నాత్ర కార్యా విచారణ' -విచారించకుండా పడండని చెప్పే అప్పుడు వారంతా పరమేశ్వరుడికి నమస్కరించి "స్మామీ! సువ్వేం చెప్పే అది చేస్తాం ఎందుకంబే మా క్షేమం కోసం నువ్వు చెప్పున్నావ.

పయం కృతార్థా జాతాస్మించగ్నౌ హవ్యతాం గతా

అందులో పడడం వల్ల మేం ధన్యలమోతాం. అందులోంచి మేం మళ్ళీ బయటకి గొప్పగా వస్తామంటే అంతకంబే మాకేం కావాలి.

కనుక మేమంతా సిద్ధమే" అని చెప్పారు. అప్పుడు-

లోకానా ముపకారాయ పరాశక్త్యా సమన్వితః

అణ్ణాధృహిశ్చిదాకాశ మయజ్ఞానమహగ్యహాత్

లోకాలకి ఉపకారం కలిగించడానికి బ్రహ్మందాలకు ఔన ఉన్న స్వామి అందులోంచి దిగాడు. ఇదంతా యోగపరమైన రహస్యం.

సహస్రార కమలంలోంచి దిగుతూ సరిగ్గా శంకరులువారి చెప్పినట్టుగా

సుధాధారాసారై-శ్వరణయుగలాంత-ర్షిగలితై:
 ప్రపంచం సించంతీ పునరపి రసామ్మాయ-మహాసః।
 అవాప్య స్వాం భూమిం భుజగనిభ-మధ్యప్ప-వలయం
 స్వమాత్మానం కృత్వా స్ఫుషిషి కులకుండే కుహరిణి॥
 ఆ శ్లోకంలోని భావమే ఇక్కడ చెప్పబడుతోంది.
 బ్రిహ్మండంలోకి ఆ పరమేశ్వరుడు ప్రవేశించి హోమగుండం కావాలి కనుక ఏడు
 సముద్రాలలో చివర సముద్రాన్ని ఎండగట్టాడు.

ప్రవివేశాండ మధ్యంతు సూక్ష్మాప స్పునాతనః
 ఆయన సూక్ష్మరూపంలో ప్రవేశించి హోమగుండాన్ని సిద్ధం చేస్తున్నాడు. యాగం
 చేసాడని హాయగ్రీవస్వామి చెప్పడం ఆపాడు.

మహాయాగ క్రమం

అప్పుడు అగస్యులవారు వెంటనే అడిగారు.
 హాయగ్రీవ మహోప్రాజ్ఞ! విచిత్రం ప్రస్తుతం త్వయా
 మహోయాగోఽభపత్నీర్ఘక్షింఫలో జగతాం ప్రియః
 నువ్వు చెప్పున్నది చాలా చిత్రంగా ఉండయ్యా! ఈ యాగం నేను ఎక్కడా వినలేదు. ఏ
 వేదాలలోనూ లేదు. ఆ మహాయాగం ఎలా జరిగింది. దాని పల్ల వచ్చిన ఘలితం ఏమిటి?
 విస్తరేణ మమాచక్క్వ తత్త మే కౌతుకం మహాత
 సంభూయమాణమపి యత్పూరాస్మాయ కల్పతే
 విస్తారంగా చెప్పవయ్యా! వింటాను అన్నాడు. ధన్యుదవు అగస్యో! విను.
 కథయామి మహోప్రాజ్ఞ మహోయాగం మహోదయమ్
 ఈ కథని పరించిన, విన్నా వచ్చే ఘలితాన్ని హాయగ్రీవస్వామివారు చెప్పున్నారు.
 పరితం సర్వపాపఫ్యుం ప్రతం సర్వమలాపహమ్
 పరిస్తే పాపాలన్ని పోగాడుతుంది. వింటే మన హృదయంలో ఉన్న మాలిన్యాలన్ని
 కూడా నశింపజేస్తుంది.

దీనిని నిరంతం ఎవరైతే పారాయణ క్రమంలో చదువుతారో
 ఆవర్తితంతు సంసిద్ధై తద్రూహ్ముతభాజనమ్-వారికి పరబ్రహ్మమృతమే ప్రాప్తిస్తుంది.
 ఏకవారం ప్రతం హ్యాతన్నపాయాగప్రవర్తనమ్
 రాజసూయసహప్రస్య దత్తే ఘల మనత్తమమ్

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

ఒక్కసారి దీన్ని త్రద్గగా వింటే వెయ్యి రాజసూయయగాలు చేసిన ఫలితం వస్తుంది.

శ్రీమహశమ్యునాథ స్వి ప్రవిశ్యాణం మహాత్రరమ్

ఇప్పుడు చెప్పున్నాను విను! ముందు ఫలితం చెప్పి తరువాత ప్రారంభిస్తున్నారు. దాన్ని బట్టి విషయం యొక్క గొప్పతనం మనకి తెలుస్తుంది. ఫలితం అంత గొప్పదంటే పనికి అంత ఏకాగ్రత కావాలని అధికం.

స్వయం హాతాం భవత్తుత యజ్ఞపత్నీ పరాతాం భవత్

ఆయన స్వయంగా హాత అయ్యాడు. అపూతులు అగ్నిలో వేసేవాడు హాత. ఆయనే స్వయంగా ఆక్షద కూర్చున్నాడు. యజ్ఞం చెయ్యాలంటే యజమానికి పత్ని ఉండాలి ఆవిడ పరచితి. ఆ పరచితి యజ్ఞపత్నీగా కూర్చుంది. ఆయన మంత్రంతో హామం చెయ్యబోతున్నాడు. ఆదే నిజానికి శ్రీవిద్యాహామం, మహాయాగ్కమం.

బాహ్యంగా చేసే శ్రీవిద్యాయాగం ఒకటి. శివుడు చేసింది మహాయాగం.

సాధకులు అంతర్ముఖులై ఒకొక్క చక్రాన్ని దాటుతూ చేసే మహాయాగం పేరు రహాయాగం. ‘రహాయాగక్రమారాధ్య రహస్యర్థంతర్పితా’.

ఈ మహాయాగం అంతా లోపల జరిగే యాగమని తెలుసుకోవాలి. ఇది యాగం మాత్రమే కాదు. యోగం కూడా.

యోగం, యాగం ఈ రెండూ ఒకే ప్రక్రియ. మన పెద్దవాళ్ళు యజ్ఞస్వరూపంతో యోగవిద్యనే ఆవిష్కరించారు. యజ్ఞకుండం ఏమిటో కాదు శంకరులు సౌందర్య లహరిలో “స్వపిషికులకుండే కుహరిణి” అన్నట్లుగా మనలో మూలాధార చక్రం వద్ద ఏ అగ్ని ఉండో అదే. ప్రాణాయామాదుల ద్వారా సాధన చేస్తే ఆక్షదున్న తేజస్సు ఊర్ధ్వగతమై చిదాకాశస్థితికి చేరి ఆక్షదున్న పరమామృతాన్ని అందుకుంటుంది. ఆ క్రమమే ఆక్షదున్న మహాయాగంలో కూడా గోవరిస్తోంది.

లలితాయా మహావిద్యా ముచ్ఛరంత్వాత్మసంవిదమ్

సప్తస్వామహావాయుమయ మాత్సాన మాతనోత్

లలితామహావిద్యని ఉచ్చరిస్తూ సప్తస్వంధబంధుర శరీరుడయ్యాడు. అంటే వాయు మండలాలు మొత్తం ఏడురకాల భూమికలలో ఉంటాయి. ఈ ఏడింటికి పేర్లు చెప్పారు. విష్ణుసహప్రంలో ఈ రహస్యాలన్నీ చెప్పబడ్డాయి.

ఈ సప్తస్వంధబంధురసమీరమే బహిర్భగత్తులో కూడా సరిగ్గా సూర్యమండలం వరకూ ఉన్న వాయుమండలాల వరుసనే చెప్పారు. అదేవిధంగా మన శరీరంలో కూడా ఏడు

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

రకాల వాయు మండలాలు వ్యాపించి ఉన్నాయి. అది బ్రహ్మండం. మనది పిండాండం. రెండూ ఒకే లక్షణం.

పిండాండంలో ఏముందో బ్రహ్మండంలోను ఆదే ఉంది. పిండాండాన్ని కెరటం ఆను కొంటే బ్రహ్మాండాన్ని సముద్రం అనుకోవచ్చు. తెరటంలో కూడా సముద్రం యొక్క నీరే ఉంటుంది. అలాగే ప్రతి అఱువులోను బ్రహ్మండం యొక్క శక్తి ఉంటుంది. దాన్ని మనలో అవిష్టరించుకొంటే అంతటా చూడగలం. అది ఇక్కడ తెల్పుకోవల్సిన గొప్ప ప్రక్రియ. ఆ కారణం చేత శంఖదే సప్తస్నుంధమహావాయువుగా మారాడు.

ప్రాణశక్తి చేతనే మూలాధారం దగ్గర నిద్రించిన కుండలినీ జాగ్రతం చేసేది. ఆ ప్రాణశక్తి పరమ శివ స్వరూపమే. కథలో కూడా పరమేశ్వరుడు సప్తస్నుంధ బంధురమైన రూపంతో ప్రవేశించాడు. మొట్ట మొదట గాలిలో ప్రవేశించాడు. ఆ గాలిలో తేజస్సు ఉంది. ఈ మహాయాగ క్రమాన్ని చాలా చక్కగా వివరించారు.

సప్తమం శుద్ధజలధిం కుణ్ణార్థం సమకోషయేత్
ముందుగా ఏడవ సముద్రమైన శుద్ధ జల సముద్రాన్ని ఎండగట్టాడు. దాన్ని ఎండగట్టగానే అద్వాక గొయ్యలా మారింది.

ఆపాతాళగభీరూ భూ దతిదీర్ఘ మహాభనిః

అది ఒక పెద్ద హోమకుండంలా మారింది. దానిలోకి ఇప్పుడు అగ్నిని రగల్చాలి. దాని కంటే ముందు అగ్నిలో వెయ్యాల్సిన పదార్థాలు సిద్ధం చేసుకొన్నాడు. యజ్ఞం చేసేటప్పుడు అందులో వెయ్యాల్సిన హోమద్రవ్యాల్సి తీసుకొని నాలుగు భాగాలు చేస్తారు. నాలుగో భాగాన్ని తీసి అగ్నిలో వేస్తారు.

అదే విధంగా ఈయన జగత్తులో ఉన్న ఉద్ధిజాలు. ఉద్ధిజ సృష్టి అంటే భూమిని చేధించుకొని వచ్చేది. మొత్తం ప్రపంచమంతటా ఎన్ని రకాల సృష్టి ఉంటుందో అద్వాతంగా మన శాస్త్రం వర్ణించింది.

మానసీ ప్రథమాసృష్టిః తథా జారాయవీ పరా

అణ్ణేచైవ తృతీయస్యాత్ స్వేచ్ఛజాస్య తథా ఉద్ధిజః

అని ఐదు రకాల సృష్టిని చెప్పారు. ముందు మానసీ సృష్టి అంటే బ్రహ్మగారి మనస్సు నుంచి సృష్టింపబడ్డ దక్కాది ప్రజాపతులు, వశిష్టాదులు వీరంతా మానసీ సృష్టి. జరాయువులు అంటే కడుపులో కొన్నాళ్ళు ఉండి కడుపు చీల్పుకొని బయటకొచ్చే సృష్టి. వారిది జరాయువీ సృష్టి. అణ్ణేచైవ అంటే గ్రుడ్లు నుంచి వచ్చినవి అణ్ణీ సృష్టి. స్వేచ్ఛ అంటే వాతావరణంలోని సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

తేమ వల్ల పుట్టినవి. ఇవన్ని క్రిమికీటకాలు. ఉద్ధిజము అంటే భూమిని ఛేదించుకొని వచ్చేవి. వృక్షాలు, గుల్మాలు, లతలు ఇత్యాదులన్ని ఉద్ధిజ సృష్టి. ఇంతకు మించి సృష్టి ప్రపంచంలో లేదు. ఆ యజ్ఞాగ్నిలో వెయ్యడానికి ఈ ఉద్ధిజములన్ని పరమేశ్వరుడు తీసుకొన్నాడు. ఇప్పుడు అగ్ని కావాలి. ఇందు రగిల్సే అగ్ని మామూలు అగ్నికాదు అని చెప్పాడు. దీన్నే శ్రీవిద్యలో అంతర్మిరంతరమనింధన మేధమానే సంవిదగ్నిః అని చెప్పారు. ఇంధనాలు అవసరం లేకుండా మండాలి. అది మన నిరంతర సాధన వల్ల రగుల్చుకోవాలి. ఇక్కడ పరమేశ్వరుడు ఎలా రగుల్చుతున్నాడో చెప్పున్నారు.

ఒక్కసారిగా అయిన అమృతార్థి మంత్రాన్ని జపం చేస్తూ “సింహాసన మహావిద్యాం జపమంకారమాస్తతః” - జపం చేసి “హుం” అన్నాడు పరమేశ్వరుడు.

ఇదో పెద్ద బీజం. హుం అన్నప్పుడు హు అనేది ఆకాశమండలంలో ఒక స్పందన తెస్తుంది. ‘హు’ ఆకాశబీజం. సృష్టికి ఉన్నిటిత్వమే హుం అనేది. దానికి నాదం కల్పింది. ఈ నాదంలోనే అగ్నిశక్తి కూడా దాగి ఉంది. హుంకరిం చాడని మనం అంటుంటాం. ఆ హుంకారం లోపల ఉన్నదాన్ని బయటకి తెస్తుంది. ఆ బీజానికి అంతశక్తి ఉంది. పరమేశ్వరుడు హుంకారం ఎలా చేసాడంటే

తేన ఘోరేణ హుంకార శబ్దేనాధాత్మవిగ్రహః - హుంకరించగానే శివుని శరీరం ఒక్కసారిగా కంపించింది. దానితో ఆయిన శరీరంలో మూలాధారం నుంచి కదలిక రగిలి అక్కడిగ్గించి అగ్ని బయలుదేరింది.

అలా అక్కడ బయలుదేరిన అగ్ని “అమూల మాఖమ్యాఖిలం తస్య జజ్ఞాల చిచ్ఛిష్ఠిః” - శ్రీవిద్యోపాసకులకి బాగా తెలుస్తుంది.

శ్రీచక్రంలో అమృతార్థిని అవాహన చేసేటప్పుడు మనలో ప్రకాశించే “అమూలాధారాధ బ్రహ్మాఖిలం విలసంతీమ బీసతంతు తనీయసీం విద్యుత్తింజపింజరాం వివశ్వదయుత భాస్వత్త ప్రకాశం తేజోరూపేణ పరిణతామ్ పరశివజ్యేతిరభిన్నప్రకాశత్తికామ్ వియదాది విశ్వ కారణామ్ సర్వభాసితామ్ స్వాత్మాఖిన్నామ్ పరిచితిమ్ సుమమ్ పతయేన ఉధమ్య” - ఇలా ధ్యానం చేస్తారు.

శ్రీచక్రంలో ఉన్న అమృతార్థు ఎక్కడిగ్గించో దిగి రాదు. లోపల ఉన్న ఆ ఆత్మశక్తిని అక్కడికి తేవడం. అదే ఇక్కడ జరుగుతోంది. ఇదే పూర్తిగా శ్రీచక్ర ఆరాధన.

ఈ రహస్యాన్ని ఇక్కడ చూపిస్తున్నారు.

ఆ అగ్నివేరు చిచ్చిభీ అన్నాడు. చిత్త - శిఖి అది మాములు మంట కాదు చిదగ్ని: ఛైతన్యగ్ని: ఛైతన్యప్రకాశం. దీనికి చిదగ్ని లేదా సంవిత్ అని పేరు. సంవిత్ అన్న చిత్త అని అర్థమే.

తం సంవిదనలం ఫాలక్రోడలోచనకోటురాత్ - ఫాలనేత్రం నుంచి లాగాడు.

అలా తీసి - వామ వామదేవో_యం స చ లగ్నో మహాభానిమ్

వామ అంటే 'వెలిగ్రక్షాదు' అని అర్థం. బయటకి తీసాడు. వామదేవుడు అన్నారు. శిఘ్రాది పేరు వామదేవుడు. వమనం చేసినవాడు వామదేవుడు. వమనం అంటే బయటకి తీయుట అని అర్థం.

ఒకపరి జగముల వెలినిది ఒకపరి లోపలికి గొనుచు - ఒకసారి జగత్తంతా తీసుకొని మళ్ళీ బయట పెడతాడు. అలా బయట పెట్టేవాడే వామదేవుడు. ఆ వామదేవుడు ఇప్పుడు అగ్నిని బయట పెట్టాడు. ఎక్కడ ఏ శబ్దం వాడాలో అక్కడ ఆ శబ్దం ఎంత అందంగా వాడుతున్నాడో వ్యాసదేవుడు.

ఇంతముందే ఆయన హోమకుండంలో ఉధ్విజములలో వేసిన కొంత భాగం ఇప్పుడు అంటుకుంది. అగ్ని రగిలింది. అందులో పరమేశ్వరుడు హోమం చెయ్యబోతున్నాడు. హోమం చెయ్యడానికి ముందుగా అగ్ని దేవుని ఆరాధించాలి. పరమేశ్వరుడైనా తాను పెట్టిన సంప్రదాయాన్ని తానే పాటిస్తాడు. ఎనిమిది మూర్తుల అగ్నిని, ఆరు మూర్తుల అగ్నిని, మూడు మూర్తుల అగ్నిని పరమేశ్వరుడు పూజించారని చెప్పారు.

తత్త్వాగ్నే రష్ట్రధా మూర్తిం సంకల్యాభ్యర్థయచ్ఛివః

షణ్మార్తిమపి చాభ్యర్థ్య మధ్యే మూర్తిత్రయం తథా

ఉన్నది ఒకే అగ్ని కాని మాములుగా అగ్ని అయితే అగ్ని హోత్రం అవడు. ఆరాధింపబడే అగ్నికి అగ్నిహోత్రమని పేరు. ఉత్తినే మండిస్తే మంట. అది అగ్నిహోత్రం కావాలంటే దాని యందు దేవతాశక్తులు అవహింప జేయాలి. పేర్లు పెట్టి అగ్నిని పిలిచినపుడు ఒక్కొక్క పేరుతో ఒక్కొక్క వ్యవహారం ఉంటుంది. ఆ పేరుతో చెప్పబడ్డ అగ్ని ఆ పనే చేస్తాడు మరొక పని చెయ్యడు. కనుక ఇప్పుడు యజ్ఞానికి ఎన్ని రకాల అగ్నులు కావాలో అన్ని అగ్నులని ఈ అగ్ని యందు స్వామి ఆవహింపజేస్తున్నాడు. పిలిచి ఆవాహన చేస్తున్నాడు.

ఆవాహన చేస్తున్నపుడు కొన్ని పుష్టులు, అక్షతలు తీసుకొని ఆ అగ్నికి నాలుగు వైపులా వేస్తారు. పరమేశ్వరుడు పుష్టులు తీసుకోవడానికి ఒకసారి ఆకాశంలోకి చెయ్య

సామవేదం షణ్మార్తితర్థు

శ్రీ లలితోచాల్మానమ్

చాచగానే అక్కడ నష్టత్రాలు కనపడ్డాయి వాటిని చేత్తో పట్టుకొన్నాడని చెప్పారు.

తారకాపుష్టనికర్మః పరితః కుళ్ల మార్పుయుంత్

మనకి సైన్య తెలుసు కనుక నష్టత్రాలు తీసుకొన్నాడంటే వాటన్నిటిని లాగాదా అని కాదు. దీనిలో ఉన్న రహస్యాన్ని పరిశీలించాలి. దీనికి సమాధానం సైన్యతోనే చెప్పావచ్చు. నష్టత్రమండలం ఉండంటే మనకి కాంతి కనిపిస్తుంది. కొన్నాళ్లకి నష్టత్రం నశించిపోవచ్చు కాని కాంతి మాత్రం కనిపిస్తుంది.

కాంతి మనవైపు ప్రయాణించడం ప్రారంభించి భూమి మీదకి వచ్చేటప్పటకి కొన్ని వేల సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఈ లోపల నష్టత్రం అంతరించిపోవచ్చుగాని కాంతిమాత్రం కనిపిస్తుంది.

అలా పరమేశ్వరుడు నష్టత్రాల్ని తీసుకొన్నాడంటే వాటి కాంతిని గ్రహించాడని భావించవచ్చు. ఇప్పుడా ప్రక్కియంతా భావిస్తే సముద్రం అగ్నికుండం. దాని యందు పువ్వులు నష్టత్రాలు.

యాగం చేస్తున్నాడు శివుడు. అది విరాట్ యాగం. ఇప్పుడు అగ్నిపోత్రం పేర్లు చెప్పున్నారు.

అక్కరంలో దేవత ఉంటుంది. అప్పుడు ఆ ఘట్టం జరిగినట్టే. ఆ ఘలితాన్ని వెంటనే మనం పొందుతామని చెప్పారు.

మహాభారతంలో అగ్నివంశమని ప్రత్యేకించి అగ్నితత్త్వం చాలా చెప్పబడింది. అది కూడా ఇక్కడ స్వరించు కోవాలి. ఇలా ఎనిమిది రకాల అగ్నులని పరమేశ్వరుడు వేసాడు. అలా చేస్తే దాన్ని అగ్నిసంస్కరం అని అంటారు. అని చెప్పుటా

జాతవేదా స్పృష్టిజిహ్వో హవ్యవాహన ఏవచ
అశోదరశ్చతుర్థస్యా దధ వైశ్వాసరః పరః
కౌమార తేజా ష్టుష్టు విశ్వే దేవముఖా అపి
భూత్యశ్చో మూర్తయో వహ్ని రథమూర్తిశ్చ పట్టువే

- 1.జాతవేదా
- 2.స్పృష్టిజిహ్వో
3. హవ్యవాహనా
- 4.అశోదరః
- 5.వైశ్వాసరః
6. కౌమారతేజా
- 7.విశ్వేదేవా
- 8.భూతి అని మొత్తం ఎనిమిది చెప్పబడ్డాయి.

ఇప్పుడు ఆరు మూర్తులు చెప్పున్నారు.

సహప్రార్థిస్పృష్టిపూర్ణ ఉత్తిష్ఠపురుషస్తథా
ధూమవ్యాపీ స్పృష్టిజిహ్వో ధనుర్థర ఇతీహ షట్

శ్రీ లలతోషాభ్యాసమ్

- అవి 1. సహస్రార్థః 2. స్వదైపూర్వ 3. ఉత్తిష్ఠపురుషః 4. ధూమవ్యాపీ 5. సప్తజిహ్వః
6. ధనుధరః.

ఈ యజ్ఞరహస్యాలన్ని విష్ణుసహస్రంలో సహస్రార్థః సప్తజిహ్వః సప్తధా సప్తవాహనః
అనే శ్లోకంలో చెప్పబడ్డాయి.

ఇవన్నీ యజ్ఞాగ్నిస్వరూపాలు. ఇలా ఒకదానికి ఒకటి ఉన్న అనుబంధాలు తెలుసు
కోవాలి. ఇప్పుడు ముగ్గర్లు చెప్పున్నారు. పైన చెప్పిన ఆరుగురులో ఒకాయన ఈ ముగ్గరులో
కూడా ఉంటారు. ఆయన అక్కడ పని చేయాలి. ఇక్కడ కూడా పని చేయాలి.

అథ వైశ్వాసరోత్తిష్ఠ పురుషౌ చ తృతీయకః

చిత్రింగళ ఇతి భ్యాత స్త్రేధా మూర్తిస్తుషుషుషుః

వారు 1. వైశ్వాసరుడు 2. ఉత్తిష్ఠపురుషుడు 3. చిత్రింగళడు. ఇవన్ని అప్పుడు
అగ్నిషోత్రంలో అవహింపబడ్డారు. 8, 6, 3 మొత్తం 17.

ఆ 17 అగ్నులు ఇందులో అవహింపబడ్డారు. ఇప్పుడు ఆ అగ్ని ఏడు నాలుకలు చాచి
వస్తోంది. ఆ ఏడు నాలుకల్ని చెప్పున్నారు.

అథ జిహ్వస్సంవిదగ్నే స్పృధాభ్యర్థయచ్ఛివః

హిరణ్య కనక రక్త కృష్ణా చైవ తు సుప్రభా

అతిరక్తా చ షష్ఠీ స్వా ర్ఘ్యహరూపా తు సప్తమీ

1. హిరణ్య 2. కనక 3. రక్తా 4. కృష్ణా 5. సుప్రభా 6. అతిరక్తా 7. బహురూపా ఇలా
ఏడు రకాలైన జిహ్వలు అగ్నికి ఉన్నాయి. ఇప్పుడు రగులుతున్న అగ్నిలో హుతం చేయాలి.

సాధారణంగా నెఱ్య వెయ్యడం కోసం సృక్ సృవం అని ఉపయోగిస్తారు. దీన్నే తెడ్డు
అంటారు. గరిటె అనవచ్చ. గరిటె తీసుకొన్నప్పుడు అందులో ఆజ్యం కావాలి.

ఆ ఆజ్యం కోసం పైన చెయ్య ఎత్తి పట్టగానే ఆ పైన ఉన్న సముద్రమంతా వచ్చి ఆ
గరిటెలో పడింది. సప్తసముద్రాలలో ఒక సముద్రం హామగుండం అయ్యంది. ఇంకా
అయి సముద్రాలు ఉన్నాయి. వాటిని ఒకొక్కదాన్ని లాగుతున్నాడు.

ఐతే ఆ గరిటె ఎమిటో చెప్పు-

పుష్మలావర్తకా దర్శ్య గృహీతావ్ హాతు మాసితః

అథ సర్పిస్పముద్రస్య సర్పిరాదాయ సర్వశః

యజ్ఞంలో వాడబడే స్రుక్కు స్రువము. ఈ రెండూ, రెండు రకాల పర్షస్యశక్తులని
చెప్పారు. పర్షస్యాలంటే మేఘాలు. ఇందులో ఉన్న వైజ్ఞానిక పరిజ్ఞానాన్ని చూస్తే, ఎక్కడైనా

సామవేదం షష్ఠీఖశర్మ

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

రసాన్ని లాగే శక్తి మేఘానిదే. రసం మేఘమునందు ఆవిష్కరింపబడుతుంది.

ఆవిష్కరింపబడేది వర్ణిస్తుంది. ఇప్పుడది హోమగుండంలో వర్ణించాలి.

వర్ణించాలంటే ఇంకోదాన్ని ఆకర్షించాలి. సముద్రజలాల్చి ఆకర్షిస్తున్నాయి. మేఘశక్తి ఇక్కడ దర్శిలుగా మారిపోయాయి. ఆ దర్శిల చేర్లు ఒకటి పుష్పలం, మరొకటి ఆవర్తకము. మేఘాలలో ఎన్ని రకాలు ఉన్నాయి వేదవిజ్ఞానం చెప్పింది. కురవని మేఘాలు, కురిసే మేఘాలు, ప్రకయకాలంలో కురిసే మేఘాలు ఇలా చాలా రకాలు ఉన్నాయి.

పుష్పలావర్తకాలనే మేఘాలని దర్శిలుగా చేసి మొదటిగా సర్పిసముద్రాన్ని లాగాడు. సర్పి అంటే నేఱు (జిడ్డు) అని అర్థం. సప్తసముద్రాలు అంటే మామూలుగా మనం భూమి మీద చూసే నీరు కాదు. అవి ఇతరలోకాల యందు ఉన్న జలాలు. వేదపరిభాషని అర్థం చేసుకొని వీటిని కొంచెం సహేతుకంగా పరిశీలించాలంటే వేదంలో చెప్పిన ఇష్టం, లపణ, తేనె, సర్పి ఇత్యాదులు అంతరిక్షంలో ఉన్న విభిన్నమైన వాతావరణ స్థితులు.

ఇవి ఎక్కడ ఉన్నాయంటే లేపు అనడానికి మనం ఎవరం?

మనకి తెల్పింది ఒక బ్రహ్మండమే. అనంతమైన అంతరిక్షాలలో ఉన్న వివిధములైన కాంతి మండలాలే ఆ సముద్రాలు అని కూడా వేదపరిభాషలో నిర్వచనం కన్నిస్తోంది. అలా అక్కడ ఉన్న ఒక్కాక్కు రసశక్తిని లాగుతున్నాడు.

ముందుగా సర్పి సముద్రాన్ని లాగి దాన్ని ఆ హోమంలోని చిదగ్నికి హుతం చేసాడు.

‘జ్ఞానపావకే’ అని చెప్పారు. చిదగ్నికి మరోపేరు జ్ఞానాగ్ని. యోగపరంగా కుండలినిలో రగుతున్నది చిదగ్ని అంటారు లేదా యాగపరంగా అగ్ని చెప్పబడుతోంది.

వేదాంతపరంగా జ్ఞానాగ్ని. మూడింటిపరంగా ఈ కథకి అస్వయం ఉంది. శ్రీవిద్య అన్నిదికి అస్వయింపబడుతోందని దీన్ని బట్టి మనకి తెలుస్తున్న అంశం. అది పూర్తవగానే అటు తర్వాత వెంటనే

పునర్వృ పుష్పలావర్తదర్శ్య దధిపయోనిధిం - దధి సముద్రాన్ని తీసుకొన్నాడు. దాన్ని హోమకుండంలో వేసాడు. ఆ తరువాత ఇష్టుసార జలధిమ్ - చెరకు సముద్రాన్ని తీసుకొని అందులో వేసాడు. అటుపై మద్యసముద్రం అంటే ఇప్పుడు సాధారణంగా లభించే మద్యం కాదు. ఇదొక ప్రత్యేకమైన మాదక ద్రవ్యం. ఆ మద్యసముద్రం జలాన్ని తీసుకొని ఇందులో వేసాడు. ఒక్కాక్కటి వేస్తూ ఉంటే అగ్ని రగులుకుంటోంది.

క్రమంగా లవణాంబునిధిని వేసాడు.

చివరిది క్షీరసముద్రం. అది పూర్తిగా తెల్లగా పుష్టులువారే సముద్రం. దాన్ని వేసాడు. ఇందులో ఉన్న ఆంతర్యం చూస్తే ఎప్పుడైతే కుండలినీ రగిలిందో మూలధారం నుంచి అది క్రమక్రమంగా పైకి వెళ్లి మిగిలిన ఆరుచక్రాలని అధిగమించే వెడుతుంది. ఒక్కొక్క చక్రం దగ్గర ఉన్న శక్తి ఒక్కొక్క సముద్రం. సహస్రారం వరకూ ఉన్న సప్తబూమికలే సప్తసముద్రాలు. ఆ కుండలినీ అక్కిచ్చించి పైకి జ్యోతిస్తూ ఒక్కొక్క దాన్ని ఛేదించుకొంటూ వెడుతూ ఉన్నప్పుడు అక్కడున్న శక్తిని తనలో లీనం చేసుకొని పైకి వెడుతోంది. అది రహస్యం. ఇదంతా యోగప్రక్రియ.

లోపల గమనిస్తే రహస్యాగం. శివుడు చేస్తే మహాయాగం. బయట చేస్తే మామూలు యాగం. శివుడు చేస్తున్న దానిలో ఈ మూడింటికి సమస్యయం మనం చూడాలి. శివుడు చేస్తే బ్రహ్మందాలన్నిటికి జరుగుతోంది. మనం చేస్తే మనకి జరుగుతుంది. చక్రారాధన చేస్తే ఆ సంకల్పం చేత పది మందికి బాగుచేయవచ్చు. ఇన్ని రహస్యాలు ఇందులో ఉన్నాయి.

అలా చిదగ్నికుండంలో రగులుకున్న అగ్నిలో పరమేశ్వరుడు తాను చెయ్యాల్సిన ప్రక్రియని చేసి, తరువాత దేవతల వైపు చూసాడు. అప్పుడు వారంతా నమస్కారం చేసారు

దేవయోని ప్రభేదాశ్చ సర్వే సంతోషశాలినః

దేవతలు అనేకమంది ఉంటారు. కిన్నెరలు, కింపురఘలు, చారణలు, గుహ్యకులు, గంధర్వులు, సాధ్యులు, సిద్ధులు, ఫేచరలు వీరందరు దేవతాజాతులకి చెందినవారు.

ఈ దేవతాజాతులవారంతా

బద్ధాంజలిపుటః ప్రీతిహస సముల్ల సదాననః

పైవసైమ్యుశ్చ వాహమైర్యుక్తా పైవసైమ్యుర్వప్రాణః పరిచ్ఛదైః

వారి వారి వాహనాలతో, ధరించిన వస్త్రాలతో పరివారాలతో సహా రెండు చేతులు దోయిలించి నవ్యతూ ఉన్న ముఖాలతో ఆనందంగా, ఉల్లాసంగా అందులో ప్రవేశించగానే ఒక్కసారి బ్రహ్మందాలలో కంపనం మొదలైంది. భండాసురాది రాక్షసుల గుండెలు కంపించాయి.

ఈ విధంగా రాక్షసులకి భయంకరం, లోకానికి అభయంకరమైన హోమం పూర్తయ్యింది. పరమేశ్వరుడు లేచి నిల్చాని పూర్ణాఘుతి చేసున్నాడు. ఆ చిదగ్ని కుండంలోంచి అమృవారిని రమ్యసమని ఆహస్నిస్తున్నాడు. అక్కడ స్వామివారు అష్టకారికలు చదువుతున్నారు. ఆ

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

అష్టకారికామంత్రాలలో అమ్మా! చిదగ్నికుండంలోంచి ఉధృవించని దీని తాత్పర్యం.
అష్టకారికా స్తోత్రం:

అజహోవ చిదగ్నిస్థాం కారికాష్టకపాతకః

విశ్వరూపిణి! సర్వాత్మే విశ్వభూతైకనాయకి,
లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

ఆనస్తరూపిణి పరే జగదానస్తదాయాని,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

జ్ఞాత్మజ్ఞానస్జ్ఞేయరూపే మహాజ్ఞానప్రకాశిని,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

లోకసంఖారసికే! కాళికే భద్రకాళికే!

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

లోకస్మారకసికే మంగళే సర్వమంగళే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

విశ్వస్మిపరాధినే విశ్వనాథే విశంకపే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

సంవిద్యహేన్ హుతాశేష స్పృష్టిసమ్మదితాకృతే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

భజ్ఞాదై స్తారకాదైశ్చ పీదితానాం సతాం ముదే,

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహేన్ స్నముద్భవ.

అమ్మా! ఈ సంవిద్యహేన్ లోంచి ఉధృవించు..అంటున్నారు. నువ్వు విశ్వరూపిణివి.

విశ్వమంతా నిండిన శక్తివి.

సర్వాత్మే - సర్వముల యందు వ్యాపించిన, విశ్వభూతైకనాయకి - విశ్వంలో అందరికి నాయక అయిన ఓ లలితాపరమేశాని! ఆవిర్భవించు. ఇందులో అమృవారి తత్త్వాన్ని చెప్పున్నారు.

అనందరూపిణి పరే జగదానంద దాయాని - అమృవారు అనందస్వరూపిణి. పరే అంబే బ్రహ్మందాలన్నిటికి అతీతమైన శక్తి. ఆవిడ జగదానందదాయాని - జగత్తులో అందరికి అనందాన్ని ప్రదానం చేసే ఓ దేవీ! ఈ సంవిద్యహేన్ లోంచి ఆవిర్భవించు.

జ్ఞాత్మజ్ఞానస్జ్ఞేయరూపే మహాజ్ఞానప్రకాశిని - ‘జ్ఞాత్మజ్ఞానస్జ్ఞేయరూపా’ అని లలితాసహస్ర

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

నామాలు. జ్ఞాతా అంటే తెలుసుకొనేవాడు. జ్ఞేయము అంటే తెలుసుకోబడేది. జ్ఞానము అంటే తెలుసుకునే ప్రక్రియ.

ఈ మూడు ప్రతిదానికి ఉంటాయి. దీన్నే త్రిపుటి అని అంటారు. సాధనావస్థలో ఈ మూడు ఉంటాయి. సిద్ధావస్థలో ఈ మూడు ఒక్కటిపోతాయి. జ్ఞానమే మిగులుతుంది. త్రిపుటి ఏకత్వం అక్కడ ఉంటుంది. ఆ త్రిపుటి ఏకత్వం దగ్గరకి వచ్చేటపుటకి ఏ సౌందర్యం ఉందో ఆ సౌందర్యమే త్రిపురసుందరి.

త్రిపుటి ఉన్నంతకాలం అది వేరు, ఇది వేరు, మధ్యలో ప్రక్రియ ఇలా మూడు ఉన్నాయి. కాని సాధన చెయ్యగా, వాటిలో ఏకత్వం కలిగి ఉన్నది ఒక్కటి అని తెలుస్తుంది. ఆ ఒక్కటి జ్ఞాతలోనూ, జ్ఞానములోనూ, జ్ఞేయములోనూ ఉంది. ఆ ఏక జ్ఞానమే అద్వైతజ్ఞానం. అది లభించడమే జ్ఞానజ్ఞాత్మజ్ఞేయరూపా. బ్రహ్మజ్ఞానాన్ని ప్రకాశింపజేసే విద్యారూపిణి కూడా ఆమెయే.

ఆ జ్ఞాతజ్ఞానజ్ఞేయరూపిణీ, మహాజ్ఞానప్రకాశినీ అయిన ఓ దేవీ! ఆవిర్భవించు. ఆ తల్లి అసలు తత్త్వం త్రిపుటులకి అతీతమైన సౌందర్యం. కానీ లోకాల కోసం ఆ తల్లి ఎన్ని రూపాలు ధరించిందో అవన్నీ ఒక్కటి ఇందులో చెప్పున్నారు.

లోకసంహారసికే కాళికే భద్రకాళికే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహైన్ స్నముధ్వవ

సమస్తలోకాల్చి ప్రకాశికాలంలో సంహరించే ఓ మహాకాళికా! ఈ సంవిద్యహైన్ నుంచి ఉధ్వించు.

లోకసంహారసికే మంగళే సర్వమంగళే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహైన్ స్నముధ్వవ

ముందు శ్లోకంలో ‘లోకసంహారసికే’ అన్నారు. ఇప్పుడు ‘లోకసంహారసికే’ అన్నారు. లోకసంహారం చేసినపుడు కాళి. లోకసంహారం చేసినపుడు సర్వమంగళ.

విశ్వసృష్టిపరాధీనే విశ్వాధే విశంకటే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహైన్ స్నముధ్వవ

సంవిద్యహైన్ పుత్రాశేష సృష్టిసమ్మదితాకృతే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహైన్ స్నముధ్వవ

భణ్ణాధ్యై స్తారకాధ్యైత్తు పీడితానాం సతాం ముదే

లలితాపరమేశాని! సంవిద్యహైన్ స్నముధ్వవ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ఇప్పటి వరకూ సంవిదగ్నిలో పడిపోయిన వీళ్ళందర్ను తిరిగి సృష్టించే శక్తి కలిగిన ఓ దేవీ! సంవిద్వహ్ని నుంచి ఉద్భవించు.

భఘ్నిదు మొదలైన రాక్షసుల చేత బాధింపబడుతున్న ప్రపంచానికి శాంతి కలిగించడానికి దేవకార్యమునకై సంవిద్వహ్ని నుంచి ఉద్భవించు. అని ఈ స్తోత్రాన్ని చేసాడు.

ఈ స్తోత్రంలో అమృతారి గురించి చెప్పు లోకరక్షకురాలు, లోకాన్నంతటిని లయింపజేసే తల్లి, లోకాన్ని సృష్టించిన తల్లి కనుక మాతా అన్నారు. పాలించే తల్లి కనుక మహారాణి అన్నారు. ఈ పాలనలో సమయం చూసి నిగ్రహించే శక్తి ఆ అధిష్టించిన ఈశ్వరశక్తికే ఉంటుంది కనుక సింహసనేశ్వరీ అన్నారు.

మాతా-మహారాణి-సింహసనేశ్వరీ. మూడు పనులు చేస్తోంది. మూడు పనులు చేస్తున్న అమృతారు మాత్రం ఒక్కరే. ఆవిడే శ్రీ కనుకనే మూడింటిలో ‘శ్రీ’ని చెప్పారు.

శ్రీమాతా శ్రీమహారాణ్ణి శ్రీమత్యింహసనేశ్వరీ.

శ్రీ అంటే చైతన్యం, శోభ, కళ, కాంతి ఇత్యామలు. ఈ జగత్తుంతటికి కళ, శోభ, చైతన్యం ఆవిడే. ఇది శ్రీ శబ్దానికి ప్రధాన అర్థం.

యతోవా ఇమాని భూతాని జాయంతే

యేన జాతాని జీవంతి యత్ప్రత్యభిసంవిశంతి

అని ఉపనిషత్తు చెప్పింది. ఎవరి నుంచి ఈ సృష్టి అంతా వచ్చిందో, ఎవరి యందు ఈ సృష్టి అంతా నడుస్తూ ఉందో, తిరిగి ఎవరిలో లీనమౌ తుందో అతడే పరమాత్మ. దీన్నే భాగవతంలో పోతనగారు ‘ఎవ్వనిచే జనించు జగము ఎవ్వని లోపల ఉండు లీనమై ఎవ్వని యందుడిందు’ అన్నారు.

శ్రీ లలితాదేవి ప్రాందుర్భావం

ఇప్పుడు చిదగ్నిలోంచి వస్తోంది అంటే కొత్తగా వస్తోందా! ఎప్పుడూ ఉన్నతల్లే ప్రకటింపబడింది. అలా ఎక్కడ ప్రకటింపబడిందో చెప్పు ‘చిదగ్నికుండసంభూతా’ అని చెప్పారు. అమృతారు అందులోంచి ‘దేవకార్యసముద్యతా’ - దేవతలని రక్షించడానికి వస్తున్నది. ఈ కథంతా లలితాసమాప్తసమాల్టి చెప్పారు. ఇది అర్థమైతే దాన్ని సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

“అవిర్భూవ చిద్వహ్ని భూలితాపరమేశ్వరీ” -అమృతారు ఆవిర్భవిస్తున్నారు. మహాశంఖువు చూస్తున్నాడు. ముందుగా ఒక అద్భుతమైన తేజఃపుంజం గోచరించింది.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

అది ‘ఉద్యద్భానుసహప్రాభా’-“ఉద్యత్త+భాను+సహప్ర+అభా” - ఉదయస్తన్న సూర్యులు వేల మంది ఒక్కచోట ఉంటే ఎలా ఉంటుందో అలాంచి కాంతి. ఊహాతీతమైన తేజస్సు అందులో కనిపించింది.

**మహాయాగవిధానేన ప్రణిధాయ చూతాశనం
ప్రాముఖ్యావ పరమం తేజఃపుంజం అనూపమం**

పోలిక చెప్పలేని తేజస్సు వచ్చింది. ఆ తేజస్సు కోటిసూర్యప్రతీకాశం - ముందు మూర్తి కనపడలేదు. కోటి సూర్యుల వెలుగు దర్శనమిచ్చింది. ఒక్క సూర్యుని వెలుగే తట్టుకోలేకపోతున్నామే కోటిసూర్యుల వెలుగు తట్టుకోగలమా! అందుకే ‘చంద్రకోటి సుళీతలం’ అని వర్ణించారు. కాంతి అయితే కోటి సూర్యులది కాని చల్లదనం మాత్రం కోటి చంద్రులది. ఆ చల్లదనం రసం(అనందం), ఆ కాంతి చిత్త.

ఆ రెండు కలిపితే చిదేకరసరూపిణీ.

కోటిసూర్యప్రతీకాశం చప్పకోటి సుళీతలమ్

అలా వచ్చిన అ తల్లిని మహాశమ్యావు చూస్తూ ఉన్నాడు.

తన్మధ్య సమదభూ చృక్రాకార మనుత్తమమ్

తన్మధ్య మహాదేవీ ముదయార్పుసమప్రభామ్

ఆ అగ్నిమధ్యంలో ఒక చక్రం కనపడింది. ఆ చక్రం నవ ఆవరణలతో ఉంది. ఆ బిందుమధ్యంలో ఉదయస్తన్న సూర్యుని వలె లేత ఎర్రని కాంతులతో అమృవారు కనిపించింది.

జగదుళ్లీవనాకారాం బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికామ్ - సర్వజగత్తుని తిరిగి ఉళ్లీవింపజేయగలిగే శక్తి ఆ తల్లికి ఉంది. ఆ తల్లి సుంచి వచ్చిన బ్రహ్మవిష్ణుశివ శక్తులే అన్ని బ్రహ్మందాల యందు వ్యాపించాయి కనుక అమృవారు బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మిక. అమృవారి అందాన్ని వర్ణిస్తూ ‘సౌస్మర్యసారసీమాన్తా మానస్తరససాగరాం’ - సౌందర్యానికి కదసీమ అన్నారు. అనందరసమే అమృరూపం అని చెప్పారు. సముద్రమని చెప్పడంలో దానికి అంతు, లోతు, ఎండడం, తరగడం ఉండదు - అని భావం.

జపాకుసుమ సంకాశాం దాడిమీ కుసుమామ్యరాం

జపాకుసుమము(దానానిపువ్వు)ల వంటి కాంతితో ఉంది. దానిమ్మ పువ్వు రంగు వస్తుం ధరించింది. ‘అరుణారుణకొసుంభవప్రభాస్వత్సుతీతతీ’ అని చెప్పినట్టుగా ఎర్రని వస్తుం ధరించింది.

శ్రీ లలితీపాభ్యానమ్

సర్వాఖరణసంయుక్తాం శృంగారైక రసాలయా

ఏ అవయవానికి ఏ అలంకారం ఉండాలో అవస్థి ఉన్నాయి. ఆవిడకి ఏం కొదవ! సర్వేశీస్వరూపిణి కనుక సర్వాలంకారాలతో శోభిస్తూ ఉంది. అన్నింటికంటే ముందుగా అమ్మవారి కన్నులను వర్షిస్తూ..

కృపాతరంగితాపాంగ నయనాలోక కౌముదిం

అమ్మ అంబేనే దయ. అరుణాం అని వెంటనే, కరుణాతరంగితాక్షీం అన్నారు.

కరుణే అరుణ. అమ్మవారు దయాస్పర్శిణి. ఆ దయ ఆవిడ కళ్ళలోంచి వస్తోంది. ఆ రావడం తరంగితం అన్నారు. ఒకదాని వెంట ఒకటి తరంగాలుగా నిరంతరం వస్తూ ఉంటాయి. మనమై ప్రసరిస్తున్న ఆ దయని ఇక్కడ వర్షిస్తున్నారు.

పాశాంకుశ ఇత్తుకోదండ పంచబాణ లసత్తరాం

ఈక చేత్తో పాశము, మరొక చేత్తో అంకుశము, మరొక వైపు ఇత్తుకోదండం అనగా చెరకువిల్లు, మరొక చేత్తో పంచబాణాలు వట్టుకొని గోచరించింది. ఆ తల్లి జగదంబిక. 'తాం విలోక్య మహదేవీం' - అటువంటి తల్లిని మహా శంఖపు చూసాడు. క్రమంగా ఆ జగదంబిక తన నుంచి తనలో పది పోయిన వారందరిని తిరిగి సృష్టించడం ప్రారంభిస్తోంది. లలితా పరమే శ్వరిలో అద్భుతమైన విశ్వరూపం గోచరిస్తోంది.

ఇప్పటివరకూ లలిత అంబే ఎరుని తల్లి, నాలుగు చేతుల తల్లిని చూసాం.

'లలితా విశ్వవిగ్రహ వీరారాధ్య విరజా విశ్వతోముఖీ' అయిన ఆ తల్లి యొక్క విరాట్యు రూపాన్ని చూపిస్తున్నారు.

ఈ కథని బాగా తెలుసుకొని మన ఇంట్లో ఉన్న లలితమై పట్టాన్ని చూసినపుడు ఆవిడ ఏమిటో మనకి తెలియాలి. ఇక్కడ చెప్పే స్వరూపంలో విశ్వమంతా ఉంది.

మహాశంఖపు ముందు అమ్మవారి కళ్ళని చూసాడు.

అథ సోమాత్మకాద్యమనేత్రా ప్ర్యాప్తీ తథా రమా

దక్షిణాత్మార్యరూపాశ్చ లలితాయా విలోచనాత్

విష్ణుమైవ మృదానీ చ ద్వ్యా జన్మ ప్రాపతు శృంఖల్మే

అథ రుద్రశ్చ వాగ్నేవీ లలితాయః లలాటజాత్

ఎడమ కంటిలో చంద్రుడు, కుడికంటిలో సూర్యుడు, ఘాలనేత్రంలో అగ్ని ఉన్నారు.

ఆ నేత్రాలలో మూడు రకాల కవలలు కనిపించారు. అమ్మవారి ఎడమకంటిలో

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

బ్రహ్మదేవుడు, లక్ష్మీదేవి కనపడ్డారు. కుడికంటిలో విష్ణువు, గౌరీ కనిపిస్తున్నారు. అమృతారి
యొక్క ఫాలనేత్రంలో రుద్రుడు, సరస్వతి కనిపించారు.

జదివరకు భాగాలలో వివరంగా చెప్పుకున్న ఈ ముగ్గురు కవలలు ఈ జ్యేతి నుంచి
వచ్చినవారే. వారంతా అమృతారి స్వరూపాలే అని చెప్పడం ఇందులో అర్థం. ఆ తర్వాత
అమృతారి స్వరూపంలో అనేకమంది దేవతలంతా గోచరిస్తున్నారు.

కేశపాశేన తిమిరం ససర్జ జగతః పురా
 త్రిభిర్వైతై స్ససర్జ త్రీన్ రవిచప్రవిభావసూన్
 ఫాలముక్తాకలాపేన తారకాసముదోఽస్సజత్
 పాలీవతంసముక్తాభిః ప్రసర్జ నపుగ్రహోన్
 ఆజ్ఞాచక్రం సమస్తం చ దళ్లనీతిం ప్రథియసీమ్

విశ్వంలో బ్రహ్మందాలలో ఉండాల్చిన అంధకారశక్తంతా అమృతారి జదలలో ఉంది.
అందువల్ల ఆ జద నల్లగా ఉండన్నారు. గ్రహసక్తులన్నీ అమృతారి ఫాలభాగంలో ప్రేలాడు
తున్న ముత్యాల్లా కనిపిస్తున్నాయి. లోకశాసక దండనీతి ఆజ్ఞాచక్రంలో ఉన్నది. అమృతారి
యొక్క వాక్యుల నుంచి, ఊర్పులలోంచి వేదాది విద్యలన్ని బయటకి వస్తున్నాయి.

నిశ్చాసమారుతై ర్వేదా స్వచం సామ యజ్ఞ స్తథా
 అథర్వాం మహామంత్రం మహిమ్మా స్మేష చాస్యజత్

అమృతారి శాసులలోంచి వేదాలు వస్తున్నాయి. పరాశక్తికి ఉచ్చాసనిశ్చాసలే వేదాలు.
పరుషసూక్తం ఏ విరాట్పురూపాన్ని చెప్పిందో అదే ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నది. మగ, అడ
అని ఇలాంటి ఆజ్ఞానపు సందేహాలు తెచ్చుకోకూడదు.

అది ఏదైనప్పటికి పూర్వత్యాత్ పురుషః - విరాట్పురుషతత్త్వము. అది పూర్వమైన
స్వరూపం. విరాఢుపా, సహార్షి, సహాపాత్ - అని లలితా నామాలు చదివేటప్పుడే
శ్రద్ధగా గమనిస్తే ఆవిడ విరాట్పురూపిణి అని అర్థమౌతుంది.

మనలో ఆత్మగా ఎవరున్నారో ఆవిడే ‘విశ్వవిగ్రహో’ అని బ్రహ్మందపురాణం చెప్పోంది.
‘స్తోత్రోవ దేవతా ప్రోక్తా లలితా విశ్వవిగ్రహో’ - ‘త్రిభువన వపుషం విష్ణుమీశం సమాపి’
అని విష్ణుసహాపునామంలో ధ్యానశ్లోకం చెప్పినది ఇదే.

సమస్త బ్రహ్మందాలు ఈ తల్లిలో గోచరిస్తున్నాయి. బ్రహ్మందాలన్నిటికి ఆధారశక్తి
అమృతారి. వేదాలన్నీ అమృతారి ఊపిరులలోంచి వస్తే మిగిలిన విద్యలన్నీ అమృతారి
నాలుక నుంచి ఉధృతించాయని చెప్పున్నారు.

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమ్

ఈ విధంగా అమృతారి దేహమంతా రకరకాలైన విశ్వశత్తులతో, దేవతలతో నిండిపోయి విరాట్పురూపం గోచరించింది. అప్పుడు అమృతారి హృదయంలోంచి ఒక మూర్తి ఆవిర్భవించింది.

హృదయాచ్ఛ పరాశాక్రే రకలంకశకీప్రభా

సమస్తమాతృకారూపా భాలా తార్తీయరూపిణి

సమస్త మాతృకారూపిణి అయిన భాలాత్రిపురసుందరి అమృతారి హృదయంలోంచి వచ్చింది. అలాగే

బుద్ధేశ్వర్ లలితాదేవ్య శ్యామలా పరమేశ్వరీ

పీణాశుకలసత్యాణి రాజ్మా సంగీతయోగినీ

మనలో ఒక బుద్ధిశక్తి, ఒక క్రియాశక్తి ఉంటాయి. అమృతారికి ఆవిడ బుద్ధి, ఆవిడ క్రియ అంటే అది పరిపూర్వమైన పరమేశ్వరజ్ఞానం. ఆ బుద్ధిలోంచి శ్యామలాదేవి ఆవిర్భవించి తిన్నగా వచ్చి అమృతారి దక్కిణం వైపు నిల్చింది. శ్యామలాదేవికి మంత్రిణి అని మరొక పేరు. ఆవిడ వీణని, శుకా(చిలుక)న్ని ధరించి గోచరించింది. అమృతారి యొక్క అహంకారశక్తిలోంచి ఉడ్చవించిన తల్లిని చెప్పు-

అహంకారా త్సముత్సున్నా మేఘశ్యామల విగ్రహః

మహావార్తాలికా దేవీ ప్రోత్సమజ్ఞలా

అన్నారు. అహంకారమంటే మనం లోకంలో అనుకొనే పొగరు అని అర్థం కాదు. అహంకారమంటే 'నేను' అనే భావం. అది ఉంటేనే ప్రతాపం ఉంటుంది. నేను అనే స్ఫుందన లేకపోతే జగత్తులేదు.

అమృతారి యొక్క అహంకారం నుంచి మేఘము వంటి నీలకాంతితో పరాపుమఖంతో ఒకావిడ ఉడ్చవించినది. ఆవిడ పేరు వారాహీదేవి. ఆవిడకే దండనాథ అని మరొకపేరు. మంత్రిణిదేవి శ్యామలా. దండనాథ వారాహీ. వారాహీదేవికి మరొక పేరు వార్తాలీ.

అమృతారి నుంచి ఇంద్రాదులంతా వెలికి వచ్చారు. వారికి ఇది వరకులా పీక్కుపోయి, నీరసించిన ముఖాలు కాకుండా శక్తిమంతమైన శరీరాలు వచ్చాయి. ఒకప్పుడు ఈ తల్లే వీరందరికి శక్తిని ఇచ్చింది. కానీ రాక్షసుల వల్ల పోయాయి.

ఇప్పుడు అమృతారి దగ్గరకి వచ్చి అమృతార్పా శక్తిని పుంజుకొని వచ్చారు. ఇక్కడ కొంచెం అర్థం చేసుకోవల్సిన విషయం ఉంది. తమని తాము అగ్నిలో పడేసుకొంటే

సామవేదం షష్ఠిశతర్మ

శ్రీ లతితోచాబ్ధానమ్

అమృవారు ఇచ్చారు. అమృవారికి వీళ్లు రూపాన్ని ఇచ్చారా! వీళ్లు హోమకుండంలో పడితేగాని అమృరాలేదా! తమను పదేసుకోవడమంటే 'నేను' అనే అహంకారాన్ని ఆ పరాశక్తికి అర్పణం చెయ్యడం. ఆ రగిలిన అగ్ని జ్ఞానాగ్ని.

'నేను' మాసాను. నేను చేసాను ఇలాంటి మాటలతోనే బ్రతుకంతా అయిపోతోంది. కానీ వీటన్నిటికి అధారమైన ఒక పరంజ్యేతి ఉంది. దాని వల్లనే ఇవి పని చేస్తున్నాయనే జ్ఞానం మనకి కలిగి, అది నిరంతరం విచారణ చేస్తూ ఉంటే ఆ జ్ఞానం రగులుతుంది. ఆ రగిలిన జ్ఞానంలో నేను అనే అహంకారం పోతుంది. ఈ నేను అనే దానిని సర్వంబ్రహ్మమయం అనే జ్ఞానాగ్నిలో పదేస్తే అప్పుడు అపరిమితమైన మహాశక్తి ఆవిర్భవిస్తుంది. అది ఇందులో ఉన్న రహస్యం.

నేను అనే అహంకారాన్ని విడిచిపెడితే అమృవారు ఆవిర్భవించి ఆసురీ శక్తులని సమూలంగా నాశనం చేస్తారు. తమని తాము హతం చేసుకొన్నా రంటే అర్థం ఇది. వేదపరిభాషలో దేవతలంటే ఇంద్రియాలే. ఇంద్రుడు చేతికి అధిదేవత. వాయువు శ్వాసకి, సూర్యుడు నేత్రాలకి ఇలా అధిదేవతలు ఉంటారు. కన్న బాగా చూస్తోంది. చెయ్య బాగా పనిచేస్తోంది. కన్న, చెయ్య గొప్పతనమా!

వీటన్నిటికి మూలంగా హృదయంగా ఒకాయన ఉన్నాడు.

'ఈశ్వరః సర్వభూతేషు హృద్యేశే అర్థున తిష్ఠతి'- దాని వల్ల ఇవన్నీ పని చేస్తున్నాయి.

కానీ అది మనకి తెలియక ఇదంతా మన నిర్వాకమేనని తిరుగుతూ ఉంటాం. క్రమంగా అంతర్ముఖసాధన చెయ్యాలి అదే 'రహోయాగక్రమాధ్య'. అది చేస్తూ ఆ లోపల ఉన్న పరంజ్యేతిపై దృష్టి నిలిపి, ఈ ఇంద్రియాలన్ని దాని యొక్క ప్రకాశాలే తప్ప ఇంద్రియాలకి స్వప్తంత్రమైన చైతన్యమేది లేదు, వీటన్నిటిని అదే వెలిగిస్తోందని తెలుసుకొవాలి.

నేను బుద్ధిమంతుడై అంటే బుద్ధిగతమైన అహంకారం ఉంటుంది. నా రూపం చాలా అందంగా ఉందంటే రూపగతమైన అహంకారం ఉంది. కానీ ఇవన్నీ ఆవిడ ఉండడం వల్ల అందంగా ఉన్నాయి. అందమే సౌందర్యం. ఆవిడే లలిత. ఆవిడే త్రిపురసుందరి. ఆవిడే మనలోపల ప్రకాశించే చైతన్యం. ఆవిడ ఉంటేనే అన్నీ ఉన్నాయి.

ఆ చైతన్యమే చిదగ్ని. అందులో మన అహంకారాలన్నిటిని పడవెయ్యాలి. వెయ్యుడమంటే 'అంతా నీదేనమ్మి! నాదేమీ కాద' నే సమర్పణా భావం. అది అసలైన భావం. "ఇదం న మమ". ఇది నాది కాదనే అహంకార మమకార త్యాగం జరిగితే అఖండమైన, అపరితమైన

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆత్మశక్తి మన హృదయమనే హోమగుండంలో గోచరిస్తుంది. ఇది విచారణామార్గంలో దేవతలంతా పరంగా అన్వయిస్తే అర్థం. అప్పుడు దేవతలంబే ఎవరో, దేవతలకి మూలమైన పరాశక్తి ఎవరో తెలుస్తుంది. సర్వదేవతలకి మూలమైనది ఆ జగదంబికే. అమృతారినుండి వచ్చిన దేవతలకి మరింత శక్తి లభిస్తుంది. ఆత్మశక్తిని ఆవిష్కరించుకొంటే ఇంద్రియాలన్నీ పరిపూర్ణమైన శక్తిని పొందుతాయి. అవి నిరంతరం భగవదనుభవంతో ఉంటాయి.

అలా దేవతలంతా అమృతారినుండి ఆవిర్భవించి, అమృతారి ఎదురుగా నిలబడి నమ స్వరూపం చేస్తున్నారు. ఇప్పటివరకూ మనకి లలితాసహస్రనామాల్లో ‘చిదగ్నికుండ సంఖూతా, దేవకార్య సముద్యతా’ అలా క్రమంగా ‘చంపకాళోకపున్నాగోసాగంధికలసత్కుచా’. అమృతారి యొక్క జడ. ‘కురువిందమతిత్రేణి కనతోళీరమండితా’ అమృతారి కిరీటం ఇలా అన్ని వర్ణిస్తూ ‘శింజానమజిమంజీరమండితత్త్రీపదాంబజా’-అమృతారి పొదాలు చక్కని ముహ్వలతో ఉన్నాయి అన్నారు.

ఇప్పుడు అమృతారు చిదగ్నికుండలోంచి అడుగు బయటకి పెట్టింది. అలా బయటకి పొదాలు పెట్టి అమృతారు ఎలావచ్చారుంటే ‘మరాళీమందగమనా’ - ఆదహంస కదిలినట్టు కదిలింది.

ఆ సౌందర్యం ఎలా ఉండంటే ‘మహాలావణ్యశేవధిః’ ‘సర్వారుణా’ - మొత్తం అరుణవర్ణం. ‘అనవద్యాంగీ’ ఎక్కడా లోపం లేదు. సృష్టిలో ప్రతిదానికి లోపం ఉంటుంది. అది ఏంటంటే అస్తి, జాయతే, వర్ధతే, విపరిణమితే, అపక్షీయతే, నశ్యతే ఇత్యాదులు లేని తల్లి.

పుట్టడం ఒక వికారం. పెరగడం మరొకటి. తరువాత ‘అపక్షీయతే’ తరుగుట. చివరికి నశించుట. అమృతారి దగ్గర ఈ లోపాలు లేవు. ఆవిడ పరిపూర్ణస్వరూపిణి. కనుకనే ఆవిడ అనవద్యాంగీ. సర్వాభరణ భూషితయై గోచరించింది.

అలాంటి ఆ తల్లిని దేవరిగ్జణసంఘాతస్తూయమానాత్మమైభవా’ - దేవ, బుషి గణాలన్నీ అమృతారిని స్తోత్రం చేస్తున్నాయని ఒక్క వాక్యంలో చెప్పారు వశిన్యాదివాగ్నేపతలు. కానీ వాళ్ళ అమృతారిని ఏమని స్తోత్రం చేసారో దాన్ని ఇక్కడ లలితోపాభ్యానంలో చెప్పారు.

లలితాసహస్రనామానికి మూలం లలితోపాభ్యానం.

ముందు చెప్పుకున్న ‘మహాశంఖ స్తోత్రం’ ఎంత గొప్పదో ఇది కుండా అంతే గొప్పది. ఇప్పటి వరకూ మనకి రెండు దివ్యఫుట్టలు వచ్చాయి. ఒకటి మహాయాగ్కర్మం. రెండవది అమృతారి ఆవిర్భావం. మూడవది దేవతలు అమృతారిని చేసిన స్తోత్రం-

దేవతాకృత లలితాస్తోత్రం

దేవా ఊచుః

జయ దేవి జగన్మాతర్షయ దేవి పరాత్మరే
జయ కల్యాణనిలయే జయ కామకలాత్మికే॥ 1॥

జయకామేశ వామాక్షి జయ కామాక్షి సుందరి
జయాఖీలసురారాధ్యే జయ కామేశి కామచే॥ 2॥

జయ బ్రహ్మమయే దేవి బ్రహ్మసందరసాత్మికే
జయ నారాయణి పరే సందితాశేషవిష్ణుపే॥ 3॥

జయ శ్రీకణ్ఠదయతే జయ శ్రీలలితే_మ్యికే
జయ శ్రీవిజయే దేవి విజయశ్రీసమృద్ధిదే॥ 4॥

జాతస్య జాయమానస్య ఇష్టాహూర్తస్య హేతవే
సమస్తసై త్రిజగతాం పాలయిత్ర్యై పరాత్మరే॥ 5॥

కలాపుహూర్తకాష్టాహూర్షాసర్వశరదాత్మనే
సమః సహార్షశీర్ణామై సహార్షముఖలోచనే॥ 6॥

సమః సహాస్రమాస్తాబ్లాషాదపంకజశోభితే
అణోరణతరే దేవి మహాతో_పి మహీయసి॥ 7॥

పరాత్మరతరే మాతస్తేజస్తేటీయసామపి
అతలం తు భవేత్పూదో వితలం జానునీ తవ॥ 8॥

రసాతలం కటీదేశః కుక్కిస్తే ధరణీ భవేత్తి
హృదయం తు భువర్లోకః స్వస్తే ముఖముదాహృతమ్ 9॥

దృశ్యంద్రార్ఘ్యదహనా దిశస్తే బాహవో_మ్యికే
మరుతస్తు తవేచ్ఛాసా వాచస్తే ప్రతయో_ఖిలాః॥ 10॥

క్రీడా తే లోకరచనా సభా తే చిన్మయః శివః
అపోరస్తే సదానందో వాసస్తే హృదయే సతామ్॥ 11॥

దృశ్యాదృశ్యస్వరూపాణి రూపాణి భువనాని తే
శిరోరుహః ఘనాస్తే తు తారకాః కుసుమాని తే॥ 12॥

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

ధర్మద్వా బాహవస్తే స్వరథర్మద్వాయాయుధాని తే।
యమాశ్వ నియమాశ్వైవ కరపాదరుహస్తధా॥ ॥13॥

ప్రైనా స్వాహస్వధాత్తు కరో లోకోజ్ఞేవనకారకో।
ప్రైణాయమస్తు తే నాసా రసనా తే సరస్వతీ॥ ॥14॥

ప్రత్యాహసోరస్విష్టియాణి ధ్వనం తే ధీస్తు సత్తమా।
మనస్తే ధారణాశక్తిర్మదయం తే సమాధికః॥ ॥15॥

మహీరుహస్తేంగరుహః ప్రభాతం వసనం తపా।
భూతం భవ్యం భవిష్యత్తు నిత్యం చ తప విగ్రహః॥ ॥16॥

యజ్ఞరూపా జగద్ధాత్రి విశ్వరూపా చ పాపనీ।
అదో యూ తు దయాభూతా ససర్జ నిఖిలాః ప్రజాః॥ ॥17॥

హృదయస్థాపి లోకానామదృశ్యా మోహనాత్మికా।
నామరూపవిభాగం చ యూ కరోతి స్వలీలయా॥ ॥18॥

తాన్యధిష్ఠాయ తిష్ఠే తేష్వసక్తార్థకామదా।
నమస్తస్యై మహాదేవై సర్వశక్తై నమోనమః॥ ॥19॥

యదాజ్ఞయా ప్రవర్తనే వహిసూర్యేస్తుమారుతాః।
పృథివ్యాదిని భూతాని తస్యై దేవై నమోనమః॥ ॥20॥

యా ససర్జాదిధాతారం సర్గదావాదిభూరిదమ్॥
దధార స్వయమేవైకా తస్యై దేవై నమోనమః॥ ॥21॥

యథా ధృతా తు ధరణీ యయాత్తు కాశమమేయయా।
యస్యాముదేతి సవితా తస్యై దేవై నమోనమః॥ ॥22॥

యత్రోదేతి జగత్పూత్ముం యత్ర తిష్ఠతి నిర్భరమ్॥
యత్రాస్తమేతి కాలే తు తస్యై దేవై నమోనమః॥ ॥23॥

నమోనమస్తే రజనే భవాయై నమోనమః సాత్మ్యకసంస్థితాయై।
నమోనమస్తే తమనే హరాయై నమోనమో నిర్భూషః శివాయై॥ ॥24॥

నమోనమస్తే జగదేకమాత్రే నమోనమస్తే జగదేకపిత్రీ।
నమోనమస్తేత్తు భిలరూపతస్తై నమోనమస్తేత్తు భిలయప్రస్తరుపే॥ ॥25॥

నమోనమో లోకగురుప్రధానే నమోనమస్తేత్తు భిలవాగ్యభూత్యై।
నమోత్తు లక్ష్మై జగదేకతస్తై నమోనమః శామ్యవి సర్వశక్తై॥ ॥26॥

అనాదిమధ్యాన్తమపాంచబోతికం అవాయునోగమ్యమతర్యువైభవమ్।
అరూపమద్వంద్వమదృష్టగోచరం ప్రభావమగ్ర్యం కథమంబ వర్ణతే॥ 27॥

ప్రసీద విశ్వేశ్వరి విశ్వవన్నితే ప్రసీద విశ్వేశ్వరి వేదరూపిణి।
ప్రసీద మాయమయి మంత్రవిగ్రహే ప్రసీద సర్వేశ్వరి సర్వరూపిణి॥ 28॥

ఇతి స్తుత్యా మహాదేవీం దేవాః సర్వే సవానవాః।
భూయో భూయో నమస్కృత్య శరణం జగ్నిరుంజనా॥ 29॥
తతః ప్రసన్నా సా దేవీ ప్రణతం వీళ్య వాసవమ్।
వరేణ చృష్టయామాస వరదాఖ్మిలదేహినామ్॥ 30॥

ఇంద్ర ఉపాచ:

యది తుష్టోసి కల్యాణి వరం దైత్యేష్టపీడితాః।
దుర్ధరం జీవితం దేహి త్వాం గతాః శరణార్థినః॥ 31॥

శ్రీదేవ్యవాచ:

అహమేవ వినిర్మిత్య భణం దైత్యకులోధ్యవమ్।
అచిరాత్తవ దాస్యామి త్రైలోక్యం సచరాచరమ్॥ 32॥

నిర్ధయా ముదితాః సంతు సర్వే దేవగణాస్తథా।
యే స్తోష్యున్మి చ మాం భక్త్యై స్తవేనానేన మానవాః॥ 33॥

భాజనం తే భవిష్యున్ని ధర్మశ్రీయశసాం సదా।
విద్యావినయసంపన్నా నీరోగా దీర్ఘజీవినః॥ 34॥

పుత్రమిత్రకలత్రాధ్య భవస్తు మదనుగ్రహాత్।
ఇతి లభిపరా దేవా దేవేంద్రోఽపి మహాబలః॥ 35॥

అమోదం పరమం జగ్నిస్త్రాం విలోక్య ముహంర్మహుః॥ 36॥

కామేశీ, కామదే, కామేశ్వరీ, కామాక్షీ-అని స్తుతిస్తున్నారు. వచ్చిన ప్రశయం కామ ప్రశయం. వచ్చిన తల్లి కామేశ్వరీ. సృష్టి అంతా కోరిక నుంచే పుట్టింది. ఆఖరికి నాకు ఏ కోరికా లేదండీ ఆ పరమాత్మ ఒకడు లభిస్తే చాలు అంటాడు. అదో కోరిక ఉంది.

కోరిక ఉంటే అన్ని ఉంటాయి. కోరిక లేకపోతే ఏమీ లేదు.
సృష్టిలో సృష్టికర్త అయిన పరమేశ్వరుని ద్వారా ప్రవేశింపజేయబడింది.
‘సూ కామయత బహుస్యాం ప్రజాయేయ’ అని ఉపనిషత్తు.

పరమాత్మ, “ఒక్క నేనే ఎన్నో అవుతాన”ని అనుకున్నాడు. ఆయన అనుకోవడం వల్లే

శ్రీ లతితోచాభ్యాసమ్

ఇన్నీ వచ్చాయి. ఏమీ లేనప్పుడు పరమాత్మ. ఎన్నో అవుతాను అనుకొన్నప్పుడు పరమేశ్వరుడు.

‘సత్యకామః సత్యసంకల్పః’ అని ఉపనిషత్తు. ‘సత్య’ అంటే వ్యర్థము కాని అని ఆర్థం. వ్యర్థముకాని సంకల్పశక్తి గలవాడు. ఆ సంకల్పశక్తి కామేశ్వరీ. దీన్నే ‘ఇచ్ఛాశక్తి’ అని అంటారు. అనుకోవడంలోనే అవగలిగేశక్తి ఉంది అంటే ఇచ్ఛాశక్తిలోనే చెయ్యగలిగే జ్ఞానం ఉంది. చెయ్యడమనే క్రియా ఉంది. పరమేశ్వరుడికి జ్ఞానక్రియాత్మకమైన ఇచ్ఛాశక్తి ఒకటి ఉంది. ‘స కామయత’ అయిన పరమేశ్వరుడికి మరొక పేరు కామేశ్వరుడు. ఆయన యొక్క సంకల్పశక్తి కామేశ్వరీ.

కామేశ్వరీదేవిని ఎవరైతే ఆరాధిస్తారో వారికి “తన్నే మనశ్శివసంకల్పమస్త” వారికి సంకల్పసిద్ధి లభిస్తుంది. ఈశ్వరుని యొక్క ఇచ్ఛాశక్తిస్వరూపిణి కామేశ్వరీ. ఇచ్ఛాశక్తిలోనే జ్ఞానక్రియలు ఉన్నాయి కనుక ఇచ్ఛాజ్ఞానక్రియాశక్తి స్వరూపిణి. లలితాసహస్రంలో ఈ నామం కూడా వస్తుంది. ఆ తల్లి ఇరు ప్రక్కల శ్యామలదేవి, వారాహిదేవి ఉన్నారు.

వీరిద్దరు శ్రీవిద్యలో చాలా ముఖ్యం. శ్యామలదేవి అమృవారి జ్ఞానశక్తి. వారాహిదేవి అమృవారి క్రియా శక్తి. అమృవారు ఇచ్ఛాశక్తి.

జగత్తుకే మూలమైన ఈశ్వరకామం ఆ చిదగ్నికుండంలోంచి వచ్చింది.

కామకళాచ్ఛికే కామేశవామాభ్య కామాచ్ఛి సుందరి

జయిత్రహృదమయే దేవి బ్రహ్మసందరసాచ్ఛికే

జయనారాయణి పరే నందితాశేషవిష్ణుతే

జయ శ్రీకంరదయాతే జయశ్రీలలితాంబికే

జయశ్రీవిజయే దేవి విజయ శ్రీ సమృద్ధిదే

శ్రీకంరదయాతే - నీలకంరునికి ప్రియురాలా! అని చేసిన స్తుతిలో అమృవారి విరాట్పురూపాన్ని అడ్యుతంగా వర్ణిస్తారు.

కళా ముహుర్తా కాప్యాహ రాఘవర్తు శరదాత్మనే

అమృవారు కాలస్వరూపిణి. కాలంలో అతిసూక్ష్మసమయాన్ని కూడా మనవాళ్ళు చెప్పారు.

18 రెప్పపొట్ల కాలాన్ని కాప్యా అని అంటారు. నిమేషమంటే రెప్పపొట్లు కాలం.

వీటన్నితోటి గణించబడిందే మహోకాలం. క్షణాల నుంచి రోజు, ఆ రోజుల నుంచి

ఎన్నో... సర్వకాలాలకి మూలం స్వాప్నకాలం కూడా. కనుకనే కళ, ముహూర్త, కాష్ట,
అపాః, మాస, బుతు, శరద అని చెప్పారు. కళ, ముహూర్తం, పగలు, నెలలు, బుతువులు,
సంవత్సరములు ఇవన్నే నీ స్వరూపాలే అమ్మా!

అనంతమైన శిరస్సులతో, అనంతమైన బాహువులతో, అనంతములైన పాదాలతో
ప్రకాశిస్తున్న తల్లి! ఇందులో ఉన్న అర్థాన్ని చూడాలి. వెయ్యి తలకాయలు, వెయ్యి
భుజాలు అని ఊహించుకొంటాం. సహస్రమంటే అనంతం.

అనంత దర్శనశక్తి అనంతములైన నేత్రములు. అదే సహస్రాక్ష అంటే అర్థం.

అమృవారు అన్నిచోట్ల ఉన్నది, ఎక్కడికెనా ఆవిడ వ్యాపించగలదు కనుక వేలపాదాలు
కలదని చెప్పారు. దేవైనా పట్టుకోగలదు కనుక వేల చేతులు. అనంత దర్శనశక్తి,
అనంతగ్రహణశక్తి, అనంత చలన శక్తి కలది ఆ తల్లి.

సహస్రాక్షియైన ఓ తల్లి! నీ యొక్క కుక్కిదేశమే భూమి. నీ పాదాలు మొదలుకొని కటి
వరకు అతల, వితల, సుతల, రసాతలాదులు ఇత్యాది లోకాలు. అమ్మా! నీకు ఒక ఆట
ఉంది. ఆ ఆటలో నీకు ఒక స్నేహితుడు ఉన్నాడు. ‘వికాకీ న రమతే’ అని అన్నారు. నీ
అట ‘క్రీడా తే లోకరచనా..’ లోకరచన క్రీడ. మరి నీ స్నేహితుడు శిష్టుడు. నీకు ఆఫరం
‘సదానందః’. ఆఫోరమంటే తినదమని కాదు అనుభవమని ఇక్కడ అర్థం.

ఎప్పుడూ ఆనందానుభవస్వరూపమే అమృవారు. ‘అఫోరస్తే సదానందః’. అమృవారి
చిరునామా చెప్పు ‘వాసస్తే హృదయం సతాం’ - సత్పురుషుల హృదయం అని చెప్పారు.
నువ్వు ఉండే చోటు సత్పురుషుల మనస్సు.

నీ చేతుల్లోంచే ధర్మమూ మొదలైనవన్నీ ఉధృవించాయి. నీ చేతి వేళ్ళల్లోంచే యమనియ
మాది దీక్షలన్నీ ఉధృవించాయి. నీ యొక్క వక్షఫ్లలమే స్వాహ, స్వధా అని చెప్పారు.
దేవతలకి అహంకరులు వేస్తే స్వాహోకారంతో వేస్తారు. పితృదేవతలకి స్వధాకారంతో వేస్తారు.

‘స్వాహోస్వధామతిర్యోధా ప్రతిఃస్పృతిరనుత్తమా’. అమృవారు స్వాహోరూపిణిగా దేవతలకి
అన్నం పెడుతోంది. స్వధారూపిణిగా పితృదేవతలకి అన్నం పెడుతోంది.

అమృవారు వాళ్ళిర్దరకి అన్నం పెడితే, వాళ్ళిర్దరు మనకి అన్నం పెడతారు. దేవతల
వల్లే పర్బతస్యములు కురుస్తాయి. వృష్టి కురుస్తాంది.

ప్రపంచానికంతటికీ అన్నం పెట్టే శక్తులే స్వాహ, స్వధా. ఇంద్రియాలు ఉన్నంతకాలం,
ఇంద్రియాల ద్వారా మనం ఆఫోరాన్ని సంపాదించగలం.

ఇంద్రియాలే దేవతలని చెప్పుకొన్నాం. ఇతికి ఉన్నంతకాలం మనం అన్నం తినదానికి

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

పనికాచ్చేది స్వాహాదేవి. మరణించిన తరువాత ఇంద్రియాలు లేవు. అప్పుడు జీవడికి గతి ఏమిటి? వాడు ఏ శరీరాలలోకి వెళ్లాలో వాడికి తెలీదు.

పుట్టడం, చావడం ఈ రెండే వాడికి తెల్పు. మళ్ళీ వాడ్చి పట్టుకొని భరించి ఏ శరీరంలో పెట్టాలో ఆ తల్లి చూసుకొంటుంది.

మన శరీరంలేని స్థితిలో కూడా మనల్ని పోషించే తల్లికి పేరే స్వధా. ఎల్లవేళలా సర్వ జీవల్ని పోషిస్తోంది.

తల్లి పిల్లలని వక్షఃఫలంతో పోషిస్తుంది కనుకనే అమృతారి వక్షఃఫలం స్వాహా, స్వధా అని చెప్పారు.

ఈలా సర్వజగత్తు అమృతారి స్వరూపమే అని వర్ణించి

నమో నమస్తే రజసే భవాయై నమో నమస్మాత్మిక సంస్థితాయై
నమో నమస్తే తమసే హరాయై నమో నమః నిర్మణతథివాయై
అమృత నువ్వే భవా! మృదు! హరా! శివా! రజోగుణంతో సృష్టి చేసినప్పుడు
'భవా' అనే స్వరూపం. సత్యగుణంతో స్థితి చేసేటప్పుడు 'మృదా!' అని
చెప్పబడుతోంది. తమోగుణంచేత హరించేటప్పుడు 'హరా!' అని చెప్పబడు
తోంది. త్రిగుణాలకి అతీతమైనప్పుడు 'శివా!' అని చెప్పబడుతోంది అని
ఈ నాలుగు నామాలకి నాలుగు అర్థాలు చెప్పారు. ఇదే భావాన్ని గ్రహించి
పుష్పదంతులవారు మహిమ్మఃస్తోత్రాన్ని చక్కగా చెప్పారు.

బహుళరజసే విశ్వోత్పత్తో భవాయ నమో నమః
ప్రబలతమసే తత్త్వంహారే హరాయ నమో నమః
జన సుఖకృతే సత్కృత్వదిక్తా మృదాయ నమోనమః
ప్రమహసిపదే నిస్మిగుణ్యే శివాయ నమోనమః
'నమో నమస్తే జగదేక మాత్రే' - ఈ శోకం దగ్గరకి వచ్చేటప్పటికి అద్భుతమైన తత్త్వ
ప్రతిపాదన చేస్తున్నారు. జగత్తంతటకి ఏకమైన తల్లివి నువ్వుమృతా!

'నమో నమస్తే జగదేక పిత్రే' జగత్తంతటికి తండ్రిషైన లలితమృతా! అన్నారు.

లలితే తల్లి. లలితే తండ్రి.

'నమో నమస్తే అభిలతంత్రరూపే!' తంత్రరూపే అంటే జ్ఞానరూపిణి అని అర్థం.

తన్యతే విస్తార్యతే జ్ఞానమితి తంత్రం - దేని ద్వారా జ్ఞానం విస్తారంగా చెప్పబడుతుందో
దాని పేరు తంత్రం.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

‘నమో నమస్తే అభిల యజ్ఞరూపే’ - సర్వయజ్ఞస్వరూపిణి లలితామహాత్రిపురసుందరి.

నమో నమస్తే అభిలలోక గురుప్రధానే
 నమో నమస్తే అభిల వాగ్యభూత్యై
 నమోస్తు లక్ష్మై జగదేకతుష్టై
 నమో నమశ్చాంభవి సర్వశక్తై
 అనాది మధ్యాంతమపాంచబోతికం

ఈ తల్లి ఎవరో చెప్పుతా ఆనాదిమధ్యాంతం - ఆది, మధ్యము, అంతము లేని తల్లి. అపాంచబోతికం అంటే పంచభూతాలకి అతీతమైన తల్లి. అవాయ్యనోగమ్యం - మనస్సుకి, మాటకి కూడా అందని తల్లి. అతర్వ్య వైభవం - వాదనలకి దొరకనిది.

‘తర్వ్యై అప్రతిష్ఠః’ అని బ్రహ్మసూత్రాలలో వ్యాసుడు చెప్పాడు.

నారదుడు కూడా భక్తిసూత్రాలలో ‘పాదోనావలంబ్యః’ - భక్తిమార్గాలలో ఉన్నవాడు తర్వ్యలలోకి వెడితే చెడిపోతారని చెప్పారు.

పరమాత్మ తర్వ్యానికి దొరకడు. ‘యన్ననసా న మనుతే’ అని వేదం చెప్పింది.

‘యతోవాచా నివర్తంతే అప్రాప్యమనసా సహ’ - ఈ మాటలన్నిటికి - ఊహాతీతమైనదే పరతత్త్వము అని అర్థం. అతర్వ్యవైభవం ‘అరూపమద్వంద్వం’ - చక్కని రూపాన్ని ధరించిన ఆ తల్లిని అరూపా అన్నారు. అంత రూపం ధరించిన తల్లి ‘నిరాకారా నిరాకులా’ - అంటున్నారు..

‘అరూపం’ అంటే అమృవారి తత్త్వం అరూపం. ‘అద్వంద్వం’ రెండవది లేదు. ‘అదృష్టి గోచరమ్’ - ఈ సృష్టికి కనిపించనిది.

‘ప్రభావమగ్రియం కథమంబ వర్షతే’ - అమృ! అటువంటి నీ ప్రభావాన్ని ఎలా వర్ణిస్తాం. రూపం లేనిదానపు రూపాన్ని ధరించావంటే మేము ఎలా వర్ణించగలం తల్లి! మేం నిన్ను ప్రార్థన మాత్రమే చెయ్యగలం. అమృవార్మి ప్రార్థన చెయ్యగలం గాని అర్థం చేసుకోగలమా! నమస్కరించి ఆవిడ ప్రేమని పొందగలం.

దేవతలందరూ -

ప్రసీద విశ్వేశ్వరి విశ్వవందితే
 ప్రసీద విశ్వేశ్వరి వేదరూపిణి
 ప్రసీద మాయామయ మంత్రవిగ్రహే
 ప్రసీద సర్వేశ్వరి సర్వరూపిణి

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

అని ఈ విధంగా అమృవారిని స్తోత్రం చెయ్యగానే ఆవిడ చల్లని చూపులతో దేవతలందరిని చూసి అభయం ఇచ్చింది. అప్పుడు బ్రహ్మదులందరూ అక్కడుకు చేరుకున్నారు.

శ్రీమన్సుగర నిర్మణం

అమృవారి ఆ స్వరూపాన్ని చూసి ‘అమృ! సువ్య మా కోసం వచ్చావు. నీకు మేం ఒక అద్భుతమైన రాజ్యాన్ని ఇవ్వాలి’ అన్నారు.

భండాసురుడి మీద యుద్ధానికి అమృవారు వెడుతున్నారు. వాడికి కూడా పెద్ద పట్టణం ఉంది. అమృవారికి కూడా ఉండాలి. మణిదీపమని ఎక్కడో బ్రహ్మండాలకి ఆవల ఉంది. కాని ఇప్పుడు అమృవారు మనకోసం బ్రహ్మండంలోకి వచ్చింది కనుక మేరు పర్వత మధ్యభాగంలో అమృవారికి ఒక అద్భుతమైన నగరనిర్మణం చెయ్యాలని అనుకొన్నారు.

బ్రహ్మ వెంటనే విశ్వకర్మని పిలిపించాడు. ఆయన దేవశిల్పి. అమృవారికి ఆవాస నిర్మణమంట అది క్షణాల్లో జరగాలి. అద్భుతంగా జరగాలి. విశ్వకర్మ తప్ప మరొకరు లేరు.

బ్రహ్మాధ సమాదిష్టో విశ్వకర్మ విశాంపతిః

చకార నగరం దేవ్య యథామరపురం తథా

విశ్వకర్మ వెంటనే వచ్చి అద్భుతమైన నగరాన్ని నిర్మణం చేస్తున్నాడు.
అందులో అమృవారి పరివారాలకి కూడా భవనాలని విశ్వకర్మ నిర్మించాడు.

అమృవారి దగ్గర ఉన్న ‘మహాగంశ స్నంధశ్చ వటుకశ్చ వీరభద్రకః’ వారందరికి సరియైన చోట్లు వీటన్నితో ఒక అద్భుతమైన నగరాన్ని నిర్మించాడు.

ఆ నగరం పేరే ‘శ్రీమన్సుగరం’.

విశ్వకర్మ శ్రీమన్సుగరాన్ని అచ్చంగా మణిదీపంలో అమృవారు ఎలా ఉంటారో దానిలాగే నిర్మించాడు. ఆ మణిదీపాన్ని ఇక్కడకు తెచ్చే శక్తి ఉందా! అమృవారి కోసం అనగానే అవన్ని అలా అమరుతాయి. ఆవిడ ఉండే చోట్లు అది. అద్భుతమైన శ్రీమన్సుగరం నిర్మణం జరిగింది. అందులో ఒక అద్భుతమైన సింహాసనం ఉంది.

సింహాసనం సభాం ఘైవ నవరత్నమయిం శుభాం

మధ్య సింహాసనం దివ్యం చిన్నామణినిర్మితాం

సభంతా నవరత్నమయమైన స్తంభాలతో నిర్మణమైంది. సింహాసనం సిద్ధంగా ఉంది.

కామేశ్వరీ కామేశ్వరుల కలయిణం - పట్టభిషేఖం

సింహాసనంపై అమృతారు కూర్చోవాలి. కాని బ్రహ్మదేవుడు ఆవిష్కి కూర్చోమని చెప్ప దానికి మొహమాట పడ్డారు. బ్రహ్మదేవుడు సంప్రదాయం బాగా తెలిసినవాడు. ఎవరైనా సరే సంప్రదాయానికి విరుద్ధంగా ఎప్పుడూ ప్రవర్తించకూడదు. దేవతలైనా సంప్రదాయం పాటిస్తారు. సింహాసనం మీద ఒక్క ట్రైనీ కూర్చోపెట్టరాడు. అలాగే ఒక్క పురుషుడ్ని కూర్చోబెట్టరాడు. భార్యభర్తల్నే కూర్చోబెట్టాలి. చిదగ్నికుండం లోంచి అమృతారు ఒక్కావీడే వచ్చారు.

‘న కేవలా ట్రైనీ రాజ్యార్థ పురుషోపి తయా వినా’ - ఒక్క ట్రైనికి రాజ్యార్థత లేదు. అలాగే ఒక్క పురుషుడికి రాజ్యార్థత లేదు. కనుక ‘నీకు ఎవరు అనుకూలమో వాడిని వరించు తల్లి!’ అన్నారు బ్రహ్మగారు.

బ్రహ్మగారు ఎందుకలా అన్నారంటే అమృతారి మంగళ సౌందర్యం చూస్తూ ఉంటే వెంటనే ఒకటనిపించింది. అమృతారు ఏ రూపం ధరించినా వాళ్ళ ఆయన మాత్రం శివుడే. ఆయన మహాశంఖువు అక్కడే నిల్చుని ఉన్నాడు. శివుడు పాములు, భస్మం ఇవన్నీ పెట్టుకొంటాడు.

ఆవిడ మహాసౌందర్యరాశి.

లలితాత్రైపురసుందరిని మించిన సౌందర్య స్వరూపం లేదు.

పైగా అమృతార్ది పదహారేళ్ళ ప్రాయం. ఆ 16 యేళ్ళ ప్రాయంలో శోభిస్తూ అందంగా ఉంది తల్లి.

శివుడేమో

జటిలో ముణ్ଡధారీ చ విరూపాక్షః కపాలధృత్

కల్యాణీ భస్మదిగ్ధాంగ శ్వశానస్థి విభీషణః

అమంగళాస్పుదం వైనం పరయే త్వా సుమంగలా

ఆవిడ సుమంగళ అయితే ఈయన అమంగళ వేపం వేసుకొని నిలబడ్డాడు. ఎలాగ అని ‘ఇతి చిన్తయమానస్య బ్రహ్మణాగ్రే మహేశ్వరః’ అని మనస్సులో అనుకున్నాడు.

బయటకి కూడా అనలేదు. అమృత! నీకు అనుకూలమైనవాడు ఉంటే పట్టభిషేఖం చేసేస్తానమ్మా! అని మనస్సులో అనుకున్నాడు.

అలా బ్రహ్మగారు మనస్సులో అనుకోగానే ఆ శంఖువు బ్రహ్మకెదురుగా వచ్చి వెంటనే రూపం మార్చుకొన్నాడు. ఆ రూపం ఎంత చక్కగా ఉందో చెప్పున్నాడు

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

కోటికస్తర్వలావణ్యయుక్తో దివ్యశరీరవాన్
 దివ్యమృగధర ప్రస్తుత్వో దివ్యగన్ధానులేషనః
 కిరీటహర తేమూర కుణ్ణలాఘ్వేరలంకృతః
 ప్రాదుర్భూషావ పురతో జగన్మోహనరూపధృత్తే
 తం కుమార మథాలింగ్య బ్రహ్మ లోకపితామహః

కోటి మస్తుధుల సౌందర్యమంతా ఒక్కచోట రాశిషోస్తే ఎలా ఉంటుందో అలా ఉన్నాడు పరమేశ్వరుడు. అమృవారికి సమానంగా తయారయ్యాడు. చక్కటి అందమైన వప్రాన్ని ధరించాడు. అమృతమైన పూలదండలని దాల్చాడు.. దివ్యగంధాన్ని లేషనం చేసుకొన్నాడు. చిత్తాభస్మం లేదు. చక్కని కిరీటం ధరించాడు. దానిమీద ఒక చంద్రవంక ఉంది. ఏ రూపం లేనివాడు గనుక ఏ రూపాన్ని ధరించగలడు. అలా రూపాన్ని ధరించి బ్రహ్మగారికి ఎదురుగా కనపడ్డాడు.

చక్రే కామేశ్వరం నామ్మా కమనీయవవుర్ధరం

హరాత్తుగా రూపం మార్చుకొచ్చాడు కనుక కొత్త పేరు పెట్టాడు చతుర్ముఖుడు. ‘కమనీయత్వాత్ కామః’ - కమనీయమైన శరీరాన్ని ధరించాడు గనుక కామేశ్వరుడు. ఆయన ఏ రూపం ధరిస్తే ఆవిడ ఆ రూపం ధరిస్తుంది.

ఆవిడ ఏ రూపం ధరిస్తే ఆయన ఆ రూపం ధరిస్తాడు. అమృవార్మి ఇప్పుడైతే కామేశ్వరీ అన్నారు గాని కంకాలాలు వ్రేలాదేసుకుంటూ, నాలిక బయటపెట్టుకొని సర్తించే కాళిస్వరూపంగా ఉన్నప్పుడు ఆయన మహాకాలుడు.

ఇప్పుడు అమృవారు కామేశ్వరిగా కనిపించింది కనుక ఆయన కామేశ్వరుడు అయ్యాడు. పరమేశ్వరుడు అలా అందంగా తయారప్పగానే అమృవారు ఆయనకేసి ప్రేమగా చూసి సిగ్గుతో తలవంచుకొంది. అలాగే కామేశ్వరుడు చూస్తున్నాడు.

‘అన్యోన్యోలోకనాసక్తో తాపుభా మదనాతురో’ - అమ్మా! ఆయన్ని వివాహం చేసుకోమని చెప్పుకుర్చేదు. వాళ్ళు అలా ప్రేమగా చూసుకుంటున్నారు. వారిద్దరూ ఒకరికొకరు సిద్ధపడ్డారని నిర్ణయించుకొని వివాహం చెయ్యాలి కనుక ‘అమ్మా! ఆయన్ని వివాహం చేసుకొంటావా!’ అని బ్రహ్మగారు అడిగారు.

అప్పుడు అమృవారు చెప్పోంది, “ఆయన్ని పెళ్ళిచేసుకోమంటే మాత్రం నాకు కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. పెళ్ళిచేసుకొన్నాక ఆయన చెప్పినట్టు నన్ను వినమంటే ఒప్పకోను. నాకనలు ఎవరూ అక్కాడు. ఎవరో సహాయం ఉంటేనే నేను పని చెయ్యగలనుకుంటున్నారా!

ప్రక్కన ఆయన లేకపోతే బాగోదన్నారు కనుక నేను వివాహం చేసుకొంటానని చెప్పానుగాని నిజానికి ‘అహమేకా’ - నేను ఒక్కదానినే.

ఏక అంటే ఒక్కటి అని కాదు ‘ప్రధానం’ అని అర్థం, నేను ప్రధానం, నాకెవరి సహాయం అక్కర్చేదు, అన్నీ నేను చెయ్యగలను.

‘స్వతప్రాహం సదా దేవా! స్వేచ్ఛాచారవిషారిణీ’ - నేను నా ఇచ్చ ప్రకారంగా తిరుగుతా! కానీ నన్నేమీ అనకూడదు. అందుకు ఆయన ఒప్పుకుంటే పెళ్ళి చేసుకుంటాను

‘మమానురూపచరితో భవితా తు మమ ప్రియః’-నాకు అనుగుణంగా ఆయన ఉంటాడా!“ అని అంది అమ్మవారు. ‘తథేతి’ - అలాగే అన్నాడు కామేశ్వరుడు. ఐతే నాకు సమ్మతమే అంది అమ్మవారు.

‘తథేతి తత్పుతిత్రుత్య సరైపోవైః పితామహః’. ఈ వచ్చిన ఆవిడ నిజానికి ఆయన యొక్క శక్తి. ఇచ్చాశక్తి గనుక అంత స్వేచ్ఛగా మాట్లాడింది. అందుకే ‘శివాస్వాధీనవల్లభా’. స్వాధీనవల్లభా అంటే వల్లభుడ్ది స్వాధీనం చేసుకొన్న తల్లి. లలితోపాభ్యాసమంతా విన్నాక లలితాసహాప్రం చదివితే ఈ కథ అంతా గుర్తు వస్తుంది.

‘స్వాధీనవల్లభా’ నామంలో కళ్యాణం చెప్పబడింది.

ఒకరికొకరు నచ్చారు కనుక కళ్యాణం చెయ్యాలి. ముందు అమ్మవారు స్వయంవరం చేసింది. అమ్మవారు ఒక్కసారి గగనం వైపు చూడగానే అమ్మవారి సంకల్పశక్తి చేత ఒక అధ్యాతమైన కుసుమ మాల వచ్చింది. ఆ కుసుమ మాల చేతితో పట్టుకొని సిగ్గుతో అలా వదిలింది. అది వెళ్ళి కామేశ్వరుని కంరంలో పడింది. స్వయంవరం అయ్యింది. ఇక వివాహం జరగాలి.

ఆయన ప్రక్కన ఉన్న విష్ణువుని పిలిచి, “నాయనా! నువ్వు వెళ్ళి వివాహం చెయ్య” అని బ్రహ్మ చెప్పాడు.

విష్ణువు అన్నయ్య వరున అమ్మవారికి. హిమవంతుడు తరువాత చేస్తాడు.

అది తరువాత వచ్చే కథ. హిమవంతుడు కూడా విష్ణువంశంలో పుట్టినవాడు.

‘విష్ణుః పర్వతానామధిపతిః’ ఇదో పెద్ద వేద రఘస్యం.

నారాయణుడు ముహూర్తం ఎప్పుడు బాగుందని అడిగితే బ్రహ్మగారు ఇప్పుడే బాగుందని చెప్పాడు. ‘ముహూర్తోఽధ్వేవ సంప్రాప్తో జగన్మంగళ కారకః’. వెంటనే “దాతుమర్మసి కల్యాణిమస్తై కామశివాయ తు”-ఈయన కామశివుడు.

ఈయన పేరే కామేశ్వరుడు. ఆ కామశివునికి ఆ కళ్యాణిని ఇచ్చి వివాహం చెయ్యాలి.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

శివకామసుందరి అని అమృతారికి పేరు.

తచ్ఛుత్వా వచనం తస్య దేవదేవస్త్రివిక్రమః

దదౌ తస్మై విధానేన ప్రీత్యా తాం శంకరాయ చ

బ్రహ్మ మంత్రాలు చదువుతున్నారు. ఆయన్ని అనుసరించి వశిష్టోది మహర్షులు కూడా మంత్రాలు చదువుతూ ఉన్నారు.

దేవర్షి పితృముఖ్యానాం గస్థర్వాపురసాం తథా

సర్వానాం దేవజాతీనాం సాన్నిధ్యే జలపూర్వకం

కల్యాణం కారయామాస శివయోరాదికేశవః

గంధర్వాపురసులు అందరూ మంగళగీతాలు పాడుతూ నరిస్తూ ఉండగా వారి ఉభయుల హస్తాలను కలిపి విష్ణువు ధార పోసాడు. ఇది మహాకామేశ్వరీ కామేశ్వరుల కళ్యాణఫుట్టుం.

ఈ చిత్రమే మనకి ద్రవిడ దేశంలో ఎక్కువగా కళ్యాణమండపాల వద్ద కనపడుతుంది. అది విష్ణువు ధారబోస్తుంటే పార్వతీపరమేశ్వరులిద్దరూ చేతులు పట్టుకొని ఉంటారు. విష్ణువు ధారపోస్తే కళ్యాణం జరిగింది.

ఈ కళ్యాణం జరిగాక వారి ఉభయుల్ని సింహసనం మీద కూర్చోబెట్టారు.

ఆ దివ్యసింహసనం పై కూర్చున్న ఆది దంపతులను తలంచుకొని నమస్కరించుకోవాలి. ఇలా కొత్తగా పెచ్చిన వధూవరులకి అందరూ కానుకలు

ఇస్తున్నారు.

ఉపాయనాని ప్రదదుస్సర్వే బ్రహ్మదయ స్సురాః,

దదౌ బ్రహ్మేష్టుచాపం తు వజ్రసార మనశ్శరం.

తయోః పుష్పాయుధం ప్రాచా దమ్భానం హరిరవ్యయం,

నాగపాశం దదౌ తాభ్యాం వరుణో యాదసాంపత్తిః.

అంకుశం చ దదౌ తాభ్యాం విశ్వకర్మ విశాంపత్తిః,

కిరీటమగ్నిః ప్రాయచ్ఛ త్రాటంకే చప్పుభాస్యరో.

నవరత్నమయాం భూషాం ప్రాచా ద్రత్నాకర స్సుయం,

దదౌ సురాణా మధిపో మధుపాత్ర మధాక్షయం.

చిన్తామణిమయాం మాలాం కుబేరః ప్రదదౌ తదా,

సామ్రాజ్యసూచకం ఘత్రం దదౌ లక్ష్మీపతిస్సుయమ్.

గంగా చ యమునా తాభ్యాం చామరే చప్పుభాస్యరే,

బ్రహ్మి చ వసవో రుద్రా హృదిత్యా శ్వాస్యినో తథా.
 దిక్పాలా మరుతస్యాధ్యాః గఘర్యాః ప్రమథేశ్వరాః,
 స్యాని స్యాన్యాయుధా స్యాప్తై ప్రదదుః పరితోషితాః.
 రథంశ్చ తురగా న్యాగా న్యాహచేగా న్యాహబలాన్,
 ప్రష్టా నరోగా స్త్రాన్తాం క్షత్రుష్టాపరిపర్ణితాన్.
 దదుర్వ్యజోపమాకారా నాయుధాం త్పపరిచ్ఛదాన్.

ముందుగా బ్రహ్మదేవుడు తన సంకల్పశక్తిలోంచి అమృవారికి చక్కటి చెరకువిల్లని ఇచ్చి, ‘అమ్మా! ఇది నీకు ఆయుధం’ అని కానుకగా ఇచ్చాడు. అది చూడ్దానికి చెరకు విల్లుగాని, వజ్రాయుధంలా గట్టిగా ఉండన్నారు.

అనశ్వరం - ఎప్పుడు దెబ్బ తినని చెరకువిల్లు. నారాయణుడు అమృవారికి ఎప్పుడు వాడని పూల ఆయుధాలని ఇచ్చాడు. వరుణుడు నాగశక్తితో కూడిన పొతాన్ని ఇచ్చాడు. విశ్వకర్మ అంకుతాన్ని ఇచ్చాడు. అమృవారి నాలుగు ఆయుధాలని నలుగురు దేవతలు తెచ్చి ఇచ్చారు. అగ్నిదేవుడు అమృవారికి ఒక కిరీటాన్ని కానుకగా ఇచ్చాడు. చంద్రుడు, సూర్యుడు కలిసి అమృవారికి తాటంకాలు ఇచ్చారు అంటే వాళ్ళ శక్తి అందులో ఉండని అర్థం. ఇవన్నీ సంకేతాలు.

అమృవారి ఆయుధాలలో ఆయా దేవతాశక్తులు ఉన్నాయి. అగ్నిశక్తి అమృవారి కిరీటంలో ఉంది. పొశంలో వరుణశక్తి ఉంది. విశ్వకర్మ శక్తి అమృవారి అంకుశంలో ఉంది. హరిశక్తి బాణములలో ఉంది. బ్రహ్మశక్తి ఇక్కుచాపంలో ఉంది. మనకు అర్థం కావడంకోసం వాళ్ళ పెళ్ళి కానుకలు ఇచ్చారని చెప్పున్నారు.

ఈ ఘుట్టం ద్వారా పార్వతీపరమేశ్వరులు మనకి మరింత దగ్గరోతారు. సముద్రుడు నవరత్న అలంకారములు, పస్త్రాలు ఇచ్చాడు. సురాధీపుడైన ఇంద్రుడు మధుపాత్రని ఇచ్చాడు. కుచేరుడు చింతామణి మాలని ఇచ్చాడు. లక్ష్మీపతి పువ్వులబాణాలు ఇవ్వడమే కాకుండా లక్ష్మీదేవితో వచ్చి ఒక ఛత్రాన్ని ఇచ్చాడు.

అమృవారు ‘ఏకాతపత్ర సామ్రాజ్యా’ - సర్వజగత్తుకి ఏకైక నాయిక.

అందుకు సంకేతంగా సామ్రాజ్యసూక్ష్మమైన ఛత్రాన్ని ఇచ్చాడు. గంగ, యమునలు వచ్చి చామరాలు ఇచ్చారు. గంగా, యమునలు ఎంత ప్రశాంతంగా ఉంటాయో ఆ చామరాలు వీస్తూ ఉంటే అంత బాగుంటుంది.

అనేకమంది దేవతలు అనేక రకాలైన ఆభరణాలని, ఆయుధాల్ని అమృవారికి ఇచ్చి నమస్కారం చేసుకొన్నారు. అప్పుడు అమృవారిని ఆ దివ్యమైన సింహసంపై కూర్చోబెట్టి సామవేదం షష్ముఖశర్పు

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

బ్రహ్మోది దేవతలంతా కలిసి పట్టాభిషేకం చేసారు.

మహాకామేశ్వరునితో కూడిన మహాకామేశ్వరికి పట్టాభిషేకం.

‘శివకామేశ్వరాంకస్తా శివ(వా) స్వాధీనవల్లభా’ అయిన ఆ తల్లికి పట్టాభిషేకం చేసారు.

ఇది లలితాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక ఘుట్టం.

కళ్యాణం తరువాత పట్టాభిషేక ఘుట్టం.

అమృతారు శ్రీమన్సుగరమంతా పాలన చేస్తోంది. దానితో దేవతలు - వారికి స్వర్గమని ఒకటుందని, ఇంతవరకూ ఆ లోకంలో ఉన్నామనే విషయం మర్చిపోయి, వారందరూ హాయిగా శ్రీమన్సుగరంలో కామేశ్వరీకామేశ్వరుల వద్ద ఉన్నారు.

ఆ లోకాలు మాత్రం అలా బ్రహ్మపట్టిపోయి ఉన్నాయి. పైగా అమృతారి దగ్గరకి వెడితే అమృతారి కంటిచూపుల్లోంచే వారందరి కోరికలు తీరిపోతున్నాయి. అన్ని కోరికలు తీరి

పోతున్నాయంటే అర్థం, అమృతారి చూపుల ప్రభావం చేత మరి ఏ కోరికా ఘుట్టడం లేదు. ఏ కోరికా లేని మహాదానంద పరిపూర్ణస్తితిని ఇస్తోంది.

అమృతకళ్యాకి కామాక్షి అని పేరు. కామాక్షి అని బ్రహ్మదేవుడు పేరు పెట్టాడు.

తప్పుష్టు చరితం దేవ్యా బ్రహ్మో లోకపితామహః

కామాక్షితి తదాభిభ్యాం దదౌ కామేశ్వరీతి చ

ఆ తల్లికి కామాక్షి, కామేశ్వరీ అని పేర్లు. ఈ పేర్లు మన జీవితంలో ఏమైనా అవసరమైనవి ఉంటే వాటికి సంబంధించిన కోరికల్ని తప్పకుండా తీరుస్తాయి. చివరకు ఏ కోరికా అవసరంలేని పరిపూర్ణమైన ఆనందస్తితిని కూడా ఇస్తాయి.

కేవలం తన దృష్టిపాతం చేతనే భక్తులందర్ని ప్రసన్నం చేయడం చేత, కమనీయమైన నేత్రాల వల్ల కామాక్షి అనే పేరు అమృతారికి వచ్చింది.

కామాక్షి, కామేశ్వరీ అనే రెండు పేర్లతో బ్రహ్మదేవుడు అమృతారిని కీర్తించాడు.

నమస్కరించిన ప్రతి జీవుని మనోరథాన్ని తన దృష్టిమాత్రంచేతనే నేరవేర్చే తల్లి కనుక కామాక్షి.

‘స ఐక్యత బహుస్యమ్ ప్రజాయేయ’ అని వేదమంత్రం. ‘ఐక్యత’ ‘అంటే చూసాడని అర్థం. కళ్యా మూసుకుని ఉంటే లయం.

పరమేశ్వరుడు కళ్యా విప్పితేనే సృష్టి, స్థితి, లయలు అన్ని జరుగుతున్నాయి. పరమేశ్వరుని కన్నులు విష్ణుట అనే శక్తి ఏదైతే ఉన్నదో అదే అమృతారు. అదే ఇచ్చా జ్ఞాన క్రియాత్మకమైన శక్తి. అదే కామాక్షి.

‘కశ్చ అశ్చ మశ్చ ఇతి కామః’ అని మరో అర్థం.

కామాక్షీ - ఆవిడ కళ్ళు తెరిస్తే సృష్టి. ఆ తెరిచి అలా నిలిపితే స్థితి. మూర్ఖే లయ. సృష్టికి ప్రతీక అయిన బ్రహ్మదేవుడు ‘క’ కారం ద్వారా, స్థితికి ప్రతీక అయిన విష్ణువు ‘అ’కారం ద్వారా, లయకి ప్రతీక అయిన రుద్రుడు ‘మ’కారం ద్వారా తెలియజేయుడు తున్నారు. ‘క’ ‘అ’ ‘మ’ - బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రులు - సృష్టి స్థితి లయలు ఇవన్నీ కళ్ళల్లోనే ఉన్న తల్లి కనుక కామాక్షీ.

కామాక్షీ అన్నమాటలో ఇంత లోతైన అర్థం ఉన్నది కనుకనే అమృతారు చిదగ్నికుండం నుండి ఆవిర్భవించిన వెంటనే ‘కామాక్షీ కామదాయినీ’ అని కీర్తించి, ‘దేవర్షిగణసంఘాత స్తుతయ మానాత్మవైభవా’ అని దేవతలందరూ కలిసి ప్రస్తు తీంచారు.

శ్రీమన్నగరంలో అందరూ హాయిగా ఉన్నారు.

కానీ నారదునికి బాధ పట్టుకుంది. ఆయన లోకాలన్నీ తిరిగేవాడు. ప్రతిలోకం క్షీచించి పోయి ఉంది. దేవతల పని బాగానే ఉంది. కానీ భూలోకంలో, పాతాళలోకంలో, దేవ లోకంలో నందనోద్యమవనం ఇవన్నీ పాడైపోయాయి. కనుక నారదుల వారు పచ్చి వారితో ‘మీరంతా మీ లోకాలకి వెళ్ళరా!’ అని అడిగాడు. వారు ‘మేం వెళ్ళం. మాకు ఇక్కడే బాగుందం’టే నారదులవారు అమృతారి దగ్గరకి వెళ్ళారు.

“అమృత వీళ్ళు నిన్ను ఎందుకు పిలిచారో మర్మిపోయారు. భండాసురుని సంహరించ దానికి నిన్ను పిలిచారు. వాడు అనందంగానే ఉన్నాడు. ఏరంతా ఆ లోకాల్ని విడిచి పెట్టి ఇక్కడికి వచ్చేసారు.

ఏరంతా తిరిగి ఆ లోకాల్లోకి వెళ్ళి ఆ లోకాలన్నీ క్షీమంగా ఉండేలా చక్కగా పాలించాలి. కనుక వారికి నువ్వే నశ్చజ్ఞప్యమృతా!” అని అమృతారికి చెప్పాడు. వెంటనే అమృతారు దేవతలతో సమావేశం చేసి, “మీ లోకాలకి మీరు వెళ్ళండి. మీకు ఇక్కడికి వెళ్తే భయమేమీ లేదు. ఎవరివల్ల మీకు భయం ఏర్పడిందో ఆ అసురుని సంహరించడానికి నేను బయలైరతాను” అంది తల్లి.

దేవతలంతా వారి లోకాలకి చేరారు.

అమృతారు ఆ దివ్యమైన శ్రీమన్నగరం నుంచి శూన్యకపట్టణం మీదకి యుద్ధానికి బయలుదేరారు.

‘భండాసురవథోద్యుక్త శక్తిసేనాసమన్వితా’ - అలా బయలుదేరిన తల్లి ఎన్నో లీలలు చేసింది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఫలశ్రుతి:

హాయగ్రీవస్వామి ఇష్టచి వరకూ చెప్పిన ఆభ్యానాన్ని విన్న ఫలాన్ని చెప్పు

ఏతదాభ్యాన మాయుష్యం సర్వమంగళకారణం

ఆవిరాఖం మహాదేవ్య స్తుస్యః రాజ్యాభీషేచనం

ఈ ఘుట్టల త్రవణ ఫలం ఆయుః కారకం, సర్వమంగళాలను ఇస్తుంది.

యః ప్రాతరుభీతో విద్యాస్న్యక్తిశద్భా సమన్వితః

జపేధన సమృద్ధస్యాత్మపూధాసమ్మిత వాగ్మేత్

ఎవరైతే ప్రాతఃకాలంలో లేచి దీనిని పారాయణ చేస్తారో వారికి ధన సమృద్ధి లభిస్తుంది.

అమృతమయమైన వాక్యాలు లభిస్తాయి.

నాఉ శుభం విద్యుతే తస్య పరత్రేషాచ ధీమతః

యుశఃప్రాప్తోతి విపులం సమానో త్తమతామపి

వారికి ఇహంలోనూ పరంలోనూ కూడా అశుభమనేది జరగదు. మంచి

యశస్య లభిస్తుంది. సాటివారిలో ఉన్నత స్థితిలో ఉంటారు.

అచలా శ్రీర్ఘవేత్తస్య శ్రేయశ్చైవ పదేపదే

వారికి స్థిరమైన లక్ష్మీ లభించదమే కాకుండా అడుగడుగునా శ్రేయస్యులు లభిస్తాయి.

కదాచి స్న భయం తస్య తేజస్స్య వీర్యవాస్యవేత్

తాపత్రయవిహీనశ్చ పురుషార్థశ్చ పూర్వేత్

అని వివరించారు.

దీనిని శ్రద్ధగా విన్న వారికి తాపత్రయాలు నశించి పురుషార్థాలు లభిస్తాయి.

ఇక్కడికి లలితోపాభ్యానంలో ఒక భాగం పూర్తి అయింది.

ఇప్పుడు రెండవ భాగం ప్రారంభమవతోంది.

రాబోయే ఘుట్టులన్నీ కూడా ప్రథానమైన ఉపాసనా మర్మాలతో కూడుకుని ఉంటాయి. దీనిని కథాపరంగా చూస్తే అమ్మవారి లీలా విలాసమంతా మన హృదయంలో స్నేరిస్తూ అనందించడం కూడా ఒక అద్భుతమైన ఉపాసన.

ఇక్కడ నుంచి అమ్మవారి విజ్ఞంభణ ఉంటుంది. ఇందులో శక్తి సేనలు అన్ని పని చేస్తాయి. ఈ శక్తి సేనలు ఎక్కడి నుండి వచ్చి అమ్మవారికి సహాయం చెయ్యడం కాకుండా, అమ్మ నుంచే ఆవిర్భవించి పని చేస్తున్నాయి.

సూర్యభీంబం నుంచి సూర్య కిరణాలు ఎలా వస్తున్నాయో అమ్మ నుంచి శక్తి సేనలు అలా వచ్చాయి. ఒకొక్క కిరణానికి ఒకొక్క శక్తి ఉంది. ఆ విషయం మన వేదవిజ్ఞానం చెప్పింది. ఒకొక్క కిరణంలో ఒకొక్క రకం శక్తి ఉన్నట్లు, అమ్మనుండి వెలువడిన అనేక కిరణాలలో అనేకమైన శక్తులు ఉన్నాయి. మన లోపల ఉన్న కరదుగట్టిన అవిధ్యను నశింపచెయ్యడానికి ఇవి పనిచేస్తాయి.

ఈ ఘుట్టులలో ప్రస్తావింపబడే అమ్మవారి మూర్తులను మన హృదయంలోకి అహ్మానించి, మనలో ఉన్న అవిధ్యను సమూలంగా నాశనం చెయ్యమని ప్రార్థించాలి. దేవతలు భావన చేత, శబ్దం చేత ఆవిష్కరింపబడతారు. శబ్దమే దేవత స్వరూపం.

దేవతని ఎలా ఆరాధించాలో కావ్యకంర గణపతిమని గారు చెప్పు.

అర్ఘునకాలే రూపగతా సంస్కృతి కాలే శబ్దగతా

చింతనకాలే చిత్రగతా తత్త్వ విచారే సర్వగతా

అర్ఘునకాలే రూపగతా... ఈ స్నేహ ఉండాలి. కొంతమంది అర్ఘున చేస్తూ ఉంటారు కాని ఎదురుగా డైవాన్ని పెట్టుకున్నామనే స్నేహ కూడా ఉండదు. అది ఉంటే చాలు ప్రేమ ఏర్పడుతుంది. కాని విగ్రహాదృష్టి తప్ప ఈశ్వర భావన కలగడం లేదు. విగ్రహం యందు శిలార్ఘషింపు, గురువు యందు మానవ దృష్టి, మంత్రమనందు కేవలం శబ్ద దృష్టి ఎవరికి ఉంటుందో వారికి సిద్ధి లభించదు. అర్ఘున చేసేటపుడు లింగమైనా, విగ్రహమైనా సాక్షాత్తు దేవత అనే ప్రేమభావన కలగాలి. ఆ ప్రేమభావన కలిగినా, కలగకున్న అందులో దేవత ఉంది. ప్రేమభావన కలిగితే ఉన్న దానిని పొందుతాం. కొంతమంది అతి తెలివి తేఱలకు పోయి కొన్ని మాటలు చెప్పు ఉంటారు. “ఎవరి విశ్వాసం వారిదండీ. అందుకని దండం పెడితే రాయిలో కూడా ఆయన ఉంటాడ”ని అంటుంటారు. అది ఇతర మతాలకు సామవేదం షష్మిఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

చెల్లుతుందోమో కానీ మన మతంలో విశ్వాసంతో పని లేదు అందులో దేవుడు ఉంటాడు.

విగ్రహం చెక్కిన విధానం, ప్రతిష్ఠించిన విధానంలో దేవతాశక్తి ఆవిష్కృతమై సిర్థమై అందులో ఉంటుంది.

మనం నమస్కరిస్తే దానిని పొందుతాం. భక్తి ఉంటే భావన కలిగితే తొందరగా దేవతానుగ్రహిస్తే పొందుతారు. అర్పించినప్పుడు రూపము నందు ఉంటుంది.

సంస్కృతి కాలే శబ్దగతా - స్తోత్రం చేసేటప్పుడు శబ్దంలో అమృతారు ఉంటారనే స్మృతాతో స్తోత్రం చెయ్యాలి. మంత్రం జపం చేసినా, స్తోత్రం చేసినా ఇది వాక్మియ. ఆ వాక్ములో అమృతారు స్తోత్ర రూపంలో శబ్దంలో కనిపిస్తారు.

చింతన కాలే చిత్రగతా - చింతన చేసేటప్పుడు చిత్రంలో ఉంటారు.

తత్త్వవిచారే సర్వగతా - తత్త్వ విచారణ చేసే అదే తల్లి ఆత్మరూపిణిగా విశ్వమంతా

వ్యాపించిందని తెలుస్తుంది.

నాలుగు రూపాలతోనూ మనం అమృతారిని ఆరాధించుకోవాలి.

ఈ అంశాలన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ఘుట్టులన్నీ వినాలి. ఇవి కేవలం రాక్షస సంహరంలో వచ్చిన మూర్తులనే కాకుండా మనల్ని జీవితాంతం అనేక రకాలైన అరిష్టాల నుండి కాపాదదానికి అమృతారు భరించిన మంత్రమయ మహామూర్తులు. శ్రీవిద్యలో వచ్చే సర్వ దేవతా స్వరూపాలు ఇందులో చెప్పబడ్డాయి. శ్రీవిద్యలో ప్రధానం రాజరాజేశ్వరీ లలితా మహాత్రిపురసుందరి అయినప్పటికీ అమె నుంచి వచ్చిన అనంత శక్తులకు ప్రత్యేకించి మంత్రాలున్నాయి.

అమృతారి నుండి వచ్చిన వారాహీ, శ్యామలా, సంపత్స్మీదేవి, అశ్వరూఢాదేవి, తిరస్కరిణి, నకులీశ్వరీ ఈ విధంగా ఎందరో దేవతల ప్రస్తావన వస్తుంది.

శ్రీచక్తురాజ వివరణ

అమృతారు యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డారు. అందరూ రథాలు సిద్ధం చేసుకుంటున్నారు.

అమృతారి రథం కూడా సిద్ధమైయింది. ‘చక్రరాజరథారూఢా సర్వాయుధపరిష్కృతా’ - ఆవిడ ఆవిర్భవించి ఏ శ్రీచక్తంలో వచ్చారో, ఆ చక్రరాజుమే ఆవిడకు రథం. అమృతారు దేని యందు అధివహించి విశ్వమంతా వ్యాపించి ఉన్నారో అదే రథం.

చక్రరాజము అంటే చక్రాలలో శ్రేష్ఠమైనది - అంటే యుంత్రాలలో శ్రేష్ఠమైన యుంత్రం అదే శ్రీయంత్రం/శ్రీచక్తం.

ఆ శ్రీయంత్రం ప్రతి ఆవరణలోనూ అనేక ఆయుధాలున్నాయి.

ఆయుధం అంబే దానికి రెండు శక్తులుంటాయి.

అవి రక్షణ, శిక్షణ. సత్ప్రవృత్తులకు రక్షణ. దుప్రవృత్తులకు శిక్షణ. మనకి ఎవరైనా కష్టం కలిగినే అది తొలగాలి. అప్పుడు శిక్షణ. మనం, మన మంచి రక్షింపబడాలి అది రక్షణ. ఈ రెండూ చేసేది మంత్రం.

మననాత్ త్రాయతే ఇతి మంత్రమ్. మంత్రశక్తులే ఆయుధాలు.

ఈ ఆయుధాలతో కూడిన మహారథం అమృవారిది.

దానిలో అమృవారు కూర్చుని ఉన్నారు. ఆ దివ్యమైన రథ వర్ణన ఇక్కడ చేస్తున్నారు. చక్రరాజం మీద అమృ ఉన్నది-అనగానే, చక్రరాజరథం అంబే ఏమిటి? అది ఎలా ఉంటుందని అగస్త్యులవారు అడిగితే, హయగ్రీవస్వామివారు అమృవారికి నమస్కారం చేసి శ్రీచక్ర స్వరూపాన్ని ఇక్కడ వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

ఇక్కడ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఎక్కువ ఇప్పుడుటకోలేదు. కేవలం భక్తికి, భావనకి, ఉపాసనకి ఎంతమేరకు అవసరమో అంత మేరకే వివరించడం జరుగుతోంది.

ముందు యంత్రం అంబే ఏమిటో వివరించుకుండాం.

దేవతా స్వరూపాన్ని భారతీయ ఉపాసనా విజ్ఞానం ప్రధానంగా మూడు రూపాలుగా అవిష్టరించింది.

1. మంత్రం- ఇది దేవత యొక్క శబ్దరూపం. **2. యంత్రం-** ఇది రేఖారూపం.

3. విగ్రహం- ఇది మనకు కనిపించే స్వాలాక్షతి. మన వలె కనిపించడం, నాలుగు చేతులు ఉండడం, సూర్యుడు, చంద్రుడు తాటంకములుగా ఉండడం. ఈ విగ్రహం సామాన్యానికి కూడా వెంటనే అర్థం అయిపోతుంది. ఇది దివ్యమంగళ లీలా విగ్రహం. తర్వాత ఉన్నది యంత్రం, ఆ తరువాత మంత్రం. మంత్రం సూక్ష్మ రూపం. దాని కంటే కొంచెం స్వాలం యంత్రం. దాని కంటే స్వాలం విగ్రహం. కానీ విగ్రహంలో ఈ రెండూ ఉంటాయి. ఏ విధంగా మన శరీరంలో కనపడకపోయినా ప్రాణము, బుద్ధి ఉన్నాయో, అదే విధంగా విగ్రహంలో యంత్రం, మంత్రం రెండూ ఉంటాయి.

ఎన్ని మంత్రాలుంటాయో అందరు దేవతలుంటారు. కొన్ని దేవతలకి అనేక రూపాలు కనిపిస్తాయి. ఉదాహరణకి వినాయక మూర్తులలో 56 రకాలు ఉన్నారు. ఇంకా శివ, విష్ణురూపాలు అనేకం ఉన్నాయి.

ప్రధానమైన గణపతి మంత్రం ఒకటి ఉన్నప్పటికీ, దానికి కొన్ని బీజాక్షరాలని కలిపితే అకృతిలో మార్పు వస్తుంది. శబ్దంలో మార్పు వస్తే అకృతిలో మార్పు వస్తుంది. ఏ శబ్దాన్ని

సామవేదం షష్మిషర్పు

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

కలిపితే ఎలాంటి ఆకృతి వస్తుందో తెలియడమే మంత్రజ్ఞానం.

అది బుషికి మాత్రమే తెలుస్తుంది.

“అమంత్రమక్కరం నాస్తి-నాస్తి మూల మనోపథం” అని శాస్త్రం.

మంత్రం కానీ అక్కరం లేదు. ఔషధం కానీ మూలం (వేరు) లేదు అన్నారు. ప్రతి మూలం ఔషధమే. ఏ మూలాన్ని ఎలా కలిపితే ఔషధం ఆవుతుందో వైద్యునికి తెలుసు. ఏ అక్కరాన్ని ఎలా మేళవిస్తే మంత్రమవుతుందో బుషికి తెలుసు.

వైద్యుడు చెప్పినట్లు మందు చేసుకోవడం. బుషులు చెప్పినట్లుగా మంత్రం స్నేకరించడం మన పని. అంతే తప్ప మనకి మంత్రం మార్చే హక్కు మనంతట మనం పుస్తకాలు చూసి జపం చేసే హక్కు పనికి రాదు.

మందుల పుస్తకం తెచ్చుకుని మనంతట మనం మందులు పుచ్చుకుంటే ఎంత ప్రాణంతకమో, పుస్తకాలు చూసి మంత్రాలు నేర్చుకుంటే అంతే ప్రాణంతకం. నామాన్ని మంత్రంగా జపిస్తే తప్పేం లేదు గాని మంత్రాన్ని మన ఇష్టానుసారం జపించరాదు. దానికి నియమాలు ఉన్నాయి.

ఈ విషయాలను స్వారణలోకి తెచ్చుకుని ఇక్కడ మంత్రమయమైన ఆదేవతామూర్తులను దివ్యానామాలతో అందరు కీర్తించుకోవచ్చు.

ఇప్పుడు ఈ చక్రం అనెది అటు విగ్రహానికి, అటు మంత్రానికి మధ్యరూపం.

ఎవరైనా మీ గుణ్ణు విగ్రహాలను పూజించేవి అంటే సమాధానం చెప్పగలగాలి. కేవలం లలితోపాభ్యానమే కాకుండా దీన్ని ఆధారం చేసుకుని హిందూ విజ్ఞానాన్ని ఆవిష్కరించుకోవాలి. హిందువులకు మాత్రమే దేవాలయాలు ఉన్నాయి. మిగిలిన వారందరికి ప్రార్థనాలయాలు ఉన్నాయి. వాళ్ళ విశ్వాసంగా ఏదో ఒక ప్రతీక పెట్టుకుని దండం పెట్టుకుంటారు. దేవతా వ్యవస్థ ఉన్న ఒకే ఒక్క మతం హిందూమతమే. దేవతా వ్యవస్థను ఏ విధంగా ఉపయోగించాలనే జ్ఞానం ఇక్కడ ఉంది.

మన సంస్కృతి మన బుషుల మీద, వారు ఇచ్చిన విజ్ఞానం మీద ఆధారపడి ఉంది. ఆలయమంటే ఏ దేవతను ప్రతిష్ట చేసున్నామో, ఆ దేవతకు సంబంధించిన అంగ దేవతలు, ఉపాంగ దేవతలు, పరివార దేవతలు వీళ్ళందరూ ఉంటారు.

ఆ ప్రధాన దేవత ఎక్కడ ఉండాలి?

అంగదేవతలు ఎటు ఉండాలి?

ఎలాంటి దేవతని ఎలాంటి శిల్పంలో చెక్కాలి?

శ్రీ లలతోషాభ్యానమ్

ఈ నిర్ణయాలన్నీ శాస్త్రంలో ఉన్నాయి. పురుష విగ్రహాలను చెక్కేటప్పుడు పుంశిల, స్త్రీ విగ్రహాలకు స్త్రీశిలను వాడతారు. వాటికి పీరం చెక్కేటప్పుడు నపుంసక శిల వాడతారు.

ఏ శిల ఏంటో చెప్పదానికి ఆగమ శాస్త్రమని ఒక శాస్త్రం ఉంది. ఆ విగ్రహాన్ని చెక్కాక కూడా దానికి ఎన్నో ప్రక్రియలు ఉన్నాయి. ఏ దేవతను అక్కడ ప్రతిష్ట చెయ్యాదలుచుకున్నారో ఆ దేవతకు సంబంధించిన మంత్రాన్ని తదుపాసకుడు కొన్ని లక్షలు జపం చేస్తాడు. ఎన్ని జపించాడో అందులో కొంత భాగం హోమం చేస్తాడు. కొంత భాగం తర్వాత చేస్తాడు. అలా మంత్ర పురశ్చరణ చేస్తాడు.

ఆ మంత్రాన్ని ఒక యంత్రంలో ప్రతిష్ఠించి ఆరాధన చేస్తాడు. ఆ యంత్రాన్ని ప్రతిష్ఠ చేసి దేవతావిగ్రహాల చోట పెట్టి దాన్ని ఆరాధిస్తారు. ఈ లోపల విగ్రహాన్ని జలాధివాసం, క్షీరాధివాసం, ధాన్యాధివాసం, ఇత్యాది ప్రక్రియల ద్వారా శుద్ధి చేస్తారు. శుద్ధి చేసి అప్పుడు విగ్రహాన్ని ఆ యంత్రం పై పెట్టి ప్రతిష్ఠ చేస్తారు. ఇంత ప్రక్రియ మనకు ఉంది.

అప్పుడు ఈ మంత్రం ద్వారా యంత్రం ద్వారా దేవతాశక్తి ఆ విగ్రహంలో ప్రత్యుఱవు భాసిస్తుంది అదే ‘అర్థన కాలే రూపగతా’.

ఇంత ప్రక్రియ జరిగాక మన నమ్మకంతో పని ఏముంది? అక్కడ తప్పకుండా దైవం ఉండి తీరుతుంది. నమ్మి ప్రేమతో ఆరాధించేవాడు ఒక అన్నమాచార్యులా, రామదాసులా, త్యాగరాజస్వామివారిలా ఆ దైవంలో లీనమవుతాడు.

యంత్ర విజ్ఞానమనేది ప్రతిదేవతకి ఉంది. ఆంధ్రపదేశ రాష్ట్రంలో ఒంగోలు దగ్గర అర్ధంకి అని ఒక ఊరు ఉంది. ఆ మధ్య కాలంలో అక్కడ ఒక సిద్ధ పురుషుడు ఉండేవారు. ఆయన ఎటువంటి వారంబే, ఎవరైనా మౌనంగా జపం చేస్తుంబే అతడు ఏ దేవతను జపిస్తున్నాడో చెప్పేవారు.

జపం చేస్తున్నప్పుడు మనకు తెలియకుండా మన చుట్టూ ఉన్న కాంతి మండలంలో దేవత ఉంటుంది. అది మనకి కనిపించదు. సిద్ధపురుషుడు కనుక ఆయనకు కనిపించింది. ఆయన, మరోక సిద్ధపురుషుడు కలిసి లలితాసమాసం ఒకొక్క నామం హోమం చేస్తూ ఉండగా అగ్నమండలంలో ఒకాక్క దేవతాకారం అక్కడ ఆయనకి కనిపించింది.

మంత్రవిజ్ఞానమంబే ఏదో నమ్మకమనే పొరపాటు అభిప్రాయం ఉంటే దాన్నితుడిచి పెట్టుకోవాలి. గ్రహించగలిగే సిద్ధ పురుషులు మనకు ప్రతీ కాలంలో ఉండామారణలుగా కనిపిస్తారు.

లలితాసమాసం ఒకొక్క నామంలో కొన్ని బీజాక్షరాలు, దేవతలు దాగి ఉన్నారు. హోమం

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

చేస్తున్న ఆ సిద్ధపురుషుడుకి మొత్తం వెయ్య మంది దేవతలు కనిపించారు. ఆ వెయ్య మంది దేవతలు ఎలా ఉన్నారో ఆయన ఒక గ్రంథం కూడా రచించారు. మంత్ర, యంత్ర శక్తులు ఎంత గొప్పవో చెప్పడానికి ఈ ఉదాహరణ తెలియజేయడమయింది.

మంత్ర విద్యని క్రమంగా ఒక భావనతో రద్దిస్తే, అదంతా మనశౌణి కనిపిస్తుంది. ఆ శ్రీచక్రసంచారిణి, మన శరీర చక్రసంచారిణి అని తెలుస్తుంది. అప్పుడు ఈ నేను భావం, నేను కాదు ఇదంతా అమ్మ యొక్క వెలుగు అని తెలుస్తుంది.

ఇది ఆత్మవిద్యగా పరిణమిస్తుంది.

శ్రీవిద్య గురించి ఇంత చెప్పడానికి కారణం ఇది ఆత్మవిద్యగా పండింప చేసే బ్రహ్మ విద్యాస్నారూపం.

శ్రీచక్రంలో తొమ్మిది ఆవరణలు (తొమ్మిది చుట్టు) ఉన్నాయి.

దీనికి హయగ్రీవస్వామి వారు ‘సవమం పర్వవితస్యా’ అన్నారు.

పర్వము అంటే భాగము. పర్వసంఖ్యలో మహాభారతం రచించారు వ్యాసదేవులు. విడి భాగాలుగా కనిపిస్తున్నా, ఒకదానితో ఒకటి సంబంధం ఉంటే దానిని పర్వం అంటారు. శ్రీచక్ర స్నారూపాన్ని క్రమంగా అర్థం చేసు కుంటూ చివరికి శరీరానికి అస్వయించుకోవాలి. శ్రీ చక్రాన్ని ఏ విధంగా పరిశీలించాలో భావనోపనిషత్తులో చెప్పారు.

ఆ భావనోపనిషత్తు ప్రకారంగా నిరంతరం భావన చేస్తే నవావరణాత్మకమైన శ్రీచక్రమే దేహమని, అందులో బిందుస్ఫూనమేదో అది ఆత్మ యొక్క స్ఫూనమని, ఆత్మశక్తి యొక్క ప్రకాశమే మిగిలిన ఎనిమిది ఆవరణలలో ఉండని తెలిసి మనం శ్రీచక్రంగా కనిపిస్తాం. విశ్వమే శ్రీచక్రంగా అనుభవానికి వస్తుంది.

శ్రీచక్రం అస్వప్పుడు మూడించిని సమస్వయించుకోవాలి. ఎదురుగా మనం పూజించే శ్రీచక్రం. తరువాత విశ్వచక్రం. మూడవది శరీర చక్రం. ఈ మూడు చక్రాల సమస్వయమే అసలైన భావన.

అలాంటి భావన ద్వారా తెలియబడుతున్న పరతత్త్వం కనుక ‘భావనాగమ్యా’ అన్నారు.

యంత్రం కూడా దేవత యొక్క స్వరూపమే. ఇది రేభారూపం. మంత్రం శబ్దరూపం.

విగ్రహం ఆకృతిరూపం.

శ్రీచక్రంలో మనకి తొమ్మిది పర్వాలు, మధ్యలో బిందువు, చివరికి చతురస్రం ఉంటాయి.

బిందువు నుంచి ఇవన్ని విస్తారంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఒక పద్మాన్ని చూస్తే అది ముడుచు

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

కున్నప్పుడు ఏదీ లేదు. అది విచ్చుకుంటే, ఆ మధ్యలో కర్ణిక ఉంటుంది. దానితో అనుబంధం పట్టుకుని అనేక రేకలు కనిపిస్తాయి. అందులో విడివిడి భాగాలు లేవు అంతా కలిసి పద్మమే.

అలా ఇదంతా కలిసి ఒక మహా బిందువు. ఒక పెద్ద వృత్తం. వృత్తం లోపల బిందువు ఉంటుంది. బిందువు, వృత్తం ఈ రెండే చూడాలి.

బిందువు విస్తరిస్తే వృత్తం. వృత్తం సంక్లిష్టమైతే బిందువు. ప్రతి బిందువులో వృత్తం ఉంది, వృత్తంలో బిందువు ఉంది.

విశ్వాన్ని వృత్తముగా గీస్తే దీనికి కేంద్రమైన బిందువే అమృవారు.

బిందువుని ఆధారం చేసుకుని వృత్తం లిఫిస్తారు. అలా విశ్వమనే మహా చక్రానికి కేంద్రశక్తి అమ్మ. ఏది బిందువులో ఉందో అదే వృత్తంలో ఉంది.

అలాగే కేంద్రంలో ఉన్న శక్తి విశ్వమంతా ఉంది.

విశ్వాన్ని ఒక పద్మంలా భావిస్తే, వికసించిన పద్మం లాంటింది ప్రపంచం.

దానికి మధ్యలో ఉన్నది కేంద్ర శక్తి అయిన పరమాత్మ.

పద్మం కూడా వృత్తానికి సంకేతమే.

పద్మం లాంటి విశ్వానికి నాభి యందు (కేంద్రమందు) ఉన్న శక్తి కనుకనే ‘పద్మనాభా!’ అని స్వామిని కీర్తిస్తున్నారు. పేర్లలో తేడా గానీ తత్త్వం మాత్రం ఒక్కపే. బిందువే విస్తరించి చతుర్సం దాకా వచ్చింది.

ఇది ఎలాగంటే ఒక కొలనులో రాయి వేస్తే దాని నుంచి అనేక తరంగాలు కొలను చివర వరకు వస్తాయి.

జన్మి తరంగాలు ఆ రాయి పద్మ చోట స్పందన వల్ల వచ్చిన తరంగాలే. ఆ స్పందనకి ఎంత శక్తి ఉందో దానికి తగ్గట్టగా తరంగాలు అవిర్భవిస్తాయి.

మనం విశ్వంలో చూసే అనేకాలైన తరంగాలకి ఆధారం ఈశ్వరుని యొక్క స్పందన శక్తి.

స్పందన శక్తి సంకల్పశక్తి, ఇచ్ఛాశక్తి.

ఈ మాటనే “నభాలు కుశలః స్పందితుమపి” అని సౌందర్యలహరిలో శంకరులు చెప్పారు. యంత్రవిజ్ఞానం అంటే ఇదే. ఒకొక్క ఆవరణలో కొన్ని రకాల శక్తులున్నాయి. ఈ ఆవరణలో ఉన్న శక్తికి, తరువాత ఆవరణలో ఉన్న శక్తికి చాలా విభిన్నత్వం ఉంది. ఇక్కడ కొన్ని శక్తులు, అక్కడ కొన్ని శక్తులు ఉంటాయి.

శ్రీచక్తం

1. బిందువు	- సర్వానందమయచక్తం
2. త్రికోణ చక్తం	- 3 త్రికోణాలు
3. అష్టాత్రికోణ చక్తం	- 8 త్రికోణాలు
4. అంతర్జార చక్తం	- 10 త్రికోణాలు
5. బహిర్జార చక్తం	- 10 త్రికోణాలు
6. చతుర్జార చక్తం	- 14 త్రికోణాలు
7. అష్టదళ పద్మ చక్తం	- 8 దళాల పద్మం
8. షౌదశదళ చక్తం	- 16 దళాల పద్మం
9. చతురప్రం	- 4 భుజాలు

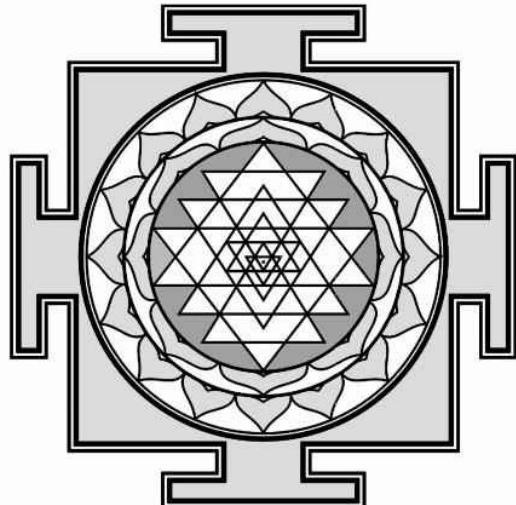
సర్వానందమయచక్తం
సర్వార్థగూర్చచక్తం
సర్వరక్షాకరచక్తం
సర్వార్థసాధకచక్తం.
సర్వసౌభాగ్యదాయక చక్తం
సర్వసంక్లోభణచక్తం
సర్వశాపరిపూరకచక్తం
త్రైలోక్యమోహన చక్తం

శ్రీచక్తం ఆవిరాఘవం ఎలా జరిగిందంటే మొదట బిందువు. (ప్రై నుంచి క్రిందికి క్రమం) ఇది మొదటి ఆవరణ(1) బిందువు నుంచి క్రమంగా త్రికోణ చక్తం ఒకటి కనిపిస్తుంది. ఇది రెండవ ఆవరణ(2) ఆ త్రికోణం తరువాత 8 త్రికోణాల చక్తం కనిపిస్తుంది. ఇది మూడవ ఆవరణ(3). అటు తరువాత 10 త్రికోణాల చక్తం. దీనిని అంతర్జార చక్తం అని అంటారు. ఇది నాలుగవ ఆవరణ(4).

దాని తరువాత మరో 10 త్రికోణాల చక్తం. ఇది బహిర్జార చక్తం. ఇది ఐదవ ఆవరణ(5). అటు తరువాత చతుర్జార త్రికోణ చక్తం అనగా 14 త్రికోణాల చక్తం. ఇది ఆరవ ఆవరణ(6). అటు తరువాత అష్టదళశపద్మచక్తము. ఇందులో 8 దళాలు ఉన్నాయి. పద్మ లక్షణం ఇందులో గోచరిస్తుంది. విస్తరిస్తున్న వికసిస్తున్న లక్షణం. ఇది ఏడవ ఆవరణ(7). ఆ తరువాత 16 దళాల చక్తం. దాని చుట్టూ మూడు వృత్తాలు ఉన్నాయి. ఈ 16 దళాలు, 3 వృత్తాలు కలిపి ఒకే ఆవరణ, ఇది ఎనిమిదవ ఆవరణ(8). అటు తరువాత చతురప్రం. దీనికి 4 ద్వారాలు ఉంటాయి. ఇది మూడు రేఖలతో కూడిన చతురప్ర చక్తం. ఇది తొమ్మిదవ ఆవరణ(9).

కాని ఆరాధించే క్రమంలో ఎలా పస్తుందో చూస్తే మధ్యలోది అత్యంత సూక్ష్మం. క్రమంగా స్థాలానికి వచ్చేటప్పటి పరమ స్థాలాకృతి ఈ చతురప్రం. ఆరాధన చేసేటప్పుడు ముందు చతురప్రం, ఆ తరువాత రెండవ ఆవరణగా చెప్పబడుతున్నది, 16 దళాలు, మూడు వృత్తాల వృత్తంతో కూడిన రెండవ ఆవరణ. అటు తరువాత అష్టదళావరణ, ఆ

పై చతుర్దశ త్రికోణ ఆవరణ, అటు తరువాత పది త్రికోణాలు బహిర్గంశావరణ. అటు తరువాత మరో పది త్రికోణాలు అంతర్గంశావరణ. ఆ తరువాత అష్టత్రికోణ ఆవరణ. తరువాత త్రికోణ ఆవరణ. మళ్ళీ మధ్యలో బిందువు.

చూడ్డానికి అవి గీతలే గాని ఒక రేఖ సరిగ్గా గేయగలిగితే, మనం అనుకోకపోయినా దేవతలు వచ్చి కూర్చుంటారు. వాళ్ళు అక్కడ ఉంటారు గనుకనే నియమంగా ఉండాలని చెప్పారు. నియమం చాలా అవసరం.

ఇంటికి ఎవరైనా స్వామీజీ వస్తే వాళ్ళకి అనువైన శౌచం అన్నీ ఏర్పాటు చేస్తామా? లేదా?

ఒక నిష్ఠాపరులైన వారు మన ఇంటికి వచ్చినందుకే మనం అంత శౌచం చేసినప్పుడు దేవత ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు ఎంతో శుచి కావాలి.

ఈ జన్మలో ఒళ్ళు వంచి సాధన చేస్తే ఈ జన్మ ధన్యం అవుతుంది. ఒకవేళ యోగం ఉంటే జన్మరాహిత్యం వస్తుంది. జన్మ ఎత్తక తప్పని సరైతే గొప్ప జన్మలు వస్తాయి.

భగవధారాధన అన్నింటి కంటే గొప్పది. శ్రమతో కూడుకున్నదే కావచ్చ. మనం తింటి తినదానికి శ్రమ పదుడం లేదా? ఎంతో కొంత శ్రమ పదుతున్నాంగా! కనుక భగవరాధన మన అంతర్గతమైన ఆత్మ చైతన్యాన్ని ఆవిష్కరించుకొనే గొప్ప సాధన.

మన సంప్రదాయాన్ని మనమే రక్షించుకోవాలి. ‘పర్మాత్రమవిధాయినీ, నిజాణ్ణారూప నిగమా, పుణ్యాపుణ్య ఘలప్రదా, సదాచారప్రవర్తికా’ ఈ నామాల యందు విశ్వాసం సామవేదం షణ్ముఖశర్మ.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఉన్నవారం కనుక సదాచారబద్ధంగానే ఆరాధించాలి.

స్వాబుద్ధి రచిత్తులై శాస్త్రాల తన ఇష్టోనుసారం మాటల్లాడి ఏం ఫర్మాలేరంబే వాడికి శాస్త్రాల మీద నమ్మకం లేదని అర్థం.

పెద్దలు ఒక నియమం పెట్టారంబే తపస్సుతో దర్శించి ఆ నియమం పెట్టారు.

మనకు ఆ నియమం యొక్క ఆంతర్యం తెలిసేటంత తపస్సు లేదు కనుక, అనుసరించదమే మనం చెయ్యవలసినది తప్ప అత్రికమిస్తే మహాపాపం.

యచ్ఛాప్త విధి ముత్సుజ్య పర్తతే కామకారతః

న చ సిద్ధి మవాప్త్వోతి న సుఖం, న పరాంగతిమ్

అని కృష్ణపరమాత్మ గీతలో చెప్పిన మాట మనకి పరమ ప్రమాణం. ఎవరైతే శాస్త్రవిధిని అతిక్రమించి ఇష్టోనుసారం ప్రపాఠిస్తారో వారికి ఇహంలోనూ పరంలోనూ కూడా సిద్ధి ఉండదు.

ఉపాసించే దేవత, ఉపాసించే విధానం శాస్త్రసిద్ధమై ఉండాలి. ‘అశాస్త్ర విహితం ఘోరం’ అని మరొక చోట చెప్తాడు కృష్ణపరమాత్మ.

కృష్ణుని చరణాలకు నమస్కరించి సంప్రదాయబద్ధంగానే బ్రతకాలి.

శ్రీచక్రంలో ముందుగా వచ్చేది చతురప్ర చక్రం. దీనికి చతుర్మార్ఘములు.

సర్వతోభద్ర యంత్రమని దీనిని అంటారు.

నాలుగు వైపులా ద్వారాలుండే దివ్యమైన గృహం. సర్వతోభద్రం అంబే క్షేమంకరమైనది. దీనిలో చతుర్థిశలు, చతురామ్మాయాలు చెప్పబడుతున్నాయి.

చతురామ్మాయములు అంటే నాలుగు వేదములు. అంతేకాదు ఈ నాలుగింటి దగ్గర కూడా అనేక రకాలైన మంత్ర శక్తులున్నాయి.

ఈ శ్రీచక్రాన్ని మూడు రకాలైన ప్రస్తారాలలో చెప్తారు.

భూ ప్రస్తారం, మేరు ప్రస్తారం, కైలాస ప్రస్తారం.

1. భూ ప్రస్తారం, 2. మేరు ప్రస్తారం

భూప్రస్తారం అంటే కేవలం మనకు టూ డైమస్ట్స్ కనిపిస్తున్నాయి. మేరు ప్రస్తారంలో త్రి డైమస్ట్స్, ఎత్తు కనిపిస్తుంది. ఇది అంతా కూడా ఒక కోన్ షేపులో వస్తుంది. చతురప్ర క్రిందికి విస్తారంగా ఉంటుంది. బిందువు పైకి క్రమంగా అలా వెదుతూ ఒక కోన్ షేపు లో పిరమిడికల్ షేపులో వస్తుంది. దీనిని మనం మేరు ప్రస్తారం అంటారు.

మాతృకాపర్మాలు మేళవించి చేసిన దానిని కైలాస ప్రస్తారము అని అంటారు. ఇందులో

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

ఏ ప్రస్తారమైనా ఆ చక్రాలు మాత్రం సర్వ సౌధారణంగా ఉండేవే కనుక దాని ప్రకారంగా చూస్తే మూడు కనిపిస్తాయి. ఆ మూడింటిలో ఈ మూడు రేఖలు నాలుగు వైపులా విస్తరించాయి.

మొదటిగా ప్రథమ రేఖ. ఈ రేఖలో ఉన్న దేవతలు పది మంది.

దశప్రోక్తాసిధ్మి దేవ్యాః తాసాం నామాని మ చ్ఛుణ
అణిమా మహిమా చైవ లభిమా మహిమా తథా
ఈశిత్య వశిత్య ప్రాత్మి సిద్ధి శ్చ సప్తమీ
ప్రాకామ్యా భుక్తి సిద్ధిశ్చ సర్వకామాభిధాస్యదా

ఈ దేవతలు మన శాస్త్రాలోంచి మనస్సులోకి ప్రవేశించి మన అంతరంగంలో భాసిస్తారు. నామం అంటే దేవత యొక్క శబ్దావతారం. నామం యందు కేవల అక్కర దృష్టిని పెట్టుకోకుండా దేవతా దృష్టి పెట్టుకోవాలి. ఇక్కడ ఏ ఏ దేవతలు చెప్పున్నారో ఆ దేవతలందరూ మన మనస్సులో ప్రతిష్టింపబడాలి.

భావిస్తే అనుగ్రహించే కరుణామయులైన వారందరూ నామ మాత్రం చేత ఆవిష్కరింపబడుతున్నారు. ఇక్కడ అంతా భావనయే. ఇదంతా భావనాపూర్వకమైన అర్థాన. ఇక్కడ బాహ్యమేమి లేదు.

పీరిని సిద్ధి దేవతలు అంటారు.

ఈ దివ్యమైన దేవతలు **1. అణిమా 2. మహిమా 3. లభిమా 4. ఈశిత్య5. వశిత్య 6. ప్రాత్మి 7. ఇచ్ఛాసిద్ధి 8. ప్రాకామ్యసిద్ధి 9. భుక్తిసిద్ధి 10. సర్వకామసిద్ధి.** చాలామంది ఇక్కడ గరిమ తెలియజేయలేదని అనుకోవచ్చ. ఉపాభ్యాసంలో గరిమ అన్న నామం కనిపించినప్పటికీ శ్రీవిద్యా సంపదాయంలో గరిమ అనే సిద్ధి ప్రత్యేకించి లేదు. మహిమ అనే ఉంది. కొంతమంది “ఇచ్ఛాసిద్ధి” అనే క్రమం కూడా చెప్పారు.

ఇందులో ఉన్న దేవతల యొక్క స్వరూపాలే ఖద్దమాల.

ఆ స్తోత్రానికి ఖద్దమాల అనేది అనలు పేరు కాదు. దాని పేరు శుద్ధశక్తి మాల. ఖద్దమాల అని ఎందుకన్నారంటే దాన్ని జపించడం చేత కొన్ని సిద్ధలు వస్తాయి.

అందులో ఖద్దసిద్ధి మొదలైన సిద్ధలున్నాయి. “తాదృశం ఖద్దమాపోతి” అని ఖద్దసిద్ధికి సంబంధించిన ఆ శోకాన్ని అక్కడ పెట్టారు. ఖద్దసిద్ధి మొదలుకుని అనేక సిద్ధలు ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నాయి. సర్వసిద్ధలను ఇవ్వగలిగేది. ఆయా సిద్ధల కోసం దీనిని ఆరాధిస్తారు. ఇందులో చెప్పబడేవి శ్రీచక్రములో ఉన్న దేవతా నామాలే.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

శ్రీచక్రంలో ప్రథమంగా చెప్పబడుతున్నవి అణిమా, మహిమా మొదలైన వారంతా పదిమంది సిద్ధిదేవతలు. ఈ దేవతల్లో ఏ ఒక్కటి మనకి సిద్ధించినా మనం గొప్పవాళ్లమే.

ఆమ్మవారి మొదటి గుమ్మం ఎక్కుడమే మహాకష్టం. ఇది రహస్యం.

చిందువు దాకా వెళ్లగలగదం అంటే సామాన్యమా! ఘాజలో కట్టమానుకుంటే ఏ ఆవరణలో ఏ దేవత ఉంటుందో చెప్పేయవచ్చేమో కాని, ఆ ఆవరణి సిద్ధింప చేసుకో గలిగితే అది వాడి యొక్క స్తాయిని చెప్పంది. ఇలాంటి వారు చాలా అరుదుగా ఉంటారు.

అంధ్రదేశంలో తెనాలి దగ్గర చందోలు అనే ప్రాంతంలో తాదేపల్లి రాఘవనారాయణ శాస్త్రిగారని మహా ఉపాసకులు ఉండేవారు. ఆయనకి అమ్మ ప్రత్యక్షం అయ్యేది. ఆయన దగ్గరకి వెళ్ళే వారికి కూడా అమ్మ కనిపించేది. అంత సిద్ధపురుషుడు.

ఆయన ఒక రహస్యాన్ని చెప్పారు. అయితే ఇంకా ఎందరో ఉండోచ్చు గాని మనకి ప్రసిద్ధులో వారిని చెప్పే గుర్తుంటుంది. చిందువు దాకా వెళ్లిన సిద్ధపురుషుడు ఎవరైనా ఉన్నారా అని ఒక గొప్పసాధకుడు ఆయన్ని ప్రశ్నించారు.

ఆయన కూడా సామాన్యాలు కాదు. శాస్త్రిగారు అతనికి మీరు చిందువు దగ్గరికి వెళ్లారని చెప్పాడేమో అనుకున్నారు.

కాని శాస్త్రిగారు నిర్మాహమాటంగానే ఆయనతో మీరు చాలా గొప్పవారు 14వ త్రికోణ చక్రం వరకూ వెళ్లారని చెప్పారు. అక్కడకి వెళ్లడం కూడా సామాన్యం కాదు.

కొంతమంది అణిమా, మహిమా దగ్గరకి వచ్చేసరికల్లా దుకాణాలు తెరిచేస్తారు. దుకాణాలు అంటే గాలిలోంచి సృష్టించడం, ఇక్కడ ఉంటునే మరొక చోట ఉండడం. ఇవన్ని కూడా అణిమా, లఘుమా, మహిమా మొదలైన గుమ్మం దగ్గర వచ్చే సిద్ధులు. ఇక్కడ ఎవరైనా కొంత గట్టి సాధన చేస్తే వాడికి లొంగుతాయి అవి. కాని అక్కడే అగిపోతే వాడు పైకి వెళ్లడు. మళ్ళీ జన్మపరంపరలోకి వెళ్లిపోతాడు.

శంకరులవారు సౌందర్యలహరిలో ‘పురారాతేః అంతఃపురమసి’ అనే శ్లోకంలో ఈ రహస్యాన్ని చెప్పారు. ఇంద్రాది దేవతలు కూడా చిందువు దాకా వెళ్లలేరు. వారు కూడా ఈ గుమ్మం దగ్గర ఇచ్చిన వాటితోనే తృప్తి పడి వెళ్లిపోతారు. ఐశ్వర్యాలు వస్తే చాలు. నుభంగా ఉంటే చాలు ఇందుకు ఘాజించేవారికి అవే పస్తాయి.

ఆమ్ము కావాలనే వారికి ఇవన్ని దాటించి అమ్మ ఒక్కో పెట్టుకుంటుంది. ఇదే కావాలనే వారికి నా గుమ్మం దగ్గర ఉన్నాయి తీసుకో అంటుంది.

శ్రీ లతించించాబ్మానమ్

మాకు అమ్మ కనపడలేదంటే - నీకు అమ్మకావాలా? అమ్మ ఇచ్చే వస్తువు కావాలా? అమ్మ కనపడడం అంత తేలికకాదు. ఒక సాధారణ రాజుగారి భార్య అయిన రాణినే చూడలేము. అలాంటిది “పురారాతేః అంతఃపురం” త్రిపురాసుర సంహరకుడి యొక్క అంతఃపురం. అంత తేలికా! అక్కడ దాకా వెళ్లడమే మహాకష్టం.

కనుక మొదట్లో ఉన్న ఈ పదిమంది సిద్ధి దేవతలు అనుగ్రహిస్తే బ్రతుకు చక్కగా సాగుతుంది. వీళ్లందరూ అనుగ్రహిస్తేనే మన జీవితం.

అయితే మళ్ళీ ఆ సాధకుడు రాఘవనారాయణ శాస్త్రిగారిని రెట్లించి - “బిందువు దాకా వెళ్లిన సిద్ధపురుషుడు ఏవరైనా ఉన్నారా” అని అడిగితే, “ఇప్పుడోక ఆయన ఉన్నారు అయనే కంచి మహాస్వామివారు శ్రీశ్రీచంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి స్వామి వార”ని చెప్పారు.

ఆయన బిందుస్వానానికి చేరి జీవన్యుక్తుడై భూమిపై సడయాడిన సదాశివస్వరూపం.

ఆయన సాక్షాత్తు అమ్మవారి రూపమే అని భావన చెయ్యాలి.

ఇక్కడ ఉన్న పదిమంది సిద్ధిదేవతల రూపాలు వర్ణిస్తున్నారు.

ఆ రూపాల్ని మనం దర్శించకలేక పోయినా భావించుటకు అనుగుణంగా ఉంటాయి.

ఏతా దేవ్యా శృతుర్వాహో జపాకుసుమసన్నిభాః

చిన్నామణిం కపాలం చ త్రిశూలం సిద్ధికజ్ఞలమ్

వీళ్ళు దాసాని పుష్పవలె ఎవరైని కాంతితో ఉంటారు. నాలుగు చేతులవాళ్ళు. నాలుగు చేతుల్లో చింతామణి, కపాలము, త్రిశూలము, సిద్ధి కజ్ఞలము అన ఐదే ఒక కాటుక పాత్ర పట్టుకుని ఉంటారు. వీళ్లందరూ ఎలా ఉంటారో చెప్పు -

దధానా దయయా పూర్ణా యోగిభిశ్చ నిషేషితా

దయామయులుగా, అనుగ్రహ స్వరూపులుగా ఉంటారు. ఈ సిద్ధిదేవతలందరి చుట్టూ కొందరు యోగినీ దేవతలు కొలుచుమంటూ ఉంటారు.

తత్ పరోర్ధ్వభాగే చ బ్రాహ్మిద్యా అష్టకత్తయః

ఈ పర్వునికి రెండవ రేఖలో ఎనిమిది మంది శత్కులున్నారు. అవి -

బ్రాహ్మీ మాహేశ్వరీ చైవ కౌమారీ వైష్ణవీ తథా

వారాహీ చైవ మాహేష్మి చాముణ్ణా చైవ సప్తమీ

మహాలక్ష్మీ రఘుమా చ ద్విఘుజా శీంశ విగ్రహః

వీళ్ళు 1.బ్రాహ్మీ 2.మాహేశ్వరీ 3.కౌమారీ 4.వైష్ణవీ 5.వారాహీ 6.మాహేంద్రి 7.చాముండా 8. మహాలక్ష్మీ 9. బ్రాహ్మీ

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఈ శక్తి ఉంటేనే ఆయన బ్రహ్మ అనిపించుకున్నాడు.

విష్ణువు యొక్క శక్తి వైష్ణవీ. మహాశ్వరుని యొక్క శక్తి మాహేశ్వరీ.

రంగులు ఇత్యాదులు తేదాలున్నా బ్రహ్మశ్వరుపం ఇందులో గోచరిస్తుంటుంది. అలా ఒకొక్కరిలో ఆయా దేవతల స్వరూపాలు గోచరిస్తాయి. వీరు ఎవరని రంగులో ఉంటారు.

కపాలముత్పలం చైవ బిభ్రాణా రక్తవాససః

వీరు ఒక చేతిలో కపాలం, మరొక చేతిలో ఉత్పలం పట్టుకుని ఉంటారు. కపాలం అంటే పుల్రె.

దృష్టి, శ్రవణం, వాక్య శ్యాసు, బుద్ధి అన్ని కపాలంలోనే ఉన్నాయి. శివుడు కపాలం పట్టుకుంటాడంటే జ్ఞానశ్వరుపుడు ఆయన. ఆ జ్ఞాన చైతన్యం ప్రసరిస్తునే కపాలం పని చేస్తుంది. ఈ కపాలం అమృతారు గాయత్రీదేవి చేతిలో కూడా ఉంది.

‘శుభ్రం కపాలం గదాం’ అన్నారు. ఆవిడ చేతిలో కపాలం ఉంది. యజ్ఞ ద్రవ్యాలను ఉంచే కొన్ని పాత్రలకి కపాలములని పేరు. యజ్ఞశ్వరూపిణి అయిన గాయత్రీదేవి కపాలం పట్టుకుంది. ఆ తల్లి స్వరూపాలే వీళ్ళందరూ. ఉత్పలం అంటే నల్లు కలువ.

వీటిని ధరించి, ఎవరని వస్త్రాలు ధరించి ఉంటారు. బ్రహ్మాదుల వలె ఆకారము, ఆయుధములు కలవారు.

బ్రహ్మోది సదృశాకారాః బ్రహ్మోది సదృశాయుధాః

బ్రహ్మోదీనాం పరం చిహ్నం ధారయంత్యః ప్రకీర్తితాః

మూడవ రేఖలోనున్న పది మంది ముద్రాదేవతలు.

తస్యాహృద్యసానగతా ముద్రాదేవ్యే మహాత్రరాః

ముద్రా విరచనాయుక్తిః హస్తిః కమలకాన్విథిః

దాడిమీ పుష్పసంకాశా పీతాంబరమనోహరాః

చతుర్ముఖా భుజద్వాషధృత చర్మకృపాణికాః

మదరక్తవిలోలాక్ష్యస్తాసాం నామాని మచ్ఛుణు

ఈ ముద్రా దేవతల చేతులు కమలాల వలే ఉంటాయి. దానిమృతమ్ వంటి ఎవరని కొంతులతో ఉంటారు. పట్టువస్త్రాలు ధరించి చతుర్ముఖాలతో ప్రకాశిస్తూ పై రెండు చేతుల్లో చర్మం, కృపాణము ధరించి ఉంటారు. చర్మము అంటే దాలు. కృపాణం అంటే ఖద్దము. మిగిలిన చేతుల్లో వరదముద్ర, అభయముద్ర ధరించి ప్రకాశిస్తూ ఉంటారు.

వాళ్ళ కళ్ళు ఎప్రగా ఉంటాయి. వారి నామాలు:

సర్వసంక్లోభిణీచైవ సర్వవిద్రావిణీ తథా
సర్వాకర్షిణికా ముద్రా తథా సర్వవశంకరీ
సర్వోన్మాదసముద్రా చ షట్టి సర్వమహాంకుశా
సర్వభేచరముద్రా చ సర్వబీజా తథాపరా
సర్వయోనిశ్చ నవమీ తథా సర్వత్రిభణ్ణికా
సిద్ధిభ్రాహ్మణీముద్రాశ్చ హ్యతాః ప్రకటశక్తయః

- 1.సర్వసంక్లోభిణీ
 - 2.సర్వవిద్రావిణీ
 - 3.సర్వాకర్షిణి
 - 4.సర్వవశంకరీ
 - 5.సర్వోన్మాదినీ,
 - 6.సర్వమహాంకుశా
 - 7.సర్వభేచరి
 - 8.సర్వబీజా
 - 9.సర్వయోని
 - 10.సర్వత్రిభండా.
- ఇక్కడితో మొదటి ఆవరణలో మూడు రేఖలలో ఉన్న దేవతలందరూ పూర్తి అయ్యారు.
ఈ దేవతలందరికి ప్రకట యోగినులు అని పేరు. వీరందరూ భండాసుర సంహారం కోసం సిద్ధంగా ఉన్నారు.

సైనికులు ఉత్సాహంగా ఉంటేనే రాజుగారికి సంతోషం.

‘భండాసురవథోద్యుక్త శక్తిసేనాసమన్వితా’ – భండాసురుని సంహారించడానికి సిద్ధంగా శక్తి సేనలతో అమ్మవారు ఉన్నారు. ఆ శక్తి సేనల్లో మొదటి వాళ్ళు వీళ్ళు. ఇక్కడ మొత్తం ఈ చక్రానికి అధిదేవత ఉంటుంది. ఆవిడ పేరు ‘చక్రేశ్వరి’.

అమ్మవారు తన ఆజ్ఞారూపమైన శక్తిని ప్రతీ ఆవరణలోనూ పెట్టారు. ఆవిడ కూడా అమ్మవారి స్వారూపమే. ఇక్కడ ఉండే చక్రేశ్వరి పేరు త్రిపుర.

ఈ చతురస్ర చక్రానికి త్రైలోక్యమోహన చక్రమని పేరు.

అటు తర్వాత మూడు వృత్తాల మధ్యన ఉన్న షోడశదళ పద్మం. షోడశ అంటే పదహారు. ఇప్పటి పూర్వత్వానికి సంకేతాలు.

పద్మం అంటే వికసించడం. క్రమంగా వికసించింది, విస్తరించి వ్యాపించింది. వ్యాపక త్వానికి చిప్పుం చతురస్రం.

విశ్వమంతా వ్యాపించినది అని చెప్పడానికి చతురస్రం.

వ్యాపక లక్షణం కలిగిన విష్ణువుకు కూడా చతుర్ముజాలు ఉండడంలో కారణమదే. యంత్రానికి దేవతకి ఉన్న సంకేతం ఇది.

చతురస్రం విస్తరణ, వికసన లక్షణం పద్మం.

ఇందులో 16 మంది దేవతలు ఒకొక్క దళంలో ఉన్నారు. వారి పేర్లు:

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

కామాకర్షిణికా చైవ బుద్ధాకర్షిణికా కలా
 అహంకారాకర్షిణి చ శబ్దాకర్షిణికా కలా
 స్వర్ణాకర్షిణికా నిత్యా రూపాకర్షిణికా కలా
 రసాకర్షిణికా చైవ గన్ధాకర్షిణికా కలా
 చిత్రాకర్షిణికా చైవ దైర్ఘ్యాకర్షిణికా కలా
 స్వృత్యాకర్షిణికా నిత్యా నామాకర్షిణికా కలా
 బీజాకర్షిణికా నిత్యా చాత్మాకర్షిణికా కలా
 అమృతాకర్షిణి నిత్యా శరీరాకర్షిణి కలా
 ఏతా వ్యోదశ శీతాంశోః కలారూపాశ్చ శక్తయః
 అష్టమంపర్వ సంప్రాప్తా గుప్తా నామ్నా ప్రకీర్తితాః

1. కామాకర్షిణి
2. బుద్ధాకర్షిణి
3. అహంకారాకర్షిణి
4. శబ్దాకర్షిణి
5. స్వర్ణాకర్షిణి
6. రూపాకర్షిణి
7. రసాకర్షిణి
8. గంధాకర్షిణి
9. చిత్రాకర్షిణి
10. దైర్ఘ్యాకర్షిణి
11. స్వృత్యాకర్షిణి
12. నామాకర్షిణి
13. బీజాకర్షిణి
14. ఆత్మాకర్షిణి
15. అమృతాకర్షిణి
16. శరీరాకర్షిణి.

వీళ్ళు చంద్రకళాస్వరూపులుగా చెప్పబడుతున్నారు.
 ఇక్కడ ఉండే చత్రాధిదేవత పేరు ‘త్రిపురేశి చక్రేశ్వరి’.

చక్రం పేరు ‘సర్వశాపరిపూరకచక్రం’.

త్రైలోక్యమోహన చక్రంలోని దేవతలు అనుగ్రహిస్తే ముల్లోకాలలోని శక్తులన్నీ మన వశం అవుతాయి. వశం అంటే అర్థం మనం ఎప్పుడు పిలిస్తే అప్పుడు పలుకుతాయని కాదు. వశం అంటే అనుకూలమౌతాయని అర్థం. వశికరణ అంటే అనుకూలత.

మొదటి చక్రంలోని దేవతలు అనుకూలిస్తే ప్రపంచంలో అన్ని మనకు అనుకూల మౌతాయి. నిజానికి జీవయాత్ర సుఖంగా గడవడానికి మొదటి ఆవరణలోని చాలు. మనకే కాదు పెద్దపెద్ద దేవతలకు కూడా చాలు. ఇంక సర్వశాపరిపూరక చక్రంలో దేవతలను మన శరీరానికి అన్యయించుకొంటే.. శబ్దాకర్షిణికి ఉదాహరణ చూస్తే శబ్దం బయటుంది. చెవి అనేది ఒకటి ఉండడం వల్ల అది మనదాకా వచ్చింది.

ఆ చెవిలోకి ఏది ప్రుసరించడం వల్ల శబ్దం ఆకర్షింపబడిందో అదే శబ్దాకర్షిణి శక్తి. హృదయగతమైన చైతన్యమే క్రమంగా ప్రాణంలో, బుద్ధిలో, శరీరంలో ప్రవేశించింది. ఈ కనిపించే ప్రతీ ఇంద్రియానికి సూక్ష్మమైన భాగాలు లోపల ఉంటాయి. దాంట్లోకి ఈ

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

షైతన్యం ప్రవేశించాలి. అలా ప్రవేశిస్తే శ్రవణం దగ్గర శబ్దమనే ఆకర్షణ శక్తి పని చేస్తుంది. శబ్దకర్షణ శక్తి అంతరంగంలో ఉంటేనే చెవికి శ్రవణమనేది పచ్చింది. ఇప్పుడు చెప్పిన పదహారూ కూడా మనలోకి పనికి వచ్చేవే.

దేవివల్ల మనం బ్రతుకుతున్నామో దాన్ని తెలుసుకోవడమే శ్రీవత్స్రోపాసన.

నిత్యం ఆ తల్లి వల్ల బ్రతుకుతున్నాం కనుక మనం కృతజ్ఞత చెప్పుకోవాలి.

కృతజ్ఞత అంటే అంతా నాది కాదు నీదే అని అనడం. అదే అర్థం. న మమ ఇదే యజ్ఞం. ‘న మమ’ ఇది నాదు కాదు. కామాకర్షిణీ, బుద్ధాకర్షిణీ, అహంకారాకర్షిణీ అంటే నేను అనే భావాన్ని ఆకర్షించే ఆత్మ.

ఆత్మ నుంచి విస్తరమైన శక్తి ఇంద్రియాలన్నింటిని పని చేయస్తోంది కనుక దాన్ని తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయాలి.

ఈ విశ్వమంతా ఈ శక్తులతోనే నిండి ఉంది. నీ శరీరం కూడా ఈ శక్తులతోనే ఉంది. జాగ్రత్తగా వీటిని గమనించితే లోపలే చూడగలం. ఇక్కడ చెప్పబడే చక్రం పేరు సర్వ ఆశా పరిపూరక. ఆశ అంటే అన్ని ఆశలు తీర్చేస్తుంది. కాని ఆశ అంటే మరొక అర్థం దిక్కులు. సర్వాశాపరిపూరక అంటే అన్ని దిక్కులు వ్యాపించిన చక్రం. వ్యాపకశక్తి. పదహారు దళాలతో పూర్తి పద్మవికసన శక్తి సర్వాశాపరిపూరక చక్రంలో కనిపిస్తోంది. కనుక అన్ని ఆశలను తీర్చే శక్తి. మన ఆశలు-మంచి వస్తువును చూడాలని, మంచి వస్తువు తినాలని, మంచివాసన చూడాలని ఇలా శబ్ద, స్వర్ణ, రస, గంధ ఇంద్రియాలు ఉన్నాయి. ఇవ్వీ కూడా కామాకర్షిణీ, బుద్ధాకర్షిణీ, అహంకారాకర్షిణి యందే ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఇవి సరిగ్గా పని చేస్తే ఆశలు నెరవేరుతాయి. ఇక్కడ ఉండే యోగినుల పేరు గుప్త యోగినులు. ఆ 16 మంది దేవతలు ఎలా ఉంటారో చెప్పు.

విద్రుమ ద్రుమ సంకాశ సర్వదా హసితాననః

చతుర్భుజా స్త్రీనేత్రాశ్చ చంద్రార్థముకుటోజ్యలాః

చాపబాణో చర్యాఫ్లాద్గౌ దధానా దివ్యకాప్తయః

పగడపు చెట్లలా ఎర్రగా ఉంటారు. ఎప్పుడూ చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఉంటారు. నాలుగు చేతులు, మూడు కళ్ళతో ఉంటారు. మొత్తం 16 మందికి చంద్రలేఖలు ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాయి. వారి నాలుగు హస్తాలలో చాపము, బాణము, చర్యాము అంటే ఒక విధమైన డాలు వంటిది, ఖడ్గము దివ్యమైన కాంతులతో ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాయి.

భందాసురవధారాయ ప్రపృతాః కుంభసంభవ

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఈ ఆవరణలో వాళ్ళు అందరూ కూడా యుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. వీళ్ల చుట్టూ పదహారు మంది యోగినులు ఉన్నారు.

అటు తరువాత సప్తమపర్వం అష్టదళచక్రం. ఇక్కడ ఉండే యోగినుల పేర్లు గుప్తతరయోగినులు. వీళ్లు అనంగ శక్తులు అని చెప్పబడుతుంటారు.

సప్తమే పర్వణి కృతావాసా గుప్తతరాభిదాః
 అనంగశక్తయ స్వాచ్ఛా తాసాం నామాని మచ్ఛుణ
 అనంగకుసుమాఉ నంగమేఖలా చ ద్వితీయకా
 అనంగమదనాఉ నంగమదానాతురయా సహ
 అనంగరేభా చానంగవేగాఉ నంగాంకుశాపి చ
 అనంగమాలి స్వాపరా ఏతా దేవో జపాత్మిషః
 ఇత్తుచాపం పుష్పతరాస్పుష్పకస్యుక ముత్తులమ్
 బిఘ్రత్యేఉ దఫ్ఫవిక్రాన్తి శాలిన్యే లలితాజ్ఞయా
 భండాసురం ప్రతి త్రుద్ధాః ప్రజ్ఞలవ్య ఇవ స్థితాః
 వీళ్లు 1.అనంగకుసుమా 2.అనంగమేఖలా 3.అనంగమదనా
 4.అనంగమదనాతురా 5.అనంగరేభా 6.అనంగవేగా 7.అనంగాంకుశా
 8.అనంగమాలిని.

వీళ్లు కూడా జపాసుకుమాల వలే ఎర్రని కాంతులతో ప్రకాశిస్తుంటారు.

ఇక్కడ ఉండే చక్రేశ్వరి పేరు త్రిపురసుందరీ చక్రేశ్వరీ. ఈ చక్రం పేరు సర్వసంక్లోభణ చక్రం. సంక్లోభణం అంటే కలవరపాటు అని అర్థం. కలవరపాటు అంటే కలత అని కాదు కదలికలు.

మనకి ఏదైనా కావాలంటే ముందు కదలికలు రావాలి. నేను అనే భావన యొక్క కదలికలు ఉంటేనే అన్ని వస్తున్నాయి. సృష్టి అంతా కదలికలు(వైబ్రేషన్స్) మీద ఆధారపడి ఉండని కాశీర శైవ సిద్ధాంతం స్పుందశాస్త్రం అని ప్రత్యేక శాస్త్రాన్ని చెప్పింది. సర్వసంక్లోభణము అంటే ఇదే. క్లోభ అంటే కలవరపాటు. క్లోభ ఉండటం వల్ల పరిణామం అనేది జరుగుతుంది.

పెరుగులోంచి నెయ్య కావలంటే క్లోభ కలగాలి. సృష్టిలో ఏదైనా వస్తువు పరిణామం పొందాలంటే క్లోభ అనేది కావాలి. ఈ క్లోభ కలిగించే, మనస్సును కలవరపెట్టే అనంగశక్తి, కామనాశక్తి యొక్క విశేషాలే ఎనిమిది మంది దేవతలు. వీరి హస్తాలలో ఒక చేత్తో ఇక్క

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

చాపము అంటే చెరకువిల్లు, రెండవ చేతితో పూలహోరాలు, మరో రెండు చేతులతో పూలబంతి, నల్లకలువ ధరించి ఉంటారు. వీరు అనంగకుసుమాది దేవతలు. వీళ్ళు కూడా అమృతారి అజ్ఞను అనుసరించి భండాసురనేనలతో యుద్ధం చెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

అటు తరువాత ఆరవ ఆవరణలో చతుర్దశ త్రికోణచక్రం. చతుర్దశాలంటే బాహ్యంలో చతుర్దశ భువనాలే. ఈ చతుర్దశ భువనాధిదేవతలే వీళ్ళు. ఇక్కడ ఉండే దేవతలు సర్వసంక్లోభిణీ మొదలైనవారు.

ఈ చక్రం పేరే సర్వసౌభాగ్యదాయక చక్రం.

ఈ చక్రం సర్వసౌభాగ్యాలను ఇస్తుంది. ఇక్కడ ఉండే చక్రేశ్వరి పేరు త్రిపురవాసిని చక్రేశ్వరి. యోగినులు సంప్రదాయ యోగినులు. వీరే ఖద్గమాలలో చెప్పే కులయోగినీ దేవతలు.

‘సర్వసంక్లోభిణీ ముఖ్యా’ అని ఇక్కడ ఉండే దేవతలు పేర్లు చెప్పుతున్నారు.

చక్రరాజరథేష్ట్రస్య షష్ఠం పర్వ సమాప్తితాః
సర్వసంక్లోభిణిముఖ్యా స్పృంప్రదాయాభ్యాయా యుతాః
సర్వసంక్లోభిణీ చైవ సర్వవిద్రావిణీ తథా
సర్వాకర్షిణికాశక్తి స్పృష్టాంధోదినికా తథా
సర్వసమౌహినీ శక్తి స్పృష్టమృష్టానశక్తికా
సర్వజ్యుమ్మితి శక్తిశ్చ తథా సర్వపశంకరీ
సర్వరంజనశక్తిశ్చ సర్వోన్మాదనశక్తికా
సర్వాధసాధనశక్తి స్పృష్టమృతిపూరణి
సర్వమంత్రమయిశక్తి స్పృష్టమృతయంకరీ
ఇత్యేవం సప్తుందాయానాం నామాని కథితాని వై

- 1.సర్వసంక్లోభిణీ
- 2.సర్వవిద్రావణీ
- 3.సర్వాకర్షిణి
- 4.సర్వాంధోదిని
- 5.సర్వసమౌహినీ
- 6.సర్వసుంభినీ
- 7.సర్వజ్యుంభిణీ
- 8.సర్వపశంకరీ
- 9.సర్వరంజనీ
- 10.సర్వోన్మాదినీ
- 11.సర్వాధసాధనీ
- 12.సర్వసంపత్తిపూరణి
- 13.సర్వమంత్రమయి
- 14.సర్వద్వంద్వక్షయంకరీ.

వేణీకృతాస్తోమ స్మిన్నారతిలకోజ్యులాః
అతి తీప్రస్వభావాశ్చ కాలానలసమత్యేషః

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

వహిన్మాచాపం వహిన్మాబాణం వహిన్మారూప మసిం తథా
వహిన్మాచక్రాభ్య ఘలకం దధానా దీప్తవిగ్రహః
అసురేష్టం ప్రతి క్రుద్ధాః కామభస్మసముఢ్యవమ్
ఆజ్ఞాశక్తయ ఏవైతా లలితాయా మహాజనః

వీరు మహాతీప్రరూపంతో ఉంటారు. చక్కని జడలు ధరించి, దానిపైన చంద్రుని అలంకరించుకుని ఉంటారు. సింధూరతిలకాన్ని ధరించి, కాలాగ్నివంటి కాంతులతో ఉంటారు. వీళ్ళు అతితీప్రస్వభావం కలిగి ఉంటారు. వీళ్ళు ఆయుధాలు అగ్నిధనుస్సు, అగ్నిభాజము, అగ్నిమయమైన ఖడ్గము ధరించి, అగ్నితో కూడిన గుండ్రంగా ఉన్న డాలు పట్టుకుని ప్రకాశమంతమైన శరీరం కలిగినవారై భండాసురుని మీద మహా కోపంగా ఉంటారు.

మనలోపల ఉన్న తీవ్రమైన శక్తులు కూడా ఈ తల్లుల యొక్క దయలే.
వీళ్ళు ఆమ్య వారి యొక్క ఆజ్ఞాశక్తి స్వరూపాలు ఇక్కడ ఉండే తల్లి “త్రిపురవాసినీ చత్రేశ్వరి”.

ఈ మూడు ఆవరణలు అంటే పొడశదళ, అష్టదళ, చతుర్దశావరణలో ఉన్న దేవతలందరికి నమస్కరించుకుని, ఐదవ ఆవరణలోకి ప్రవేశిస్తున్నాం.
రథమంచమపర్వస్థాః కులోత్త్రాణ ఇతిస్మృతాః

ఇక్కడ ఉన్నవారుకులోత్త్రాణయోగినీ దేవతలు.

తాశ్చ స్ఫుటికసంకాశాః పరశుం పాశమేవచ
గదాం ఘుంటామణిం చైవ దధానా దీప్తవిగ్రహః
దేవద్విష మభికృద్ధా బ్రుకుటీకుటిలాననాః
ఏతాసామపి నామాని సమాకర్ణయ కుంభజ

వీళ్ళు స్ఫుటికము వంటి కాంతులతో ఉంటారు. ఇది పదిత్రికోణాల చక్రం. దీన్ని బహిర్దశార చక్రం అంటారు. బయట వున్న పది త్రికోణాలు ఇవి. లోపల మళ్ళీ పది త్రికోణాలు ఉన్నాయి. దానిని అంతర్దశారకచక్రం అంటారు. రెండు త్రికోణాలు అవ్వడం వల్ల. బహిర్దశారం, అంతర్దశారమని రెండు పేర్లు చెప్పారు.

బహిర్దశారంలోని దేవతలు స్ఫుటికం వంటి కాంతులతో ఉంటారు. వీళ్ళు ధరించే ఆయుధాలు పరశువు, పాశము, గద, గంట. దేవాంగోములైన రాక్షసుల పట్ల మహా త్రైధంగా ఉంటారు. వీరు కనుబోమ్మలు ముడివేసిన ముఖములతో సిద్ధంగా ఉంటారు.

శ్రీ లలతోషాభ్యాసమ్

వాళ్ళ పేర్లు వినవయ్యా! వింటే చాలు ఆనందం కలుగుతుందని చెప్పున్నారు అగస్త్యమహర్షికి హయగ్రీవస్వామివారు.

సర్వసిద్ధిప్రదా దేవీ సర్వసంపత్తి ప్రదా పునః
సర్వస్త్రియంకరి దేవీ సర్వమంగళకారిణీ
సర్వకామప్రదా దేవీ సర్వదుఃఖవిమోచనీ
సర్వమృత్యుప్రశమనీ సర్వవిఘ్నానివారిణీ
సర్వాంగసుందరి దేవీ సర్వసౌభాగ్యదాయినీ
దైత్యాః కథితా దేవ్యే దయయా పూరితాశయాః

- 1.సర్వసిద్ధిప్రదా
- 2.సర్వసంపత్త్వదా
- 3.సర్వస్త్రియంకరి
- 4.సర్వమంగళకారిణీ
- 5.సర్వకామప్రదా
- 6.సర్వదుఃఖవిమోచనీ
- 7.సర్వమృత్యుప్రశమనీ
- 8.సర్వవిఘ్నానివారిణీ
- 9.సర్వాంగసుందరి
- 10.సర్వసౌభాగ్యదాయినీ.

వీరంతా అమ్మవారి దయతో కూడిన ఆజ్ఞలను నెరవేర్చే దేవతలు.

ఈ చక్రం పేరు సర్వాంగసౌభాగ్యప్రశంకం. ఇది సర్వ ప్రయోజనాలను నెరవేర్చే చక్రము.
ఈ బహిర్దార చక్రానికి అధిదేవతగా ఉన్న చక్రేశ్వరి “త్రిపురాశీ చక్రేశ్వరి”.

తరువాత నాలుగవ ఆవరణ:

చక్రే తరీయపరుస్తా ముక్తాగౌర సమత్సిషః
నిగర్భయోగినీ నామ్నా ప్రథితా దశకీర్తితాః
సర్వజ్ఞా సర్వశక్తిశ్చ సర్వవ్యవర్యప్రదాయినీ
సర్వజ్ఞానమయా దేవీ సర్వవ్యాధివినాశినీ
సర్వధారాస్పరూపా చ సర్వపాపహరాతథా
సర్వానందమయా దేవీ సర్వరక్షాస్పరూపిణీ
దశమీ దేవతా జ్ఞేయా సర్వప్రీతఫలప్రదా

నాలుగవ ఆవరణలో ఉన్న యోగినులు నిగర్భయోగినులు.

ఇది అంతర్దారచక్రం. లోపల పది త్రికోణాలు.

అక్కడ ఉన్న దేవతల పేర్లు 1.సర్వజ్ఞా 2.సర్వశక్తి 3.సర్వవ్యవర్యప్రదాయినీ 4.సర్వజ్ఞానమయా 5.సర్వవ్యాధివినాశినీ 6.సర్వధారాస్పరూపా 7.సర్వపాపహరా 8.సర్వానందమయా 9.సర్వరక్షాస్పరూపిణీ. 10.సర్వప్రీతఫలప్రదా.

ఈ చక్రం పేరు సర్వరక్షాకరచక్రం. ఈ చక్రదేవతల్ని స్థారిస్తే అన్ని విధాలైన రక్షణలు

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

లభిస్తాయి. ఇక్కడ ఉన్న చక్రేశ్వరి “త్రిపురమాలినీ దేవత”.

ఏతా శృంతర్ముజా జ్ఞేయా వజ్రం శక్తిం చ తోమరం

చక్రం షైవాభిబ్రిథాణా భండాసురవదోద్యతా

వీరందరూ చతుర్ముజాలతో ప్రకాశిస్తుంటారు. వజ్రము, శక్తి, తోమరము, చక్రము, అనే నాలుగు ఆయుధాలు ధరించి భండాసురుని సంహరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

అటు తరువాత మూడవ ఆవరణ.

అథ చక్రేరథేంద్రస్య తృతీయం పర్వసంద్రీతాః

రహస్యమోగినీ నామ్మా ప్రభ్యాతా వాగధీశ్వరాః

అది ఎనిమిది త్రికోణాల చక్రం. దీనిపేరు సర్వరోగహరచక్రం. రోగాలు ఆధి, వ్యాధులని రెండు రకాలుగా ఉంటాయి. వ్యాధి శరీరానికి, ఆధి మనస్సుకి సంబంధించినది. ఈ జబ్బుల్ని తొలగించగలిగే దేవతలే వీళ్ళు. వీళ్ళు ఎనిమిది మంది రహస్యమోగినీ దేవతలు. వీళ్ళు వాగధీశ్వరులు. వీళ్ళే మనకి లలితాసహస్రం ఇచ్చిన దేవతలు. వీళ్ళంతా వాక్య శక్తులని చెప్పుబడుతున్నారు. వీళ్ళు ఎలా ఉంటారంటే

రక్తాశోకాప్రసూనాభా భాణకార్యకపాణయః

కవచభ్రస్త సర్వాంగో వీణాపుస్తకశోభితాః

అశోక కుసుమాల వలె ఎఱ్రగా ఉంటారు. వీళ్ళకి నాలుగు చేతులు. ఒక రెండు చేతుల్లో భాణము, ధనస్సును ధరించి ఉన్నారు. మిగిలిన రెండు చేతుల్లో వీణ, పుస్తకము ధరించి ఉన్నారు. వీళ్ళు వాగ్దీవతలు. వీళ్ళు శరీరానికి దివ్యమైన కవచము లున్నాయి. వీళ్ళ పేర్లు తలంచుకుంటే వాక్ శక్తి బాగా పని చేస్తుంది.

వశినీశైవ కామేశీ మోదినీ విమలా తథా

అరుణా చ జయిన్యాభ్యా సర్వోశీ కౌళినీ తథా

అష్టవేతా స్సుతా దేవ్యో దైత్యసంహోర హేతవః

1.వశినీ 2.కామేశ్వరీ 3.మోదినీ 4.విమలా 5.అరుణా 6.జయినీ 7.సర్వోశీ 8.కౌళినీ.

ఈ ఎనిమిది మంది వాగ్దీవతలు.

వాగ్దీవతలు అంటే జ్ఞాన దేవతలు. మన వాక్యులన్నీ అక్షరాల మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి.

‘అ’కారం నుంచి ‘హ’కారం దాకా ఉన్న అక్షరాలే. అ-హ ఈ రెండు మధ్యనే అన్ని అక్షరాలు ఉన్నాయి. అ-హ కి ఒక నాదం కలిపితే ‘అహం’ అయ్యాంది.

అక్షరాలన్నీ ‘అహం’లోనే దాగి ఉంటాయి. అ-హ ఈ మధ్యలో ఉన్న అక్షరాలు ఎనిమిది వర్ణాలుగా విభజన చేసారు. అ ఆ ఇ ఈ మధ్యర్థంచి అం అః వరకూ ఒక వర్ణం.

దీనిని ‘అ’ వర్ణము అన్నారు. తరువాత ‘క’ వర్ణం ఇలా

‘అ’ వర్ణమంటే – అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఓ, ఔ, అం అః

‘క’ వర్ణం – క ఇ గ ఘ జ

‘చ’ వర్ణం – చ ఛ జ ర్మ ఇ

‘ట’ వర్ణం – ట ఠ డ ఢ ణ

‘త’ వర్ణం – త థ ద ధ న

‘ప’ వర్ణం – ప ఫ బ భ మ

‘య’ వర్ణం – య ర ల వ

‘శ’ వర్ణం – శ ష స హ

అకారాది అక్షరాలను దిద్దుకుంటున్నప్పుడు దేవతలను ఉపాసించే జాతి భారతజాతి. అక్షరాలు అమ్మలు, అక్షరాలు పరమేశ్వరుడు.

ప్రతి అక్షరం ఈశ్వరస్వరూపం. మాతృకావర్షరూపిణి, మాలినీ హంసినీ మాతా. మాలినీ అంటే అక్షరమూల. మాతృకావర్షరూపిణి-అన్ని వాక్యాలకి ఇవే మాతృకలు. ఈ అక్షరాలు లేకపోతే మాటలు ఉంటాయా? మాటలు లేకపోతే బ్రతుకు ఉంటుందా?

ఇలా అ-వర్ణం నుంచి శ-వర్ణం వరకూ ఎనిమిది వర్ణాలు. వీరికి అధిదేవతలు వశినీ, కామేశ్వరీ, మోదినీ, విమలా ఇత్యాది దేవతలు. అలాగే వీరు మంత్రాధిదేవతలు కూడా. మంత్రాలు ఎన్నిరకాల భాగాలతో ఉన్నాయో అన్ని రకాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి.

వైదికమైనవైనా, తాంత్రికమైనవైనా మంత్రాలకు కొన్ని లక్ష్మాలు ఉంటాయి. వశినీ మంత్రాలు అంటే కొన్ని మంత్రాలు జపించడం వల్ల ప్రతికూలాలు అనుకూలాలు అయి పోతాయి. ఈ అనుకూలం చేసే మంత్రాలకి అధిదేవతలు వశినీ దేవతలు.

కామేశ్వరీ అంటే మన కోరికలు తీర్చే మంత్రాలు కొన్ని ఉన్నాయి. రోగం పోవడానికి ఒక మంత్రం, సంపదకోసం ఒక మంత్రం.

ఇలాగ కోరికలు తీర్చే మంత్రాలకు అధిదేవత ‘కామేశ్వరీ.’

దుఃఖం బాగా ఉన్నప్పుడు అవి తొలగించి మనస్సులో ఒక ఆనందాన్ని ఇవ్వాలి. మనస్సులో ఒక ప్రశాంతమైన ఆనందం రావాలంటే ఆనందకరమైన మంత్రాలు ఉన్నాయి. వాటికి అధిదేవతయే ‘మోదినీ’ దేవత.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆత్మజ్ఞానానికి అవరోధం చిత్తశుద్ధి లేకపోవడం. చిత్తం శుద్ధమైతే తప్ప ఆత్మజ్ఞానం అర్థం కాదు. చిత్తశుద్ధిని కలిగించే కొన్ని మంత్రాలు ఉన్నాయి. వాటిని జ్ఞానమంత్రాలు అంటారు. ‘విమలా’ అనే దేవత ఆ మంత్రాలకు అధిదేవత.

అరుణ అనేది అనురాగ ప్రసౌరాన్ని కలుగజేస్తుంది. కరుణ, అనురాగము ప్రేమ మొదలైనవి కలిగించగలిగే మంత్రశక్తులకు అధిదేవత అరుణ.

జయినీ అంటే ఆధిక్యాన్ని ఇచ్చే మంత్రాలు. ఎవరైనా సరే వారి రంగంలో అధికంగా ఉండాలని అనుకుంటారు. సమానానాం ఉత్తమ శ్లోకోస్తు.

అన్నిటికంటే ఎక్కువగా ప్రకాశించడాన్నే జయం అంటారు. ఆ జయకారకమంత్రాలకు అధిదేవత జయినీ. సర్వేశ అంటే అన్నిటియందు అధికారం కలిగియుండుట. ఈశ్వరత్వ మంచే లొంగదీసుకొని తన అధినంలో ఉంచుకోవడం. అలా ఇవ్వగలిగే శక్తులున్న మంత్రాలు ఉన్నాయి. వాటికి అధిదేవత సర్వేశ్వరీ.

తర్వాత కాళినీ. కుండలినీశక్తిని జాగ్రతం చేయగలిగే మంత్రశక్తులకు అధిదేవత కాళినీ.

అన్ని రకాల మంత్రాలను ఎనిమిది రకాలుగా విభజిస్తే ఎనిమిది రకాల అధిదేవతలు పడినీ కామేశీ ఇత్యాదులు. ఏ మంత్రాలు తెలిసినా తెలియక పోయినా ఆ పేర్లు తెలుసుకొని అమృతారికి నమస్కరిస్తే, ఆ మంత్రాధిదేవత లంతా అనుగ్రహిస్తారు.

సర్వోగహరచక్రాధిష్టాత్రి అయిన ఆ తల్లికి నమస్కరించుకొని తరువాత ఎనిమిదవ అవరణలోకి ప్రవేశిస్తున్నాం.

అథ చక్రరథేంద్రస్య ద్వీతీయం పర్వసంత్రైతాః
తిప్ర స్త్రిపీరనిలయ అష్టబాహసమన్వితాః
చాపబాణో పానపాత్రం మాతులుంగం కృపాణికామ
ఘలకం నాగపాతం చ ఘుంటాం చైవ మహాధ్వనిమ్
ఖిభ్రాణా మదిరామత్తా అతిపూర్వ రహస్యకాః
కామేశీ చైవ వజ్రేశీ భగవాలి నృధాత్ర పరా
తిప్ర ఏతాస్మృతా దేవ్యే భండశాసన తత్పరాః
లలితా సమమాహత్మ్య లలితా సమతేజసః
ఏతాస్తు నిత్యం శ్రీదేవ్యా అంతరంగాః ప్రకీర్తితాః

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

అది త్రికోణ చక్రం. అక్కడ ముగ్గురు దేవతలు ఉంటారు. వారు మహాకామేశ్వరీ, మహావజ్రేశ్వరీ, మహాభగమాలినీ. వీరికి ఎనిమిది చేతులు ఉంటాయి.

వీరి చేతుల్లో ఆయుధాలు చాపము, బాణము, పొనపాత్ర, మాతులుంగము, ఖడ్గము, దాలు, నాగపాశము, ఘుంట. వీరికి అతిపూర్వరహస్య యోగినులు అని పేరు. ఇక్కడున్న చక్రేశ్వరికి పేరు “త్రిపురాంబా చక్రేశ్వరి”. అమ్మవారి యొక్క ఆయుధ దేవతలైన చాపినీ, పాశినీ, అంకుశినీ ఇత్యాది ఆయుధ దేవతలు కూడా వీరి చుట్టూ ఉంటారు. ఆయుధ దేవతలంటే అమ్మవారు ధరించిన ఆయుధము యొక్క దేవతలు.

పీరు అమ్మవారికి అంతరంగికులు. దీనికి సర్వసిద్ధిప్రదచక్రమని పేరు.

తరువాత తొమ్మిదవ ఆవరణ అయిన బిందుచక్రం. దీన్ని ఆనందమయపీరము అంటారు. ఇదే సర్వానందమయచక్రం. సత్త చిత్త ఆనందమయమైన పరబ్రహ్మస్థితియే అభండానందము. అక్కడున్నది కేవల పరబ్రహ్మస్వరూపం. పరబ్రహ్మ, పరబ్రహ్మ యొక్క శక్తి. ఈ రెండు విడిగా ఉండవు. పీరు దీపం, కాంతి వలె ఉంటారు.

అక్కడ అమ్మవారు అమ్మవారి ఒడిలో మహాకామేశ్వరీ కామేశ్వరాత్మకమైన శివశక్త్యులు ప్రాపిణియైన తల్లిగా గోచరిస్తుంది.

మనం చెప్పుకున్న కామాకరిణీ, బుద్ధాకరిణీ ఇవన్నీ లోకంలో వ్యవహరింప బడుతూ ఉన్నవే. ఇవి ఉంటేనే బయట ఉన్న లోకమైనా, లోపల ఉన్న లోకమైనా నదుస్తోంది. ఇంక ఏ లోకాలైనా పైన వివరించిన ఎనిమిది ఆవరణలలోనే ఉన్నాయి.

ఈ లోకాలన్నిటికి పైన ఒకావిడ ఉంది. ఆవిడ బిందుపీరనిలయా.

లోకాలకి అతీతంగా ఆవిడ ప్రకాశిస్తోంది కనుక - ‘లోకాతీత లావణ్యాత్ లలితా’ అని మత్స్యపురాణం చెప్పేంది. ఎనిమిది లోకాలైతే ఎనిమిది లోకాలకు అతీతంగా ఉన్న తల్లి లోకాతీతా, గుణాతీతా, సర్వాతీతా, శమాత్మికా అయిన పరబ్రహ్మస్వరూపిణియే లలిత.

లలిత అంటే లోకాలన్నిటికి అతీతమైన సౌందర్యం. అదే లోకాలన్నిటిలో ప్రసరించింది. లోకంలో ప్రసరించింది కాని లోకానికి పరిమితమై కూర్చోలేదు.

అదెలాగంటే సూర్యకాంతి కిటికీలోంచి ఇంట్లోకి వచ్చింది. సూర్యకాంతి ఎక్కడుందంటే మా ఇంటి కిటికీలో ఉందని చెప్పామా! కిటికిలో ఉన్నది సత్యమే. కాని ఆ సూర్యకాంతి కిటికికి పరిమితమై లేదు. అది అభండమైనది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

కాబట్టి ఎన్ని ఆవరణలైనా ఎనిమిది లోకాలలోనే ఉంటాయి. మనలోనూ ఉంటాయి. ఆ ఎనిమిది ఆవరణలకి అతీతం బ్రహ్మరంత్రస్తానంలో సహస్రారంలో ఆ పరాశక్తి ప్రకాశిస్తూ ఉంది. అవిడ వెలగే మన శరీరమంతా ప్రసరిస్తోంది. వీటన్నిటికి అతీతంగా భాసిస్తున్న ఆ షైతణ్యాన్ని చూస్తే దాని వల్లనే మన శరీరంలో సప్తధాతువులు, ఇంద్రియాలు, ప్రాణ శక్తులు, బుధిశక్తులు ఇత్యాదులన్ని పనిచేస్తున్నాయి. అవిడే అఖండాతృస్వరూపిణీ. అన్ని దాని వల్ల పని చేస్తుంటే ఆ మనులన్ని వినియోగించుకొంటున్నాం గానీ, అన్ని పనులకు హేతువైన ఆ అనంతశక్తి స్వరూపిణిని మాత్రం తెల్పుకోలేకపోతున్నాం.

అమృతారు సమిష్టి కుండలినీ స్వరూపిణి. ప్రతి వ్యక్తిలోనూ, ప్రతి జీవునిలోను కుండలినీ స్వరూపంగా అమృతారు వ్యాపించి ఉన్నారు. అమృతారు స్వరూపంలో శబ్దరూపము, యంత్ర రూపము, విగ్రహరూపము, కుండలినీ స్వరూపం, తత్త్వరూపము అని ఐదు సౌందర్య ములున్నాయి. ఆ అయిదు సౌందర్యాలే సౌందర్యలహారి. ఈ సమిష్టి కుండలినీ స్వరూపిణి అయిన జగదంబిక ఈ తొమ్మిది ఆవరణలను సృష్టించింది.

సప్తచక్రాలకి, యోగపరంగా మన శరీరంలో ఉన్న చక్రాలకి సమన్వయం ఉంది. అమృతారు సృజన ఏ విధంగా జరిగిందో వర్ణిస్తూ...

‘ఇహశ్వదయస్పముద్రాశ్చ తాలుమూలేన సాం సృజేతే’

మొదటి ఆవరణలో చతురప్రంలో సిద్ధదేవతలు, మాతృకాదేవతలు, ముద్రాదేవతలు మొత్తం ఇరవై ఎనిమిది మంది. వీరితో కూడిన త్రిలోక్యమోహనమనే చతురప్ర చక్రాన్ని అమృతారు ‘తాలుమూలేన’ అనగా అమృతారి దవదల నుంచి సృజించింది. కాని ‘మూలేన’ అనే పదానికి, మూలాధారం నుండి అని కూడా స్నేహితించవచ్చు.

కొన్ని గ్రంథాలలో మూలాధారమని, కొన్ని గ్రంథాలలో ‘తాలుమూలేన’ అని ఉంది. ఈ దెండు భాగాల నుంచి అమృతారు ఈ దేవతలను ఆవిష్కరించినట్లు చెప్పవచ్చు. కాని తరువాత తెలియజీనిన చక్రాలను ఆధారం చేసుకుంటే మూలాధారం నుంచి త్రిలోక్య మోహన చక్రాన్ని సృజించింది అని అర్థమౌతుంది. కనుక సమిష్టికుండలీ స్వరూపిణి అయిన ఆ తల్లి సృజించినది మూలాధార చక్రం నుండే.

అటుతర్వాత...

స్వాధిష్టాన ప్రదేశేన సుధాసూతి కలాపయా

స్వాధిష్టాన చక్రం మూలాధారం పైన ఉంటుంది. దాని నుంచి సృష్టించింది పదవోరు

దళాలతో ఉన్న రెండవ ఆవరణ సర్వాశపరిషారక చక్రం.

అటు తరువాత ‘మణిపూరేణ సర్వసంక్లోభణాభిధమ్’-సరిగ్గా నాభి ప్రాంతంలో ఉన్న మణిపూరకచక్రం నుంచి సర్వసంక్లోభణమనే మూడవ ఆవరణ ఎనిమిది దళాల పద్మమును సృజించింది.

అటు తర్వాత...

అనాహత మహాచక్రాల్లితాయాస్పముద్గతమ్

సర్వసౌభాగ్యదం నామ తత్థా దేవ్య శృతుర్దశ

అనాహత చక్రం హృదయం వద్ద ఉంటుంది. అక్కడ నుండి పద్మాలుగు త్రికోణాల సర్వసౌభాగ్యదాయక చక్రాన్ని సృజించింది.

అజ్ఞాచక్రాన్నిహేతాన్య శృత్కం సర్వార్థసాధకం

విశుద్ధచక్రా దీశాన్య స్పర్శరక్షాకరాభిధమ్

అటు తర్వాత విశుద్ధి చక్రం, అజ్ఞాచక్రం నుండి క్రమంగా సృజించినవి బహిర్దశారచక్రం, అంతర్దశారచక్రం. బహిర్దశారచక్రాన్ని అజ్ఞాచక్రం నుండి సృజించింది. విశుద్ధి చక్రం నుండి అంతర్దశారచక్రాన్ని సృజించింది. ఇవి కొంచెం పైకీ క్రిందకి అయినట్లు కనిపిస్తాయి కానీ దాని మర్మాలు దానికి ఉన్నాయి. పది త్రికోణాలతో కనబడుతున్న బహిర్దశారచక్రం అమృవారి యొక్క అజ్ఞాచక్రం నుండి వచ్చింది.

ఇది సర్వార్థసాధక చక్రం.

సర్వరక్షాకరం అనబడే అంతర్దశారచక్రం అమృవారి విశుద్ధి చక్రం నుండి సృజించ బడింది. అటు పై బ్రహ్మరంధ్రం నుంచి సృజించబడింది సర్వరోగ హర చక్రము. ఈ సర్వరోగహర చక్రమే వశిన్యాది వాగ్దేవతలతో కూడిన చక్రం. ఇది ఎనిమిది త్రికోణాల చక్రం. అటు తర్వాత త్రికోణ చక్రాన్ని అమృవారు సృజించారు. ఇది సర్వసిద్ధికరచక్రము.

ద్వాదశాస్త్రమహాచక్రా ల్లితాయా స్పముద్గతమ్

సర్వసిద్ధికరం చక్ర తత్థా దేవ్యశృతువాః

ద్వాదశాంతమహాచక్రాః. ఆ సహస్రానికి చేరే లోపల బ్రహ్మరంధ్రం నుంచి సహస్రారం మధ్యలో ద్వాదశాంతము అనే స్థానం ఉంది. అక్కడ నుండి అమృవారు సృజించినది సర్వసిద్ధికరము అనే త్రికోణ ఆవరణ.

చివరకి ఏ బిందువైతే ఉందో అదే మూలస్థానమైన సహస్రారం. అక్కడ నుండి సృజించబడినది బిందుచక్రం. దీనినునుసరించి, మన శరీరానికి, శ్రీచక్రానికి ఉన్న సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

సమన్వయం పరిశీలించవచ్చు. కనుక శరీరమే శ్రీ చక్రం. విశ్వచక్రం, వృక్షచక్రం, మనం ఉపాసించే శ్రీచక్రం మూడూ ఒక్కటే.

ఈ సమన్వయాన్ని సాధించడానికి ఉపాసన, జపం, ఇత్యాదులు చెప్పబడుతున్నాయి. అన్నిటిలోను ఆ బిందువులో ఉన్న తల్లే ఉన్నప్పుడు అన్నిటిని ఎందుకు ఫూజించడం? ఒక్క బిందువులో ఉన్న తల్లినే పూజిస్తే సరిపోదా! అని అనరాదు. లోకంలో ఉన్నాం గనుక లోకం ఉన్నదంతా ఆ బిందువు యొక్క కాంతే అనే ఎరుకతో మనం ఆరాధించాలి. అప్పుడు ప్రపంచమంతా అమృతమయంగా కనిపిస్తుంది. ప్రపంచమంతా అమృతమయంగా చూడడమంటే ప్రపంచాన్ని నిరసించడం కాదు.

ప్రపంచమంతా అమృతమయమే అని తెలుసుకోవాలి. పదిరకాల ఆభరణాలు కనపడితే అన్నిటిలో ఒకే రకమైన బంగారం ఉండని చెప్పారు. అదే విధంగా ఈ ప్రపంచం రకరకాల

ఆభరణాలుగా కనపడుతున్న అన్నిటా ఒకటే బంగారం. ఆ బంగారమే అమృతారు అనే పరమాత్మ. ఆవిడ ఉండడం వల్లే వీటన్నిటికి విలువ, చెలామణి, కదలిక ఉన్నాయి.

ఈ శరీరంలో ఉన్న ఆవరణలకుగాని, ప్రపంచంలో ఉన్న ఆవరణలకుగాని వీటన్నిటికి ఆ తల్లే ఆధారం. ఆ వెలుగే ఇదంతా అని తెలుసుకోవాలి.

అమృ అనే దీపకాంతే ఈ ప్రపంచమంతా ప్రకాశిస్తున్నదని తెలుసుకొంటే పని చేసే ప్రతి శక్తి ఆ పరాశక్తిస్తురూపించే. అది తెలుసుకోవడమే శ్రీచక్ర ఆరాధన. క్రమంగా ఆరాధించి అందులో సర్వాన్ని లయం చేసేస్తాం. అదే

అరుణం కరుణాతరంగితాశ్శీం

ధృతపాశాంకుశ పుష్పబాణ చాపాం

అణిమాదిభిరావృతాం మయుష్మిః

అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్

ఆవిడ అసలు సూర్యాఖింబం. ఆవిడ నుండి వచ్చిన కిరణాలే ఇప్పటి వరకు చెప్పబడ్డ దేవతలు. కిరణాలలో మొదటి కిరణం అణిమా. తరువాత మహిమా ఇవన్ని కిరణాలు. ఇన్ని కిరణాలకి మూలమైన జ్యోతి అమృతారు. కనుకనే అణిమాదిభిరావృతాం మయుష్మి - అణిమా మొదలైన కిరణాలతో కూడిన ఆ తల్లి ఎవరో చెప్పు 'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్' అన్నారు.

'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్' అంటే అర్థం లౌకికంగా నేను భావిస్తున్నానని

మాత్రమే కాదు. అవిడ ఉండడం వల్లన అహం అనే స్వరణ ఉంది. ఈ 'అహం' అవిడదే అని నేను భావిస్తున్నాను. ఇదే 'అహం బ్రహ్మస్తు'. ఆ బ్రహ్మము బిందువు.

ఆ తల్లి వల్ల వచ్చినదే 'అహం'. ఆ వచ్చిన అహం లోకాలంతటా విస్తరించింది.

అహమే వెలుగు. అహం శరీరం మీద ఆరోపిస్తే అనుభూతి వస్తుంది. అహం వస్తువు మీద ఆరోపిస్తే ముమ అనే భావం. 'అహం' దేని మీద ప్రసరిస్తుందో అదే 'ముమ'.

వీడు నా శత్రువు, వీడు నా మిత్రుడు. వాడు నా వాడు, వీడు నా వాడు ఇత్యాదులన్ని 'ముమ'తోనే కూడి ఉన్నాయి. ఈ 'ముమ' అనే కాంతికి కారణం 'అహం'. ఐతే 'అహం' అనే వెలుగుకి కారణం బ్రహ్మము. అది తెలుసుకొని అహస్తి ప్రసరించే వస్తువుల మీద కాకుండా దేని వల్ల వచ్చిందో దానితో సమన్వయించడమే 'అహం బ్రహ్మస్తు'.

అదే 'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్'. ఇది చాలా తేలికగా అర్థమైనట్టు ఉంటుంది. వేదాంతం యొక్క లక్షణమే అది. శ్రద్ధగా విని సాధన చేస్తే తెలుస్తుంది.

'అహం బ్రహ్మస్తు' భావనే 'అహమిత్యేవ విభావయే భవానీమ్'. ఉపాసనా, ఉపనిషత్తు రెండూ వేరు కాదని దర్శించిన శంకరభగవత్సాములవారు ఏ ఉపనిషత్తుతిపాద్యమైన 'అహం బ్రహ్మస్తు' అని ప్రతిపాదించారో అది పుస్తకాలు చదివితే రాదని ఆయనకి తెలుసు.

'ఈశ్వరానుగ్రహోదేవ పుంసామద్వైతవాసనా' అని చెప్పినట్టగా అది కేవలం భగవదారాధన వల్లే వస్తుంది.

తత్త్వము తెలుసుకొని ఎవరు ఉపాసిస్తారో వారికి ఉపనిషత్తు సిద్ధి లభిస్తుందని చెప్పారు. ఈ తత్త్వం ముందే తెలియకబోవచ్చు. అసలంటూ మొదలు పెడితే ముందు పాపక్షయం అవుతుంది. పాపక్షయం అవుతున్న కొద్ది తత్త్వం తెలుసుకొనే యోగం వస్తుంది. అప్పుడు చిత్రపుద్ది ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు అమృవారే అనుగ్రహిస్తారు. ఉపాసనని, ఉపనిషత్తుని సమన్వయించిన శంకరుల వారు శ్రీవిద్యని ఈ విధంగా ప్రతిష్ఠింపజేసారు.

ఎప్పుడైతే త్రిపురాలయందు వ్యాపించిన అజ్ఞానం నశించిందో అంటే ఆ వెలుగు వల్ల ఇప్పున్న వెలుగుతూ ఉంటే ఆ వెలుగుకి కారణమైనది ఒకటుందని తెలుసుకోవడమే త్రిపురానురసంహరం.

అది జరగ్గానే త్రిపురసుందరీ సాక్షాత్కారం లభిస్తుంది. అదే త్రిపురానుర సంహరం, త్రిపురసుందరి, త్రివిక్రమ మూడు తత్త్వాల యొక్క అర్థం.

శ్రీచక్తంలో ఈ తొమ్మిది ఆవరణలని మూడు మండలములుగా విభజన చేసి చూపిస్తారు. అవే చంద్రమండల, సూర్యమండల, అగ్నిమండలాలుగా మనకి కనిపిస్తున్నాయి.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ఈ మూడు మండలములే మూడు జగత్తుల్లో వ్యాపించినవి. ఈ మూడు మండలాలే స్నాల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలకి హేతువులైనవి. తొమ్మిది ఆవరణలతో కూడిన ఈ మూడు మండలములే ప్రపంచమంతా సూర్యచంద్రాగ్ని తేజస్సులుగా ప్రకాశాన్నిస్తున్నాయి.

యదాదిత్యగతం తేజో జగద్భూసయతేభిలం

యచ్ఛంద్రమసి యచ్ఛాగ్ని తత్త్వేజో విధిమామకమ్

సూర్యచంద్రాగ్నుల యందు వ్యాపించిన పరంజ్యోతిని నేనే అని చెప్పాడు కృష్ణపరమాత్మ ఈ మూడింటి యందు వ్యాపించిన పరంజ్యోతే బిందుస్థానమందు ప్రకాశించే లలితా మహాత్రిపురసుందరి. బిందుస్థానంలో ఉండే చక్రం సర్వానందమయచక్రం. ఇక్కడ ఉన్న చక్రేశ్వరి మహాత్రిపురసుందరి

బిందుస్థానంలో మహాత్రిపురసుందరి ఒక్క అమృవారే ఉన్నారని చెప్పాం కాని ఆ బిందుపుకి త్రికోణానికి మధ్యలో స్థలం ఉంది. ఆ స్థలంలో కొంతమంది దేవతలు ఉంటారు. వీరంతా బిందువు చుట్టూ కూర్చుని ఉంటారు.

ఈ ఆకారాన్ని కూడా ఒక త్రికోణంగా కొందరు లెక్క వేసారు. దాన్ని ఎలా చెప్పారంటే శ్రీచక్రాన్ని పై నుంచి గమనిస్తే ముందుగా బిందువు తరువాత ఒక త్రికోణం మొదలైంది. అక్కడ్నుంచి క్రమంగా గమనిస్తే ఐదు త్రికోణ ఆవరణలు వచ్చాయి. బిందువు ఆ పరమాత్మ యొక్క స్వరూపం.

పరమాత్మ అంటే పరమాత్మ యొక్క శక్తి.

ఆయన ఇచ్ఛా, జ్ఞాన, క్రియాత్మకంగా విస్తరించాడు కనుక త్రికోణాలస్తే శక్తి చక్రాలు. బిందుచక్రాలు నాలుగు ఉన్నాయి. ముందు బిందు చక్రం. తరువాత రెండవ బిందు చక్రం అప్పుడళచక్రం. ఇది కూడా బిందుచక్రమే.

ఓహశదకచక్రం మూడవది. చతురప్రం కూడా వృత్తచక్రమే. వృత్తాన్ని విస్తరింపజేస్తే చతురప్రం కనుక, అనంతం చతుర్భిక్షుల యందు విస్తరిస్తే చతురప్రం అయ్యాంది. కనుక బిందు చక్రాలు నాలుగు వచ్చాయి.

చతుర్భిః శ్రీంతైశ్చివయవతిభిః పంచభిరపి
ప్రభిన్నాభి శ్శంభో ర్నవభి రపి మూల ప్రకృతిభిః
చతుశ్శ్వారింశ ద్వాసుదళ కళాత్రివలయైః
త్రిరేఖాభిస్సార్థం తప శరణకోణః పరిణతా

అని శంకరులు సౌందర్యలహరిలో చెప్పారు. అంటే బిందువు తరువాత ఒక త్రికోణం

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

తీసుకొని అక్కడ్దించి అన్ని త్రికోణాలని కలిపితే 43 వస్తాయి.

ఈ 43 త్రికోణాలకి మరొక అద్భుతమైన సమన్వయం నటరాజు దమరుకం ప్రోగించి నపుడు వచ్చినవి మొత్తం 43 అక్కరాలు. నటరాజు ఆకారానికి, శ్రీచక్రానికి సమన్వయం ఉంది. చిదంబరమైత్రంలో ఉన్న తల్లి శివకామసుందరి. అవిడ దహరాకాశరూపిణి.

నటరాజ ఆకృతికి, శ్రీచక్రానికి ఉన్న అనుబంధాన్ని ఆగమశాస్త్రం చెప్పింది.

అమ్మవారు బిందువు దగ్గర ఉంది. ఆ తర్వాత త్రికోణం లోపల కొంతమంది దేవతలు ఉన్నారు.

పునశ్చహృదయాకాశం సృష్టి మార్తాండబైరవమ్

అమ్మవారు తన హృదయాకాశంలోంచి మార్తాండబైరవపుడ్ని సృష్టి చేసారు. బైరవుడు అంటే పరమేశ్వరస్వరూపుడు అని అర్థం చేసుకోవాలి. బైరవ అంటే భరత్వ రమణత్వ వమనత్వ కారకుడు బైరవుడు అనగా సృష్టి స్థితి లయకారకమైన ఈశ్వరశక్తి.

బైరవ అంటే నాదశక్తిస్వరూపుడు అని కూడా అర్థం. అమ్మవారు హృదయాకాశం నుంచి వచ్చిన బైరవుని పేరు మార్తాండబైరవుడు.

మార్తాండుడు అంటే సూర్యభగవానుడు. ‘మార్తాండబైరవారాధాయ’ అని లలితా సహస్రనామం. ఆయన ఆకాశంలోంచి వస్తాడు.

ఆ సూర్యుడు కూడా అమ్మవారి తేజస్సు వల్లే వచ్చాడు కనుక ఆ శ్రీచక్రంలో అక్కడ మార్తాండ మండలాన్ని అమ్మవారు హృదయంలోంచి తీసింది. అందులోంచి 15 మందిని సృష్టి చేసింది.

శివుడు త్రిపురాసుర సంహోదనికి బయలుదేరినపుడు ఆయన రథానికి రెండు చక్రాలు సూర్యుడు, చంద్రుడు అని చెప్పారు. చక్రం బట్టి త్రోవ ఏర్పడుతుంది. సూర్యచంద్రుల బట్టి మనకి పగలు, రాత్రి ఏర్పడుతోంది. దాన్ని బట్టి వారం, పక్కం, మాసం, సంవత్సరం, బయలువులు, యుగాలు, కల్పాలు. అన్ని వారి మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి.

కానీ ప్రధానంగా కాలగణానికి ఎవరు ఆధారం?

చంద్రుడని చెప్పినా చంద్రుడికాంతి కూడా సూర్యుడి వల్లే వస్తోంది. అమ్మవారు ఈ జగత్తంతటిని నడపడానికి కాలశక్తిని సృజించింది. అందుకే మార్తాండబైరవుని నుండి పదిహేను తిథిదేవతల్ని తీసింది. మాసంలో ఉన్నది ఇటు పదిహేను, అటు పదిహేను తిథులే. పాంచమి నుంచి పూర్ణిమ వరకూ ఎవరు ఉన్నారో వాళ్ళే విలోముక్రమంలో అటు నుంచి ఆమృతం అపుతారు. అప్పుడు కృష్ణపక్కం వస్తుంది. ఈ పదిహేనే ఆధారం. ఈ

శ్రీ లలితాంబానానమ్

పదివేసు చంద్రకళల వృద్ధి బట్టి నిర్ణయింపడతాయి. సౌరమానంలో కూడా కాలానికి సూర్యాంప్రథానం చేసుకొని సూర్యుని వెలుగుతోనే చంద్రకళలు మనకి లభిస్తున్నాయి కనుకనే మార్తాండమండలంలోంచే అమృవారు

తతః షోదశసంఖ్యాతస్యురాంధ్రిష్టా సముద్ధతాః

అమృవారి స్వరూపమంతా అక్షరస్వరూపం. మాతృకాస్వరూపమే. ప్రథానంగా ఎనిమిది మంది వాగ్దేవతలే కాదు. ఇందులో సర్వ అక్షరాలకి మూలమైనవి పదహారు అక్షరాలు. అవి 'అ'కారం నుంచి 'అం అః'. ఈ పదహారు తిథి దేవతలు.

కామేశ్వరీ మొదలైన తిథి దేవతల్ని ఇక్కడ తెలియజేస్తున్నారు. ఈ దేవతలు అనుకూలిస్తే మన బ్రతుకులు బాగుంటాయి. మనం కాలాన్ని దేవతగా ఉపసించాం. కాలాన్ని శ్రీ రూపంలో చెప్పే కాళి. కాలాన్ని పురుషరూపంలో చెప్పే మహాకాల. మనం చూసే ప్రతిశక్తి కాలం మీద ఆధారపడి ఉంది. కాలంలో జరిగే ఒక్కక్రూ పరిణామంలో ఒక్కక్రూ శక్తి ఉంటుంది. ఒక్కక్రూ తిథికి ఒక్కక్రూ శక్తి ఉంటుంది. ఒక్కక్రూ బుతువులో, ఒక్కక్రూ మానంలో ఒక్కక్రూ తిథికి ప్రత్యేక శక్తి ఉంటుంది. ఆ మానంలో, ఆ పక్షంలో, ఆ తిథిలో ఏం చేయాలనే విజ్ఞానం మనకి ఉంది.

కాలాంధి దేవతలు షోదశనిత్యాదేవతలు. శ్రీవిద్య హృద్యవిద్య అని ఎందుకు చెప్పారంటే దశమహావిద్యల స్వరూపాలు శ్రీవిద్యలోనే ఉన్నాయి. దశమహావిద్యలో మాతంగి విద్యయే శ్రీవిద్యలో శ్యామలా, రాజమాతంగి అని చెప్పబడుతుంది. బగళాముఖీ విద్యయే వారాహీ దేవిగా చెప్పబడుతోంది. దశమహావిద్యలలో కాళి అని చెప్పబడే అమృవారే షోదశనిత్యా దేవతల ఆరాధనలో ఉంది.

ఈ దేవతని చంద్రకళ అని చెప్పారు. చంద్రుడు అమృత, రసప్రదాయకుడు. ఓషధి కారకుడు. చంద్ర అంటే సౌమ్యరూపం. కానీ వచ్చింది మాత్రం మార్తాండమండలంనుండి. మార్తాండమండలం వల్లే చంద్రుడు వెలుగుతాడనే జ్ఞానం ఎంత అద్భుతంగా వైదిక విజ్ఞానంలో ఉందో దీన్ని బట్టి తెలుస్తుంది. ఈ పదివేసు మంది తిథినిత్యాదేవతల్ని నమస్కరించుకుంటే కాలం అనుకూలిస్తుంది.

కామేశీ భగమాలా చ నిత్యకీన్నా తద్దైవచ
భేరుండా పచ్చివాసిన్య మహావజ్రేశ్వరీ తథా
దూతీ చ త్వరితా దేవీ నవమీ కులసుందరీ

నిత్యా నీలపతాకా చ విజయా సర్వమంగళా
జ్యోలామాలినికా చిత్రా దశపంచ చ కీర్తితాః
వీతాభి స్ఫురితా దేవీ సదా సేవైక బుధిభిః

- 1.కామేశీ 2.భగుమాలినీ, 3.నిత్యకీణిన్మా 4.బేరుండా 5.వహిష్మాహినీ 6.మహావల్మిక్ష్మరీ
- 7.శివదూతి 8. త్వరితా 9.కులసుందరీ 10.నిత్యా 11.నీలపతాక 12.విజయా
- 13.సర్వమంగళా 14.జ్యోలామాలినీ 15.చిత్ర. ఈ నిత్యాదేవతలలో మార్పులు వస్తూ ఉంటాయి.

పాండ్యమిలానే విదియ ఉండదు. అలా పూర్తిమ వరకూ మారతాయి. అలాగే పొర్కమి తరువాత పాండ్యమి నుంచి అమృతాస్య వరకూ కనిపెస్తుంది. మారుతున్న కళలకి ఆధారంగా ఉన్న మారని ఒక కళ పదహారవది అదే పంచదశీమంత్రానికి లక్ష్మీమైన “షోడశీ”.

ఈ కళనే సాంధ్యకళ, చంద్రకళ అని అంటారు.

ఈ తల్లికి మరో నామం “లలితామహానిత్యా”. ఆవిడ మారదు. ఆవిడ వల్ల అవన్నీ మారుతున్నాయి.

మారుతున్న జగత్తు కాలం మీద ఆధారపడి ఉంది. వస్తువు కూడా అంతే. ఒక కాలం లో ఉద్ఘావించింది మరొక కాలంలో పూర్తయిపోతోంది. కనుక పరిణామమంత్రా కాలాన్నే ఆధారం చేసుకొని ఉంది. ఈ పదిహేను పరిణామశక్తులు. ఈ పదిహేన్నించీకి ఆధారమైనది అపరిణామమైన పరబ్రహ్మశక్తి. ఆవిడే పదహారవదైన షోడశీ అయిన లలితామహాత్రిపుర సుందరీ స్వరూపం.

ఈ పదిహేనుమంది తిథినిత్యాదేవతలు బిందువలో ఉన్న అమృతారి చూట్టూ త్రికోణం లోపల ఉంటారు. ఇప్పుడు అమృతారి నుండి మరికొంత మంది వచ్చారు. వారు -

అంగదేవ్యశ్శ షట్టస్యా హృదయాచ్ఛిరసోపి చ

అమృతారి నుంచి మొత్తం ఆరుగురు అంగదేవతలు వచ్చారు. మంత్రజపం చేసేటప్పుడు అంగన్యాసుంలో ఉపాసించే దేవతలు. అంగన్యాసుం మంత్రానికి కవచంలా కాపాదుతుంది. అది చేస్తే మంత్రసిద్ధి లభిస్తుంది.

‘షడంగదేవతాయుక్తా పాండ్యమైపరిపూరితా’ అని లలితాసహస్రనామం.

అమృతారి చూట్టూ ఈ అంగదేవతలు ఉన్నారు.

ఆ షడంగదేవతలే ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నారు.

వాళ్ళు 1.హృదయదేవి 2.శికోదేవి 3.శిఖాదేవి 4.కవచదేవి 5.నేత్రదేవి 6.అప్రుదేవి.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

వీరిని నమస్కరించుకుంటే రక్షణ లభిస్తుంది.

వీరు క్రమంగా ఆగ్నేయ, తఃశాస్య, నైరుతి, వాయువ్య, మధ్యభాగం, చుట్టూ వ్యాపించి ఉంటారు. వీరంతా ‘సుతీక్ష్ణాయుధమణ్ణితాః’ - ఆరుస్తానాలలో తీక్ష్ణమైన ఆయుధాలని ధరిస్తూ భండాసుర పైస్తుసంహోరానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఇంతవరకూ అమృవారే ఇదంతా సృష్టించారు.

“మీరు కూడ ఏదైనా చేయండి” అన్నట్లుగా పరమేశ్వరుని వైపు చూసింది. ఆయన శివకామేశ్వరుడు. అమృవారు చేప్పిగాని చెయ్యడు. అమృవారు మందే నా ఇష్టానుసారం చేస్తాను అంది. జగత్తంతా అమృవారి ఇచ్చే. ఆయన దేసికి అంటనివాడు. ఆయన నుంచి వచ్చి ఇదంతా ఆపిడే చేస్తోంది.

ఆవిడ చేయంటే ఆయన చేస్తాడు. ‘తస్య సన్మిథిమాత్రేణ’ అని చెప్పినట్లు జగన్మాయ, మహామాయ అయిన అమృవారు పరమేశ్వరుని ప్రేరేపించాలి.

అవా ముత్స్మాదితో నాథ! భణ్ణసురవధాయ హి
మహాయాగకృతో త్వాహైః ప్రవిష్టై శ్చానలం సురైః
మన నుంచి రక్షణ పొందడానికి అగ్నిలో దూకిన దేవతలందర్ని రక్షించడానికి
మనిధరం ఇంత చేసాం. నా నుంచి ఇంతమంది వచ్చారు. మీరు కూడా
ఏదైనా చేయండి అని అమృవారంటే పరమేశ్వరుడు ఒకసారి మళ్ళీ
ముఖహంకారమాత్రేణ నాథశ్వక్ మధాత్ స్పజత్

కామేశ్వరుడు హంకారం చెయ్యగానే ఆయన్నుంచి మళ్ళీ ఒక మహాచక్రం తయారైంది.
ఆ చక్రం ఆ బిందుమండలం చుట్టూ ఉంది. ఆ చక్రం గురుచక్రం. దానిలో ఉన్నవారు
దివ్యాఘ్ర, సిద్ధాఘ్ర, మానవోఘ్ర దేవతలు.

శివుడు శ్రీవిద్యలో గురుస్తురూపుడు. శివుడు అనుగ్రహం ఉంటేగాని శ్రీవిద్య లభించదు.
పరమేశ్వరుడు గురుమండలాన్ని సృజించాడు. వీరంతా శ్రీవిద్యను మనదాక తెచ్చినవారు.
గురువుల బుఱం ఎప్పుడూ మనం తీర్చుకోలేం. ఒకరి నుంచి ఒకరికి ఇవ్వబడింది.
ఇవ్వబడిన దానికి దాయము అని పేరు. బాగా ఇవ్వబడితే ప్రదాయము అని పేరు.
చక్కగా వ్యవస్థ చేసి ఇవ్వబడితే సంప్రదాయము అని పేరు.

అలా మనకి శ్రీవిద్య సంప్రదాయం అయ్యింది. సంప్రదాయంగా వచ్చిన ఈ మార్గము
సాధుమార్గము. గురుమండలాలు మూడు రకాలు. ముందుగా అమృవారి గురించి ఉపా
సించిన గురువులు దేవతలు.

వీళ్ని దివ్యగురువులు అంటారు. దేవతాశ్రేణికి చెందిన దివ్యఘము.

ఓఘము అంటే సమూహము అని అర్థం. దివ్యఘము అంటే దివ్యగురువులు. దాని తరువాత సిద్ధపురుషులు ఉపాసించారు. సిద్ధులకి సిద్ధఘము అని పేరు. వాళ్ళ మండలం వేరు. సిద్ధఘము తరువాత వచ్చింది మానవఘుం.

ఈ మానవఘుంలో శంకరభగవత్సాధులవారి నుండి మన గురువుల పరకూ మండలం అంతా ఉంటుంది. కనుక గురుమండలం దివ్యఘు, సిద్ధఘు, మానవఘుములు. వీళ్ననే పరాపరేశ, మిత్రేశ ఇత్యాది నామాలతో స్తోత్రిస్తూ ఉంటారు.

ఈ నామాలు ఖ్యాతమాలలో ఉన్నాయి.

పరమేశ్వర పరమేశ్వరైసమః, మిత్రేశమయ్యై నమః, షష్ఠీశమయ్యై నమః, ఉద్దీశమయ్యై నమః, చర్యానాథమయ్యై నమః, లోపాముద్రామయ్యై నమః, అగ్స్త్యమయ్యై నమః, కంకాలతా పసమయ్యై నమః, చర్యానాథమయ్యైనమః, దీపకనాథమయ్యైనమః (దీపకళానాథమయ్యైనమః కాదు). ఇతను రచించిన త్రిపురాదండకం చాలా ప్రసిద్ధమైనది.

జందులో లోపాముద్ర, అగ్స్త్య, వాసుదేవ, శ్రీరామానంద ఇత్యాధులు అందరూ గురుమండలానికి చెందినవారు. ఇలా మొత్తం ఇరవై ముగ్గురు ఉన్నారు. అమ్మ దయవల్ల ఇంత సంప్రదాయం వచ్చింది. ఈ సంప్రదాయానికంతటికి ఈశ్వరురాలు అమ్మవారే. ఈ మార్గము సాధు మార్గము. ఈ సాధుమార్గమునందు అంతటా ఆ తల్లే ఉంది.

కనుకనే “సంప్రదాయేశ్వరీ సాధ్వి గురుమండలరూపిణీ” అని లలితాసహస్ర నామాలు.

శివుడు సృష్టించిన గురుమండల చక్రం ఈ విధంగా నిర్మాణమయింది.

అమ్మవారు ఈ చక్రం అంతా కలిపి అరవైనాలుగు కోట్ల దేవతల్ని సృష్టించింది. వీళ్న అమ్మవారి హుంకారం నుంచి వచ్చారు.

తస్మా ద్వ్యంకార నినదా ద్వ్యగిన్య ష్టోత్రోచయః

చతుష్పోత్స్యధికా జాతా స్తావంతో క్షైరవా అపి

మొత్తం 64 కోట్ల యోగినులు, వారికి తగ్గ బైరవశక్తులు అమ్మవారి హుంకారం నుంచి ఉధ్వవించారు. వీరినే ‘చతుష్పోత్స్యధికా జాతా స్తావంతో క్షైరవా అపి’ అని లలితాసహస్రంలో చెప్పారు. వీరు శ్రీచక్రమంతా పరచుకొని కనిపిస్తారు.

శ్రీవిధ్యను అనేక మార్గాలలో ఉపాసించినవారు ఉన్నారు. అన్నిటికంటే గౌప్య మార్గం సాత్రీక తాత్రీక మార్గాల ద్వారా ఉపాసించడం. ప్రతి భక్తులలో మూడు రకాలు ఉంటారు. రాజన, తామస, సాత్రీక. సాత్రీక భక్తి చాలా ముఖ్యమైనది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

సాత్మ్రిక భక్తి క్రమంగా చిత్తవద్దిని ఇచ్చి మోక్షాన్ని ఇస్తుంది. రాజసభక్తి కోరికలను తీరుస్తుంది. తామస భక్తి హింసతో కూడుకొని ఉంటుంది. హింసాయుతమైన ఆరాధనలన్నీ తామసారాధనలు. అది వ్యక్తికి పరిణామంలో ప్రమాదమే. వారి వల్ల సమాజానికి ఎలాగు ప్రమాదమే. కనుక సాత్మ్రికభక్తినే ప్రోత్సహించాలి. సాత్మ్రిక సాధన, తాత్మ్రిక చింతన కావాలి.

శంకరులు చేసిన మహాపకారం ఆయన ఉనికి చేత, ప్రవేశం చేత భారతదేశంలో ఉన్న అన్ని తంత్రమార్గాలు, రాజన, తామస ప్రవృత్తులను విడిచి పెట్టి సాత్మ్రిక, తాత్మ్రిక మార్గాలుగా పరిణమింపబడ్డాయి.

ఒకప్పుడు అదే ఉంది. దాన్ని మళ్ళీ శంకరులు తీసుకొచ్చారు. శ్రీవిద్యలో సాత్మ్రిక తాత్మ్రిక లక్ష్మణాలు ప్రస్తావించబడుతూ ఉంటాయి.

శ్యామల, వారాహీదేవతల ఆవిర్భావం

‘చక్రరాజరథారూధ సర్వాయుధపరిస్నేతా’. అమృవారి రథం సిద్ధమయ్యాక ఆవిద ప్రకృతి వచ్చి మంత్రిణీదేవి, దండిణీదేవి నిలబడ్డారు.

అమృవారు తన రథంలోంచి రెండు రథాల్ని తీసి వారిద్వరికీ ఇచ్చింది. తీసి అంటే అర్థం అక్కడ పోలేదు అని గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

ఒక దీపం వెలుగుతూ ఉంటే మరొక దీపాన్ని అందులో వెలిగించి తీసి నట్టుగా ఆ శ్రీచక్రంనుండి రెండు యంత్రాలు వచ్చాయి. అవే వారాహీ, శ్యామలా యంత్రాలు. అమృవారి యంత్రానికి తొమ్మిది ఆవరణలు. శ్యామలాదేవి యంత్రానికి ఏడు ఆవరణలు. వారాహీదేవి యంత్రానికి ఐదు ఆవరణలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి.

సుఫుమ్మకి రెండువైపులా ఇదు, పింగళ ఎలా ఉంటాయో అమృవారికి ఇరుప్రకృతులూ వీరిద్వరూ ఉంటారు. ఇచ్ఛాశక్తికి జ్ఞానశక్తి, క్రియాశక్తి ఉథయములు ప్రకృత ఉన్నాయి.

ఆ ఇద్దరే మంత్రిణీదేవి, దండిణీదేవిగా కొలువబడుతున్నారు. మంత్రిణీదేవికి అమృవారు ఇచ్చిన రథం గేయచక్రరథము. దీనికి గిరిచక్రము అని కూడా మరోపేరు.

గిరి అంటే వాక్య, ‘గేయచక్రరథారూధమంత్రిణీపరిసేవితా’ - గేయచక్రము నందు కూర్చున్న మంత్రిణీదేవి చేత సేవింపబడుతున్న లలితాంబ.

దండిణీదేవికి ఇచ్చినది కిరిరథము. కిరి లేదా కిటి అంటే వరాహము.

‘కిరిచక్రరథారూధా దండనాథపురస్నేతా’. ఐదు ఆవరణల వరాహచక్రము అక్కడ ఉంది. మధ్యలో అమృవారు.

ఆవిడకి ఇరువైపుల రథాలలో శ్యాములా, వారాహీదేవతలు ఉన్నారు.

భజే శ్రీచక్రమధ్యస్థాం దక్షిణోత్తరయోస్వదా

శ్యామువార్తాళి సంసేవ్యాం భవానీమ్ లలితాంబికామ్

అమృవారికి కుడివైపు శ్యాములాదేవి, ఎదుమవైపు వారాహీదేవి ఉంటారు. ఇరువైపుల ఉన్న జ్ఞానక్రియాశక్తులతో కొలవబడుతూ మధ్యలో శ్రీచక్రములో ఉన్న ఇచ్చాశక్తి అయిన భవానీదేవిని నా హృదయంలో ధ్యానిస్తున్నానని దీని భావం.

ఆ శ్రీచక్రసింహాధీశ్వరే మహా మహారాజీ, మహా మహాశక్తి, మహా మహాగుష్టా, మహా మహాజ్ఞప్తా, మహా మహాస్ఫుందా, మహా మహాస్ఫుంధా, మహా మహాశయా, మహా మహాశ్రీచక్రనగరసామ్రాజ్ఞి. ఇవన్నీ ఆ తల్లి విశేషజాలేగాని వీరు ప్రత్యేకదేవతలు కారు.

శక్తిరాజ్యస్య సర్వస్య భర్తీం సా లలితాంకరోత్

ప్రధానత్వద్వోతనాయ స్వపూంగుళి సంప్రితం

మొత్తం శక్తిరాజ్యానికి శ్యాములనే అధికారిణి చేసింది. ఈవిడ ప్రధానురాలని అందరికి తెలియడానికి తన చేతిలోని ఉంగరం తీసుకుని శ్యాములాదేవి చెయ్యి పట్టుకుని ఆవిడకి తొడిగింది. ఈ ఉంగరం బట్టి నువ్వు మంత్రిణివి అని అమృవారు అధికారాన్ని ఇచ్చారు.

ఈ మాటే మనకు లలితాసహస్రంలో ‘మంత్రిణీస్తస్యరాజ్యధూః’ అనే నామం లో కనిపిస్తోంది.

మంత్రిణి శ్యాములాదేవికి ‘రాజ్యధూః’ అనగా రాజ్య భారము ‘స్వస్తు’ ఉంచింది.

ఇంక రెండవ తల్లి వారాహీదేవికి

అథ ద్వితీయా కోలాస్యా భుజార్థిత పరాక్రమా

యాం స్తోత్రాం లలితాదేవీ దండనాథా మకల్పయుత్

వారాహీదేవిని దండనాథగా సేనలకి అధ్యక్షురాలుగా చేసింది.

దండనాథాఖీషేకం చ కృత్యా తీర్థపయోహర్మాః

శ్రూయుగాస్మినుసలం సీర ముద్రుత్యాం పై దదొ చ సా

ఈమెకు కూడా అమృతమయమైన జలాలతో అభిషేకం చేసింది అమృ. అమృవారు తన యొక్క కనుబోముల ముడిలోంచి నాగలి, రోకలి అనే రెండు తీసి వారాహీదేవికి ఇచ్చింది. కనుబోముల ముడి అంటే అజ్ఞాచక్ర స్థానం.

ఇది బుధి శక్తి ప్రధానమైన కేంద్రం.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

అమ్మ కనుబోమల కదలికలోనే ఈ జగత్తు అంతా నదిపిస్తుంటుంది. ఈ కనుబోమల మధ్య నుంచి ఈ రెండూ సృజించిందంటే ఈ తల్లి ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరి అయిన వారాహీదేవి.

ఆ విధంగా వారాహి అమ్మవారికి ఈ రెండు ఆయుధాలు ఇచ్చి

తస్మాత్సు శక్తి రాజ్యోత్స్మాత్ స్తోత్రమ్ న్యాజ్ఞాచక్రప్రవర్తనీ

దుష్టసంహోరిణీ శిష్టపాలినీ పరికీర్తితా

అమ్మవారు ఇచ్చే ఆజ్ఞలనన్నిటిని శక్తి సేనల్లో అమలు చేసే తల్లి వారాహీదేవి. ఈ విధంగా కూడా ఈవిధకి ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరి అస్తుపేరు వచ్చింది.

ఈ వారాహీదేవిని స్తురిస్తే రక్షణ లభిస్తుంది. వారాహీ అంటే ఉద్దారణశక్తి.

మంత్రినాథా దండనాథా దేవ్యో సంగ్రామ హేతవే

చక్రం రాజరథాత్మీయా దుత్సాట్య రథయుగ్మకం

ఈ ఉథయులకి రథాలు కూడా ఇవ్వబడ్డాయి. మొత్తంగా మూడు రథాలు కలిసి బయలు దేరుతున్నాయి.

ఏవం భండాసురవధే సముద్యుక్తా మహేశ్వరీ

ఈ విధంగా తల్లి బయలుదేరుతుండగా విజయధ్వనాలతో మంగళ వాద్యలు ప్రొగుతున్నాయి. అవి ఎన్ని రకములంటే

ప్రభూతమర్దకధ్వనోః పూరయామాసు రమ్మరం

మృదంగా మురజాత్మేవ పటహో ధక్కరింగణాః

శేలుకా రుఖలరీసంఘా హుచుక్కా హుచువా ఫుటాః

అనకాః పణవాష్టైవ గోముఖా శ్వార్థచద్రకాః

ఇప్పుడీనే అనేక రకాల ఉత్సాహాదాలే. అమ్మ ఉపాసనలో ఆ శక్తులు విజ్ఞంభించేటప్పుడు ఆవిర్భవించే నాదశక్తులు, శబ్దశక్తులు.

సంపత్యులి, అశ్వాయూఢ దేవతల ప్రాదుర్భావం

అమ్మవారి నుంచి మరో ఇద్దరు శక్తులు వస్తున్నారు.

లలితా పరమేశాన్యా అంకుశాప్తా త్యముద్దతా

సమ్మత్యురీనామ దేవి చచాల సహశక్తిభిః

అమ్మవారి ఆయుధాలకుకూడా అంత శక్తి ఉంది. సైన్యంలో గజబలం, అశ్వబలం ఉన్నాయి. సంపత్యురీదేవి గజ బలానికి అధిష్టాత్రి. పుణ్యజంతువుల్లో గోవులు, అశ్వులు, గజులు ఈ మూడు ప్రధానంగా చెప్పబడుతున్నాయి.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఈ మూడు కూడా ఐశ్వర్య సంపన్నాలు. కేరళ రాష్ట్రంలో గజాలను ఐశ్వర్య స్వరూపాలుగా ప్రతీదేవాలయంలో ఆరాధించడం కనిపిస్తుంది.

ద్రవిడ దేశంలో కూడా ప్రతీ అలయంలో ప్రధానంగా ఒక గజం మాత్రం ఉంచుతారు.

గజలోహం, అశ్వలోహం జరుగుతుంటాయి. ఐశ్వర్యస్వరూపిణి అయిన మహా లక్ష్మీకి ఇరువైపులా గజాలు ఉంటాయి. సంపత్కరీ అయిన తల్లికి ఇరుప్రకృతిల ఏనుగులు ఉండడం, మహాలక్ష్మీ స్వరూపంలో మనకు ఉపాసనలో ఉన్న గజలక్ష్మీ స్వరూపం.

సంపత్కరీ దేవి అమృతారి అంకుశం నుంచి వచ్చారు. ఈ దేవి ఆవిర్భవించినపుడు, అవిడతోపాటు అనేక కోటి మాతంగము(ఏనుగు)లు వచ్చాయి.

ఆ మదగజాలస్తు సేవిస్తుంటే మధ్యలో సంపత్కరీ అయిన తల్లి ప్రకాశిస్తూ ఉంది.

సేవితా తరుణాదిత్యపాటులా సమృద్ధిశ్వరీ

సంపత్కరికే మరో పేరు సంపదిశ్వరీ.

ఈవిడ కూడా అమృతారి లాగే ఉంటుంది. అదే రంగు. ఆయుధాలు కూడా అవే పట్టుకుంటారు.

రణకోలాహలం నామ సాత్తు ఉ రురోహ మతంగజమ్

ఆవిడ కూర్చున్న ఏనుగుకు రణకోలాహలం అని పేరు. రణంలో ఏనుగు వస్తే మంచి కోలాహలం సృష్టిస్తుంది.

తామన్మగాయయౌ సేనా మహతీ ఘోరరావిణి

ఆవిడ గజబలాన్ని కదిలించగానే వెంటనే అధ్యతమైన నాదాలతో ఇవన్ని బయలుదేరు తున్నాయి. పైగా ఆ ఏనుగుల మీద కూర్చున్న శక్తిసేనలు అందరూ కూడా అధ్యతమైన జండాలు పట్టుకుని విజయ సంకేతాలుగా వాటిని తిప్పుతున్నారు.

ఇలా బయలుదేరుతున్న ఏనుగులతో ఆ తల్లి భాసిస్తున్నది.

‘సంపత్కరీసమారూధా సింధురప్రజసేవితా’ సింధురప్రజము, అంటే ఏనుగుల గుంపు.

దీనితో కూడినది సంపత్కరీదేవి.

ఇప్పుడు రెండో శక్తి ఆవిర్భవిస్తోంది.

అథ శ్రీలలితాదేవ్య శ్రీపాశాయుధసమ్మివా

అతిత్వరితవి క్రాన్ని రశ్వరూధాత్రాంచల త్వరః

తయా సహ హయప్రాయం సైన్యం హేపాతరంగితమ్

అమృతారి పాశమునుండి పుట్టినది అశ్వరూధాదేవి.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఈవిద మహావేగంగా విక్రమిస్తుంది. ఈవిద దగ్గర ఉన్న తురగ సేన హేష(సకిలింత) చేసింది.

వ్యచలట్టరకుద్దాలనిర్ధారిత మహీతలమ్

అవి గట్టలు నేలకేసి కొడుతుంటే నేల చీలుతోందా అన్నంతగా విక్రమిస్తున్నాయి. అనేక రకాల గుర్రములున్నాయి. అశ్వశాప్రమని ఒక గొప్ప శాప్రం ఉంది. ఆ అశ్వశాప్ర అంశాలన్నీ కూడా లలితోపాభ్యాసంలో వివరించారు.

ఎన్న రకాల అశ్వాలున్నాయో వాటి పేర్లన్నీకూడా..

వనాయుజాశ్వ కామ్యుజా ఆరట్టు స్నిస్సుదేశజః
టంకజః పార్వతీయాశ్వ పారళీకా స్తథాత్తుపరే
అజానేయా ఘుట్టపురా ఘురట్టః కాలవన్నిజః
బాహ్యికేయా వనోద్మాతా గాష్ఠర్వా శ్వాపరే హయః
ప్రాగ్నేశజాశ్వ కై రాతాః ప్రాస్తుదేశోద్భూవా అపి
వినీతా స్నేధుయోద్ధారో వేగిన స్ఫీరచేతనః
స్న్యామిచిత్తవిశేషజ్ఞా మహాయుద్ధసహిష్ణువః

అనే రకాల అశ్వాలు. వినీతః అనగా త్రిన్ద్య(శిక్షితమైనవి), సాధుః అనగా రౌతు పట్ల స్వాతికంగా ఉండేవి. 'యోద్ధారః' యుద్ధంలో చాలా ఉత్సాహంగా ఉండేవి. వేగినః.. మహా వేగంగా వెళ్ళేవి. 'స్థిర చేతనః' స్థిరమైన హృదయం ఉండేవి.

లక్ష్మణేర్పాపుభిర్యక్తా జితక్రోధా జితక్రమః

వాటికి అనవసరమైన ఉద్దేకాలు కలగకూడదు. ఎంత శ్రమమైనా అవి తట్టుకోగలిగే విధంగా ఉండాలి. అంతేకాదు ఐదు సులక్ష్ణాలు ఉండాలి.

దేవపద్మం దేవమణిం దేవస్వస్తికమేవ చ

అర్థస్వస్తికపుక్కిం చ పుంస్వరం పుష్పగస్తికమ్

వితాని పుఖలక్ష్ముణి జయరాజ్యాప్రదాని చ

వీటిని కళ్యాణ లక్ష్మణాలు అంటారు. లక్ష్ము అంటే గుర్తులు, చిహ్నములు.

ఈ శుభచిహ్నములన్న గుర్రాలే ఉత్తమాశ్వాలు. మంత్రశాప్రములో అశ్వహృదయం అనే పెద్ద రహస్యమైన విద్య ఉంది.

మరొక సంకేతాన్ని పరిశీలిస్తే ఇక్కడ కథతో పాటు గ్రహించాల్సిన మర్మాలున్నాయి.

అమ్మవారంటే 'స్నేహైవ' అని చెప్పుకున్నాం. ఆత్మ ఉంటేనే బుద్ధి, అహంకారం అని

రెండుంటాయి. ఆ రెండే శ్యామల, వారాహీ.

అవిద్య వల్ల మరో రెండు దుర్లక్షణాలు వస్తాయని చెప్పున్నారు. ఒకటి మదం. రెండవది ఇంద్రియాలతో ఐక్యం చెందిపోయి నేనే దేహాన్ని అనే దేహతృప్తింతి. ఈ రెండు చాలా ప్రమాదకరాలు. ఆత్మతక్తి జాగరణ వల్ల బుధి, అహంకారం ఆత్మోన్మఖమై ఉన్నప్పుడు ఏం జరుగుతుందనేది సాధనకి చాలా ప్రధానం. అందుకే ముందు సంపత్కరిని చెప్పారు. అవిడ పనే చాలా ఉంది.

ఏనుగులు మదానికి సంకేతం. అంతా నేనే అనే మదానికి సంకేతం ఏనుగులు.

దానిని నియంత్రించేది అంకుశం. అమ్మవారి అంకుశంలోంచి వచ్చిన ఈ సంపత్కరీ శక్తిని మనం ఆరాధన చేస్తే ఈ మదాన్ని అవిడ నిగ్రహిస్తుంది. మదాన్ని నిగ్రహిస్తేగాని అధ్యాత్మిక సాధన ముందుకి జరుగదు. సంపత్కరీదేవి మదనిగ్రహణకి ముందు ఉంటుంది. ప్రతివాడికి ధనమదమో, విద్యమదమో, బుధి మదమో ఏదో ఒక మదం ఉంటుంది. ఈ మదనిగ్రహణ జరగాలంటే సంపత్కరీదేవి అనుగ్రహం కావాలి. ఎవరికైనా చివరికి కావల్సింది ఆత్మజ్ఞానమే. అదే లలితాదేవి భండాసురుడి మీద సాధించిన అసలు విజయం. ఇవన్నీ లోపల జరగాల్సిన ప్రక్రియలు. ఇవన్నీ సంకేతాలు.

రెండవది ఇంద్రియాలు. ‘ఇంద్రియాణి హాయాన్యామూః’ అని ఉపనిషత్తు పరిభాష. ఇంద్రియాలే గుర్తాలు.

అవే మన బుధిన్ని ఎటు పడితే అటు లాగేస్తున్నాయి.

గుర్తాలు ఎలా చెప్పే అలా రౌతు వింటాడా! రౌతు చెప్పినట్టు గుర్తాలు వినాలి. గుర్తాన్ని నిగ్రహించాలంటే తాడుతో కట్టి నియంత్రించాలి.

అమ్మవారి పాశాయుధంలోంచి వచ్చింది అశ్వరూఢా అనే సంకేతాన్ని గమనించాలి. పాశమంటే తాడు. నియంత్రిస్తుంది. మదాన్ని నిగ్రహించడం, ఇంద్రియాలని నిగ్రహించడం - అధ్యాత్మిక సాధనలో మొదట ఈ రెండూ జరగాలి.

అశ్వరూఢ ఇంద్రియాల్సి నిగ్రహించే తల్లి. అశ్వరూఢ యొక్క వాహనం పేరు అపరాజితమనే అశ్వం.

అపరాజితనామాన మతి తేజస్వినం చలమ్

అపరాజితమంటే పరాజయమనేది ఎరుగనిది. అలాంటి అశ్వాన్ని అధిష్టించి ఉంది అశ్వరూఢ.

ఈ తల్లి చేతిలో ఉన్న ఆయుధాలని గురించి చెప్పూ-

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

అశ్వరూధా మహాదేవీ సమారూధా హయం యయో
చతుర్భుజుభిః పాశ మంకుశం వేత్రమేవ చ
హయవల్లం చ దధతీ బహువిక్రమశాలినీ
తరుణాదిత్య సంకాశజ్యులత్యాన్ని తరంగిణీ

ఒకచేతిలో పాశము. మరొక చేతిలో అంకుశము. సంపత్కరీదేవికి, అశ్వరూధాదేవికి ఈ రెండు ఉంటాయి. అటుపై ఈ తల్లికి రెండు చేతుల్లో బెత్తం, హయవల్లం ఉన్నాయి. హయవల్లము అంటే గుర్రాన్ని రులిపించే కౌరదా వంటింది.

సంచాల హయరూధా సర్వయస్తివ వాజినమ్

అశ్వరూధాదేవి తన గుర్రమైన అపరాజితాన్ని యుద్ధభూమిలో నాట్యం చేయస్తోందా అన్నట్టగా తిష్ఠుతోంది. చుట్టూ అనేకమంది సేనలు ఉత్సాహమైన కిలకిలా రావాలు చేస్తూ బయలు దేరారు. వీళ్ళు ప్రధాన శక్తులు కనుక వారాహీదేవిని, శ్యామలాదేవిని మరొకమారు ప్రత్యేకించి వచ్చిస్తున్నారు.

అథ పోత్రిముఖీదేవీ సమానాకృతిభూషణః

తత్పమానాయుధకరా స్తత్పమాన స్వవాహనాః

వారాహీదేవి యొక్క సేనలందరూ వరాహముఖం కలిగిన దేవతలు. అచ్చం వారాహీదేవి వలే ప్రకాశిస్తూ ఉన్నారు. వీళ్ళంతా వారాహీదేవి నుంచి వచ్చినవారు కనుక ఆమెలానే భాసిస్తూ ఉన్నారు.

తీక్ష్ణదంప్రావినిష్టుతపహ్నాధూమాయతామ్యురా

వాళ్ళకి భయంకరమైన కోరలు ఉన్నాయి. అవి అగ్నిజ్యాలలు వెదజల్లుతూ ఉన్నాయి. వాటితో గగనమంతా ప్రకాశిస్తూ ఉంది.

తమాలశ్యామలకారాః కపిల త్రూరలోచనాః

వాళ్ళంతా కడిమి చెట్లవంటి నీలకాంతులతో భాసిస్తూ నల్లని కళ్ళల్లో ఎర్రని జీరలతో ప్రకాశిస్తున్నారు.

సహప్ర మహిషారూధా స్తా దేవ్యస్యాకరాననాః

అధిత్రీ దణ్ణనాధా చ కిరిచక్రరథోత్తమాత్

ఈ వారాహీ మూర్తులంతా వేలసంబ్యులో ఉన్నారు. కిరిచక్ర రథంలో అనేక రకాల వరాహశక్తులు కదులుతున్నాయి. కిరిచక్రరథం ప్రకృసే ఒక వాహనం ఉంది.

అది సింహవాహనం.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

వారాహీదేవి యద్దరంగంలో రథంలో ఉండి యద్దం చేస్తూ అప్పుడప్పుడు ఒకోసారి దిగుతారు. అలా దిగినప్పుడు ఆవిడకి మరొక వాహనం సిద్ధంగా ఉంది. ప్రధానమైన రథం కాకుండా వేరే వాహనం. ఆ వాహనం మహాసింహం. దాని పేరు వజ్రఫోషం.

అవరుచ్యా మహాసింహా మారురోహస్తావాహనమ్

వజ్రఫోషమితి భ్యాతం ధూతకేసర మణ్ణలమ్

అవసరమైతే ఈ సింహావాహన మెక్కి ఆ తల్లి వెళ్లూ ఉంటారు. ఆ సింహాన్ని వర్ణిస్తూ
వ్యాత్యాస్యం వికటాకారం విశంకట విలోచనమ్
దంప్రోక్షటకటాత్మారబధిరీకృతదిష్టుభమ్

‘ధూతకేసరమండలమ్’ - ఆ సింహం జూలుని విదిలిస్తే ఆకాశంలో కాంతులు వెదజల్ల బదుతున్నాయి. ఆ సింహం నోరు తెరిచి పశ్చు కొరుకుతున్న ధ్వనికి దిక్కులు ప్రతిధ్వని స్ఫున్నాయి. ఆ సింహానికి ఉన్న గోళ్ళుని వర్ణిస్తూ

అదికూర్కలోరాస్థికర్పర ప్రతిమైర్మాయిః

విక్షస్తమివ భూచక్త మాపాతాళ నిమజ్జిభిః

ఒక్కక్క గోరు ఆదికూర్కము యొక్క పీపుడిప్ప ఎలా ఉంటుందో అలా ఉన్నాయి. అదికూర్కమంటే తాబేలు.

యోజనత్రయ ముత్తుంగం వేగా దుధతవాలధిమ్

మూడు యోజనాల ఎత్తు ఉంది ఆ సింహం. యోజనము అంటే ఏదున్నర మైళ్ళు. రాక్షసులను ఎప్పుడు సంహరిధ్వామా అని మహాత్మాపూంగా ఉంది.

తస్యా మసుర సంహరప్రవృత్తాయాం జ్వలత్కృధి

సైన్యమంతా మొత్తం పని చేస్తోందో లేదో పరిశీలించదాన్నికి ఒక్కసారి కిరిచక్త రథం మీంచి దిగి సింహం మీద వారాహీదేవి కూర్చుని ముందుకెళ్ళి గమనిస్తోంది.

అలా గమనిస్తున్నప్పుడు ఆ వారాహీదేవి ఎలా ఉందో చెప్పున్నారు.

కి మసా భక్తుతి రుషా విశ్వ మద్దైవ పోత్రిణిః

కిం వా ముసలఘూతేన భూమిం ధ్వేధా కరిష్యతి

అథవా హలనిర్మతేః క్రోధయప్యతి వారిధీన్

ఇతి త్రస్తమునా స్ఫర్మ్మో గగనే నాకినాం గణః

పై నుంచి దేవతలు ఈ వారాహీదేవిని చూస్తుంటే వారికి ఒక వైపు భయము, ఒక వైపు ఆనందము కలుగుతున్నాయి. అమృతారి ఆ ప్రతాపం ఎలా ఉందంటే ఆవిడ చేతులలో

సామవేదం షష్ముఖశర్ప

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఉన్న ముసలన్ని, నాగలిని త్రిప్పినప్పుడు ఆవిడ ఇప్పుడే బయలుదేరి మొత్తం భువనాలన్నిటిని ద్రుంగేస్తుందా! అన్నంత తీప్రంగా ఉంది. ఆ రోకలి పోటుతో భూమిని ముక్కలుచేసేస్తుందా! లేదా ఆ నాగలిని విసిరి సముద్రాన్ని సైతం చీల్చుతుందా! అనిపించేటట్టుఉంది.

ఇలా వారాహీదేవి సిద్ధమవ్యగానే వెంటనే పై నుంచి దేవతలందరూ సమస్యరిస్తున్నారు.

పవనీరే చ తే ఏవా బద్ధాంజలిపుటాంచితాః
ముహుర్వదశనామాని కీర్తయన్తో నభస్థలే

శ్రీ వారాహీ ద్వాదశనామాలు

దేవతలంతా గగనం నుంచి రెండు చేతులు తలపై అంజలించి వారాహీదేవిని పన్నెండునామాలతో కీర్తించారు అని హాయగ్రీవుడు అగస్త్యలవారితో చెప్పడం అపాడు.

తాని ద్వాదశ నామాని తస్యా దేవ్యా వద ప్రభో

అశ్వాను! మహాప్రాజ్ఞ! యేషు మే కౌతుకం మహాత్

ఓ హాయగ్రీవ! మహా బుద్ధిమంతుడా! ఆ పన్నెండు నామాలు చెప్పారా!
అని అగస్త్యుడు అడిగాడు.

అప్పుడు హాయగ్రీవస్యామి చెప్పున్నారు.

ప్రశుద్ధాదశ నామాని తస్యాః ఘటోధ్వవ

దేవతలు సైతం కీర్తించే ఆ పన్నెండు నామాలు చెప్పున్నాను విను! ఈ నామాలు విలువైనవి గనుక త్రద్ధ ఉన్నవారికి చెప్పమన్నారు. విలువైనవి త్రద్ధలేనివాడికి చేస్తే వాటి విలువ తెలీదు.

యేషా మాకర్ణనామాత్రాత్పుసన్నా సా భపిష్యతి
ఈ పేర్లు అనుకుంటే చాలు ఆ వారాహీదేవి ప్రసన్నమౌతుందని చెప్పారు.
ఆవిడ ప్రసన్నురాలైతే ఏమైనా సాధించగలరు.

పంచమీ దండనాథా చ సంకేతా సమయేశ్వరీ
తథా సమయసంకేతా వారాహీ పోత్రిణీ శివా
వార్షాళీ చ మహాసేనాప్యాతి జ్ఞాచక్రేశ్వరీ తథా
అరిఖ్నీ చేతి సంప్రోక్తం నామ ద్వాదశకం మునే

1.పంచమీ 2.దండనాథా 3.సంకేతా 4.సమయేశ్వరీ 5.సమయసంకేతా 6.వారాహీ

7.పోత్రిణీ 8.శివా 9.వార్తాళీ 10.మహానేనా 11.ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరీ 12.అరిష్ట్మి అనేవి
అమృవారి యొక్క పస్నెందు నామాలు.

నామద్వాదశకాభిభ్య వజ్రపంజర మధ్యగః
ఎవరైతే ఈ పస్నెందు నామాలు అంటారో వారికి వజ్రపంజరంలా ఒక కవచం
వీర్పుడుతుంది. వారికి ఏ భయం ఉండదు.

సంకటే దుఃఖమాప్నోతి న కదాచన మానవః
ఏ విధమైన కష్టం వచ్చినప్పటకీ ఆ పస్నెందు నామాలు స్వరిస్తే వెంటనే ఆ కష్టం
తొలగిపోతుంది.

వీతై ర్మామభిరత్రస్థా స్పంకేతాం జహు తుష్టవుః

తేషామనుగ్రహోర్ధాయ ప్రచచాల చ సా పునః

ఈ పస్నెందు నామాలతో దేవతలంతా అమృవారిని కీర్తించారు. ఆ దేవతల్ని అను
గ్రహించడానికి అమృవారు కదిలింది. ‘దేవకార్యసముద్యతా’ కనుక దైవిశక్తులని రక్షించ
డానికి తల్లి కదిలింది. ఈ తల్లి యొక్క మహిమ సామాన్యమైనది కాదు.

శంకరులు కూడ ‘దేవీ క్రోడముఖే!’ అని వారాహీస్తుతి చేసారు. అలాగే క్రోధభట్టారకుడని
చెప్పబడే దుర్మాసలమహర్షి ఆర్వాద్వికతి అనే స్తోత్రంలో అధ్యాతంగా కీర్తించాడు. (కోలముఖీ
అంటే వరాహ ముఖం).

కోలవదనా కుశేశయనయనా కోకారిమండితశిఖందా

సంతప్తకాంచనాభా సంధ్యారుణచేలసంపృతనితంబా

హలముసలశంఖచక్రాంకుశపాశాభయవరస్ఫురితహస్తా

కూలంకపొనుకంపా కుంకుమజంబాలితస్తనాభోగా

ధూర్తానామతిదూరా వార్తా శేషావలగ్నకమనీయా

అర్హాళీఘలదాత్రీ వార్తాళీ భవతు వాంఖితార్థాయ

ఆయనకి ఈ తల్లి దర్శనమిచ్చింది. కోలవదనా అంటే వరాహవదనం. కుశేశయనయనా
- పద్మముల వంటి నేత్రాలు ఉన్నాయి. కోకారిమండితకిరీటా - కోకారి అంటే పద్మాలకు
శత్రువైన చంద్రుని చేత అలంకరించబడ్డ కిరీటం.

సీలకాంతితో ఉన్నప్పటకి ఆ శరీరం నుంచి వెదజల్లుతున్న వెలుగులు మాత్రం కరగబెడు
తున్న బంగారపు వెలుగులు. సంధ్యాకాలంలో ఆకాశం ఎలా ఎరుపు రంగుతో ఉంటుందో
అలాంటి ఎవ్రని వస్త్రాన్ని ధరించింది. ఎనిమిది చేతులలో పరుసగా హలము(నాగలి),

శ్రీ లలతోషాభ్యానమ్

ముసలము(రోకలి), శంఖము, చక్రము, పాశము, అభయముద్ర, వరద ముద్ర ధరించి భాసిస్తున్నది వారాహీదేవి.

విశాలమైన వక్షఃస్థలంతో శోభిస్తున్న వార్తాళీ (జీవికను ఏర్పరచే తల్లి) ‘ఆర్తాళీ ఘలదాత్రీ’ - ఎవరైతే ఆర్తులై ఉంటారో వాళ్కి శుభాన్ని ఇస్తుంది. ధూర్తులైన దుర్మార్గులకి మాత్రం దొరకదు.

కుతర్మాలు, వితండవాదాలు చేసేవారిని ధూర్తులు అంటారు. వారికి దేవతానుగ్రహం ఉండదు... ‘వార్తాశేషాపలగ్ని కమనీయ’ - పేరుకి ఉండని చెప్పుకోవడమే తప్ప నడుము కనిపించడం లేదన్నారు. సన్నని నడుము కలిగి ఉండడం సాముద్రికా లక్షణంలో గొప్పది. మన అందరి వాంభితాలని ఈ తల్లి నెరవేర్పుగాక!

రెండవ తల్లి అయిన సంగీతయోగినీ అనిపిలబడే శ్యామలాదేవి యొక్క చక్రం పేరు గేయచక్రము. ఈ చక్రానికి మరో రెండు పేర్లు ఉన్నాయి. అవి గిరిచక్రము, గీతి చక్రం. గేయము అంటే పాడదగినది. దానికి గీతి అని మరొక పేరు. గిరి, గీతి, గేయ - ఈ మూడింటికి అర్థం శబ్దశక్తి, నాదశక్తి . విద్యలన్నీ ఈ రెండిటి మీదే ఆధారపడి ఉన్నాయి. శ్యామలాదేవిని ఆరాధించి సంగీతంలో, సాహిత్యంలో మహా ఉద్ధండులైన వారు ఎందరో ఉన్నారు.

వారాహీదేవికి ఎన్ని స్వరూపాలు ఉన్నాయో, శ్యామలాదేవికి అన్ని స్వరూపాలు ఉన్నాయి. పీచు ప్రధానంగా అమృతారికి అంగదేవతలుగా కనిపిస్తున్నప్పటికి వారాహీదేవికి మరి కొంతమంది అంగదేవతలు ఉన్నారు.

శ్యామలాదేవికి మరి కొందరు అంగదేవతలు ఉన్నారు. వారిలో శుకశ్యామలా, వీణాశ్యామల, సారికా శ్యామల ఇత్యాది అనేక మంత్రదేవతలు ఉన్నారు. వీరందరూ అమృతారిదగ్గర ఉన్నారు. శ్యామలాదేవి అంటే పలుకులకి తల్లి. అక్షరం, స్వరము అని పలుకులు రెండు విధాలుగా ఉంటాయి. అక్షరంతో కూడిన పలుకులు సాహిత్యం, స్వరంతో కూడినది సంగీతం. స్వరము, అక్షరము కూడా శబ్దజనితమే. ఈ శబ్దప్రవంచానికంతటకి ఈ తల్లి అధిష్టాత్రి. ఈ తల్లిని ఉపాసిస్తే ప్రపంచం మెచ్చుకొనే అత్యద్భుతమైన పలుకులు, స్వరములు లభిస్తాయి.

శుకవీణాలత్యాణీం శుద్ధవిద్యాం పశంకరీమ్

శ్యామాం నీపవనాంతస్థాం వందే సంగీతయోగినీమ్

అని సంగీతయోగిని అనబడే శ్యామలాదేవిని కీర్తిస్తారు. రాజమాతంగి, మాతంగి,

శ్రీ లలతోచాబ్ధానమ్

శ్యామలా ఇవన్నీ ఆ తల్లి పేర్లు. ఈ తల్లి అనుగ్రహం చేత సంగీతాది విద్యలు వస్తాయి.

ఈ తల్లి అనుగ్రహస్తున్ని పొంది ప్రపంచ సాహిత్యంలోనే విరాజమానుడై వెలిగినవాడు మహాకవి కాళిదాసు. ఆ తల్లి యొక్క వైభవాన్ని చెప్పున్నారు.

అథ సంగీతయోగిన్యా మాట్రిరాజ్ఞిపద సదృశః

మంత్రరాణియైన తల్లి. స్వరాక్షరమయాలైన మంత్రాలకి ఈవిడ నాయకురాలు.

నిర్వాణసూచనకరీ దివి దధ్వాన కాపాటీ

వారాహీదేవి బయలుదేరినపుడు ఆవిడ బయలుదేరిందనే అట్టహోసం ఎలా కనపడిందో అలాగే ఈ శ్యామలాదేవి బయలుదేరినపుడు కూడా అట్టహోసాలు కనిపిస్తున్నాయి.

అక్కడ అనేకమంది శ్యామలాదేవి సేనలు ఉన్నారు. అందరూ ఇంచమించు ఆవిడ రంగులోనే, ఆవిడ పోలికతోనే ఉన్నారు. వీణ, చిలక ఇవి ధరించి ప్రకాశిస్తున్నవారు.

శృంగారప్రాయభూషాణం శాద్వలశ్యామలత్విషాం

వీరంతా మంచి అలంకారాలు తీర్చుకొని ఉన్నారు. సాహిత్యంలో, సంగీతంలో అలంకారాలు చాలా ముఖ్యం. శ్యామలాదేవి రంగు ‘శాద్వల శ్యామల త్విషాం’ శాద్వలం అంటే పచ్చికబయలు అని అర్థం.

పచ్చికవంటి పచ్చనికాంతులతో చిలక, వీణ ధరించి ఉన్నారు. ఈ రూపం చెప్పినపుడు మధుర మీనాక్షిదేవి గుర్తుకొస్తుంది.

మధురమీనాక్షిదేవియే శ్యామలాదేవి. ఆవిడ వద్ద చిలక కూడ కనిపిస్తుంది. ఇదే విష్ణుతత్త్వంలో ‘కృష్ణస్తు శ్యామలాదేవి, శ్రీరామోలలితాంబికా’ అని చెప్పారు.

లలితాదేవి రాముడు. శ్యామలాదేవి కృష్ణుడు. సంగీతవిశారదుడు, వేణుగానవిశారదుడైన కృష్ణపరమాత్మ. జగద్గురువైన కృష్ణపరమాత్మ శ్యామలాతత్త్వంగా వైష్ణవంలో గోచరిస్తోంది. శ్యామలాదేవి రూపంలో ఉన్న మీనాక్షి క్షేత్రం పేరు మధురై. కృష్ణది క్షేత్రం పేరు మధుర. ఈ రెండిటీకి సామ్యం ఉంది.

వీణాసనాధపాణీనాం శక్తీనాం నిర్మయోబలం

వీళ్ళకి సేనలు ఎక్కడ్చుంచో రావడంలేదు. వారి నుంచే వస్తున్నాయి. వారాహీదేవికి అలాగే వచ్చాయి. ఈ తల్లి నుంచి కూడా చాలా మంది సేనలు వచ్చారు.

వారు - కాళ్ళిద్దాయన్ని సృత్యన్ని మత్తకోకిలనిస్సునాః

కొంతమంది పాటలు పాడుతున్నారు. కొంతమంది సృత్యం చేస్తున్నారు. కొంతమంది మత్తక్కి ఉన్నారు. ఇవన్నీ విద్యకి సంబంధించిన లక్షణాలే. సృత్యమూ విద్యే. సంగీతమూ

సామవేదం షష్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితాంచాల్మానమ్

విద్యే మత్కుక్కి ఉండడం అంటే ఒక గొప్ప విద్యవల్ల కలిగే పారవశ్యం. ఆ పారవశ్యమంతా ఇక్కడ కనిపిస్తోంది. మంచి కంతములతో ఉన్నారు. కొంతమంది మయుర వాహనంతో వెళ్లున్నారు.

మయురవాహః కతిచిత్పుత్తిచిద్ధంసవాహనః

కతిచిన్మకులారూధాః కతిచిత్పుత్తికిలాసనః

కొంతమంది హంసల మీద వెడుతున్నారు. కొంతమంది ముంగిసల పై వెడుతున్నారు. కొంతమంది కోకిలపై కూర్చున్నారు. ఇందులో ఉన్న ఆంతర్యాన్ని గమనించాలి. మీ దేవతలు ఇలా జంతువుల మీదా పట్టులమీద కూర్చుంటారు అని బయటవాడు అడిగినపుడు సమాధానం చెప్పగలగాలి. శబ్దశక్తి అనేది సృష్టి అంతా వ్యాపించింది.

ప్రాతఃకాలంలో పట్టుల కిలకిలారావాలు వింటుంటే పారవశ్యం కలుగుతుంది. ఇలా

సృష్టిలో అందరికి ఆ తల్లీ పలుకులు ఇచ్చింది. చిలక పలుకైనా, కోకిల కూతైనా, మయురాల కేకానాదమైనా, హంసలధ్వని అయినా ఇవన్నీ మధురంగానే ఉంటాయి. మయురధ్వనికి 'కేక' అని పేరు. 'కేక' చేస్తుంది కనుక 'కేకి' అని వాటికి పేరు.

నకులములు అనగా ముంగిసలు. హంస, ముగింస ఇవన్ని విద్యల యొక్క లక్ష్మణాలు. ప్రతిదీ కూడా ఒక శక్తికి సంకేతం.

ఈ రహస్యం స్వాందపురాణంలో కాశీభండంలో కాశీక్షేత్రంలో 'శిఖిచందీ' అని ఒక తల్లి ఉంటుందని చెప్పారు. శిఖిచందీ నెమలిలా ధ్వని చేస్తూ ఉంటుంది.

అమృవారు ప్రతివారి యందు శబ్దస్వరూపంలో ఉండని తెల్పుకోవాలి. ఆ శబ్ద శక్తిని ప్రత్యేకించి ఉపాసన చేస్తే ఒకరకమైన సిద్ధిని చెప్పారు. ఆ శబ్దానికి హౌతువైన ఏ శక్తి ఉందో ఆ శక్తి యొక్క స్వరూపం, మంత్రాలు ఇవన్ని. ఆ కారణంచేతనే ఈ దివ్యమైన శబ్దస్వరూపాలన్ని వాహనాలుగా చెప్పబడ్డాయి.

విద్యకి ఉండాల్చిన లక్ష్మణాలలో హంస లక్ష్మణం ఒకటి. సదసత్ వివేకలక్ష్మణమే హంస. పాలని, నీళ్నని కలిపి ఇస్తే నీళ్నని వదిలిపెట్టి పాలనే స్నేకరిస్తుంది హంస. అలానే విద్యావంతుడైనవాడు వివేకంతో అసద్యషయాల్చి విడిచిపెట్టి సద్యషయాల్చే స్నేకరిస్తాడు. కనుక విద్యకి ఉండాల్చినది హంసలక్ష్మణం-విచక్షణ. హంసవాహనియైన శ్యాములా అంటే విచక్షణశక్తికి అధిష్టాన దేవతయైన విద్యస్వరూపిణి.

అమృవారి నకులీశక్తిని శాస్త్రాలలో చెప్పారు. నకుల అంటే ముంగిస. విషంతో ఉన్నవి

శ్రీ లలతోషాభ్యాసమ్

పడగలు ఎత్తితే వాటిని కొట్టి చంపుతుంది. అలానే విద్యావంతుడైన వాడు ఎవరైనా కుతర్చాలనే పడగలు ఎత్తితే వాటికొడతాడు. విద్యకి నకులారూఢ లక్షణం ఉండాలి. అనగా కుతర్చాన్ని ఖండించే శక్తి ఉండాలి.

శ్యాములాదేవి అంగదేవతలలో ఈ నకులాదేవి ఒక ప్రత్యేకమైన దేవత. శ్యాములాదేవిని ఆరాధిస్తే అన్ని పలుకులు, అన్ని విద్యలు లభిస్తాయి.

సర్వాశ్చ శ్యాములాకారాః కాశ్చ్ఛిత్స్థిరథస్థితా

అందరూ శ్యాములాదేవి ఆకారం కలవారై ఉన్నారు. ఆ తల్లి ప్రధానంగా గేయచక్రంలో బిందుస్తానంలో కూర్చుంది. ఆ శ్యాములాదేవి స్వరూపాన్ని ఇక్కడ వర్ణిస్తున్నారు.

బాలార్థపద్మకవచా మదారుణవిలోచనా

ఈషప్త్రస్వేదకణికా మనోహరముఖాంబుజా

ఉదయిస్తున్న సూర్యకాంతివంటి కవచం ధరించింది. 'మదారుణవిలోచనా' - మత్క్రిష్ట కళ్యాం. అదే పారవశ్యాన్ని చెప్పంది.

అమ్మ ముఖం కొంచెం చెమటపట్టి ఉందన్నారు. హయగ్రీవస్యామివారు ఎంతో అర్ఘుతంగా దర్శిస్తూ వర్ణిస్తున్నారు.

ప్రేషయస్తీ కట్టాక్షేష కించిద్రూపల్లితాణ్ణవై:

శక్తిసేనల్ని దయతో చూస్తున్నప్పుడు ఆ తల్లి కనుబోమలు కొంచెం కదులుతున్నాయి.

సమస్త మపి తత్సైన్యం శక్తినా ముధ్ధతోధతం

ఆ తల్లి ఆ విధంగా చూస్తూ ఉంటే ఆ చూపుల నుంచి వచ్చే శక్తితో శక్తిసేనలన్నిటికి ఉత్సాహం వచ్చింది.

వారంతా ఒక్కసారి దివ్యనాదలు చేస్తూ కదులుతూ ఉంటే దేవతలంతా ఇప్పుడు ఆ తల్లిని చూసి నమస్కరిస్తున్నారు.

శ్రీ శ్యాములా షోడశనామాలు

దేవతలంతా అమ్మవారిని షోడశనామాలతో కీర్తించారని చెప్పాడు హయగ్రీవ స్యామివారు.

తాం తుష్టవు షోడశభి ర్మామభి ర్మాకవాసినః:

ఈ నామాలు మానవస్యప్రికాదు. దేవతలు దర్శించి చెప్పస్తున్నవి. అప్పుడు మళ్ళీ హయగ్రీవస్యామిని అగస్త్యులవారు ఆ పదహారునామాలు చెప్పమని అడిగితే వినమని హయగ్రీవ స్యామివారు చెప్పున్నారు.

శ్రీ లలితీపాభ్యానమ్

తాని షోదశనామాని సమాకర్ణయ కుమ్భజ
సంగీతయోగినీ శ్యామా శ్యామలా మంత్రినాయికా
మంత్రిణీ సచివేశానీ ప్రధానేశీ శుక్రప్రియా
వీణావతీ వైషణికీ చ ముద్రిణీ త్రియక్రపియా
నీప్రియా కదమ్మేశీ కదంబవనవాసినీ
సదామదా చ నామాని షోదశైతాని కుంభజ

- 1.సంగీతయోగినీ
 - 2.శ్యామా
 - 3.శ్యామలా
 - 4.మంత్రి(త్ర)
 - 5.మంత్రిణీ
 - 6.సచివేశానీ
 - 7.ప్రధానేశీ
 - 8.శుక్రప్రియా
 - 9.వీణావతీ
 - 10.వైషణికీ
 - 11.ముద్రిణీ
 - 12.ప్రియక్రపియా
 - 13.నీప్రియా
 - 14.కదమ్మేశీ
 - 15.కదంబవనవాసినీ
 - 16.సదామదా.
- ఇవి దివ్యమైన 16 నామాలు స్వరీస్తే, సర్వజనులు అనుకూలపడే విద్యని అమృవారు అనుగ్రహిస్తారు. ఈ నామాలు బుద్ధిశక్తిని సరిగ్గా పనిచేసేటట్టు చేస్తాయి.

విత్తైర్వ్యస్థివేశానీం సక్రూత స్తుతి శరీరవాన్
తస్య త్రాలోక్యమభిలం వశే తిష్ఠత్యసంశయః
ఈ శరీరం వచ్చిన మానవులందరూ ఒక్కమారు ఈ పదహారు నామాలు
అనుకుంటే ముల్లోకాలు వారికి అనుకూలంగా ఉంటాయి.
మంత్రినాథా యత్ర యత్ర కట్టాక్షం వికిరత్యసౌ
తత్త తత్త గతాశంకం శక్తిసైన్యం పతత్యలం

విద్యాధిదేవతయైన ఈ తల్లి కట్టాక్షంగాని లభిస్తే సందేహాలు పోతాయి. శక్తిసేనలకి మేం వెనక్కి వెళ్ళడమా! ముందుకు వెళ్ళడమా! మేం జయించగలమా! ఇలాంటి సందేహాలు కలిగినపుడు ఈ తల్లి చూపులు పడగానే ఆ శంకలు అన్ని పోయి మహాత్మాపంగా యుద్ధంలోకి వెళతాయి.

శ్యామలాదేవి వీణ, చిలకని ధరించి యుద్ధానికి వచ్చింది. వీటితో ఏవరైనా యుద్ధానికి వస్తారా! అంటే అవిద్యని కొట్టడానికి విద్యలు ఆయుధాలోతాయి. అది ఇక్కడ ఆంతర్యం. వచ్చిన భండాసుర సైన్యానికి తగ్గట్టుగా అమృవారికి కూడా ఆయుధాలు కావాలి.

అథ సంగీతయోగిన్యాః కరషశుకపోతకాత్
నిర్మగమ ధనుర్వో పహం త్యజ్యం శరాసనం
ఆ తల్లికి ముంజేతిలో ఉన్న చిలుకలోంచి ఒక పురుషుడు ఉధృవించాడు. అతడు ధనుర్వోదపురుషుడు. అ చిలుక ఏ విద్యని కావాలంటే ఆ విద్యని తేగలదు.

శ్యాములాదేవి సర్వవిద్యాస్వరూపిణి. యుద్ధవిద్యలో కూడా ఆవిడ నేర్చరురాలే. ఎక్కువ ఏకాగ్రత, ఎక్కువ బుద్ధి శక్తి యుద్ధవిద్యలలో ఉంటుంది.

‘శారదాశరసంధానా శిష్టప్రత్యుష్టవర్ధిణి’ శారదావిద్య గురించి అనేక విశేషాలున్నాయి. శారదాదేవి ఇత్యాదులందరూ ఈ శ్యాములాదేవి విభూతలే. శ్యాములాదేవి సాజ్ఞాత్తు విద్యాధి దేవత కనుక ఆ చిలుకలోంచి ధనుర్విద్యాపురుషుడు వచ్చాడు.

ఒక్కొక్క విద్యకి, భావానికి ఒక అధిదేవత ఉంటారు. ఆ ధనుర్విద్యపురుషుడు ఒక ధనుస్సుని, బాణాన్ని పట్టుకొచ్చాడు.

చరుర్వాహాయుతో వీర స్త్రీశిరా స్త్రీవిలోచనః

అతడికి నాలుగుచేతులు ఉన్నాయి. వీరుడు. మూడు ముఖాలు ఉన్నాయి. మూడు ముఖాలకి మూడేసి చొప్పున కళ్ళు ఉన్నాయి.

నమస్కార్య ప్రధానేశి మిద మాహ స భక్తిమాన్

దేవి భండాసురేంద్రస్య యుద్ధాయ త్వం ప్రవర్తనే

ప్రధానేశ్వరియైన ఆ తల్లికి నమస్కారం చేసి, “అమ్మా! నమస్కారం. నీ యొక్క అనుగ్రహంవల్ల ఉన్నవాడిని నేను. మీరందరూ భండాసురుడితో యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డారు కనుక నేను కూడా మీకు సాయం చేయాలి. నేను ఈ కోదండాన్ని నీకు ఇస్తున్నాను స్వీకరించు తల్లి!” అన్నాడు.

అత స్తువ మయా సాహ్యం కర్తవ్యం మంత్రినాయకే

చిత్రజీవ మిదం నామ్మా కోదండం సుమహత్తరం

గృహోణ జగతామంబ! దానవానాం నిబర్థణం

ఆ కోదండం పేరు చిత్రజీవం. ఓ జగజ్ఞన్నీ! దానవల్ని నిగ్రహించడానికి దీన్ని స్వీకరించు. దీనితో పాటు అమ్ములపొది ఇస్తున్నాను.

ఇమో చాక్షయబాణాధ్య తూణీరో స్వర్ణచిత్రితౌ

గృహోణ దైత్యనాశాయ మమాం సుగ్రహహేతవే

అవి బంగారంతో చేసిన అమ్ములపొదులు. అందులో అక్షయబాణాలు ఉంటాయి. ఎన్ని తీస్తున్నా వస్తునే ఉంటాయి. నన్ను అనుగ్రహించడానికి, దైత్యులని సంహరించడానికి తీసుకో తల్లి!

ఇతి ప్రణమ్య శిరసా ధనుర్వేదేన భక్తితః

ఆ విధంగా ధనుర్వేదపురుషుడు అమ్మువారికి భక్తితో ఇస్తే ఆ తల్లి గ్రహించింది.

శ్రీ లలితీపాభ్యానమ్

అర్పితం చాపతూణిరం జగ్రాహ ప్రియకప్రియ
ముందు చెప్పిన 16 నామాలలోవే తరువాత వాడుతూ వస్తున్నారు.

చిత్రజీవం మహాచ్ఛాప మాదాయ చ శుక్రప్రియ
విష్ణురం జనయామాస మార్పీ ముధ్మట్టు భూరిశః
సంగీతయోగినీచాపధ్వనినా పూరితం జగత్
నాకూలయానాం చ మనో నవయాలై నందసంపదా

ఆ చిత్రజీవమనే ధనస్సును తీసుకొని దాని వింబినారిని అమృవారు ఒక్కసారి లాగింది.
వెంటనే దానిలోంచి ఒక అద్యుతమైన నాదము మారు మ్రోగింది. ఆ ధనుర్ధుని చేత
జగత్తంతా ప్రతిధ్వనించింది. ఆ నాదం వినగానే దేవతలందరికి మహానందం కలిగింది.
అమృవారు ధనుస్సు, బాణాన్ని స్నేహితించినపుడు అవిడ దగ్గర అంతక ముందు నించి
ఉన్న వీణని, చిలకని అమృవారి దగ్గర ఉన్న యంత్రిణి, తంత్రిణి అనే
ఇద్దరి పరిచారకులకి ఇచ్చారు.

యంత్రిణి తంత్రిణి షైవ ద్వే తస్యాః పరిచారికైః
పుకం వీణాం చ శిరసా వహంత్యా పరిచేరతుః
చిలకని యంత్రిణి తీసుకొంది. వీణని తంత్రిణి తీసుకొంది. అమృ ఎప్పుడ
డిగితే అప్పుడు ఇద్దామని ఇద్దరు అమృవారి ప్రకృత నదుస్తున్నారు. ఎంత
అద్యుతమైన దృశ్యాన్ని ఇక్కడ వర్ణిస్తున్నారో భావించాలి. అమృవారి ఆయుధాలు కనుక
వారు వాటిని నిర్మల్యంగా పట్టుకోకుండా, భక్తితో శిరస్సు మీద పెట్టుకొని అమృవార్మి
అనుకరిస్తున్నారు.

ఆలోలపలయక్కాణవర్ధిష్టు గుణనిస్పనం
ధారయంతీ ధనుశ్యామా చకారాలై రిమనోజ్వరం
అమృవారు ఆ ధనుస్సు పట్టుకొని ధ్వని చెయ్యగానే దేవతలు ఆనందించారు. శత్రువులకి
కొత్త జబ్బు వచ్చిందని చెప్పారు. అసురుల గుండెలు ఆగిపోయాయా! అన్నంత పని
చేసింది.

చిత్రజీవ వరానేన భూషితా గీతయోగినీ
కాదంబనిష రురుచే కండళ చ్ఛక్రకార్యుకా
కాళీ కటుక్కవ త్రీక్షో సృత్య ద్యుజిగసన్నిథః
అమృవారు పచ్చని కాంతితో ఉంటారు. చిత్రజీవమనే ధనుస్సు బంగారు రంగుతో

ఉంది. దీన్ని పట్టకొన్న అమృవారు మెరుపుతో కూడిన మబ్బులా ఉన్నాయి.

ఉల్లసం దక్షిణ పాణ విలలాస శిలీముఖః
గేయచక్రరథారూధాం తాం పశ్చాచ్చ నిషేవరే
తద్వచ్ఛాముల శోభాద్యా దేవో బాణధనుర్ధరాః
సహప్రాక్షాపిణీసంభ్యా ప్రీవేగా మదాలసాః
ఆఫూరయంత్యః కకుభః కలైః కిలకిలారఘైః

అమృవారు ఎప్పుడైతే ఉత్సాహంగా ధనుష్ఠంకారం చేసారో, అవిడ సేనలన్నీ ఉత్సాహంగా కిల కిల ధ్వనులు చేస్తూ బయలుదేరారు. మణిద్వీపంలో శ్యామలాదేవికి ఒక ప్రత్యేకమైన భవనం, వారాహీదేవికి ఒక ప్రత్యేకమైన భవనం ఉన్నాయి.

శ్యామలా దండకం

శ్యామలాదేవి కాళిదాసమహాకవికి ఉజ్జుయిని మహానగరంలో దర్శనం ఇచ్చింది.
ఆ తల్లిని చూసిన వెంటనే కాళిదాసు పులకించి

మాణిక్యవీణా ముపలాలయంతీం
మదాలసాం మంజుల వాగ్యలాసాం
మాహేంద్ర నీలద్యుతి కోమలాంగీం
మాతంగ కన్యాం మనసా స్ఫూరామి.

అని కీర్తించాడు. మాణిక్యవీణని ధరించి, మదించిన కళ్ళతో ప్రకాశిస్తున్న ఆ తల్లి మంజులమైన వాగ్యలాసు విద్యాస్వరూపిణి. ఇంద్రనీలమణులకాంతితో ఉన్న ఆ తల్లిని మనసాస్ఫూరామి అన్నారు.

చతుర్భుజే చంద్రకళావతంనే
కుచోస్తుతే కుంకుమరాగశోజే,
పుండ్రేష్ట పాశాంకుశ పుష్పబూణ
హస్తే నమస్తే జగదేకమహతః.
మాతా మరకతశ్యామా మాతంగి మధుశాలినీ
కుర్మాత్మాక్షరం కళ్యాణీ కదంబవనవాసినీ.
జయమాతంగ తనయే జయనీలోత్పలద్యుతే
జయ సంగీత రసికే జయ లీలాశక్రియే.

ఇలా అన్నవెంటనే కాళిదాసుకి అమృవారు మణిద్వీపంలో కదంబవన మధ్యంలో సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితాంచాల్మానమ్

గోవరించింది.

అప్పుడు ఆ తల్లి యొక్క శిరస్సు, పాదాలు మొత్తం దర్శనమిచ్చింది. దానితో పరశించి ఆ పులకింతతో అమృతారిని వర్ణిస్తున్నాడు కాళిదాసు.

జయజనని! సుధాసముద్రాంత హృద్యస్నాచీర్ణేష సంరూఢ బిల్యాటచీమధ్య కల్పద్రు మాకల్ప కాదంబ కాంతారవాసప్రియే! కృత్తివాసప్రియే! సర్వలోకప్రియే! సాదరారజు సంగీత సంభావనా సంభ్రమాలోల నీపప్రగాబద్ధ చూళీ సనాథత్రికే! సానుమత్పుత్రికే! శేఖరీభూత శీతాంశు రేఖా మయుఖాఖీ నధ సుస్నిగ్ర నీలాలక శ్రేణి శృంగారితే! లోకసంభావితే! కామలీలా ధనుస్సన్నిభిర్భూ లతా పుష్ప సందోహ సందేహ కృచ్ఛారు గోరోచనా పంకకేళీ లలామాభీరామే! సురామే! రఘే! ప్రోల్లసద్వాళికా మాక్తిక్రైణికా చంద్రికామండలోద్వాసి లావణ్య గండప్పల న్యస్త కస్తురికా పత్ర రేఖా సముద్రాత సౌరభ్య సంభ్రాంత శృంగాంగ

నాగీత సాంగ్రేభవ న్యంద్ర తలంత్రీస్వరే! భాస్వరే! వల్లకీ వాదన ప్రకియా లోల తాళీ దళా బద్ధ తాటంక భూషా విశేషాన్నితే! సిద్ధసమ్మానితే! దివ్యహోలా మదోద్వేల హేలా లసచ్ఛత్తరాందోళన శ్రీ సమాక్షిష్ట కథైక నీలోత్పలే! పూరితాశేష లోకాభివాంధాఫలే! శ్రేష్ఠలే! స్వేదధిందూ ల్లసత్యాల లావణ్య నిష్యంద సందోహ సందేహకృన్నాసికా మాక్తికే! సర్వ మంత్రాత్మికే! కాళికే!

కుంద మంద స్మితీచార వ త్రష్ణుర త్వాగ కర్మార తాంబూల ఖండోత్స్వరే! జ్ఞానముద్రాకరే! శ్రీకరే! కుందపుష్పమ్యుతి స్నిగ్ర దంతావళీ నిర్మలా లోల కల్లోల సమ్మేళన స్నేర శేణాధరే! చారువీణాధరే! పక్ష్యబింబాధరే! సులలిత నవయోవనారంభ చంద్రోదయో ద్వేల లావణ్య దుగ్గార్థవావిర్ధవత్సంబు బిశ్వేష హృత్యుంధరే! సత్యకా మందిరే! మంధరే! బంధురచ్చన్న వీరాధి భూషా సముద్రోత మానానవద్వాళ్ల శోభే! శుభే!

రత్న కేయూర రశ్మిచ్ఛటా పల్లవ ప్రోల్లస దోర్తా రాజితే! యోగిభిః హూజితే! విశ్వదీజ్యజ్ఞల వ్యాప్త మాణిక్య తేజ స్పురత్తుంకణాలంకృతే! విశ్రమాలంకృతే! సాధుభి స్పత్సుతే! వాస రాంభ వేళా సముజ్ఞింభమాణారవింద ప్రతిచ్ఛన్న పొణీద్వయే! సంతతోద్యద్దయే! దివ్యరత్నోర్మికా దీధితి స్తోమ సంధ్యాయ మానాంగుళీ పల్లవోద్య స్నభేందుప్రభా మందలే! ప్రోల్లసత్యుండలే! తారకా రాజి నీకాశ హోరాఖీ స్నేర చారు స్తునాథోగ భారానమస్మధ్యవల్లి వఖిచేద పీచీ సముద్రుత్సముల్లాస సందర్శితాకార సౌందర్యరత్నాకరే! శ్రీకరే! హేమ కుంభోప మోత్తుంగ వక్షోజ భారావనమే! త్రిలోకావనమే! లసద్వృత్తగంభీర నాథి సరస్విర తైవాల శంకాకర శ్యామ రోమావళీ భూషణే! మంజు సంభాషణే! చారు శింజత్పుటీసూత్ర

నిధురిత్తితానంగ రేభా ధనుశ్చింజనీ దంబరే! దివ్యరత్నాంబరే! పద్మరాగోల్లినన్నెఖలూ భాస్వర
ల్రోచే శోభా జితస్వద్ర భూభృత్తలే! చంద్రికాశీతలే! వికసిత నవకింశుకా తాము
దివ్యాంశుకచ్ఛన్న చారూరు శోభా పరాభూత సింధూర శోణాయ మానేంద్ర మాతంగ
హస్తార్థకే! శ్యామలే! కోమల స్నేగ్ నీలోత్పలానందితానంగ తూణీర శంకాకరోద్దమ
జంఘులతే! చారు లీలాగతే! నష్టు దిక్కాల సీమంతినీ కుంతల స్నేగ్ నీల ప్రభావుంజ
సంజాత దూర్మాంకురాశంక సారంగ సంయోగ రింఖ న్నథేందూజ్యులే! ప్రోజ్యులే! ప్రహ్వ
దేవేశ దైత్యేశ యక్షేశ భూతేశ వాగీశ కోణేశ వాయ్యగ్రీ మాణిక్య సంఘుష్ట కోటీర బలా
తపోద్దామ లక్ష్మారసారుణ్ణ లక్ష్మీగ్రుహీతాంప్రి పద్మద్వయే! అద్వయే! సురుచిర నవరత్న
వీరస్తితే! సుస్థితే! శంఖ పద్మద్వయోవాలైతే! తత్ విష్ణుశ దుర్గావట్టిత పాలైర్యతే!
మత్తమాతంగకన్య సమూహస్సితే! శైరవైరష్టిర్యేషితే! దేవి వామాదిభి సుంగితే! ధాత్రి
లక్ష్ముది శక్తప్పకే సేవితే! శైరవీ సంవృతే! పంచబాణేన రత్నా చ సంభావితే! గ్రీతిశక్మా
వసంతేన చానందితే! భక్తిభాజాం పరం శ్రేయనే కల్పనే! ఛందసా మోజసాభ్రాజనే!
యోగినాం మాననే ధ్యాయనే! గీత విద్యాది యోగాతి తృప్తిన కృష్ణేన సంపూజ్యనే!
భక్తిమచ్ఛేతసా వేధసా స్తుయనే! విశ్వ హృద్యేన వాద్యేన విద్యాధరై గీయనే! యక్ష గంధర్వ
సిద్ధాంగు మండలై ర్షండితే! సర్వ సౌభాగ్యవాంధావతీ భిర్వభూభిస్సురాణాం సమూ
రాధ్యనే! సర్వ విద్యా విశేషస్సితం, చాటుగాథా సమచ్చారజం, కంతమాలోల్ల సప్తర్జ
రేఖాస్సితం, కోమలం శ్యామలోదార పక్షద్వయం, తుండ శోభాతిమారీ భవతింశుకా
భం శుకం లాలయంతీ పరిక్రీడనే! పాణిపద్మద్వయే నాక్షములా గుణం స్వాచీకం జ్ఞాన
సారత్మకం పుస్తకం చాప పాశాంకుశాన్ బిఫ్రతీ, యేన సంచిత్యనే చేతసా తస్య వక్రాంతరా
ధర్య పద్మాత్మికా భారతీ నిస్సరేద్వేన వాయావకాభా కృతి రావ్యనే, తస్యవశ్య భవంతి
ద్రీయః పూరుషః, యేన వా శాతకుంభ ద్యుతిరావ్యనే సోపి లక్ష్మీసహస్రాంశు: పరిక్రీడనే,
కి స్వసిద్ధేద్వపుశ్యామలం తావకమ్ చంద్రచూడాస్సితం ధ్యాయతస్య లీలాసరో వారిధి
స్తస్త కేళీవనం నందనం తస్త భద్రాసనం భూతలం తస్త గీర్దేవతా కింకరీ తస్త చాజ్ఞాకరీ
శ్రీ స్వయం, సర్వతీర్థాత్మికే! సర్వమంత్రాత్మికే! సర్వతంత్రాత్మికే! సర్వముద్రాత్మికే!
సర్వశక్మాత్మికే! సర్వవర్జాత్మికే! సర్వరూపే! జగన్మాత్రకే! పాపీ మాం పాపీ మాం పాపీ”
అని కీర్తించాడు.

ఇందులో శ్యాములాదేవి యొక్క స్వరూపం శిరస్సు మొదలుకొని పాదాల వరకు వర్ణించ
బడింది. ఈ దండకంలో శ్యాములా యంత్రవిశేషమంతా చెప్పారు. శ్యాములా మంత్రంలో

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

ఉన్న అష్టబ్లింపవస్తురూపాలు, దుర్గా, వటుక భైరవుడు మొదలైనవారందరిని కూడా ఇందులో కీర్తించారు. శుకము, వీణ, పుస్తకము, అక్షమాల పట్టుకొన్న ఆ తల్లిని ఎవరైతే ధ్యానిస్తారో వాళ్ళ వాక్యుల నుంచి అధ్యుతమైన పలుకులు పలికిస్తుంది ఆ తల్లి.

ఎవరైతే అమృతార్థి అయ్యవారితో కలిపి ధ్యానిస్తారో, వారికి అపారమైన ఒశ్వర్యం లభిస్తుంది. ‘పపుః శ్యామలం తాపకమ్ చంగ్రచూడాన్వితం’ - చంగ్రదలేఖని ధరించిన ఆ శ్యామల శరీరాన్ని ఎవరు ధ్యానిస్తున్నాడో వాడు ఆడుకొనే చోటు స్వర్గంలో ఉన్న నందన వనం. వాడికది క్రీడాస్థలం. ‘భూతలం తస్య భ్రాసనం’ - భూమి వాడికి ఎక్కడంటే అక్కడ అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తుంది. వాగ్దేవతలు వాడి కింకరులు అవుతారు. లక్ష్మీదేవి వాడు ఏం చెప్పే అది చేస్తుంది.

ఆ తల్లి ఎక్కడుండో చెప్పూ ‘సుధాసముద్రాంత హృద్యస్నాటిద్విష సంరూఢ బిల్వాటవీమధ్య కల్పద్రుమాకల్ప కాదంబ కాంతారవాసప్రియే’ అన్నారు.

తిన్నగా అమృతారు సుధాసింధోర్జ్యే అక్కడికి తీసికెళ్ళి మణిద్విషం, ఆ మణిద్విషంలో బిల్వావనం దాటగానే కదంబవనం ఉంది.

కృత్రిమాసప్రియే - ఏ రూపం ధరించినా ఆవిడకి ఆయనే సర్వం. కాలిదాస మహాకవి ఆ దివ్యస్వరూపాన్ని ఈ విధంగా సంభావించాడు.

శ్రీచక్రరథ స్తోత లలితాదేవి శోభ

అటూ, ఇటు రెండురథాలు మధ్యలో లలితాదేవి ఉన్నారు. వీళ్ళు కదలగానే ఆ మధ్యలో ఉన్న రథం కదులుతోంది. లలితాంబ గురించి చెప్పున్నప్పుడు శోకాలలో హయగ్రీవస్వామి వారు భందస్సు మార్చారు.

అథ చక్రరథాయకాల్తితా

జ్యులితాంకుశా ఘణిసమానపొళశ్చత్

కలనిక్యుణ ద్వలయ మైక్షమం ధను

ర్థధతీ ప్రదీప్తకుసుమేషు పంచకాః

అమృతార్థి చేతులో ఉన్న అంకుశం ప్రకాశిస్తూ అగ్నిజ్యాలల్ని వెదజల్లుతోంది. చేతిలో ఉన్న పాశం పాములా కదులుతూ ఉంది. అమృతారు ధరించిన చెరకువిల్పకి కొన్ని చిరుగంటలు వ్రేలాడుతున్నాయి.

అమృతారు కదిలిస్తూ ఉంటే అవి ధ్యానిస్తున్నాయి. అమృతార్థి చేతులో ఉన్న ఆ పంచకుసుమ బాణాలు కూడా భూసిస్తూ ఉండగా

ఉదయత్వహాప్రమహసాం సహప్రతో

పృతిపాటలం నిజవపుః ప్రభార్యురం

అమృశరీరం నుంచి ఉదయస్తున్న సూర్యకాంతులు భాసిస్తూ శక్తిసేనలన్నిటి మీద
ప్రసరిస్తూ ఎవ్రగా కనిస్తున్నాయి.

‘నిజారుణప్రభాపూరమజ్ఞద్బుష్టండమండలా’ - అమృవారి శరీరకాంతులతో మొత్తం
ప్రకాశమానం అవుతూ ఉంటే

కిరతీ దిశాసు వదనస్య కాంతిభిః

సృజతీవ చంద్రమయ మఖమండలం

చుట్టూ ఈ లేత ఎవ్రని కాంతులు వ్యాపించి ఉంటే మధ్యలో అమృవదనం ప్రసన్నంగా
చిరునవ్యతో శోభిస్తూ ఉంటే సంధ్యాకాశంలో పూర్వచంద్రుడు ఉదయంచాదా అన్నట్లు
ఉంది. అమృవదనం పూర్వచంద్రసమానంగా ఉంటుంది.

‘పరిణత శరచ్ఛంద్రవదనా’ అన్నారు శంకరులవారు.

అమృవారి రథం -

దశయోజనాయతిమతా జగత్తయా

మఖిమృణ్యతా విశదమౌక్తికాత్మనా

ధవళాతపత్రవలయేన భాసురా

శశిమండలస్య సభితా ముఖేయుషా

పదియోజనాల ఎత్తుతో అమృవారి రథం ఉంది. రథం పైన తెల్లని గొడుగు ఉంది.
అమృవారికి ‘వికాతపత్రసాప్రమాజ్యదాయికాయై నమోనమః’ అని పేరు.

సర్వజగత్తుని ఒకే గొడుగు క్రింద పాలిస్తున్న తల్లి. ఆ చతురం అన్నిటికంటే ఉన్నతంగా
ప్రకాశిస్తూ పైన ఉంది.

ఆ గొడుగు ఎక్కడో ఉన్న చంద్రమండలంతో స్నేహం చేస్తోందా అన్నట్లుంది.

అభిపీజితా చ మణికాళ్లశోభినా

విజయాది ముఖ్యవరిచారికా జ్ఞైః

నవచంద్రికాలహారికాంతికందళీ

చతురేణ చామరచతుష్టయేన చ

అమృవారు కూర్చున్న రథంలో నాలుగువైపులా జయ, విజయ మొదలైన నలుగురు
పరిచారికలు ఉన్నారు. వారు చక్కని చామరాలు పట్టుకొని అమృవారికి వీస్తూ ఉన్నారు.

శ్రీ లలితాంబిషానమ్

శక్తీకరాజ్యపదవీ మఖిసూచయంతీ
 సామ్రాజ్యచిహ్న శతమండిత సైన్య దేశా
 మొత్తం శక్తినేనలకి అమృవారే మహారాణి అని సూచిస్తా ఆ సామ్రాజ్యచిహ్నములన్నీ
 ప్రకాశిస్తా ఉన్నాయి. దానికి తగ్గట్టగా
 సంగీతవాద్యరచనాభి రథామరాణం
 సంస్తాయమానవిభవా విశదప్రకాశా
 చక్రరాజరథారూధ అయిన శ్రీలలితామహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికని చూసి
 పులకించిన శరీరాలతో దేవతలు, బుషులు నమస్కరిస్తున్నారు. దేవకాంతలు
 మొదలైనవారంతా విజయసూచకంగా కుసుమాలు, లాజలు జల్లుతున్నారు.

ఉధీష్టపుష్టుకర పంచకతస్సముత్థి
 ర్షీతిర్మయం త్రిభువనం మహాసా దధాసైః
 విద్యుత్పుమధ్యతిథి రప్పరసాం సమూహై
 ర్షీక్షిప్యమాణాజయమంగళ లాజపరా
 లాజలు అంటే పేలాలు అని అర్థం. అవి జయసూచకంగా చల్లుతారు.
 అదేవిధంగా కల్పవృక్ష కుసుమాలు అమృవారి మీద జల్లుతూ వాళ్ళంతా
 జయ జయ ధ్వనాలు పలుకుతూ ఉన్నారు.

శ్రీచక్రనామతిలకం దశయోజనాతి
 తుంగధ్వజోల్మితమేఘకదమ్య ముచ్ఛైః
 పది యోజనాల ఎత్తున్న ఆ శ్రీచక్రరాజరథం ఆకాశాన్ని తాకుతోంది.

తీవ్రాభీరావరణశక్తిపరమ్యరాభి
 ర్ముకం రథం సమరకర్మణి చాలయంతీ

శ్రీ లలితా పంచవింశతి (25) నామాలు

అనేక మంది పరివారదేవతలతో, ఆవరణ దేవతలతో ఉన్న ఆ రథం కదులుతూ
 ఉంటే దేవతలు పులకించిన శరీరాలతో, స్ఫుందించిన హృదయాలతో పరవశించిన
 భావనతో అమృవారిని కీర్తిస్తున్నారు.

ముందు చెప్పుకున్న వారాహీదేవి పన్నెందు నామాలు. శ్యామలాదేవి పదహారు నామాలు.
 ఇప్పుడు లలితాంబికి ఇరవై అయిదు నామాలతో కీర్తన చేస్తున్నారు.

పంచాధికైర్వింశతినామరత్నుః

ప్రపంచపాప ప్రశమనాయ దక్షైః

ఈ ఇరవై ఐదు నామ రత్నాలు ప్రపంచంలో ఉన్న పాపాలు కూడా తొలగించగలవు.
దీని అర్థం మనకి ఏ ప్రపంచం పరిచయమో, ఆ ప్రపంచంలో పాపం లేకబోతే చాలు
క్షేమంగా ఉండగలం.

మన చుట్టూ పాపం లేకుండా, మనలో కూడా పాపం లేకుండా ఉండాలంటే నిత్యం
ఈ 25 నామరత్నాలని స్మరిస్తే చాలు.

సంస్కార్యమాన లలితా మరుద్భీ

స్పూర్ణామ ముద్దిశ్వ సముచ్ఛచాల

అని హయగ్రీవస్యామివారు ఆపేసారు.

వాజివక్త! మహాబుద్ధీ! పంచవింశతినామభీః

లలితా పరమేశాన్యా దేహి కర్మరసాయనం

ఓ గుర్తం ముఖంగల స్వామీ! మహాబుద్ధీ! చెవులకు అమృతమువంటివైన ఆ ఇరవై
అయిదు నామాలు నాకు చెప్పవా! అంటే హయగ్రీవస్యామి సంతోషించి చెప్పున్నాడు.

సింహసనేశి లలితా మహారాజ్ఞి పరాంకుశా

చాపినీ త్రిపురా దైవ మహాత్రిపురసుందరీ

సుందరీ చక్రనాథా చ సామ్రాజ్ఞి చక్రిణీ తథా

చక్రేశ్వరీ మహాదేవీ కామేశి పరమేశ్వరీ

కామరాజప్రియా కామకోటికా చక్రవర్తినీ

మహావిద్యా శివానంగవల్లభా సర్వపాటలా

కులనాథాం మూర్ఖుయనాథా సర్వమూర్ఖుయనివాసినీ

శృంగారనాయికా చేతి పంచవింశతినామభీః

- 1.సింహసనేశ్వరీ
- 2.లలితా
- 3.మహారాజ్ఞి
- 4.పరాంకుశా (దీనికి మరికొన్ని పాతాంత
రాలలో పరాంకుశా కూడా ఉంది. ఏది అనుకున్నా తప్పులేదు.)
- 5.చాపినీ
- 6.త్రిపురా
- 7.మహాత్రిపురసుందరీ
- 8.సుందరీ
- 9.చక్రనాథ
- 10.సామ్రాజ్ఞి
- 11.చక్రిణీ
- 12.చక్రేశ్వరీ
- 13.మహాదేవీ
- 14.కామేశి
- 15.పరమేశ్వరీ
- 16.కామరాజప్రియా,
- 17.కామకోటికా
- 18.చక్రవర్తినీ
- 19.మహావిద్యా
- 20.శివానంగవల్లభా
- 21.సర్వపాటలా
- 22.కులనాథా
- 23.అమూర్ఖుయనాథ
- 24.సర్వమూర్ఖుయనివాసినీ
- 25.శృంగారనాయికా... ఎవరైతే ఈ ఇరవై

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

ఐదు నామాలతో లలితాదేవిని ఆరాధిస్తారో
 స్తువంతి యే మహాభాగాం లలితాం పరమేశ్వరీం
 తే ప్రాప్తువంతి సౌభాగ్య మహైసిధ్మి ర్ఘృత్యశః
 వారికి సౌభాగ్యం, అష్టాంగులు, గొప్పకీర్తి లభిస్తాయని హయగ్రీవస్వామివారు చెప్పారు.
 ఇతి ప్రచండసంరమ్భం చాలయంతీ మహాదృలం
 భజ్ఞాసురం ప్రతి క్రుద్ధా చచాల లలితామ్యుకా
గేయ చక్త, కిరి చక్త, శ్రీచక్తరాజ రథ వర్ణన

ఈ విధంగా రథాలన్నే సిద్ధమయ్యాయి. అమ్మవారు కదులుతూ ఉన్నారు. ఇప్పుడు శ్రీచక్తరథం ప్రక్కనున్న గేయచక్తరథం, కిరిచక్తరథాలలోనూ ఆవరణ దేవతలు ఉన్నారు.

గేయచక్తం:

మంత్రిణిదేవికి సంబంధించిన గేయచక్తంలో ఏడు (సప్త పర్వాణి) పర్వాలున్నాయి. ఒకదానికాకటి అనుబంధం ఉన్నది పర్వం.
 బిందువు నుండి వద్దిస్తున్నారు కనుక ఈ చక్తంలో ప్రథమస్తానంలో ఉన్నది తల్లి శ్యామలాదేవి:

తత్క్వేవ ప్రథమం పర్వ మంత్రిణ్యాస్తు నివాసభూః

ఈవిడ 'శ్రీదేవ్యాః అతివల్లభా' లలితాదేవికి అత్యంతప్రియమైనది.

అధిద్వితీయ పర్వస్తా గేయచక్తరథోత్తమే

రతిఃశ్రీతిర్యవోజా చ వీణాకార్యకపాణయః

తమాలశ్యామలకారా దానవోన్మర్ధనక్షమః

రెండవ ఆవరణలో రతి, ప్రీతి, మనోజా అనేవాళ్ళు వీణని, ధనుస్సుని ధరించి ఉన్నారు.

తమాల వృక్షం(కడిమి చెట్లు)వంటి శ్యామలదేహంతో ప్రకాశిస్తున్నారు.

దానవులను మర్మించగలిగే శక్తులు వీళ్ళు.

మూడవ ఆవరణలో బాణదేవతలు భాసిస్తూ ఉన్నారు.

వీరు మొత్తం ఐదుగురు.

తృతీయం పర్వ సంహాధా మనోభూ బాణదేవతాః

ద్రావిణి శోషిణి చైవ బధినీ మోహినీ తథా

ఉన్నాదినీ చ పంచైతా దీప్త కార్యకపాణయః

ద్రావిణి, శోషిణి, బధినీ, మోహినీ, ఉన్నాదినీ. వీరు జ్వలిస్తున్న ధనుస్సులు పట్టుకొని

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

భాసిస్తూ ఉన్నారు. మూడవ పర్వంలో రెండు భాగాలున్నాయి.

మొదట ఐదుగురు బాణదేవతలు ఉన్నారు. దానికి క్రిందభాగంలో

తత్పర్యణ్యధస్తాత్తు వర్తమానా మహాజనః
కామరాజశ్చ కందర్పో మన్మథో మకరధ్వజః
మనోభవః పంచమ స్న్యాదేతే త్రైలోక్యమోహనాః
కస్తూరీతిలకోల్సిథాలా ముక్తావిభూషణః
కవచభుష్ణ సర్వాంగాః పలాశప్రసవత్విషః
పంచకామా ఇమే ప్రోక్తా భండాసురవధార్థినః

కామరాజ, కందర్ప, మన్మథ, మకరధ్వజ, మనోభవ అనే ఐదు త్రైలోక్యస్వరూపాలు ఉన్నాయి. వీళ్ళు కస్తూరీతిలకం ధరించి, చక్కని ముత్యాలని అలంకరించుకుని, కవచం ధరించి, మొదుగు పువ్వులవంటి ఎర్రని కాంతులతో భాసిస్తున్నారు.

వీరిని పంచకాములు అంటారు. వీరంతా అమృతారి యొక్క మూడవ పర్వంలో రెండవ భాగంలో ఉన్నారు. నాలుగవ పర్వంలో

గేయచక్రరథేంద్రస్య చతుర్థం పర్వసంశ్రీతాః
బ్రాహ్మిముఖ్యాస్తు పూర్వోక్తా శ్చండికా త్వష్టమీ పరా
తత్త పర్యణ్యధస్తాత్తు లక్ష్మీష్టువ సరస్వతీ
రతిః ప్రీతిః కీర్తిః శాంతి పుష్టిస్తుష్టిశ్చ శక్తయః
ఏతా శ్చ క్రోధ రక్తాఙ్కో దైత్యం ప్రతిమహోబలం
కుంతచక్రధరాః ప్రోక్తా కుమార్యః కుమ్భసమ్మహః

ముందు చెప్పిన బ్రాహ్మి, మహేశ్వరి, కౌమారీ మొదలైనని ఏవైతే లలితాదేవి ఆవరణలో ఉన్నాయో ఆ మాతృకాదేవతలు ఇక్కడ కూడా భాసిస్తున్నారు.

దానికి రెండవ భాగంలో లక్ష్మీ, సరస్వతి, రతీదేవి, ప్రీతిదేవి, శాంతి, కీర్తి, పుష్టి, తుష్టి అనే శక్తులు ఉన్నాయి. శ్యామలాదేవిని నమస్కరించుకుంటే ఈ శక్తులన్నీ ప్రసాదిస్తుంది. రతి అంటే ఆసక్తి.

ఉత్తమమైన ఆసక్తి కలిగించాలంటే రతిదేవి అనుగ్రహించాలి.

ప్రీతి అంటే ప్రీతి భావం కలిగించుట, కీర్తి కలిగించడం, శాంతినివ్యదం.

ఈ దేవతలందరూ అమృతారి యొక్క నాల్గవ ఆరవణలో రెండవ భాగంలో ఉన్నవారు.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

ఇక ఐదవపర్వంలో ఉన్నవారు:

పంచమం పర్వ సంప్రాప్తా వామాద్యా షోడశాత పరా
గీతిచక్రరథేంద్రస్య తాసాం నామాని మచ్ఛుణ
వామా జ్యేష్ఠా చ రౌద్రి చ శాస్త్రి త్యాధా సరస్వతీ
క్రియాశక్తిశ్చ లక్ష్మీశ్చ తుష్ణితైవ తు మోహినీ
తథా ప్రమథినీ చాశ్వాసినీ వీచి స్తదైవ చ
విద్యున్మాలిన్యథ సురానస్తాత ధోనాగబుద్ధికా
వితాస్తు కురువిన్యాభా జగత్ క్రోభణలమ్మటాః
మహాసమరసన్యాపా మాదధానాః పదే పదే
వజ్రకంటక సంఘన్యాః కలోరాట్టహసోజ్యులాః
వజ్రదణ్ణో శతఫీన్యం చ సంబిభ్రాణా భుషంణ్ణికామ్

పంచమ పర్వంలో వామ మొదలైన శక్తులు ఉన్నాయి. వీరి పేర్లు వామా,
జ్యేష్ఠా, రౌద్రి, శాంతి, ప్రద్రా, సరస్వతీ, క్రియాశక్తి, లక్ష్మీ, తుష్ణి, మోహినీ,
ప్రమథినీ, ఆశ్వాసినీ, వీచి, విద్యున్మాలిని, సురానందా, నాగబుద్ధికా. వీరంతా
కురువిందముల వంటి రత్నకాంతులతో ప్రకాశిస్తుంటారు. వీరందరూ
వజ్రములైన కవముల ధరించి కలోరమైన అట్టహసం చేస్తూ వజ్రందాన్ని,
శతఫీన్య అనే ఆయుధాన్ని, భుషండి అనే ఆయుధాన్ని ధరించి ఐదవ ఆవరణలో
ప్రకాశిస్తుంటారు.

ఆరవ అవరణలో బైరవులున్నారు.

ఈ బైరవశక్తుల అనుగ్రహం కూడ కావాలి.

అథ గీతిరథేంద్రస్య షష్ఠం పర్వ సమాల్మితాః
అసితాంగప్రభృతయో బైరవా శృష్టిష్టిషణాః
త్రిశిలం పానపాత్రం చ బిభ్రాణా నీలవర్ణసః
అసితాంగో రురుశ్చందః క్రోధ ఉన్మతి బైరవః
కపాలో భీషణశైవ సంహరశ్చాపి బైరవః

వీరు త్రిపూలము, పానపాత్ర ధరించి ప్రకాశిస్తున్నారు.

వీళ్ళ పేర్లు అసితాంగ బైరవుడు, రురు బైరవుడు, చండ బైరవుడు, క్రోధ బైరవుడు,
ఉన్మతి బైరవుడు, కపాల బైరవుడు, భీషణ బైరవుడు, సంహర బైరవుడు.

విదవ ఆవరణలో ప్రవేశించగానే...

అథ గీతిరథేంద్రస్య సప్తమం పర్వ సంప్రతితా:
మాతంగీ సిద్ధలక్ష్మీశ్వరు మహామాతంగికా తథా
మహాతీ సిద్ధలక్ష్మీశ్వరు కోణా బాణాధనుర్ధర్మః
తప్యైవ పర్వతోఽధస్తా ధూమః క్షేత్రప స్తుధా
దుర్గాంబా వటుకశ్మేవ సర్వే తే శస్త్రపాణయః

మాతంగీ, సిద్ధలక్ష్మీ, మహామాతంగి, మహాతీ, సిద్ధలక్ష్మీ దేవతలు ప్రకాశిస్తున్నారు.
వీరందరూ ఎవరిని కాంతులతో ప్రకాశిస్తూ, బాణాలు ధరించియున్నారు.

ఈ విదవపర్వంలో ఈ దేవతలకి క్రింది భాగంలో గణపతు అనే క్షేత్రపాలకుడు ఉన్నాడు. అక్కడే దుర్గాంబ, వటుక అనేవారు ఉన్నారు. ఈ విషయమే ‘దుర్గావటుక్షేత్ర పాలైర్యతే’ అని కాశిదాసుమహాకవి ఈ చక్రస్వరూపాన్ని శ్యామలాదండకం ద్వారా తెలియజేసారు.

తాత్క్రివ పర్వతోఽధస్తా లక్ష్మీశ్వేవ సరస్వతీ
శంఖపద్మనిధిచైవ తే సర్వే శస్త్రపాణయః

దాని క్రింద మళ్ళీ మరొక లక్ష్మీ సరస్వతి స్వరూపాలు, ఐశ్వర్య స్వరూపాలైన శంఖనిధి, పద్మనిధి ప్రకాశిస్తున్నాయి. వీరందరూ కూడా శస్త్రపాణులై ఉన్నారు. వారి చుట్టూ ఇంప్రాది అష్ట దిక్పాలకులు భాసిస్తున్నారు.

ఈ విధంగా లలితాదేవికి దక్షిణం వైపున అద్భుతంగా నిర్మించబడి ఉన్న గేయ చక్రంరథంలో సంగీతవిద్యేశీ అయిన శ్యామలాదేవి ఆధిరోహించి ఉన్నది.

కిరిచక్రం: ఏడు ఆవరణల గేయచక్రం తరువాత ఐదు ఆవరణల వారాహీదేవి యొక్క రథం ‘కిరిచక్రం’:

కిరిచక్రరథేంద్రస్య పంచపర్వసమాప్తితా:
దేవతా శ్చ శృంగా ప్రాజ్ఞ! యన్నామ శృంగాతాం జయః

వీరి పేర్లు వింటే జయము, కార్యసిద్ధి వస్తుంది. శ్యామలాదేవి చక్రం వలె ఇక్కడ కూడా బిందువు నుండి యొదలు పెడుతున్నారు. ప్రథమ బిందువు దగ్గర దండనాయికి అయిన వారాహీదేవి ఉంది.

ప్రథమం పర్వ బింద్యాభ్యం సంప్రాతాస్ దండనాయికా
సా తత్త్వ జగదుద్ధరండకళ్ళకప్రాతఫుస్తురీ

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమ్

జగత్తులో ఏర్పడిన లోకకంటక శక్తులు అన్నింటినీ కూడా సమూలంగా నాశనం చేయకల శక్తి ఆవిడ.

నానావిధాప్రజ్ఞాలాభిర్భుర్భ్యంతీ జయత్రియమ్
ఉద్దండ పోత్రనిర్భాతనిర్భోద్భత దానవః:
ఆవిడ వరాహ ముట్టి దగ్గర ప్రకాశించే కోరల చేతే రాక్షసులు అందరూ కూడా సంహరింపబడగలరు. ఆ కోరలు ఏలా ఉన్నాయంటే
దంప్రో బాలమృగాంకస్య విషసన విభావరీ
రెండు చంద్రవంకలున్నాయా? అన్నట్లు ఆ నీలవదనం దగ్గర ఆ కోరలు తళతళ్లాడుతూ ప్రకాశిస్తున్నాయి.
బ్రాహ్మణేణైపయోవాహా వ్యాహానీలవపుర్తతా

మంచి నీరు నిండిన మబ్బులాంటి నీలమేఘశ్యామల శరీరంతో ఉన్న తల్లి.

తప్పైవ రథనాథస్య ద్వితీయం పర్వసంత్రితా:
జమ్మినీ మోహినీచైవ ప్రమ్మినీ తిప్ర వివచ
ఉత్పుల్లదాడిమప్రభ్యా స్పుర్పదానవమర్హనా:
ద్వితీయ పర్వంలో జంభినీ, మోహినీ, స్తంభినీ అనే మూడు శక్తులు భాసిస్తూ ఉన్నాయి. వీరు దానిమృతప్పు వంటి ఎవరిని కాంతులతో ప్రకాశిస్తున్నారు. వీళ్లంతా కూడా చక్కని ఆయుధాలు ధరించి, వరాహ వదనములతోనే భాసిస్తున్నారు.

మూడవ ఆవరణలో అంధినీ, బంధినీ, జృంభిణీ, మోహినీ, స్తంఖినీ అనే శక్తులు భాసిస్తున్నారు

చతుర్దశర్వంలో బ్రాహ్మణైది శక్తులు ఉన్నాయి. అంటే మాతృకాశక్తులు. శ్రీవక్రంలో, శ్యామలాచక్రంలో కూడా వచ్చాయి. కానీ అక్కడ ఉన్న ఇద్దరు ఇక్కడ లేరు. బ్రాహ్మి, మాహేశ్వరీ, కౌమారీ, వారాహీ.

ఈ వారాహీ దేవి మిగిలిన చోట్ల భాసిస్తూ ఉన్నది కనుక ఇక్కడ లేదు.

ఈ మాతృకాశక్తుల్లో “బ్రాహ్మణైద్యా పంచమీ వర్జ్ఞ అష్టమీ వర్జ్ఞతా అపి” మహాలక్ష్మీ అనే దేవత కూడా ఈ మాతృకల్లో లేదు. కనుక రెండు శక్తులను తీసివేస్తే ఆరు శక్తులు ఇక్కడ ఉన్నారు.

షష్ఠేవ దేవ్యప్షట్పుక్రం జ్యులజ్యులాక్షేబరాః

ఈ విధంగా నాల్గవ ఆవరణలో ఉన్నారు. ఈ ఆవరణలో బ్రాహ్మణుడి మాతృకలకు క్రింద కొందరు ముఖ్యమైన దేవతలు ఉన్నారు.

తప్పైవ పర్వతోఽధస్తా త్వరిత స్థానమాత్రితాః

యాకినీ రాకిణీ ఘైవ లాకినీ కాకినీ తథా

శాకినీ ధాకినీ ఘైవ తాసా ఘైక్షస్వరూపిణీ

హకినీ సప్తమీ త్యై శ్వందదోర్ధండ విక్రమాః

వారు యాకినీ, రాకినీ, లాకినీ, కాకినీ, సాకినీ, ధాకినీ దేవతలు. ఏరు.....

విశుద్ధిచక్రనిలయా రక్తవర్ణాత్రిలోచనా

పాయసాస్నాపియ త్వక్ష పశులోకభయంకరీ

అమృతాదిమహాశక్తి సంవృతా ధాకినీత్వరి

ఇలా లలితా సహస్రంలో చెప్పబడే దేవతలందరూ ఇక్కడ ఉన్నారు.

ఏరు మన శరీరంలో సప్తధాతువులకు పుష్టి కలిగించే అధిదేవతలు. ప్రధానంగా మన శరీరంలో సప్తధాతువులు ఉంటాయి. ‘త్వక్ష’ అంటే చర్యధాతువునందున్నది, ‘మాంసనిష్ఠా’ అంటే మాంస ధాతువునందున్నది. ‘రుధిర సంస్థితా’ అనగా రక్త ధాతువు, ‘అస్థి సంస్థితా’ ఎముక అనబడే ధాతువు. మాంస అనగా మేదస్సు, మజ్జ, శుక్లము ఇలా మొత్తం ఏడుధాతువులు చెప్పబడుతున్నాయి.

ఈ ధాతువులు బావుంటేనే శరీరం బాగుంటుంది. భండాసురుడు రసాస్నా లాగేసేటప్పుడు ధాతువులను నిర్వీర్యం చేసాడు అందుకు ఈ ధాతుదేవతలు వెళ్లి బాగు చేస్తారు.

ఇవి అన్నీ రహస్యాలు.

కనుక ఎవరైతే ఈ ధాతునాథుల్ని స్ఫురిస్తారో వారి శరీరంలో ధాతు పుష్టి బాగా ఉంటుంది. అమృకి కృతజ్ఞత చెప్పదానికి మన బ్రతుకు చాలదు. అమృ నడిపిస్తున్న దేహంతో నడిచేస్తున్నాం కానీ ఈ ధాతువులన్నిటిలో ఇందరు దేవతలుగా అమృవారు ఉండి రక్షిస్తున్నారు. అమృవారిని ఎందుకు పూజించాలండి అంటే? ఏదో ఇస్తుంది అని పూజించవద్దు - ఎన్నో ఇచ్చిందని పూజించండి.

ధాతునాథా ఇతి ప్రోక్తా అణిమాద్యష్టసిధ్ధిదాః

ఏరు “ధాతు నాథలు” ఏరిని ఆరాధిస్తే అష్టసిద్ధులు కూడా అనుగ్రహిస్తారు. ఏరు -

మోహనే మారణేఘైవ స్తుమ్మనే తాడనే తథా

భక్తం దుష్టదైత్యానా మామూలం చ నిక్షస్తనే

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

వీరికున్న శక్తులతో అసురులను మోహింప చేయగలరు, చంపగలరు, స్వంభింప చేయగలరు, కొట్టగలరు, ఖ్రింగేయగలరు. అటువంటి వారు ఈ ధాతునాథులు.

‘ధాతునాథా ఇమాః ప్రోక్తా స్వర్యధాతుషు సంస్థితాః’ వీరే సర్వ ధాతువులయందు వ్యాపించినవారు. వీరు ఎవరిని హింసిస్తారో వివరిస్తూ....

స్వస్వామినీద్రోహకృతాం స్వకీయసమయద్రుహోమ్

ఘైదిక్రోహణాం దేవద్రోహణాం వీరవైరిణామ్

యజ్ఞద్రోహకృతాం దుష్టదైత్యానాం భక్తజ్ఞే క్షమాః

నిత్యమేవహి సేవన్తే పోత్రిణీం దణ్ణనాయికామ్

అమృవారి పట్ల ఏవరైనా ద్రోహం చేస్తే వారిని బాధపెడతారు.

‘స్వకీయసమయద్రుహోమ్’ సమయం అంటే ఉపాసనా పద్ధతి, యజ్ఞ ద్రోహులు అనగా దేవతా నింద చేసే నాస్తికులను వీరు హింసిస్తారు.

దుష్టదైత్యానాం భక్తజ్ఞే క్షమాః - వారు ఇటువంటి వారిని ఖ్రింగేయగలరు.

కనుక వీరి వల్ల సనాతన ధర్మం రక్షింపబడు గాక అని మనం ప్రార్థన చేయ్యాలి. వీరు ఆ దండనాయికను సేవిస్తూ ఉంటారు.

సరిగ్గా వీరికి క్రింది స్థాయిలో అనగా నాల్గవ ఆవరణలో మూడవ స్థాయిలో..

తస్మైవ పర్వణః పార్వత్యుద్వితయే కృతమన్విరే

క్రోధినీ స్తుమ్యినీ భ్యాతే వర్తేతే దేవతే ఉభే

చామరే వీజయన్యే చ లోలకంకణదోర్మతే

క్రోధినీ, స్తుమ్యినీ అనే శక్తులు ఉన్నారు. వారు చామరాలు ధరించి ప్రకాశిస్తున్నారు.

అథ తస్య రథేష్టస్య కిరిచక్రాభిధాజిషః

పార్వత్యుద్వయకృతావాస మాయుధద్వయ ముద్ధతమ్

హలం చ ముసలం చైవ దేవతారూప మాసితమ్

సరిగ్గా ఆ ఆవరణకి దగ్గరే ఆయుధ దేవతలు ఇద్దరున్నారు. వారు హలదేవత. నాగలికి అధిష్టాన దేవత. ముసల దేవత-రోకలికి అధిష్టానదేవత. ఆ ప్రకృతే చండ, ఉచ్చండ అనే రక్షణ శక్తులు రెండు ఉన్నాయి. వారు హలం భద్రం ధరించి ప్రకాశిస్తున్నారు. ఇవి నాల్గవ ఆవరణలో ఉన్న దేవతల వివరాలు.

ఇక అయిదవ ఆవరణలో అమృవారి అనంత శక్తులు భాసిస్తున్నాయి.

దీనిలో ప్రధానంగా అష్ట దేవతలు ఉన్నారు.

కిరిచక్రరథేష్టస్య పంచమం పర్వసంశైతాః
వార్తాళ్యాద్య అష్టదేవ్యే దిక్షప్రష్టసు చ విప్రతాః
వార్తాశీలీ వైవ వారాహీ సా వరాహముఖీ పరా
అస్తినీ బ్ధినీ వైవ జ్యుమ్యీనీవైవ మోహినీ
స్తుమ్యీనీతి రిపుణ్ణోభ స్తుమ్యోఽచ్ఛాటనక్తమాః

1. వార్తాశీలీ, 2. వారాహీ, 3. వరాహముఖీ, 4. అంధిని, 5. బంధిని, 6. జ్యుంభిణి,
7. మోహిని, 8. స్తుంభిని. ఈ ఎనిమిది మంది శత్రువులను నిగ్రహించేవారు. వీరికి దగ్గరగా
అనేక మంది శక్తులు భాసిస్తున్నారు. వారిలో ఇంద్రాది శక్తులు, అప్సరస శక్తులు కూడా
ఉన్నారు. దీనికి దగ్గరగా క్షీత్రపాలుడు అనే దేవత భాసిస్తున్నాడు. అతను మూడు పదగలు
కలిగిన పాము వంటి పాశాన్ని ధరించి ఉన్నాడు. ఆయనకి దగ్గరగా అమ్మవారి వాహనమైన
'వజ్రఫోషం' పేరుతోనున్న సింహం భాసిస్తున్నది.

ఈ అయిదవ ఆవరణకు మరొక వైపు కృష్ణసారంగము (అనగా నల్ల జింక) అనే
వాహనం ఉంది. నల్లజింక వాయుదేవత యొక్క వాహనమని శాస్త్రం.

అమ్మవారు వాయువేగంతో సంచరిస్తూ ఉంటుందని ఇది తెలియచేస్తుంది. ఇది శాస్త్రస
శక్తికి కూడా సంకేతం. ఈ ఐదవ పర్వంలో మరొక గొప్ప దేవత ఉన్నాడు. ఆయన
గురించి చెప్పు

పర్వతే మదిరా సింధు ర్మేషతారూపమాస్తితః:

ఇతడు సురా సముద్ర దేవత. ఎవరికైనా బలహీనంగా ఉంటే వారికి శక్తిని ఇస్తూ
ఉంటాడు. శక్తి సేనలు యుద్ధం చేసి అలసిపోయినప్పుడు ఈయన శక్తిని ఇస్తాడు. మదిర
అంటే లోకంలో తీసుకొనేది కాదు. ఈ మదిర వేరు. ఆ మదిరకి ఆయన అధిపతి.

పోతుక, త్రిపురారి, అగ్నిష్టోరవ, యమజిహ్వ, ఏకపాద, కాల, కర్మా, భీమరూప,
హంటకేశ, అచల అనే పది శక్తులు కూడా ఇక్కడ భాసిస్తున్నాయి.

ఈ విధంగా కిరి చక్రం, గేయచక్రం, చక్రరాజ రథం అనే మూడు రథాలు సిద్ధమై
ఉన్నాయి. ఇక ఈ చక్రాలు కదలాలి.

అమ్మవారి రథానికి చతుర్షేదములు అనే నాలుగు చక్రాలు సిద్ధం చేసారు. అమ్మవారి
వైతన్యం వేదాల ద్వారా వ్యాపిస్తున్నది అని దీనిలో ఉన్న అంతర్యం.

వేదాల యందు వ్యాపించి ఉన్నది ఆ తల్లి యొక్క తత్త్వమే.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

అక్కడ మొత్తం అయిదు రకాల సారథులు ఉన్నారు.

ఇరదేవి ప్రథమత స్తధా త్రిపురబైరవీ
సంహారబైరవశ్చాన్యే రక్తయోగినివల్లభః
సారసః పంచమశ్శైవ చాముండా చ తథాపరా
వితాస్తు దేవతా స్తుత రథసారథయస్మృతాః

1.ఇరదేవి 2.త్రిపురదేవి 3.సంహార బైరవుడు 4.రక్తయోగిని వల్లభుడు 5.సారసుడు...

ఈ ఐదుగురు ఆ శ్రీచక్త రథానికి సారథులుగా ఉన్నారు.

చాముండ అనబడే ఆరవ ఆమె కూడా వీరిలో ఉన్నది. ఈ సారథులలో స్త్రీ పురుషులు ఇద్దరూ ఉన్నారు. మొదటి ఇద్దరు స్త్రీలు.

శ్యాములాదేవి రథమైన గేయ చక్త రథానికి సారథి “హసంతిక”.

ఈవిడ నవ్వుకు అధిదేవత. మాటల చక్రానికి సారథి నవ్వు అని దీని ఆంతర్యం.

నవ్వుతూ మాటల్లాడడం, మాటల్లాడుతూ నవ్వుడం ఒక అత్యద్యుతమైన వాక్యకీ స్వరూపం. రామచంద్రమూర్తిని కూడా రామాయణంలో స్నేతభాషి, పూర్వభాషి, స్నేతపూర్వభాషి అని వర్ణించారు. ఆయన నవ్వుతూ మాటల్లాడ తాడు. నవ్వు మాటకి చక్కని అందాన్ని తెచ్చి పెదుతుంది.

కావ్యకంర వాసిష్ఠ గణపతి ముని అమ్మవారి మాటను వర్ణిస్తూ అమ్మ నవ్వు, మాట కలిసి వస్తున్నాయి.. అవి విడివిడిగా లేవు అన్నారు. అమ్మవారి నవ్వు తెల్లగా ఉందని చెప్పారు. మాట అంటే సరస్వతి. ఆ రెండూ ఎలా ఉన్నాయో వర్ణిస్తూ హంస మీద కూర్చున్న సరస్వతిలా ఉన్నాయని చెప్పారు.

నవ్వు హంసలా ఉంది. మాట సరస్వతిలా ఉంది.

కనుక గేయచక్రానికి సారథి హసంతిక.

హోయగా నవ్వుడం చేతకాకపోతే ‘హసంతికాయైనమః’ అనుకుంటే ఆ తల్లి దయవలైనెనా నవ్వుడం చేత నొతుంది. నవ్వుడం ఒక దైవీలక్షణం.

కిరిచక్తరథేంద్రస్య స్తమ్భినీ సారథి స్మృతా

వారాహీదేవి రథమైన కిరిచక్త రథానికి స్తంభినీదేవి సారథి.

ఈ రథాన్ని చూస్తేనే అసురసేనలు స్తంభించిపోతాయి.

ఈ మూడు రథాలను కలిపి చూడడం దేవతలకు సాధ్యమవుతుంది.

చక్రరాజరథం

ఇటు గేయచక్రం, అటు కిరిచక్రం, మధ్యలో అమృవారి చక్రరాజరథం ఉంటుంది.
మధ్యలో ఉన్న రథం

దశయోజనమున్నిప్రో లలితా రథ పుంగవః
సప్తయోజనముచ్ఛాయా గీతిచక్రరథోత్తమః
షడ్యోజన సమున్నిప్రో కిరి చక్రో మహామునే

అమృవారి రథం పది యోజనాల పొడవు ఉంది. గేయ చక్రం ఏదు యోజనాల పొడవు ఉంది. కిరిచక్రం ఆరు యోజనాల పొడవతో ఉంది. వీటన్నిచీకి చక్కబీ భత్రములు, ధ్వజములు ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాయి.

మహా సామ్రాజ్య పదహిమారూఢా భువనేశ్వరీ
అథ సా లలితోశానీ సర్వశక్తి మహేశ్వరీ
చచాల భండ దైత్యస్య జయసిద్ధుభికాంక్షిణీ
శభ్దాయంతే దిశ స్పుర్ణాః కంపతే చ వసుంధరా

ఎప్పుడైతే ఈ తల్లి భండదైత్యుని జయించడానికి సిద్ధపడిందో శక్తి సేనల కదలికలకి దిక్కులన్ని ధ్వనిస్తూ ఉన్నాయి. ఆ ప్రతాపానికి భూమి కంపిస్తోందా అన్నట్టగా ఉంది.

దేవదుంధుభయో నేదుర్మిషేతుః పుష్పవృష్టయః
వీరు చేస్తున్న ధ్వనులు కాకుండా దేవ దుంధులు ప్రోగుతున్నాయి. కుసుమవృష్టి కురుస్తూ ఉంది.

విశ్వావసుప్రభృతయో గంధర్వాస్పురగాయకాః
తుమ్మురుర్మారదశ్చైవ సాక్షాదేవసరస్వతీ
జయమంగళపద్యాని పరంతి పటుగీతిభిః

సురగాయకులైన గంధర్వులు, విశ్వావసు మొదలైన వారంతా గానం చేస్తున్నారు. తుంబుర, నారదులు, బ్రహ్మ పత్రియైన సరస్వతి దేవి కుడా కీర్తిస్తున్నది. వీరంతా అమృవారి వైభవాన్ని రకరకాల గీతాల ద్వారా గానం చేస్తుండగా

హర్షసంపుల్ల వదనా స్పురత్పులకభూషణః
అవి వింటూ అమృవారి ముఖం ఆనందంతో వికసించింది.
ముహూర్ధయ జయయైవ స్తువానా లలితేశ్వరీమ్
అమృవారి కీర్తనలు వింటూ దేవతల ఒడలు పులకించిపోతున్నాయి. ఆ పులకించిన
సామవేదం షణ్ముఖశర్ప

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమ్

శరీరాలతో దేవతలు అమృతారిని నమస్కారం చేస్తున్నారు. వసిష్ఠౌది మహర్షులు అమృతారిని కీర్తిస్తున్నారు.

సప్తర్షుయో వసిష్ఠౌదాః బుగ్జా స్నామరూపిభిః

అధర్వ రూపై ర్ఘంత్రైత్ వర్ధయంతో జయ శ్రీయం

బుజ్జంతములతో, యజుర్జ్ఞంతములతో, సామ మంత్రాలతో, అధర్వణ వేదమంత్రాలతో వసిష్ఠౌది సప్తర్షులు అమృతారికి జయము కలిగే మంత్రాలు వర్ణిస్తున్నారు..

హవిషేన మహా వహిన్మి శిఖా మత్యంతపావనీమ్

యజ్ఞసంబంధమైన మంత్రములతో, యజ్ఞ ప్రక్రియలతో అమృతారిని కీర్తిస్తూ వీరంతాజయ జయ ధ్యానములు చేస్తుండగా అప్యుడు ఆ తల్లి యుద్ధ సన్మధురాలైంది.

శక్తి సేనలు విజృంభిస్తున్నాయి.

శూన్యక పట్టణంలో ఉత్సాతాలు, యుద్ధ సన్మాహం:

ఆ సమయంలో భందాసురుని శూన్యక పట్టణంలో ఉత్సాతాలు, ఎన్నో అపశక్తునాలు గోచరించాయి.

ధ్వజాగ్రవద్రినః కాకా గృద్రాశ్రైవ వలాః ఖగాః

అదిత్యమండలం దృష్టో దృష్టో చక్రందు రుచ్ఛకైః

కోటులకు పైన పెట్టిన జెండాల చుట్టూ గుండ్రంగా కాకులు, గ్రద్ధులు తిరుగుతున్నాయి. అవి అన్ని అపశక్తునాలు. సూర్యమండలాన్ని చూస్తూ పట్టులు తలలెత్తి ఏడుస్తున్నాయి. ఎప్పుడైనా ప్రకృతిలో ప్రతికూల శక్తులు కనిపిస్తే పోల్చగలిగే శక్తి మనకంటే పశు పళ్ళాదులకు ఎక్కువగా ఉంటుంది. మనమే గొప్పవాళ్ళమని మనం అనుకుంటాం. మన ఇంద్రియాలకు మించిన శక్తులు వాటికి ఉన్నాయి.

దర్శణానాం వర్షణాం చ ధ్వజానాం ఖద్దసమ్వదామ్

మణీనా మమ్మరాణాం చ మాలిన్య మభవన్మహుః

చిత్రంగా వారి ఇంద్ర మీద, కోటుల మీద పెట్టిన జెండాలు వాటంతట అవే పది పోతున్నాయి. ఖద్దాలు ముక్కలపోతున్నాయి. అద్దాలు పగిలిపోతున్నాయి. కవచాలు చీలి పోతున్నాయి. స్ట్రీల ఆఫరణాలు వాటంతట అవే జారి పడిపోతున్నాయి. కారణం లేకుండానే అద్దాలను ఎంత తుడుస్తున్నా మళ్ళీ మాలిన్యం పట్టేస్తోంది. దానితో హహోకారాలు చేస్తున్నారు. అంతా అపశక్తునాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఇదంతా ఏమిటా! అని ఆలోచిస్తే అటు ఒక మహాసేన తమ మీద దాడి చేయడానికి

సిద్ధంగా ఉండని తెలిసింది.

త్రైలోక్యవిజయే లభిం వర్ధయన్తో మహాద్యః
న తేన శిరసా తస్య మృద్మన్తో పాదపీరికామ్
కృతాంజలి ప్రణామౌ చ సముచూచితాం భువి

అప్పుడు భండాసురుడు వాళ్ళను ఎదుర్కొనడానికి సమావేశం ఏర్పాటు చేసాడు. విశుక్రుడు, విషంగుడు వచ్చి భండాసురునికి నమస్కారం చేసి సథలో ప్రకృషు కూర్చున్నారు. భండాసురుడు వాళ్ళని ‘నగరంలో అపశకునాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఏవో శక్తిసేనలు వచ్చాయని విన్నాం. మీ అభిప్రాయం ఏమిట’ని అడిగాడు.

రాజుకి సమూచారం తెలిసినప్పటికీ ఇతరుల అభిప్రాయం అడిగి నిర్ణయం తీసుకోవాలి. వాడి దగ్గర కూడా చక్కని రాజునీతి ఉంది. అప్పుడు విశుక్రుడు అంటున్నాడు

దేవ! త్వదీయదోర్భ్రమిధ్వషషబలవిక్రమః
జ్వలజ్యులామయే వహ్నా పతితా నాశమాగతాః
తస్యాదైవా త్వముత్పన్నా కాచిత్ స్త్రీ బలగర్వితా

ఏం జరిగిందో తెలుసా! నీ భయంకరమైన పరాక్రమాన్ని తట్టుకోలేక, దేవతలు ఏదో అగ్ని రగిలించి దానిలో దుమికి నశించారు. వాళ్ళు పోయాక ఆ అగ్ని నుంచి ఒకానొక స్త్రీ ఉద్యమించింది. ఆవిడకేదో కొడ్దిగా బలం ఉంది. దానితో గర్వించింది. వాళ్ళందర్ని తిరిగి సృష్టించింది.

స్వయమేవకిలాం ప్రాక్తీ త్రాందేవాన్మాసవాదికాన్

తిరిగి వారందరినీ సృష్టించింది కనుక తనేదో బలవంతురాలనుకుని మన మీదకి యుద్ధానికి వస్తున్నది. ఆవిడకేం తెలుసు మన పరాక్రమం? స్త్రీలంబే మెత్తని శరీరం ఉన్నవారు.

అబలానాం సమూహ శ్చే ధృవినోఽస్య న్యాషేష్యతే
'అబలానాం సమూహః' అడగుంపు మనల్ని ఏం చెయ్యగలదు? వారు మన మీదకి యుద్ధానికి రావడం ఎలా ఉండంటే 'తర్థ పల్లవభంగేన పాపాణస్య విదారణమ్' - చిగుళ్ళు తీసుకొచ్చి రాతిని పగులగొట్టడానికి ప్రయత్నించినట్టు ఉంటుంది.

ముల్లోకాల్చి వశం చేసుకొన్న రాపఱడు మానవుల్ని కోతుల్ని గట్టించలేదు. దేవతలు నన్మేం చెయ్యకూడదని ఔ చూపే చూసాడు క్రిందవాళ్ళని పట్టించుకోలేదు. కాని పరమాత్మ వాళ్ళలోంచే వచ్చి కొట్టాడు.

సామవేదం షష్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

భందాసురుడి ముందు ఉన్న కొందరు రాక్షసులు మహిషాసురుడు, చండముండులు... వీళ్ళు కూడా ఆడది ఏమి చేస్తుందిలే! అనుకున్నారు. ఆ రూపంలోనే పరమేశ్వరుడు వచ్చాడు. సృష్టిలో దేవైనా తక్కువగా చూస్తే దాని నించే దెబ్బతింటారు. కనుకనే సృష్టిలో దేన్ని హీనంగా చూడరాదు.

ప్రీతిలు ఏం చెయ్యగలరని విశుక్తుడు చెప్పు ‘నాకు సిగ్గుగా ఉందయ్యా’
విడంబనా న కిమసౌ లజ్జాకరమిదం న కిమ్
మనలాంటి ప్రతాపవంతుల మీదకి ఆడవాళ్ళు యుద్ధానికి వచ్చారంటే ఇంతకంటే
లజ్జ మరొకటి ఉందా! ఐతే ప్రీతిలు అని తక్కువగా చూడరాదు, అల్పాలైనా గట్టి దెబ్బ
తీయాలి సుమా! అని చెప్పే, భందాసురుడు విషంగుని ప్రశ్నించగా..

విషంగస్తు మహాసత్యో విచారణ్ణో విచక్కణః

విషంగుడు గొప్ప బలవంతుడూ, వాడి మేధస్సు ఏదో వాడికి ఉంది.
దేవ! త్వ మేవ జానాసి సర్వ కార్యమరిందమ
న తు తే క్యాపి వక్తవ్యం సీతి వర్తుని వర్తతే
రాజనీతి ఏమిటో మేం సీకు చెప్పాలా? మమ్మల్ని అడుగుతున్నావు కనుక
మాకు తోచింది చెబుతున్నాం. ప్రీతి అని తక్కువ బుద్ధితో చూడ్దని నాకని
పిస్తోంది. మన ఘూర్చికులందరూ ఇలాగే పొరపాటు పడి దెబ్బతిన్నారు
కనుక మనం జాగ్రత్తగా ఉండాలి. వారెవరంటే

తిర్య గిత్యపి నారీతి క్షుద్ర ఇత్యపి రాజభిః
కార్యావైరిణి నాపజ్ఞ శక్తి స్పర్శుత సంభవాత్

జంతువని, ప్రీతి అని తక్కువగా చూడరాదు. కారణం అంతటా శక్తి ఉంది కదా!
వాడికి తెలియకపోయినా ఆ మాట వచ్చేసింది. శక్తి సర్వత్రా ఉంది. అది విజ్యంభణ
స్థాయికి రావాలంటే ఎక్కడి నుంచైనా రాగలదు. మనకు ఘూర్చిలో ఒక కథ జరిగింది
తెలుసా! ఓ భందా!

స్తంభోత్సన్నేన కేనాపి నర తిర్యక్ వపుర్ధతా
భూతేన సర్వ భూతానాం హిరణ్యకశిపుర్ధతః

నీకు గుర్తుందో! లేదో! చాలా కాలం క్రితం స్తంభం లోంచి ఒక భూతం వచ్చిందిట.
ఆ భూతం చిత్రమైన జంతువు ముఖం, మానవ శరీరంతో వచ్చింది. నరసింహాస్యమి
గురించి విషంగుడు చెప్పే మాటలు అవి. వాడి ఉద్దేశం అలా ఉంది. ఆ భూతం వచ్చి

హిరణ్యకశిషుని సంహరించింది అన్నాడు.

నారాయణు నరసింహోవతారం ధరించాడని భక్తితో వాడు ఎలా చెప్పాడు! రాక్షసులు అలాగే అంటారు. దేవతల్ని, దేవతల అవతారాల్ని అవహేళన చేసేవారంతా వీళ్ళ అస్వదమ్ములే అని దీనిబట్టి అర్థం చేసుకోవాలి. అటువంటివారు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నాశనమవక తప్పదు.

విషంగుడు ఒక మహాభూతం వచ్చిందని చెప్పున్నాడు. వాడు ఆ మాట అన్నా! అనకపోయినా ఆయన మహాభూతమే. ‘వికో విష్ణుః మహాద్యుతం పృథక్ భూతాని అనేకశః’ అని విష్ణుసహప్రసాదమం.

పురాపో చండికానామ నారీ మాయా విజ్ఞంభిణీ

నిశుంభ శుంభో మహిషం వ్యాపాదితవతీ రఙే

చండిక అనే ఒక ఆవిడ వచ్చి విశుంభ శుంభాదులనందర్ని చంపేసింది. కాబట్టి అతో వదామి నాఉవజ్ఞా స్త్రీమాత్రే క్రియతాం క్షుచిత్

స్త్రీయే కదా అని తక్కువగా చూడకు. విజయానికి కారణం స్త్రీయో, పురుషుడో కాదు, శక్తి అంటున్నాడు.

శక్తి రేవహి సర్వత కారణం విజయశ్రీయః

శక్తే రాధారతాం ప్రాణై స్త్రీపుంలింగై ర్నై భయమ్

శక్తి ప్రధానం గానీ స్త్రీయా? పురుషుడా? అనేది కాదు.

శక్తిశ్చ సర్వతో భాతి సంసారస్య స్వభావతః

ఈ జగత్తు సహజ స్వభావముగా శక్తి చేత ఆక్రమించబడింది. వాడికి తత్త్వం తెలుసు..

కానీ అసురబుద్ధి ఉంది.

తప్తి తస్యా దురాశాయాః ప్రవృత్తిః జ్ఞాయతాం త్వయా

మనం ఇప్పుడు చేయాల్సింది ఆవిడ ఎవరో బాగా తెలుసుకోవాలి

కేయం కస్యా త్పమత్పన్నా కిమాచార కిమాతయా

కిం బలా కిం సహయావా దేవ! తత్త్వవిచార్యతామ్

ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తుంది? దేన్ని ఆధారం చేసుకుని ఉంది?

ఆవిడ సేనలేమిటి? ఆవిడకు సహయాలేమిటి? దానిని బాగా ఆలోచించాలి. అంతేకాని ఏముందిలే! అనే నిర్లక్ష్యం మాత్రం పనికి రాదు. అని విషంగుడు నొక్కిచెప్పాడు.

పీళ్ళిధరి మాటలు విన్న భండుడుకి పొగరు అంత తొందరగా పోతుందా! వెంటనే

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

అవజ్ఞం త్రుకుచీం చల్తే ప్రీతి హేలపరాయణః

కనుబొమలు ముడి వేసి “భీ! వారు ఆడవాళ్ళు” అని ఒక నిర్మక్య ధోరణితో అన్నాడు.

అరే! నీతి విచారోఽయం సమస్తేషు శత్రుము

శత్రువులెవరు? వారి బలం ఏమిటి?

ఇప్పే సమబలం కలిగిన వారి దగ్గర చూసుకోవాలి. వాళ్ళు కేవలం మామూలు ప్రీతిలు. వారేమిటో నేనూ తెలుసుకున్నాను.

అరే పాప సమాచార! కిం వృథా శంకసే ప్రియమ్

ప్రీతిల వల్ల భయం అని ఎందుకు అనుకుంటున్నావు?

తత్పర్యం హి మయా పూర్వం చారద్వారా విలోకితం

చారుల ద్వారా నాకు ముందే తెలిసింది.

అగ్నే స్పముట్టితా కాచిల్లితా నామధారిణీ - అగ్ని నుంచి లలిత అని ఒక ఆవిడ వచ్చిందట.

యథార్థనామవ త్యేషా పుష్పవ త్వేశలాకృతిః - పేరుకి తగ్గట్టే! లలిత అంటే లాలిత్యం. ఆవిడ పుష్పులాంటి మెత్తునిది, సుకుమారమైనది. అలాంటి ఆవిడ నిన్నేమి చేస్తుంది? అన్నాడు. లలిత - సౌకుమార్యం. భండ - బండతనం. రెండూ ఎంత పరస్పర విరుద్ధమో ఇక్కడ చెప్పున్నాడు. పీడు మొద్దుబారుడు వాడైతే అమ్మివారు సౌకుమార్యమైన తల్లి. చైతన్యం లక్షణమే సౌకుమార్యం. పేర్లలోనే అందం ఉంది. లలితా నామానికి వ్యాఖ్యానం ఇక్కడ భండాసురుడు చెప్పున్నాడు.

న సత్యం న చ వా వీర్యం న సంగ్రామేషు వాగతిః

ఆవిడకి బలం లేదు, వీరత్వమూ లేదు. ఆవిడ చరిత్రలో యుద్ధం చేసిన అనుభవం లేదు. మనమో అందర్ను అల్లల్లడించాం కనుక ఆవిడ మనల్నేం చేస్తుందని అంటున్నాడు.

అశ్రా విచారనివహో త్రింతు మాయా పరాయణా

అయితే కొన్ని మాయలు వారి దగ్గర ఉండవచ్చు. అగ్నిలోంచి వచ్చి వారందరిని సృష్టించిందంటే మాయేదో ఉంది. ఐతే మన దగ్గర కూడా మాయలు ఉన్నాయి కాబట్టి మనం తప్పకుండా వాళ్ళను జయిస్తాం. మీరు చెప్పిన విషయాలలో ఒకడాన్ని నేను ఒప్పు కుంటున్నాను. అన్ని విధాలుగా జాగ్రత్తగానే ఉండాలి. చిన్న పామునైనా పెద్దకరతోనే కొట్టాలి. మన సేనలన్నీ ఇప్పుడు సస్పణ్ణమవ్వాలి. కనుక అందరూ యుద్ధానికి సిద్ధం కండి. మన బల పరాక్రమాలేవీ ఆవిడకి తెలియలేదు. దేవతలందరూ ప్రక్కనే ఉండి

స్తుతిస్తూ ఉంటే గొప్ప శక్తిమంతురాలను అనుకుంటోంది. మనమేమిటో ఇప్పుడు రుచి చూడబోతోంది.

అబలా నచిరోత్సన్నా తేవైషా దర్శమశ్శతే
న జానంతి ప్రియో మూర్ఖా వృథా కల్పిత సాహసాః

ప్రీతులు మూర్ఖులు కనుక వారికేమీ తెలియక అనవసరపు సాహసానికి ముందుకు వస్తున్నారు. వీళ్ళు ముందుకు రావడం వారి వినాశనం కోసమే!

వినాశ మనుధావంతి కార్యాకార్య విమోహితాః
అని చెప్పి వాడి సేనలందర్నీ పిలిచాడు.

కుటీలాక్షః కురుండశ్చ కరకః కాక వాసితః
వజ్రదంతో వజ్రముఖ వజ్రలోమా వలాహకః:

భండాసురుడి సేనల్లో పేర్లు కుటీలాక్ష, కురుండ, కరక, కాకవాసిత, వజ్రదంత, వజ్రముఖ, వజ్రలోమ, వలాహక, సూచిముఖ, ఘాలముఖ, వికర్ష, వికటానన వీరంతా ఉన్నారు. వీరందరికి అధిపతిగా కుటీలాక్షుడు అనే రాక్షసుడు. ఆసురీ బుద్ధులు అంటే వంకరచాపులుండి-సూచిగా, తిస్సుగా ఆలోచించే లక్షణం లేకపోడమే. చూపు అంటే దృక్ కోణమని అర్థం. కొంతమంది వంకరకోణంలోనే ఆలోచిస్తారు. ఒక మంచి విషయాన్ని చెప్పే దాన్ని అనుకూల కోణంలో తీసుకోకుండా ప్రతికూలకోణంలో తీసుకోవడమే కుటీలాక్షుడు. ఆ కుటీలాక్షుడు రాక్షససేనలకి అధిపతి.

ఉవాచ నిజసేనాస్యం కుటీలాక్షం మహాబలం
“ఉత్తిష్ఠ రే! బలం సర్వం సన్నాహయ సమంతతః
బరేయ్ కుటీలాక్షా లే! మన సేనలనన్నిటినీ సన్నద్ధం చేయించు.
శూన్యకష్య సమంతాశ్చ ద్వారేషు బల మర్యయ
మన శూన్యక పట్టణంలో నాలుగు ద్వారాలలో సరియైన రక్షకులను పెట్టు.

దుర్గాణి సంగ్రహం త్వం కురు క్షేపణికాశతమ్
సజ్జీకురు చ శస్త్రాణి యుద్ధమేత దుపస్తితమ్”

అన్ని రకాల రక్షణలు చేసి, అస్తు శస్త్రాలన్నీ సిద్ధం చెయ్యి. సేనాపతులను సన్నద్ధం చెయ్యి” అని కుటీలాక్షుడికి అప్పగించి భండాసురుడు లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. ఇక కుటీలాక్షుడు దానికి తగ్గట్టగా అనేక మంది రాక్షస వీరులను సిద్ధం చేసి ముందుగా ఒకడిని పంపించాడు.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

కుటీలాక్ష శ్వమూభర్తా దుర్గుదం నామ ధానవమ్

వంకర చూపు తరువాత వచ్చేది దుర్గుదం. దుర్గుదం అంటే కూడని మదం. అంతా నాదే, అంతా నేనే అనుకునే భావమే దుర్గుదం. ఆ దుర్గుదుని పంపించాడు వాడు

దశాక్షోహికాయుక్తం ప్రాహిణో ల్లిలితాం ప్రతి

పది అక్షోహిణి సేనలతో వాడు బయలుదేరాడు. శూన్యక పట్టణంలో ద్వారాల దగ్గర ఒకొక్కర్ని రక్షణగా పెడుతున్నాడు.

శూన్యకస్య పురద్వారే ప్రాచీనే సమకల్పయత్

రక్షణార్థం దశాక్షోహిణ్యపేతతం తాళజంఘుకం

పది అక్షోహిణిల సేనతో తూర్పు ద్వారం వద్ద తాళజంఘుడు అనేవాడిని ఉంచాడు. తాళజంఘు అంటే తాడిచెట్టంత కాలి పిక్కలు కలవాడంబే మిగిలిన స్వరూపాన్ని ఊహించు కోపచ్చు. జ్ఞానం ఏ వైపు నుంచి రాకుండా మూసివేయడం అదే ద్వారాల దగ్గర రాక్షస శక్తులను పెట్టడంలో ఉన్న అంతర్యం.

అజ్ఞాన శక్తులు లోపలికి జ్ఞానాన్ని రానివ్వకుండా మూస్తాయి. సరిగ్గా గురువుగారు విద్యనేర్చ సమయంలో అది లోపలికిపోకుండా ద్వారాలు మూసుకుపోతాయి. అదే జడత్వం.

యుద్ధ ప్రారంభం

అవాచీనే పురద్వారే దశాక్షోహిణి సంయుతమ్

నామ్మా తాళభుజం దైత్యం రక్షణార్థ మకల్పయత్

దక్షిణ ద్వారం వద్ద తాళభుజుడు ఉన్నాడు. వాడికి పది అక్షోహిణీల సైన్యం. ప్రతిచీనే పురద్వారే - పడమర ద్వారం వద్ద తాళగ్రీవుడు, అంటే వాడి మెడే తాళవృక్షం అంత ఉంది. ఉత్తరేతు పురద్వారే తాళకేతుమ్ - ఉత్తరద్వారం దగ్గర తాళకేతువు అనే రాక్షసుడు ఉన్నాడు. ఇలా పురద్వారాల వద్ద రాక్షసులు సిద్ధంగా ఉన్నారు.

దుర్గుదుడు రాక్షససేనలతో యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. శక్తిసేనలు అసురసేనలినీ ఎదుర్కొచ్చేతున్నాయి.

కుటీలాక్ష శ్వమూభర్తా దుర్గుదంనామ ధానవమ్

దశాక్షోహిణికాయుక్తం ప్రాహిణో ల్లిలితాం ప్రతి

కుటీలాక్షుడు దుర్గుదుడనే రాక్షసుని పది అక్షోహిణీల సేనలనిచ్చి పంపించాడు. ఆ సేనలు భయంకరమైన వాహనాలను అధికోహించి, అప్రతి శస్త్రాలు ధరించి శక్తిసేనలపై

విజుంభించారు. దుర్గదుడ్ని పంపించాననే వార్తని కుటిలాక్షుడు భండాసురునకు తెలియ చేసాడు.

సంపత్కులి-దుర్గదుల యుద్ధం

దేవ! త్వదాజ్ఞాయ దత్తం సైవైర్మగరరక్షణమ్

దుర్గదః ప్రేషితః పూర్వం త్వాం దుష్టాం లలితాం ప్రతి

ఆ లలితని ఎదుర్కొపుటానికి దుర్గదుని పంపించాను. పుర రక్షణ చేసాను. ముందు అలోచనగా రక్షణ చేసానే కాని ఇంత అవసరం లేదు.

ఆమెను సులభంగానే మన కింకరులే తీసుకొచ్చి మనకి అప్పగిస్తారనే అహంకారంతో కుటిలాక్షుడు మాట్లాడాడు. అలా ఉండగా దుర్గదుడు శక్తిసేనలలోకి ప్రవేశించాడు.

దోధూయమానై రసిభీర్మిపేతుశక్తి సైనికే

తాశ్చ శక్తయ ఉద్ధండస్యురితాట్పచసస్యోః.

అసురసేనలు రాగానే శక్తిసేనలు చాలా ఉత్సాహంతో ప్రకాశవంతమైన శస్త్రాప్రాల్మి స్వీకరించి అసురసేనలను అల్లల్లాదిస్తున్నాయి.

తమాపతంత మాలోక్యదృప్తాఖ్యాహాచిసంవృతం

సంపత్కురీ త్వత్తిక్రోధా దభిదుద్రావ సంగరే

దుర్గదుడు తన రాక్షససేనలన్ని శక్తిసేనల చేత నిర్వీర్యమవడం గమనించి అతడే ముందుకొచ్చి శక్తి సేనలన్నిటిని కూడా అల్లకల్లోల పరస్తా తన ప్రతాపాన్ని చూపించటం మొదలు పెట్టాడు. ఆ దృశ్యాన్ని చూచిన సంపత్కురీదేవి ముందు కొచ్చింది. అమృవారి గజబలానికి అధినాయకురాలైన తల్లి.

సంపత్కురీసమాభీః శక్తిభిస్యమధిష్ఠితాః

తనతో సమానమైన శక్తిసేనలతో ఆ తల్లి దుర్గదుని ఎదుర్కొన్నది.. అమృవారి సేనలకు, అసురసేనలకు మధ్య భయంకరమైన యుద్ధము జరుగుతోంది.

విషం ప్రవృత్తే సమరే జగప్థక్రథయంకరే

శక్తయో భృతసంక్రందా దైత్యసేనా మమద్యయన్

ఈ అమృవారి దగ్గరున్న సేనలు గొప్ప వరాక్రమాన్ని చూపిస్తుండగా దుర్గదునికి ఉక్కోషం కలిగింది. వాడి వాహనం ఒంటె.

ఉప్పుమారుహ్యా సహసా దుర్గదోఽ భృద్రవ చ్ఛమూమ్

దానితో మహావేగంగా అమృవారి మీదకి వచ్చాడు. అలా వచ్చిన వాడ్ని చక్కగా

సామవేదం షణ్ముఖశర్ప

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

అమృతారు ఎదుర్కొన్నారు.

సంపత్కురీచమూచక్రం వనం వార్షిరివామృదః

రాక్షసుల సేనలన్నిటి మీద సంపత్కురీదేవి తన ధనుస్సు నుంచి బాణాలను కురిపించింది.
ఆవి మఖ్యలోంచి వాన జల్లులు కురుస్తున్నట్టగా బాణాల వర్షం కురుస్తోంది.

ఒక్క సంపత్కురీ వేసిన బాణవర్షంతో ఆసురుసేనలన్ని అల్లకర్ణీలమై పోతున్నాయి.

స్తుమ్భతేవా భవ త్యైనా సంపత్కుర్యాః క్షణం రఙ్జే

అథక్రోధారుణం చక్షుర్ధధానా సమ్మదమ్భికా

దుర్మాదుడేం తక్కువ వాడు కాడు. వాడు కూడా తన మాయాశక్తులతో భయంకరమైన
ప్రతాపాన్ని చూపించగా, శక్తిసేనలు కొంచెం స్తంభించాయి.

అది గమనించిన సంపత్కురీదేవి, క్రోధారుణ సేత్రాలతో తన రణకోలాహలమనే గజాన్ని
మరింత ముందుకు దుర్మాదుడి పైకి తీసుకు వచ్చింది.

సంపత్కురీ అనే మంత్రాధిదేవత దుర్మాదునే ఆసురీశక్తిని సంహరిస్తోంది.
అంకుశం దేనికి సంకేతం? ఏనుగును అణచుతుంది. ఏనుగు మదానికి
సంకేతం. మదాన్ని నిగ్రహించటమే ప్రధానంగా కావల్సింది కనుక వాడి
పేరు దుర్మాదు. ఆ పేరు పెట్టడంలోనే సంకేతవాదం కనిపిస్తోంది. దుర్మా
దుడి మీదకి అమృతారీ అంకుశాయుదం నుంచి ఉత్సుమైన సంపత్కురీదేవే
వెదుతోంది.

ఈ యుద్ధం మననం చేస్తున్నంత సేపు సంపత్కురీ మంత్రాన్ని అనుష్టానం చేస్తున్నట్టే
మంత్రాన్ని ఒక్క మారు అంటే ఘలించదు. దానికి అనేక ఆప్యతులు కావాలి. అనేకమార్గులు
మంత్రాన్ని ఉచ్చరించాలి. మన శ్రద్ధ, ఏకాగ్రత ఈ రెండిటి మీంచి ఆ ఆప్యతి పని
చేస్తుంది.

కొంతమంది కొన్ని లక్షలు చేసినా ఘలించదు. కొంతమందికి అది పదిమార్గు చేస్తేనే
ఘలిస్తుంది. దానికి కారణం అతని పూర్వజన్మ సాధనా సంస్కారము. ఈ జన్మలో
అతడికి ఉన్న తీవ్రమైన ఏకాగ్రత. ఈ రెండిటి కారణంగా కొందరికి అదే మంత్రం
త్వరగా సిద్ధిస్తుంది. కొందరికి కొంతకాలం పడుతుంది. ఆ కాలం పట్టి సిద్ధించడమే...
కొంతకాలం యుద్ధం జరగదమనే దానిలో ఆంతర్యం. ప్రతి సిద్ధి కూడా ఒక ఆసురీశక్తి
పై విజయమే. దుర్మాదునితో యుద్ధం జరుగుతోందని ఏకాగ్రతగా చదువుతున్నంత సేపు
సంపత్కురీదేవి అనుగ్రహం మన పై పరిపూర్ణంగా వర్రిస్తుంది. యుద్ధంలో అమృతారు

ఎలా ఉన్నారో ఆ సౌందర్యాన్ని వర్ణిస్తున్నారు.

మామూలుగా సింహాసనము మీద కూర్చున్న దేవి యొక్క సౌందర్యం వర్ణించటం వేరే విషయం. యుద్ధంలో సౌందర్యాన్ని వర్ణించడం గొప్ప అద్భుతమైన అంశం.

దీనినే ధూర్ఖాచి మహాకవి ‘వీరశృంగారమూర్తి’ అని భావించారు. అటు శృంగారమూ ఉంది అంటే సౌందర్యవంతమైన ఆలంకారమూ ఉంది. ఇటువైపు వీరత్వమూ ఉంది. ఆ వీరశృంగారమూర్తిని యుద్ధంలోనే చూడగలరు.

మంత్రాధిదేవతలందరూ కూడా వీరశృంగారమూర్తులుగా కనిపిస్తారు కనుక వారు ఎంత ప్రతాపం చూపిస్తుంటారో అంత ప్రసన్నంగా ఉంటారు. కొంతమంది ప్రతాపం చూపించేటప్పటికి వారికి లోపలున్న సౌకుమార్యం, ప్రసన్నత ఇప్పన్ని అడుగంచి పోతాయి. కానీ అమ్మవారు ప్రతాపాన్ని, ప్రసన్నతని రెండింటినీ చూపిస్తుంటారు.

చిత్తే కృపా సమర నిష్పరతా చ ధృష్టా, త్వయ్యేవ దేవి వరదే భువనతయేతి పి అని అద్భుతంగా చండీ సప్తశతి(దేవి మహాత్మాం)లో వ్యాసమహర్షి వర్ణిస్తారు.

నిజానికి అమ్మవారు, అమ్మవారి సేనలూ దయా స్వరూపులు. కానీ వారు యుద్ధంలో అలా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తున్నారంటే ‘సమరనిష్పరతా’ అన్నారు.

యుద్ధంలో అలా ప్రవర్తించాలి కనుక అలా ఉన్నారు. ఆ ప్రతాపము కూడా కారుణ్యం యొక్క మరొక భావ ప్రకటననే! అంతే కానీ కారుణ్యాహిత్యం కాదు.

ఆ వీరశృంగారమూర్తిని హాయగ్రివస్యామి మనకు కళ్ళకు కట్టేలా వర్ణిస్తున్నారు.

అలోల కంకణక్ష్యాణ రమణీయతరః కరః

తస్యాశ్వకర్షు కోదండహార్యీ మాకళ్ల మాహావే

ఆ సంపత్తురీదేవి రణకోలాహలమనే ఏనుగు మీద కూర్చుని ప్రోగుతున్న కంకణాలతో నున్న చేతితో ధనుస్సును పట్టుకుని, మరొక చేతో వింటినారిని లాగింది. దృశ్యాన్ని, శబ్దాన్ని రెండింటిని అద్భుతంగా మన అనుభూతిలోకి తెస్తున్నాడు.

లఘువస్తుతయా తస్యా నాక్షప్తం న చ మోక్షణం

ఆ లాగేటప్పుడు ఏదో కష్టపడి చేయలేదు. లీలగా లాగిందిట. అయితే లాగటం కనిపించింది తప్ప మల్లి కొంతసేపటికి విడిచి పెట్టిందా అన్నది కనిపించటం లేదు.

అలా ఒక పరంపరగా ఆమె ధనుస్సు నుంచి బాణాలు వర్షిస్తానే ఉన్నాయి. అప్పుడు ధనుస్సు ఎలా కనిపిస్తున్నదంటే

దధృశే ధనుషశ్శక్రా త్యైవలం శరఫోరణి

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ధనుస్సు ఒక చక్రంలా కనిపిస్తున్నది. నారిని లాగగానే ధనుస్సు చక్రంలా మారుతుంది. ఆ చక్రంలా మారిన ధనుస్సే కనిపిస్తోంది తప్ప మళ్ళీ మామూలుగా మారటం కనబడటం లేదు. ఏ మాత్రం ఎడమ ఇవ్వకుండా బాణ పరంపరలను వేస్తోంది తల్లి.

అభూదన్యోస్యసంఘట్ట సస్థలింగ శిలీముఖం

ప్రథమం ప్రస్తుతై ర్మాణి స్పమ్పద్మేవి సురద్విషోః

అంధకార స్పమభవ త్రీరస్యర్ప్యస్యహస్యరం

ఇటు అమ్మవారు వేస్తున్న బాణాలు, అటు దుర్ఘదుడు వేస్తున్న బాణాల వల్ల ఒక చిత్ర మైన అకాల అంధకారం పచ్చింది. వెంటనే ఆ బాణాల వల్లే అంధకారం పోయింది. అదెలాగంటే...

విస్థలింగా విదధిరే ఖద్యోత్ప్రమచాతురీం

తదంతరే చ బాణానా మతిసంఘట్టయోనయః

బాణానికి బాణం తగలగానే ఆ రాపిడి వల్ల మిఱగురులువంటి నిప్పులు వెదజల్లబడి ఆ చీకటి పోయింది. ఆ విధంగా చీకటి కప్పబడి, చీకటి పోయింది. దృశ్యాన్ని ఇప్పడున్న ఏ అధునాతన సాంకేతికత కూడా తేలేనంత అద్భుతంగా చిత్రికరించి చూపిస్తున్నారు పురాణకర్త అయిన వ్యాసదేవుడు.

తయాఉ ధిరూఢ స్పృతోణ్య రణకోలాహలః కరీ

పరాక్రమం బహువిధం దర్శయామాస సంగరే

ఆవిడ ప్రతాపం అలాగుంటే, ఆవిడ ఎక్కికూర్చున్న ఏనుగు ప్రతాపం ఇంకా చిత్రంగా ఉంది.

కరేణ కతిచిచ్ఛితా న్యాదాఘూతేన కాంశ్వన

ఉదగ్రదంతముసలాఘూతై రన్యాంశ్చ దానవాన్

వాలదండా హతైరన్యా స్ఫీటారైరపరా న్రిపూన్

గాత్రవ్యామర్ధనై రన్యాన్యాఘూతై ప్రథాఉ పరా

ప్రథిమానాభిఘూతేన కాంశ్విచ్ఛితాయై న్యిమర్ధయన్

చతురం చరితం చక్రే సమ్పద్మేవిమతంగజః:

ఆ ఏనుగు తన తొండము విసురుతో అనేక మంది రాక్షసులను సంహరిస్తున్నది. తన పాదాలు ఎత్తి అనేక మంది రాక్షసుల్ని అణచి వేస్తోంది. అతిదీర్ఘలైన దంతాలతో అనేక మంది దైత్యుల్ని సంహరిస్తోంది. తోక విదిలింపుతో కొండరు రాక్షసులను సంహరిస్తున్నది.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ఫేత్కారము అంటే ఫ్యూంకార ధ్వని చేత కొందరు రాక్షసుల గుండెలు ఆగిపోయాయి. ఆ శరీరాన్ని తాకించి కొంతమంది దైత్యులను సంహరిస్తోంది. వారెక్కి కూర్చున్న వాహనాలు కూడా ఎటుతీసుకెడితే అటువెళ్ళేటట్లు కాకుండా, అవి కూడా యుద్ధంలో ఒక యోధుల్లా పని చేస్తున్నాయి. ఇలా జరుగుతుండగా దుర్భదుడు చాలా కోపగించుకున్నాడు.

క్రమంగా తన సేనంతా తరిగిపోతోంది. శక్తిసేనలు మరింత బలంగా పని చేస్తున్నాయి. అతనికి చాలా ఉక్కోషం వచ్చి ఎత్తుని చూపులు చూసి

సదుర్మదః క్రుధా రక్తదృష్టి రేకేన పత్రిణ
సమృత్యురీమకుటగం మణిమేకమపాతయత్

బలంగా ఒక బాణం తీసుకుని వేసాడు. ఆ బాణం తిన్నగా వెళ్లి సంపత్కరీదేవి కిరీటంలో ఉన్న ఒక మణిని పడవేసింది. అది పడిపోగానే అమృతారికి కోపం వచ్చింది.

అథ క్రోధారుణధృశా తయాముకైశ్శిలీముఖై:
విక్షతో వక్షసి క్షిప్రం జీవితం దుర్మదో జహో

వెంటనే ఆ తల్లి తన ధనుస్సు నుంచి అపూర్వమైన బాణాలు ఆ రాక్షసుడి వక్షః స్థలానికి తగిలేలా ప్రయోగించింది. దానితో దుర్భదుడు సంహరింపబడ్డాడు.

మొదటి విజయం సంపత్కరీదేవి సాధించింది.

సంపత్కరీసమారూఢ సింఘరప్రజ సేవితా' సంపత్కరీదేవి విజయాన్ని సాధించగానే
తతః కిలికిలారాపం కృత్యాశక్తి చమూపరై:
తత్త్వైనికచరా స్వ్యాన్యే నిహతా దానవోత్తమః

శక్తిసేనలు ఉత్సాహంతో కిలకిలారావాలు చేసారు. ఇక చచ్చి మిగిలిన అసురోనలు తిన్నగావెళ్లి ఈ విషయమంతా భండాసురునితో చెప్పారు. దుర్భదుడి దాకా అవసరం లేదు ఏ పరిచారకుడో వెళ్లి ఏకంగా లలితాదేవినే తీసుకొచ్చేస్తాడనుకొంటే, అవిడ చేతిలో దుర్భదుడే మరణించాడే అని కుటిలాక్షుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

కథం సా దుష్టవనితా దుర్భదం బలశాలినమ్
నిపాతితవతీ యుధే కష్ట ఏవ విధేః క్రమః

ఆ దుష్టవనిత దుర్భదుణ్ణి ఎలా చంపేసింది? రాక్షసుల దృష్టిలో దేవతలు దుష్టవనితలే. దుర్భదుడు ఇదివరకు దేవతలతో, నాగులతో యుద్ధం చేసాడు. వారెవరూ దుర్భదుని దగ్గర నిలువ లేకపోయారు. అలాంటి దుర్భదుణ్ణి కేవలం గజబలానికి మాత్రమే అధిపతి ర్యున ఒకావిడ చంపేసిందా?

అశ్వరూఢు-కురుండుల యుద్ధం

ఇక ఇష్టుడేం చేయాలని బాగా అలోచించి మరొక సేనాపతిని పిలిచాడు. వాడి పేరు కురుండుడు.

సేనాపతిం కురుణ్ణాళ్యం ప్రేషయాత్ హవదుర్మద్మ
కురుణ్ణం చణ్ణదోర్ణ్ణ మాజుహోవ ప్రభోః పురః
మాయాయాం చతురోసి త్వం చిత్రయుద్ధవిశారదః

అతణ్ణి పిలిపించాడు. ఈ కురుండుడు దుర్మరుదునికి అన్నగారు. కురుండుడు సంపత్కరి మీదకు బయలుదేరాడు.

ఆశ్వర్యకరంగా యుద్ధము చేయడంలో, మాయా యుద్ధం చేయడంలో చాలా గొప్ప వాడు. అలాంటి దుర్మరుదుస్యాత్ గ్రజ శ్చణ్ణః కురుణ్ణస్పమరం యయో

వాడు యుద్ధానికి తిన్నగా వెడుతూనే శక్తిసేనల్ని మహాత్మోధంగా తిడు తున్నాడు. తిట్టడమనేది ఈ అసురసేనలలో కనిపిస్తుంది. ఎదుచీవాడ్ని తిడితే వీడికి మానసికంగా కొంత దైర్యం వస్తుంది. నువ్వు దేనికి పనికి రానివాడివని అంటే వాడికి మానసికంగా, దైర్యం వస్తుంది. అవతలవాడు పనికిరానివాడ్ని అని అనుకుంటేనే ఇవతల సుంచి వీడు ప్రతాపం చూపించ గలడు. తిట్టడమనేది ఒకవిధమైన మనోవికారం. అదిక్కడ కనిపిస్తుంది.

పాపే! మదనుజం హత్యా దుర్మరుదం యుద్ధమర్మదం
పృతా పహసి విక్రాన్తి లవలేశా స్వహమదమ్

తిన్నగా వచ్చి అక్కడ దూరంగా కనిపిస్తున్న సంపత్కరిని చూసి ‘ఓ పాపాత్మరాలా! నా తమ్ముడ్చి చంపేస్తావా? ఏదో కాసింత పరాక్రమం ఉన్నంత మాత్రాన నువ్వింత మిడిసి పదుతున్నావే! నేనివ్వుడు చూపిస్తా!’

అథనా భోక్ష్యసే దుష్టే! పశ్య మే భుజయో ర్ఘ్యలమ్
ఇతి సంతర్షయం త్సముత్సరీం కరివరస్తితామ్

“నీ శక్తి సేనలంతటినీ ఖ్రింగేస్తాను. నా భుజబలమేమిటో చూపిస్తాన”ని సంపత్కరీ కూర్చున్న ఏనుగు వైపు తన సేనలను కురుండుడు తోలించాడు.

సైన్యం ప్రోత్సాహయామాస శక్తిసేనా విమర్శనే
అథ తాం పృతనాం చణ్ణే కురుణ్ణస్య మహాజసః

కురుండుడు రావటం చూచిన సంపత్కరిదేవీ చిన్ననవ్వు నవ్వుకుని తన ఏనుగును

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ముందుకు కదిలించబోతుండగా ప్రక్క నుంచి అశ్వరూధాదేవి వచ్చింది.

అశ్వరూధా సమాగత్య స్నేహేనాఊర్జ్వ మిదం వచః

సభి! సమ్మత్తురి! ప్రీత్యా మమ వాణి నిశమ్యతామ్

అశ్వరూధాదేవి వచ్చి సంపత్కురీదేవితో “ఓ స్నేహితురాలా! నేను చెప్పేమాట కొంచెం ప్రీతితో వింటావా?”

అశ్వ యుద్ధమిదం దేహి మమ కర్తుం గుణోత్తరే

క్షణం సహస్ర సమరే మయైనైక నియోత్పత్తే

“పీడితో యుద్ధం చేసే అవకాశం నా కివ్వు. నీకు చేతకాదని నేననడం లేదు. నాకు ఉత్సాహంగా ఉంది. నువ్వు క్షణం సేపు కూర్చో! ఆ క్షణంలో పీడి పని పడతా”నంది అశ్వరూధాదేవి.

త్వం యాచితా సభిత్సేష నాత్ర సంశయ మాచర

ఇతి తస్యా వచ శ్రుత్యా సంపద్భేవి కృతస్మితా

“ఇది నేనెందుకు నిన్ను అడిగానంటే కేవలం స్నేహంతో సుమా!” అశ్వరూధ అశ్వ బిలానికి అధిపతురాలు. అమ్మివారి పాశాయుధం నుంచి పుట్టిన అశ్వరూధాదేవి చెప్పిన మాటలు విని సంపత్కురీదేవి చిరునవ్వ నవ్వి “సరేన”ని అశ్వరూధాదేవిని పంపించి తను వెనక్కి మళ్లీంది.

అశ్వరూధ తన వాహనమైన ‘అపరాజితా’ అనే అశ్వన్ని ముందుకు తోలింది. అశ్వరూధ చుట్టూ ఉన్న అశ్వనేనలన్నీ కదిలాయి. అవి కదులుతూ ఉన్నప్పుడు వాటి కాలిగిట్ట లతో రేగిన ధూళితో మొత్తం యుద్ధభూమి అంతా నిండి పోయింది.

తరంగా ఇవ సైన్యాభేస్ స్తురంగా వాతరంహసః

ఖర్చేః ఖరపుత్రైః క్షోణీ ముల్చిఖనో ముహూర్యహః

పేతు రేకప్రవాహేణ కురుండస్య చమూముఖే

అశ్వరూధామ్మికాసైన్యశక్తిభి స్పృహ దానవః

అపరాజితనామానం హయ మారుహ్య వేగినమ్

వాయువేగంతో అశ్వులు వెడుతున్నాయి. అవి పరుగెడుతుంటే ఒక మహాసముద్రంలో కెరటాలు లేస్తున్నట్టుగా యుద్ధమనే సముద్రంలో తరంగాలులా తురంగాలున్నాయని అన్నారు. అన్ని ఒక ప్రవాహంలా వెడుతున్నాయి. కురుండుని వైపు వెడుతున్న అశ్వరూధాదేవి అందాన్ని వర్ణిస్తున్నారు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

అభ్యద్రవద్భూరాచార మశ్వరూధా కురుండకమ్
ప్రచలద్వైణిసుభగా చలచ్చప్రకలోజ్ఞలా

వేగంగా వెళుతుంబే ఆవిడ జడ అటూ అటూ ఊగింది. దేవతలనగానే జాట్టువిరగ హోసుకుని ఉండరు. అది దేవతలకు వ్యతిరేకమైనవారు చేసే పని. జాట్టుకు జడవేసు కోవటమనేది దేవతా లక్ష్మణం. రామాయణములో నుండరకాండలో సీతమ్మ గురించి చెప్పేటప్పుడు ‘ఏకవేణి’ అని ‘వేణి’ అని మాటిమాటికి వస్తుంది. దీని అర్థం జడ వేసుకోవటం భారతీయ సంస్కారం. మహావేగంతో గుర్తం పై దెడుతూ ఉంటే ఆ జడ కదులు తోంది. ఆ శిరస్సు పై చంద్రకళకూడా ప్రకాశిస్తోంది.

ఆ తల్లి ఖడ్గాన్ని ఒక చేత్తో త్రిపుతూ, మరొక చేత్తో ధనుస్సును తీసుకుంది.

సమ్మానురక్తశీతాంశు మణ్ణలీ సుస్ఫురాననా
సృయమానేన సమరే గృహీతమణికార్యుకా

ఆవిడ ముఖం సాయం సంధ్యాకాలం ఇంకా ఉంటుండగానే చంద్రుడు ఉదయస్తే ఎలా ఉంటుందో అలా ప్రకాశిస్తోంది. యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు కూడా చిన్ననప్పుతోనే యుద్ధం చేస్తోంది. యుద్ధము కూడా కష్టపడి కాకుండా అవలీలగానే చేస్తోందని చెప్పడం దీనిలో ఉద్దేశం. ఆమె తన చేతిలో మఱలు పొదిగిన ధనుస్సును పట్టుకుంది.

అవాకిరచ్ఛరాసార్దేః కురుణ్ణం తురగాసనా
అశ్వరూధాతురంగోపి మర్దయమాస దానవాన్
తస్య హాషారవా ద్వార ముత్సూతామ్యుదనిస్యునా
అమూర్ఖయ స్నేహాని తస్యాత్మానీకాని వైరిణః

ఆ అశ్వం పై కూర్చున్నతల్లి కురుండుని పై బాణవర్ణాన్ని కురిపిస్తోంది. ఆవిడ వాహనం కూడా తన హాషల చేత రాక్షససేనలను నశింపచేస్తోంది. హాషారవం అంటే గుట్టపు సకిలింత.

నిజం పాశాయుధం దివ్యం ముఖోచ జ్యులితాకృతిః
తస్యాత్మాతా త్యోచ్ఛోఽన్యే పాశా భుజగభీషణః
సమస్తమపి తత్త్వాన్యం బధ్వా బధ్వా వ్యమూర్ఖయ్యే
శరేష్టకేన చిచ్ఛేద తస్య మణిధను ర్ఘుణం

ఆ తల్లి తన పాశాయుధాన్ని విదిలించగానే దాని లోంచి లెక్కలేనన్ని పాశాలో చ్చాయి.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

ఆ పాశాలన్ని తిన్నగా వెళ్లి అటు ఇటూ కదలకుండా మొత్తం రాక్షస సేనలంతచీని బంధించాయి. వెంటనే భరించలేని కురుండుడు తీవ్రంగా ఏకాగ్రతను చూపించి ఒక అద్భుతమైన బాణాన్ని ప్రయోగించాడు.

భిన్నహర్షీ ధనుస్తుల్య భృతం ప్రుద్ధ హయానన
 అంకుశం పాతయామాస తస్య వక్కసి దుర్మతే
 తేనాంకుశేన జ్ఞావితా వీతజీవితశోషితః
 కురుండో స్యపత దుఖహ పజ్జరుడ్ ఇవ ద్రుమః

ఆ బాణం తిన్నగావెళ్లి అశ్వారూధా దేవి ధనుస్సుని, వింబీనారిని కూడా తెగకొట్టింది. ధనుస్సు, అల్లైత్రాడు రెండూ తెగిపోగానే వెంటనే ఆ తల్లి విసిరిన పాశం వెళ్లి కురుండుని బంధించింది. ధనుస్సు ఎప్పుడైతే విరిగిపోయిందో ఆ తల్లి అంకుశాన్ని తీసి విసిరింది.

ఆ అంకుశం తిన్నగా వెళ్లి వాడి పక్షస్తులానికి తగిలింది. అగ్ని జ్యోలలు వెదజల్లుతూ వెళ్లిన అంకుశముతో వాడి రక్తమంతా వెదజల్లబడి పిడుగుపడిన చెట్టు కూలినట్టు క్రింద పడిపోయాడు.

ఈ విధంగా కురుండుని సంహరించింది. దుర్మరుదుడు, సంపత్కరీ సంకేతం అర్థమైంది. కురుండ అశ్వారూధాలలో వున్న సంకేతాన్ని పరిశీలించాలి. రుండ అంటే తల. కురుండ అంటే చెడ్డతలగాడు అని అర్థం. వాడి తలపులు, భావాలు, ఆలోచనలన్నీ చెడ్డవే! కొందరికి అలా ఆలోచించకపోతే తోచదు.

ఈ చెడ్డ తలపుల వల్లనే ఇంద్రియ చాంచల్య మేర్పుడుతుంది. ముందు దాన్ని నియం త్రించి ఇంద్రియాల్ని నిగ్రహించాలి. ఇంద్రియ నిగ్రహాలు ప్రతీకలైన అశ్వాలను నిగ్రహించే తల్లి కురుండుని సంహరించింది. అశ్వారూధా మంత్రం కూడా శ్రీవిద్యా మంత్రాలలో ఒకచీ. ఆ మంత్రాధిదేవతని ఇక్కడ చూపిస్తున్నాడు. మనకి తెలియకుండానే ఈ శ్రీవిద్యోపాసన చేస్తున్నాం. ఒక్కాక్క దేవతని పిలుస్తున్నాం. లోపల ఏ దుర్మరుదుడున్నాడో, కురుండుడున్నాడో వాటి ఆ దేవత చేతికి అప్పగిస్తున్నాం.

శ్రీవిద్యలో ఏ ఏ మంత్రాలున్నాయో ఆ మంత్రగుచ్ఛాలన్నీ ఒక చోట పెడితే అదే లలితోపాభ్యాసం.

ఇది కేవలం కథ చదువుతున్నట్టు అనుకోకుండా ఆయు ఘుట్టాలని ధ్యానిస్తూ ఉంటే చక్కని ఘలితాన్ని పొందవచ్చు. అశ్వారూధాదేవి కురుండుని వధించగానే, మొదట ఇదెంత అనుకున్న భండాసురునకు నెమ్ముదిగా భయం మొదలైంది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

స్ఫుష్మేపి యన్వ సమ్మాహ్యం యన్వితుతమితః పురా
యచ్చనో శంకితం చిత్తే తదేత త్వష్టమాగతం

“కురుండుడుకాని, దుర్మిదుడుకాని వారి సేనలు ఎంతో గొప్పవి. వారికి దెబ్బ తగులు తుందన్న విషయం నేను కలలో కూడా ఊహించలేదు. ఎప్పుడూ ఊహించని కష్టం మనకు ఇప్పుడొచ్చింది. లేకపోతే ఒక స్త్రీ ఇన్ని సేనలతో వస్తుందని మనం అనుకుంటామా?” అనుకున్నాడు.

ఎంత విజ్ఞపీగే వాడికైనా ఎప్పు డో ఒకప్పుడు జీవితంలో ఊహించని ఎదురు దెబ్బతగ లటం సహజం.

అదే రాక్షసోదరులంతా చెత్తున్న గొప్ప సందేశం.

దుష్టదాస్యః ప్రభావోఽ యం మాయావిన్యా మహాత్రరః

ఇతఃపరం కరంకాధిన్వంచ సేనాధినాయకాన్

మాయావినియైన దుష్టదాసి వల్ల ఇదంతా జరుగుతోందన్నాడు. రాక్షసబుద్ధి కాబట్టి అమ్మవారిని అంతమాట అంటున్నాడు.

ఇక్కడ నుంచి ఇంకా అమ్మతమైన రహస్యాలు వినిపిస్తాయి.

కరంకుడు, సర్విష్ణి రాక్షస శక్తులు-సక్తులీదేవి విజ్ఞంభణ

కరంకుడు మొదలైన ఐదుగురు సేనాధిపతుల్ని పిలిచి వారిని పంపిస్తున్నాడు.

శత మక్కొహిణీం చ ప్రస్తాపయ రణాంగణం

కుటిలాక్షః కరంకాదీ నాజూహోవ చమూపతీన్

వారితో నూరు అక్కొహిణీ సేనలను పంపించాడు.

ఈ విధంగా కుటిలాక్షుడు భండా సురుని ఆజ్ఞననుసరించి కరంకుడు మొదలైనవారిని పంపగానే వారంతా చక్కగా సన్వద్ధులై బయలుదేరారు. వీరి దగ్గర కొన్ని మాయా విద్యలున్నాయి.

వాటితో కొట్టడానికి వెళు తున్నారు.

సర్విష్ణిం నామ సమరే మాయాం చక్రర్మహీయసీమ

తైః సముత్సాధితా దుష్టా సర్విష్ణి రణశాఖ్యరీ

ప్రయోగాలు, చేతబడులు అని అంటుంటారు కదా.. అలాంటి విద్యలో వారు ప్రవీణులు.

వారంతా కలిసి ‘సర్విష్ణి’ అనే మాయాశక్తిని సిద్ధంచేసి పంపించారు.

యుద్ధంలో విజ్ఞంభించే ఈ సర్విష్ణి ఎలా ఉన్నదంటే...

ధూఘ్రువర్ణాచ ధూఘ్రోష్టి ధూఘ్రులమ్య పయోధరా
ప్రపృత్తే ఘోరసంగ్రామే శక్తినాంచ సురద్విషామ్

పొగచూరిన రంగుతో ఉంది. పొగలాంటి రంగుతో ఉన్న పెదవులు, పొగవంటి హృదయము కలిగిన ఆమె లోతైన పొట్టతో ఉంది. ఆమె ముందుకు వెళ్లింది. ఈ అయిదుగురు వారి సేనల్ని వెనక్కి ఉంచుకున్నారు. ఈ సర్పిణి ముందుకు వెడుతోంది. సర్పిణి శరీరం నిండా అలంకారాలు కూడా పాములే. ఆమె నాసికల్లోంచి, నోట్లోంచి కూడా పాములొస్తున్నాయి. మొత్తము శరీరం నుంచి పాములొస్తున్నాయి. ఆ సర్పిణి పాములను తయారుచేసే మాయా శక్తి. ఎన్నోరకాలైన పాములు లెక్కలేనన్ని సంఖ్యలో ఆ సర్పిణి నుంచి వస్తూ శక్తినేనలలోకి వెళ్లి వాళ్ళని చుట్టుకుపోతున్నాయి. కాట్లు వేస్తున్నాయి. దానితో శక్తినేనలు ముందుకు కడలలేకపోతున్నాయి. ఒక పాముని చంపితే మరికొన్ని పాములు పుడుతున్నాయి. అంతూ పొంతూ లేకుండా పాములొస్తున్నాయి.

అథ స్వం బలమాదాయ పంచభిః ప్రేరితా సతీ
నానావిధవపుర్ణాగా నానాదంప్రౌఢి భయంకరాః
నానావిధ విషజ్ఞాలా నిర్దగ్భువసత్రతయః

సర్పిణి నుండి వచ్చే పాములు ఒకే రకం పాములు కాకుండా చాలా రకాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క దాని శరీరం ఒక్కొక్కులా ఉంది. ఒక్కొక్క దానికి రకరాకాల కోరలున్నాయి. వాటికున్న విషాలలో కూడా తేడా ఉన్నది. విషాలలో తేడా చెప్పున్నాడు.

దారదం వత్సనాభం చ కాలకూట మథాఉ పరమ్
సౌరాష్ట్రజవిషం ఘోరం బ్రహ్మపుత్ర మథాఉ పరమ్
ప్రదీపనం శాక్షికేయ మన్యాస్యపి విషాణి చ
ధూఘ్రువర్ణా ద్వివదనా స్ఫుర్పా అతిభయంకరాః
సర్పిణ్యా నయనద్వస్యాదుభూతితా స్ఫుర్పకోటయః

ఒక్కొక్క విషం ఒక్కొక్క రకమైనది. కొన్ని విషాలు నరాల్లోకి వెళ్లి ప్రాణాలను పోగొడతాయి. కొన్ని విషాలు ప్రతి రోమకూపం నుంచి నెత్తురు వచ్చేటట్టు చేసి చంపేస్తాయి. ఈ విష లక్షణ శాస్త్రము కూడా మనకి ఉంది.

ఆ లక్ష్మణాలే ఇక్కడ వర్ణిస్తున్నాడు.

వ్యాత్మి స్వర్కీయవదై ర్యలోలరసనాద్వయోః
సర్పిణ్యా నయనద్వస్యా దుభూతితా స్ఫుర్పకోటయః

శ్రీ లతితోషాభ్యాసమ్

ఆ సర్వాల రకరకాలైన విషాలతో నోరు తెరుస్తున్నాయి. తెరచిన నోట్లోంచి రెండేసి నాలుకలు ముందుకు వెనక్కు వెదుతూ అగ్నిజ్ఞాలల్లా కనిపిస్తున్నాయి. కొన్ని పొగవంటి రంగుతో ఉన్నాయి. కొన్నిటికి రెండు తలలున్నాయి. అతి భయంకరంగా ఉన్నాయి. సర్పిణి కళ్లోంచి కొన్ని పాములోచ్చాయి.

అగ్రేపుచ్ఛే చ వదనం ధారయంతః ఘణాన్వితమ్

అస్యా దానీలవపుష స్పర్మిణ్యాః ఘణిణో_భవన్

అన్యే శబలవర్ణాభా శృతుర్వుక్తా శృతురదాః

నాసికా వివరా త్రస్యాదుద్దతా ఉగ్రోచిషః

సర్పిణ్యాః కర్మకుహరా దుష్టితాః క్రోధదిపితాః

లంబమాన మహాచర్య ధృతి స్ఫూల పయోధరాత్

అగ్రే పుచ్ఛే చ వదనమ్-హాటికి ముందూ, వెనుకా తలలున్నాయి. నల్లని రంగుతో ఉన్న సర్వాలవి. కొన్ని ఎర్పని కాంతులతో ఉన్నాయి. వాటి నోటిల్లోంచి విషంతో పాటు నిష్పు కడికలొస్తున్నాయి. కొన్ని సర్పిణి చెపులనుండి వచ్చాయి. విస్తృతమైన శరీరాలతో భయంకరమైన హోహాలము వెదజల్లు తున్న సర్వాలోచ్చాయి.

ఖట్టుమానా_పి ముహు శ్వకీనాం శప్తకోచిభిః

ఉపర్యుపరి వర్ధంతే సర్వాస్మః ప్రవిసర్పిణః

పశ్యంతి బహావస్పర్శాః జాయంతే చాపరే పునః

వీటన్నిటినీ నరికితే, ముందొచ్చిన వాటికన్నా కొన్ని రెట్లు పెరిగిపోతున్నాయి. అలా పెరుగుతూ ఇవన్ని విజ్ఞంభిస్తుండగా ఏంచేయాలో ఎవ్వరికి తెలియటం లేదు. అప్పుడు శక్తి సేనలన్నీ ఆలోచించుకుని అసలు పాముల్ని చంపితే లాభం లేదు.

ఈ పాములన్నీ ఎవరి నుండి వస్తున్నాయో ఆ సర్పిణినే నాశనం చేయాలని నిర్ణయించు కున్నాయి. ఆ మూలాన్ని విడిచిపెట్టేసి వీటిని కొడితే లాభం లేదనుకొన్నాయి.

మూలభూతా యతో దుష్టా సర్పిణీ న వినశ్యతి

అత ప్రత్యుతసర్వాణం నాశే సర్వాంతరోద్దమః

ఆ మూలభూతమైన సర్పిణిని నాశనం చేయకపోతే ఈ పాటి శక్తి సేనలు కూడా మిగులవని ఆలోచించుకుని కంగారుపదుతుంటే కరంకుదు మొదలైనవారు వికటాటుపోసం చేస్తూ వస్తున్నారు.

ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్కరకమైన రథాలు ఉన్నాయి.

కరంకో గద్దభశతైర్యుక్తం స్వందన మాస్థితః
ఉత్సాతవారిద ఇవ ప్రవవర్ష శరావళీః
కాకవాసిత నామాస్య స్నేహాంధో గజేష్టితః
వజ్రదంతాభిధ శ్చాన్యో భణ్ణదైత్య చమూహతిః
అధవజ్రముఖ శ్చాన్య శ్వకీచక్ర మమర్దయత్

బకడిది గాడిదైతే ఇంకొకడిది ఏనుగు. ఇలా ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క వాహనములున్నాయి. నూరు గాడిదలు తోలుతున్న రథం మీద కరంకుడు వస్తున్నాడు. వీడు చాలా ముఖ్యమైన వాడు. అటు తరువాత కాకవాసితుడు ఏనుగు మీద కూర్చుని వస్తున్నాడు. ఇక వజ్రదంతుడు ఒంట మీద కూర్చుని వస్తున్నాడు. వజ్రముఖుడు ఒకరకమైన రథాన్ని ఎక్కి వచ్చాడు.

అది చిత్రమైన జంతుపులతో తోలబడుతున్నది.

వజ్రలోమాభిధశ్చాన్య శ్వమూనాంధో మహాబలీ
గృధ్రయుగ్మ రథారూధః ప్రజహోర శిలీముఖైః
క్షణే క్షణే కోటిసంఖ్య న్యససర్వ ఘణాధరాన్

వజ్రలోముడనేవాడు గ్రద్ధను వాహనము చేసుకుని వస్తున్నాడు. ఇలా వీరందరూ బయలుదేరారు. సర్పిణి చాలా బాగా పని చేస్తున్నది. శక్తిసేనలు క్షీణిస్తున్నాయి. ఇక వారికేమి చేయాలో తెలియక మూలశక్తి అయిన లలితాపరాభట్టారికను స్వరించారు. ఆ తల్లిని కష్టపెట్టుకూడదని శక్తిసేనలు చూస్తున్నాయి. అమె దాకా రాక్షససేనలు వెళ్లకుండా వీరే అడ్డం వస్తున్నారు. కానీ వారివల్ల ఎప్పుడైతే కాలేదో ‘అమ్మా! లలితాపరాభట్టారికా’ అని నమస్కారం చేసారు.

ప్రతప్తుకనకప్రభ్య లలితా తాలుసంభవా
నకులీ గరుడారూధా సమ్పాత రణాజిరే
అమ్మావారి స్వరణ చెయ్యగానే సంకల్ప మాత్రం చేతనే అమ్మావారి దవడల లోంచి నకులీదేవి వచ్చింది. దవడ వాక్కుకు స్థానం.

ఈ శక్తిని స్వరిస్తే అద్భుతమైన వాక్షకి లభిస్తుంది.

అధరా హనుః పూర్వరూపం
ఉత్తరా హనుః ఉత్తరరూపం
వాక్ సంధానం జిహ్వసంధిః

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

అని వేదం చెప్పోంది. వాక్ష్యరూపాన్ని చెప్పు క్రింద ఒక దవడ, పైన ఒక దవడ, ఆ రెంటికి మధ్య ఉన్న నాలుక లోంచి శబ్దం వస్తోంది. దీని అర్థం అమృతారి దవడల్లోంచి ఒక శబ్దస్వరూపిణి వచ్చిందని చెప్పుడం. ఈ శబ్దస్వరూపిణి ఒక ప్రత్యేకమైన దేవత. కొద్దిగా లోతుగా పరిశీలిస్తే దీనిలో ఉన్న భావకతకు ఆశ్చర్యపోతారు.

నకులీదేవి గరుత్వంతుని పై కూర్చుని వచ్చింది. గరుత్వంతుడు సర్వాలకి శత్రువు. ఆవిడలా వచ్చి ఒక్క సారిగా శక్తిసేనలలో దూకింది.

సమస్త వాజ్యయాకారా దష్టై ర్ఘజమయైర్యుతా
సర్పిణ్యాఖిముఖం తత్త విససర్ద నిజం బలమ్

నకులీదేవి ‘వాజ్యయస్వరూపిణి’: సారస్వత మంత్రాలని కొన్ని మంత్రశాస్త్రంలో కనిపిస్తాయి. సారస్వత మంత్రాలంబే బుద్ధికి, వాక్యకి సంబంధించిన మంత్రరాశి.

వాకులో అనేక లక్షణాలుంటాయి. కొన్ని వాక్యాలు వదిలితే అవతలివాడు నశిస్తాడు. కొన్ని వాక్యాలు అవతలవాడికి వరంలా పనిచేస్తాయి. కొన్ని వాక్యాలు మధురంగా, ఆనందంగా ఉంటాయి. కొన్ని వాక్యాలు అవతలవాడు ప్రేలుతుంటే ఈ వాక్యతో ఖండించవచ్చు. అవతలి వాడు వదురుతున్నాడనుకోండి ఒక అధ్యుతమైన మాటతో ఖండించవచ్చు. నకులీ సరస్వతి ఉపాసన పండితులు చేసినపుడు, వాళ్ళతో వితండవాదన చేస్తే నోరు మూయించగలరు.

ప్రస్తుతం మనకి పవిత్రమైన వైదిక సనాతన ధర్మం పై బురదని జల్లే దుష్ట వాక్యాలు దుష్ట సిద్ధాంతాలున్న వారి నోళ్లు మూయించాలంటే నకులీదేవి అసుగ్రహం కావాలి.

అవతలి వాడు మన మతం గురించి ఏదో విమర్శిస్తే అయివుండోచ్చని మనమంటాం. కానీ వాడి నోరు మూయించాలంటే సరియైన హేతువు మనకు దొరకదు. అప్పుడు నకులీదేవిని సృంగిస్తే ఆవిడ ఇస్తుంది.

దీనిననుసరించి మనకి సర్వాలు ఎవరో అర్థం చేసుకోవచ్చు. నకుల అంటే ముంగిస అని అర్థం. ఆవిడ ముంగిసలను సృష్టించే శక్తి. ఒకమై గరుత్వంతుడు, మరొక మై ముంగిస. ఈ రెండూ కూడా పాములకు శత్రువులు. పడగెత్తితే చాలు ఒక్క దెబ్బకొడుతుంది ముంగిస.

మనం బయట చూస్తునే ఉంటాం. ముంగిస పాముని పడగెత్తితే కొడుతుంటుంది. ఏ దుష్టవాక్యైనా పడగెత్తితే ఈ నకులీదేవి ఒకటి కొడుతుంది. అదీ దీని అర్థం.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

నకులీదేవిని ఉపాసన చేస్తే ఎలాంటి వాదాషైనా ఎదుర్కొనుచు. వివాదంలో జయం కలిగించే శక్తి నకులీదేవి. ఈ నకులీదేవి దంతాలు వజ్రాల లాంటి ప్రతాపంతో పదును తేలిఉంటాయి.

‘ఓష్ణాచిదానా నకులీ దంతైః పరివృత్తా పవిః’ అని అమృతారి మంత్రంలో చెప్పబడింది.

నకులీసరస్వతీ అని ఒక మంత్రం ఉంది. లలితాదేవి తాళువులలోంచి వచ్చిన ఈ నకులీ దేవి గరుత్వంతునిపై వచ్చి ముండొచ్చిన పాములన్నిటినీ కూడా ఫూర్తి చేయటానికి తన దంతాలను ఒక్కసారి చూపించింది.

అథ శ్రీనకులీదేవ్యా ద్వార్తింశభ్దంతకోటితః

ద్వార్తింశతోటుయో జాతా నకులాః కనకప్రభాః

అమృతారి ముప్పుది రెండు దంతాల్లోంచి ముప్పైరెండుకోట్ల ముంగిసలొచ్చాయి. ఇవన్నీ బయలు దేరి ఆ సర్వాలన్నిటి మీద దూకి అక్కడ కనిపించిన సర్వాన్ని కనిపించినట్లు ముక్కలు చేయటం మొదలుపెట్టాయి.

ఏకైకమాయాసర్వస్య బట్టురైక ఉద్దతః

తీక్ష్ణదంతనిపాతేన ఖండయామాస విగ్రహమ్

నకులావళిదప్పానాం నప్పాసూనాం ఘణాభృతామ్

ఘణాభ రసముత్సీర్మా మణయో వ్యరుచ ప్రణే

పాము పదగత్తితే కొడుతోంది ముంగిస. పాములన్నీ భయపడి కొంతసేపటికి చుట్టు చుట్టుకుని పదగలు మూనేసుకుని అలాగే ఉండిపోయాయి. అప్పుడు వాటి తలల మీదున్న రత్నాలకాంతితో యుద్ధభూమి అంతా ప్రకాశిస్తోందని అద్భుతమైన వర్ణన చేసారు.

ఆ పాములా విధంగా ఉంటే ముంగిసలు మాత్రం క్షమించకుండా కొడుతునే ఉన్నాయి.

వీవం ప్రకారతో బట్టుమండలైరవభట్టితే

మాయామయే సర్వజాతే సర్పిణీకోప మాదధే

తయా సహ మహాద్యధం కృతాప్య సా నకులీశ్వరీ

గారుడాప్ర మతికూరం సమాధత్త శిలీముఖే

ఈ విధంగా తన నుండి వస్తున్న పాములన్నీ నశిస్తున్నాయని సర్పిణికి కోపం వచ్చి ముందుకు వచ్చింది. వెంటనే నకులీశ్వరి సిద్ధపడి గారుడాస్తాన్ని ప్రయోగించింది.

తద్గారుడాప్ర ముద్దామజ్ఞలాదీపితదిస్యుభం

ప్రవిశ్య సర్పిణీదేహం సర్వమాయాం వ్యకోషయత్

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆ గారుడాప్రం తిన్నగా వెళ్లి సర్పిణి దేహంలోకి ప్రవేశించి దానిని దగ్గం చేసింది. అది గారుడాప్రం యొక్క శక్తి. ఇందులో ఉన్న అంతర్మాన్ని ఒక మంత్రవిద్య విశేషంగా చెప్పారు. ఆయుధాలంటే మంత్రాలు. అస్త్రాలంటే మంత్రాలు. ప్రతివాడికి కొన్ని ఆయుధాలు ఉండాలి లేకపోతే ఈ ప్రపంచంలో నడవలేరు.

మనం సాగిస్తున్న జీవితం పెద్ద రణరంగం. ఈ రణరంగంలో ఆక్రమణ కోసం కొంతమంది ఆయుధాలు వేస్తారు. మనం ఆక్రమణకోసం వెయ్యకపోయినా ఆత్మరక్షణ కోసం వెయ్యాలి. అంతేకాని అవతలవాడు ఏడిపిస్తుంటే మనం అలా ఒత్తప్పగించుకొని చూస్తుంటే అది చేతకానితనం అనిపించుకుంటుంది. అవతలవాట్టి తిరిగి ఎదుర్కొనే ఆత్మరక్షణకి కావలసిన బలం కావాలి. ఇది ఇప్పుడు హిందూజాతికి కావలసింది. ఈ దేవతలను ఎందుకు స్వరీంచాలంటే ఇంతకాలం ఈ చెంప మీద కొడితే ఆ చెంప చూపించి రెండు చెంపలూ వాయించుకుని నిర్మిర్ములమై పోయాం. ఇప్పటికేనా ఈ దేవతల నుంచి స్వార్థి పొందాలి. మన దేవతలేమో ప్రతాపవంతులు.. మనం చేతకాని కీబత్తాన్ని పొందుతున్నాం.

అందుకే “నేను యుద్ధం చెయ్యసం”టే అర్యునుడితో “నపుంసకుడిలా మాట్లాడక”ని కృష్ణుడు మందలించాడు. కైబ్యం మాస్మి గమః పాఠ్ అన్నాడు. కాబట్టి పనికిరాని మాటలు వదలి ఆత్మరక్షణ కోసం ప్రతాప వాక్యాలు కావాలి.

ఈ జీవితం ప్రతివాడికి కూడా ఒక యుద్ధమే! ప్రతి క్షణం యుద్ధమే. ఎన్నో మనం ఎదుర్కొనులసి వస్తుంది. ప్రతి దాంట్లో ఒక స్థాయికి వెళ్తటానికి యుద్ధమే. ఎన్నో మన చుట్టూ ఉంటాయి. అవి దాటి మనం ముందుకెళ్లాలంటే పారమార్థికంగా మాత్రమే కాక, వ్యాపోరికంగా కూడా అనేక ఘర్షణలెదుర్కొవాలి. కానీ దయామయి అయిన అఖండమైన ఆత్మశక్తిస్వరూపిణి ఆ తల్లి ప్రతి దానికి మనకి కొన్ని ఆయుధాలు ఇస్తోంది. ఈ ఆయుధాలే మంత్రాధిదేవతలు. ఆయా ప్రయోజనాలకి ఆయా మంత్రములు. ఏదో ఒక్కటి చాలంటే లాభం లేదు. ఉన్నది ఒక్క లలితాంబే! ఆమెనుంచే వీరంతా వచ్చారని గుర్తు పెట్టుకోవాలి.

ఒక్కరు చాలినా ఒక్కరు చాలరు. ఒక్కరి నుంచే ఎన్నో రావాలి. వస్తే ఎంతో మంచిది. మనమొక్కరమే కాని ఉదయము లేచిన దగ్గర నుంచి ఎన్ని రకాల పనులు చేయాలి! కాబట్టి ఒక్కటి ప్రపంచం సాగదు. కాని మనం అతితెలివికి పోయి మెట్ట వేదాంతాలు

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

మాట్లాడతారు. అనేకం సృజ్మిలో ఉంటాయి. రక్షణ కోసం ఏకం నుంచి అనేకం వస్తుంది. కనుక వీరంతా మంత్రాధిదేవతలు.

గారుడ అనేది గారుడ విద్య అని ఒక మంత్రవిద్య. ఇది ఆర్థం కావాలంటే ప్రతి మంత్రానికి-అంటే ఉత్తమమైన తంత్రంలో ఉండే ప్రతి మంత్రానికి రెండు రకాల ప్రయోజనాలు ఉంటాయి. ఒకబిభూతికంగా లోకయాత్రలో ఏ ప్రమాదము లేకుండా సాగటం. రెండవది పారమార్థికంగా బ్రహ్మజ్ఞనం రావడం.

ఈ రెండు ప్రయోజనాలు ఉత్తమ తంత్రంలో ఉంటాయి. అలాంటి ఉత్తమ తంత్రం శ్రీవిద్య.

ఉత్తమతంత్రం శ్రీ విద్యలో కూడా రెండు రకాల ప్రయోజనాలూ కావాలి.

లోకయాత్ర విధాయినీ అని అమృవారికి పేరు. మనకి లోకయాత్ర కూడా సాగాలి. ఈ లోకయాత్ర సాగడానికి ఏ జబ్బాందీ లేకుండా చూస్తుంది.

మనం ఇక్కడ్నుంచి కాశీకి వెళ్లడం లక్ష్మీమైనప్పటికి చక్కగా శీతలంగా ప్రయాణ ఏర్పాట్లు చేసుకుంటే హాయిగా వెళ్గగలం. అలా సౌకర్యంగా యాత్ర జరగాలి. అంతేకాని కొట్టుకుంటూ, తిట్టుకుంటూ వెళ్తే యాత్ర ఏమైనా భగుంటుందా? అమృవారి ఆరాధన చేస్తే మోక్షమనే గమ్యానికి తప్పుకుండా వెడతాం కానీ హాయిగా ఆనందంగా వెడతాం.

ఏమైనా మంచి పని చేయాలని తపించే వాడుంటే వాడికి శత్రువు లెక్కహోతారు. అలాంటి వారికి రక్షకులెవరు? వాడికి భూతికమైన రక్షణలుండవు. వాడికి మంత్రమే బలం. మంత్రమే రక్షణ. ఆ మంత్రాధి దేవతలుండాలి. ఆదిశంకరభగవత్సాములవారు కాశీక్షేత్రంలో ఉండగా ఒక తాంత్రికుడు ప్రయోగం చేసాడు. దానితో ఆయనకు భగంధర వ్యాధి వచ్చింది. అశ్వనీ దేవత లొచ్చి వైద్యం చేసారు కానీ తగ్గలేదు. వారు వైద్యానికి పనికొచ్చారు కానీ క్షుద్రదేవతా ప్రయోగానికి వారి శక్తి చాలదు.

ఆయన శిష్యులు పద్మపాదాచార్యులవారు ఉన్నారు. ఒక మహాపాసకుడి వద్ద అలాంటి వారు ఒకరు ఉండాలి. ఆయన మా గురువుగారెందుకిలా ఉన్నారని ఒకసారి దివ్యదృష్టితో చూస్తే అది ప్రయోగమని తెలిసింది.

వెంటనే ఆయనకో దైవమున్నాడు. లక్ష్మీస్వసింహ మమదేహి కరూపలంబమ్. ఆయన్ని ఊపాసన చేయగానే నరసింహస్వామి వచ్చి ఎవడు ప్రయోగించాడో వాణ్ణి సంహరించి శంకరాచార్యులవారిని కాపొదారు.

ఇప్పుడు మనకు అత్యరక్షణ కోసం కావల్సిన శక్తులు. నకులీ దేవిని సృంగిస్తే దుష్టతర్మాలు,

శ్రీ లతితోషాభ్యానమ్

కుతర్వాలు, వితండవాదాలు, వివాదాలు వీటన్నిటిని సమయింపచేసే శక్తిని ఇస్తుంది. నకులీ ఉపాసకుడు కూర్చుంటే ఆయనతో వాదానికి వచ్చినవాడు నోరు మూసుకుని వెళ్లిపోతాడు. నకులీదేవికి, వారాహిదేవికి అటువంటి శక్తి ఉంది.

నకులీ సరస్వతిని గరుత్తుంతుని వాహనముతో చూపించారు. ఇక్కడ గారుడీవిద్య కూడా కనిపిస్తోంది. గారుడీ విద్య ఒకరహస్యం. ఇది విషహరం. దీనిని పరిశీలిస్తే ఒక వైపు ఆవిడ వాగ్దేవి. అటు వైపు దుష్టశక్తులు కూర్చున్నవి, గాడిదలు, కాకి ఇత్యాదులు. ఇవన్నీ శబ్దాలే. ఇక్కడ ప్రతీకవాదాన్ని పరిశీలించాలి. ఇవన్నీ శబ్దాలే కానీ వికృత శబ్దాలు. వారు వాటిని రథాలుగా తీసుకువచ్చారు.

మనం అద్యాతంగా కోకిల కూతకి ఆహో! ఓహో! అంటాం గాని గార్భభస్వరానికి అలా అనలేం. అది వికృతమైనది. సుశబ్దాలకు వీళ్ల అధిదేవతలు. రాక్షసులు దుష్టశబ్దాలవైపు కూర్చుని ఉన్నారు. సృష్టిలో దుష్టశబ్దాలనేవి ఒకటి ఉంటాయి.

శక్తి అనేది ప్రతి వ్యక్తి నుంచి ప్రపంచంలోకి వస్తుంటుంది. ప్రతి వాడూ కూడా ఒక విద్యుత్పురికరం లాంటి వాడు. ప్రతి వాడూ ఒక శక్తి కేంద్రం.

ఈ శక్తి లోంచి అనేకం బయటకు వస్తుంటాయి. ప్రతివాడి నుంచి ఏదో ఒక భావం వస్తుంటుంది. ఈ భావం ప్రధానంగా రెండింటి నుంచి వస్తుంది. ఒకటి మాట. ఇంకొకటి చూపు. ఈ రెండింటికి స్థానం ముఖమే.

కొందరు కళ్ళ చిట్టించటం ఇత్యాదులు కనిపిస్తుంటాయి. అవన్నీ చూపుల్లో వికారాలు. అని కూడా తరువాత మనకి చూపిస్తాడు. ఇప్పటి వరకూ మనకి చూపించింది శబ్దాలలోని వికారాలు. లోకంలో దుష్టశబ్దాల ప్రభావమొకటి ఉంటుంది. చక్కగా ఇల్లు కడుతుంబే ‘ఎంత చక్కబీల్లు కట్టుకుంటున్నాడో’ అని అంటాడోకడు.

అంతే ఆ ఇల్లు పునాదులతో సహా కూలిపోతుంది. అది మాటకున్న శక్తి.

వాడు శక్తి కేంద్రము నిజమే! కానీ వాడి లోపలి సంస్కారమున్నదే ఆ సంస్కారములో గత జన్మల వలన కొంత మాలిన్యముంటుంది. ఈ జన్మలో వాడు కొన్ని చేసుకుని ఉంటాడు. ఎప్పుడూ పొరపాటున కూడా మంచి ఆలోచన ఉందదు.

చిత్తాన్ని సంస్కరించుకునే ఏ సాధనా చేయడం లేదు కనుక వారిలో మాలిన్యం పేరుకు పోతుంది. అలాంటి వారి లోంచి ఒక మాట వచ్చినా, ఒక చూపాచ్చినా, ఒక భావం వచ్చినా, ఒక విపరీతశక్తి వస్తుంది. ఇది మాటలోంచి వస్తుంది. వారి ఉనికి లోంచి వస్తుంది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

మన గురించి మనకు తెలియదు. కానీ ప్రకృత్వారి గురించి చెప్పాం. మనలో ఏం ఉంటాయో మనకు తెలియదు. ప్రతివాడికి బాధ తప్పదు. ప్రపంచంలో అందరితో కలిసి బ్రతకటం మహా కష్టం. పదిమంది లేకుండా ఒంటరిగా బ్రతకటం ఇంకా కష్టం. రెండూ దోర్ఘాగ్యమే! దేని కష్టాలు దానికున్నాయి. కలిసి బ్రతకా తప్పదు, కలిసి బ్రతికేటప్పుడు ప్రకృత్వస్తున్న వాడి ఘలితాలు అనుభవించకా తప్పదు. అటువంటప్పుడు ఈ నకులీదేవిని స్ఫురిస్తే ఈ దుష్ట వాక్యాల ప్రభావం లేకుండా చేస్తుంది.

దుష్ట వాక్యాల ప్రభావంలో ఇప్పుడు చెప్పిన చెద్దమాటలొకటి, అంతేకాకుండా కొందరు క్షుద్రమంత్ర ప్రయోగాలు చేసే వారుంటారు.

నిజంగా శంకరులు తన విద్యతో ఎవరికి ఏ హోనీ చేయలేదు. ఆయన గొప్ప తంత్రో పాసకుదే కాని ఒకర్ని రక్షించటానికి మాత్రమే దాన్ని వినియోగించారు. ఆయనాక అద్భుతమైన శబ్దము పలికితే ఒక ఆవిడింట్లో బంగారు వర్ణం కురిసింది. ఆయన శబ్దాని కున్న శక్తి అది. ఆయన శబ్దం అంత పవిత్రమైనది.

శంకరుల మీద ఒక క్షుద్రుడు ప్రయోగం చేస్తే నారసింహమంత్ర శక్తి వచ్చి కాపాడింది.

మన మానాన మనం ఉన్నా, మనమెవరిపట్లూ శత్రువులం కాకపోయినా, మనపై శత్రుత్వం పెట్టుకున్న వారుంటూంటారు. ఎక్కడ ఎవడుంటాడో మనకి తెలియదు. అలాంటి వాదెవదైనా మనపై కూడని మాటన్నా, ఇంకేదైనా మంత్ర ప్రయోగము చేసినా ఈ నకులీదేవి త్రిప్పి కొట్టగలదు.

దుష్టమైన వాక్యక్షులను త్రిప్పికొట్టగలిగే విద్యలలో గరుత్వంతుని ప్రత్యుథిగా పెట్టారు. నకులీ, గరుత్వంతుడు రెండింటి సమన్వయం ఈ మంత్రం.

గరుత్వంతుని ఉపాసన చాలా గొప్ప ఉపాసన. అంతేకాదు యజ్ఞాలలో గరుడచయనమని ఒక యజ్ఞమున్నది. మనం ప్రతి పురాణకథలో మంత్రసంకేతం, యజ్ఞసంకేతం, ధర్మ సంకేతం, బోధన, యోగం అన్ని కలిసిపోయి ఉంటాయి. చిట్టచివరకు తత్త్వసంకేతం వరకూ అన్ని కలిసి ఉంటాయి. అన్ని సంకేతాలు కలిపి ఒక కథలో పెడతారు.

గరుడచయనం గురించి మహాభారతంలో శౌష్ఠవీకోపాభ్యానమని ప్రత్యేకించి వివరించారు. శౌష్ఠవీకు అని అమృతారి పేరు. వాగ్దేవత నకులీదేవిని చెప్పుకున్నాం.

ఈ వాగ్దేవత కటాక్షం ఉంటే దుష్టవాక్యాలన్ని తొలగించగలదు. మాట్లాడలేకపోవటం కొందరికి ఉంటుంది. ఎంతో సిద్ధమైపోతారు. అన్ని తెలుస్తాయి. తీరా ముందుకు వచ్చేట ప్పటికి మాట రాదు. అటువంటి సమయంలో నకులీదేవిని స్ఫురిస్తే ఆ మూకత్తాన్ని

శ్రీ లలితాపాఖ్యానమ్

తొలగించ కలదు. ఇది లలితాదేవి నుండి వ్యక్తమైన స్వరూపం.

మూకాంబికాదేవి దగ్గర సౌపర్ణికా నది ఉండటంలో ఏదో ఆంతర్యము ఉండి ఉంటుంది. ఈ పేర్లలో కూడా రఘుస్వాలున్నాయి. గరుత్వంతుని మీద రావడంలో ఉన్న సంకేతాన్ని చూద్దాం.

గరుత్వంతుడంటే ఎవరు? మంచి వాక్యాలు అంటే ఏవి?

అన్నిటి కంటే మంచి వాక్యాలు వేదాలు. వేదవిద్యని గరుత్వంతునితో వేదమే పోల్చింది.

సుపర్ణుడని గరుత్వంతునికి పేరు. సుపర్ణ సంబంధమైనది కనుక సౌపర్ణికా అని పేరొచ్చింది. మంచి పర్ణములు కలవాడు. పర్ణములు అంటే రెక్కలు కలవాడు.

ఘండాంసి యస్య పర్ణాన్మి... వేద పరిభాషలో రెక్కలంటే ఘండస్యలు. వేదము ఘండస్య ద్వారా గమనము చేస్తుంది. గరుత్వంతుడు రెక్కలతో గమనము చేస్తాడు. గరుత్వంతుడు

అంటే ఘండస్యలతో కూడిన వేదవిద్య అని అర్థం. వేదం ద్వారా ఎవరు తెలియబడుతున్నాడో ఆయన నారాయణుడు.

గరుత్వంతుడి మీద విష్ణువంటే అర్థమాది.

మంచి వాక్యాలు గరుత్వంతునివి కనుక వాజ్యాయునాయిక ఆయన సకలీదేవి గరుత్వంతుని మీద వచ్చిందంటే వేదమయమైన స్వరూపమని దీనిలో ఉన్న మరొక అంతర్యం. విషము అంటే సర్పాలు. ఆ విషాన్ని పోగాటే అమృతస్వరూపుడు గరుత్వంతుడు. అమృతమును తెచ్చినవాడు ఆయన.

గరుత్వంతుడి మంత్రవిద్య చాలా రఘుస్వమైనది. మహాగారుడోపనిషత్తు అని ఒక ఉపనిషత్తు ఉంది.

అందులో ‘అజ్ఞానమేవ విషమ్’ అని చెప్పాడు.

ఇది తత్త్వవరంగా! అజ్ఞానమే విషము, జ్ఞానమే అమృతం.

అవిద్యారూప విషంతో విషమెక్కిపోయి ఉన్నవాళం మనం. దీన్ని పోగాట్టాలంటే జ్ఞాన స్వరూపాన్ని గరుత్వంతుని ఆరాధన చేయాలి. తత్త్వవరంగా గరుడోపాసన అందుకు పనికాస్తున్నది. వేదమయాన్ని గరుత్వంతుడు అనడంలో ఇది ఉద్దేశం.

మరొక అర్థం జబ్బులకు అన్నిటికి కారణం మన శరీరంలో ఆఱువులలో చేరిన విష పదార్థాలు. అవేన్ని రకాలుంటాయో మనకి తెలియదు. అన్ని రకాలు సర్పిణి నుంచి వచ్చిన అన్నిరకాల పాములు. వీటన్నిటిని కొట్టుటానికి వచ్చిన అమృత స్వరూపుడు ఆయన. గారుడోవిద్య చేయటం పలన మన శరీరంలో ఉన్న విషాలు, ఆ విషాల పల్ల కలిగే

రోగాలు. ఏ రోగమైనా విషము వల్ల వస్తుంది.

ఒక్కసారి చంపే విషాలు కొన్ని ఉంటే, నెమ్ముదిగా చంపే విషాలు కొన్ని ఉంటాయి.

ఇంద్రియాలను పనిచేయకుండా చేసే వాటికి కూడా విషాలనే పేరు. వృథపదార్థాలు శరీరములో చేరిపోతే అది విషంగా మారి, శరీరానికి రోగం కలిగిస్తుంది. ఈ వృథ విషాలు పోతే మనం వ్యాధిరహితులం అవుతాం. ఇవన్ని రహస్యాలు.

కిరంతీమంగేభ్యః కిరణ నికురంబామృతరసం
హృదిత్వామూధత్తే హిమకర శిలామూర్తిమివ యః
స సర్వాణం దర్శం శమయతి శకుంతాధిప ఇవ
జ్వరఫ్లష్టాన్ ధృజ్యై సుఖయతి సుధాసారసిరయా

అందులో ‘శకుంతాధిప ఇవ’ అన్నారు. పణ్ణిరాజు వలె స సర్వాణం దర్శం శమయతి’ అని గారుడీవిద్యని చూపించారు, అలాంటి అమృతస్వరూపియైన లలితాంబికాదేవి నోటి నుంచి వచ్చారంటే ఆ గారుడీవిద్య, నకులీవిద్య కలిపి ఆవిర్భవించిన ఒక అద్భుతమైన సందేశం, సంకేతం ఇందులో కనిపిస్తోంది.

గరుత్వంతునిపై కూర్చున్న నకులీదేవిని మనం స్వరించుకున్నాం.

ఇలా ఉన్న ఆ నకులీదేవి స్వరూపాన్ని మనం భావన చేస్తున్నాం.

మాయాశక్తివినాశేన సర్పిణీ విలయం గతా
క్రోధంచ తద్వినాశేన ప్రాప్తాః పంచ చమూవరాః॥

ఈ విధంగా సర్పిణి నశించిపోగానే శక్తి సేనలన్నిటికి కూడా మహాసంతోషం వస్తే ఐదు రాక్షససేనలకు మహా కోపం వచ్చింది.

ఆ క్రోధంతో వారు ముందు కొస్తున్నారు. అప్పుడు ఈ తల్లికి శక్తిసేనలన్ని నమస్కారం చేసి, “అమ్మా! ఇక నువ్వు వెళ్లిపోవద్దు. మాకు అందగా ఉండి ఈ రాక్షస సేనాపతులందరూ చచ్చే వరకూ నువ్వు ఉండాల”ని ఆవిడ్చి ప్రార్థించారు.

వజ్రసారమయైర్వైదశన్వర్యసేమసు
నిజసైన్యాని దీనాని కరంకాః కోపమాసితః

అప్పుడు ఈ పాముల్ని చంపేసిన ముంగిసలన్నీ రాక్షససేనల మీదకు వచ్చాయి. వారందరిని తమ వజ్రసమానమైన దంతాలతో కొరకటం మొదలుపెట్టాయి. తన సేనలన్నీ దెబ్బ తినేస్తుంటే కరంకుడికి బాగాకోపం వచ్చింది. దానితో మరింత ముందుకు తన వాహనాన్ని తోలించాడు.

శ్రీ లలితీపాభ్యానమ్

అథ సా నకులీవాణి వాజ్యయసైకనాయికా
అక్షిణినకులం నామ మహాప్రం సర్వతోముఖమ్
వజ్రాంగా వజ్రిరోమాణో వజ్రదంతా మహాజవాః
వజ్రసౌరాశ్చ నిచిదా వజ్రవాలభయంకరాః
మర్దయస్తస్సురాతిసైన్యం దశనకోటిభిః

ఆ తల్లికి క్రోధం వచ్చి అక్షిణినకులమనే అస్త్రాన్ని వేసిన వెంటనే అమృఖారి ధనువు నుంచి వచ్చిన ఆ మహాప్రం రకరకాల అగ్నిజ్యాలలు వెదజల్లుతూ తిన్నగా వెళ్లింది. ఆ బాణము లోంచి లెక్కలేనన్ని ముంగిస లొచ్చాయి. ఇవి ఇంతకు ముందు దంతాలలోంచి వచ్చిన వాటి కంటే శక్తిమంతమైనవి వచ్చాయి.

అప్స్నీ కూడా వజ్రాల వంటి శరీరము, వజ్రాల వంటి రోమాలు, వాటి తోకలు

కూడా వజ్రాయుధాలవలె భయంకరంగా ఉన్నాయి. ఈ ముంగిసలన్నీ కూడా అసుర సేనల మీద దూకాయి. ఆ ముంగిసలన్నీ రాక్షసకోటిని నిరీయ పరుస్తుండగా, అప్పుడు ఆ తల్లి గరుత్యంతుని తోలించి

మహాజవేన తార్యేణ గత్వా సా నకులీశ్వరి

పట్టసేన కరంకస్య చిచ్చేద కలినం శిరః

తన దగ్గరున్న కర్మశము అనే ఆయుధముతో కరంకడి తలని ఛేదించింది.

అటుతర్వాత ఖడ్డాన్ని తీసుకుని కాకవాసుడు మొదలైన వారి తలలను ఛేదించింది.

ఉత్సత్యోత్పత్య తార్యేణ వ్యలునీతాఉసినా శిరః

తాధృతం లాఘువం దృష్ట్యై నకుల్యం శ్యామలామ్యికా

నిజాంగదేవతాత్మం చ తస్య శ్యామామ్యికా దదౌ

ఎప్పుడైతే నకులీదేవి అద్భుతంగా తనప్రతాపాన్ని చూపించిందో, అది చూసి శ్యామ లాంచిక సంతోషించింది. నిజానికి వాగ్దేవత ఆమె! వాక్షులన్నిటికీ అధిదేవతైన నకులీ అమృఖారి దవడలలోంచి వచ్చింది. మళ్ళీ వెనక్కి ఆవిడ దగ్గరకి వెళ్లిపోవాలి.

శ్యామలాంచిక చూసి, ఆనందంగా దగ్గరకు పిలిచింది.

లోకోత్తరే గుణే దృష్ట్యై కస్య న ప్రీతిసమ్మఖః

హతశిష్టా భీతభీతా శూస్యాకాయ పలాయతాః

పలాహక ప్రభృతయ స్సప్త యే సైనికాధిపాః

తా నుద్గ్రభుజాసత్య ప్రాహిఱ ప్రథనం ప్రతి

శ్రీ లతితోచాబ్ధానమ్

అద్యుతమైన గుణం ఎవరైనా చూపిస్తే ఎవడికి ఆనందం కలుగదు? నీవు నాకు సేనలో అంగముగా ఉండమని శ్యామలాదేవి నకులీదేవికి చెప్పింది. నకులీదేవి విజ్ఞంభించ గానే చావగా మిగిలిన రాక్షసులు వెనుకకు పారిపోయారు. నిజాంగ దేవతగా శ్యామలాంబిక నకులీదేవతని నియమించింది.

అప్పటి నుంచి నకులీదేవి శ్యామలాదేవి అంగ మంత్రాలలో ఒకటిగా ఉంది.

శ్యామలాదేవికి చాలా అంగ మంత్రాలున్నాయి. ప్రథానమైనది రాజమాతంగివిద్య, శ్యామలావిద్య, లఘుశ్యామ, వాగ్మిదిని, నకులీశ్వరీ, ఇంకా శుకశ్యామల, సారికా శ్యామల, వీణాశ్యామల ఇత్యాదులన్నీ శ్యామలాదేవి అంగమంత్రాలు. అంగమంత్రాలలో వాగ్మిదిని, లఘుశ్యామ, నకులీ శ్యామలాదేవికి ప్రథాన అంగమంత్రాలు.

సేనాపతులు - తిరస్కరిణికాదేవతల యుద్ధం

ఇప్పటివరకు శబ్దాలలో దుష్టత్వానికి శీక్ష జరిగింది.

ఇప్పుడు చూపుల దుష్టత్వం గురించి చెప్పున్నారు. ధానికోసం ఏడుగురు సేనాపతులు పెట్టాడు భండాసురుడు.

వలాహక ప్రభృతయ స్ఫుర్త యే సైనికాధిపాః

తా సుదగ్రభుజసత్వా ప్రాణిణు ప్రథనం ప్రతి

కీకసాగర్భసంజాతా స్తో ప్రచ్ఛపరాక్రమాః

వీరందరూ కూడా మహా తీప్రమైన ఉత్సాహంతో, తీప్రమైన క్రోధంతో బయలుదేరారు. తమవాళ్లందరూ ఎప్పుడైతే పోతున్నారో వారందరికి మహా క్రోధం వచ్చింది.

దానితో వాళ్ల మరింత ఉద్దేకంతో బయలుదేరుతూ వెళుతున్నారు. కీకసా అనే రాక్షసి వీరందరికి తల్లి. ఇప్పుడు వీళ్ల పేర్లు వలాహకుడు, సూచీముఖుడు, ఫాలముఖుడు, వికర్ణుడు, కరాళాక్షుడు, కరటుకుడు. వారిపేర్లన్నీ చూపుల్లో ఉండే వికారాలే.

ఒకొక్క చూపుకి ఒకొక్క ప్రత్యేకత ఉంది. వలాహకః అంటే మబ్బు. మబ్బు పట్టిన కళ్లు కొందరికి ఉంటాయి. వాడు వలాహకుడు. ఇంకొకడు సూచీముఖః - సూచీ అంటే సూది. కొందరి చూపులు సూది గ్రుచ్చినట్లుంటాయి. వాడు సూచీ ముఖుడు.

ఫాలముఖః - కొందరు నొసలు చిల్డీంచి చూస్తుంటారు. అట్లాంటి చూపుల వాడు. వికర్ణః - కొందరు చూస్తుంటే చెపుల వరకూ వచ్చేటట్టు చూస్తే వాడు వికర్ణుడు. వికటాననః కొందరు చూస్తే ముఖమంతా వికారంగా కనిపిస్తుంది.

కరాళాక్షః - భయంకరంగా చూచే కళ్లు గలవాడు. కరటకః - కొరికేటట్లు చూసే

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

వాళ్ల. ఇలా వీళంతా రకరకాల చూపులవాళ్ల. దృష్టి దోషాలని వేటిని అంటున్నామో వాటి గురించి ఇప్పుడు చెప్పబోయేది. ఈ దృష్టి దోషాల్ని పోగొట్టే తల్లి ఇప్పుడు రాబోతుంది. మనకేమి కావాలో మనకంటే బాగా తెలిసిన వారు మన బుమలు. పిల్లలకేం కావాలో తల్లిదండ్రులే అన్ని సమకూర్చునట్లు. మనందరికి ఏం కావాలో వాటిని అమ్మవారే ఇష్టుంది. కొంతకాలం క్రితం పురాణాలు చెప్పుకుంటూ బ్రతికే ఆయనకు కేవలం దృష్టిదోషం చేత ఎవరో వాక్ స్తంభం చేసారు. అప్పుడాయన ఈ చెప్పబోయే దేవతనారాధించి దాని నుంచి బయటపడ్డారని ఆయన చరిత్రలో ఆయన ప్రాసుకున్నాడు. దృష్టి దోషాలు ఎంతో భయంకరమైనవి. ఇలాంటివి ఉంటాయి.

ప్రతిదానికి ఆయుధాలు సిద్ధం చేసుకోవాలి. అనేక మంది రకరకాల చూపులు. నోటితో ఎలాంటివి ఉంటాయని చెప్పుకున్నామో అలాంటివి చూపులతో వుంటాయి.

మీ చూపు సోకితే చాలందీ!-అని పెద్దవారి దగ్గరకు వెళ్లినపుడు అంటుంటాం. వారి చూపు పడితే మనం బాగుపడిపోతాం. సాధులక్షణం ఉన్నవారి దగ్గర నుంచి వస్తే అలా ఉంటుంది. ఇక విరుద్ధమైన వారి దగ్గర నుంచి విరుద్ధంగానే ఉంటుంది. ఇది సహజం లోకంలో!

తల్లి! నీ కడకంటి చూపు చాలని అంటారు శంకరులవారు. లక్ష్మీదేవి చూపు నా మీద పదాలని కనకధారా స్తోత్రంలో అన్నారు. ఆ శంకరులే శివుడి దగ్గర నిలబడి అంటారు,

త్వత్స్వాదాంబుజ మర్మయామి పరమం త్వాం చింతయా మ్యాన్వయాం
త్వామీశం శరణం ప్రజామి వచనా త్వామేవ యాచే విభో
దీక్షాం మే దిశ చాక్షాపీం స కరుణాం దిష్టైశ్చిరం ప్రార్థితాం
శంభో లోక గురో మదీయ మనస స్నాతోప దేశం కురు

పరమేశ్వరా! ఒక్కసారి ఒక చూపు చూడవయ్యా అని అన్నాడు. మనం లోకంలో కూడా ఒక చూపు చూడందీ! అంటాం. చూపు చూస్తే చాలు. ఉత్తములు గాని ఒక్క చూపు చూస్తే మనకి కావల్సినవన్ని లభిస్తాయి. గురువులలో ఉత్తమ గురువులు దృక్ దీక్ష యస్తారు.

దృక్ దీక్ష అంటే చూస్తే చాలు బాగుపడిపోతాం. ఆ చూపులలో అమృతం ఉంటుంది. కృష్ణపరమాత్మ ఒక్కసారి కాళిందీ మదుగులో నీరు త్రావి చనిపోయిన గోపబాలురను, దూడలను చూచాడు. ఆయన చూపులు తగిలి వారు బ్రతికారు.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

‘ఈక్కణామృతధారలెలమి కురిసే’ అని అంటారు పోతనగారు. చూపులకి అటువంటి శక్తి ఉంటుంది. బాగుచేసే శక్తి ఎలాగుంటుందో, పాడుచేసే శక్తి కూడా అలాగే ఉంటుంది. మన జీవితాలలో కూడా అనుభవాలుంటాయి.

అవతలివాడి చూపులు చాలా చెడ్డగా ఉన్నాయిని మనం చెప్పాం. మన చూపులెలా ఉన్నాయో అవతలి వాడికి తెలుసు. ఎప్పుడూ కూడా నా చూపు బాగుండాలి, నా నోరు బాగుండాలి, అని భగవంతుని ప్రార్థించు కోవాలి.

మధుమతీం వాచముదీయం

భద్రంకర్మభీః శృష్టయామ దేవాః

భద్రం పత్యేమాక్షభిర్యజత్రాః - అని వేదవచనం.

ఇవన్నీ చెప్పుటానికి కారణం ఇవన్నీ బాగుండాలి. మన నుంచి వచ్చేవి కూడా బాగుండాలి. ఇది కోరుకోవటమే మనబ్రతుకంతా జరుగుతూ ఉండాలి.

మన చూపులకెన్ని శక్తులుంటాయో కూడా చెప్పారు. కాంతి అనేది మనకళ్ల నుంచే బయటకు వస్తుంది. ఈకథలో ఎన్ని రహస్యాలుంటాయో!!

ఈ ఏడుగురు రాక్షసులు మూడువందల అక్షోహిణి సేనలతో యుద్ధానికి బయలు దేరారు. రాను రాను బలాన్ని పెంచుతున్నారు. వీరందరూ కూడా ఇదివరలో దేవతలను సహితం గడగడలాడించిన వారు. వారిని కూడా నిలుపునా ముంచేసిన సమర్థులు.

సప్తలోక విమర్శేన తేన దుష్టా మహాబలాః

భణ్ణసురేణ మహాతా జగద్విజయకారిణా

వీరంతా భందాసురునకు బాగా సహాయంగా ఉంటూ సప్త ఊర్ధ్వ లోకాలలో ఉన్నవారందరిని కూడా ఓడించగలిగే వారు. వీరు ప్రత్యేకించి రకంకాల ఆయుధాలతో బయలుదేరుతూనే శక్తిసేనలను తిడుతున్నారు.

అయాతాఽయాత హౌ దుష్టా! పాపిన్యో వనితాధమాః

మాయాపరిగ్రోర్ధూర్ధం మోహయన్యో జడాశయాన్

రండి రండి ఓ దుష్టులారా! ఓ వనికిమాలిన ఆడవాళలారా! ఏవో మాయలు పన్ని ఆ మాత్రం బలం ఉన్న రాక్షససేనలను నాశనం చేయగలిగారు కానీ మమ్మల్ని మీరు ఎదుర్కొల్పు సుమా! ఇప్పుడే మిమ్మల్నిందరినీ నరకానికి పంపిస్తాం జాగ్రత్త! అన్నారు

నేష్యామా భవతీరద్య ప్రేతనాధనికేతనమ్

ఇతి శక్తీర్ఘ్రమయన్తో దానవా శృంకు రాహవమ్

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఎందుకు తిడతారో ముందే చెప్పుకున్నాం. ఇలా శక్తినేనల్ని తిడుతూ ముందుకు వెళుతున్నారు. ఒక్కాక్కరికీ ఒక్కాక్కరకమైన వాహనాలున్నాయి. అవన్నీ పొడిచే వాహనాలే! పొడవటాలలో రకాలు ఉన్నాయి. కొందరు చూపులతో పొడవటాలుంటాయే అందులో రకాలు ఇక్కడ చూపిస్తున్నారు.

వలాహకుడు పెద్ద గ్రద్ధమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. అవి కొన్ని చూపులు. దాని పేరు సంహారగుప్రం. అంటే వీరు నేరుగా చంపరు కానీ చూస్తే లోపల నుంచి గుప్తంగానే సంహారమైపోతుంది.

అలాగే సూచిముఖుడు కాకిని వాహనంగా తీసుకున్నాడు. అటుతర్వాత ఫాలముఖుడు ఒకరకమైన కొంగజాతికి చెందిన వాహనాన్ని ఎక్కి వస్తున్నాడు. వికటుడు భేరుండ అనే దాని మీద ఎక్కి వస్తున్నాడు. చందుడు కోడిని వాహనాన్ని తీసుకున్నాడు. కరాలాక్షుడు అనే వాడు ప్రేతాన్ని వాహనముగా తీసుకొన్నాడు.

ఇక్కడ ఎన్నో రహస్యాలు చెప్పున్నాడు? ప్రేతవాహనం మీద కూర్చున్నాడు. వాడి శక్తేమిటంబే... మహాశ్వరానమంత్రేణ తేన సంసాధితః పురా మంత్రాలలో కొన్ని శృంగాన మంత్రాలు ఉన్నాయి. అవన్నీ క్షుద్ర మంత్ర విద్యలు. శృంగానమంత్రాలంబే శవాల మీద కూర్చుని సాధనలు చేయటాలు ఇత్యాదులు చెప్పారు. వీటితో ప్రయోగాలు చేస్తారు. ఇవి ప్రమాదకరమైనవి. అలాంటి ప్రయోగాలు చేసే శక్తులు. వీటన్నిటిని కొట్టగలిగే అమృవారు వస్తున్నారు. అది దైర్యం మనకి.

ఈ ప్రేతవాహనం మీద ఉన్నవాడు శృంగాన మంత్రాలను స్వాధీనం చేసుకున్నవాడు, అలాగే దీర్ఘభాషుడు వీడొక రకమైన ప్రేతవాహనాన్ని ఎక్కి ఉన్నాడు. కరటకుడు భేతాళ వాహనం మీద ఉన్నాడు. వీరందరూ కూడా చేతబదులని మనమేవైతే అంటున్నామా అలాంటి వాటికి సంబంధించిన క్షుద్రమంత్ర ప్రయోగ నిపుణులు. వీరంతా బయలుదేరి వస్తున్నారు.

తే సప్తపూర్వం తపసా సవితారమతోషయ్యన్
రణము సన్మిథాతవ్యమస్యాకం నేత్రకుల్లిషు

ఈ ఏదుగురూ ఒకప్పుడు సూర్యుడికోసం గొప్ప తపస్సు చేసి, మేము తపస్సు చేసిన దానికి ఘలితంగా మా కళల్లో ఒకరకమైన తీప్రమైన శక్తిని నిక్షిప్తం చెయ్యమని సూర్యుడ్ని కోరతారు. మేమెవర్షైతే చూస్తామో వారు స్తంభిభూతులైపోవాలి. ఆ విధంగా మా కళల్లో

నీ శక్తిని ఉంచు అని అడిగారు. దీనిని బట్టి మనం అర్థం చేసుకోవల్సింది ఎవరి నేత్రానికైనా అధిదేవత సూర్యుడే! ఆ అధిదేవతను ఉపాసన చేసి ఆ నేత్రానికి కావలసిన శక్తిని తెచ్చుకోవచ్చు.

దేవతా ఉపాసనలెప్పుడూ మూడు రకాలుగా ఉంటాయి. ఇది తెలియక ఎన్నో పొరబాట్లు పడతారు. ప్రతివాడూ దేవతల గురించి సరియైన అవగాహన లేకుండా పనికి మాలిన ప్రశ్నలు వేస్తుంటారు. నిజంగా వారికి ప్రశ్నించాలనే జిజ్ఞాస ఉండదు.

కాలభైపం కోసం చేస్తుంటారు. ప్రతిది కూడా శక్తి వల్లే వస్తుంది. దుర్మార్గుడుకి, సన్మార్గుడికీ కూడా శక్తియే ఆధారం. ఉత్తముడైన బుధికి అవేకట్టు, పాపాత్ముడైన రాక్షసుడికి అవే కట్టు. ఆ కట్టు కాపాడుతున్నాయి. ఈ కట్టు బాధిస్తున్నాయి. ఎందువలన? ఆ కంటికి, ఈ కంటికి సూర్యుడే అధిదేవత. కానీ వాడి సంస్కారాలకనుగుణంగా ఆ శక్తిని వాడు వినియోగించుకున్నాడు. అది ఆ దేవత దోషం కాదు. అది వాడి తపస్సుకో కర్మకో అనుగుణంగా శక్తినిచ్చింది. అంతమాత్రమే!

శక్తిని దుర్మానియోగం చేసుకున్నాడా దాని దుష్టితంగా మరోవిధంగా మరొకప్పుడు అనుభవిస్తాడు. కానీ దానికి ఆ దేవత మాత్రం నిమిత్తం కాదు. మనం మన దగ్గర పని చేసే ఇద్దరికి జీతమిచ్చాం. ఇద్దరికి ఒకే జీతమిచ్చారు. ఒకడు తప్పత్రాగి పడిపోయాడు. రెండోవాడు చక్కగా మంచి పనులకి ఉపయోగించి బాగు పడ్డాడు. అది జీతమిచ్చినవాడి ప్రభావం కాదు. సంస్కారాల ప్రభావం.

దేవతాశక్తులని వాడి తపస్సులకి, కర్మలకి అనుగుణంగా భగవంతుడు ఇస్తాడు. ఈ శరీరంలో కంటికి సూర్యుడు అధిదేవత. చెవికి దిక్కాలకులు అధిదేవతలు. నాసికకు వాయువు అధిదేవత. నాలుకకు వరుఱడు అధిదేవత. వాక్యకు అగ్ని అధిదేవత. అలా ఒక్కక్క ఇంద్రియానికి పూర్వపుణ్య విశేషంచేత ఆ దేవతాశక్తులు పరమాత్మ పెట్టి పంపించాడు.

పరమాత్మ ఇచ్చిన వాటిని దుర్మానియోగం చేసుకుంటున్నారు గాని వాటిని ఇచ్చిన వాడ్చి గురించి ఆలోచించటం లేదు. వాటి మీద పని చేసే దేవతలను స్మరించటం లేదు. ఇది కృతఫ్యుతా దోషం. చెడు చేసే వారూ ఇదే శక్తిని వాడతారు. మంచి చేసే వారూ ఇదేశక్తిని వాడతారు.

చెడు చేయడానికి రాక్షసులు సూర్యుడ్నే తెచ్చుకున్నారంటే అందులోని రహస్యం ఇదే. సూర్యుని ఉపాసన చేసారు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

దేవతా ఉపాసకులు మూడు రకాలు. సాత్ర్మీక, రాజున, తామున అనేవి.

తామునులు ఉపాసించి శక్తిని తెచ్చుకుని దానితో ఇతరులను హింసించబానికి వాడతారు. వీరికి తాతాల్వికంగా ప్రయోజనం కనిపించినా దీర్ఘకాలంలో పెద్దదెబ్బ తింటారు. వీరినే క్షుద్రోపాసకులని అంటుంటారు.

తపస్సు చేసినందుకు అనుగ్రహించటం దేవతా స్వభావము. అంతే కానీ ఇవి తెలియక బ్రహ్మ, శివుడు రాక్షసులకు పరావిచ్చేస్తారు. తరువాత గౌడవ వచ్చేస్తుందని అనుకుంటారు. ఆలోచించటం చేత కాక ఇవన్ని అంటారు.

దుర్మార్గుడు వెళ్లి నదిలో నీళ్లు తీసుకున్నా, సన్మార్గుడు గ్రహించినా, నది దాహం తీరుస్తుంది. నది ధర్మం అక్కడ దాకా కష్టపడి వచ్చినవాడు అందుకుంటే దాహం తీర్చటం. అంతకాలం కష్టపడి కూర్చుని హరం చేసి పట్టుకున్నాడు కనుక అనుగ్రహించాడు. కానీ దుర్మార్గుడ్ది ఉండా దానికి తరువాత మళ్లీ కొడతాడు. అది వేరే విషయం. దేవతా సూత్రాలు వేరు. లౌకికమైన మన న్యాయసూత్రాలు వేరు. దైవియమైన దేవతా భూమికలో జరిగే న్యాయ సూత్రాలు వేరు. దీనికి దానికి అస్వయించి మనలాంటి వికారాలే వారికున్నాయనుకుని మాట్లాడితే దేవహేళన అనే క్రొత్త దోషం మనకొస్తుంది.

ఈ ఏడుగురు రాక్షసులు సూర్యుని ఉపాసించి ఇంత చెడ్డచూపు తెచ్చుకున్నారంటే - సూర్యుడి పల్ల చెడ్డచూపు వస్తుందని అనుకునేవారి గురించి ఇంత విశ్లేషణ చెప్పాల్సి వచ్చింది. ప్రతిదాన్ని పొరబాటుగా అర్థం చేసుకోవటానికి మనలో భండాసురుడు సిద్ధంగా ఉంటాడు.

కనుక వాడిని నిర్మాలం చేయాలి. ఇవన్నీ ఉపాసనల మర్మములు.

రామకృష్ణ పరమహంస చెప్పారు “సాత్ర్మీకుడు ఏం చేస్తున్నాడో కూడా ఇతరులకు తెలియదు. తెలియాలనా వాడు ఉపాసన చేస్తాడు? వాడి చిత్తపుద్ది కోసం, ఈశ్వరప్రీతి కోసం చేస్తాడు. ఈ సాత్ర్మీకుడు నిర్మణాంగా పోయాడా, వాడి ప్రవర్తన బాల ఉన్నత పిశాచవత్. వాడి స్థితి అది”. అటువంటి వారిది సిద్ధభక్తి, పరాభక్తి, నిర్మణభక్తి.

వీరు రాక్షసులు. ఆసురీ బుద్ధితో చేసిన ఉపాసన తామసికోపాసన. అందువల్లే వీరికళలో ఆ శక్తి వచ్చింది.

త్వయా యదా సన్మిహితం తపసాం స్వాక మక్కిషు
తదాం క్షి విషయ స్వర్పే నిశ్చేషో భవతా త్రఫో

వారు సూర్యుడై, “మేమెవర్షి చూస్తామో వాడికి చేష్టలు లేకుండా ఉండి పోవాలి” అని కోరుకున్నారు. నిశ్చేష్ట, కొందరి చూపులైతే అటూ ఇటూ కదలలేరు. అలా ఉండిపోతారు. అలాంటి చూపులు కలవాళ్ల ఇలాంటి క్షుద్రోపాసకులలోనూ ఉంటారు. కొన్ని జంతువులు కూడా ఉంటాయి. ఏవి ఎలాంటివో మనకు తెలియదు. అన్ని చూపులనుంచి రక్షించటానికి మనకి అమ్మవారున్నారు

ఈ చూపులగాళ్లందరూ బయలుదేరారు. ఎన్ని రకాల దుష్టచూపుల శక్తులున్నాయో అ సేనలన్ని ముందుకొస్తున్నాయి.

తతస్ఫుభేషు శస్త్రేషు వీక్షణాదేవ నః ప్రభో

నిశ్చేష్టా రిషపోత్తు న్నాభి ర్ఘంతవ్యా స్మృకరత్వతః:

వాళ్లు సూర్యుడి దగ్గర తీసుకున్న వరంతో ఇంతకు ముందు ఎందరి మీద దాడులకు వెళ్లారో వారందరినే చూసే వారు. ఆ రాక్షసులు చూడగానే శత్రువులు అలాగే ఉండి పోయారు. వారలా స్తంఖించగానే వాళ్లను వీళ్లు చంపేసేవారు. అలా ఇంతవరకూ నెగ్గు కొచ్చారు. ఇప్పుడు కూడా జరిగిపోతుందనుకుని వచ్చారు.

కాలం అన్ని వేళలా అందరికి అనుకూలముగా ఉండదు.

కీకసాతనయైషైష్టు సప్తభి స్తుత్యశాలిభిః

విష్ణుమ్యతాప్తశస్త్రాణం శక్తినాం నోద్యమోత్త భవత్

ఉద్యమే క్రియమాణేపి శప్త స్తుమేఘం భూయసా

హహోకారం చితన్యానాః ప్రపన్నా లలితేశ్వరీమ్

వీళ్లు ఈ విధంగా బయలు దేరగానే శక్తిసేనలు అంతా వాళ్లు ప్రయత్నమేమీ లేకుండా నిశ్చేష్టలై పోయారు. వాళ్లు ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికి కూడా ఆ రాక్షసచూపుల ప్రభావం చేత కదల్లేకపోతున్నారు. ఒక్కసారిగా శక్తిసేనలలో హహోకారం వచ్చింది.

“అమ్మ! లలితాంబికా! శరణ! శరణ!” అని అన్నారు.

వారందరూ లలితేశ్వరిని శరణ వేడారు.

అథ దేవ్యాజ్ఞయా దండనాథాప్రత్యంగరక్షిణీ

తిరస్కరిణికా దేవీ సముత్తస్థా రణాజిరే

వాళ్ల మీదకి దుష్టులెవరో వచ్చారు వాళ్లని చూసుకోమని అమ్మవారు దండనాథాదేవికి చెప్పగానే ఆవిడ తనదగ్గరున్న ఒక అంగదేవతని పంపించింది.

అమె పేరు తిరస్కరిణికాదేవి.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఈమె దండనాధాదేవికి అంగదేవత. ఇందాక అమృదవదలలోంచి వచ్చినామె శ్యామలాంబికి అంగదేవతగా చేరింది.

ఆప్సుడు దండనాధ దగ్గర వున్న అంగదేవత వెళ్లింది. ఈ తల్లి పరమంత విభేదిని. వారాహీదేవికి కొన్ని అంగదేవతా మంత్రాలున్నాయి. తిరస్కరిణి, స్వప్నవారాహీ, ఉన్నతభైరవి ఇత్యాది మంత్రాలు వారాహీదేవి అంగ మంత్రములు. వారాహీదేవిని ఆరాధిస్తే వీరంతా మనస్థి అనుగ్రహిస్తారు. శ్యామలాదేవిని ఆరాధిస్తే ముందు చెప్పిన దేవతాశక్తుల అనుగ్రహం ఉంటుంది. వారాహీదేవి రక్షణ ఉంటే ఇటువంటి దృష్టిదోషాల్లాంటి దుష్టశక్తుల నుంచి ఆ తల్లి రక్షిస్తుంది.

అలాంటి దృష్టి దోషాలను పోగాట్టే శక్తి తిరస్కరిణికా దేవికుంది.

తమోలిప్తాహ్యాయం నామ విమానం సర్వతో ముఖమ్

మహామాయా సమారుహ్యా శక్తినామభయం ష్యధాత్

తిరస్కరిణికాదేవి అద్భుతమైన వాహనాన్ని తీసుకు వస్తోంది. దానిపేరు తమోలిప్తము. సృష్టిలో వెలుగూ ప్రమాదమే! చీకటి ప్రమాదమే! వీరందరూ సూర్యుని శక్తిని చూపుల్లోకి తెచ్చుకుని ప్రయోగం చేసారు. ఈ వెలుగంతా మూసేయాలంటే తమోలిప్తం(చీకటి) కావాలి.

మనం మధ్యాహ్నము పదుకున్నప్పుడు ఇంటి కిటికీలస్తే తెరచి ఉంటే ఆ సూర్యకాంతికి నిద్రపట్టక తెరలన్ని వేస్తాం. అప్పుడు చెప్పండి, వెలుగు గొప్పదా? చీకటి గొప్పదా?

ఇదే గొప్పదని నిర్మయానికి ఎప్పుడూ రాకూడదు. ఎప్పుడు ఏది గొప్పదో అప్పుడది గొప్పది. కనుక చీకటికూడా గొప్పదే! వీళ్ల చూపులొచ్చి కప్పేస్తుంటే ఆ చూపులను కప్పేయాలి. ఆ చూపులు పడకుండా చీకటి పెడితేనే శక్తి సేనలు మళ్లీ ఉత్సాహంగా అవుతాయి. అందుకామె రావటమే తమోలిప్త అంటే చీకటిని లేపనం చేయగలిగే వాహనం. ఇవన్నీ మంత్ర సంకేతాలు. మనలోపున్న అభండాత్మవలననే ప్రత్యఱువూ పని చేస్తున్నది. ఈ ప్రత్యఱువూ శక్తిసేనే!

కదలాలి అంటే కాలికున్న శక్తిసేనలు పనిచేయాలి. పట్టుకోవాలంటే చేతికున్న శక్తిసేనలు పని చేయాలి. మనశరీరంలో అంతాశక్తి సేనలే! ఈశక్తి సేనలన్నిటికి అసలు నాయిక ఆత్మరూపిణియైన ఆ తల్లి.

ఇందులో మళ్లీ సేనాధ్యక్షులు వంటివారు బుధిశక్తి, అహంకార శక్తి. ఈ శక్తి సేనలు

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

కూడా పని చేయనివ్వకుండా బయటనుంచి మనవైపు ఎన్నో దుష్టశక్తులు వస్తుంటాయి.

అప్పుడు అభండ ఆత్మశక్తే తిరస్కరిణికా మొదలైన మంత్రాధిదేవతలుగా వ్యక్తమౌతుంది. ఉపాసన అంటే బయట నుంచి వచ్చేది కాదు మన నుంచి వచ్చేది. ఒక మంత్రజపం చేస్తే సిద్ధి ఎక్కుడ్నంచి వస్తుంది? మన అంతట మనం లోపలే మంత్ర జపం చేసి తెచ్చు కున్నాం. బయట మట్టితో దేవతని తయారు చేయడం లేదు. మంత్రంతో దేవతని చేసు కుంటున్నాం కనుక మనలోంచే వస్తోంది అంటే మన అభండ ఆత్మశక్తి అనుసంధానం చేత అది వస్తోంది. ఇదీ రహస్యం.

అప్పుడు మళ్ళీ శక్తిసేనలు పని చేయటం మొదలుపెట్టాయి. ఒకప్పుడు చాలా ఉత్సాహంగా ఉన్నవారు ధృష్టి దోషాలు తగిలితే కడలలేరు, మెదలలేరు. కానీ తిరస్కరిణిక వస్తే ఆవిడ మళ్ళీ అన్నిటిని కదిలించగలదు. అది ఇందులో ఉన్న సంకేతం. దీన్ని ఇలా అన్వయించుకోవాలి.

తమాలశ్యమలాకారా శ్యామకంచుకథారిణీ
 శ్యామాచ్ఛాయే తమోలిప్తే శ్యామయుగ్మతురంగమే
 వస్త్రీ మోహనాభిఖ్యం ధనురాదాయ సస్వనమ్
 సింహాదం వినద్యేఘానవర్ష తృవ్రసన్నిభాన్

ఈ తల్లి కడిమి చెట్టువంటి నల్లని కాంతితో, నల్లని వప్పుము ధరించి ఉన్నది. ఆమె పట్టిన రథానికి నల్లని గుర్రాలు తొడగబడి ఉన్నాయి. అప్పుడా తల్లి మోహనమనే ధనుస్సు తీసి పెద్ద సింహాదం చేసి వెంటనే బాణాలను వేయటం ప్రారంభించింది. ఈ బాణాలన్నీ కూడా నల్లని బాణాలు. వాటిల్లోంచి నల్లని పాముల్లగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. ఈ బాణాలు తిన్నగా వెళ్లి అక్కడన్న రాక్షసునినల మీద పని చేస్తున్నాయి.

అప్పుడు ఈతల్లి మరాక శస్త్రాన్ని వేసింది.

అస్థాభిదం మహావప్తం సా ముమోచ ద్విషాం గణే
 ఉద్గతే నాంధభాటేన చష్టస్తేషాం వ్యధియత
 అంధికృతాశ్చ తే సప్త న తు ప్రిక్షంత కించన

అంధాప్తమును ప్రయోగించింది. అంధమంటే గ్రుడ్డితనం. ఆ అప్తం తిన్నగా వెళ్లి ఆ రాక్షసుల కళ్ల మీద కొట్టింది. అది తగలగానే వారి కనులు పని చేయలేదు. ఆ విధంగా వాళ్ల కళ్లను బాధింప చేసింది.

ఆ రాక్షసునినలన్నీ దేనిని చూడలేకపోయారు. శక్తిసేనలంతటికీ స్తంభనం విడిపోయి

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఉచ్చిష్టియింది. అవన్నీ మళ్ళీ విజృంఖించి ఉత్సాహంతో ఈతల్లి దగ్గరకు వచ్చి అంటు న్నాయి. అమ్మా! నీవు వెళ్లిపోకు! నువ్వు మా దగ్గరే ఉండు! లేకపోతే వాళ్లు మళ్ళీ కళ్లు తెరుస్తారు.

సాధు సాధు మహాభాగే తిరస్కరణికాచ్చికే

స్థానేకృత స్త్రిరస్యారో దృశా మేషాం దురాత్మనామ్

భళా! భళా! ఓ తిరస్కరిణికా! నువ్వు ఈ తిరస్కారమనే దాన్ని చక్కగా చేసావు. తల్లి! ఇక్కడ హయిగ్రీవుడు ఒక చిన్నిశ్లోకంలో దేవతా తత్త్వాన్నంతటిని పెడుతున్నాడు.

త్వం హి దుర్జననేత్రాణాం తిరస్కారమహాషధిః

త్వయా బద్ధదృశాం నేన దైత్యవక్రేణ భూయతే

దుర్జనుల కళ్లకి నువ్వు తిరస్కారమనే మహాషధిని అని అన్నారు. దుర్జనుల చూపులు మనమీద పడకుండా చేసే జౌపథం పంటిదానపు. నువ్వెప్పుడైతే అనుగ్రహించాలో వాళ్లంతా ఎలా స్తంఖించుకు పోయారో!

దేవకార్యమిదం దేవి త్వయా సమ్యగునష్టితమ్

నిహతాష్టలితా ప్రత్యా సన్తోషం పరమాప్యతి

దేవకార్యాన్ని చక్కగా నెరవేర్చిన దేవివి. అమ్మా! నువ్వు వెనక్కి వెళ్లకమ్మా! ఇది దేవ కార్యం. మాకు సహకరించమ్మా! అని అనగానే ఆ తల్లి సరేనని అనుగ్రహించింది. ఈ విధంగా తిరస్కరిణి దేవి మొత్తం రాక్షసేనలను సంహరించినదనే విషయం తెలిసి లలితాదేవి చాలా సంతోషించింది. అన్నీ ఆమె ప్రీతి కోసమే!

మనం ఏది చేసినా శ్రీ లలితా ప్రీతిరస్తు. ఏ మంత్రము చేసినా యే సాధన చేసినా ఆ తల్లి చరణాలకే అర్పించబడాలి. ఆమె ప్రీతి కోసమే వీరందరూ పని చేస్తున్నారు.

అలాగే మన సాధనలు, మనం చేసే ప్రతిది అమ్మ ప్రీతి కోసమే చేయాలని దీనిలో ఉన్న పెద్ద సంకేతం. ఏ ఉపాసనలైనా వాటి పరమ లక్ష్మం మాత్రం అమ్మ ప్రీతే! అప్పటి కప్పుడు లభించేవి లక్ష్ములు కావు. కేవలం దిష్టిని పోగొట్టుకోవటమే మనకి పరమార్థం కాదు.

అది అవసరమే కాని అసలుదేది? అత్య ప్రాప్తియే! అదే లలితాంబికా ప్రీతి.

దానినిక్కడ ధ్వనింపచేస్తున్నాడు.

ఏవం త్వయా విరచితే దణ్ణినీ ప్రీతిమాప్యతి

అక్కప్పు కేశేష్యసినా చకర్మాం స్తుధిదేవతా

**తైసుపడైత్యముజ్ఞైశ్చ గ్రథితాన్యోన్యకేశక్తః
హోరదామ గళే కృత్వా ననర్తాజిస్తర్థిదేవతా**

అమ్మా! నువ్వు మాకు సహకరిస్తే దండినీదేవి అందరూ సంతోషిస్తారు తల్లి! అనడం చేత ఆవిడ సరేనని సిద్ధమై, రాక్షసుల మీద శప్తం వేసిన తరువాత దూకి వెళ్లి ఆ రాక్షసు ని జట్టు పట్టుకుని తలని కత్తితో నరికిన వెంటనే గృధ్ర వాహనము మీద నున్న వలాహకుడు క్రిందపడిపోయాడు.

ఇలా అందరి తలలు క్షణంలో నరికి వాటన్నిటిని కలిపి ఒకరి తలజుట్టు, ఇంకొకడి జట్టుతో ముడివేసి మాలచేసి మెడలో వేసుకుని తిరస్కరించిదేవి నాట్యం చేసింది. ఆ దివ్యమైన శక్తినేనా మధ్యంలో నర్తిస్తున్న ఆ తల్లికి నమస్కారం.

ఆ తల్లి ఎలా నర్తిస్తోందో చక్కగా వర్షించారు. అమ్మావారు అంత భయంకరంగా ఉండాలా అని అనుకుంటారు. అంత భయంకరంగా ఉన్న వారిని కొట్టుటానికి అంత భయంకరంగానే అమ్మ రావాలి. మన భయాలను భయపెట్టడానికి దేవతలకి ఉగ్రమూర్తులున్నాయి.

మనకు ఉగ్రమూర్తుల సహాయము కూడా చాలా అవసరం. ఉగ్రత్వం ఉండకపోతే మనకు రక్షణ లేదు. భారతీయసంస్కృతి అన్ని రకాలుగా ఆలోచించింది. ఈ మధ్యలో ఈ మెతకతనం, చేతకానితనం ఎలా వచ్చిందో తెలీదు.

ఇప్పుడున్న నిర్మిర్య లక్షణం పోవాలి. ఇలాంటి ప్రతాపం కావాలి. అధర్మం పట్ల ఇలా విజ్యంభించాలి. ఆ తల్లి ఆ విధంగా కపాలమాలల్ని వేసుకుని నాట్యం చేస్తుంటే శక్తులన్నిటికి మహాత్మాహం వచ్చింది.

ఇలాంటివి చూస్తే ఉత్సాహం రాదూ?

వాళ్కీ ఉత్సాహం వచ్చి జయజయ ధ్వనాలు చేశారు.

వలాహకాదిసేనానీదృష్టిరోధసవైభవత్

హతశిష్టః కతిపయః బహువిత్రాస సంకులః

వాడి సేనలలో మిగిలిన కొద్దిమంది వెనక్కి పరుగుతీసి భండాసురుడి దగ్గరకు చేరుకున్నారు.

శరణం జగ్మురత్యార్థః క్రస్తస్తశ్చాన్యకేశవరమ్

దణ్ణినీచ మహామాయాంప్రశంసన్తీ పునఃపునః

శున్యక పట్టణాధిపతి దగ్గరకు వెళ్లి మొరపెట్టుకున్నారు. అప్పుడు వాడాశ్వర్యపోయి మళ్ళీ తరువాత ఇంకెవర్ని పంపాలో ఆలోచిస్తున్నాడు.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ఈ పని చేసి తిరస్కరిణి మళ్ళీ వారాహీదేవి ప్రకృతి వచ్చి కూర్చున్నది.

ఆమెకి అంగదేవత కదా! ఆమె రాగానే వారాహీదేవి దగ్గరకు తీసుకుని ఆలింగనం చేసుకుని కూర్చేబెట్టి ‘మంచి పని చేసావు’ అని మెచ్చుకున్నది. శక్తినేనలు శ్లాఘించాయి.

ప్రసాదమణ్ఠరం వఛ్మస్తస్య మాధాయపిత్రియే

సాధు సాధ్వితి తత్స్ఫు శ్వక్యయః కంప్రమోళయః

తిరస్కరిణికాం దేవిమఖమస్త పదే పదే

ఇలాంటి తిరస్కరిణి దేవి సత్యరుషులను ఎల్లవేళలా కాపాడుగాక!

తిథినిత్యాదేవతల యుద్ధం

ఈ విధంగా జరిగిన తరువాత ఇప్పుడు మరొక ఒక అద్యుతమైన ఘట్టంలోకి వెదుతున్నాం.

తత్తత్పుత్యా వధం తేషాం తపోబలవతా మపి

నిశ్చసత్కుష్టసర్వేంద్ర ఇవ భండమహాసురః

తపస్యుచేత బలం తెచ్చుకున్నపారు కూడా చచ్చారా! అని నిట్టార్చాడు.

ఆ నిట్టార్చి ఓ పెద్ద నల్లత్రాచు బుసకొట్టినట్టు ఉంది.

ఆ విధంగా నిట్టార్చి తన అస్వరుద్మమ్ములైన విశుక్తుని, విషంగుని పిలిచాడు.

అహోబత కులభ్రంశస్పమాయాత స్మురద్రుహమ్

ఉపేక్షా మధునా కర్తుం ప్రవృత్తో భగవాన్విధిః

“చూసారా! ఇంతకాలం హాయిగా అరవై వేల సంవత్సరాలు ఉన్నాం. ఇంత వరకూ మనవంశంలో ఎవరికి దెబ్బ రాలేదు. ఇప్పుడు కులభ్రంశమౌతోందా అని నాకే భయం కలుగుతోంది” అన్నాడు. అమ్మివారు వాడికి ఎలాంటి భీతి పుట్టించిందో చూడండి.

ఇంతవరకు నాకేంటి! అని నిర్మల్యంగా ఉన్న వాడి మనసులో దిగులు ప్రవేశించింది. చక్కటి రాక్షసులందరికి కూడా ఇప్పుడెలాంటి గడ్డరోజులొచ్చేసాయి! ఏమైనా విధి మనపట్ల విపరీతంగా ఉన్నదన్నాడు. విధి అనుకూలించక పోతే అన్ని ఇలాగే ఉంటాయి.

దీర్ఘాయుష మనాయుషుం దుర్దాంతా భవితవ్యతా

కరోతి బలినం కీబం ధనినం ధనవర్షితమ్

సర్విణీమాయ యోదగ్రా స్తయా దుర్దాంతశౌర్యయా

విధి అనుకూలించక పోతే బలవంతుడు కూడా బలహీనుడు వలె, నపుంసకుడు వలె

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

అయిపోతాడు. ధనవంతుడు ధనహీనుడై పోతాడు. మంచి ఆయువున్న వాడు కూడా అయువు లేని వాడై పోతాడు.

ఇదంతా విధివల్ల! మనం కూడా బలీయమైన విధి వలన ఇలా అయిపోతున్నామేమో ననిపిస్తుంది. లేకపోతే సర్పిణీ మాయని నకులీ వచ్చి పోగాట్టింది.

**కబళీకృతగీర్వాణః కైకసేయశ్చ పాతితాః
యది సంప్రహర త్యస్యా న్యిగ్యలం నో భుజార్థితమ్
ఇమం ప్రసంగం వక్తుంచ జిహ్వో జిప్రేతి మామకీ**

కేకసి పుత్రులైన విడుగురూ దేవతలను సైతం వశం చేసుకున్నవారు. వారిని ఆ తిరస్కరిణి సంహరించింది. ఇప్పుడేమి చేస్తాం! అసలు మన బలాల్ని చూచి మనం గర్వించ దానికి ఏంలేదు. ఇంతకాలం తెచ్చుకున్న బలాలన్నీ భీ! వృథా! అనుకున్నాడు. ఈ మాట అంటున్నందుకే నా నాలిక చాలా సిగ్గు పడుతోంది. నా బలమంతా కూడా భీ! ఒక ఆడధాని చేతిలో దెబ్బతినేస్తోందా? ఇది అనటానికి సిగ్గుగా ఉంది.

**పనితా కిము మత్తైన్యం మర్మయిష్టతి దుర్వాడ
స్త్రీలా నా సైన్యం మర్దించేది! ఇప్పుడు నాకొకటి అర్థమాతోంది.
వీళను చంపటం, వాళ్లను చంపటం కాదు, వీరందరికీ మూలమైన ఆమె పనే పూర్తి
చేసేయాలి. ఎవరిపని? అమ్మ లలితాంబిక!**

**తదత్త మూలచ్ఛేదాయ తస్యా యత్నో విధియతాం
మయా చారముఖాత్ జ్ఞాతా తస్యా వృత్తి ర్మహాబలా**

ఆ మూలాన్ని మనం ఛేదించాలి కనుక ఏం చేధ్యాం? నేనికృదిలా కూర్చున్నాననే కాదు. ఆ సైన్యాన్యంతటినీ పరిశీలించేను. అక్కడ వారెలా నిర్వహిస్తున్నారో నాకు తెలుసు. అమ్మవారికి ముందు వారి సేనలన్నీ ఉన్నాయి. ప్రక్కన కొన్ని ఉన్నాయి. ఈ ప్రక్కన ఉన్నవి కూడా రాక్షసులు రాగానే ముందుకు వెళ్లిపోయాయి. ప్రక్కనున్న వాళ్లు ఒకవైపు దండినీ, మరొక వైపు మంత్రిణి ఇప్పుడు ఆమె ఒక్కరే వెనుకన్నారు. ఆవిడకి వెనుక తట్టు ఎవరూ లేరు. అందరూ ముందుకు వెళ్లే యుద్ధాలు చేస్తున్నారు.

కాబట్టి ఇప్పుడు మనము వెనుక నుంచి ముట్టడి చేసి ఆ మూలమైన దాన్ని ఛేధించాలి. వెనుక నుంచి కొట్టడమంటే సామాన్యమా? దానికి కూటవిద్యా ప్రవీణులు కావాలి. కూటవిద్య అంటే వంచన, మోసము చేయగలిగేవారు కావాలి. వెన్నపోటు పొడిచే వారు కావాలి. మన దగ్గరున్న వారిలో వెన్నపోటు పొడిచేవారిలో గొప్పవాడెవడు? ఈ వెన్నపోటు

సామవేదం షష్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

పొడిచేవాళ్లి “పార్ష్వగ్రాహ” అని సంస్కృతం లో అంటారు.

దశపంచ చ సేనాస్య స్ఫుర యూస్తు యుయుత్సుయు
తస్యా స్ఫుమూలనాశేన శక్తిబృందం వినశ్యతి

ఈ పార్ష్వగ్రాహులలో విషంగుడు గొప్పవాడు. వాళ్లి పిలిచాడు. “సీతోపాటు మన దగ్గర కాకలు దీరిన పదిహేనుమంది సేనానులు ఉన్నారు. వారితో పాటు సీకు ఎన్ని అక్షోహిణీల సేనలు కావాలో అంతమందిని తీసుకుని వెళ్ల”.

ఇలా వీరందరితో విషంగుడు బయలు దేరాడు. ఇప్పుడిది మామూలు యుద్ధం కాదు. కూట యుద్ధం.

అమెని పూర్తి చేస్తే శక్తి బృందమంతా పూర్వైషోతుందని నిర్దయించుకుని వెనకనుంచి వెడుతున్నారు. అది కూడా ఎప్పుడు రాత్రి అవుతుందా అని ఎదురు చూస్తున్నారు. పైగా వెనక ఆమె రథం ఇలా ఉంటుందో భండాసురుడు వర్ణించి చెప్పాడు, ఆ రథం పది యోజనాల పొడుగుంటుంది. అక్కడ ఆమె స్త్రీలతో కబుర్లాడుతూ కూర్చుంటుంది.

అదేదో చక్రంట. తొమ్మిది ఆవరణలట. అక్కడన్నవారంతా ఆడవారు. వారితో కూర్చుని కబుర్లాడుతూంటుంది. యుద్ధము వాళ్లు చూసుకుంటున్నారు కనుక మీరు అప్రమత్తంగావెళ్లి ప్రమత్తంగా ఉన్న, అంటే ఏమరు పాటుగా ఉన్న ఆవిధ్ి వెనుక నుంచి వెళ్లి దెబ్బతీయంది.

తస్మిష్టాంశే సమాయతి సా దుష్టా హరిషేష్ణా
నిశ్చతం సన్మిపత్య త్వం చిహ్నేనాఉనేన లక్షీతామ్
తాం విజిత్య దురాచారం కేశప్పోక్కూ ష్యమర్దయ

మీ రెవరికీ కనబడకుండా వెళ్లాలి. మీ చిహ్నాలు కూడా కనబడకూడదు. అక్కడ ఆమె దగ్గరకు వెళ్లి జయించి జుట్టు పట్టుకుని లాక్కురండి” అని చెప్పాడు.

రాక్షస కూతలు ఇలాగే ఉంటాయి.

పురత శ్చలితే సైన్యే సత్యశాలిని సా వథూః
అద్యే దమనకో నామ దీర్ఘజిహ్వో ద్వితీయకః

ముందున్న సేనలన్నీ ఆ పనిలో ఉన్నాయి కనుక ఆవిధ్ి రక్షించే వారెవరూ లేరు. మహా ఐతే కొద్దిమంది స్త్రీలు. పదిహేను మందో ఏమో ఆ చుట్టూ కూర్చుని ఉంటారు, వారితో కబుర్లాడుకుంటూ అవిడ కూర్చుంటుంది.

మీరు బయలుదేరండంటే పదిహేడు మందితో విషంగుడు బయలుదేరాడు.

ఆ పదిహేను మంది రాక్షసుల పేర్లు:

హూమ్యోకో హూలుముల్లశ్చ కల్యసః కల్యివాహనః

పుల్ఫుసః పుణ్ణేతుశ్చ చణ్ణబాహుశ్చ కుక్కురః

జమ్యుకాక్షో జమ్యునశ్చ తీక్ష్ణశృంగ ప్రికంటకః

చప్పగుప్తశ్చ పంచైతే దశ చోక్తాశ్చమూవరాః

తథా గుప్తసమాచారః పార్షిణ్ణు గ్రాహం సమాచర

దమనకుడు, దీర్ఘజిహ్వాడు, హూలంబేకుడు, హూలుముల్లాడు, కల్యసుడు, కల్యివాహనుడు, పుల్ఫుసుడు, పుండ్రేతుడు, చండబాహుడు, కుక్కురుడు, జంబుకాక్షుడు, జంభునుడు, తీక్ష్ణశృంగుడు, ప్రికంటకుడు, చంద్రగుప్తుడు అనేవారు.

ఈ చంద్రగుప్తుడు రాక్షసులలోని వాడు.

సూర్యుడు ఎప్పుడు అస్తమిస్తాడాని చూచుకుంటూ చీకటి పడిన తరువాత నల్లని కవచాలు వేసుకుని చీకటో కనబడకుండా ఉండే వస్తువులు స్వీకరించి బయలుదేరారు.

అసురాణాం ప్రదుష్ణానాం రాత్రిరేవ బలావహ

దమనాద్యాశ్చ సేనాన్య శ్వాముకంటకధారిణః

శ్వామోళ్లీషపురా శ్వామువర్ణ సర్వపరిచ్ఛదాః

అసురీ శక్తులకు రాత్రి బాగా పని చేస్తుంది. అందరూ కూడా నల్లని కవచాలు వేసుకుని, నల్లని ముసుగులు వేసుకుని బయలుదేరారు. అందులో విషంగుడు ఒక ప్రత్యేకమైన కవచము వేసుకున్నాడు.

మేఘడంబరకం నామ దధే పక్షసి కంకటమ్

యథా తస్య నిశాయుధానురూపో వేషసంగ్రహః

సచ దుందుభి నిస్యానో సచ మర్యాదగ్రితమ్

గుప్తాకారాః ప్రచలితా స్తిమిరేణ సమావృతాః

అసలే రాత్రి. దాంట్లో మబ్బులు పడితే ఎలా ఉంటుంది? ప్రతిసారీ యుద్ధానికి వెళ్లినపుడు పెద్దపెద్ద డప్పులు ప్రోగించుకుంటూ వెళ్లేవారు. ఇప్పుడు ఏ డప్పులచప్పుడుకూడా లేదు. గుప్తాకారులై వెళ్లున్నారు.

అమృవారు తూర్పునున్నారు. పశ్చిమాభిముఖంగా వెళుతున్నారు. వీక్ష్ణ క్రమంగా ఉత్తర మార్గం ద్వారా వచ్చి తూర్పుకు చేరుకున్నారు. ఆ చీకటో వారు వెడుతున్నప్పుడు శక్తిసేనలు,

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

“ఎవరది” అంటే ఈరాక్షసులు గొంతులు మార్చి, “అమృతారి దగ్గరున్న శక్తిసేనలమేన”ని గొంతుమార్చి చెప్పారు.

ఓహో అనుకుని వారు వెళ్లిపోయారు. వీళ్లకున్న కుతంత్రం ఆ విధంగా పని చేసింది.

లలితామైస్య మేవ స్వాం త్యాజయస్తః ప్రపుచ్ఛతామ్

ఆప్యత్య నిభృతం పృష్ఠే కవచభ్యన్న విగ్రహః

చక్రరాజరథం తుంగం మేరుమందరసన్నిభమ్

అలా నెమ్మడిగా వచ్చేటప్పటికి మహోన్నతమైన చక్రరాజరథం కనిపిస్తోంది. అమృతారి చక్రరాజరథానికి వెనుకకు చేరుకున్నారు. ప్రకృత వారికి సూచననిచ్చారు. అక్కడ ఆవిడ మట్ట ఉన్న పదిహేనుమందితో కూర్చుని ముచ్చటాడుతున్నది. ఆమె ఏమరపాటులో ఉంది. మనము వచ్చిన సూచన కూడా ఆమెకు తెలియదు కనుక ఇదే సరైన సమయం అనుకున్నారు.

మత్స్యాలై నవహితామేవ విషంగ స్వదురాశయః

పృష్ఠపంశం రథేంద్రస్య ఘుట్టయామాస్తైనికైః

అనవహిత... అంటే పరాకుగా ఉండావిడ అనుకున్నారు. ఇదే అనుమైన సమయమని ఆయుధాలన్నీ తీసుకుని ఆ చక్రరాజరథం చివరభాగం మీద మొట్టారు.

అంటే త్రైలోక్య మోహన చక్రం. అంతా మేరువు వలె ఉంది. ఆ త్రైలోక్య మోహనాన్ని కొట్టగానే ఒక్కసారిగా కుదపబడింది చక్రరాజ రథం.

మహాకలకలం చక్రు రణిమాధ్యాఃపరశ్శతమ్

చక్రరాజరథంలో ఉన్న ఆణిమాది శక్తులు ఒక్కసారిగా కలకలారావం చేసారు. వారంతా శక్తిసేనలన్నిటికి పౌచ్ఛరికలు చేస్తూ రాక్షసులొచ్చేశారు, కొట్టేసారని హహోకారాలు చేసారు. అది వినగానే ఒక్కసారిగా మధ్యలో కూర్చున్న ఆ తల్లి చూస్తున్నది.

అకాండక్షుభితం చాత్ర సీ ద్రధస్థం శక్తిమందలం

అదృశ్యమానశప్రాణా మధ్యశ్యనిజవర్ణాం

శక్తినాం మండలం తేన క్రందనం లలితాం ప్రతి

పర్వానుక్రమత స్తుత సంప్రాప్తం సుమహాధ్యయమ్

చీకట్లో ఉంది, చీకటిలాగా ఉన్నారు కనుక వారికి ఎవరు చేస్తున్నారో తెలియటం లేదు. అన్ని మాత్రం కోలాహలం చేస్తున్నాయి. ఏదో జరిగింది.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ఇప్పదేం చేయాలని శక్తినేనలన్నీ అమ్మా! లలితాంబా అని అరుస్తున్నాయి.

కర్ణాకర్ణికయూ_కర్ణ్య లలితా కోపమాసితా

క్రమక్రమంగా ఒకొక్క పర్వం నుండి ఒకరికి క్రమంగా ఈ వార్త అమృవారికి చేరింది.

ఆ తల్లికి కోపం వచ్చింది.

ఏతస్మిస్మిస్మిరే భణ్ణశ్చణ్ణముర్ముష్టప్తితః:

ఏవంచోభయతో యుద్ధం పశ్చాదగ్రే తదా_భవత్

కలకలం చేస్తే ముందు వెళ్లున్న వారు మళ్ళీ వెనక్కి వచ్చే అవకాశం ఉంది కాబట్టి వారు వెనక్కి రాకుండా అంతవరకూ సర్వసేన్యాద్యత్సుడిగా ఉన్న కుటిలాక్షుని ముందు నుంచి ఎదురొచ్చినమన్నాడు.

కుటిలాక్షుడు ముందు నుంచి సేనలతో వచ్చాడు. వాళ్లనెదురోష్టానికి దండినీదేవి వాళ్లు పని చేస్తున్నారు. ముందు వాళ్లు, వెనుక వీళ్లు.

వెనుక ముందు కూడా యుద్ధం జరుగుతుంది. కానీ వెనుక ఎవరున్నారో తెలియటం లేదు.

అప్పుడు శక్తిమండలం కకావికల మౌతుంటే అమృవారి చుట్టూ ఉన్న పదిహేనుమంది నిత్యాదేవతలకి కోపం వచ్చింది.

వాళ్లు 1.కామేశీ 2.భగ్వమాలినీ, 3.నిత్యాక్షిన్యా 4.భేరుండా 5.పహ్లావాసినీ 6.మహావత్సేష్వరీ 7.శివదూతి 8.త్వరితా 9.కులనుందరీ 10.నిత్యా 11.నీలపతాక 12.విజయా 13.సర్వమంగళా 14.జ్యులామాలినీ 15.చిత్ర.

కామేశ్వరీముఖా నిత్యా మహాంతం క్రోధమాయయుః

ఈషప్రమ్భకుటిసంసర్గం శ్రీదేవ్యా వదనాంబుజే

అవలోక్య భృతోద్విగ్నా నిత్యా దధు రతికృధ్వమ్

నిత్యాకాలస్వరూపిణ్యః ప్రత్యేకం తిథివిగ్రహః

వారంతా అమృవారి ముఖం చూసి, “అమ్మా! నువ్వు ఆజ్ఞని ఇప్పు వెడతామం”టే అమృవారు ఒక్కసారి కనుబోమలు కోపంగా ముడివేసారు.

అది చాలు వారికి ఆజ్ఞ క్రిందే లెక్క. వారంతా కాలస్వరూప దేవతలు. కాలంలో ఉన్న కాంతిని ఆక్రమించి, ఆ చంద్రకళా సౌభాగ్యం లేకుండా చేయటానికి వచ్చినవారు రాక్షసులు.

కాలాన్ని సద్వియోగం చేయకుండా అడ్డుకునే దుష్టశక్తులు. వాటిని నిరూలించటానికి కాలశక్తులు ఇప్పుడు పని చేయాలి. వారంతా అమృవార్మి చూసి

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

దేవిదేవి మహారాజ్ఞి త్వయూత్తి ప్రేషితాం చమూం
దండినీమంత్రినాథాది మహశక్తిభిపాలితామ్
ధర్మితుం కాతరా దుష్టా మాయాచ్ఛద్మపరాయణః

“అహ్మా! మీకు ముందు అసురునేన ఉంది. దండినీ మంత్రిణీ వారంతా ముందున్నారు. ఇప్పుడు వెనక్కు వచ్చి వారిని ఎవరు కొడతారు. పైగా ఎవరెవరో పోల్చుకోలేక పోతున్నారు. వారంతా మాయా వేషాలతో ఉన్నారు. నువ్వు అనుమతిస్తే మేం వెడతాం. వాళ్లంతా కనిపించటం లేదు. మీరేం చేయగలరంబే మా దగ్గర ఉన్నవాళ్లలలో బాగా వెలుగులు వెదజల్లేవారు ఇద్దరున్నారు. వీరు చాలు ఎంత చీకటినైనా పోగొట్ట గలరు. అప్పుడు వారెవరో తెలిసిపోతుంది. వారిద్దరూ ఎవరంబే

యా వహ్నివాసినీ నిత్యా యా జ్యులామాలినీ పరా

తాభ్యాం ప్రదీపితే యుధ్యే ద్రష్టం శక్యా స్ఫురద్విషః

వహ్నివాసినీ, జ్యులామాలినీ. వీరి శరీరాలు మహా కాంతిపంతంగా ఉంటాయి. వారిద్దరినీ మేం పట్టుకుని వెడతాం. వారిద్దరూ అక్కడుంబే ఎలాంటి మాయా వేషం వేసిన వారినైనా మేం పట్టేయగలమ”న్నారు. కాలంలో పొంచి వున్న మాయాశక్తుల్ని నిర్మాలించి, కాలం అనుకూలించే విధంగా చేసే దేవతలే తిథినిత్యాదేవతలు. “తల్లి! నీవు ఒప్పుకుంటే చాలు మేం బయలుదేరి వెడతాం”.

ఆళ్లాం దేహి మహారాజ్ఞి! మర్మనార్థం దురాత్మనాం

ఇత్యక్తే సతి నిత్యాభి స్తథా ప్రీతి జగాద సా

అధకామేశ్వరీనిత్యా కుండలీకృతకార్యకా

బాలారుణమివ క్రోధారుణం వక్త్రం వితస్వత్తి

ఆ తల్లి, “సరే! కానివ్యండి. తథాస్తు” అంది.

వీరు బిందువు దగ్గర అమ్మచుట్టూ ఉన్నారు. బిందువులో అమ్మ వుంది. అక్కడి నుంచే వించి నారి లాగుతూ పదిహేను మందీ ఒక్కాక్క పర్వమూ దిగుతూ క్రిందకు వస్తున్నారు. ఆ శేఖని వర్ణిస్తున్నారు.

రేరే తిష్ఠత పాపిష్టా! మాయామద్య చినద్యి వః

అంధకార మసుప్రాప్య కూటయుధ్మపరాయణః

ఇతి తా స్ఫుర్యమంతీ సా తూఛీరోత్థాతసాయకా

పర్వతరోహణం చత్రే త్రోధేన ప్రఫులధతిః
సజ్జకార్యకహస్తాశ్చ భగమాలాపురస్పరాః
అన్యాశ్చ చలితా నిత్యాః కృతపర్వతరోహణాః

మొదట ఉన్న కామేశ్వరీదేవి వస్తునే, “ఓ పాపిషులారా! ఆగండి. మీ మాయని నేను ఛేదిస్తున్నాను. చీకటిలో మాయా యుద్ధం చేస్తారా?” ఇలా అరుస్తూ తన ధనుస్సులో బాణం అనుసంధానించింది. చక్కని దృశ్యాన్ని కళ్ళకద్దినట్టు చెప్పున్నారు. వారు ఒక్కొక్క పర్వం దిగుతున్నారు. ఆ దిగటం ఎంత వేగంగా దిగుతున్నారంటే కోపంతో మెట్లు ఎలా దిగివస్తారో అలా దిగి వస్తున్నారు. ఆ కోపం చేత నడకలో వేగం పెరిగింది. కామేశ్వరీదేవి దిగగానే మిగిలిన వారంతా దిగారు. వీళ్లందరూ దిగివచ్చి

జ్యోలామాలిని నిత్యాచ సా నిత్యా వహించాసినీ
వహించాసినీ, జ్యోలామాలినీలు రాగానే, ఆ వెలుగులో విపంగుడితో సహా అక్కడన్న రాక్షసులందరూ కనబడ్డారు.

కామేశ్వర్యాదికా నిత్యా తాః పంచదశ సాయుధాః
స సింహాదా స్తా ష్టైత్యా సమృద్ధాన్నేకహాలయా
యామద్వితయపర్వంత మేవం యుద్ధం ప్రవర్తత

అప్పుడు వారు తమ భాణప్రతాపాన్ని చూపించగానే అక్కడన్న రాక్షస సేనలన్నీ కూడా అదిరిపోయాయి. క్లీటించాయి. ఇంకా రెండు జాముల్లో తెల్లవారుతుందనగా అప్పటి వరకూ యుద్ధం జరిగింది. ఆ పదిహేను మంది రాక్షసుల్ని ఈ పదిహేనుమంది తిథి నిత్యాదేవతలు కొట్టారు. ఎవరినెవరు సంహరించారో వినటం ఒక మంత్రానుష్టానం.

జఘాన దమనం దుష్టం కామేశీ ప్రథమం శర్మః

దమనుడు అనేవాణ్ణి కామేశ్వరీ, దీర్ఘజిహ్వాని భగమాలిని, నిత్యక్షిన్నా హంబేకుని, భేరుండ హాడుముల్లకుని, వహించాసిని కల్పసుని, మహావజ్రేశ్వరి కల్పివాహనుని, శివ దూతి పుల్మసుని, త్వరితాదేవి పుండ్రకేతుని, కులసుందరి చండబాహుని, సీలపతాక కుక్కరుని, జంబుకాక్షుని విజయా, అదేవిధంగా సర్వమంగళ తీక్ష్ణశృంగుని, జ్యోలామాలినీ త్రికంటకుని, చంద్రగుప్తుని చిత్రానిత్యా సంహరించారు.

ఇలా 15మంది దేవతలు 15 మంది దుష్ట అసురసేనాపతుల్ని సంహరించగానే ఇంకా అప్పటికి ‘యామావశేషాయ’ ఒక జాము మిగిలింది. రాత్రి పూర్వాపోతోంది.

కాలంలో రాత్రి సమయాలలో ఆ ఆసురీ శక్తులు పనిచేస్తాయి. ఇంక తెల్లవారటోతున్నది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

బ్రాహ్మణ ముహూర్తం. అప్పుడింక వాటి శక్తి సన్మగిల్లుతుంది. అప్పటికే అన్నిటికి మూలమైన విషంగుడున్నాడే వాడు చూసి -

విషంగః పరమక్రుధ్ శ్వచార పురతో బలీ

అశక్యత్వం సముద్రీక్య చక్రమే ప్రపలాయితుమ్

వాడు ముందుకొచ్చాడు. కానీ చీకబి అయిపోతోంది. వీడి మాయ పని చేయటం లేదు. అందుకోసం ఇంక లాభం లేదని, వాడు వెంటనే వెనక్కి పలాయనం చిత్రగించాడు. పారిపోతున్నవానిని కొట్టుకూడదు కనుక కామేష్వరీదేవి బాణాలను ప్రయోగించటం మాని వేసి, “నీకు చావు మా చేతిలో రాసిపెట్టి లేదులే. ఇంకో ఆమె చేతిలో గట్టిదెబ్బ తింటావు జాగ్రత్త!” అని చెప్పి

తస్మిన్నలాయతే దుష్టే విషంగే భండసోదరే

సా విభాతాచ రజనీ ప్రసన్నా శ్వాభవన్ దిశః

వాడు పారిపోయాడు. ఈ లోపల తెల్లవారింది.

ప్రశాంతంగా ఉన్న ఆ బ్రాహ్మణ ముహూర్తంలో నిత్యా దేవతలందరూ లలితాదేవి వద్దకు వెళ్లి, “అమృ! మేమందరం కూడా ఆ మాయా విద్యావిశారదుల్ని సంహరించాం. విషంగుడు పారిపోయాడ”ని చెప్పారు.

ఇథం రాత్రో మహాద్యుద్ధం తత్త జాతం భయంకరః

నిత్యానాం విక్రమైశ్చాపి లలితా ప్రీతి మాసదత్తే

లలితాదేవి నిత్యా దేవతలు చేసిన పరాక్రమాన్ని చూసి మహాత్మాపడింది.

‘నిత్యాపరాక్రమాటోప నిరీక్షణసముత్సుకా’ అనగానే ఈ కథంతా గుర్తుకు రావాలి.

నిత్యాదేవతలు చూపించిన పరాక్రమ ఆటోపాన్ని చూసి సంతోషించిన తల్లి లలితాంబ.

జ్యోలామాలినిచే వహిష్మాప్రాకార నిర్మణం

అపో బత మహాత్ముప్పం మహాదేవ్యా స్నమాగతమ్

“మనం లేని సమయంలో అమృవారికి, అమృవారి రథానికి ప్రమాదం కల్పించాలని ప్రయత్నించారే రాక్షసులు, ఎంత పొరపాటు జరిగింది.

మనం ముందు వచ్చే శక్తి సేనలు గురించి మాత్రమే ఆలోచించాం గానీ వెన్నపోటు పొడిచే లక్ష్మణం ఉంటుందని ఆలోచన ముందు చూసుకోకుండా, అమృవారికి తగిన రక్షణ బలాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యకుండా మనం ఏమరుపాటుతో ఉండడం వల్ల ఇదంతా జరిగింది.

మహాచక్రరథేంద్రస్య న జాతం రక్షణం బలై:

చక్రరాజ రథానికి సరైన రక్షణను ఏర్పాటు చెయ్యలేదు. వారాహీ, శ్యామలా ఉభయులు”
అని, పశ్చాత్పులై తిన్నగా శ్రీచక్రం దగ్గరకు వచ్చారు. వస్తూనే ఒకొక్క పర్వం ఎక్కుతూ
వెళ్ళి ఆ బిందు చక్రం దగ్గరకు వేరుకుంటున్నారు.

ఇతి శంకాకులా స్తుతి దండనాధాపురోగమః

మంత్రిణీం పురతః కృత్యా ప్రచేలు ర్ఘలితాం ప్రతి

ఆ వెదుతూ ఉంటే త్రోవలో ఉన్న ఆవరణ దేవతలందరూ జరిగిన విపరాలన్ని కూడా
వారాహాదేవికి, శ్యామలాదేవికి చెప్పారు. తిన్నగా వారు వెళ్ళి అమృఖారికి వినయంగా
నమస్కరించి, “తల్లి మేం చేసిన పొరపాటు నువ్వు మన్మించాలి. మేము ఊహించకుండా,
నీకు తగినంత రక్షణబలాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యకుండా ముందు వైపే చూసుకున్నాం.
అందువల్లే ఇంత జరిగింది.

ఏకావలమ్మానం కృత్యా మహారాజ్ఞి! భవత్తదమ్

వయం సర్వేపి జీవామ స్నాధయామ స్ఫీమితమ్

అమ్మా! నిన్ను ఒక్కదాన్ని ఆధారం చేసుకుని నీ పదాలను నమ్ముకుని ఉన్న వాళ్ళం
మేము అందరం. నువ్వు లేసప్పుడు ఏవి లేవమ్మా! మేము లేము!” సృష్టిలో ఉన్న
ప్రతిశక్తికి అలంబన పరాశక్తి అయిన లలితాదేవే అని ఈ మాటలోని అంతరార్థం.
“అన్నింటికి నువ్వే ఆలంబనం. అలాంటి నీకేదైనా జరిగితే ఇంకేం ఉండవ కనుక నిన్ను
రక్కించుకోవడం మా కర్తవ్యం” అన్నారు.

అతోస్యామిత్య కర్తవ్యం శ్రీమదంగస్య రక్షణమ్

మాయావినశ్చ దైత్యేంద్రా స్తుతి మంత్రో విధియతాం

“దైత్యులు మహో మాయాపులు, కపటులు, అలాంటి వారి నుంచి కాపాడబడాలంటే
మేమిప్పుడు కొత్తరకమైన ఊహారచన చెయ్యాలి. దానికి మేం ఒక గౌప్య శిబిరాన్ని నిర్మించ
దలుచుకున్నాం. వాడంటే వాడి పట్టణం శూన్యకపట్టణంలో క్లేమంగా ఉన్నాడు. నువ్వు
నీ పట్టణమైన శ్రీమన్నగరాన్ని విడిచిపెట్టి ఇక్కడకు వచ్చారు.

నీకు చుట్టూ రక్షణ శిబిరం లేదు. మేము ఇప్పటికిప్పుడు ఒక రక్షణ శిబిరాన్ని నూరు
యోజనాల విస్తారంగా నిర్మించదలుచుకున్నాం. అందులో ఒక యోజనం విస్తారంతో
ఒక్కటే ద్వారం పెడతాం. ఆ ద్వారం నుంచే మనం పెడతాం. శత్రువులను కూడా దాని
నుంచే వెళ్ళి ఎదుర్కొంటాం. ఆ ద్వారం నుంచి శత్రువులు రాకుండా బలీయమైన కాపలా

శ్రీ లతితోషాభ్యాసమ్

“వెదతామ”ని దండనాథాదేవి మొత్తం వివరిస్తోంది. “నువ్వు అజ్ఞాపించి, అంగీకరించి, అనుమతినిస్తే మేం ముందుకు వెదతామ”నగానే

మంత్రిణ్య దండనాథాయా ఇతి త్రుత్వావచస్తదా
శుచిదంతరుచా ముక్తా పర్మంతీ లలితాఉ బ్రహ్మిత్

హాయగ్రీవస్వామి అమ్మవారి గురించి చెప్పున్నప్పుడు ఎంతో విశేషంగా చెప్పున్నారు. ఎప్పుడైతే వారాహీదేవి, శ్యామలాదేవి ఈ విధంగా చెప్పారో అప్పుడు అమ్మవారు మందహసం చేసారు. ఆమెను ఒకరు రక్షిస్తారా? తల్లిని ఎవ్వరూ రక్షించవలసిన అవసరం లేదు. కాని అలా అని ఉపేక్షించరాదు. అమ్మవారికి జరగాల్సిన ఉపచారాలు జరగాల్సినవే.

అమ్మవారికి మనం ఉపచారాలు చేసేదేమిటండని కూర్చుంటే అది మన దోషం. అమ్మవారికి ఆ విధంగా రక్షణని కల్పించామన్న ఉపచారం అదొక మహా పుణ్యవిశేషం.

అమ్మ పట్ట ఉన్న శ్రద్ధకి ఇది పుక్కికరణ.

ఆ తల్లి నిర్మలంగా నవ్వింది.

దేవతల నవ్వుకి శుచిస్నితం అని పేరు. మన నవ్వుల్లో కపటపు నవ్వులుంటాయి. అది లోపల ఒకబి. బయట ఒకబి. కాని దేవతల నవ్వులు నిర్మలమైనవి.

భవతీభ్యాముయం మంత్ర శ్యారుణ్యా విచారితః

అయం కుశల ధీమార్గో సీతిరేషా సనాతనీ

అక్కడ ముత్యాలు వెదజల్లబద్ధాయా అస్తుట్లు నవ్వుతూ అమ్మవారు,
“మీరు చక్కని బుద్ధితో ఈ విధమైన ఆలోచన చేసారు. ఇది సనాతమైన రాజనీతికి తగిన మాట” అన్నది.

స్ఫుర్తకస్య పురో రక్షాం విధాయ దృఢసాధనై:

పరచ్ఛాక్రమః కార్యో జిగిషధ్యర్మహఽజనై:

ముందు తన సైన్యానికి తగిన రక్షణ ఏర్పాటు చేసుకున్నాకే ఆవతల వారి మీద దాడి చెయ్యాలి. ఈ చుట్టూ శిబిరాన్ని నిర్మించడానికి ఈ నిత్యా దేవతల్లో ఒకరు సమర్థులు అని భావించి

జ్యులామాలినికాం నిత్యా మాహాయైవ మువాచమా

అక్కడ ఉన్న 15 మంది తిథినిత్యా దేవతల్లో జ్యులామాలిని దేవతని పిలిచింది అమ్మవారు. వహించాసినీ, జ్యులామాలిని స్వయం ప్రకాశస్వరూపులు, ఎంతటి చీకటి శక్తులనైనా వీరు

శ్రీ లలతోచాబ్ధానమ్

ఎదుర్కొనగలరు. పైగా పుట్టపక్క చతుర్భాషి తిథికి, కృష్ణపక్క విదియకి సంబంధించిన దేవత ఈ జ్యోలామాలినీదేవి. ఆవిడని దగ్గరిగి పిలిచి లలితాదేవి అంటోంది

వత్స! త్వం వహిం రూపాతసి జ్యోలజ్యోలామయాకృతిః

త్వయి విధియతాం రక్షా బలస్యోస్య మహీయసః

“నీ తత్త్వం ఉందే అది ప్రకాశవంతమైన పూర్వమైన అగ్నితత్త్వం. జ్యోలిస్తున్న జ్యోలతో కూడిన ఆకృతి నీది. మొత్తం మన సైన్యానికి అంతటికీ రక్షణా నువ్వు ఇప్పుడు ఉద్య మించాలి. మన బలమైన సేనలు అన్నింటికి కూడా నువ్వు ఒక రక్షణ ప్రాకారాన్ని ఏర్పాటు చేయ్యాలి” అని అమ్మ ఆజ్ఞాపించింది.

వెంటనే జ్యోలామాలినీ దేవి తన నుంచి అద్భుతమైన వహిం జ్యోలలను ప్రసరింప చేసి, ఆ జ్యోలతోనే శిబిరం ఏర్పాటు చేసింది. అగ్ని నుంచి ఎవ్వరూ దాటి రాలేరు కనుక అగ్నిమయమైన ఒక ప్రాకారాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

శతయోజనవిస్తారం పరివృత్య మహీతలమ్

త్రింశద్యోజన ముస్నిఘ్ర జ్యోలాప్రాకారతాం ద్రజ

ఆ జ్యోలా ప్రాకారం నూరు యోజనాల వెడల్పు, ముప్పై యోజనాల ఉన్నతి (ఎత్తు)తో ఏర్పాటు చేసింది. అందులో మధ్యలో మాత్రం ఒక యోజనం, ద్వారం నిమిత్తం విడిచి పెట్టింది. ఈ ద్వారం నుంచే శక్తి సేనలు బయటకి వెళ్ళి యుద్ధం చేస్తాయి.

అసురసేనలు రాకుండా ఇక్కడ తగిన రక్షకపలయాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

తరువాత అమ్మారికి నమస్కారం చేసి, “అమ్మా నేను చేసింది బాగుందా?” అని అడిగింది.

ఏది చేసినా అమ్మ ప్రీతి కోసమే.

ఇక్కడ కథాపరంగా ఎంత అద్భుతమైన విషయం ఉందో, మంత్రపరంగా కూడా కొన్ని విషయాలున్నాయి.

మన పూర్వజన్మ సుకృతం చేత అమ్మారిని సాధన చేసుకునే జన్మలభించింది. అలా వచ్చినప్పుడు కూడా చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాలి. ఆ పూర్వజన్మసుకృతం చేత లభించిన తల్లి ఉపాసన కూడా అసురీ శక్తులైన రణోగుణ, తమోగుణాల వల్ల క్రమంగా దూరమైపోయే ప్రమాదం ఉంది.

సందేహాలు, నాస్తిక బుద్ధులు, భయాలు, ఇత్యాదులు ఏర్పడి మనం జారిపోయే ప్రమాదాలు ఉన్నాయి. అవే కపటంగా మనకు తెలియకుండా మనలోంచే ప్రవేశించే ఆసురీ

సామవేదం షష్ఠ్యశర్మ

శ్రీ లలితోచాబ్జనమ్

లక్ష్మణాలు. అలాంటి వాటి నుంచి కాపాడదానికి భగవత్ జ్ఞానమయమైన ఒక కాంతి ప్రాకారం ఉండాలి. ఆ కాంతి ప్రాకారమే రక్షిస్తుంది. మన పురాకృత సుకృతం వల్ల లభించిన దేవి ఆరాధన అనే బుద్ధిని జ్యోలామాలినీదేవి కాపాడుతుందని దీనిలో ఉన్న ఆంతర్యం. అలా కాపాడితే కానీ మనం ఆ ఉపాసనలోకి వెళ్లేము. కొంతమంది భక్తులు ప్రారంభిస్తారు కానీ మధ్యలో బోతెడు సందేహాలు వస్తాయి. “నాకు అప్పట్లో భక్తి ఉండేదండీ ఆ తరువాత కొన్ని అనుభవాలు జరిగాయి వదిలేసానం”టాడు.

భండాసురుడు లోపల ఉంటే ఇలాంటి ఆలోచనలే వస్తాయి. వెనుక నుంచి దెబ్బ తియ్యడం అంటే ఇదే. వాటి నుంచి కాపాడదానికి ఆ కాలస్వరూపిణియైన అమృతః నిత్యాదేవతలలో ఒకరైన జ్యోలామాలిని నియమించింది. ఈ జ్యోలామాలిని ఇచ్చే వెలుగులలో ఆఖండమైన ఆత్మ శక్తి రక్షింపబడుతుంది. ఇది ఉపాసనాపరంగా అమృతారి అనుగ్రహం.

ఆత్మజ్ఞానపరంగా-నిరంతర విచారణాత్మకమైన జ్ఞానమే వహిస్తాప్రాకారం. నిరంతర విచారణ జరగాలి. లేకపోతే సాధన ఎప్పుడు ఆపి వేసినా వెంటనే భాత్మికమైన విషయాలు కప్పస్తాయి. వాటిని ఎదుర్కొచ్చాలంటే నిరంతర విచారణాత్మకమైన జ్ఞానము ఉండాలి.

ఆ జ్ఞాన ప్రాకారమే జ్యోలామాలినీ. ఆ నిరంతర విచారణ వల్ల ఆత్మజ్ఞానం రక్షింపబడుతూ ఉంటుంది. ఇది దీనిలోని తాత్మికమైన ఆంతర్యం.

ఆ విధంగా అద్యాతమైన వహిస్తాప్రాకారం ఏర్పడింది. అది చూసిన వెంటనే చాలా సంతోషించింది లలితాదేవి.

ఇప్పుడు ఆ లోపల ఏర్పాటు చేస్తోంది దండనాథాదేవి. సైన్యాన్ని ఎలా సిద్ధం చెయ్యాలి, పూయా రచన ఎలా చేసుకోవాలనేదంతా కూడా ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరైన దండనాథాదేవి వని. అమృతారి రథాన్ని మధ్యలో ఉంచింది.

వామపక్షే రథం స్వీయం దక్షే చ శ్యామలారథం

పశ్చాద్యాగే సమ్మదేశీం పురస్తాచ్ఛ హయాననాం

అమృతారి రథానికి ఎడమమైపు తన కిరిరథాన్ని పెట్టింది వారాహాదేవి.

అమృతారికి కుడి వైపున శ్యామలా రథాన్ని, వెనుక వైపున సంపత్కరీ దేవిని పెట్టి, ముందు వైపు అశ్వారూధాదేవిని ఉంచింది. అద్యాతమైన జ్ఞానప్రకాశం, మధ్యలో లలితా త్రిపురసుందరీ దేవి త్రీచక్రం పై, అటు, ఇటు శ్యామలా వారాహాలు, ముందు అశ్వారూధా,

వెనుక సంపత్తరీ. ఇలా అమృవారు ఉన్నారు. ఆ చుట్టూ శక్తి సేనలు ఉన్నాయి.

అందులో శ్యాములా, వారాహీ దేవతలు ఉన్నారనగానే వారి పరివార దేవతలు, అంగ దేవతలంతా వారి ప్రక్ష్మన ఉన్నారు. ఇలా మొత్తం శక్తి సేన జ్యోలామాలిని వల్ల ఏర్పడిన పహ్లుప్రాకార మధ్యంలో ఉన్నారు.

దీనినే ‘జ్యోలామాలినికాక్షిప్తపహ్లుప్రాకారమధ్యగా’ అనే లలితానామంలో చెప్పబడింది.

ఇప్పుడు ద్వారం ఒకటి ఉంది. ఆ ద్వారం దగ్గర దండనాథా దేవి అమృతమైన ఆయు ధాలను ఇచ్చి, ఇరవై అక్షౌహిణుల సేనను ఇచ్చి ‘స్తంభినీ’ అనే దేవతను అక్కడ నియ మించింది. ఆసురీశక్తులు లోపలకు రాకుండా కాపాడుతూ ద్వార రక్షక శక్తిగా ఉంది స్తంభినీ.

యాదేవి దండనాథాయా విఘ్నుదేవీతి విశ్రుతా

స్తంభినీదేవి దండనాథా యొక్క విఘ్నుదేవత. విఘ్నుదేవి అంటే శత్రువులకు విఘ్నులు కలిగించి తన వారలకు విఘ్నులు తొలగించగలిగే శక్తి. వారాహీ ఉపాసన వల్ల ఆధ్యాత్మిక సాధనలో విఘ్నులు తొలగుతాయి. అందుకు సహకరించే వారాహీ శక్తి పేరు ‘స్తంభినీ’.

తతః కిలికిలారావం కృత్వా శక్తి మహాచమూః

శక్తి సేనలకు చక్కని రక్షణ లభించగానే అవన్ని అనందపడి ఈలలు వేస్తూ, కిలికిల ధ్వనులు చేసాయి. ఈ లోపల ఇక్కడి సంగతి అంతా కుటీలాక్షుడు మొదలైన వారికి తెలిసింది. ఇలా వారు పెద్ద ప్రాకారం ఏర్పాటు చేసుకోవడం వల్ల వెన్నుపోటు పొడవాలను కున్న వారికి దెబ్బ తగిలింది.

భండపుత్రులతో బాలాదేవి యుద్ధం

కుటీలాక్షుడు మొదలైనవారితో సమావేశం ఏర్పాటు చేశాడు భండాసురుడు. ఏం చెయ్యాలని ఆలోచిస్తుంటే అప్పుడు భండాసురునికి తోచింది.

విషంగేన విశుక్రేణ సమ మాతృసుత్తైరపి

విశుక్రుడు, విషంగునితో సమానమైన ప్రతాపం కల 30 మంది కుమారుల్ని పిలిచి “మీరు బయలు దేరం”డని చెప్పాడు. వారి పేర్లు - చతుర్వాహుడు, చకోరాక్షుడు, చతుర్శిరుడు, వజ్రఫోషుడు, ఊర్ధ్వకేశుడు, మహామాయుడు, మహాహానుడు, మఖశత్రువు, మఖసుంధి, సింహాశోషుడు, సురాలకుడు, అంధకుడు, సింధునేత్రుడు, కృపకుడు, కృప లోచనుడు, గుహాక్షుడు, గండలుడు, చండవర్యుడు, యమాంతకుడు, లద్గనుడు, పండ సేనుడు, పురుజిత్తు, పూర్వమారకుడు, స్వరూపిత్తు, స్వరూబలుడు, దుర్గుడు, స్వరూకంటకుడు,

సామవేదం షష్మిఖశర్మ

శ్రీ లతితోచాభ్యాసమ్

అతిమాయుడు, బృహన్మాయుడు, ఉపమాయుడు మొత్తం ముపై మంది ఉన్నారు.

‘పితు స్వదృషదోర్మోర్యాః పితుస్వదృషవిగ్రహః’

తండ్రితో సమానమైన ప్రతాపం కలవారు, తండ్రిలాంటి ఆకారం కలవారు. వారందర్ని పిలిచి సభలో అంటున్నాడు

భో భో మదీయా స్తునయాః భవతాం క స్వమో భువిః

ఓహో! నా పుత్రులారా! మీతో ఈ భూమిలో ఎవ్వరు సమానులో చెప్పండి! అంతమందిని కొట్టాలంబే ఎంత బలం కావాలో అని చిన్న భయం ఏర్పడుతుంది. మీరెంతైనా చెయ్య గలరని పాగిడితే భయం పోతుంది. పైగా గతంలో ఏరు చేసిన ఘనకార్యాలుంటాయి. వాటిని కూడా గుర్తు చేసే మరింత ఉత్సాహం వస్తుంది. ఎవరికైనా సరే పొగడ్త ఒక కొత్త శక్తినిస్తుంది. తండ్రే పొగుడుతున్నాడు.

భవతామేవ సత్యైన జితం విశ్వం మయా పురా

“మీరు సామాన్యాలు కారు. ఇంతవరకూ సంహరింపబడిన సేనాపతులు అందరూ కూడా నాకు సహకరించినప్పటికీ, నేను ఇది వరకు దేవతలందర్ని వశం చేసుకున్నానుంబే అది మీ సహాయం వల్లే జరిగింది. మీరు ఇంద్రాది దేవతలను ఎలా గడగడలాడించారో నాకు తెలుసు. మీరు కనబడితే చాలు వాళ్ళు భయపడేవారు. మన దురదృష్టం ఏమితో గానీ భయంకరమైన ఏదో శక్తి వచ్చి మనల్ని నాశనం చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. ఐనప్పటికీ మీరు ఉన్నారు కనుక దానిని జయించగలమనే నమ్మకం నాకు ఉంద”న్నాడు.

మాయావినీ దుర్గలితా కాచిత్తీ యుద్ధదుర్ధా

బహ్వాభి స్వ్యసమానాభి స్త్రీభి ర్యక్తా హిస్తి నః:

“ఒక మాయావిని ఉంది. అమె వేరు లలిత. దుర్గలిత. యుద్ధంలో దుర్మరూపైనది. అనేకమంది స్త్రీ సేనలతో కలిసి రకరకాల మాయలు పన్ని మన వాళ్ళందరినీ సంహరిస్తోంది. మీరిప్పుడు ఆమె వద్దకు వెళ్లి-

జీవ్రాహం చ సా గ్రాహ్యో భవధ్యుర్షులదాయుధైః.

మీ ఆయుధాలతో ఆమెను బ్రతికుండగానే బంధించి ఇక్కడకు తీసుకురాగలరని మిమ్మల్ని పంపిస్తున్నాను. అయినప్పటికీ కూడా మీరు నన్ను కొంచెం క్షమించాలి.

అప్రతీప ప్రతాపాధ్యా స్వయం నేకాం స్త్రీయం ప్రతి

సంప్రేషణ మనాచిత్యం తథాప్యైష విధిః క్రమః:

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

మీలాంటి మహా ప్రతాపవంతుల్ని ఒక ఆడదాని మీదకు వెళ్లండి అని పంపదం కొంత అవమానకరమే. కానీ ఏం చేస్తాం! ఇప్పుడు విధి వైపరీత్యం వల్ల తప్పలేదు. కనుక మగధీరులైన మీకు కొంచెం అవమానకరమైనప్పటికీ కూడా మీరు అన్యథా భావించకుండా వెళ్లండి.

జమమేకం సహధ్వంచ శార్య కీర్తో ర్యాపర్యయమ్

చూడండి! మనకి ఎంత శార్యం, కీర్తి ఉండేవో! అవన్నీ ఇప్పుడు విపరీతమైపోయాయి. మీరు ఏమీ మనస్సులో భావించకుండా మీ ప్రతాపాన్ని చూపించి బయలుదేరండి” అన్నాడు.

ద్వితీయాణికి తత్పాపాయయ ప్రాపిణోత్

తాన్ముచూరా నృహసత్త్వా న్నాజవర్షై రవాకిరన్

వీధిషు యానై శ్వలితా పౌరపుఢ్య పురంధ్రయః

వారికి రెండు వందల అక్షోహిణుల సేనలను ఇచ్చి పంపించాడు. వారు బయలు దేరేటప్పుడు చక్కటి వీరతిలకాలు దిద్దుకున్నారు. నగరంలో ఉన్న ట్రీలందరూ కూడా సౌధాల మీద ఎక్కి ఉన్నారు.

రాజవుత్రులు కవచాలు ధరించి యుద్ధానికి వెదుతూ ఉంటే పై నుంచి పుష్టులు, లాజలు మొదలైన మంగళకర ద్రవ్యాలన్ని విసురుతూ - మీకు విజయం లభించుగాక! అని మంగళపోరతులు ఇస్తున్నారు.

ఇప్పుడు వాళ్య మహాతీప్రమైన కోపంతో, యవ్వనమదంతో, పరాక్రమమదంతో బయలుదేరి అమ్మివారి సేనలను ఎదుర్కోడానికి వెదుతున్నారు. సరిగ్గా ఆ సమయంలో ఇలా భండుని యొక్క పుత్రులు వస్తున్నారనే వార్త శక్తి సేనలనుంచి అమ్మివారికి తెలిసింది.

అప్పుడే అమ్మివారి ప్రక్కనే ఉన్న “ఆగతాన్యద్భక్తత్వాయ బాలా కౌతూహలం దధే” ఇక్కడ మరో పరిపూర్వమైన మహాశక్తి వస్తోంది. ఆ తల్లి బాలామహాత్రిపురసుందరీదేవి. ఆవిడ అమ్మివారి ప్రక్కన కూర్చుంది. అమ్మివారి మ్యాదయం నుంచి వచ్చింది ఈ తల్లి.

“సమస్తశక్తి చక్రాణం పూజ్యా విక్రమశాలినీ”

వారాహీ, శ్యామలా మొత్తం శక్తి సేనలందరు కూడా లలితాదేవిని ఎంత గౌరవిస్తారో, ఈ బాలా త్రిపురసుందరిని కూడా అంత గౌరవిస్తారు. అది ఆవిడ గోప్తనం. దీని అంతర్యం లలితాదేవి ఎంతటిదో, బాలామహాత్రిపురసుందరీ అంతటిది. బాలామహాత్రిపురసుందరిని ఎవరు ఆరాధిస్తారో వారికి లలితాదేవి అనుగ్రహం పరిపూర్ణంగా లభించి

శ్రీ లలితోచాఖ్యానమ్

పంచదశిగా, ఛోడశిగా, మహాఛోడశిగా వస్తుంది ఆ తల్లి. ఇవన్నీ ఉపాసనా రహస్యములు.
బాలాదేవి యొక్క తత్త్వాన్ని ఇక్కడ చెప్పున్నారు.

కుమారీ లలితాదేవ్య స్తన్యా నికటవాసినీ
లలితా సదృశాకారా కుమారీ కోస మాదధే
యా సదా సవవర్షైవ సర్వవిద్యామహాభానిః

ఈవిడ యుద్ధం కోసం రాలేదుట. కేవలం అమృపారికి ప్రీతి కలిగిస్తూ ఆవిడ దగ్గర కూర్చుంది. ఆమెను చూస్తుంటేనే అమృపారికి ఉత్సాహం. అందుకు ప్రకృష్ట కూర్చోపెట్టు కుంది. బాల తొమ్మిదేళ్ళ వయస్సున్న అమృతాయి. ఆవిడ ఆకారం ఎలా ఉందంటే అమృతారిలాగే ఎప్రగా ఉంది. ఆ భండుడి పుత్రులు వస్తున్నారనే వార్త వినగానే ఆ తల్లికి కోపం వచ్చింది. యుగాలు గడిచిపోతున్న ఆవిడ వయస్సు తొమ్మిదేళ్ళప్రాయమే.

“సర్వవిద్యా మహా భానిః” - ఇది గౌప్య విశేషం. ఇక్కడ బాలాత్రిపురసుందరీ మంత్రతత్త్వం చెప్పున్నారు. ఆవిడ సర్వ విద్యలకు ఒక గని వంటిదన్నారు. గనిలో రత్నాలన్ని ఎలా ఉంటాయో, విద్యలన్నీ ఈవిడలో ఉన్నాయి.

ఎవరైతే బాలాత్రిపురసుందరిని ఉపాసిస్తారో, వారికి సర్వవిద్యలు లభిస్తాయి. పైగా ఈ విద్య బ్రహ్మవిద్య. బాలాత్రిపురసుందరీ సాక్షాత్తు బ్రహ్మవిద్యా స్వరూపిణి.

మంత్రభాష్యకారులు బాలామహాత్రిపురసుందరీ మంత్రానికి వ్యాఖ్యానం ప్రాశారు. ఆ మంత్రాన్ని సథలో చెప్పురాదుగాని బాలామంత్రం చిత్రంగా ముందు కొంత భాగం వెళ్లి, వెనక్కి వచ్చేటప్పటికి తిరిగి ఆప్యతి ఆపుతుంది. ఆ మంత్రాన్ని ఆరు అక్షరాలతో కొందరు, తొమ్మిది అక్షరాలతో కొందరూ జపిస్తారు.

ఆ మంత్రానికి అర్థం “అహం బ్రహ్మస్మి”, “బ్రహ్మావాహమస్మి” అని చెప్పారు. మహావాక్యమే ఆ మంత్రం. ఆ తల్లిని నిష్పగా ఉపాసన చేస్తే తప్పకుండా బ్రహ్మవిద్యను ప్రదానం చేస్తుంది. ఆ ఆంతర్యం ఇందులో చెప్పబడుతోంది.

బ్రహ్మవిద్యే ఇస్తోందంటే ఇతర విద్యలను ఇస్తుందని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. సర్వవిద్యలు కూడా బాలా ఉపాసకులకి తప్పకుండా లభిస్తాయి. బాలావిద్యలోని మూడు కూటాలే లలితలో మూడు కూటాల పదిహేను అక్షరాలుగా విస్తరిలింది.

బాలా అంటే చిన్నదని అర్థం కాదు సూక్ష్మమైనది అని అర్థం. బాలాతత్త్వ ఉపాసన అన్ని సంప్రదాయాల్లోనూ కనిపిస్తుంది. బాలాతత్త్వం కొంచెం లోతుగా ఆలోచించాలి.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

అమృను స్వరిసే వచ్చి కూర్చుంటుంది ఆవిడ. ఆ స్పృహతో బాలామహాత్రిపురసుందరికి నమస్కరించాలి. శైవంలో, షైఖవంలో, శాక్షేయంలో కూడా బాలాతత్త్వ ఉపాసన ఉంది. షైఖవంలో బాలకృష్ణ ఉపాసన.

ఈ బాలకృష్ణ ఉపాసన గురించి సనత్సుమారసుంహితలో చాలా విపులంగా గోపాల మంత్రశాస్త్రం అంతా ఉంది. కృష్ణుని బాలుడిగా ఉపాసించడం అందరికీ తెలుసు. బాలకృష్ణుని ఉపాసించడం అంటే పెద్ద కృష్ణుడి కంటే ఆయన చిన్నవాడో లేదా తక్కువ శక్తి ఉన్నవాడో అని కాదు అర్థం. బాలకృష్ణుపాసన అనేది కృష్ణతత్త్వంలో ఎలాంటిదో, బాలాత్రిపురసుందరి ఉపాసన లలితోపాసనలో అలాంటిది. అలాగే శైవంలో బాలశివో పాసన సుబ్రహ్మణ్యమిషన. సుబ్రహ్మణ్యుడు బాలశివతత్త్వమే. దీనికి ప్రమాణం స్వాందాది పురాణాలలో చక్కగా కనిపిస్తుంది.

కొన్ని రుద్రమంత్రాలలో ధ్యానమూర్తిగా చెప్పిన శివుడు ఆరు ముఖాలతో ఉంటాడని వివరించారు. అది సుబ్రహ్మణ్యతత్త్వం. శూరపద్ముడనే రాక్షసుని సుబ్రహ్మణ్యస్వామి సంహరించడానికి వచ్చినప్పుడు అతని మంత్రుల్లో ఒకడు “సుబ్రహ్మణ్యుడు చిన్న రూపంలో ఉన్న శివుడు” అని చెప్పాడు.

ఈ కథల్లో చెప్పే మాటలనీ ఆ దేవతా తత్త్వాన్ని చెప్పాయి. బాలా అంటే చిన్నది అనే అర్థం తీసుకోకూడదు. “బాలః ధారణాపటుః” అని శాస్త్రం చెప్పోంది. బుద్ధి శక్తి గొప్పతనానికి బాలా అనే శబ్దం చెప్పబడుతోంది. బాలా అనేది ధారణాపటుత్వాన్ని తెలియజేస్తుంది. పైగా బాలురు అంటే అందుబాటులోకి వచ్చేవారని అర్థం. చెయ్యి చాచితే చెయ్యిచాచి వచ్చేవారు బాలురే! పరాశక్తి అందుబాటులోకి వచ్చే దివ్యరూపమే బాలాత్రిపురసుందరి తత్త్వం. అలా అందుబాటులోకి వచ్చే తల్లి ఆవిడ. ఆవిడ అనుగ్రహం లేనిదే శ్రీవిద్య పూర్వము కాదు.

ఈ తల్లి శ్రీచక్రంలో మధ్యభాగమైన హృదయభాగంలోనే ఉంటుంది. లలితామహాత్రిపురసుందరి యొక్క హృదయశక్తి, ప్రాణశక్తి బాల.

మహోరాళ్లి పాదపీఠ నిత్య మాహిత సన్నిధిః

బాలారుణతనుశ్రేణి శోణవర్ణ వపుర్లతా

ఆ తల్లి ఉదయస్తున్న బాలసూర్యుని వలె ఎవ్రని కాంతులతో ఉంది.

“అరుణకిరణజాలైరంచితాశాపకాశా, విధృతజప పటీకా పుస్తకాభీతిపాస్తా।

ఇతర కరపరాధ్యా పుల్లకల్పార సంస్థా, నిషసతు హృదిబాలా నిత్యకల్యాణశిలా॥”

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

తన శరీరం నుండి వెదజల్లబడుతున్న లేత ఎవరని కాంతులతో దిక్కుల హద్దులన్ని నింపేస్తోంది. ఆ తల్లి పై రెండు చేతుల్లో జపమాల, పుస్తకం, క్రింది రెండు చేతుల్లో అభయహస్తము, వరదహస్తము ధరించింది. కమలాలలో ఒక జాతికి చెందిన కల్పారమనే కమలంలో కూర్చున్న ఆ తల్లి స్వరూపాన్ని చెప్పారు.

“తస్య బహిశ్వరః ప్రాణా యా చతుర్థం విలోచనం” లలితాదేవికి బయట తిరిగే ప్రాణం బాలామహాత్రిపురసుందరి అన్నారు. బహిఃప్రాణః అని చెప్పడం ఈవిడ ప్రాణ శక్తిస్వరూపిణి అనే అర్ధాన్ని కూడా తెలియజేస్తోంది.

ఈ ప్రాణశక్తికి కూడా ఏ ఆత్మశక్తి మూలమో ఆవిదే లలితా మహాత్రిపుర సుందరి అని దీని ఆంతర్యం. ఏ మంత్రాన్నికైనా జపవిధానంలో శ్యాసతో కలిపి జపం చెయ్యడం అనే సంప్రదాయం ఉన్నప్పటికీ బాలామంత్ర సిద్ధికి శ్యాసతో బాలామంత్రాన్ని జపించాలి అని ఒక శాస్త్రం ఉంది.

సగర్భజపమంటే శ్యాసతో మంత్రాన్నికలిపి చెయ్యడం. మనలో శ్యాస సరిగ్గా ఉంటేనే శబ్దం సరిగ్గా ఉంటుంది. శ్యాసశక్తిని మంత్రంతో మేళవిం చడం. ఏ మంత్రాన్నినా సగర్భ జపంగా చెయ్యేచ్చు. బయటకి మంత్రాన్ని ఉచ్చరించకుండా ఉచ్ఛాసతో ఒక ఆవృతి, నిచ్ఛాసతో మరోక ఆవృతి చేస్తూ ఉంటే మనస్సు, శ్యాస రెండూ అందులో కలిసిపోతాయి. ఇది చాలా ఉత్తమం. ఇది శీప్రుఫలకారి.

‘యా చతుర్థం విలోచనం’ లలితాంబకి మూడు కళ్ళు ఉన్నాయి. ఈ బాల నాల్గవ కన్న అని చెప్పారు. అంత ప్రేమాత్మకమైన విషయం. నాల్గవ కన్న అంటే మూడింటిని దాటిన ‘తురీయము’ అనే తత్త్వాన్ని తెలియజేసేది. కన్న అంటే చూసేది. తురీయాన్ని తెలియజేసేది. అలాంటి బాలామహాత్రిపురసుందరిదేవి - ఎవ్వుడైతే భండపుత్రులు యద్దాన్నికి వస్తున్నారో అప్పుడు లలితమ్మతో చెప్పోంది.

మాత! భృండమహాష్టోత్రసూసవో యోద్ధుమాగతాః
తై స్పమం యోద్ధు మిచ్చామి కుమారిత్యా త్పొతుకా
స్పూర న్నివచ మే బాహు ర్యాధ్యకండూయ కాంక్షయా

“అమ్మా! భండుడి పుత్రులు యద్దాన్నికి వచ్చారు. నాకు చాలా కుతూహలంగా ఉంది. వెళ్ళి వారితో యుద్ధం చేస్తానం”ది. కానీ లలితమ్మ ఒప్పుకోలేదు. తన బిడ్డ యద్దాన్నికి వెదతానంటే తల్లి ఒప్పుకుంటుందా! “నువ్వు చిన్నపిల్లలి వెళ్ళకమ్మా!” అంది. “చిన్నపిల్లలకి

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఆడుకోవడం కుతుహలంగా ఉంటుందిగా చెప్పు! నేను ఆడుకోవాలి. నాకు ఆట కుతూ హలం కనుక నన్ను పంపించు” అంది బాల.

క్రీడా మమై షా హంతవ్యా న భవత్యా నివారణైః
అహం ఛి భాలికా నిత్యం క్రీడనేష్టసురాగిణీః
క్షణం రణక్రీడయా చ ప్రీతిం దాస్యామి చేతసః

వాళ్ళని సంహరించడం నాకు ఆట. కాబట్టి నువ్వు ఆపకు. అయితే ఆడుకుంటావా! అంటే పిల్లలకి ఆట ఉత్సహం కదా! అంది. నేను బాలికను కనుక అటల్లో నాకు అనురాగం ఎక్కువ. కాబట్టి క్షణకాలం యుద్ధం అనే ఆట ఆడుకోవడానికి నాకు ఆవకాశం ఇష్టి అన్నది. అప్పుడు లలితాదేవి వాత్సల్యంతో అన్నది

“వత్సే! త్వమతిష్ఠుంగీ నవరాష్ట నవక్రమా”

“నీది చాలా మొత్తని ఒళ్ళమ్మా! నువ్వు సుకుమారివి. నీ వయస్సు తొమ్మిది సంవత్సరాలే. నువ్వెప్పుడూ యుద్ధం చెయ్యలేదు. పైగా నువ్వు యుద్ధం కోసం.. అని నేను అనుకోలేదు.

యుద్ధం చెయ్యడానికి శ్యామలాదేవి, వారాహీదేవిలు ఇంకా వారి పరివారాలు ఉన్నాయి. నాకు ఆనందం కలిగించడానికి నువ్వు ఉన్నావు! అంతేకాని యుద్ధానికి నువ్వు వెళ్ల కూడదమ్మా!”

నవీనాయుధశిక్షా చ కుమారీ త్వం మమైకికా
త్వాం వినా క్షణమాత్రం మే న నిశ్శాసః ప్రపర్తతే

నువ్వు నాకు ఒక్కదానివే. అందరూ లలితమ్మను ఆధారం అంటే తల్లి నువ్వే నాకు ఆధారం అంటోంది బాలతో.

బాలాతత్త్వం ఎంత గొప్ప తత్త్వమో తెలియజేస్తున్నారు. నువ్వు లేకపోతే క్షణకాలం కూడా నేను ఊపిరి తియ్యలేను అంటోంది లలితమ్మ ఏమిచీ ఈ రహస్యం! అక్కడే చెప్పబడుతోంది ప్రాణరక్తి అనే ఆంతర్యం.

మమోచ్ఛుసిత మేవాసి న త్వం యాహి మహాహామ్
దండినీ మంత్రిణీ చైవ శక్తయోఽన్యాస్త కోటిశః
ఇతి శ్రీలలితాదేవ్యా నిరుద్ధాపి కుమారికా

మళ్ళీ చెప్పున్నాను. నా ఉచ్ఛాసమే సీపు! ఇది భయంకరమైన యుద్ధం. వెళ్ళాడమ్మా! దండినీ, మంత్రిణీ మొదలైన కోట్లాది సేనానాయికలు మనకు ఉన్నారు” అని ఆపినా అగలేదు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

“నేను వెళ్లి తీరతాన”ని మరీ అల్లరి పెడితే తన దగ్గర ఉన్న కవచాన్నే తీసి ఇచ్చింది. అంటే- దీపం నుంచి దీపం వెలిగించినట్లు అమృతారు తన కవచం నుంచి మరో కవచాన్ని తీసి ఇచ్చారు.

స్వకీయ కవచాదేక మాఖిద్య కవచం ధదౌ

స్వయంధేభ్యశ్చయధాని వితీర్ణ విససర్జ తామ్

బాల చేతిలో ఉన్న వరద, అభయ హస్తాలతో యుద్ధం ఏలా చేస్తుందని అమృతన నుంచి ధనుస్సు, బాణం ఇత్యాది ఆయుధాలు తీసి ఇచ్చారు. శ్యామలా, వారాహీలకు యుద్ధం కోసం రథాలు ఇచ్చింది. కాని బాలను యుద్ధం కోసం సృష్టించలేదు కనుక ఇంతవరకూ అవిడకి రథంలేదు. ఇప్పుడు అవిడకి కర్ణీ రథమనే ఒక రథాన్ని ఇచ్చింది.

కర్ణీరథం మహోరాళీ చాపదండ్ర త్సమితితమ్

హంసయుగ్మశత్రైర్యుక్ మారురోహ కుమారికా

తన చెరకు విల్లులోంచి ఈ రథాన్ని తీసింది. ఈ రథం లాగడానికి వంద హంసలు గుర్రాల వలె ఏర్పాటు చేసింది. పైన చెప్పుకున్న ప్రాణశక్తియే ఇక్కడ హంసలుగా కనిపిస్తోంది. వెన్న దండమే చాపము. ఉచ్చాను, నిచ్చానులకు హంసలని పేరు. హంస వాహినీ సరస్వతి. “ప్రాణశక్తిః సరస్వతి” అని వేదమంత్రం. అటు ఇటు ప్రసరిస్తుంది కనుక “ప్రసరణమే” సరణం. సరణ శక్తి సరస్వతి. పైగా శబ్దాలు, స్వరాలు, అక్షరాలు, జ్ఞానం అంతా ఈ శ్యాసనీయే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ శ్యాసనలో సంచరించే చైతన్యమే సరస్వతి. ఈ శ్యాసనే హంస కనుక హంసవాహిని సరస్వతి. ఇలా ప్రతి దేవతా వాహనానికి, రూపానికి, రంగుకి, ఆయుధానికి మర్మాలున్నాయి. భారతీయులు విగ్రహార్థకులు కారు తత్త్వార్థకులు. ఆ విగ్రహం ద్వారా ఒక తత్త్వాన్ని ఆరాధిస్తున్నారు. హంసవాహిని సరస్వతి అంటే శ్యాసను అధిష్టించిన ప్రాణశక్తి స్వరూపం అని అర్థం. ఈవిడ సర్వవిద్యాస్వరూపిణి, ప్రాణస్వరూపిణి కనుకనే వంద హంసల రథం.

తస్యాం రణప్రవృత్తాయాం పేతుః కిన్నరయోషితః

దేవిభుజాస్వదానాని సర్వపర్వఫుదేవతాః

బద్ధాంజలిపుటా నేముః ప్రయుక్తాశీః పరమురా

దేవతలందరూ అమృతారు ప్రకృత కూర్చున్న అద్యుత బాలిక అనుకున్నారు గానీ, అవిడ యుద్ధానికి వెడుతుంటే వారంతా ఆశ్చర్యపోయి నమస్కారం చేస్తున్నారు. కిన్నెరలు

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

మొదలైనవారంతా బాలాంబికను గానం చేసున్నారు. అవిడ అమృవారి దగ్గరించి వస్తూ రథాన్ని ఎక్కుబోతుంటే ఆ ఆవరణలో ఉన్న దేవతలందరూ లేచి నిలబడి రెండు చేతులు శిరసున దోయిలించి “ఈమెకు జయం కలుగుగాక!” అని అంటున్నారు.

దీనిలో ఉన్న భావం అమృవారు సర్వశక్తులచేత ఎంత ఆరాధింపబడుతున్నారో బాలా మహాత్రిపురసుందరీదేవి కూడా అంతగా ఆరాధింపబడుతోందని చెప్పడం. మొత్తం ఈ నవావరణ దేవతలందరూ కూడా ఈ బాలాంబికకు నమస్కారం చేస్తుంటే

తాభిః ప్రణమ్యమానా సా చక్రరాజరథోత్మాత్

చక్రరాజం రథం నుంచి దిగి తిన్నగా తనకు కేటాయించిన రథం మీద కూర్చుంది. బాలాదేవి ధనుస్సు పట్టుకుని ప్రత్యేకమైన తన రథంపై కూర్చేగానే వెంటనే వారాహీ, శ్యామలా పరిగెత్తుకు వచ్చి, “అమృ! నువ్వు యుద్ధానికి బయలుదేరావేమిటమ్మా! మా మీద లలితాదేవికి కోపంగాని వచ్చిందా? నిన్ను యుద్ధానికి పంపడం ఏమిటి? నువ్వు, అవిడ యుద్ధానికి వెళ్ళకూడదు. మేమున్నాం! మేం చూసుకుంటాం! నువ్వు వచ్చావంటే - ఇందాక షారపాటున వెనుక నుంచి జరిగిన దాడిని మేం గమనించలేకపోయినందుకు అమృవారు మమ్మల్ని శంకించిందా! కోపం వచ్చిందా!” అని అడిగారు.

కిం భర్త్రుదారికే! యుద్ధే వ్యవసాయః కృతష్ట్వయా

అకాండే కిం మహారాజ్ఞ ప్రేషితాసి రఙం ప్రతి

భర్త్రుదారికే అంటే మహారాణి. ఆ బాలాంబికతో “ఓ! మహారాణి! నువ్వు ఎందుకమ్మా యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డావు! ఉన్నట్టుండి ఆ తల్లి నిన్ను యుద్ధానికి ఎందుకు ప్రేరేపించింది!”

తదేతదుచితం సైవ వర్తమానేపి సైనికే

త్వం మూర్తిం జీవితమసి శ్రీదేవ్యా బాలికే! యతః

“ఇంతమంది మేము ఉండగా నువ్వు ఎందుకు బయలుదేరావు! అమృవారి యొక్క జీవితం మూర్తిభవిస్తే నువ్వు” అని చెప్పున్నారు.

‘జీవితం’ అనగా ప్రాణశక్తి. ఆ ప్రాణశక్తిని నువ్వు!

నివర్తస్య రకోత్సాపోత్ ప్రణమస్తే విధియతే

ఇతి తాభ్యాం నిరుద్ధాపి ప్రాచల ద్వృధనిశ్చయా

అత్యంతవిస్మయావిష్టే మంత్రిణీ దండనాయకే

సహైవ తస్యా రక్షార్థం చేలతుః పార్వ్యయో ర్ఘ్యయోః

“రెండు చేతులు ఎత్తి నీకు దండం పెడుతున్నాం తల్లి! యుద్ధానికి రాకమ్మా!” అని

శ్రీ లతితోషాభ్యానమ్

వారు వేడుకుంటున్నా వినకుండా ఈ తల్లి రథాన్ని ముందుకు కదిలించి వెళ్లిపోతోంది. అలా ఆవిడ కదులుతుంటే చేసేదేంలేక శ్యామలా, వారాహీలు అమృ రథానికి వెనకాల బయలుదేరారు. ఉత్సాహం కొద్దీ బయలుదేరింది గానీ ఆ రాక్షసులను ఈ సుకుమారి ఏం ఎదుర్కొనగలదని అనుకున్నారు.

అధాగ్న్యావరణద్వారా త్రాభ్యా మనుగతా సతీ

అత్యంత విస్మితా దైత్యకుమారా నవవర్ణిణీం

క్రమంగా బాలారథం వహిస్తుంటున్నా ద్వారాన్ని దాటి బయలుదేరగా వెనకాలే అనుసరిస్తున్న దండినీ, మంత్రిణీ దేవతలతో పాటు వారిని అనుసరిస్తూ శక్తి సేనలన్ని బయలుదేరాయి. వీరికి ఎదురుగా ముష్టిమంది భండపుత్రులు, వారి వెనకాల కొన్ని వందల అక్షోహిణీ సేనలతో రాక్షససేనలు వస్తున్నారు. అప్పుడు వారిని ఎదుర్కొనికి సిద్ధపడింది నవవర్ణిణెన బాలిక.

ఈవిడని చూసి భండపుత్రులు ఆశ్చర్యపోయారు, అవమానవడ్డారు. అయ్యా స్త్రీని ఎదుర్కొనడమే వీరత్వానికి సిగ్గుచేటు అనుకుంటే ఇప్పుడు ఈ పిల్ల వచ్చిందే అనుకున్నారు.

కర్ణిరథస్తా మాలోక్య కిరంతీం శరమండలమ్

క్షణే క్షణే బాలికయా క్రియమాణం మహారణం

ఆవిడ రాగానే ధనస్తున్ని ఎక్కుపెట్టి బాణాలు వేస్తోంది. పెట్టింది ఒక్క బాణమే గానీ వేల కొలదీ బాణాలు వస్తున్నాయి.

క్షణక్షణానికి ఆవిడ యుద్ధ ప్రతాపాన్ని చూస్తుంటే ఇంత చిన్నపిల్ల ఇంత ప్రతాపాన్ని చూపిస్తోందని శక్తి సేనలు ఆశ్చర్యపడి నిశ్చేష్యులైపోయారు.

మంత్రిణీ, దండిణీ దేవతలు ఆవిడకి సహాయం చేధ్వామని బాణాలు ఎక్కుపెట్టి సిద్ధంగా ఉన్నవారు, ఈవిడ ప్రతాపాన్ని చూసి పట్టుకున్న ధనస్తులు ప్రక్కన పెట్టి, “మా సాయం

ఈవిడకి అక్కర్దేద”ని నమస్కారం చేస్తూ ఈ యుద్ధం చేస్తున్న అందాల బాలికను చూస్తూ కూర్చున్నారు.

మంత్రిణీదండనాథే విస్మయేన రణత్యణౌ

ప్రేక్షకత్వ మనుప్రాప్తే తూష్ణీమేవ బభూవతుః

బాలాదేవి వస్తే అంతా తానే చూసుకోగలదని ఇక్కడి భావం. ఇక్కడ ఈ తల్లి ఏలా భాసిస్తోందంటే

సర్వషాం దైత్యపుత్రాణా మేకరూపా కుమారికా
ప్రత్యేకభిన్నా దద్యశే ఖిమ్మమాలేవ భాస్యతః

ముపై మంది రాక్షసపుత్రులకి ఒక్క బాల బింబమాలి వలె ముపైరూపాలతో కనిపించింది. బింబమాలి అంటే సూర్యుడు. ఒక్క సూర్యుడు అనేకమందికి అనేకంలా కనిపించినట్టుగా ఒక్క బాలాంబిక అనేకమందికి అనేక విధాలుగా గోచరించింది. ఇదే భీషమితామహాదు భాగవతంలో చెప్పు 'ఒక సూర్యందు సమస్త జీవులకు తానొక్కక్కడై తోచు పోలిక' అంటాడు.

అక్కడ ఏ పరతత్త్వం గురించి చెప్పాడో ఆ పరతత్త్వమే ఇక్కడ బాలాంబికగా గోచరిస్తోంది.

సాయకై రగ్నిమూడాలై స్నేషాం మర్మాణి భిందతీ

ఆ తల్లి ఆశ్చర్యకరంగా అగ్ని జ్యాలలు వెదజల్లుతున్న బాణాల్ని ప్రయోగిస్తుంటే దండనాథ, మంత్రిణీ అనందం పట్టలేక 'సాధు సాధు' అంటున్నారు.

ఆవిద వేస్తున్న ఒక్కాక్క అస్త్రాన్ని మాస్తూ ప్రశంసా వాక్యాలు చెప్పున్నారు.

సాధువాదై ర్ఘమావిధై ర్ఘంత్రిణి దండనాథయోః

అర్ధమానాం రణం చక్రే లఘుమాస్తా కుమారికా

అలా వారందరి చేతా పూజింపబడుతూ అవలీలగా ఏ అప్రం వ్యధం కాకుండా అసురసేనలను గడగడలాడిస్తున్నది తల్లి.

అప్రాప్తప్రప్తమోక్షేణ తాం త్సర్వాసపి భిందతీ

రక్తోత్పలమివ క్రోధసంరక్తం బిఫ్రతీ ముఖమ్

అలా రాక్షసులు వేస్తున్న ప్రతి అస్త్రానికి ప్రత్యాప్తం వేస్తూ, క్రమంగా కోపంతో నారాయణా స్త్రాన్ని వేసి - భండపుత్రులు తోడు తెచ్చుకున్న రెండు వందల అక్షోహిణి సేనలను ఒకేసారి భస్యం చెయ్యగానే దేవతలు ఆశ్చర్యపోయారు.

ఆ వీర సౌందర్యాక్షర్తీ ఎలా ఉండంటే

ఆకృష్టప్రసురుధన్యాన స్తోత్ర పత స్నేకహేలయా

తతః కలకలే జాతే శక్తీనాం చ దివాకసామ్

ఒక్కసారి మందహసం చేసింది. ఇక మిగిలింది ముపైమంది మూత్రమే. అప్పుడు ఒక్కసారిగా సంకల్పించుకుని ధనుస్సు తీసుకుని ఆ వించినారి సాగదీసి అర్థచంద్ర ఆకారంలో ఉన్న బాణం పెట్టి లాఘువంగా విడిచిపెట్టింది.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

త్రింశతా త్రింశతం భజ్ఞపుత్రాణా మాహతం శిరః
ఇతి భజ్ఞస్య పుత్రేష ప్రాప్తేష యమసాదనమ్
అత్యవ్యవిస్మయావిష్టా వచర్షః పుష్టి మత్రగాః

ఆ ఒక్క బాణమే ముప్పై బాణాలుగా మారి తిన్నగా వెళ్లి ఆ భండ పుత్రుల యొక్క ముప్పై తలకాయలను చేధించగా వారు మరణించారు. అప్పుడు దేవతలందరూ జయ జయధ్వనాలు పలుకుతున్నారు. దండినీ, మంత్రిణి దేవతలు యుద్ధం చేస్తే కలిగిన ఆశ్చర్యం కంటే ఇంత నవకోమలాంగి ఐన బాలిక ఇంత గొప్ప యుద్ధం చెయ్యడం చాలా విస్మయాన్ని కలిగించిందన్నారు. దేవజాతులందరూ ఆకాశం నుంచి అమృతారి పై కుసుమపుష్టి కురిపించారు. వారాహీ, శ్యామలలు వారి రథాలనుంచి దిగి ఆనందం తట్టుకోలేక బాలాంబికను గట్టిగా ఆలింగనం చేసుకున్నారు.

“మాప్రిణీదజ్ఞనాధాభ్యా మాలింగ్యత భృతం ముదా”

శక్తినేనలన్నీ కూడా “బాలామహాత్రిపురసుందరికీ జ్ఞ” అని జయజయ ధ్వనాలు చేస్తూ స్వత్యాలు చేస్తున్నారు.
ఈ విధంగా తల్లి అద్భుతమైన పరాక్రమాన్ని చూపించగానే ఆమెను దగ్గరుండి వారాహీ, శ్యామలలు చెయ్యి పట్టుకుని తిన్నగా శ్రీచక్రం దగ్గరకు తీసుకువచ్చి, మొత్తం తొమ్మిది పర్మాలు ఎక్కించి అమృతారి దగ్గర పెట్టి “అమ్మా! మీ అమ్మాయి ఎంత బాగా యుద్ధం చేసిందం”టే, “అవన్నీ నేను వింటూనే ఉన్నాను” అంది.

బాలామహాత్రిపురసుందరి ఒక్క బాణం వేస్తుంటే ఆ విషయం లలితాదేవికి ఎప్పటి కప్పుడు చేరిపోయేది. ఆమె వింటూ ఆనందించేది. దగ్గరలో ధనుస్య పట్టుకొని నిల్చిన్న ఆ బాలాంబికను చూసి లలితామహాత్రిపురసుందరి దగ్గరకు తీసుకుని ఒత్తో పెట్టుకుని

సింహసన స్థితాం దేవీం దృష్ట్వా నేము స్నయాన్వితః

అంకే పుత్రీం సమారోష్య స్నేహస్త్రీ పాణినా వపుః

మూర్ఖుప్రాప్తుయ సా దేవీ హృష్టా బాలాం వృముంచత

చేత్తో మొత్తం నిమిరి ఆ తలని ముద్దుపెట్టుకుంది. లలితాంబ భండపుత్రులతో బాలాదేవి యుద్ధానికి బయలుదేరినప్పుడు ముచ్చటపడింది. యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు మురిసిపోయింది. జయించినప్పుడు ఆనందపడింది. అందుకే ‘భండపుత్రవధోద్వృక్ష బాలావిక్రమనందితా’ ఈ ఒక్క లలితానామంతో కథంతా చెప్పబడింది.

ఈ బాలా ఉపాసన శీష్టుఫలకారిణి. బాలాత్రిపురసుందరి ఉపాసన చేసేవాళ్ల ఇంట్లో అ తల్లి తిరుగుతుంది. చాలా మందికి అది అనుభవం కూడా.

అవిద్యావృత్తులే భండపుత్రులు-అనే తత్త్వార్థం. ఆ వృత్తుల్ని నశింపజేసే జ్ఞాన స్వరూపిణి బాల.

ఎప్పుడైతే కొడుకులు మరణించారో భండాసురుడు -

హా! పుత్రా! హా! గుణోదారా! హా! మదేకపరాయణా!

హా! మన్మేతసుధాపూరా! హా! మత్తులవివర్ధనాః!

ఓ! కొడుకుల్లారా! ఉత్తమ గుణ సంపన్నుల్లారా! అన్నాడు. ఎవడి కొడుకు వాడికి అంతే! ఓ పితృభక్తి పరాయణుల్లారా! నా కళ్ళకు అమృతంలా ఉంటూ నా కులాన్ని వృద్ధిచేసే వారు మీరు. దేవతలందరిని కూడా అల్లల్లాడించేవారు ఆఖరికి ఒక చిన్న బాలిక చేతిలో దెబ్బుతినేసారే!

కథ మేకపదే దుష్టా వనితా సంగరేణ వధిత్

మమ నష్టాని సౌభాగ్యాని మమ నష్టాః కులత్రియః

ఆ దుష్టవనిత ఎవరో ఒకేసారి 30 మందిని చంపేసిందిట! నావన్ని నష్టమైపోయాయి!
నా సంపదలు పోయాయి! ఇంకేముంది!

ఇతఃపరం కదా వీక్ష్యే సహస్రాని ముఖాని వః

మీ ముఖం మళ్ళీ చూడలేను కదా! అని ఏదుస్తూ మూర్ఖపోయాడు భండాసురుడు. అప్పుడు విశ్రుతుడు, విషంగుడు అన్నగారి ముఖం మీద నీరు జల్లి లేపి కూర్చోపెట్టి ఓదార్ఘారు. ప్రకృష్ట పారిపోయివచ్చిన కుటిలాక్షుడు ఉన్నాడు. వాడు కూడా కైర్యం చెప్పున్నాడు. విశుక్తుడు అంటున్నాడు.

దేవ! కిం ప్రాకృత ఇవ ప్రాప్త శ్వేతస్య వశ్యతాం

మీరు సామాన్యులుకారే - ఒక పామరుడిలా ఎందుకు ఏదుస్తున్నారు? ఇలాంటివి రాజులకు సాధారణమే. యుద్ధంలో మరణించినవారు అద్యుతంగా వీరస్వర్ణాన్ని చేరు కుంటారు. ఇది యుద్ధధర్మం. కనుక పోయారని బాధపడకు.

ధర్మపాణింధమః పంధా వీరాణా మేష శాశ్వతః

కనుక దుఃఖపడకుండా చెయ్యువలసిన కర్తవ్యం చూడు.

దుఃఖం కర్తవ్యాన్ని పొగోదుతుంది కనుక పుత్రశోకం నుంచి బయటకురావయ్యా!
అని అనగానే శోకాన్ని క్రోధంగా మార్చుకున్నాడు భండాసురుడు.

శ్రీ లలితాపాంచాంగానమ్

భజ్ఞేన వండకాలాగ్ని సదృశః క్రోధ ఆదధే
వెంటనే క్రోధంతో ఖద్గం తీసి, ‘వెళ్లి ఆ లలితాదేవి ఎవరో నరికేస్తా!’ అన్నాడు.

శకలీకృత్య సమరే శమం ప్రాప్త్యమి బస్థభిః
ఇదానీమేవ తాం దుష్టోం ఖద్గే నానేన ఖండశః

అప్పుడు వారు, ‘తొందరపడకు! మేం ఉండగా నువ్వు వెళ్లవద్దు!’ అన్నారు. అంటే అర్థం ‘మా అందరి పనయ్యాకే నీపనయ్యా’ అని చెప్పుడం.

అస్యాభి స్పుబలైర్యుక్తా రణోత్సాహో విధియతే
భవ దాజ్ఞాబలం ప్రాప్య సమస్తం భువనం హరాత్
విమర్శయితు మీశాస్న కిము తాం ముగ్దభామినీం

“నువ్వు ఆజ్ఞాపించు! ముజ్జగాలను ముద్ద చేసేయ్యగలం. ఆ ఒక్క ట్రై ఏం చెయ్యగలదు!”
అన్నారు.

ఎంతైనా పొగరు పోదుకదా! అది పోయే వరకూ అలాగే ఉంటుంది.
వినాశకాలే విపరీత బుద్ధిః.
కిం శోషయామ స్ప్రాభీ స్ఫుక్తయామో_ థవా గిరీన్
చెప్పు! ఏం చెయ్యమంటావో! ఏడు సముద్రాలను ఎండగట్టమంటావా!
లేక కొండల్ని మింగముంటావా!

అధరోత్తర మేవైత త్రైలోక్యం కరవామ వ
లేక మళ్ళీ ముల్లోకాల్ని ముద్ద చెయ్యమంటావా! చెప్పు అనగానే కూర్చున్నాడు
భండాసురుడు.

మహాగణపతి అవిరావం, విఘ్నశిలాయంత్ర నాశనం,
శత్రుసేనలపై గణపతి విజృంభః:

విశుక్తుడు మహామాయావి. వీరందరూ గొప్ప తామసక ఉపాసకులు. భండాసురుడు
విశుక్తుని పిలిచి

విశుక్త! భవతా గత్యా మాయాంతర్పితవర్షునా
జయవిఘ్న మహాయంత్రం కర్తవ్యం కటకే ద్విషాం

నీ మాయతో ఎవ్వరికి కనపడకుండా వెళ్లి ఒక విఘ్నకారకమైన శక్తిని ప్రయోగించ
మన్నాడు. ఇప్పుడు నేరుగా యుద్ధం కాకుండా మంత్ర ప్రయోగాలు చెయ్యమన్నాడు.
వెంటనే వాడు సిద్ధపడి దానికి సంబంధించి ఒక అధ్యాత్మమైన ప్రయోగాన్ని చెయ్యించో

తున్నాడు. ముందుగా వెళ్లి శక్తి సేనలు ఎలా ఉన్నారో పరిశీలించాడు. వహిన్మాకారం ఎలా ఉందో చూసాడు. దాని చుట్టూ తిరిగాడు కానీ వెళ్లి మార్గం కనిపించలేదు. ఆలోచించి క్రమంగా యంత్రాన్ని తయారుచెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు.

గవ్యాతిమాత్రకాయాచే తత్పమాసప్రవిష్టి

నాల్సు మైళ్లని గవ్యాతి అంటారు. నాలుగుమైళ్ల పొడవు. నాలుగుమైళ్ల వెడల్పు ఉన్న ఒక రాతిని తీసుకుని దానిలో యంత్రాన్ని చెక్కాడు. ఇది ఒక క్షుద్రమైన, ఇతరులను హింసించే లక్షణం కలిగినది. దాన్ని తయారు చేసి దాని మీద లిఫిస్తున్నాడు.

అష్టదిక్ష్వ ష్టుహాలేన సంహరాక్షరమ్మినా

మంత్రం అనగానే అందులో రేఖలు, వృత్తాలు, బీజాక్షరాలు కొన్ని రాయడం జరుగుతుంది. ఈ బీజాక్షరాల వల్ల, రేఖానిర్మాణం వల్ల, యంత్రనిర్మాణం వల్ల తాను ఏ శక్తిని అనుకున్నాడో ఆ శక్తి ఆవహింపబడింది. ఒకొక్క శక్తి ఆవహింపబడదానికి ఒకొక్క రకమైన ప్రక్రియ ఉంటుంది. ఉదాహరణకి ఒకే విద్యుష్టకీ మనకి కావాలన్నా శబ్దంలో కావాలంటే శబ్దాన్ని గ్రహించే పరికరం తయారు చేసుకోవాలి.

కాంతి కావాలంటే కాంతి గ్రహించే పరికరం చేసుకోవాలి. అలాగే ఒకే ఈశ్వర శక్తి ఉన్నప్పటికి వివిధ ప్రయోజనాలు సంపొందించడానికి వివిధ యంత్రాలు తయారు చేసుకోవాలి. అప్పుడు ఆ యంత్రాల ద్వారా ఆ శక్తి ఆ విధంగా వ్యక్తమవుతుంది. ఇది మంత్ర విజ్ఞానం, యంత్ర విజ్ఞానం, దేవతా విజ్ఞానం. ఈ మూడు విజ్ఞానాలతో కూడినదే హిందూమతం. ఈ విజ్ఞానం హిందూమతానికి తప్ప దేనికి లేదు. ఈ దేవతల్లో కూడా క్షుద్రము, ఉన్నతము ఇత్యాదులుంటాయి. వాటి ప్రయోజనం బట్టి అది ఉత్తమమా, అధమమా అని నిర్ణయించబడుతుంది.

విషుక్కుడు విషుక్కర యంత్రాన్ని తయారుచేసి విషుక్కరక శక్తులన్నీ యంత్రంలో ఆవహింపజేస్తున్నాడు. ఆ శిలాపట్టంలో వాటిని ఆకర్షించే విధంగా యంత్రాన్ని లిఫిస్తున్నాడు. ఎనిమిది దిక్కులలో ఎనిమిది శూలాలు పెట్టి సంహర అక్షరాలని మైన ప్రాసాదు.

అలసా కృపణా దీనా నిద్రా తంద్రా ప్రమీలికా

కీళా చ నిరహంకారా ఇత్యప్తా దేవతా స్నేహః

అలస, కృపణ, దీన, నిద్ర, తంద్ర, ప్రమీలిక, కీళ, నిరహంకార అని ఎనిమిది దేవతలు. ఎనిమిది మంది దేవతలు ఎనిమిది భావాలు. దేవతాతత్త్వాన్ని చేపేటప్పుడు ఒకొక్క భావానికి ఒకొక్క అధిదేవత ఉంటారు. అది ఏ భావమైనా కావచ్చ. బీళని వైదికభాషలో

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

అభిమానదేవతలంటారు. వీరు విష్ణుం కలిగించే విష్ణుదేవతలు.

కృపణ అంటే దరిగ్రం అని ఒక అర్థం. నాకేం ఉండి నేనేం చెయ్యగలను అనుకోవడం. విజయం కలగకుండా ఏవేవి అడ్డుకుంటాయో ఆ భావాలు ఇక్కడ తెలియజేస్తున్నారు. యంత్రమా!మంత్రమా! తంత్రమా! అనేది ప్రక్కన పెడితే సాధన కోసం దీనిని భావించాలి. ఇవన్నీ పిల్లలు కూడా తెలుసుకోవల్సిన అంశాలు. భవిష్యత్తులో చక్కని ఎదుగుదలని, కార్యసిద్ధిని, విజయాన్ని అడ్డుకునే శక్తులు ఇవి.

షడ్మిషాః పురుషేషేహ హతవ్య భూతిమిచ్ఛతా

నిద్రా తంద్రా భయం క్రోధం అలస్యం దీర్ఘసూత్రతా (విదుర సీతి)

ఎవరికైతే ఐశ్వర్యం, విజయం కావాలో వారు ఈ ఆరు దోషాలు వదలి పెట్టాలి. అలస అంటే బద్ధకం. నిద్ర విడిచిపెట్టాలి. తంద్రా కునికిపాటు. ఏది చెయ్యాలన్నా, ముందుకు అడుగేయాలన్నా భయమే.

అలాంటి భయం వల్ల కూడా విజయం రాదు. క్రోధం - కోపం వల్ల పనిజరుగదు. క్రోధం ఉన్నవాడు విజయం సాధించలేదు. సహనం ఉండాలి. ఆలస్యం అనగా బద్ధకం, దీనా అంటే బేలతనం. నేను చెయ్యగలననే నమ్మకం లేకపోవడం. అదే ఆత్మవిశ్వాస రాహిత్యం.

దీర్ఘసూత్రత అంటే వాయిదాలు వేసుకుంటూ వెళ్ళడం. ప్రమీలికా...

అంటే ముదుచు కొనుట అని ప్రధానమైన అర్థం. ముదుచుకొనుట అంటే కశ్ము మూసుకోవడమే కాకుండా బుద్ధికి ముకుళత్వం, సంకుచితత్వం ఉంటే అది ప్రమాదం. క్లీబా అంటే సపుంసకత్వమని చెప్పబడుతోంది. సరిగ్గా స్పుందించలేకపోవడం. దేనికి ఎలా స్పుందించాలో అలా స్పుందిం చకపోవడం. నిరంహంకార- అహంకారం లేకపోవడం. అహంకారం లేకపోవడం చాలా సుగుణమని చెప్పు, ఇష్టుడది దుర్భుజం అంటున్నారే అంటే ప్రతీ భావానికి రెండు అర్థాలుంటాయని గ్రహించాలి. వేదాంతం కూడా బద్ధకంగా మారిపోతున్న ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులున్నాయి.

అహంకారం ఎంత ప్రమాదమో అహంకారం లేకపోవడం కూడా అంత ప్రమాదం. నేను చెయ్యగలననే స్ఫురణ లేకపోతే ఏమీ చెయ్యలేరు. కార్యానికి నేను అనే భావన కావాలి. ఇది అర్థం కాక, నేను అనేది విడిచిపెట్టు అంటే, ముందుగా వచ్చేవి ప్రతికూల ధోరణలే. నేను అనే పొగరు వేరు, ఇక్కడ నేను చెయ్యగలననే ఆత్మవిశ్వాసం లేకపోతే చాలా ప్రమాదం. భారతీయ సంస్కృతి కేవలం సూక్తులు చెప్పు కూర్చోలేదు. దాన్ని

ఎలా వినియోగించాలో స్వప్షంగా చెప్పిన మతం మన హిందూమతం.

సువ్యోధి ఒక పని చెయ్యమంటే, “నేను చెయ్యగలనా? నా వల్ల అంత కాదులెండీ” అని అనేవారు విజయం సాధించలేదు. ఈ దుర్భంఘమే ఇక్కడ ‘నిరహంకారం’.

ఈ పై ఎనిమిదించికి కూడా దేవతలుంటారు. వాళ్ళని చితుక్కుడు లాగాడు.

ఈ భావాలన్నీ ప్రకృతిలో ఉన్నవే ఎక్కడ నుంచో క్రొత్తగా రావు. మనలో ఏ భావాలు న్నాయో, ప్రకృతిలో అవే భావాలున్నాయి. కానీ ప్రకృతిలో ఉన్న ఆ భావాన్ని కేంద్రీకృతం చేసి లాగితే అది దేవతపుతుంది. ఆ కేంద్రీకృత క్రియనే మంత్రం, జపం, యంత్రం అంటారు. కేంద్రీకృతమైన శక్తి బాగా పనిచేస్తుంది. ప్రకృతిలోనే ఉంది కానీ ఇక్కడ బాగా పని చేస్తుంది. ఎలాగంటే సూర్యకాంతి అంతటా వ్యాపిస్తున్నప్పటికి ఎండలో కాగితం పెడితే తగలబెట్టుడు. కానీ భూతద్దం పెడితే ఆ సూర్యకాంతి భూతద్దంలోంచి వెళ్లి కాగితాన్ని తగలపెడుతుంది. ఇక్కడ తగలబెట్టింది భూతద్దమా? సూర్యకాంతా? సూర్య కాంతే. ఆ సూర్యకాంతే తగలబెట్టగలిగితే ముందు ఎందుకు తగలబెట్టలేదు? ఈ భూతద్దాన్ని నీడలో పెడితే ఏం చెయ్యలేదు.

సూర్యకాంతి భూతద్దం ద్వారా కేంద్రీకృతం చెయ్యబడి దీన్ని తగలబెట్టింది. అలాగే సృష్టిలో ఉన్న భావాలని మంత్ర, యంత్ర, జపముల ద్వారా కేంద్రీకృతం చేస్తే దేవతమై రక్షించడమో, శిక్షించడమో చేస్తుంది.

వాడు ఆ ఎనిమిది మంది దేవతల్ని ఆవాహనం చేసి వారిని స్థిరం చెయ్యడానికి అరాధన చేసి వాటికి ఇష్టమైనవి చేసాడు. అలాంటి వాటికి భయంకరమైన ఆహారాలే నివేదనలుగా ఉంటాయి.

పూజాం విధాయ యంత్రస్య బలిభి శ్వాగలాదిభిః

మేక బలి ఘైదలైన బలులు ఇచ్చి, ఆ యంత్రాన్ని చక్కగా మోసి పైకి తీసుకుని, పై నుంచి ఆ ప్రాకారం లోపల పడేలా విసిరాడు.

కీష్ట ముల్లంఘ్య వరణం పపాత కటకాంతరే

‘కటకాంతరే’ అంటే వహ్నిప్రాకారం లోపల భాగంలో ఈ యంత్రం విసిరాడు.

అది క్రమంగా వెళ్లి శక్తి సేనల దగ్గర పడింది. ఎక్కడ పడిందో, ఏలా పడిందో ఎప్పరికీ తెలియలేదు. కానీ పడిన యంత్రం పనిచెయ్యడం మొదలెట్టింది. అప్పటి వరకు ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉన్న శక్తిసేనలన్నీ ఒక్కసారి నిరుత్సాహపడ్డాయి.

ఆ నిరుత్సాహస్తికి రాగానే వారిలో వారు అనుకున్నారు, “అసలు ఇంత సేపు యుద్ధం

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

చేసాం గానీ ఇదంతా వృథాయేకదా! అనవసరంగా యుద్ధం చేసాం. ఈ యుద్ధం చెయ్యడం వల్ల ఏం ప్రయోజనం? మనమందరం కలిసి యుద్ధం చేస్తే ఆ దేవతలకు ఏదో లాభం. అంతే. మనకేంటి ప్రయోజనం? ఊరికనే అలసిపోవడం తప్ప ఏం లాభం? మనం యుద్ధం చేసి గలిస్తే, లలితాదేవి గలిచింది అంటారు. ప్రతాపమేమా మనది, గౌరవం ఆవిడది. లేకపోతే దండనాథ బాగా చేసింది. శ్యామలాదేవి బాగా చేసింది అంటారు. మనం కష్టపడడమా! వాళ్ళకా పేరు? వద్దు! వద్దు!” అనుకున్నారు. కార్యసాధన చేసేటప్పుడు కూడా కార్యాలయాల్లో అనేక మందిని చూస్తూ ఉంటారు. వీరందరూ ఆ భండాసురుని చేతి పనిముట్టు అని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఒక పది మంది ఒక పని చేసేటప్పుడు వాళ్ళలో ఇలాంటివి పుడుతూ ఉంటాయి. నాకు ఏం ప్రాధాన్యం లేదు కాబట్టి నేనేం చెయ్యసు అనే వారు కనిపిస్తారు. అంటే వారిలో విష్ణుయంత్రం పని చెయ్యడం మొదలు పెట్టిందనమాట.

సాధన చేస్తున్నప్పుడు కూడా మధ్యలో, “నేనేదో జపం చేస్తున్నాను కాని నిజంగా ఉండా ఆ దేవతాశక్తి! ఊరికనే మాల త్రిప్పడమేనా! ఏవేవో పూజలు, ధ్యానాలు చేస్తాం గాని నిజంగా ఇవనీ సమంజనమేనా! ఇవనీ ఫలిస్తాయా!” ఈ విధంగా ఏవేవో అనుకుంటుంటారు. ఇవన్ని కూడా ఆధ్యాత్మిక సాధనలో కూడా వచ్చే విష్ణులే. కార్యసిద్ధికి ఎంతగా అన్వయించుకుంటారో, ఆధ్యాత్మిక సాధనకి కూడా అంతగా అన్వయించుకోవాలి.

ఎంత పురోగమించినా ఎక్కడో ఒక చోట సాధనలో దెబ్బ తప్పదు. అందుకు సాధనలో ప్రతి క్షణం జాగురుకతతో ఉండాలి. ఎవరిలోనైనా దుర్ఘాంగి పుట్టపచ్చ. లేదా ప్రకృతాచూ పుట్టించపచ్చ. కాబట్టి సాధనలో చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాలి. మనకు తెలియకుండా ప్రవేశించిన ఇటువంటి విష్ణుతక్కులను తొలగించడానికి మరొక దేవత పస్తారు. ఆయన ఉన్నాడనే ఛైర్యం తెచ్చుకోవాలి.

‘కా స్నామినీ మహారాళ్లే కా వా సా దండనాయికా’

మహారాణి ఎవరు అసలు? ఎవరు లలిత? ఎవరు శ్యామల? ఎవరు వారాహీ? అంతా భ్రమ.

“ఎవరు అమ్మా? ఎవరు నాన్న? ఎవరు పిల్లలు? వాళ్ళకోసం నేను కష్ట పడడం ఎందుకు” అని బద్ధకస్తులైన వారు కనిపిస్తూ ఉంటారు. అది వినడానికి వైరాగ్యం. కాని అది ప్రపంచానికి, వాడికి కూడా ప్రమాదమే. ఈ సేనలూ అలాగే మాట్లాడుతున్నారు.

వింటుంటే ఎంతో తార్కికంగా నిజమేమో అనిపిస్తుంటాయి. ఇలాంటివే దివ్యమైన ప్రాందమతంలో ప్రవేశించి నిర్వీర్యం చేసేసి వెయ్యేళ్ళ బానిసత్కామికి లాగేసాయి. ఇప్పటికీ ఈ అలసత్వం, నిరహంకారం, తండ్ర, మొద్దునిద్ర అలవారైబోయి హిందూజాతికి జాగృతి లేకుండా ఛోయింది. కనుక ఈ విఘ్నుకారక శక్తులన్నిటిని దునుమాదమని ఇప్పుడు అమ్మవారు పంపబోయేవారిని ప్రార్థించాం.

‘కా వా సా మంత్రిణి శ్యామా భృత్యత్వం నోఉ ధ కీధృశమ్’

అసలు వాళ్ళకి మనం బంటుమా? వాళ్ళ ఏం చెప్పే అది చెయ్యాలా? ఎందుకు చెయ్యాలి? చెయ్యమంటే ఏమాతుంది?

‘వనితాం స్వామినీ కృత్యా కిం ఫలం భోక్ష్యతే పరమ్’ మనమెలాగు అడవాళ్ళం. అడదానిని నాయకురాలుగా పెట్టుకుంటే మనకేం ప్రయోజనం? మనకున్న ప్రయోజనం స్వప్తంగా కనిపించేది ఒక్కటి.. యుద్ధంలో దెబ్బలు తినడం. వాళ్ళ కొదుతూ ఉంటే మనకి తగులుతున్నాయి. అయితే యుద్ధంలో మనం బ్రతుకుతామా అనేది సందేహం! చస్తాం అనేది నిశ్చయం.

‘యుద్ధే చే స్నేరణం భావి వృధా స్వా జ్ఞీవితాని నః’

ఏదో అదృష్టం కొద్ది బ్రతకాలి తప్ప పైగా చచ్చిపోతే చచ్చిపోయావు వీరస్వర్గానికి వెడతావంటారు. అసలు అది ఉండని ఎవరు నమ్మారు? ఇలా శక్తిసేనలు అనుకుంటున్నాయి. తల్లిదండ్రులను చక్కగా చూసుకోరా అని పిల్లాడికి చెప్పే, చూస్తే ఏంటటా? చూస్తే ఏం వస్తుంది? నేనేమైనా వాళ్ళని కనమని చెప్పానా? అంటాడు. ఇటువంటివ్యున్న కొద్ది పదుల సంపత్తురాల నుంచి భారతదేశ కుటుంబాల్లో ప్రవేశించిన విషిజాలు.

వాళ్ళని మేం కనమన్నామా? కన్నారు. కన్నవాళ్ళ పోషించకేం చేస్తారు? అని అంటారు. కానీ భారతీయ సంస్కృతి బ్రతకిచ్చిన తల్లిదండ్రులను జీవితాంతం కొలుచుకోమని చెప్పుంది. కానీ ఏవో పూర్వజన్మ బంధుల్ని బట్టి ఇవన్నీ వచ్చాయి తప్ప ఏది శాశ్వతం? అదోక వేదాంతం.

ఈ రెండూ కూడా 1. పచ్చి భౌతికవేదాంతం 2. పనికిమాలిన వేదాంతవాదం.

ఈ రెండూ కలిసి మానవుల్ని నిర్వీర్యం చేస్తున్నాయి. ఈ వేదాంతం దేనికి ఎక్కుడ ఎలా అస్వయించాలో తెలియకపోవడం పల్ల పచ్చిన దౌర్ఘాగ్యం. పెద్దల్ని, తల్లిదండ్రులను శ్రద్ధగా కొలుచుకుంటే ఉత్తమ గతులోస్తాయి అంటే ఎవడు చూడొచ్చాడండీ స్వర్గాన్ని, నరకాన్ని? ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నదే సత్యం, కనిపించనిది ఎవరికి కావాలి? అనే భోరణి

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

కూడా ఉంటుంది. ఇవన్ని కూడా విజయం రాకుండా చేసేవే.

‘యుద్ధమృత్యు భవే త్వయి ఇతి తత్త్వ ప్రమేషవకా’

స్వర్గం ఉందనడానికి ప్రమాణం ఏమిటి? అయితే ఇప్పుడు ఏది సుఖం?

‘ఉత్సాహాన ఘలం నాస్తి నిద్రేష్టైకా సుఖాపచో’

ఇప్పుడు ఉత్సాహంగా యుద్ధం చెయ్యుడం వల్ల ఘలితం లేదు. ప్రపంచాన్ని మరిచి నిద్రపోవడమే మంచి సుఖం.

‘అలస్య సదృశం నాస్తి చిత్తవిక్రాంతి దాయకం

ఏతాఘృతీశ్వర నో జ్ఞాత్యా సా రాజ్యై కిం కరిష్యతి’

బద్ధకాన్ని మించిన అద్యుతమైన చిత్తవిక్రాంతినిచేసేది మరొకటి లేదు అనుకుని, అసలు మనందరం కలిసి పనిచెయ్యుకపోతే ఆవిడొక్కరు ఏం చేస్తారు?

‘తస్య రాజ్యైత్తుమపి నస్యమవాయేన కల్పితం’

మనముంటేనే ఆవిడకి రాణి అని పేరు.

ఈ రోజుల్లో అనేకమైన పెద్ద కార్యాలయాలలో క్రింద విభాగాల్లో పనిచేసే వారి ప్రవర్తనలు ఇలాగే కనిపిస్తుంటాయి. ఇలాంటివి పెరగడం వల్ల అనేక అభివృద్ధి చెందిన కార్యాలయాలు మూతపడడం కూడా కనిపిస్తున్నాయి. ప్రతిరంగంలో భండాసురుని సామ్రాజ్యం కలియుగంలో ఎలా అభివృద్ధి చెందుతోందో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. వీటన్నింటిని దునుమాదమని ప్రార్థించడం కోసమే లలితోపాభ్యానం.

ఏవం చోపేక్ష్యతేఉ స్వాభి స్సాఫి సప్పబలా భవేత్

ఏవమేవ రణారంభం విముచ్య విధుతాయుధా

శక్తయో నిద్రయా దూరం ఘూర్ధనానా ఇవాత్ భవన్

మనం ఉపేక్షిస్తే, ఆవిడకి సేనలు లేవు, అప్పుడు ఆవిడకి రాణిత్వమే లేదు. అప్పుడు రాక్షసులను ఏమి శిక్షించగలదు? శిక్షించగలగాలన్నా మనం పని చేస్తేనే ఆవిడ శిక్షించ గలదు కదా”... అని ప్రతివారు అయుధాలు విడిచిపెట్టి అందరూ చక్కగా నిద్రపోతున్నారు.

‘సర్వత మాంద్యం కార్యేషు మహాలస్య మాగతం’

బద్ధకం, నిద్ర, మాంద్యం ఈ మూడూ రాగానే శక్తి సేనలు పురోగమించడం లేదు. ఇది జయిషిష్మయంత్రం యొక్క ప్రభావం. అది ఇంత చేస్తుందని ఎవరికీ తెలీదు. కానీ దాని ప్రభావం అది చూపిస్తోంది. కానీ శ్రీచక్రంలో ఉన్న లలితా, బాల, మంత్రిణి,

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

దండనాథల మీద విఘ్నయంత్రం ప్రభావం చూపించలేదు గనుక వీరు వెళ్లి శక్తిసేనలతో, ‘ఏంటిలా నిద్రపోతున్నారు? లేవండి. ఈలోపు రాక్షస సేనలు రావడం మొదలు పెడుతున్నాయి. అదుగో వారంతా వచ్చేస్తున్నారు మీరు లేవరెంటి’ అంటే....

‘ఏమిటి లేవెది? మీరు ఎవరు? మేము ఎవరం? మేము ఏం చెయ్యం?’ అన్నారు. మంత్రిణి, దండనాథ ఆశ్వర్యపోయారు. ఇంత వరకూ మేం చెప్పిన మాట విన్న వీళ్ళు ఎందువల్ల అలా అయిపోయారో తెలియలేదు. శ్యాములా, వారాహీదేవి చెయ్యిదాటిపోయిన అంత భయంకర శక్తి జయిషిఘ్నయంత్రానికి ఉంది.

అప్పుడు, “అమృత! నువ్వేదిక్కు” అని తిన్నగా అమృదగ్గరికి పరిగెత్తుకెళ్ళారు.

‘నిరస్తాయిధసంభారా నిద్రా తప్ప్రా విఘ్నార్థితా:
న మానయన్ని వాక్యాని నార్థయన్ని మహేశ్వరీమ్
దేవి! కస్య వికారోఽయం శక్తయో విగతోద్యమః’

“ఏ వికారం వల్ల వారికి ఇది వచ్చిందో తెలియడం లేదమ్మా. ఇప్పుడు శత్రువులు వచ్చేస్తున్నారు. మన శక్తి సేనలు నిద్రాశువులై ముందుకు కదలడం లేదు. మనం ఏం చెయ్యాల”ని అమృవారిని శరణవేదారు. అమృకు తెలుసు ఏది ఎందుకు జరిగిందో.. వెంటనే ఆవిడ చిన్ననవ్వు నవ్వి ప్రక్కనే కూర్చున్న తన పతిని చూసింది.

ఇంత వరకూ ఆయన కూడా యుద్ధం చెయ్యడం లేదు. ఆవిడ శక్తే ఇంతా పనిచేస్తోంది. ఆయన చూస్తున్నాడంటే ఆయన సాక్షీభూతుడైన నిర్వికారుడైన పరబ్రహ్మ. ఆయన ఆఖండ మాయాశక్తియే లలితాంబిక .

‘తత స్నా లలితా దేవీ కామేశ్వరముఖం ప్రతి
దత్తదృష్టి స్పమాహోసన్నాతిప్యక్తరదావతిః’

ముందే తెలియజేసినట్లు వాళ్లాయనంటే పదహారేళ్ల అందగాడైన కామేశ్వరుడు. ఆయన్ని చూస్తునే అమృవారి మనస్సులో ప్రీతి కలిగింది. ఆ ప్రేమతో ఆవిడకో నవ్వు వచ్చింది. ప్రేమ వల్ల కలిగిన ఆనందం వల్ల అమృవారు నవ్వింది.

ఆ నవ్వు ఎలా ఉండంటే దంతాలు ఎక్కువగా కనపడకుండా నవ్వింది. దాన్ని చిరునవ్వు అంటారు. చిన్ననవ్వు నవ్వింది. ఈ చిరునవ్వు ప్రసన్నతకీ, ప్రేమకీ సంకేతం.

ప్రీతి, ప్రసన్నత రెండు భావాలు. ప్రీతి ఎందుకు కలిగింది? ఆయనను చూడడం వల్ల.

అమృవారిని ‘నిజభక్తుముఖాంభోజ చింతనామై నమోసమః’ అన్నారు.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ఆవిడ మహాపతిప్రత. ప్రేమకు ప్రతీకలు ఆ ఆదిదంపతులు. అయిన్ని చూడగానే ఈవిడలో ఒక ప్రేమ కలిగి ఒక నవ్వు నవ్వింది. ఆవిడ నవ్వు కూడా షైతన్యవంతమే. ఆ ఎర్రని పెదవుల మీద ఆ తెల్లని నవ్వు, ఆ నవ్వులోంచి ఒక రూపం వచ్చింది.

ఆ రూపానికి నమస్కరించుకోవాలి.

‘తస్యః స్మితప్రభాపుంజాత్ కుంజరాకృతిమాన్ముఖే
కట్క్రోదగశద్భాసః కళ్చిద్దైవో వ్యాజ్యంభత్’

అమ్మవారి ఆ నవ్వులోంచి గణపతి అవిర్భవించాడు. అయినది చక్కని మదగజ వదనం.

‘పన్వే గజేంద్రవదనం వామాంకారూధవల్లభాల్మిష్టమ్
కుంకుమపరాగశోఙం కువలయనీ జారకోరకాపీదం’

అని దూర్మాసమహముని మొదట ఆయనకి నమస్కారం చేసుకున్నాడు. అలా ఉడ్డ
వించిన గణపతి స్వరూపంలోని మర్మాన్ని గమనించాలి.

ఇప్పుడొచ్చిన గణపతి మనం మాములుగా చూసే నాలుగు చేతులవాడు
కాదు ఈయనకి పదకొండు చేతులు.

బీజాపూరం గదామిక్షుచాపం శూలం సుదర్శనమ్
అజ్ఞపాశోత్సల ప్రీపిమంజరీ స్వరద్భూర్నాన్

గణపతులెంతమంది ఉన్నారు? సామాన్య ర్ఘషీలో గణపతి అంటే అమ్మవారి
ఒంటి నలుగు సుంచి తయారు చెయ్యబడితే, శివుడొచ్చి తల ఛేదించితే ఏనుగు ముఖం
అతికించారు. ఆయనో గణపతి.

ఇవి కాక ఇంకా లెక్కలేనన్ని గణపతి రూపాలు ఉన్నాయి. ఏడు ఆవరణల మహా
యంత్రమైన కాశీక్షేత్రంలో ఒకొక్క ఆవరణకి 8 మంది చౌప్పున మొత్తం 56 మంది
గణపతులున్నారు. ఇంకా గణపతి ఉపాసనలో 32 మంది కొందరు, 16 మంది కొందరు
చెప్పారు. గణపతితత్త్వం అర్థం కావాలంబే మహారాష్ట్రకి వెళ్ళి పరిశీలించాలి. అక్కడ
గణపతిని పరబ్రహ్మాగా ఆరాధిస్తారు. ఇంకా తెలియాలంటే ద్రవిడదేశాలైన కేరళ, తమిళ
నాడుల్లో గణపత్యపాసన బాగా తెలుస్తుంది.

ఇంకా కర్మాటక దేశంలో కూడా ఉంది. కానీ అన్నివిధాలా చెడిపోతున్నది తెలుగు
రాష్ట్రాలు. వీరికి మాత్రం కొత్త దేవుళ్ళు ఎక్కుడనుండి పస్తున్నారో గాని సనాతనమైన
సంప్రదాయమైన దేవతావిజ్ఞానం క్రమంగా నశించిపోతున్న పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు.

గణపతి ఉపాసనా మర్మాలు తెలియక ఈ మధ్య కొంత మంది లక్ష్మీగణపతి ఏంటండి

వినడానికి బాగోలేదని అంటున్నారు.

ఈయన పార్వతీపరమేశ్వరుల పుత్రుడు మాత్రమే కాదు. బ్రహ్మదేవునికి సృష్టికి పూర్వమే విఘ్నాలొచ్చాయి. ఆయన ఆ విఘ్నాలు చూసి భయపడిపోయి నిర్ణయ బ్రహ్మకు సంకేతమైన ఓంకారాన్ని జపిస్తూ ధ్యానం చేస్తుంటే ఆ ఓంకారమే ఆయన ముందు ఒక జ్యోతిరూపంలో నిలబడి క్రమంగా ఒకరూపం థరించింది.

అలా ప్రథమంగా బ్రహ్మగారికి కనబడిన రూపమే వక్రతుండ గణపతి. ఆ ఓంకారం యొక్క స్వరూపమే వక్రతుండం. ఆ తత్త్వాన్ని

ప్రణవస్వరూప వక్రతుండం నిరంతరం నిటలచంద్రభండం

నిజవామకర విధృతేభూధండం వాతాపి గణపతిం భజేషాం

అని కీర్తించారు దీక్షితుల వారు. అలా ప్రథమస్వరూపదైన వక్రతుండస్వామి కనిపించాడు. అది ఓంకారస్వరూపం. అటు తరువాత ఆ ఓంకారమే పార్వతీపరమేశ్వరుల స్వరూపమై అర్థనారీశ్వరాకృతితో గోచరిస్తే వాళ్ళిద్దరి సమైక్యమూర్తి తత్త్వం గణపతిగా మళ్ళీ ఆవిర్భవించింది. ఎందరు గణపతులున్నారంటే ఎన్నిస్మార్కు అవసరం వుంటే అన్ని మార్పులు గణపతి వచ్చాడు. వచ్చిన ప్రతి గణపతిరూపం ఒక గణపతి మంత్రమే. దేవతను ఎన్నిమార్పు పిలిస్తే అన్నిమార్పు వస్తుంది.

ఆ పిలిచే బుఱి యొక్క దర్శనానికి ఎలా కనపడ్డాడో దాని బట్టి మంత్రం ఉంటుంది. పైగా గణపతి అనే మంత్రానికి ఎన్ని బీజాక్షరాలు చేర్చుతుంటామో దానికనుగుణంగా గణపతి ఆకారంలో మార్పు వస్తుంది.

ఇక్కడ వచ్చిన గణపతి పేరు శ్రీవిద్యా గణపతి. గణపతి ఎప్పుడైనా శివశక్తుల ఏకత్త్వమే. కేవలం శక్తి సృష్టి ఉండడు, కేవల శివసృష్టి కూడా ఉండడు. పదార్థము, శక్తి ఈ రెండింటిని ఎవ్వరూ వీడదీయలేరు. ఆ రెండూ కలిస్తే ఏదైనా కనిపిస్తుంది. కేవలం శక్తి వల్ల ఏదీ నిలవలేదు అందుకే తల తెగిపోయింది.

అప్పుడు శివుడు వచ్చి తల పెట్టాడు. గణపతిలో క్రిందబ్మగం శక్తి, పై భాగం శివుడు కలిపితే శివశక్తి అయింది. ప్రకృతీపురుషుల అభేదాకృతి గణపతి.

గణపతి ఎప్పుడొచ్చినా శివశక్తుల ఏకాకృతే. ఇప్పుడు కూడా శివశక్తులనుండే వచ్చాడు. దేవతలు భావనామాత్రం చేత, దర్శనమాత్రం చేత ఒక సూతనసృష్టిని చెయ్యగలరు. కామేశ్వరీదేవి కామేశ్వరుని చూడగానే ఆ చూపుల యోగశక్తి చేత అమృతారి మందహసంలో వ్యక్తమైన తత్త్వమే గణపతి. గణపతి అమృతారు మాములుగా నవ్వితే రాలేదు. సృష్టిలో

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

నిజానికి దేవతలేందరో లేరు. ఒక్కడే. ఆయన్నే పరబ్రహ్మ లేదా శివ అని అంటారు. ఆయన యొక్క శక్తి. ఈ రెండే మరొకటి లేదు. ఈ రెండే అనేక మంది దేవతలుగా ఈ జగత్తులో వ్యక్తమౌతాయి.

ఆ రెండే బ్రహ్మ సరస్వతి, లక్ష్మీ నారాయణులు, ఉమామహిశాశ్వరులు. సృష్టిలో ఏ రెండున్నాయో అవన్నే ఆ రెండింటి యొక్క విభూతులే అని శివపురాణం చెప్పేంది.

ఈ గణపతి మాములు గణపతి కాదు. ఈయనలో బదుగురు జంట దేవతలున్నారు. ఈ జంటలనే మిథున దేవతలంటారు. ఈ ఐదు మిథునదేవతలకి సంబంధించిన బీజాక్ష రాలు ఈ మంత్రంలో ఉన్నాయి. ఆ మంత్రాన్ని బహిర్గతం చెయ్యడం సంప్రదాయం కాదు.

పది చేతుల్లో పైన ఉన్న రెండు చేతుల్లో చక్రము, పద్మము ఉంటాయి. కొందరు శంఖము అని చెప్పారు. ఏదన్నా తప్పుకాదు. ఈ మూర్తిలో కుడివైపు అంతా పురుషస్వరూప లక్ష్మణం. ఎదమవైపు స్త్రీస్వరూప లక్ష్మణం. హలాయుధ స్తోత్రంలో ఒక అద్భుతమైన రహస్యం చెప్పారు.

గణపతికి ఒకే వైపే దంతం ఉంటుంది. రెండవ వైపు ఉండదు. పురాణకథల ప్రకారం ఒక దంతం తీసి రాక్షసుని సంహరించారని కొందరంటే, ఒక దంతం తీసి భారతం ద్రాసాదని మరి కొందరు చెప్పారు. కానీ హలాయుధుడు ఒక రహస్యం చెప్పాడు. గణపతి ఆ శివుని చూసి మా నాన్నలా నేను ఆర్ధనారీశ్వరాకృతి అవుదామనుకున్నాడు. మగ ఏనుగుకి దంతం ఉంటుంది, ఆడ ఏనుగుకి దంతం ఉండదు. గణపతి శివశక్తీక్యరూపం కనుక ఒక వైపు దంతం ఉంటుంది మరో వైపు ఉండదని అద్భుతమైన భావం చెప్పాడు హలాయుధుడు.

“తం గణపతిం యో విస్మరితి లోకే సంతతమభాగో మజ్జతి స శోకే” అన్నారు కావ్యకంఠ గణపతి ముని. ఎవరైతే గణపతిని విస్మరిస్తారో వారెప్పుడు శోకంలో మునిగి ఉంటారు. వారిని ఎవరూ ఉద్ధరించలేరు.

ఆయన ఐదు మిథునదేవతలస్వరూపం. మొదటి మిథునం ఇటు చక్రం, అటు పద్మము లక్ష్మీనారాయణులు. అటు తర్వాత త్రిశూలము, పొశము ఉమామహిశాశ్వరులస్వరూపం. తరువాత చేతుల్లో పట్టుకున్నవి చెరకువిల్లు, సల్లకలువ రతీమన్మథులస్వరూపం. ఇక్కడ కామప్రశయం ఏర్పడింది కనుక ఇవన్ని అవసరం అవుతున్నాయి.

కామాక్షిదేవి పుత్రుడు గనుక ఆ పోలిక ఉండాలి.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

కాముడు, రతీ అంటే కోరిక, అసక్తి. ఆసక్తినే తెలుగులో మక్కువ అంటారు. కోరికతో పాటు మక్కువ ఉండాలి. అది ఉంటేనే కర్మ అనేది చెయ్యగలరు. కోరికకి శక్తి మక్కువ, మక్కువకి తోడు కోరిక. భారతీయ దేవతా విజ్ఞానం ఎంత అద్భుతమైనదో... ఎంత బౌతీభరితమో గ్రహించగలగాలి. మనుధుడికి సంకేతం చెరకువిల్లు. రతీదేవికి సంకేతం నల్ల కలువ. ఆ క్రింది రెండు చేతుల్లో ఒక చేతిలో గద, మరో చేత్తో వరికంకులు పట్టు కున్నాడు. వరికంకులు భూదేవి, గద వరాహస్యమి. అది భూవరాహతత్త్వం.

భూమి వరాహమంటే మూలాధారశక్తి. ప్రధానం భూతత్త్వం. దానికిది స్వరూపం. దానికింద బీజాహురము, ఇంకో చేత్తో దంతము పట్టుకున్నాడు. ఇది పుష్టి, పుష్టిపతి అని చెప్పబడుతున్న స్వరూపం.

“పుష్టానాం పతయే నమః” అని రుద్రనమకంలో చెప్పబడింది. మొత్తం ఐదు జంటలు అనగా పది దేవతలు. ఈ పంచ మిథునదేవతలు పంచభూత తత్త్వాలకి ప్రతీకలు. ఈ మధ్య తొండంలో రత్నాలు నిండిన బంగారు రత్నకలశం పట్టుకున్నాడు.

ఇది సర్వజ్ఞానాలకు, సరైశ్వర్యాలకు నిధానం.

ఆయన ఒళ్ళో వల్లభాదేవి అని ఒకావిడ కూర్చున్నారు. వల్లభా అంటే ప్రియమైనది. అనగా ఆనంద తత్త్వం. లక్ష్మీగణపతి అంటే ఎవరో తత్త్వతః ఆలోచిస్తే విష్ణువు, గణపతి ఒకబే. ఆ లక్ష్మీ, ఈ వల్లభా కూడా ఒక్కటే.

కానీ ప్రతీవాడికి ఒక లక్ష్మీ ఉంటుందని తెలుసుకోవాలి.

‘యా దేవి సర్వభూతేషు లక్ష్మీరూపేణ సంస్థితా

నమఃతప్త్వై నమఃతప్త్వై నమఃతప్త్వై నమోనమః’

లక్ష్మణశక్తి, పోషక శక్తే లక్ష్మీ. ఒక విభూతి, ఒక కళ లక్ష్మీ. ప్రతీవాడిలో లక్ష్మీ ఉండాలి. ఒక మంచి కవికి కవిత్తుమనే లక్ష్మీ ఉండాలి. వ్యాపారవేత్తకు వ్యాపారమనే లక్ష్మీ ఉండాలి. సంగీతకారునికి గానమనే లక్ష్మీ ఉండాలి. దీన్నే విభూతి, ఐశ్వర్యం అని అంటారు. అలాగే ప్రతీ దేవతకి ఒక విభూతి ఉంటుంది. ఆ విభూతే లక్ష్మీ. అలా గణపతి యొక్క విభూతి శక్తే అక్కడున్న లక్ష్మీ. గణపతికి, విష్ణుతత్త్వానికి చాలా సంబంధం ఉంది.

“ఉమాశంకరయోర్యగం స యోగో విష్ణురుచృతే” అని శాస్త్రం చెబ్బోంది.

ఆయన గురువులకు గురువు. తెలివికి తెలివి. మేధస్సుకు మేధస్సు. అలాంటి గణపతి ఎద్రనికాంతులతో అమ్మ పోలికలతో ఉధ్వించాడు.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

రత్నకుమ్మం చ దశభి ర్ద్వస్మః స్మీయై సుముద్వహన్
తున్నిల శృంఘచాదాలో మదబృంహితనిస్వనః
సిధ్ధలక్ష్మా సమాజీష్టః ప్రణామ మహాశ్వరీమ్

‘తున్నిలః’ అంటే బలువు. బాగా బలిసి ఉన్నాడు.

గణపతి అంటేనే పుష్టి. చక్కగా, బొద్దుగా, ముద్దుగా ఉంటాడు. చంద్రలేఖ ధరించి ఉన్నాడు అంటే నాన్న పోలిక. తొండం ఎత్తి మదమెత్తిన థ్మింకారం చేసాడు. సిద్ధి అనేది ఒక లక్ష్మీ కార్యంలో అడ్డుకునేది విఫ్ముం. అడ్డు తొలగితే సిద్ధి. గణపతి విఫ్మూన్ని తొలగించి సిద్ధి అనే ఐశ్వర్యం ఇస్తాడు గనుక సిద్ధి అయిన యొక్క లక్ష్మీ. ఆమెయే వల్లభా. ప్రతి దేవతా రూపంలో సంకేతాన్ని తెలుసుకోవాలి. అలాంటి గణపతి వచ్చి అమ్మకు నమస్కారం చేసాడు. “నువ్వేం చేయాలో నీకు తెలుస”ని వెంటనే అమ్మ సైగ చేసింది. తిన్నగా బయలుదేరాడు గణపతి. ఎవరికీ కనబడని విఫ్ముయంత్రం కయనకి కనిపించింది. దాని దగ్గరికి వెళ్లి దాన్ని పట్టుకుని

“స దేవో ఫోరనిర్భాతదుస్సమై ర్ద్వస్తపాత్మణః
క్షణాత్ చార్టీకరోతిస్మృ జయవిఫ్ము మహాశిలామ్”

అయిన చేతిలో దంతంతో ఆ విఫ్ముయంత్రాన్ని పిండి చేసేసాడు. ఆ విఫ్ముయంత్రం పిండి అయిన వెంటనే శక్తి సేనలకు మత్తు వదలిపోయింది.

మాములు వాళ్ళకి వికారాలు లోపలి నుంచి వస్తాయి. ఉత్తములకు అవి బైట నుండి వస్తాయి. అలా బయట నుండి వస్తే పోతాయి. కొందరికి దుర్మార్గం స్వభావం. కొందరికి దుర్మార్గం పరిసరాల ప్రభావం. అందుకే అది స్వభావమా! ప్రభావమా! అని ఆలోచించు కోవాలి.

ప్రభావం చేత వచ్చిందంటే తొలగించవచ్చు. స్వభావం చేత వస్తే కష్టం. పుట్టుకతోనే వచ్చింది పుడకలతోనే పోవాలంటారే అలా పోవాల్సిందే. ఈ శక్తిసేనలకు స్వభావతః ఈ దుర్మాణాలు లేవు. ప్రభావతః వచ్చాయి. ఆ ప్రభావాన్ని అమ్మవారు గణపతి అనే ప్రభావం ద్వారా తొలగించారు. వెంటనే శక్తి సేనలన్నీ ఉత్సాహభరితులై

‘తతః కిలకిలారావం కృత్యాప్తస్య వివర్తితాః’

బద్ధకాన్ని వదలి మళ్ళీ ఉత్సాహంగా కిలకిలారావం చేసారు. గణపతి వీరందరికీ దన్నగా నిలబడి రాక్షస సేనలవైపు చూసి ఒక ధ్వని చేసాడు. ఆ ధ్వనిలోంచి లెక్కలేనన్ని గణపతులు వస్తూ, ఒక్కొక్క గణపతి ఎలుక వాహనమెక్కి చకచకా పరిగెత్తుకు వస్తున్నారు.

ఎలుకవాహనం గురించి చాలా తత్త్వం ఉంది.

ఎలుక బయట దౌరికేవన్ని తీసేస్తుంది. కానీ ఎక్కడ తింటుందో ఎవ్వరికీ తెలీదు. అది పదార్థాన్ని తీసుకువెళ్లి ఎవరికి కనపడుకుండా కలుగులో తింటుంది. మూడికః దొంగగా ఉండేదని అర్థం. ఇంద్రియాలనే త్రైవల్లోంచి వచ్చి విషయాలనే పస్తువులను తీసుకుని హృదయంలో అనుభవించే జీవుడే ఎలుక.

ఈ జీవుని అధిష్టించి ఉన్న ఈశ్వర చైతన్యమే గణపతి.

ఇంకా రహస్యం తెలియాలంబే గణపతి అక్షర స్వరూపుడు. ఆయన శరీరం అంతా అక్షరమయం. ఈ అక్షరాలన్నీ ఎక్కడనుండి వస్తాయో ఆలోచించాలి. గణపతి సహాప్రంలో “జిహ్వాసింహాసనప్రభుః” అనే నామం ఉంది. అక్షరాలన్నీ నాలుక మీద నుండి వస్తాయి. మాట్లాడుతుంటే, నాలుక ఎలుకంత వేగంగా నోరు అనే కలుగులో తిరుగుతూ ఉంటుంది.

ఈ నాలిక మీద నుంచి వచ్చేదేదైనా ఎంగిలి అంటాం.

అక్షరాలన్నీ ఎంగిలే. నాలుక అనే సింహాసనం మీద వచ్చే అక్షరాల రూపం గణపతి కనుక ఉచ్చిష్ట గణపతి అన్నారు. ఇవన్నీ రహస్యాలు. ఈ విషయాన్ని గణపతి ముని ఆవిష్కరించారు. గణపతి అంటే సర్వవిద్యాస్వరూపుడనే రహస్యాన్ని ఈ ఘట్టంలో తెలియ జీస్తున్నారు. అన్ని గణపతులు ఈ రూపంలో ఉన్నాయి. అందుకు ఇది గొప్ప గణపతి రూపం. ఈయనకంటూ ఒక యంత్రం, కొంతమంది ప్రత్యేక పరిపార దేవతలు ఉన్నారు. వీరందరూ కూడా రాక్షస సంహోనికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

అమోదశ్చ ప్రమోదశ్చ సుముఖో దుర్యుభ స్తథా

విఘ్నుశ్చ విఘ్నుకర్తా చ పదేతే విఘ్నునాయకాః

వాళ్ళు ఆమోద, ప్రమోద, సుముఖ, దుర్యుభ, విఘ్ను, విఘ్నుకర్త అంటే విఘ్నుకర్త, విఘ్నుపూర్త - విఘ్నులు కలిగించే శక్తి ఒకటి. విఘ్నులు తొలగించే శక్తి ఒకటి. రెండు ఎందుకున్నాయంటే దుష్టమైన వాటికి విఘ్నులు కలిగిస్తాడు.

మంచివాటికి విఘ్నులు తొలగిస్తాడు. రెండూ చెయ్యాలంబే విఘ్నుల మీద ఆయనకి మంచి పట్టు ఉంది. పంపించేది ఆయనే. తిరిగి వెనక్కి తీసుకునేది ఆయనే.

కనుకనే ప్రధానమైన ఆరు శక్తులు ఉన్నాయి.

జవికాక సిద్ధి, బుధి ఈ రెండు కూడా ఆయన శక్తులు. వీరంతా ఆయన చుట్టూ ఉన్నారు.

బుధి అంటే సమృధి. ఈయన నుండి వచ్చిన గణపతులుని వర్ణిస్తున్నారు.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

యే సప్తకోటి సంభ్యానాం హేరమ్యాణా మథీశ్వరాః

ఏదు కోట్ల హేరంబులు. గణపతికి హేరంబ అని పేరు. హేరంబ అంటే అర్థం-
‘హేశ్వ’ రంబతీతి ఇతి హేరంబః’ అని అమరకోశం చెబ్బోంది.

‘హేశ్వ’ అంటే ‘శివసన్మిథో రంబతి శ్రీదతి ఇతి హేరంబః’ అన్నారు.

శివుని దగ్గర ఆడుకుంటూ ఉండేవాడు అని అర్థం.

పైగా గణపతికి “శంభు కోపఫ్ఫుస్” “శంభు హస్యభూః” అని రెండు నామాలు. శివునికి
ఎప్పుడైనా కోపం వస్తే గణపతి ఎదురుగా కనపడగానే ఆయన నవ్యేస్తాడు. ఆయన్ని
ప్రసన్నం చేసేయగలడు. హస్యరసానికి అధిదేవత గణపతి.

అమ్మవారి నవ్యలోంచి వచ్చాడంటే అది కూడా అర్థం. ఆనందమే గణపతి తత్త్వం.

హసమే గణపతిస్నురూపం.

శంకరులవారు దక్షిణదేశ యూత చేస్తుండగా జంబుకేశ్వరంలోని అఖిలాండే
శ్వరీ అమ్మవారి అలయానికి వెళ్లి అమ్మవారికి నమస్కారం చేసి వస్తుంటే
ఊరివాళ్ళ ఆయన్ని ఆపి, “మహాసుభావా! అమ్మవారు చాలా శక్తిమంతురాలు
మాకు కోరికలు తీరుస్తోంది. కానీ ఆవిడ ముందు నిలబడడానికి మాకు
భయంగా ఉంది. ఆవిడ కళ్ళలోంచి ఉగ్రకళ వస్తోంది” అన్నారు. అప్పుడు
శంకరులవారు ఆలోచించి అమ్మవారికి ఎదురుగా గణపతిని ప్రతిష్ఠ చేసారు.

వెంటనే అమ్మ కళ్ళల్లో ఉగ్రకళ పోయి శాంతకళ వచ్చేసింది. అబ్బాయిని చూడగానే ఆవి
డకు ఆనందం కలిగింది. అమ్మ అయ్య మనకి దూరకాలంటే గణపతికి, కుమారస్యామికి
నమస్కారం చేసుకోవాలి.

అమ్మవారు “కుమారగణనాథాంబా తుష్టిషపుష్టిఃమతిర్థతిః”.

గణపతి నుంచి ఏదు కోట్ల గణపతులు వచ్చారు.

దేవతలంటే మంత్రాధిదేవతలే కడా! ఇక్కడ చెప్పే దేవతలందరూ వేదదేవతలు. వైదిక
మంత్రాలు ఏదుకోట్లు. ఏదుకోట్ల మంత్రాలకి ఎవరు అధిదేవతయో ఆ ప్రణవ స్వరూపుడు
గణపతి. మంత్రాలన్నింటికి ఆది ఓంకారం.

మంత్రాధిదేవత గణపతి. ఓంకారంలేనిదే ఏ వేదమంత్రం బయటకిరాదు. అందుకే
దేవతలలో తొలిపూజ అందుకునే వాడు గణపతి. ఇది అంతర్యం.

ఆయన మంత్రాలకు ప్రభువు. ఏదుకోట్ల గణపతులు వచ్చారంటే ఏదుకోట్ల మంత్రాధి
దేవతలు. “సప్తకోటిమహామంత్ర మంత్రితావయవద్యతిః” అని గణపతి సహార్థామాలలో

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

ఉంది. ఆయన శరీరం ఏడు కోట్ల మహామంత్రాలచే మంత్రితమైన శరీరం. ఈ గణపతి ఫీంకార ధ్వని విని కొంతమంది రాక్షసులు మరణించారు. ఆయన దంతాల తాకిడికే కొందరు మరణించారు. ఆయన చేపేటం(చేతిదెబ్బ)తో కొందరు మరణించారు. ఇలా అనేక మంది రాక్షసులను ఆయన సంహరించాడు.

త్రింశదక్షోహిణీజ్ఞాప్తం విశుక్రం శక్తశాసనం
ప్రేషయామాస దేవస్య గజాసుర మసౌ పునః

అప్పుడు విశుక్రుడు ముపై అక్షోహిణీ సేనలను తీసుకొచ్చాడు. వారందరిని గణపతి నుండి వచ్చిన అనేక మంది గణపతులు నాశనం చేసారు. విశుక్రుడు ఆ గణపతి ముందు నిలబడలేక భయపడిపోయి మరో ప్రత్యేకమైన రాక్షసుని పిలిచాడు. వాడే గజాసురుడు. వాడు ఏడు అక్షోహిణుల సేనతో వచ్చాడు.

గణపతి వాష్పి అతి తేలికగా సంహరించాడు. గజాసురుడు మరణించగానే రాక్షస సేనలన్నీ బెదిరిపోయి విశుక్రుడు కూడా పారిపోయాడు. ఇంతకుముందు విషంగుడు పారిపోయాడు.

వితతార మహారాక్షీ ప్రీయమాణా గణశితుః

మొత్తం గమనించాడు. ఇంక చెయ్యాల్చిందేం లేదు. చెయ్యాల్చిన పని పూర్తి చేసుకుని మొత్తం శక్తి సేనలు “జయ జయ గణేశా” అంటుండగా ఆ శ్రీవిద్యాగణపతి తిన్నగా మళ్ళీ అమ్మ దగ్గరకి వెళ్ళి, “అమ్మ! నువ్వు చెప్పినదంతా చేసాను” అన్నాడు.

అప్పుడు అమ్మ “చాలా సంతోషం నాయనా!” అని ఆనందించింది.

ఈ కథనంతటిని వశిన్యాది వాగ్దేవతలు రెండు నామాల్లో చెప్పారు.

‘కామేశ్వర ముఖాలోక కల్పిత శ్రీగణేశ్వరా’ - కామేశ్వరుని ముఖం చూడగానే వచ్చిన నష్టులోంచి గణపతిని సృష్టించింది గనుక ఆ నామం.

‘మహాగణేశ నిర్మిస్తువిష్ణుయంత ప్రహర్షితా’ -ఆ గణపతి వచ్చి విష్ణుయంతం ఛేదించడం, అనుర సంహోరం అంతా చూసి “ప్రహర్షితా” వట్టి “హర్షితా” కాదు “ప్రహర్షితా” అంటే ఇతరులు చేసే పనిని మెచ్చుకోవచ్చుగాని, వాళ్ళ అబ్బాయి చేస్తే భలే ఆనందం. బాగా ఆనందించింది.

‘విశుక్రప్రాణమారణ వారాహీ వీర్యనందితా’ అన్నప్పుడు నందిత అని వస్తుంది. లలితా సహస్రంలో ఇలా నందితా, హర్షితా ఇవన్ని వస్తుయి.

కాని గణపతి దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి “ప్రహర్షితా”

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

సర్వదైవతపూజాయః పూర్వపూజ్యత్వ ముత్తమం

“నిన్ను సర్వదేవతల పూజలలో ముందు పూజించాలి” అని అమృతాదా తన నోబితో అంది. ఈ విధంగా ఆ మహాగణేశుని యొక్క అద్భుత ప్రతాపాన్ని తెలియజేసారు.

విశుక్రుడు, విషంగులతో శ్వాములా, వారాహీదేవతల యుద్ధం

ఎప్పుడైతే విఘ్నయంత్రం కూడా భిన్నమైపోయిందో భండాసురునికి ఒకవైపు వేదన, మరొక వైపు ఉక్రోషం రెండూ కలుగుతున్నాయి. దానితో వెంటనే తన దగ్గర ఏగిలిన ప్రధానులైన సోదరులు విశుక్రుడు, విషంగులను పిలిచి యుద్ధానికి బయలుదేరమన్నాడు.

ప్రేపయామాస యుద్ధాయ భండ దైత్య స్పహోదరో

తావుభా పరమక్రుద్ధా భండ దైత్యేన దేశితా

విషంగశ్చ విశుక్రశ్చ మహాయుద్ధమ మవాపతుః

తమ సమస్త సేనలు దెబ్బ తినడంతో వారికి కూడా ఉక్రోషంతో క్రోధం వచ్చింది. ఆ క్రోధంతో వాళ్ళు చాలా గొప్ప ప్రయత్నాలతో వెళ్ళారు. ఇప్పుడు స్వయంగా తామే యుద్ధంలోకి వెళ్తున్నారు. ఇంతకు ముందు విషంగుడు మాయతో యుద్ధానికి వెళ్ళి వెనక్కి పారిపోయి వచ్చాడు. విశుక్రుడు మాయతో జయవిఘ్నం పన్ని వాడూ పారిపోయి వచ్చాడు.

ఇప్పుడు ఇద్దరూ నాలుగు వందల అక్షోహిణులు సమకూర్చుకుని వెళ్తున్నారు.

అక్షోహిణి అనగా చాలా పెద్ద సంఖ్యలో ఉండే పైన్స్యం. దానిలో గజబలం, అశ్వబలం, పదాతి బలం అన్ని అత్యధిక సంఖ్యలో ఉంటాయి.

మహా భారతయుద్ధంలో రెండు వైపులా కలిపి పద్ధనిమిది అక్షోహిణులు.

ఇక్కడ అన్న దమ్మలిద్దరూ తమతో తీసికెళ్ళింది నాలుగువందల అక్షోహిణి సేనలు అంటే ఊహించుకోవచ్చు.

విశుక్ర మనువాజి సేనా త్రైలోక్యకమ్మినీ

అక్షోహిణి చతుర్శత్యా సేనానా మాయతశ్చ సః

ఉలూకజిత్వభృతయో భాగినేయా దశోధతాః

భండస్య తధుగిన్యాంతు ధూమిన్యాం జాతయోనయః

కృతాప్రతిక్షా భండేన మాతులేన మహియుసా

ద్వయో ర్యాతులయోః ప్రీతిం భాగినేయావితేనిరే

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

వారు వెళ్తుంటే వారి మేనల్లుట్టు, “మేం కూడా యుద్ధానికి వస్తాము”ని చెప్పి వారి దగ్గరికి వచ్చారు.

వీరు భండాసురుని చెల్లెలైన ధూమిక పుత్రులు. వీరు ఉలూకజిత్ మొదలైనవారు మొత్తం పది మంది. మేనమామ భండుడే వీరికి స్వయంగా యుద్ధశిక్షణని ఇచ్చాడు. వీరంతా మేనమామలైన విశుక్త విషంగులతో కలిసి యుద్ధానికి బయలుదేరారు. వీరిని చూసి మేనమామలకి తమ వద్ద ఇంత బలం ఉండని చాలా ఆనందం కలిగింది.

నిశమ్య యుగపద్యోధ్మం మంత్రిణీ దండనాయికే
కిరిచక్రం గేయచక్రమారూఢేరథ శేఖరే
ధృతాతపత్ర వలయే చామరాభ్యాం చ వీజితే
అప్సరోభిః ప్రస్తుతాభీర్దియమాన మహాంధయే

ఆది చాలా ప్రధానమైన యుద్ధం. ఈ ఘట్టం పరనమాత్రం చేతనే అమోఘమైన ఘలితాలను ఇస్తుంది. ఎష్వాడైతే విషంగ, విశుక్తులు యుద్ధానికి వస్తున్నారని తెలిసిందో శ్యామలా, వారాహాదేవతలు యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యారు. వారు ఉథయులూ వారి రథాలైన కిరిచక్రం, గేయచక్రం మీద యుద్ధానికి బయలుదేరి వెళ్తుంటే, వారిపురి రథాలపై తెల్లని గొడుగులు వేలాడుతున్నాయి. అప్సరసలు మొదలైన వారంతా ఆ తల్లులకి చామరాలు వీస్తూ గానాలతో, సృత్యాలతో విజయసంకేతంగా జయ జయ ధ్వనములు పలుకుతుండగా

నిర్మగ్సుతో రణం కర్తుం సహోతు భ్యాం లలితాజ్ఞయా
శ్రీచక్రరథరాజస్య రక్షణార్థం నివేశితామ్
శతాక్షోహాణికాసేనాం వర్షయిత్యాం ప్రభిషణామ్

లలితా దేవి యొక్క ఆజ్ఞాచేత వారిరువురూ బయలుదేరుతూ ముందుగా, భయంకరమైన అస్త్రాలు ధరించిన నూరు అక్షోహాణుల శక్తినేనలను శ్రీచక్రరథానికి రక్షణగా పెట్టి వీరిద్దరూ యుద్ధానికి బయలుదేరిన వర్షనను హాయగ్రీమస్యామి చక్కగా వర్షించి చెప్పున్నారు.

ఆ వర్షనతో ఆ రెండు రూపాలు హ్యాదయంలో ప్రతిష్ఠింపబడాలి.

పురతః ప్రాచల ద్వందనాభా రథనిషేధుమీ
వికయైవ కరాంగుళ్యా ఘూర్షయంతీ హలాయుధమ్
ముసలం చాన్యహస్తేన భ్రామయంతీ ముహుర్మహూ
తరుణేందు కళాచూడా స్ఫురత్ర్పోత్రిముఖమ్యుజా
ఇతస్తతః ప్రచలితాం సేనాం త్రైలోక్యకమ్యినీమ్

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

పశ్యంతీ మదిరాపాన వాసితాధరపల్లవా
పురఃప్రహర్త్రీ సమరే సర్వదా విక్రమోద్ధరూ

ముందుగా దండనాథాదేవి రథం కదిలింది. ఆ తల్లి తన యొక్క వేలికొనలతో నాగలిని పట్టి తిష్ఠుతోంది. మరొక చేత్తో రోకలిని పట్టుకుని తిష్ఠుతోంది. చంద్రరేఖతో ప్రకాశిస్తున్న పరాహావదనంతో ఆ తల్లి భాసిస్తున్నది. ఆ తల్లికి అటూ ఇటూ కోట్లాది సంబ్యలలో వారాహీమూర్తులు అనుగమిస్తూ ఉండగా ముల్లోకాలు కంపిస్తున్నాయా అన్నంత సందడి అక్కడ ఉంది. వారంతా ఒక రకమైన పొరుష జనకమైన పానమును చేసి మహాత్మాహంగా విక్రమాన్ని ప్రకటిస్తూ వెళుతున్నారు. శ్యాములాదేవి ఎలా ఉందో వర్ణిస్తున్నారు.

తస్యా అనుప్రవచితా గేయవక్త రథస్థితా
ధనుషో ధన్యినా విశ్వం ఘరయంతీ మదోద్ధతా

శ్యాములా దేవి తన ధనుస్తైన చిత్రజీవాన్ని తీసి వింటినారిని ప్రోగించింది. అమృవారి చిలక నుంచి వచ్చిన ధనుర్వేద పురుషుడు 'అమ్రా! ఈ అక్కయ తూటిరాలు, అమృలపొది ఇస్తున్నానని ఆ ధనుస్తును ఇచ్చాడు.
ఆ వింటినారి మోతకు మొత్తం దిగ్గిగంతాలన్నీ మారుప్రోగాయి.

వేణీకృతకచనస్త్ర విలసచ్ఛంద్రపల్లవా
స్నారత్తుతీయనేత్రేణ సింహారతిలకత్విషా

ఆ తల్లి చక్కగా జడ వేసుకుంది. ఒత్తెన ఆమె జూట్లుకు పైన చంద్రలేఖ ప్రకాశిస్తున్నది. అమృవారు సింహారం ధరించిందా అన్నట్లు ఫాల నేత్రం ప్రకాశిస్తున్నది.

పాణినా పద్మ రమ్యేణ మణికంకణ చారుణా
తూటిరముఖతః కృష్ణం శ్రూమయంతీ శిలీముఖం
జయ వర్ధస్వ వర్ధస్వే తృతిహర్షసమాకులై:

ఆ తల్లి బాణాన్ని అమృలపొదిలో నుంచి తీస్తుంటే, ఆ చేతికున్న కంకణాలు మారు ప్రోగాయి. హయగ్రీవుల వారు ప్రతి చిన్న విషయాన్ని దర్శించి, శ్రవణం చేసి చెప్పున్నారా అన్నట్లు వర్ణించారు. దేవతాకథను అంత భక్తిగా హృదయంలోకి తెచ్చుకోవాలి. శ్యాములాదేవి బాణాన్ని తీసి అనుసంధిస్తూ ఉండగా, దేవతలందరూ “మీరు వృద్ధి చెందండి” “వృద్ధి చెందండి” అని జయ జయ ధ్వనాలు చేసారు.

ఉభయసేనలకి దివ్యమైన ఆశీస్తులు ఇచ్చారు. ఆశీస్తులంబే పెద్దవారు చిన్నవారికి ఇచ్చేవనే కాదు అర్థం. ఆశించుపే ఆశీస్తు.

దేవతలందరూ వీరికి జయాన్ని ఆశించారు.

సృత్యభ్యర్థివ్య మునిభి ర్వార్థితాశీర్వాచోమృతైః
గేయచక్రరథేంద్రస్య చక్రనేమివిఘుట్టమైః
దారయంతీ క్షీతితలం దైత్యానాం హృదయైస్పుచ్చ

దేవతలందరూ కూడా ఆనందంతో సృత్యం చేస్తున్నారు. శ్యామలా, వారాహీదేవతలు బయలుదేరితే ఆ పరాక్రమం సత్యమై సాఫల్యమాతుంది. అమృవారి గేయచక్రం నడుస్తుంటే, అ చక్రాల ఇరుసు తగిలి, భూమి చీలుతుందా అన్నట్టు ఉంది.

ఆ చక్రాలు కదులుతుంటే దైత్యుల గుండెలు కూడా చీలుతున్నాయి.

లోకాతిశాయినా విశ్వమనోమోహన కారిణా
అక్షోహిణీసహప్రాణా మష్టకం సమరోధతం

లోకంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా విశ్వమనోహరమైన వైభవంతో గేయచక్రం ప్రకాశిస్తూ ముందుకు సాగుతోంది. అనేకమంది అద్యాతమైన సంగీతాల్చి, నాదాల్చి వినిపిస్తున్నారు. గేయచక్రం అంటేనే శబ్ద స్వరూపం.

ముందు వర్ణించిన గేయచక్ర రథవర్షనని ఇక్కడ గుర్తు తెచ్చుకోవాలి. అటువంటి ఒక నాదమయమైన హదావిడి అక్కడ చెలరేగుతూ ఉంది. లెక్కకందని శక్తినేనలు వెళ్తున్నాయి. అందులో శ్యామలాదేవి దగ్గర ఉన్న శక్తి సేనలలో కొన్ని గుంపులు కొన్ని రంగులలో ఉన్నాయి. ఇదొక చిత్రమైన అద్యాతమైన రహస్యం.

తస్యః శక్తిచమూచక్రే కాశ్మీ త్వనకరోచిషః
కాశ్మీద్వాదీమ సంకాశాః కాశ్మీజ్ఞిమూత రోచిషః
అన్యా స్మింహారరుచయః పరాః పాటల పాటలాః
కాశ్మీచ్ఛ చంద్రికాకారా పరాశ్యామల కోమలాః
అన్యాస్తు హీరకప్రభ్యాః పరా గారుత్వతోపమాః

కొందరు బంగారు రంగులతో ఉన్నారు. కొందరు దానిమ్మ పువ్వుల వంటి కాంతులతో ఉన్నారు. కొందరు మబ్బు వంటి కాంతులతో ఉన్నారు. మరికొంతమంది సింహార కాంతులు, మరికొంతమంది పాటల కుసుమాల వంటి ఎప్రని కాంతులతో ఉన్నారు. కొందరు వజ్రము వంటి కాంతులతో, మరికొంత మంది గరుడ పచ్చ పూసల వంటి కాంతులతో ఉన్నారు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఈ తొమ్మిది రంగులు నవరత్న కాంతులు. నవవర్ణ శక్తులు.

శ్యాములా దేవి యొక్క శక్తి శబ్దం, వర్ణం రెండించినీ దోషింప చేస్తోంది. ఈ వర్ణాలన్ని భావ సంకేతాలు. తొమ్మిది వర్ణాలు అనేక రకాల భావాలకి సంకేతాలు. ఈ వర్ణాలలో ఉండే సాంద్రత, పల్చుదనం అంతేకాకుండా వాటి మీద మరెన్నో భావాలు చెప్పబడు తుంటాయి. ఒక్క తెలుపులో ఎన్నో రకాలు, ఒక్క ఎరుపులో ఎన్నో విధాలు ఉంటాయి.

ఈ తొమ్మిది వర్ణాలు నవరత్నకాంతులు, నవ వర్ణాలు, వర్ణవిశేషాలన్నిటిని చెప్పారు. ఈ కాంతి మండలంలో తొమ్మిది వర్ణాలు గ్రహశక్తులకి కూడా సంకేతాలు. గ్రహాదోషాలను పోగాట్టే శక్తి ఈ వర్ణాలలో కనిపిస్తోంది.

లలితోపాభ్యానం మంత్రాలు అనే పళ్ళను పండించే కల్పవృక్షం. దీనిలో ఎన్నో మంత్ర శాస్త్ర రఘాస్యాలు ఉన్నాయి. గణపతి, బాలా త్రిపురసుందరీ, సంపత్కీర్తి, అశ్వరూఢా, నక్తిలీ, తిరస్కరిణి మొదలైన మంత్ర విశేషాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. 'నిత్యా పరాక్రమాటోపా' అన్నపుష్టు జ్యోలామాలినీ మొదలైన నిత్యా దేవతలు వీరందర్నీ చెప్పారు. ఈ విభిన్నమైన వర్ణాలతో కూడిన శ్యాములా మంత్ర శాస్త్ర విద్య ఇక్కడ చెప్పబడింది. ఇవన్ని శ్యాములా మంత్ర విశేషములు.

అసంఖ్యా శ్వక్రయ శ్వేత ర్షందిన్యా సైనికే తథా దండినీ దేవి యొక్క సైనికులు కూడా చాలా రకాలుగా వెదుతూ ఉన్నారు. పరాక్రమంలో గాని, ప్రతాపంలో గాని, మిగిలిన విశేషణాలలో గానీ దండినీ సేనలకు ఎంత బలం ఉందో, శ్యాములా సేనలకు కూడా అంతే బలం ఉంది. రెండూ సమానమైన ప్రతాపం కలిగినవే.

విశేషస్తు పరం తస్యా స్పృచివేశ్యాః పరం కరే
మహారాజ్ఞవితీర్ణం తదజ్ఞముద్రాంగుశీయకం

ఈ శ్యాములా దేవి చేతికి ఒక విశేషం ఉంది. లలితా దేవి స్వయంగా తన ఉంగరం తీసి శ్యాములా దేవి వేలికి తొడిగారు. ఆ ఉంగరపు యొక్క విశేషమైన కాంతి శ్యాములా దేవి ధనుస్సును పట్టుకున్నపుష్టు శోభాయమానంగా ప్రకాశిస్తోంది. ఇలా దండిని సేనలు, శ్యాములా సేనలు కదులుతుంటే

తద్వార భంగురా భూమి ర్దోలాలీలా మలమృత

తతః ప్రవవృతే యుధ్భం తుములం రోమహర్షణం

ఆ భారానికి భూమి ఉయ్యాలలా కొంచెం కంపించిందని చెప్పారు. తరువాత యుధ్భం

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

మొదలైంది. ఈ యుద్ధం ఇది వరకు జరిగిన యుద్ధాల కంటే విశేషమైనది. దీనిలో రహస్యాలు చాలా శ్రద్ధగా గమనించి గ్రహించే ప్రయత్నం చేయాలి.

దండనాథా విషంగేణ సమయుధ్యత సంగరే

విశుల్మేణ సమం శ్యామా వికృష్టమణి కార్యక్రమా

ఇన్నాళ్ళు లలితాసహాప్రం జాగ్రత్తగా చదువుకున్నవాళ్ళు కూడా దిద్దుకోవలసిన కొన్ని విషయాలు ఇక్కడ వస్తున్నాయి. ఇంతకు ముందు విడివిడిగా యుద్ధం చేసిన దేవతలందరూ ఇక్కడ కలుస్తారు. విశుల్మ విషంగులతో చేసిన యుద్ధం చాలా ముఖ్యమైనది. శ్యాములాదేవి యొక్క అంగ దేవతలు, వారాహిదేవి యొక్క అంగ దేవతలు కూడా ఈ యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు.

ఈ రాక్షసుల మేనల్లుళ్ళను ఒక్కాక్కరిని సంహరించడానికి ఒక్కాక్క దేవత సిద్ధపడింది.

అశ్వారూధా చకారోచ్ఛై స్పహోలూకజితా రణం

సమ్మదేశి చ జ్గ్రాహా పురుషేణం యుయుత్సుయా

అమృవారి పాశం నుంచి వచ్చిన అశ్వారూధాదేవి, భండాసురుని మేనళ్ళుడైన ఉలూకజిత్త అనే రాక్షసుని సంహరించడానికి సిద్ధపడింది.

యుయుత్సుడు అనే రాక్షసుని సంహరించడానికి సంపత్కరీ సిద్ధపడింది.

కుంతిషేషేన సమరం మహామాయా తదాత్త తకరోత్

మలదేన సమం చక్రే యుద్ధ మున్మత్త బైరవీ

కుంతిసేనుడు అనే వాడిని సంహరించడానికి మహామాయాదేవి ముందుకు వచ్చింది.

ఉన్నతబైరవీ అనే దేవత మలదుడు అనే రాక్షసుడిని సంహరించడానికి వచ్చింది.

ఉన్నతబైరవీదేవి వారాహిదేవి యొక్క అంగ దేవతలో ఒకరు.

ఆ మంత్ర శక్తి ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నది.

లఘుశ్యామా చకారోచ్ఛై: కుశారేణ సమం రణం

లఘుశ్యామాదేవి అనే దేవత శ్యాములాదేవి యొక్క మంత్ర దేవతలో ఒకరు. ఈ దేవి కుశారుడితో ఉద్ధం చేసింది. ఈ లఘుశ్యామా దేవిని స్ఫురిస్తే వెంటనే ఘలిస్తుంది.

లఘు అంటే వెంటనే అని అర్థం. ఈ లఘుశ్యామును స్ఫురిస్తే అపూర్వమైన వాక్యచిమను, జ్ఞానాన్ని వెంటనే అనుగ్రహిస్తుంది.

స్వప్నేశి మంగళాభ్యేన దైత్యేంద్రేణ రణం వృధాత్

వాగ్వాదినీతు జఘుచే ధృఘుచేన సమం రచే

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

స్వామేశ్వరీ అని ఒక దేవత ఉంది. ఆవిడ మంగళుడు అనే రాక్షసుని కొడుతోంది. ఈ స్వామేశ్వరీదేవి వారాహీదేవి యొక్క అంగదేవతలలో ఒకరు. ఆ తల్లినే స్వప్నవారాహీ అంటారు. ఆ తల్లి వచ్చి మంగళుని సంహరించింది.

ధృఘుణుడు అనే రాక్షసునితో వాగ్మిదిని దేవి తలపడింది. వాగ్మిదిని శ్యామలా దేవి యొక్క అంగ దేవతలలో ఒకరు. ఈవిడ వాక్ శక్తి స్వరూపిణి.

కోల్లాపేన చ దుష్టేన చండకాళ్యకరోద్రజం

అవలోక్య రుషాం విష్ట స్వంకృష్ట గురుకార్యకః

కోల్లాటుడు అనే రాక్షసునితో చండకాళి యుద్ధం చేసింది. ఇలా మొత్తం పది మంది మేనల్లుళ్ళకి పది మంది దేవతలు ధీటుగా సమాధానం చెప్పున్నారు.

ఇక విశుక్రుని ఎదుర్కొనుడానికి శ్యామలాదేవి, విషంగుని ఎదుర్కొనుడానికి దండనాథా దేవి సిద్ధపద్మారు. ఎప్పుడైతే ఈ విధంగా ఇంతమంది శక్తులు, శ్యామలాదేవి, వారాహీదేవి విజ్యంభించాయో, రాక్షసుల అక్షోహిణిల సేనలన్నీ క్రమ క్రమంగా తరిగిపోవడం మొదలుపెట్టాయి.

వర్ధమానాం శక్తిచమూం హీయమానాం నిజాం చమూం

శక్తి సైన్యే సమస్తేం పి తృప్తాప్తం ప్రముఖోచ హ

చము అంటే సేనలు. శక్తి సేనలు పెరిగి పోతున్నాయి, రాక్షస సేనలు తరిగిపోతున్నాయి.

ఇది చూసి ఇక తట్టుకోలేక విశుక్రుడు తృప్తాప్తం అనే ఒక అప్రాణ్మి వేసాడు. తృప్త అనగా దాహం. దీని నుంచే తృప్త అనే పదం వచ్చింది.

అది వేసిన వెంటనే శక్తిసేనల మీద ఈ అప్రాణ్మి పని చేయడం మొదలు పెట్టి అందరికి శరీరాలు ఎండిపోవడం మొదలు పెట్టాయి. ఆ వేడికి దాహం పుడుతోంది. నాలిక పిడచకట్టుకు పోయి నోట మాటలు రావడం లేదు, శరీరమంతా ఎండిపోవడం వల్ల కదలడానికి శక్తి లేదు. దాహం, నీరసం అందరిలో నిండిపోయాయి.

క్షోభయన్నింద్రియగ్రామం తాడుమూలం విశోషయన్

మంత్రిణీ సహపోత్రిణ్యా భృతం చింతా మవాప సా

శక్తిసేనలన్నిటికి దవడలు, నోరు ఎండిపోయి ఇంద్రియాలన్నీ అల్లకల్లోలమవుతున్నాయి. రాక్షస సేనలు అన్నీ విజ్యంభిస్తున్నాయి. ఆ సమయంలో ఏం చేయాలా అని దండినీ, శ్యామలలు ఆలోచిస్తుండగా శ్యామలాదేవి వారాహీదేవితో అంటోంది -

సభి! పోత్రిణి! దుష్టస్య తృపొప్త మిదమాగతం
శిథిలీకురుతే పైన్యమస్యాకం హ! విధేః క్రమః
విశుష్ట తాలుమూలానాం విశ్రప్తాయుధ తేజసాం

పోత్రిణి అంటే వారాహీదేవి. “ఓ సభి! మాసావా! ఆ దుష్టుడు వేసిన తృపొప్తం ఎలా పని చేస్తోందో! మన సేనలనంతటినీ శిథిలం చేస్తోంది. వాళ్ళ నాలుకలు, నోళ్ళు ఎండిపోయాయి. వారి ఆయుధాలను కూడా వాళ్ళ పట్టుకోలేక పోతున్నారు. నువ్వు నీ రథపర్వం యొక్క చివర సురాసముద్రానికి అధిదేవత ఒకాయన ఉన్నారు. ఆయనకు కాస్త పని అప్పగించు” అంది.

దండినీ దేవి రథానికి మొత్తం అయిదు ఆవరణలు. వాటిలో అయిదవ ఆవరణ చివర ఉన్న ఆయన ‘శీధుమహార్థవః’ అనగా సురాసింధు దేవత. ఆయన ఒక రకమైన మధుర పదార్థాన్ని సిద్ధంగా ఉంచుకున్నాడు. నురా సముద్రానికి అధిదేవత ఆయన.

తమాదిశ సమస్తానాం శక్తినాం తర్వ ముక్తయే
నాభ్యేః పాసీయ పానాభ్యై రేతాసాం తర్వసంక్షయః

“ఈ శక్తినేనలన్నీటి యొక్క దాహారి పోయేటట్లుగా వాడిని ఆజ్ఞాపించు!” అని వారాహీదేవితో శ్యామలాదేవి చెప్పింది. మామూలుగా జలం పాత్రలతో ఇస్తే వీళ్ళ దాహం తీరదు. వీళ్ళకి సముద్రం కావాల్సిందే. ఆ తృపొప్తం యొక్క వేడి అంతటిది. అందుకు

తమాదిశ మహాత్మానం సమరోత్సాహకారిణమ్
సర్వతర్వ ప్రశమనం మహాబల వివర్ధనమ్

క్షీణిస్తున్న ఉత్సాహాన్ని తిరిగి ప్రచోదనం చేయగలిగేది ఆ ద్రవ లక్షణం. ఈ రోజుల్లో ఉత్సాహం కోసమని ఏవేవో ద్రవ్యాలు త్రాగుతూ ఉంటారు.

అలాంచీదని మాత్రం దీన్ని అనుకోవద్దు. వీటిని వామాచారపరంగా అస్వయించుకుని ఆ విధంగా చేసేవారు ఉండవచ్చు. దాని మంచి చెడ్డలు చర్చించడం ఇక్కడ అప్రస్తుతం కనుక వారి చర్చ అనవసరం. సురాసింధువు అనేది ‘వారుణీ మదవిష్ణులా’, ‘మదఘుణ్ణిత రక్తాటీ’ ఇత్యాది నామాలు ద్వారా తెలుస్తుంది. ఆ దివ్యమైన సుధాసింధు దేవతను ఆజ్ఞాపించమని చెప్పగానే అప్పుడు వారాహీదేవి -

ఆజ్ఞాహావ సురాసింధుం ఆజ్ఞాచక్రేశ్వరీ రచే
స మదాలన రక్తాట్లో హేమాళ్ళ ప్రగ్రిభూషితః
ప్రణమ్య దళ్ళనాథాం తాం తదాళ్ళపరిపాలకః

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆజ్ఞాచత్రేశ్వరి అనగా వారాహీ దేవి. సేనలకి ఆజ్ఞ ఇచ్చే శక్తి కలిగిన తల్లి.
ఇక్కడ సురాసింధు దేవత రూపం వర్ణిస్తున్నారు.

ఆయన కళ్ళు మత్తెక్కి ఎర్రగా ఉన్నాయి. ఆయన బంగారు పద్మాల మాల ధరించి
ఉన్నాడు. అతడు వచ్చి ఆ వారాహీ దేవికి నమస్కరించి ‘అమ్మా! నీ ఆజ్ఞ ప్రకారంగా
ఇప్పుడు విజ్యంభించబోతున్న’నని తనని తాను బహు రూపాలుగా మార్చుకున్నాడు.

అత్మానం బహుధా కృత్యా తరుణాదిత్య పాటలమ్

క్వచిత్తాపించవచ్ఛమాంక్వచిచ్ఛ ధవకద్మృతిమ్

ఉదయ సూర్యుని వంటి కాంతితో, ఆయన దివ్యమైన మధురసాన్ని, సురా సింధువును
శక్తి సేనలపై వెదజల్లడం మొదలు పెట్టడు.

అవి ఏదో నీరు పదినట్టు పడడం కాకుండా ఏనుగు తొండాల వంటి ధారలతో శక్తిసేనలపై
పడుతోంది. ఇలా పదుతున్నప్పుడు వారు తడిసి పోవడమే కాక నోరు
బాగా తెరచి కడుపు నిండా త్రాగుతున్నారు. శక్తి సేనలు, అసుర సేనలు
కలిసి యుద్ధం చేస్తున్నాయి కనుక ఈ సుధాసింధు ధారలు అసురుల
మీద కూడా పదే అవకాశం ఉండని గమనించి శ్యాములాదేవి

తథా షైవ్యస్య పరితో మహా ప్రాకారమణ్ణలం
లఘుమహాప్రతయా ముక్కె శృంగాలై స్నమాప్రవః
చకార విస్మయకరీ కదమ్మవనవాసినీ
కర్మణా తేన సర్వేతి విస్మితా మరుతోత్తా భవన్

కదంబవనవాసిని శ్యాములా దేవి వెంటనే తన ధనుస్య నుంచి అపూర్వమైన బాణాల్ని
వేసింది. ఈ బాణాలు తన సేనల మీద మాత్రమే సురాధార పదేటట్టుగా చేస్తూ, రాక్షసుల
మీద ఈ ధార పడకుండా కప్పేసేటట్లు వేసింది.

అవిడ శ్యాములాదేవి కనుకనే అలా వేయగలిగింది. ఈ విచిత్రమైన కర్మ చూసి శక్తి
సేనలు ఆశ్చర్యపోతూ ఉన్నాయి. అసురులు నీరసపదే స్థితి వచ్చింది.

ఎప్పుడైతే ఈ ధార పడిందో వెంటనే శక్తి సేనలన్ని మహాత్మావంగా లేచాయి.

వారి దాహార్తి మొత్తం తొలగిపోయింది.

ఈ సురాధారకి ఉన్న లక్షణాలు చెప్పున్నారు

శస్త్రకుతిరుణామంత్రీ రస్మిసంధానదాయినీ
రణాత్మమహారీ శ్శీతాః కవోష్టోశ్శ తథాలఘు

సంతాపవోరిణీః కిం చానుష్టాలీతా జయప్రదాః
అవిచ్ఛిన్నం యావమాత్రమేకైకా తత్త యోగినీ

యుద్ధంలో ఆయుధాలు తగలడం వల్ల కలిగిన నొప్పులు, గాయాల్ని మాన్పుతుంది. విలిగిన ఎముకలు ఈ సురాసింఘవు పడితే కలుసుకుంటున్నాయి. ఎంత సేపు యుద్ధం చేసినా శ్రమ లేకుండా చేస్తున్నాయి. ఆ సుధాధార అతి చల్లగా కాకుండా, అతి వేడిగా కాకుండా సమస్థాయిగా ఎలా ఉండాలో అలానే ఉంది. ఆ ధారకి జయం కలిగించే లక్షణం ఉంది. ఇవి ఒక జాము కాలం కురుస్తునే ఉన్నాయి. జాము అంటే నాలుగు గంటలు. ఆ పదడం కూడా

ఐరావతకరప్రభ్యాం సుధాధారం ముదాపవో
ఉత్సానం వదనం కృత్యా విలోలరసనాంచలం
దేవి! పశ్య! మహారాజీ! దండమండల నాయకే!
మయా సంతర్పితా ముక్త తర్వా శ్శక్తివివర్ణినీ

ఐరావతపు తొండం అంత ధారలతో కురిసాయి. వీటిని నోరు తెరచి తృప్తిగా త్రాగిన శక్తి సేనలు ఉత్సాహం పట్టలేక నృత్యం చేయసాగారు.

అదంతా చూసి తన పని బాగా జరిగిందని తృప్తి చెందిన సుధా సముద్రుడు దాని గురించి చెప్పుడానికి వారాహీదేవి దగ్గరకు వెళ్లి సమస్యారం చేసి, “ఓ! దండమండల నాయకే! మహారాజీ! ఒక్కసారి చూడమ్మా! నేను విసిరిన ఆ సుధాధారా ప్రవాహంలో వారంతా తృప్తి పడ్డారు. వారి దాహం వదిలిపోయింది.

కాశ్మీన్మత్యంతి గాయంతి కలక్కణిత మేఖలా
నృత్యంతీనాం పురః కాశ్మి త్యరతాళం వితన్వాతే

వారిలో కొండరు ఆనందంతో నాట్యాలు చేస్తున్నారు. కొండరు గానాలు చేస్తున్నారు. నాట్యం చేస్తున్న వారిముందు కొండరు కరతాళం వేస్తున్నారు. ఇలా అందరూ ఉత్సాహపూరితులై ఉన్నారు”ని చెప్పగానే వారాహీదేవి సంతోషించి “నాయనా! నీన్ను ఉత్తములైన వారు కూడా సేవిస్తారు” అని వరమించ్చింది తల్లి.

మాహేశ్వరీ మహాదేవో బలదేవశ్చ భార్యావః
దత్తాత్రేయ స్తుధాన్యేచ త్వాం ప్రాశ్యంతి మహాజనాః
యాగే సమర్పిత స్త్వం పొ సర్వాం సిద్ధిం ప్రదాస్యసి
జిత్తం వరప్రదానేన తోషయిత్వా సురామ్యదిమ్

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆ సురను స్వర్గంలో ఉన్నవారు, బలరాముడు మొదలైన మహాపాసకులు, దత్తాత్రేయుడు మొదలైన వారందరూ నేవిస్తారు. వారు నేవించిన సురస్థాయి వేరు. ఈ సురలు వేరు. వారాహీదేవి ఆ సురాసింధు దేవతకు ఒక యోగ్యమైన స్థానాన్ని ఇచ్చింది.

ఇక ఉపేక్షించి లాభం లేదు రాక్షసుల్ని గట్టి దెబ్బ కొట్టులని దండిని, మంత్రిణి త్వరగా వారిని వధించాలని సిద్ధపడ్డారు.

మంత్రిణీం త్వరయామాస పునర్యుద్ధాయ దండినీ

పునః ప్రవవృతే యుద్ధం శక్తీనాం ధానవై స్పష్టా

వారు మళ్ళీ యుద్ధ రంగంలోకి దిగారు. ఇక అక్కడున్న అనేక రకాలైన నేనలన్ని అప్పటి వరకు ఎవరెవరితో యుద్ధం చేస్తున్నారో వారందరినీ వధించారు.

అంకుశేనాఉ తిత్క్షేన తురగారోహిణీ రఙ్జే

ఉలూకజిత మున్మధ్య పరలోకాతిథిం వ్యధాతే

ఉలూకజితుతో అశ్వరూధాదేవి యుద్ధం చేస్తూ, వాణ్ణి అంకుశంతో పొడిచి పరలోకానికి అతిథిగా పంపింది.

సమ్మత్యోప్రభృతయ శ్వకీదండాధినాయకాః

పురుషేణ ముఖా నన్యా స్నపయుథే వ్యదారయన్

మిగిలిన దేవతలు కూడా అసురసేనల్ని సంహరిస్తుండగా ఇక సాయంత్రం కాబోతున్నది. యుద్ధం పరిసమాప్తి కావాలి. ఈ లోపల విశుక్రుని మీదకి శ్యామలా దేవి బయలుదేరింది.

విశుక్రం యోధయామాస శ్యామలా కోపశాలినీ

అప్రుపత్యుప్త మోక్షేణ భీషణేన దివోకసాం

విశుక్రుడు సామాన్యుడు కాడు. భయంకరమైన అప్రాలు, శస్త్రాలు వేస్తున్నాడు. శస్త్రాలు అంటే మామూలుగా భౌతికంగా కనిపించే ఆయుధాలు, అప్రాలు అంటే అమోఘమైన మంత్ర శక్తిల్ని నిబిడ్చం చేసి పంపించేవి. శస్త్రాల కంటే భయంకరమైనవి అప్రాలు. విశుక్రుడు ఎన్ని అప్ర శస్త్రాలు వేస్తున్నాడో, వాటన్నిటికీ బదులుగా శ్యామలాదేవి సమాధానం చెప్పింది. ఆవిడ చేస్తున్న అమోఘమైన యుద్ధాన్ని చూసి దేవతలు కూడా ఆశ్చర్యచకితులై అమ్మపై కుసుమ వృష్టి కురిపిస్తున్నారు.

అయుధాని సుతీక్ష్ణాని విశుక్రస్య మహాజసః

క్రమశః ఖండయంతీ సా కేతనం రథసారథిం

ధనుర్భూణం ధనుర్భండం ఖండయంతీ శిలీముఖైః

శ్రీ లతితోషాభ్యాసమ్

విశుక్రుడు వేస్తున్న ప్రతి ఆయుధాన్ని శ్యామలదేవి తన బాణాలతో ఖండన చేస్తూ క్రమంగా వాడి రథం మీద జెండాను, రథసారథిని కూడా కొట్టింది. వాడి ధనుస్సు యొక్క వింటినారిని, ధనుస్సును కూడా ఖండించింది.

వాడింక విరథుడై పోయాడు. రథం ముక్కలై పోయింది, సారథి పోయాడు. ఇటువైపు చేతిలో ఉన్న ధనుస్సు, నారి కూడా తెగిపడ్డాయి.

అప్రేణ బ్రహ్మశిరసా జ్యోతిష్మవకరోచిషా

విశుక్రం మర్యాదామాస సోత్ర పతతే చిభున్న విగ్రహః

అప్పుడు శ్యామలాదేవి బ్రహ్మప్రాణి ప్రయోగించింది. బ్రహ్మశిరోనామకాప్రం అంటే బ్రహ్మప్రం. అది అగ్ని జ్యోతిలు వెదజల్లుతున్న దివ్యమైన అప్రం. వెంటనే ఆ అప్రం వెళ్లి వాడిని తాకిన వెంటనే విశుక్రుడు నేలపై పడి మరణించాడు. భయంకరమైన రాక్షసశక్తి నశించింది. ఇది శక్తి సేనలకి ఒక గొప్ప విజయం.

ఇక విషంగుని వైపు కదిలింది దండనాథా దేవి.

విషంగంచ మహాదైత్యం దండనాథా మదోధత్తా

యోధయామాస చందేన ముసలేన వినిఫ్యుత్తి

స చాపి దుష్టో దనుజః కాలదండ నిభాం గదాం

ఉద్యమ్య బాహునా యుద్ధం చక్రాత శేషభీషణం

ఆవిడ రోకలి, నాగలి పట్టుకుని యుద్ధం చేస్తోంది. విషంగుడు కాలదండంతో సమానమైన గదను తీసుకుని అమ్మ మీదకు వచ్చాడు. వెంటనే ఆ తల్లి కూడా తన చేతిలో ఉన్న రోకలితో ఆ గదను ఎగర గొట్టింది. క్రమంగా వారు ఉఫయులూ రకరకాలైన అయుధాలతో ఒకరినొకరు కొట్టుకుంటున్నారు.

కుర్వాణో వివిధాంశ్చారీ సూర్యంతౌ పూర్ణచేష్ట్వైః

అన్యోన్యోదండహననా న్యోహయంతౌ ముహుర్ముహః

వీరి పరస్పర ఆయుధ ఘుట్టనాల వల్ల జ్యోతిస్తున్న మెరుపులతో ఆకాశం మెరిసిపోతోంది.

అన్యోన్యో ప్రహృతౌ రంధ్ర మీక్షమాణో మదోధత్తా

మహాముసల దండాగ్ర ఘుట్టన క్షోభితామ్యరో

దండనాథదేవి యొక్క ముసలాన్ని హలాన్ని పిండి చేద్దామని ప్రయత్నిస్తున్నాడు ఆ రాక్షసుడు, తాని వాడి వల్ల కావడం లేదు. వీటి యొక్క ఘుట్టన వల్ల అగ్ని జ్యోతిలు రేగుతుంటే ఈ రాక్షసుడి కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలుపుతున్నాయి.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

అయుధేతాం దురాధరౌ దండినీ దైత్యేఖరౌ

అధార్త రాత్ర సమయ పర్వంతం కృతసంగరా

ఇలా అర్థరాత్రి వరకు యుద్ధం సాగింది. ఎప్పటికీ అంతం కావడం లేదు. చూసి దండినీ దేవి

సంక్రమణంతు మారేభే విషంగం దండనాయికా

సా తమ్మార్థి నిమగ్నేన హలేనార్త కృష్ణ వైరిణం

నాగలిని తీసుకుని వాడి మెద మీద పదేలా విసిరి లాగింది.

కతోరం తాడనం చక్రే ముసాలేనార్త పోత్రిణే

నాగలితో దగ్గరికి లాగి రోకలితో నెత్తి మీద మొత్తింది. వాడి తల చితికి నేల మీద పడి మరణించాడు. విషంగుడిని ఇలా సంహరించింది వారాహీ దేవి.

చూర్ణతేన శతాంగేన సమం భూతల మాత్రయ్తే

ఇతి కృత్యా మహత్వర్ణ మంత్రిణే దండనాయకే

విశుక్తుని, విషంగుని సంహరించిన శ్యామలా, వారాహీల పై దేవతలు అద్యతమైన కుసుమ వృష్టిని కురిపించారు. శక్తిసేనలు ఆనంద తాండవం చేసాయి. తన యొక్క బుద్ధి శక్తి అయిన శ్యామలా, అహంకార శక్తి అయిన వారాహీ చేసిన ఈ రాక్షస వధలకి సంతోషించి లలితాదేవి. ఈ కథ ఏకాగ్రంగా వింబే లలితా సహస్రంలో ఇంతకాలం చదువుతున్న.

మంత్రిణ్యంబా విరచిత విషంగ వధతోషితా

విశుక్త ప్రాణ హరణ వారాహీ వీర్య నందితా

ఈ రెండింబిలో రెండు పొరపాట్లు ఉన్నాయి. ... అని తెలుస్తుంది. కథ ప్రకారం మంత్రిణ్యంబా అనగా శ్యామలా దేవి విశుక్తుని సంహరించింది. కానీ ‘మంత్రిణ్యంబా విరచిత విషంగ వధతోషితా’ అని చదువుతున్నారు.

దీనిని ‘మంత్రిణ్యంబా విరచిత విశుక్త వధతోషితా’ అని చదువుకోవాలి.

రెండవది ‘విశుక్త ప్రాణ హరణ వారాహీ వీర్యనందితా’ అని చదువుతున్నారు కానీ అది ‘విషంగ ప్రాణహరణ వారాహీ వీర్య నందితా’ అన్నది సరైన నామం.

విషంగుని సంహరించింది వారాహీ. ఇంతకాలం చదువుతున్న దాన్ని మార్చేసుకోవాలా అని అనుకోవద్దు.

భాస్కరరాయుల వారు రచించిన లలితాసహస్రనామ భాష్యం అద్యతమైనది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఆయనకు దొరికిన పాతాలలోనో ఎక్కడో ఈ ముద్రణా లోపం జరిగి ఉండవచ్చు. ఆ లోపాన్ని అనుసరించి ఇప్పటివరకు వ్యాఖ్యలన్నీ వస్తునే ఉన్నాయి. కానీ సౌభాగ్య భాస్వర భాష్యానికి పూర్వ భాష్యాలు నారాయణ భట్టు మొదలైన వారు రచించినవి చూస్తే కొన్ని మార్పులు ఉన్నాయి.

అన్ని మార్పులను మనం స్నేకరించకపోయినా అందులో ఉన్నది మాత్రం-

“మంత్రిణ్యంబా విరచిత విశుక్ర వథ తోషితా”, “విషంగ ప్రాజహరణ వారాహీ వీర్య నందితా” అని దిద్దుకోవాలి.

నారాయణభట్టు చెప్పిన పాఠంలో ఇలాగే ఉంది. దీనికి ప్రమాణం ఈ లలితోపాభ్యానమే. లలితా సహస్ర నామస్తోత్రంలో మొదటి భాగమంతా అమృవారి లీలా వైభవం. దానికి అధారం లలితోపాభ్యానం. లలితోపాభ్యానమంతా వశిన్యాది వాగ్దేవతలు చిన్న నామాలలో పెట్టారు. ఇక పై ఆ నామాలను చదివినప్పుడు ఆ కథంతా గుర్తురావడానికి ఈ ఉపాభ్యానం పనికొన్నంది. పూర్వపాఠాలలో కూడా ఈ నామాలు ఇలాగే ఉన్నాయి.

ఈ యుద్ధంలో అమృవారి రథం ఉంది. ఆ రథంలో చిందు చక్రం నుంచి లెక్క వేస్తే మూడవ ఆవరణ ఉంది. ఆ మూడవ ఆవరణలో వశిన్యాది వాగ్దేవతలు ఉన్నారు. వాళ్ళ మొత్తం యుద్ధానికి సాక్ష్యాలు. వశిన్యాది వాగ్దేవతలు అలా చూసారు కనుకనే అమృవారు తన నామాలు చెప్పమనగానే లలితా సహస్రనామంలో ఆ కథంతా పెట్టారు.

ఈ మొత్తం ఉపాభ్యానాన్ని ఆ నామాల్లో నికిప్పం చేసి మనకందించారు. కథని చెప్పు ప్రతినామానికి అమృవారితో సంబంధం చక్కగా చెప్పారు.

మంత్రిణ్యంబా విరచిత విశుక్ర వథతోషితా- మంత్రిణీ దేవి విశుక్రుని చంపినందుకు సంతోషించిన లలితాంబిక అన్నారు.

ప్రతి నామానికి లలితాంబిక అనే అర్థం. కానీ చేప్పే తీరు అలా ఉంది. కథని చెప్పి నామాన్ని చెప్పడం అనేది లలితాసహస్రనామస్తోత్ర ప్రత్యేకత. ఇలాంటి స్తోత్రం మరొకటి కనబదు. దానికదే సాటి.

ఒక వైపు కథ, ఒక వైపు మహిమ, ఒక వైపు మంత్రం ఇవన్నీ కూర్చుబడిన స్తోత్రం లలితాసహస్రనామస్తోత్రం. దీన్ని మామాలు మానవులు రాయలేరు కనుకనే వశిన్యాది వాగ్దేవతలు రచించారు.

ముఖ్యమైన విషంగ వథ, విశుక్ర వథ ఎప్పుడు జరిగిందో దేవతలందరూ మహదానంద భరితులయ్యారు. ఇదంతా చెప్పి హయగ్రీవుడు మౌనంగా ఉన్నాడు. వింటున్న అగస్త్యుడు

శ్రీ లలితోపాఖ్యానమ్

ఏలా వింటున్నదో పరిక్షించాలని.

ఇక మిగిలిన వాడు భండాసురుడొక్కడే. ఇక వాడితో యుద్ధం. ఇక లలితాంబికకు, భండాసురునికి యుద్ధం. ఇంతవరకు ఈవిడ యుద్ధరంగంలోకి రాలేదు. ఇక రాబోతోంది. అప్పుడు అగ్నుయైడు,

“అశ్వానన! మహాప్రాజ్ఞ! వర్ణితం మంత్రిణీ బలం

విషంగస్య వథో యుధే వర్ణితో దండనాథయా

నువ్వు చెప్పిన రెండు వృత్తాంతాలు వింటుంబే మహాదానందం కలిగింది. అప్పుడు అసలు తల్లి అయిన లలితామహా త్రిపురసుందరీ పరా భట్టారిక ఏం చేసింది?

శ్రీ దేవ్యాః శ్రోతుమిచ్ఛామి రణచక్రే పరాక్రమం

ఆ లలితా దేవి పరాక్రమాన్ని నేను వినాలనుకుంటున్నాను. కనుక దయచేసి అనుగ్రహించి నాకు చెప్పువయ్యా!” అని అడిగారు.

హయగ్రీవ ఉవాచः

ఇదం శృంగా మహా ప్రాజ్ఞ సర్వ పాప నికృంతనం

లలితాచరితం పుణ్య మణిమాదిగుణప్రదం

అని దీనికి ప్రత్యేకమైన ఘలశ్శతి ముందే చెప్పున్నారు.

లలితోపాఖ్యానానికంతచీకీ ఘల శ్శతి ఉన్నప్పటికీ, ఈ ఘుట్టం యొక్క

ప్రత్యేక ఘలశ్శతి- ఇది సర్వ పాపములను సమూలంగా నాశనం చేస్తుంది.

ఇది దివ్యమైన లలితా చరిత్ర. దీనిని -

విషువాయనకాలేషు పుణ్యేషు సమయేషు చ

సిద్ధిదం సర్వ పాపఫున్ పీర్చితం పంచ పర్వము

సంవత్సరానికి రెండుసార్లు వచ్చే విషువులోను, పుణ్య కాలాలలోను, సంక్రమణం మొదలైన వాటిలోను లలితోపాఖ్యానాన్ని పారాయణ చేసినా, పరించినా, శ్రవణం చేసినా ఎంతో ఘలప్రదం.

అయిదు పర్వ దినములలో అమృవారి ఆరాధన గానీ, స్తోత్రపారాయణ గానీ, జపంగాని విశేషంగా చేస్తే విశేషమైన ఘలం ఉంటుంది.

అయిదుపర్వాలు అంటే- అష్టమి, నవమి, చతుర్దశి, పూర్ణిమ, అమావాస్య.

శ్రీ లలితాదేవి-భండాసురుల యుద్ధం

తమ్ముళ్ళిద్దరూ ఎప్పుడైతే చనిపోయారో, అప్పుడు భండాసురునికి మహా దుఃఖం కలిగింది. వెంటనే కుటిలాక్షుని పిలిచాడు.

“మొత్తం మన సేనలలో ఎవరెవరు మిగిలారో వారందరినీ తీసుకుని వెళ్డాం పద” అని చెప్పి ఇక ఎప్పరినీ మిగల్చుకుండా అందరితోను బయలుదేరాడు.

భ్రాత్ర పుత్ర మహాశోకవప్పీం నిర్వాపయా మ్యాహం
గచ్చ రే కుటిలాక్ష! త్వం సజ్జీకురు పతాకినీం
ఇత్యుచ్ఛ కలిసం వర్ణ వజ్రపాతసమం మహాత్

“కొడుకులు పోయిన దుఃఖం, తమ్ముళ్ళు పోయిన దుఃఖం ఈ మొత్తం నేనిప్పుడు తీర్చుకోవాలి. అది ఆ శక్తి సేనల రక్తంతోనే తీర్చుకోవాలి. సేననంతటినీ సిద్ధం చెయ్య”. అని వజ్రం పంటి పలుకులు పలికి మొత్తంగా నాలుగు ద్వారాల దగ్గర కాపలా కాస్తున్న తాళజంఘుడు, తాళగ్రీపుడు, తాళభుజుడు మొదలైన వారందరినీ కూడా వాళ్ళ దగ్గరున్న సేనలతో సహా కదిలించాడు.

చతుర్భుర్భుత శస్త్రామైర్థతవర్ణభి రుద్ధత్తే:
ద్వి సహాప్ర అక్షోహిణీం పంచాశీతి శృతాధికః

ఇలా వాళ్ళను, వాళ్ళ సేనలను, ప్రత్యేకించి మరో మాప్తి అయిదు మంది సేనలను, కుటిలాక్షుని సేనాపతిగా పెట్టి వాళ్ళని కదిలించాడు. మరొక వైపు భయంకరమైన సేనలు వీడి దగ్గర ఉన్నాయి. వీళ్ళు కాక మొత్తంగా ఉన్న సేనలన్నిటినీ సమకూర్చుమన్నాడు. వారంతా కలిపి రెండువేలనూటవెనబైతిఅయిదు అక్షోహిణుల సైన్యం ఉన్నారు. వీరందరినీ సజ్జీకృతం చేసాడు.

శూన్యకే నగరే తత్ స్త్రీ మాత్ర మహశేషితమ్
ఆభీల నామ దైత్యైంద్రో రథవర్యం మహారథః

శూన్యక నగరంలో ఆడవాళ్ళు మినహాయించి అందరూ బయలుదేరారు. ఈ భండుడి రథం పేరు ఆభీలము. ఆభీలమంటే భయంకరం అని అర్థం. వాడు ప్రపంచాన్ని భయ పెట్టివాడు. పది మందినీ భయపెట్టి వాడు లేదా పది మంది దగ్గర భయపడేవాడు ఇదే అసురి ప్రవృత్తి.

పీడి దగ్గర ఉన్న రథం పరిపూర్ణమైన భయంకరమైన లక్షణం కలిగిన రథం. డానికి వెయ్యి సింహోలు సారథులుగా ఉన్నాయి.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

సహస్రయుగ్య సింహాధ్య మారురోహ రజోద్ధతః.
యూతనానామవా ఘడ శ్వంద్రహోస సమాకృతిః

ఈతని దగ్గర తపస్సు చేసి సాధించుకున్న ఒక ప్రత్యేకమైన ఖద్గం ఉంది. ఈ ఖద్గం పేరు యూతన. అది ఒక అర్థ చంద్రాకారంలా ఉంది. ప్రకాశమానంగా ఉన్న ఆ ఖద్గాన్ని అటూ ఇటూ తిప్పుతూ వస్తున్నాడు. ఈ భయంకరమైన రాక్షస సేనలన్నీ రకరకాల దుండుభీ నాదాలు, జయభేరులు మ్రోగిస్తూ వస్తూ ఉండగా మొత్తం సముద్రాలన్ని అల్లకల్లోలం అవుతున్నాయి. అలా రాక్షససేనలతో కదులుతున్న వీళ్ళ ముందు ఉల్లులు పడుతున్నాయి. ఉల్లులు పడడం అపశకునానికి సూచకంగా చెప్పారు. ఇలా వీరందరూ బయలుదేరి వస్తూ ఉండగా, ఇటు అమ్మవారి రథం ఇప్పుడు కదిలింది.

ఇక కదులుతున్నది శ్రీచక్ర రథం.

నిశ్చిత్య లవితాదేవి స్వయం యోద్ధం ప్రచక్రమే
భండవైత్యేన దుష్టేన స్వయముద్యోగ మాస్థితా

లలితా మహాత్రిపురసుందరి పరాభట్టారిక భండుడితో తానే స్వయంగా యుద్ధం చేయడానికి వెదుతోంది. అమ్మవారి రథానికి ఉన్న చక్రాలు చెప్పున్నారు.

చతుర్వేదమహాచక్రః పురుషార్థమహాపాయః
అనందధ్వజసంయుక్తః నవభిః పర్వతీర్యుతః

అమ్మవారి రథానికి నాలుగు వేదాలే చక్రాలు. ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షాలే ఆ రథానికి గుర్రాలు. ప్రధానంగా ఒక జెండా అమ్మవారి రథం పై చక్కగా రెపరెప లాడుతోంది. దాని పేరు అనందధ్వజం.

అమ్మవారంబేనే అనంద స్వరూపం. తొమ్మిది ఆవరణలతో కూడుకుని ఉంది, ఆ ఆవరణ దేవతలందరూ కూడా అనేక కోటి యోగినీ గణాల సేనలతో ప్రకాశిస్తున్నాయి.

దశయోజన మున్మయు శ్వతర్యోజన విస్తృతః
మహారాళీ చక్రరాజ రథేంద్రః ప్రచల సృభో

పది యోజనాల ఎత్తులో నాలుగు యోజనాల విస్తూరమై అలా కదలదం ప్రారంభించింది తల్లి యొక్క రథం.

తస్మైప్రచలితే జూప్తం శ్యామయూ దండనాథయా
గీయచక్రం చచలాఽగ్రే కిరిచక్రస్య పృష్ఠతః

శ్రీ లతితోచాబ్ధానమ్

అమృవారి రథం కదలగానే, ముందు గేయ చక్రం తరువాత కిరి చక్రం కూడా అమృను అనుసరిస్తూ బయలుదేరి వెళ్లాయి.

అన్యాసా మపి శక్తినాం వాహనాని పరార్థశః మిగిలిన శక్తులు కూడా వారి వాహనాలతో, ఆయుధాలతో బయలుదేరి వస్తున్నారు. వీరంతా హిన్సా ప్రాకారం దాటి బయటకు రావాలి. ఆ ప్రాకారంలో వీరు వేసుకున్న యోజన మాత్రం ద్వారం వీరందరూ బయటకి రావడానికి చాలలేదు.

అప్పుడు అమృవారు ఒక్కసారిగా జ్యోలామాలినికా దేవిని చూసారు.

‘జ్యోలామాలినికాక్షిప్తప్రాకారమధ్యగా’ - ఆ ప్రాకారానికంతటికీ ఆవిడ అధిపతి కనుక ఆవిడ అమృవారి ఉద్దేశ్యాన్ని తెలుసుకుని ఆ ద్వారాన్ని వెంటనే విస్తారం చేసింది. అది ఆవిడ చేతిలో ఉన్న పని. అలా విస్తారం చేయగానే వారంతా హాయిగా బయటకు వచ్చారు. అలా అమృవారు కదులుతున్నందుకు దేవతలు వారి లోకాల నుండి దుండుభులు ప్రోగిస్తూ కునుమ వృష్టి కురిపించారు.

మహా ముక్తాతపత్రంతు దివి దీప్త మధ్యశ్యత

అభవ స్వవితా సైన్య ఉత్సాహాస్తు ద్వ్యాపాం బలే

అమృవారికి పైన ఎలాగూ గొడుగు ఉన్నప్పటికీ దేవతలు పై నుండి ఛత్రం సమర్పయామి, చామరం వీజయామి అన్నట్లుగా బహు విధ ఉపచారాలు సమర్పించు కుంటు న్నారు. అమృ సేనలలో కునుమ వృష్టి ఇత్యాదులైన శుభ సూచకాలు కనిపిస్తున్నాయి. రాక్షససేనలలో దుర్నిమిత్తాలు, అపశకునాలు గోచరిస్తున్నాయి. శక్తి సేనలకి అసుర సేనలకి నాలుగు రోజులు భయంకరమైన యుద్ధం జరిగింది. అప్పుడు భండుడి ఎదురుగా తల్లి పరాభట్టారిక తన ఇట్లు కోదండాన్ని సంధించి నిలబడి గోచరిస్తున్నది.

ప్రహరద్వయపర్యంతం సేనయో రుభయో రపి

తత్ శ్రీలలితాయాశ్చ భండస్యా ష్యభవ ద్రణః

అప్రపత్యుష్టసంక్షోభ తుములీక్యత దిక్కటః

వాడు వేస్తున్న బాణాలు అప్రొలు, వాటికి అమృవారు వేస్తున్న సమాధానాలతో దిక్కులన్ని అప్ర ప్రత్యుష్టాలతో నిండిపోయాయి.

పైగా అమృవారు ఆ బాణాలు వేస్తున్న తీరు సాగసుగా ఉంది.

హస్త లాఘవ వేగేన న ప్రాజ్ఞాయత కించన

సంధానే త్వేకదా తస్యా దశధా చాపనిర్నమే

శ్రీ లలితాపాంచాభ్యానమ్

అవిడ ఆ చేతిని చాలా ఒడుపుగా ప్రయోగిస్తున్నారు. చిత్రంగా అమృత ధనుస్సు మీద పెట్టేటప్పుడు ఒక్క బాణమే కనిపిస్తోంది కానీ ధనుస్సు నుంచి బయలుదేరగానే పది బాణాలు అవుతున్నాయి. అవి ఆకాశంలోకి చేరగానే నూరు అవుతోంది. దైత్య సేనల దగ్గరికి చేరగానే వెయ్యిబాణాలవుతున్నాయి. దైత్యసేనల దేహాలకి తగిలేసరికల్లా కోటి సంఖ్య అవుతున్నాయి. ఒక్క బాణాన్ని అమృతారు అంత చేస్తోంది.

ఈలా రకరకాలుగా వెళ్లూ దానవులందర్నీ బాణ వర్షాలతో ముంచి నశింపజేస్తూ ఉండగా, భండాసురుడు ఉత్కోషం తట్టుకోలేక అమృతారీ పైన ప్రత్యేకమైన అస్త్రాలు వేస్తున్నాడు. ఇవి చాలా ముఖ్యమైన అస్త్రాలు.

‘భండాసురేంద్రనిర్వుక్త శస్త్రప్రత్యప్రతివర్షిణి’ అనే లలితాసహస్రనామంలో చెప్పబడిన అనేక శస్త్ర ప్రత్యస్తోలు ఇక్కడ వివరింపబడతాయి.

వాడు ఒక అస్త్రం వేస్తే, అమృతారు ఒక ప్రత్యుప్సం వేస్తున్నారు. దాని వల్ల వాడి అస్త్రం మరణిస్తోంది. మనల్ని లోకంలో రకరకాలుగా బాధించేవి ఏవి ఉన్నాయో అవే ఈ అస్త్రాలు. వాటిని పోగొట్టుడానికి సర్వమంత్ర స్వరూపిణి అయిన అమృతారీ నుంచి వచ్చే వివిధ మంత్రాలే ఈ ప్రత్యుప్స ములు. పిల్లలకు ఎన్ని కష్టాలో అమృతారీకి తెలుసు. అవిడ వాళ్ళ ఆయన్ని కోరి రకరకాల తంత్ర శాస్త్రాల్ని తయారు చేయించింది. ఎప్పుడూ ఈ భౌతిక ప్రయోజనాలేనా? మోక్షాన్ని, భౌతికఫలాన్ని రెండింటినీ ఇచ్చే ఒక శాస్త్రం చెయ్యకూడదా అని శివుని బాగా పోరితే, “సరేన”ని శివుడు ఒక తంత్రం తయారు చేసాడు.

ఆ తంత్రమే శ్రీవిద్య తంత్రం.

అలా ఆ తల్లి చేసిన నిర్వంధానికి శివుడు మనకిచ్చిన మహాప్రసాదం శ్రీవిద్య. స్వతంత్రం తే తంత్రం క్లీతితల మహాతీతరదిదం’ అన్నారు సౌందర్యలహరిలో శంకరాచార్యుల వారు. కనుక శ్రీవిద్యలో అన్నిటికి మందులు ఉన్నాయి.

అది బ్రహ్మవిద్య మాత్రమే కాకుండా లోకానికి పనికి వచ్చే విద్య. అమృతారీ దగ్గరికి వెళ్ళి ఆరోగ్యాన్ని ఇమ్మంటే ఈ భౌతికదేహం మిథ్య మోక్షం ఒక్కటే కోరుకో అని చెప్పదు. నాయనా! ఆరోగ్యం కావాలా అని చక్కని ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తూనే, మోక్షానికి తావలసిన జ్ఞానం కూడా ఇప్పగలదు. అదీ శ్రీవిద్యకున్న ప్రత్యేకత. అదీ ఆ తల్లి దయ.

భుక్తి ముక్తి కరీ విద్య. అవిద్య వల్లనే అన్ని బాధలూ వస్తాయి. అది ఇప్పటి పాపం

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

కావచ్చు, గత జన్మల పొపం కావచ్చు. ఆ అవిద్యారూపమైన భండాసురుడి వల్లే, యాతన అనే భయంకరమైన రథం పై నుండి ఖథ్ ప్రహోరాలు తగ్గులుతుంటాయి. అవి ఇన్ని రకాలుగా మస్తు ఉంటే అమ్మ వాటన్నిటికి సమాధానం చెప్పోంది.

ఇష్టుడు ఇక్కడ అసురుని నుండి రాబోయేవన్నీ మనలో ఉన్న దివ్య శక్తులను దెబ్బ తీసేవే. వాటి నుంచి కాపాడడానికి లలితా దేవి ముందుకు వచ్చింది. కనుక ఇక్కడ వాడు వేసే అప్రాన్ని గుర్తు పెట్టుకొని, అమ్మ వేసే ప్రత్యాప్రాన్ని కూడా తలచుకుంటూ ఉండాలి. అలా చేస్తే ఆ మంత్ర దేవత అనుగ్రహం వెంటనే పొందగలరు. అందుకు కావలసినది త్రథ.

అంధతామిప్రకం నామ మహాప్రాం ప్రముఖాచ సః

మహాతరణి బాణేన తస్మానోద మహేశ్వరి

వాడు అంధ తామిప్రకం అనే బాణాన్ని వేసాడు. ఇది చీకటి బాణం. చీకటి అంటే వేదాంతపరంగా అజ్ఞానం. మొత్తం చీకటింటే మనం ముందుకు వెళ్లలేం. వెంటనే అమ్మవారు ‘మహాతరణి’ అనే బాణం వేసారు.

తరణి అనగా సూర్య భగవానుడు. మహా తరణి అంటే సూర్యమంత్రం ఇక్కడ చెప్పబడు తున్నది. శ్రీవిద్యలోనే సూర్య మంత్రం ఒక భాగం. ఆదిత్య ఉపాసన అని ఇక్కడ చెప్పున్నారు. శంకరులవారు శ్రీవిద్యనే ఎందుకు ఉధరించారంటే, ఒక్క శ్రీవిద్యలోనే సర్వదేవతలను అరాధించడం ఉంది. ఇతర ఆరాధనలలో కొన్ని అవైదిక ధోరణలు ఉన్నాయి. కొన్ని శైవాలలో విష్ణువును స్వరించరు, కొన్ని వైష్ణవాలలో శివుని స్వరించరు. కాని శ్రీవిద్యలో శివునికి, విష్ణువుకి అందరికి మంత్రాలు ఉన్నాయి.

దేవత అంటే మంత్రాధిదేవత కనుక అమ్మ సర్వమంత్రాత్మిక, సర్వయంత్రాత్మిక, సర్వదేవాత్మిక లలితామహాత్మిప్రసుందరి.

ఆ తల్లి ఎష్టుడు ఏ అవసరం ఉంటే ఆ మంత్రాన్ని, ఆ దేవతను తన నుంచి ప్రయోగి స్తున్నారు. స్ఫుర్తిలో మహాంధకారం ఉంటే అమ్మ సూర్యుడు అనే వాడిని పెట్టడం వల్లే మన బ్రతుకు ఇలా సాగుతోంది. కనుక ఆ తరణిని అమ్మవారే ఇచ్చారు. ఆ సూర్య రూప శక్తిని మనం వేదాంతపరంగా జ్ఞానమన్నా, లౌకికపరంగా వెలుగన్నా ఇది అమ్మవారు మన కోసం ఇచ్చిన వెలుగు. ఆదిత్య మహామంత్రం ఇక్కడ చెప్పబడింది.

పాషందాప్రాం మహావీరో భండః ప్రముఖచే రణే

గాయత్ర్యప్రాం తస్య సత్య సస్యార జగదమ్మికా

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

పాషండాస్త్రం వేసాడు. కలియుగంలో పాషండులు ఎక్కువ అవుతారు. ఎవరైతే వేదాధర్మానికి విరుద్ధంగా పర్మాత్రమాలు ఆవసరం లేదంటారో, ఎవరు శాస్త్రం చెప్పిన విధులను అతిక్రమిస్తున్నారో, ఎవరు సదాచారాన్ని అతిక్రమిస్తారో వాళ్ళని పాషండులు అంటారు. కలియుగంలో వీరి సంఘ్యే ఎక్కువ. ఇలాంటి పాషండత్వాన్ని అతడు అస్త్రంగా వేసాడు. దీనికి సమాధానం వైదికధర్మరూపం. వేదానికంతటికి కలిపి ఒక దేవతాకృతి ఉంది. ఆ తల్లే గాయత్రీ దేవి. భండాసురుడు వేసిన పాషండాస్త్రానికి సమాధానంగా అమ్మ గాయత్రీ అస్త్రం వేసింది. శ్రీవిద్యలోనే గాయత్రీ మంత్రం చెప్పబడింది. గాయత్రీ మహామంత్రాన్ని ఈ తల్లి ప్రయోగించింది. గాయత్రీ చేస్తే పాషండత్వం పోతుంది. అందరూ జపించదగ్గ గాయత్రీ వ్యాసదేవుడు పురాణంలో చక్కగా చెప్పారు.

సర్వ షైతన్య రూపాం తాం,

అద్యాం విద్యాం చ ధీమహి,

బుద్ధిం యా నః ప్రచోదయాత్.

ఇది సర్వులూ జపించదగ్గ గాయత్రీ. ఇది చేస్తే మనలో పుట్టే పాషండత్వం పోతుంది.

అంధాస్త్రమస్యజ ధృండ శ్వకీదృష్టివినాశనం

చక్షుష్మతిమహాప్రేణ శమయామాస తత్త్వసూః

తరువాత వాడు అంధాస్త్రం అనే దాన్ని వేసాడు. అంధతామిస్త్రం వేరు. అంధాస్త్రం వేరు. బయట చీకటి ఉంటే కళ్ళున్నా చూడలేరు అది అంధతామిస్త్రం. బయట వెలుగున్నా చూడలేకపోవడం అంధాస్త్రం అనగా గుద్దితనం అని అర్థం. చీకటి వేరు. గుద్దితనం వేరు. అలా కళ్ళ సరిగా పని చెయ్యకపోవడం అనే దుష్ట శక్తిని ప్రయోగించాడు. కంటికి ఏవైనా సమస్యలు వస్తే ఏం చెయ్యాలో పరిష్కారం అమ్మ చూపిస్తోంది.

ఆ అంధాస్త్రానికి అమ్మ వేసిన ప్రత్యస్త్రం చక్షుష్మతి. చక్షుష్మతి ఒక దేవత. చక్షుష్మతి దేవికి సంబంధించిన విషయం మనకి వైదిక సారమంత్రాలలో గోచరిస్తుంది. దానిని తీసుకుని సర్వజనుల సౌలభ్యం కోసం లలితాపరమేశ్వరి కృపవల్ల శ్రీవిద్యలో చక్షుష్మతికి సంబంధించిన ఒక శీలకం ఉంది.

ఆ శీలకాన్ని నిత్యం జపించేవారికి కంటికి సంబంధించిన దోషాలు ఏమైనా ఉంటే పోతాయి.

ఈ తల్లి సూర్యమండల మధ్యంలో అధివసించి ఉంటుంది. ప్రతి వాడి కంటి గ్రుడ్చు

శ్రీ లలతోచాబ్ధానమ్

లోపల ఈ దేవత ఉంటుంది. ఈ తల్లి అనుగ్రహం పొందితే, కన్న గ్రుడ్డు చక్కగా వని చేస్తుంది. ఈవిడ ఎలా ఉంటుందో, ఎలా ధ్యానించాలో శాస్త్రం చెప్పోంది.

చక్కస్తేజోమయం పుష్పం కందుకం బిఫ్రతీం కర్రః

రౌష్య సింహసనారూఢాం దేవీం చక్కప్పతీం భజే

వెండి సింహసనం మీద కూర్చుని ఒక బంతిని, తేజోమయమైన ఒక కుసుమాన్ని పట్టుకుని ఉంటుంది. దేవతాశక్తిని మనవాళ్ళు ఏ విధంగా భావన చేసి సాక్షాత్కరింప చేసుకున్నారో పరిశీలించాలి. వెండి సింహసనం కళ్ళలో ఉండే తెలుపు. అదే విధంగా తేజోమయ పుష్పం పట్టుకొంది. పుష్పము అంటే వికసించుట అని అర్థం. కంటికి ఈ వికసనం అనే పుష్ప లక్షణం ఉండాలి. కళ్ళ వికసిస్తేనే కదా దృష్టి. అమ్మ పుష్పాన్ని పట్టుకుంది అంటే కంటికి ఉండవలసిన వికసనాత్మకమైన లక్షణం అమ్మ ఆధీసంలో ఉండన్నమాట. అమ్మ అయిధాలలో ఉన్న మర్మాలు మనకి అర్థం కావడం కోసం ఈ విశ్లేషణ చెయ్యడం జరుగుతోంది.

కందుకం అనగా బంతి. గుండ్రని వస్తువు. అది కన్నగ్రుడ్డును చెప్పోంది. ఇవి ధరించి చక్కప్పతీ దేవి ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. ఆ తల్లికి నమస్కారం. ఈ చక్కప్పతీ మహాప్రాన్ని వేసిన వెంటనే వాడి అంధాస్త్రం నశించింది.

శక్తినాశాభిధం భండో ముఖోచాస్త్రం మహారజే

విశ్వావసో రఘాశాప్రేణ తస్య దర్శ మపాకరోత్

శక్తినాశము అనే ఒక అప్రాన్ని వేసాడు భండాసురుడు. దానికి సమాధానంగా అమ్మవారు వైదికమైన “విశ్వావసు” అనే మంత్రాప్రాన్ని ప్రయోగించింది.

అంతకాస్త్రం ససర్జోచ్ఛై స్పంతుధ్వో భండదానవః

మహోమృత్యుంజయాప్రేణ నాశయమాస తఢ్యలం

తరువాత భండాసురుడు అంతకాస్త్రం అనే దానిని ప్రయోగించగా, అమ్మవారు దానికి సమాధానంగా మహోమృత్యుంజయ మంత్రాన్ని అప్సంగా ప్రయోగించారు.

సర్వాప్తస్యుతినాశాభ్య మస్తం భండో వ్యముంచత

ధారణాప్రేణ చక్రేశీ తఢ్యయం సమనాశయత్

అటు తర్వాత వాడు అన్ని అప్రాలు మర్మిపోయే ఒక అప్రాన్ని వేసాడు. అప్రాలంటే మంత్రాలు. సరిగ్గా సమయానికి మంత్రం గుర్తురాకపోతే మంత్రం వని చెయ్యదు.

అవతలవాడికి అన్ని గుర్తు రాకుండా చేసేటట్టు అంటే జ్ఞాపకశక్తి నశించే ఒక

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

అప్రా(సర్వాప్రస్తుతినాశాభ్యాప్తం)న్ని వేసాడు.

దానికి ప్రత్యప్రంగా అమృతారు ధారణాప్తం వేసింది. ఈ ధారణ, మేధ ఇవన్ని వైదికమైన సారస్వత మంత్ర విశేషాలు.

ధారణ అనే అప్రాన్ని అమృతారు వెయ్యగానే సర్వాప్రస్తుతినాశనాప్తం నశించింది.

భయాప్త మస్యజథ్యండ శ్వకీనాం భీతిదాయకం

అభయంకర మైంద్రాప్తం మముచే జగదమ్మికా

అటు తరువాత ఆ రాక్షసుడు భయాప్తం వేసాడు. కొందరికి ప్రతిదానికి భయం వేస్తుంటుంది. ఈ భయం వల్ల ముందుకు వెళ్లలేరు. ఈ భయాన్ని పొగొట్టడానికి అమృతారు అభయంకరమైన ఐంద్రాప్తం వేసారు. ఇంద్ర సంబంధమైన మంత్రాల్లో అభయంకర ఇంద్రము అనే మంత్రం ఉంది. ఇంద్రుడు అంటే మనకి సినిమాల్లో, పిట్టకథల్లో వినబడే ఇంద్రుడు కాదు.

ఏ దేవత గురించి హేతిన చేసినా మహాపాపం మూటగట్టుకున్న వారే అపుతారు. ఇంద్ర, యమ ఇవన్ని కూడా ఒకే పరమేశ్వరుని యొక్క స్వరూపాలు. రుద్రంగాని, బుగ్గేదం గాని ఇంద్రుని ప్రధాన పరమాత్మగానే వర్ణించింది.

‘సోమశ్వరు ఇంద్రశ్వరు మే సవితా చమ ఇంద్రశ్వరుమే’ అని రుద్రచమకం చెప్పోంది. ఇంద్రుని యొక్క శక్తి లేకపోతే ఏ దేవతా పని చెయ్యదు. ఇంద్ర శబ్దం చాలా గొప్పది.

ఇంద్రాణిదేవి యొక్క రహస్యాలను కావ్యకంర గణపతి ముని చాలా వ్యాఖ్యానించారు.

కనుక ఇంద్ర సంబంధమైన ఐంద్రాప్తం అది. అభయంకర ఐంద్రాప్రాన్ని అమృతారు ప్రయోగించారు దానితో భయాప్తం పోయింది. అటు తర్వాత వాడు మహారోగాప్తం అనే దానిని వేసాడు. దీనికి అమృతారు వేసిన ప్రత్యప్తం ముఖ్యమైనది. ఈ రోగాప్తం వెయ్యగానే దానిలోంచి అనేక రకాలైన రోగాలోచ్చాయి బయటకు. అవి ఏంటంటే

మహారోగాప్త మస్యజి చ్ఛక్తి సేనాసు దానవః

రాజయక్కాదయో రోగా స్తతోఽభూవం త్సహప్రశః

తన్నివారణసిధ్యార్థం లలితాపరమేశ్వరీ

నామత్రయ మహామంత్రమహాప్తం సమముంచత

అన్ని రకాల రోగాలు వాడు ప్రయోగించిన అప్తంలో ఉన్నాయి.

వాడు ఆ అప్రాన్ని వెయ్యగానే, అమృవారు నామత్రయ మహోమంత్ర మహాప్రాన్ని వేసింది.
ఈ మహోమంత్రం అందరూ చక్కగా చేసుకోవచ్చు. అది..

అచ్యుత శ్శాప్యనంతశ్శ గోవింద స్తచ్ఛరోఫ్థితాః
హుంకారమాత్రనిర్భగ్ రోగాస్తామనమన్మదా
నత్యాచ తాం మహేశానీం తథ్మక్ వ్యాధిమర్దనం

అచ్యుత, అనంత, గోవింద అనే ఈ మూడు నామాలతో కూడిన మహోమంత్రాన్ని అమృవారు వేసారు. వేసిన వెంటనే అమృవారి అష్టంలోంచి ఈ ముగ్గురు దేవతలు వచ్చి ఆ రోగరూప దేవతల్ని చూసి హుంకారం చేసిన వెంటనే ఆ రోగాలన్ని కూడా వెంటనే బూడిదైపోయాయి.

అమృవారు మన కోసం ఇచ్చిన మహారోగనివారణాప్రాం అచ్యుత, అనంత, గోవింద అనే నామాలు. ఈ నామాలకు ఏ బీజాక్షరాలు లేవు. అవస్త్రీ ఉంటే నీయమం. అచ్యుత, అనంత, గోవింద వీటి క్రమం మారకూడదు. ఇదే వరుసలో చెప్పాలి. దీనిని నిరంతరం అనుకోవాలి. రోగంలో ఉన్నవాడు శుచిగా జపం చెయ్యలేదు.

వాడు ఎక్కుడున్నా, ఎలా ఉన్నా, ఎప్పుడైనా జపించుకోదగ్గ మంత్రం అచ్యుత, అనంత, గోవింద. మనవాళ్ళు ఈ రోజుల్లో రోగాలు పోవడానికి ఎవరో పరాయివాళ్ళు ప్రార్థనలు చేస్తారని చెప్పి ఈ మతం లోంచి మారిపోతున్నారు. మనకి స్వస్థత ఇత్యాదులన్ని మన మతంలోనే దొరుకుతున్నాయి. ఎంతో చక్కటి రోగనివారణాప్రాం అమృవారు మనకి ఇచ్చారు.

ఈ నామాప్రాన్ని ఎప్పుడైనా ఎవరికైనా అనారోగ్యం కలిగినా లేదా ఎవరైనా అనారోగ్య పీడితులు కనిపించినా చేతిని అచ్యుతా, అనంతా, గోవిందా నామాలతో రాపిడి చేసి, ఆ చేతిని ఆ వ్యాధితో బాధపడుతున్న చోట ఉంచి ఒక పదినిమిషాలు ఏకాగ్రంగా ఈ నామాప్రాన్ని చేయుగలిగితే వెంటనే నివారణ జరుగుతుంది.

ఇది అనేక మంది అనేక చోట్ల చేసిన విషయమే. ఈ నామాలు చేస్తుంటే తప్పకుండా మందు దొరుకుతుంది.

అయితే ఈ నామాలు చేస్తుంటే సరిపోతుందా? వైద్యుడు అవసరం లేదా? అంటే సరైన వైద్యుడు, ఔషధం దొరుకుతాయి. (ఇంత సైన్సు అభివృద్ధి చెందాక ఇంకా దేవుడేంటి అనుకుంటే అంత అభివృద్ధి అయ్యాంది కనుకనే దేవుడు కావాలి. ఏం అభివృద్ధి అయ్యాందో మనకు తెలుసు. ఎందుకంటే వైద్యుం వ్యాపారమై ప్రాణాలతో ఆడుకోవడం అలవాటైన

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

ఈ రోజుల్లో మనకి అమృవారే దిక్కు

మనకి పూర్వయగాలలో కంటే ఈ యగంలోనే దేవుడి అవసరం ఇంకా పెరిగింది.
అచ్యుత, అనంత, గోవిందా నామాలు నిరంతరం జపించాలి).

పరిశీలించగలిగితే అమృవారి యుద్ధం ఎంత గొప్పగా ఉండో అర్థమౌతుంది. అది
లలితాదేవి యొక్క గొప్పతనం. అటు తరువాత

ఆయుర్వ్యాశనమప్రంతు ముక్తవాన్ భండదానవః

కాలసంకర్షణీ రూపమప్రం రాజ్ఞి వ్యమంచత

ఆయుర్వ్యాశనమనే అప్రాన్ని భండాసురుడు వేస్తే వెంటనే అమృవారు కాలసంకర్షణమనే
మంత్రాన్ని ప్రయోగించారు. ఇది రుద్రమంత్రమే. రుద్రస్నాని. ఇది ఆయుర్వ్యాశన అప్రాన్ని
నశింప చేసింది.

మహాసురాప్త ముద్దామం వ్యస్యజ ద్భండదానవః

తత స్ఫురప్రశో జాతా మహోకాయా మహోబలాః

తరువాత వాడు మహాసురాప్రాన్ని వేసాడు. మహోరాక్షస అప్రం అంటే
ఇంతకు ముందు యుద్ధాలలో మరణించిన అసురాంశలను, ఈ అప్రంతో
తీసుకొచ్చాడు. వారంతా వీడిలాంటి రాక్షస లక్షణం కలవారు. వాడి
లాంటి లక్షణం ఉన్నఎందరో కాలగర్భంలోకి వెళ్లిపోయారు. కాని ఒక
నీచుడు పుడితే వాడు వాళ్లందరినీ కూడా తెచ్చుకురాగలడు. రావణాసురుడు లాంటి
వాళ్లు, కుంభకర్ణుడు లాంటి వాళ్లు ఇప్పటికీ కనిపిస్తునే ఉంటారు. వారు ఆ లక్షణాలని
తీసుకురాగలరు. భండాసురుడు లాంటి రాక్షసుడు ఇంకొకడు ఉండడు. వాడు ఈ
మహాసురాప్రంతో అందర్ని పెట్టి బయటకు వదిలాడు.

వాళ్లోవరంటే...

మధుశ్వ కైటభైవ మహిషాసుర ఏవ చ

ధూపులోచనదైత్యశ్వ చండముండాడయోతి సురాః

చిక్కర శ్యామర శైవ రక్తబీజాసుర స్తధా

శుమ్మ శైవ నిశుమ్మశ్వ కాలకేయా మహోబలాః

ధూప్రాభిధానా శ్వ పరే తస్మా దస్త్రా త్పుముట్టితాః

తే సర్వే దానవశ్రేష్ఠాః కర్మరై శృష్టమండలైః

శక్తిసేనాం మద్దయంతో సర్వంతశ్వ భయంకరం

శ్రీ లలతోచాభ్యానమ్

మధుకైటభులు, మహిషాసురుడు, ధూప్రులోచనుడు, చందముండులు, చామరుడు, రక్తబీజుడు, శుంభనిశుంభులు, కాలకేయుడు ఇత్యాదులందరూ గుంపులు, గుంపులు కట్టుకుని వస్తున్నారు. వీరందర్ని చూసి శక్తినేనలన్నీ భయపడి

హించేతి క్రందమానాశ్చ శక్తయో దైత్యమర్దితః

లలితాం శరణం ప్రాప్తః పాహి పాహీతి సత్వరం

‘అమ్మా! రక్కించమ్మా! దైత్యులు కట్టులు కట్టుకుని వస్తున్నారమ్మా’ అన్నారు.

అప్పుడు అమ్మవారికి మహా కోపం వచ్చింది.

అథ దేవి భృతం త్రుధా రోషాట్పహస మాతనోత్

తతస్పమత్తితా కాచి ద్ధర్మా నామ యజ్ఞిస్తే

అమ్మవారికి కోపం వచ్చి అట్టహసం చేసింది. అట్టహసం అంటే పగలబడి సవ్వడం. రోషంతో కూడిన అట్టహసం లోంచి ఒక శక్తి వచ్చింది.

ఈవిడ సర్వదైత్యనాశకశక్తి అయిన దుర్గాదేవి. ఇక్కడ చెప్పడం లలిత వేరు దుర్గ వేరు అనికాదు. లలితాంబ అందరు అమ్మల కలయిక. లలితోపాభ్యానంలోనిదే దుర్గామంత్రం. చండీసప్తశతీ అంతా ఇక్కడ విశేషంగా చెప్పారు. దుర్గాదేవే మధుకైటభుల్ని సహారించిన మహాకాళీ, మహిషాసురుని సంహారించిన మహాలక్ష్మీ, శుంభనిశుంభాదుల్ని సంహారించిన మహాసరస్ముతి .

ఈ రాక్షసులందరూ ఎప్పుడో మరణించారు. మళ్ళీ ఎలా వచ్చారంటే? వారెప్పుడూ పోలేదు.. మానవుల్లోనే గూడు కట్టుకు కూర్చున్నారని తెలుసుకోవాలి. మధు-కైటభ. మధు అంటే తీపి. ప్రతివాడికి లోపల ఒక తీపి ఉంటుంది. నేను అనే భావనే తీపి. అదే అహం. ఒక తీపిని పెడితే దాని చుట్టూ రకరకాల క్రిములు వస్తాయి. నేను అనే తీపిని పెడితే నాది అనే కీటకాలు చేరతాయి.

‘కీటవద్యాతి కీటకం, కీటభస్యభావం కైటభం’ అని వ్యాఖ్యానం.

అహంకారం ‘మధు’, మమకారం ‘కైటభం’. అహంకార మమకారాలే రాక్షసులు. వీళ్ళ వల్లే అన్ని అరిష్టాలు వస్తున్నాయి.

అహంకారాలన్నిటినీ దెబ్బతీసేది కాలం. ఈ కాలప్రవాహంలో “నేను తప్ప ఇంకొకడు లేడ”ని చెప్పుకున్న రాజులు పోయారు, రాజ్యాలు పోయాయి.

అనంత కాలాన్ని తలచుకుంటే అన్ని అహంకారాలు పోతాయి. అహంకారం, మమకారం అన్నింటిని కబించేది కాలం. కాబట్టే మధుకైట సంహారం చేసిన తల్లి పేరు మహాకాళీ.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఇక మహిష-అసుర వాళ్లు మనలోనే ఉన్నారు.

మహిష అంటే తెలుగులో దున్నపోతు అని అర్థం. ఏ మాత్రం స్వందనలేని బండతనం వాడే. దానికి తోడు అసురత్వం తోడైంది. మహిషాసురుడు అంటే రజోగుణతమోగుణాలే. ఇలా చండ, ముండ, శుంభ నిశుంభ వీరంతా అంతే.

ముందు చెప్పుకున్నట్టుగా నిరంహకారమూ పాపమే, దురహంకారమూ పాపమే. అదే చండముండ. వీళ్లిద్దరూ అటువంటి వారే. శుంభనిశుంభులు తమోగుణ రజోగుణాలు. రెండు ఎక్కువే వీళ్కకి. వీటిని పగలగొట్టాల్సిందే. అందుకోసం జ్ఞానస్వరూపిణి మహాసరస్వతి రావాల్సి వచ్చింది. ఇప్పుడ్నీ కలిపితే దుర్గాదేవి. ఆ దుర్గా మంత్రాన్ని ఇక్కడ చెప్పున్నారు. సమరాంగణంలో దుర్గాదేవినే చెప్పారు.

భోగే భవానీ రూపా సా దుర్గా రూపా చ సంగరే

కోపే చ కాళికావేషా పుంరూపే చ మదాత్మికా

సంగరేషు దుర్గా... అమ్మవారి పరాక్రమస్వరూపం దుర్గ. ఈ యుద్ధంలో వచ్చిన దుర్గ సర్వదేవతల తేజస్సుతో తయారైంది అంటే దేవతలంతా తయారుచేసిందని అర్థం కాదు.

భండాసురుని సంహరం కోసం దేవతలంతా తమని తాము ఆర్పించు కుంటే అమ్మవారు ఎలా వచ్చారో, అలాగే ఈ రాక్షసుల సంహరం కోసం కూడా దుర్గ వచ్చింది. చండిసప్తశతిలో ఈ రహస్యాలు ఉన్నాయి. మహిషాసురుడు తీవ్రంగా పరాక్రమిస్తుండగా, దేవతలందరూ శివుని వద్దకు, విష్ణువు వద్దకు వెళ్లారు.

అప్పుడు శివునికి దైత్యులమీద మహాకోపం వచ్చింది. కోపం రాగానే ఆయనలోని తేజం బయటకు వచ్చింది.

కోపం ఉంటేనేగా శక్తి బయటకు వస్తుంది. విష్ణువుకి కూడా దైత్యుల మీద కోపం వచ్చింది. ఆయనలోంచి కూడా ఒక తేజస్సు వచ్చింది. అది చూసి బ్రహ్మగారికి కూడా కోపం వచ్చింది. ఈ ముగ్గురి కోపం ఒక దగ్గరకు రాగానే సమస్త దేవతలూ వారి వారి తేజస్సులను బయటకు తెచ్చారు.

ఇన్ని తేజస్సులు కలుపుకుని అమ్మవారు వచ్చారు.

‘కామాత్మీ క్రోధసంభవా’ అనే లక్ష్మీసహస్రనామానికి ఇదే అర్థం. చది కోపే అని ధాతువు నుండి “చండి” అనే నామం కలిగింది. చండి, క్రోధసంభవా రెండు ఒక్కటే. ఒక ప్రచండమైన పరాశక్తి ఉచ్ఛవించింది.

శ్రీ లతోంచాబ్ధానమ్

ఈ పరాశక్తి సర్వదేవతల తేజస్వులోంచి వచ్చింది కనుక సర్వదేవాత్మికా.

సర్వ దేవతలు కలిసి అమృతారికి రూపం ఇచ్ఛారసుకోవడం పొరపాటు. అమృతారు ఇచ్చిన తేజస్సే వీరందరి యందూ విడివిడిగా ఉంది. దేవతలు ఆ విషయాన్ని తెలుసుకుని అమృత మా అందరి యందు ఉన్నది నువ్వేనని ఆ శక్తిని ఒక సమూహశక్తిగా తీసుకొచ్చారు. దీనిలోంచి అమృతారు ఆవిర్భవించారు.

అదేవిధంగా చండీసప్తశతిలో శుంభనిశుంభులు విజ్యంభించినప్పుడు దేవతలందరూ వెళ్లి హిమవత్పర్వతంలో ప్రార్థన చేసారు.

యాదేవీ సర్వభూతేషు శక్తిరూపేణ సంస్థితా
నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమోనమః
నమోదేషై మహాదేషై శివాయై సతతం నమః
నమః ప్రకృత్తై భద్రాయై నియతాః ప్రణతాఃస్య తామ్

ఈలా ప్రార్థన చెయ్యగానే గౌరీదేవి వచ్చి వారికి అభయం ఇచ్చింది. అప్పుడు గౌరీదేవి దేహం నుంచి ఉద్ధవించిన కొశికి అనే తల్లి దేవతలందరికి అభయం ఇచ్చి ఆవిడ ఒక్కరే యుద్ధానికి వెళ్లింది. కానీ ఆమె యుద్ధం చేస్తుంటే ఆమె నుంచి సప్తమాతృకలు, అనేక రకాలైన శక్తులు ఉద్ధవించి శుంభనిశుంభులతో యుద్ధం చేసారు. చివరికి నిశంభుడు చంపబడి శుంభుడు ఒక్కడు మిగిలాడు.

శుంభుడు అమృతారితో, “ఇదేమైనా గోప్యా అనేక మంది ఆదవారిని తీసుకుని వచ్చి యుద్ధం చేస్తున్నావం”టే “పిచ్చివాడా! నీది అనేకం. నాది అనేకం కాదురా!” అంది అమృత.

“నీ రాక్షసులు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చారు కనుక నా నుంచి అనేక శక్తులు వచ్చాయి కానీ నేను ఏకనే. కావాలంటే చూడు” అనగానే విడిగా అమృత నుంచి వచ్చి యుద్ధం చేస్తున్న దేవతలందరూ తిరిగి అమృతోకి వెళ్లిపోయి అమృత ఒక్కరే కనపడి వాడ్చి సంహరించింది. ఇక్కడ విడివిడిగా అమృత నుంచి దేవతలొచ్చారు.

అక్కడ దేవతల నుంచి అమృత వచ్చింది. రెండింటి అర్ధం ఒక్కటే.

అమృత ఎప్పుడొచ్చినా సర్వదేవాత్మికా అని తెల్పుకోవాలి. ఈ ఒక్క ఘుట్టంలో మొత్తం దేవిమహాత్మాన్ని తెలియజేసారు.

యాచణీ మధుకైటభాది దమనీ యా మాహీషోస్మాలినీ
యా ధూమేక్కణచణ్ణముణ్ణమధనీ యా రక్తచీజాశనీ

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

శక్తిః శుంభ నిశుంభ దైత్యదమనీ యసిధ్మిదాత్రీ పరా
సా దేవీ నవకోటి మూర్తి సహితా మాం పాతు విశ్వేశ్వరీ॥

దుర్గాంబ అంటే అంత చరిత్ర ఉంది. అందుకే సమస్తదేవ తేజోభి ర్షిర్మితా విశ్వరూపిణీ'
అని చెప్పారు. అమృవారిని

దుర్గభా దుర్గమా దుర్గా దుఃఖమాంత్రీ సుఖప్రదా
దుష్టదూరా దురాచారశమనీ దోషప్రపిత్రితా

అని ప్రార్థిస్తారు. ఆ తల్లి పద్మనిమిది చేతులతో ప్రకాశిస్తూ ఆ చేతుల్లో రకరకాలైన
అయుధాలు ధరించి, ప్రకాశిస్తున్నది. ఎవరెవరూ ఏ ఏ అయుధాలని ఇచ్చారో చెప్పున్నారు.

శూలంచ శూలినా దత్తం చక్రం చక్రిసమర్పితం
శంఖం వరుణదత్తంచ శక్తిం దత్తాం హవిర్ముజా
చాపముక్యయతూణీరం మరుద్దతుం మహాధ్వనిం
వజ్రదంతం చ కులిశం ఘుంటా మైరావతార్పితం
కాలదత్తం మహాదండం పాశం పాశధరార్పితం
బ్రహ్మదత్తాం కుండికాం చ చషకం ధనదార్పితం
మృత్యుదత్తో ఖడ్గభేటా హోరం జలధినార్పితం
విశ్వకర్మప్రదిష్టోని భూషణాని చ భిత్రతి
అంగై స్పస్తప్రకిరణాశేషి భూసుర రత్నిభిః
అయుధాని సమస్తాని దీపయంతీ మహాదయా

అమృవారికి శూలం ఈశ్వరుడు ఇచ్చాడు. శివుని యొక్క శక్తి ఆవిడలో ఉందని దాని
అర్థం. చక్రం విష్ణువు ఇచ్చాడు. శంఖం వరుణుడు ఇచ్చాడు.

శక్తి అనే అయుధాన్ని అగ్నిదేవుడిచ్చాడు. ధనుస్సు, బాణాలు వాయుదేవుడు ఇచ్చాడు.
ఇంద్రుడు వజ్రము, ఘుంట, బరావతము ఇచ్చాడు. యముడు దండాన్ని, పాశాన్ని ఇచ్చాడు.
బ్రహ్మదేవుడు ఒక చషకాన్ని ఇచ్చాడు.

ఇలా అమృవారికి ఒకాక్షరు ఒకాక్షరించారు. ఈ వివరణ అంతా చందీసప్తశతి
(దేవీమహత్ముం)లో చెప్పారు. ఇక్కడ అమృవారి చేతుల్లో దేవతలిచ్చిన అయుధాలంటే
అర్థం మళ్ళీ అమృవారు సర్వదేవాత్మిక అని చెప్పడమే ఇందులోని అంతర్యం.

అమృకు సమస్కరిస్తే అందరు దేవతలకు సమస్కరించినట్లే. జగదంబ ఏ రూపం
ధరించినా సర్వదేవాత్మిక. అందుకు అలా తయారై -

సింహవాహన మారుహ్య యుద్ధం నారాయణీ వ్యధాత్

తయా తే మహిషప్రభ్య దానవా వినిపాతితః

దుర్గకే నారాయణీ అని పేరు.

‘నారాయణీ నమోస్తుతే’ అని అమృతి కీర్తిస్తారు. అమృతారు నారాయణుని సోదరి. ‘సరాణం సమూహం నారం’ అంటే జీవ సమూహం అని అర్థం. అయినం అంటే ఆశ్రయమని అర్థం. నారాయణీ అంటే సర్వజీవ సమూహానికి ఆశ్రయమైన తల్లి, దిక్కెన తల్లి అని అర్థం.

మనకేం కష్టం వచ్చినా నారాయణిని స్వరించాలి.

ఆవిడ అనుగ్రహించడానికి సిద్ధంగా ఉంది. అమృతారికి ‘శ్రీ’ అని పేరు. ‘శ్రీ’ అంటే ఆశ్రయశక్తి అని అర్థం.

శ్రీ, నారాయణీ, శరణ్య వీటన్నిటికి ఇదే అర్థం. ఈ తల్లి ముగ్గురమ్మల మూలపూటమ్మ కనుక ‘శరణ్య త్ర్యంబకే గౌరి నారాయణి నమోస్తుతే’ అని ఆ తల్లిని కీర్తిస్తున్నారు.

ఈ దుర్గాదేవిని స్వరించడానికి మహామంత్రం -

సర్వమంగళ మాంగళ్య శివే సర్వార్థ సాధికే

శరణ్య త్ర్యంబకే గౌరి నారాయణి నమోస్తుతే

దుర్గకు సంబంధించి ఎన్నో మంత్రాలు ఉన్నప్పటికీ దీన్ని ప్రథానంగా తీసుకోవచ్చ. అటువంటి ఈ దుర్గాప్రాం ఎప్పుడైతే విజ్ఞంభించిందో, వెంటనే ఆ మహాసురాప్రాం నుంచి వచ్చిన రాక్షసులందరూ సంహరింపబడ్డారు.

దుర్గామంత్రం ద్వారా ఆసురీ శక్తుల నాశనం జరిగింది. ఈ పని చేసి దుర్గాదేవి వచ్చి లలితాదేవితో, “జప్పుడేం చెయ్యమంటావ”ని అడిగితే “సువ్య నా లోపలికి రా!” అనగానే లలితలో దుర్గ శీనమయింది.

తత్కృత్యై దుష్టరం కర్మ లలితాం ప్రణామ సా

మూకాప్ర మస్యజ ద్వ్యష్ట శ్వక్తి సేనాసు దానవః

భండుడు మూకాప్రం ప్రయోగించాడు. ఇది భయంకరమైన అప్రాం. మూక అంటే మూగతనం. నోరు పనిచెయ్యకపోవడమే మూగతనం కాదు చెప్పదల్చుకున్నది చెప్పలేక పోవడం కూడా మూగతనమే. బుద్ధిలోకి ఆలోచన కూడా రాకపోవడం కూడా మూకమే కనుక బుద్ధి, వాక్య స్తుంభించడమే మూకతనము. భండాసురుడు వేసిన మూకాప్రానికి ప్రత్యప్రాం మహావాగ్యాదిని అనే మంత్రాన్ని వేసింది.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

మహావాగ్వదినీనామ ససర్జుల్ ప్రాం జగత్పుసూః
విద్యారూపస్య వేదస్య తస్కురా నసురాధమాన్

ఇది వాగ్వదినీ మంత్రం. ఈ మంత్రం జపిస్తే స్తబ్ధత పోయి వెంటనే జ్ఞానం, వాక్య వికిసస్తుంది. మూకాప్రాం కూడా వృత్తమయ్యాక భండాచురుడు కొత్త రాక్షసులను స్ఫ్యించడం మొదలు పెడుతున్నాడు.

దక్షహస్తాంగుష్ఠపణభా స్వహాజ్ఞాస్పముత్థితః
మహామత్యాకృతి శ్రీమా నాదినారాయణో విభుః
తేన తే వేదహంతార స్వేమకాద్య వినాశితః

ఇక్కడ నుంచి మరో అప్రశస్త పర్షం జరుగుతోంది. వాడు సోమకుడు అనే రాక్షసుని ప్రయోగించాడు. వెంటనే అమ్మ తన ధనుస్సును ప్రక్కన పెట్టి చేతి వేళతో ఇప్పుడు యుధం చేసున్నారు. ముందుగా కుడి చేతి బ్రోటునవేలిని కదిలించగానే, ఆ వ్రేలి గోరునుంచి ఒక శక్తి వచ్చింది.

అదే మత్యావతారం.
ఆదినారాయణుడు మత్యాకృతి ధరించి వచ్చి ఆ సోమకాసురుని కొట్టి వేసాడు.

అర్ధవాప్రాం మహావీరో భండటైత్యే రజేత్ సృజత్
తత్త్వేద్యామపయఃపూరే శక్తిసైన్య మమర్ధత
అథ శ్రీలలితా దక్షహప్తతర్జునికానభాత్
అదికూర్మస్పముత్పన్నో యోజనాయుతవిస్రరః
ధృతా స్తోనమహాభోగ కర్పురేణ ప్రథీయసా
శక్తయో హర్ష మాపన్నా స్పముద్రాప్రాం భయం జహూః

వెంటనే భండుడు అర్ధవాప్రాం వేసాడు. ఇది ఒక సముద్రంలా ఉంటుంది. ఈ అప్రాం వచ్చి అందరినీ ముంచేస్తోంది. అలా మునిగిపోతుంటే ఉద్ధరించడానికి వెంటనే ఆ తల్లి తన చూపుడు వ్రేలిని కదిలించగానే, ఆ వ్రేలి గోళ్ళలోంచి ఆదికూర్మస్యామి ఉద్ధవించి శక్తిసేనలన్నిటిని ఉద్ధరించి ఈ అర్ధవం నుంచి బయటపెట్టాడు.

వెంటనే భండుడు హిరణ్యకుం అనే అష్టాన్ని ప్రయోగించగా వెంటనే అమ్మ మధ్యవ్రేలి గోరులోంచి మహావరాహస్యామి ఉద్ధవించారు.

ఈయన వస్తునే హిరణ్యకుని సంహరించాడు.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

వాడు హిరణ్యకశివు అష్టాన్ని ప్రయోగించాడు. అమృతన ఉంగరపు వ్రేలి కొనల్లోంచి

తస్యాధ్యతసటాజాలః ప్రజ్వలల్లోచనత్రయః

సింహస్యః పురుషాకారః కంరస్యాత్ ధో జనార్థనః

ముఖభాగం సింహం, క్రింది భాగం హరి కలిపి నరహరిహాపంతో నరసింహాకృతి ఉద్ఘవించి హిరణ్యకశివుని, అతని పరివారాన్ని సంహరించాడు. అటుతరువాత భండుడు బలీంద్రాప్తం ప్రయోగించగా అమృతారి చిటికెన వ్రేలునుంచి

తదప్రదర్శనాశాయ వామనా శ్వతతోత్తథనాః

వందల కొద్దీ వామనులొచ్చారు. ఆ వచ్చిన వాళ్ళు బలిని, అతని సేనలన్నింటీనీ కూడా అఱచివేసారు.

అటు తర్వాత భండుడు హైహాయాప్తం అనే దానిని ప్రయోగించాడు. హైహాయుడు అనగా కార్తవీర్యాష్టాన్ని ప్రయోగించాడు.

ఇవన్నీ మంత్రవిద్యలే. ఇవి వింటుంటే అనేక ప్రశ్నలు ఉద్ఘవిస్తూ ఉంటాయి.

వీటన్నిటికి కూడా సమాధానం చెప్పుకోవచ్చు.

హైహాయాప్తం సమస్యజ్ఞత్ భండదైత్యో రణజిరే

ఇందులోనుండి అనేక మంది కార్తవీరార్ఘ్యనులు వచ్చారు. అప్పుడు అమృతారి ఎడమ చెయ్యి బ్రోటన వ్రేలి గోరు నుంచి పరుశురాముడు సింహానాదం చేస్తూ వచ్చి ఆ కార్తవీరార్ఘ్యనులందరినీ సంహరించాడు.

ప్రజ్వలద్భార్థవో రామ స్వక్రోధ స్మింహాదవాన్

అథ కుద్రో భండదైత్యో క్రోధహంకార మాతనోత్

ఇంక క్రోధంతో భండుడు హుంకరించాడు.

ఆ హుంకారంలోంచి రాక్షసుల గుంపు వచ్చింది.

ఆ రాక్షసుల గుంపుకు అధ్యక్షుడు పది తలకాయలవాడైన దశకంతుడు. వాడి ప్రక్క కుంభకర్ముడు, ఇంద్రజిత్తు మొదలైన వారు రాగానే

అథ శ్రీతిషురా వామహస్తతర్జునికా నభాత్

కోదండరామ స్వమభూల్లక్ష్మణేన సమన్వితః

అమృతారి ఎడమచేత్తి చూపుడు వ్రేలు నుంచి కోదండరాముడు హనుమట్టితా లక్ష్మణభరత శత్రుఘ్ను పరివార సమేతంగా వచ్చి రావణాప్తం మొత్తాన్ని సంహరించాడు.

ఆ వచ్చిన అందాల రాముడు

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

జటామకుటవాన్వల్లే బద్ధతూణిర పృష్ఠభూః
నీలోత్పలదళశ్యామో ధనుర్విష్వారయ నృహుః
నాశయామాస దివ్యాప్రైః క్షణా ద్రాక్షస సైనికమ్
మర్దయామాస చౌలస్యం కుంభకర్ణం చ సోదరమ్
అజానుబాహుం అరవింద దళాయతాక్షం...

‘అటు తర్వాత భండుడు ద్వివిదాస్త్రం అనే దానిని వేసాడు. అప్పుడు అమృతన ఎదుమచేత్రి మధ్య వేలును చూపించారు. దాని నుండి బలరాముడు నాగలి ధరించి వచ్చాడు.

అథ శ్రీత్రిపురా వామహాస్తమధ్యాంగుళీ నభాత్
ఆవిర్భవ సులభరః క్రోధమద్యారుణేష్టకః:

ఇతడు ద్వివిదుడనే రాక్షసుని సంహరించాడు. అప్పుడు భండుడికి బాగా ఉక్రోషం వచ్చి మరో రాక్షసాస్త్రమైన రాజానురాస్త్రాన్ని వేసాడు.

ద్వాపరయుగంలో అసురులందరూ రాజులుగా పుట్టారు.
రాజానురం నామ మహ తృసుర్ాంప్రం స దానవః
తన్నె దస్తా త్పముద్యాతా బహావో సృపదానవః:
శిశుపాలో దంతవక్త స్నేల్యః కాళీపతి స్తథా
శాండ్రకో వాసుదేవశ్చ రుక్మి హంసక దిమ్మకో
శమ్యరశ్చ ప్రలమ్యశ్చ తథా బాణాసురోం పి చ
కంస శ్చాణారమల్లశ్చ ముష్టికోత్పలశేఖరో
అరిష్టో ధేసుకః కేళి కాళీయో యమశార్జనో
పూతనా శకట శైవ త్యణావర్తాదయోం సురాః
అనకై స్నహ సేనాభి రుథితా శృంపాణయః

శిశుపాలుడు, దంతవక్తుడు, సౌల్యుడు, కాళీపతి, శాండ్రకవాసుదేవుడు, రుక్మి హంస కుడు, డింబకుడు, శమ్యరుడు, ప్రలంబుడు, కంసుడు, చాణారమల్లులు, ముష్టికుడు మొదలైనవారు వచ్చారు. వీరందరినీ దునుమాడదానికి ఒక మహావతారం, దివ్యావతారం పరిపూర్ణవతారమైన శ్రీకృష్ణవతారం వచ్చింది.

ఈ అవతారం అమృతారి ఎదుమచేతి ఉంగరం వ్రేలినుంచి ఉద్ధవించింది.

తాన్వినాశయతుం స్నర్వ న్యాసుదేవ స్నాతనః
శ్రీదేవి వామహస్తాబ్జానామికానభసమ్మహః

చతుర్వ్యహం సమాతేనే చత్వార స్తోతోఽభవన్
 వాసుదేవో ద్వితీయస్తు సంకర్ణం ఇతిస్తుతః
 ప్రద్యుమ్న శ్చాతు నిరుద్ధశ్చ తే సర్వే ప్రోదధాయుధాః
 కృష్ణనితో పాటుగా ప్రద్యుమ్నుడు, అనిర్ణయ ఇత్యాదులందరూ ఉద్ధవించి ఈ రాజులు
 అప్రాన్ని పోగొట్టారు. దానితో భండాసురుడు...

ధర్మవిష్ణువకం ఘోరం కల్యాప్రం సమముంచత
 వేదవిష్ణువకా ధర్మద్రోహిణాః ప్రాణిహింసకాః

కలి అనే అప్రాన్ని వేసాడు. మేళ్ళత్వాన్ని ప్రేమించే సంస్కృతియే కలి. మేళ్ళులంటే
 మనకి చాలా ఇష్టం. ఈ అప్రం నుంచి వచ్చినవారు హూణులు, యువనులు. ఇవే
 పాశ్చాత్యదేశాల సంస్కృతి నుంచి వచ్చినవి. ఆ మేళ్ళచాది మతాల వారందరినీ కొట్టడానికి
 కనిష్ఠికానభోద్యుతః కల్యిర్మామ జనార్థనః

అశ్వరూధః ప్రదీప్తశ్రీ రట్టహోసం చకారః

అమృవారి ఎడమచేతి చిటికెనఫేలు నుండి కల్పి అనే జనార్థనుడు గుర్తం మీద వచ్చి
 అట్టహోసం చేస్తూ వారందరిని ఖడ్గంతో సంహరించాడు. ఇలా అమృవారి పది చేతుల
 నుంచి పది అవతారాలు వచ్చాయి.

లలితానామం “కరాంగులీనభోత్సన్ననారాయణదశాకృతిః” తెలియజేసినది.

ఈ కథ ఎప్పుడు జరిగిందనేది మన ప్రత్యు. కల్పి అవతారం ఇంకా జరగలేదు. కాని
 కల్పి అవతారాన్ని ఇక్కడ చెప్పారు. సృష్టిలో ఎన్ని కల్పాలు జరిగాయో, ఎన్ని అవతారాలు
 జరిగాయో ఎవరికి తెలీదు. ఇప్పటికి ఎన్నిమార్లు అసురశక్తులోస్తున్నా, అన్నిమార్లు దేవతా
 శక్తులకు రక్షణగా నారాయణుడో, నారాయణో వచ్చారు. సృష్టిలో ఇది సహజం. సృష్టిలో
 ఎప్పుడు సత్యరజుస్తమో గుణాలు ఉంటాయి.

అలా ఉన్నప్పుడు సత్యగుణానికి ప్రాధ్యానముంటూ సత్యగుణం చేత రజోగుణం,
 తమోగుణం నియమింపబడితే అది క్షేమం. ఆ రజోగుణ, తమోగుణాలు సత్యగుణాన్ని
 నియమిస్తే అది రావణుడు, కుంభకర్ణుడు దగ్గర విభీషణుడిలా అయిపోతుంది. ఎప్పుడైతే
 అ తేదాలు వస్తాయో అప్పుడు పరమాత్మ ఏది పెరిగిందో దానిని కొట్టి ధర్మస్థాపన
 చేస్తాడు.

లోకంలో ఇది సహజం.

పంచలు పండించేటప్పుడు కలుపు మొక్కలు వస్తే మధ్యలో ఏరిపారేస్తారు. ఆయనా
 సామవేదం షష్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

అలాగే చేస్తాడు. అలా ఇప్పటి వరకూ ఎన్ని జరిగాయో తెలీదు. స్వాందపురాణంలో అద్యుతమైన విషయం చెప్పారు. కాళీక్షేత్రంలో నారాయణుని ప్రతీ అవతారం ఉంటాయి. అవతారం అయిపోయిన వెంటనే ఆయన ఒక విభూతిని కాళీ క్షేత్రంలో ఉంచి వైకుంఠానికి వెళ్లిపోతాడు.

సర్వలోకాలు, సర్వావతారశక్తులు కాళీక్షేత్రంలో బీజరూపంలో ఉంటాయి. అదొక రఘుస్యం. అలాంటివి ఇప్పటికి ‘ముదురుకచ్ఛపములు మూడు పదులు’ అన్నారు. ముపై కుర్చువతారాలు ఉన్నాయి.

వేయి కృష్ణావతారాలున్నాయి. ఇరవై ఒకటి రామావతారాలున్నాయి.

ఎన్ని కల్పాలలో ఎన్ని జరిగాయో మనకి తెలీదు. అవి త్రాసుకుండామని ప్రయత్నిస్తే అది మన అజ్ఞానం. కాలం మనకి దొరకదు, అందదు.

ఉతే ఈ పదిమంది రాక్షసులు మనలో ఉన్నారు.

ఈ పది అవతారాలు మనకి కావాలి. అది ఎలాగంటే ముందు సోమ కాసురుడు. వాడు వేదాలను పట్టుకుని సముద్రంలో దాచేసేడు. మన విజ్ఞానాన్ని అజ్ఞానంలో దాచేసే ప్రవృత్తి సోమకాసురుడు. దాని నుండి బయట పెట్టడానికి మత్స్యావతారాన్ని సృరించాలి.

అటు తర్వాత కూర్చువతారం త్రుంగిపోతున్న పర్వతాన్ని ఎత్తాడు.

దాని అర్థం ఈ జీవనంలో త్రుంగిపోతున్న మనస్సుని దైర్యంగా ఎత్తి నిలపగలిగేది కూర్చువతారం. గతి తప్పిసువ్యాదు తిరిగి దానిని స్థిరపరిచేవాడు వరాహస్యమి. ఇంక నరసింహాడు ఎందుకొచ్చాడు? భగవంతుడు అంతటా ఉన్నాడని ప్రహ్లాదుడు చెప్పుంటే ఎక్కుడా లేదు అంటాడు హిరణ్యకశిపుడు.

ఆయన ఎక్కుడా లేదు అనేవాడు మనలోనే ఉన్నాడు. ప్రతి ఆస్తికుడిలో నాస్తికుడున్నాడు. ప్రతి నాస్తికుడిలో ఆస్తికుడున్నాడు. పరమాత్మ ఉనికిని సందేహించి, తత్ప్రజ్ఞానాన్ని ఎంత చెప్పినా ఎక్కుని ఆహంకారమే హిరణ్యకశిపుడు.

వాఢ్చి చీల్చుడానికి నారసింహం రావాలి. అంతా నేనున్నాను అని ప్రకటించిన సత్యమే నారసింహుడు.

అటు తర్వాత ఎలాగోలా అంతా సంపాదించుకుని అంతా నాదే అని అహంకరించేవాదే బలి. వాడు ముల్లోకాలు సంపాదించి అన్నీ నావే అన్నాడు.

అప్పుడు వామసుడు వచ్చి, మూడు అడుగులు ఇస్తే చాలు అన్నాడు. రెండు అడుగులతో

మొత్తం కొలిచేసాడు. ఏది మూడో అడుగు అన్నాడు.

“మమ” అంతా రెండుగులకు అయిపోయింది. ఇంక మిగిలింది అహం. అది కూడా ఇచ్చేస్తున్నా తీసుకో! అన్నాడు.

“అహం” కూడా ఇచ్చేసాడు. ఒలి అంటే పూజ అని అర్థం.

అహంకార ముమకార సమర్పణమే అసలైన బలి. ఆ అహంకారం పొగొట్టడానికి త్రివిక్రముడు వచ్చాడు. ఆయన కొత్తగా ఏమీ ఆక్రమించలేదు.

ఓరి పిచ్చివాడా! ముల్లోకాలు నేనే అని చూపించాడు.

“త్రిభువన వపుషం విష్ణుమీశం సమామి” అదే వామన, త్రివిక్రమ.

ఆ వామనుని తర్వాత వచ్చినవాడు పరశురాముడు. ఎంత నరుకుతున్న మాటిమాటికి తలలెత్తే వాటిని పూర్తిగా నరికిపారేయడానికి గండ్రగొడ్డలి పట్టుకుని వచ్చినవాడు పరశురాముడు. ఈయన మహా తపస్సి. ఇది పనికిమాలిన హింసకాదు. పరశురామావతారం అమోఫుమైన అవతారం.

శాక్తేయంలో ప్రచండ చండీ, భిన్నమస్తా, రేణుకా మొదలైన వాటితో సమన్వయించి మనకి చూపించిన దివ్యావతారం. మాటిమాటికి తలత్తుతున్న అహంకారాన్ని నరికి పారేసేదే పరశురామావతారం.

అటుతర్వాత పది తలకాయలున్నా తగిని కామంతో రెచ్చిపోతున్నవాడే రావణుడు. పర అనే వ్యామోహం ప్రతీ వాడికి ఉంటుంది. పది జ్ఞానేంద్రియాలు, పది కర్మేంద్రియాలు. వీటితో ఎప్పుడూ ఆశించేది పరవస్తు, పరద్రవ్య అభిలాషే. తనకి లేదనే దానికంటే ఎదుటవాడికుండని ఏడుపు.

రావణ-రామ రెండు విరుద్ధమైన స్వభావాలు. భండ-లలితా ఏలాగో రావణ-రామ అలాంటివే. రెండింటికి ఎంతో తేడా ఉంది. రావణుడు అవకాశం ఉంటే ఏడిపిస్తాడు. చేతకాకపోతే ఏడున్నాడు. కానీ రాముడు ఆనందస్వరూపుడు. హింసాప్రవృత్తితో కూడిన లక్షణం రావణుడు. మొత్తానికి మనలో ఉంటే ఈ చెదుస్వభావాల్ని కొట్టడానికి ఆ రఘ్యమైన రామమూర్తి రావల్సిందే.

అనేక రకాలైన ఆసుర ప్రవృత్తులు ఎప్పుటికి పోకపోతే మనలో ఎందుతనం వచ్చేస్తే అప్పుడు పరిపూర్ణమైన పరతత్త్వమే పదహారు కళలతో ఏకంగా దిగి రావాలి. ఆ పరిపూర్ణ మైన పరతత్త్వం వచ్చి మనలో ప్రాణాలనే గోవులతో, ఇంద్రియాలనే గోపికలతో ఆడు కుంటూ ఉన్న గోపాలకృష్ణమూర్తి తన మధురమైన వేణునాదంతో పరమానందామృతాన్ని

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

అందించదానికి వస్తాడు. అలాగే మనకి పనికి మాలిన పొలం ఒకటి ఉంది. అనేక జన్మల నుండి దానిలో పనికిరాని పంటలు పండించి దాన్ని నిస్సారం చేసేసాం.

ఆదే మన బ్రతుకు. ఈ బ్రతుకనే పొలం బండరాళ్తో, చింత తుప్పలతో నిండిపోయింది. వీటిని బాగు చేసి మంచి పంట పండించాలంటే హలధరుడు రావాల్సిందే.

మన బ్రతుకు పంటను బాగుచేసి జ్ఞానాన్ని పంచమనదానికి బలరాముని పిలవాల్సిందే.

అటు తర్వాత మేళ్ళచ్చ భావాలు బయట ఎన్ని ఉన్నాయో లోపల కూడా అన్ని ఉన్నాయి. ఎందుకంటే ఆ మేళ్ళచ్చ సంస్కృతి పై మనకున్న ప్రేమ, దాన్ని అనుకరిస్తూ, ఎవరైనా సంప్రదాయ వేత్త కనపడితే చీరదించుకుంటూ ఉండడం. కనుక ఆ మేళ్ళచ్చ భావాలు. ఇతరులను ఆక్రమించుకుని హింసతోనో, లేదా మరో రకమైన కృతిమఘైన కపటంతోనో తమ వైపు మరల్చుకొనేవస్తే కూడా మేళ్ళచ్చభావాలే.

ఆ మేళ్ళల ఆక్రమణల నుంచి బయట పెట్టడానికి కల్పి అనబడేవాడు రావాలి. కనుక ఇవి ఎప్పుడో జరిగాయా? ఎప్పుడు జరుగుతాయి? అని పిచ్చి ప్రశ్నలు వేసుకోకుండా, ఎప్పుడూ పది అవతారాలు మనకు కావాల్సిందే... అని తెలుసుకోవాలి.

దశావతార సంకీర్ణలు మనకి చెప్పబడుతున్నాయి. ఈ అవతారాలు అమ్మవారి చేతిప్రేష్ట గోళ్ళలోంచి వచ్చాయి. ఇందులో ఉన్న విశేషం.

“యూ ఉమా సా స్వయం విష్ణు:”... అని మొదటి నుండి తెలియజేయడ మయింది. జగనోహినీ అవతారం లలితాదేవేని స్వప్తంగా చెప్పుకున్నాం. ఉమయే విష్ణువు, విష్ణువే ఉమ.

నారాయణీ, నారాయణుడు సోదరీ సోదరులు. జగద్రక్షణోనం ఆయన పురుషరూపం, ఈవిడ ట్రీ రూపం అంతే తేడా. ఆవిడలోంచే అవస్తే వచ్చాయంటే అర్థం ఆవిడ సాక్షాత్తు నారాయణుడు.

ఈ పది అవతారాలు అమ్మవారి చేతులనుండే రావడంలో కూడా అంతర్థం ఉంది. చెయ్యి దేనికి సంకేతం? ఎవరైనా సరే కొట్టబోతే అడ్డుకునేది చేతితోనే కదా! చెయ్యి చూపించారంటే అడ్డుకోడానికి అంటే రక్షించడానికి. రక్షణ అనగా స్థితికి సంకేతం. స్థితికారకుడు నారాయణుడు.

అమ్మవారి చేతిలోంచి వచ్చారంటే, స్థితికారకైన నారాయణశక్తి అని దీనిలో ఆంతర్యం. వీరందరూ ఈ పని చేసి, అమ్మవారి దగ్గరకు వెళ్ళి, “మమ్మల్ని ఏం చేయ్యమంచావ”ని

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

అడిగితే “వైకుంఠానికి వెళ్లి అక్కడ ఉంటూ, ఏ ఏ కల్పంలో ఇలాంటి అసురులు పుడ తారో అప్పుడప్పుడు అవతరిస్తూ ఉండండి” అని చెప్పింది శ్రీ లలితాపరాభట్టారిక. వారం దరూ వైకుంఠానికి వెళ్లారు.

ఈ విధంగా భండాసురుడు ప్రయోగించిన పది విధాల దసుజుల్ని, ఆ పది అవతారాలు నశింపచేసాయి. ఆ తరువాత అతడు మహామాహిష్మం అనే దాన్ని వేసాడు. మోహం గట్టీగా దెబ్బతింటేనే గాని కైవల్యం సిద్ధి లభించదు.

మిగతా అన్నిటినీ ఒకలా చెప్పి, దీనికి ప్రత్యేకంగా చూపించారు. నిజానికి ఇక్కడ భండాసురుడు వేసిన అప్రాలలో ఆఖరి అస్తుం ఇది. ఈ అప్రాన్ని కొడితే ఇక అప్రాలు బయటికి తీయనక్కరలేదు. ఇది మహా మోహిష్మం.

సృష్టిలో అన్నిటి కంటే భయంకరమైనది మోహం. మోహం పోతేనే జ్ఞానం. భగవద్గీత అంతా అయిన తరువాత అర్థనుడు

“నష్టో మోహః స్మృతిర్భా త్వాత్పసాదాన్మయాచ్యత
స్తితోస్ని గత సందేహః కరిష్యే వచనం తవ” - అన్నాడు.

మోహం సత్యాన్ని తెలియనివ్వదు. అనత్యాన్ని సత్యంగా భ్రమింపచేస్తుంది. ఈ మోహం పోయే వరకూ, సంసారం నుండి బయట పడలేరు. అదీ మోహం యొక్క భయంకరమైన లక్షణం. సత్యాన్ని తెలియనివ్విది మోహం. దానినుండి దాటించే విద్య పేరే “త్రిపురా విద్య”. మోహం నుంచి దాటించే విద్యకే బ్రహ్మవిద్య అని పేరు. త్రిపురా విద్య ఏదో, అదే బ్రహ్మ విద్య. దేనికీ పనికిరానిదని తెలిసినా దాని గురించి వేదన వదలదు. ఈ విషయమే దేవి మహాత్మం మొదటిల్లో చెప్పబడుతుంది.

భండాసురుడు వేసిన మహా మోహాప్రాన్ని కొట్టడానికి అమృవారు శాంభవాప్రాన్ని వేసింది.

“శం భవతి ఇతి శంభుః” అంతే కాదు... “శం” అనే దానికి అమృ “భూః”-అంటే మూలకారణం, ఆధారం, ఉనికి అని అర్థం. “శం”కి ఏది ఉనికో అతడు శంభువు. సుఖం, శుభం, శాంతి ఈ మూడింటికి శం అని పేరు. దాని భూః అంటే ఆధారమైనవాడు శంభుడు. ‘శం భావయతీతి శంభుః’ - శాంతినీ, శుభాన్ని ప్రసాదించువాడు. పరమాత్మ తత్ప్రమే నిజమైన సుఖం, నిజమైన శాంతి. అది పరమాత్మ యందే ఉంది.

శంభు అంటే పరమాత్మ జ్ఞానమని, శాంభవాప్తం అంటే జ్ఞానాప్తమని అర్థం.

తరువాత భండాసురుడు ఏ అప్తం వేయకుండానే తల్లి నారాయణాప్రాన్ని ప్రయో

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

గించింది. కారణం మోహిష్టం నశించిపోతే, ఇక భండాసురుడి దగ్గర ఏ అస్తాలు లేవు. కాని వాడి దగ్గర సైన్యాలు ఉన్నాయి. లెక్కలేనన్ని ఆ సైన్యాలను అమృ చూసింది. మరొక వైపు 45 మంది సుఖిక్షితులైన మహాయోధులు ఉన్నారు. అమృ వాళ్ళందరిని సంహరించాలి. ముందు ఈ లెక్కకుండని అక్షోహిణిల సేనల్ని కొట్టుదానికి అమృ నారాయణాప్రం ప్రయోగించింది. ఆ అప్రంతో మొత్తం అక్షోహిణి సేనలన్నీ క్షణంలో భస్యమైపోయాయి.

ఇక్కడి నుంచి నారాయణాప్రం, శాంభవాప్రం, పాశుపతాప్రం అని ప్రధానంగా చెప్పబడే అస్తాలు పస్తాయి. ఈ మూడూ ఆత్మజ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయాలే. నారాయణ అనేది ఆత్మజ్ఞానానికి సంబంధించిన సాధన. శంకరభగవత్పూర్వాచార్యుల వారు ప్రతి యతీంద్రునికి నారాయణ స్వరణానే నియమంగా పెట్టారు.

‘నారం’ ను అందరూ చూడగలరు కాని, నారాయణుని సిద్ధులు మాత్రమే చూడగలరు.

నారం అంటే జీవ సమూహం.

వారందరియందు అంతర్యామిగా వ్యాపించినవాడే నారాయణుడు. అతడే ఆత్మ, పరమాత్మ అని చెప్పబడేవాడు. ఆ జ్ఞానమే నారాయణాప్రం. ఆ నారాయణాప్రం ప్రయోగం చేత అసురసేనలన్ని సంహరింపబడ్డాయి. ఆ తరువాత మిగిలి ఉన్న 45 మంది ప్రధాన సేనలను నశింపచేయడానికి అమృ పాశుపతాప్రం ప్రయోగించింది.

అథ పాశుపతాప్రేణ దీప్తకాలానలత్యిషా

చత్వారింశ చ్ఛమూనాథా స్నహరాళ్ల వ్యమర్ధయత్

ఈ పాశుపతాప్రంతో సేనలలో మిగిలిన 45 మంది కూడా సంహరింప బడ్డారు. ఇక భండాసురునికి తన వారంటూ ఎవరూ మిగలలేదు. అవిద్య యొక్క అంగములన్నీ నశించిపోయాయి. అలా ఆ 45 మందిని కొట్టిన అప్రం పేరు పాశుపతాప్రం.

ఈ ఘుట్టున్ని గుర్తుచేసే లలితాసహస్ర నామం-

“మహాపాశుపతాప్రాగ్ని నిర్మగ్ధసుర సైనికా”.

పాశుపతాప్రం అంటే ఏమిటి?...

పాశుపతం అనే పేరుతో ఒక మతం కూడా ఉంది. మతం అనగానే ఆదేదో బాహ్యమైన విషయం కాదు. అది విచారణాత్మకమైన గొప్ప అంశం.

దీని గురించి శివపురాణంలో పార్వతీదేవి శివుని “జ్ఞానం అంటే ఏమిటి? పాశుపతం అంటే ఏమిటి?” అని అడుగుతుంది.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

అప్పుడు శివుడు “పాశుపతమే జ్ఞానం” అన్నాడు. అమ్మవారికి తెలీదా? అని అనుకో కూడదు. ప్రశ్నించడం మనకి తెలియదు కాబట్టి, మన కోసం అమ్మ అయ్యవారిని ప్రశ్నిం చింది. శివుడు చెప్పున్నాడు అమ్మవారితో, “పశుపాశ పతిర్థిని జ్ఞానమిత్యభిధీయతే - పశువులు, పాశము, పతి ఈ మూడింటి గురించి తెలిస్తే దానికి జ్ఞానమని పేరు. ముందు పశువులు, పాశము, పతి వీటి అర్థాలను తెలుసుకోవాలి.

సృష్టిలో పశువు కానివాడు లేదు. పాశముతో బంధింపబడేది పశువు.

రెండవ జ్ఞానం- పాశం అనేది తెలుసుకోవడం. మూడవ జ్ఞానం ఆ పాశాల్ని కట్టి వాటిని నడుపుతున్న ఆ పశుపతికి సంబంధించిన జ్ఞానం.

ఈ మూడూ కలగాలి.

“బ్రహ్మాద్య స్తోవరాంతాశ్చ పశవః పరికీర్తితాః” - [బ్రహ్మాదేవుడు మొదలుకొని ఈ సృష్టిలో ఉన్న సర్వజీవులు కూడా పశువులే అని చెప్పారు.

వీరంతా కూడా త్రాళ్ళ చేత కట్టుబడిన వారే. మన చుట్టూ ఎన్నో పాశాలు ఉన్నాయి, కనిపించని పాశాలు. ఏనుగును కట్టడానికి ఉపయోగించే తాడు నిజానికి ఒక చెట్టు నుంచి వచ్చే నార మాత్రమే, విడి విడిగా చూస్తే వాటికి బలం లేదు. కాని వాటన్నిటిని పేని చాలా బలంగా చేసి ఏనుగును కూడా కడతారు.

అలాగే మన దగ్గర కూడా కర్మపాశ, గుణపాశ ఇత్యాది పాశాలన్ని కలిసి ఒక పెద్ద తాడులా ఉంది. ఆ ఒక్క తాడు పేరే అవిద్య.

అందరు ఆ అవిద్యనే తాడుకి కట్టుబడే తిరుగుతున్నారు. ఈ అవిద్య కూడా పూర్వజన్మ కర్మవిశేషం చేత తగిలించబడింది. దాన్ని హరాత్తుగా తెంచేసినా ప్రమాదమే. దెబ్బ తగిలితే కట్టు కట్టుకోవడం కూడా పాశమే. కాలికి కట్టిన కట్టును కూడా హరాత్తుగా తీసివేస్తే కాలికి ప్రమాదం. కాలు బాగుపడ్డాక తియ్యాలి. అదేవిధంగా ఆ కట్టునే కాలు అనుకుంటే అది మరీ ప్రమాదమే. కాలికి కట్టుకున్న కట్టు నేను కాదు అని ఎలా తెలుసుకున్నావో,

అలాగే ఈ జీవుడికి ఈ దేహము, బంధాలు ఉన్నా అవి నేను కాదని స్పృహ ఉండాలి. వైయుడు ఎలాగైతే రోగం తెలుసుకుని కట్టు కట్టి రోగ నిర్మాలనం అయ్యిందని కట్టు తీస్తాడో అలా ఆ పరమేశ్వరుడు కూడా మన కర్మానుభవమనే రోగంక్షయం చేయడానికి అవిద్య అనే కట్టు కడతాడు.

తరువాత ఆ జీవుడు యోగ్యదైనప్పుడు ఆ కట్టు తీసివేస్తాడు. అదే “పశుపాశ విమోచనీ” నామంలో అర్థం, అదే పాశుపతాప్రం.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

కట్టుబడ్డారని తెలుసుకుంటే కొంత జ్ఞానం వచ్చినట్టే. కానీ అది ఒప్పుకోరు. అజ్ఞానాన్ని గుర్తించడం సగం జ్ఞానం. తరువాత ఆ పాశం నుండి ఎలా బయట పడాలా అనే వేదన ఉండాలి. తరువాత ఈ మొత్తం నా చేతిలో లేదు పరమేశ్వరుడు చేతిలోనే ఉండని ఆయనే పట్టుకోవాలి. అదే పశు-పాశ-పతి జ్ఞానం. ఇదే పాశుపతుమతం అంటే అర్థం. “పశునాం పతయే నమః” అని పరమేశ్వరుని రుద్రంలో ప్రార్థన చేస్తున్నారు.

ఆ పాశుపత తత్త్వమే అమ్మ, అమ్మ, అయ్య వేరు కాదు. పశుపాశవిమోచనీ.

ఈ జ్ఞానం కలిగితే ఇక అవిద్యా సేనలు మిగలవు. అందుకే 45 మంది ఆ పాశుపతా ప్రంతో దగ్గరమయ్యారు. ఇవి బయట వేసిన అప్రాలు మాత్రమే కాదు, మనం లోపల విచారణతో ప్రయోగించవలసిన అప్రాములని తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ లలితాపరాభట్టాలిక విజయం

ఇక భండాసురుడు, వాడి రాజ్యం మిగిలాయి. వాడి రాజ్యం పేరు శూన్యకపట్టణం. సేనలను, భండాసురుని చంపి ఊరుకుంటే మరొక భండాసురుడు పుట్టే అవకాశం ఉంది. కర్మశేషం కొద్దిగా కూడా మిగల కూడదు. అమ్మవారు అప్పుడు మహాకామేశ్వరాప్రాం ప్రయోగించారు. మహాకామేశ్వరుడు అంటే సాక్షాత్కార పరమశివజ్ఞానం.

పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మజ్ఞానం.

ఆ పరబ్రహ్మతత్త్వంతో అనుసంధానమే మహాకామేశ్వరాప్రాం ప్రయోగం. పరబ్రహ్మముతో తాదాత్మం చెందించుట అని దీని అర్థం. ఇక నేను అనే భావం మిగలకుండా బ్రహ్మ భావంలో లీనమవడమే మహాకామేశ్వరాప్రాం సంధానం. ఇది వేస్తే ఇంకేం మిగలదు. ఆ అప్రాన్ని అమ్మవారు ఎంత తెలివిగా ప్రయోగించా రంటే, అది భండాసురుడిని నాశనం చేయుదమే కాకుండా శూన్యక పట్టణం మొత్తాన్ని దగ్గం చేసింది.

అక్కడ ఇంకా మిగిలిపోయిన వారు కూడా ఈ అప్రాం వల్ల దగ్గమైపోయారు. ఇదే లలితాసహస్రంలో “కామేశ్వరాప్రాంనిర్గంభండాసురశూన్యకా” - శూన్యకపట్టణంతో సహభండాసురుడ్ని కామేశ్వరాప్రాంతో తగలబెట్టిన తల్లి. అలా మొత్తంగా భండాసురుడు, వాని పట్టణం కూడా నాశనమైపోయాయి. ఇంతకాలం ఇంతగా బాధపెట్టిన భండాసురుడు సమూలంగా నాశనమైపోయాడు.

దేవతలందరూ ఆనందంతో విజయధ్వనులు చేస్తూ లలితా మహాత్రిపురసుందరీ పరాభట్టారికా మహారాజేశ్వరీదేవిపై కుసుమవృష్టి కురిపించారు.

శ్రీ లతితోపాభ్యాసమ్

అమృవారు ఎందుకు అవతరించారో ఆ పని హర్షితి అయింది. భండాసురుడు సంపూర్ణంగా నశించాడు. చివరికి బ్రహ్మక్ష్యమే లలితావిద్య యొక్క ప్రయోజనం. ఆశ్రయించిన వారికి ఆ తల్లే ఇస్తుందని దీనిలో ఉన్న ఆసలైన ఆంతర్యం. వెంటనే

అవాకీర స్నుష్టువ్యశ్చే రేవా హర్ష సమన్వితాః
దేవదుందుభయో నేదు ర్ఘపు ర్ఘసంత వాయవః
దిశః ప్రసన్నతా మాపుః సభశ్చ విమలం తథా

బక్షపొరిగా దేవదుందుభులు మ్రోగాయి. వసంత వాయువులు వీచాయి. అవన్నీ ప్రసన్నమయ్యాయి.

ఆసురీశక్తులు పెరిగితే పంచభూతాలు క్లోభిస్తాయి. పంచభూతాలలో కాలుష్యాలకు భౌతిక కారణాలు వెతుకుతుంటారు. కానీ ఆసలు కారణం ఆసురీ శక్తుల విజృంభణ. ఆసురీశక్తులంబే మనలో రజో గుణ, తమోగుణ వికారాలు పెరిగిపోతే కాలుష్యం పెరిగిపోతుంది.

వాటివల్ల ఏర్పడే పరిస్థితుల ద్వారా ప్రపంచంలో కూడా కాలుష్యం పెరిగిపోతుంది. ఎప్పుడైతే ఆసురీ శక్తులు నశించిపోయాయో దిక్కులన్నీ ప్రసన్నమయ్యాయి. నిర్మలత్వం వచ్చింది. ఎవరైతే ఆత్మజ్ఞానం పొందుతారో వారి మనస్సుకు వచ్చే పరిస్థితి అంతా ఇక్కడ వివరిస్తున్నారు.

అంతర్యంలో దానిని గ్రహించాలి. మోక్షం అంటే మరణం తరవాత వచ్చేదని అనుకో రాడు. బ్రతికుండగానే జీవభావం పోయి, బ్రహ్మభావంతో తాదాత్మాం చెందిన జీవస్మృతులు ఎందరో ఉన్నారు. అలాంటి వారి మనఃస్థితి ఎలా ఉంటుందో ఇక్కడ వాతావరణ స్థితిని అలా వర్ణిస్తున్నారు. పురాణకథలో బయట కథతో పాటు లోపల ఆత్మవిద్యని ఆవిష్కరించు కోవడం జరుగుతుంది. అలా అక్కడ ప్రసన్నత, నిర్మలత్వం ఏర్పడింది. వెంటనే దేవగంధర్వ ట్రైలంతా అమృవారి ముందుకు వచ్చి హారతులిచ్చారు. విజయాన్ని పొందిన ఆత్మవీకి ఆనంద కర్మార సీరాజనాలిచ్చారు.

మంగళార్తికం చతుర్మైవగంధర్వ యోషితః
నస్తు శ్చాపురత్తేష్టా ఊర్వశీ మేనకాదయః

ఊర్వశీ, మేనక మొదలైన అప్పురసలందరూ దివ్య సృత్యాలు చేసారు. దేవతలు, మహర్షులు అమృవారి చుట్టూ చేరి రెండు చేతులూ తలపై పెట్టుకుని గద్దదమైన కంరంతో అనందాత్మవులు జాలువారుతున్న నేత్రాలతో అమృవారికి జయ జయ ధ్వనాలు పలుకుతూ

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

వేదమంత్రాలతో నమస్కరిస్తున్నారు .

సప్తర్షుయో వశిష్టోద్యా బుగ్యజాస్మామరూపిభి�

అధర్వరూపై ర్ఘంతైశ్చ వర్ధయంతో జయత్రియం

అమృవారిని ఈ దివ్య మంత్రాలతో వారు కీర్తించారు. ఇలా విజయం సాధించిన అమృతన శ్రీమన్మగరానికి బయలుదేరుతున్నారు. ఆమెను శక్తిసేనలన్నీ అనుసరించాయి. మిగలవలసినది శ్రీమన్మగరం. తగలబడవలసినది శూన్యక సగరం.

అలా శ్రీమన్మగరంలోనికి ప్రవేశిస్తుండగా ముందు వెనుక కూడా ప్రధాన శక్తులు ఉన్నాయి.

అథ సంపత్సరీ దేవీ చచాలా_గ్రై స్వసేనయా

పొశాయుధసముత్పన్నా హయారుధా స్వసేనయా

శ్రీమన్మగరానికి వెదుతున్న అమృవారికి ముందు ఉన్నది సంపత్సరీదేవి.

వెనుక వైపు అశ్వారూధా దేవి ఉంది. వాళ్యంతా విజయ పతాకాలు ఎగుర వేస్తూ అమృవారికి జయజయ ధ్వనాలు పలుకుతూ ఉన్నారు.

పార్వ్యద్వయం సమాళిత్య మహారాళ్మా ప్రచేంతుః

మంత్రిణీ దండనాథే తే ఆరుహ్య రథపుంగవో

గేయవక్త రథం ఔ మంత్రిణీదేవి, కిరివక్త రథంఔ దండనాథాదేవి అమృరథానికి ఇరువైపులా ఉండగా అమృవారు శ్రీమన్మగరానికి చేరుకున్నారు.

ఇత్తం విధాయ సురకార్య మనింద్యరూపా

శ్రీ చక్రరాజ రథమండల మండనశ్రీః

కామేశ్వరీ త్రిజగతాం జననీ బభానే

విద్యోతమానవిభవా విజయత్రియా_ధ్యా

ఈ విధంగా ఆ మహాకామేశ్వరీ, ఆ ముల్లోకాల తల్లి, శ్రీ చక్రరాజరథానికే శోభనిచ్చి, సమస్తమైన వైభావాల్మి ప్రకాశింప చేస్తూ శ్రీమన్మగరంలో ప్రవేశించింది.

అప్పుడు దేవతలందరూ సింహసనారుధ అయిన ఆ తల్లిని స్తోత్రం చేస్తున్నారు.

ఇమం పవిత్రం లలితా పరాక్రమం

సమస్త పాపఫుమకేష సిద్ధిదమ్

పరంతి పుణ్యేష దినేష యే సరా

భజంతి తే భాగ్య సమృద్ధి ముత్తమామ్

ఇప్పటి వరకూ చెప్పబడిన ఈ లలితా పరాక్రమగాథను ఎవరు వింటారో, వారికి సమస్త పాపాలు తొలగి, సమస్త సిద్ధులు లభిస్తాయి. వీటిని పుణ్య దినాలలో పరించిన వారికి భాగ్య సమ్మద్ది లభిస్తుంది. లలితోపాభ్యానంలో ఒక్కొక్క ఘట్టానికి ఒక్కొక్క ఘలితం ఉంది. ప్రధానంగా భండాసుర సంహర ఘట్టం చివరకు లలితమ్మ చేసిన పరాక్రమ హర్షకమైన విజృంభణానికి ప్రత్యేక ఘలశ్రుతి చెప్పడం ఇదొక ప్రత్యేకభాగమని అని చెప్పడం దీనిలో ఉన్నదేశం.

అమ్మవారు తన శక్తి సేనలన్నిటినీ చూసింది. అంతవరకూ ఆ శక్తిసేనలన్నీ యుద్ధం చేసేటప్పుడు రాక్షసుల యొక్క శస్త్రాల దెబ్బలు తిన్నారు. దానితో వారిలో కూడా శ్రమ కనిపించింది. అమ్మవారు వారందరినీ తన కళ్ళతో ఒకసారి చూడగానే

లలితా పరమేశాన్యః కట్టామృత ధారయా

జహు ర్యాధ్ పరిత్రాంతిం శక్తయః ప్రీత మానసా

అమ్మవారి ఆ కళ్ళ నుండి వచ్చిన అమృతమయమైన చూపులతో శక్తిసేనలన్నీ ఒక్కసారి తమ శ్రమనంతటిని మరచి తేజోవంతాలయ్యాయి.

“కన్నుల తల్లి” అని అమ్మవారిని ప్రత్యేకించి చెప్పారు. మీనాక్షీ, కామాక్షీ, విశాలాక్షీ, శతాక్షీ, ఇంద్రాక్షీ, అమ్మాయాక్షీ, సహస్రాక్షీ అని ఇలా కళ్ళ మీద ఇన్ని పేర్లు ఒక్క అమ్మకే ఉన్నాయి. ఆ కళ్ళతో ఎన్ని పనులు చేస్తోందో!

‘అరుణా’ అనగానే ‘కరుణా తరంగితాక్షీం’ అని వెంటనే అంటున్నారు. ఆ కళ్ళ నుండి వస్తున్న కరుణ వట్టి కరుణ కాదు. అది అభండ శక్తిని దాచుకున్న కరుణ. అమ్మ దయ అంటేనే అనంత శక్తి. దయకి ఉన్న శక్తి అంతా ఇంతా కాదు. ఆ దయలోనే అన్ని ఉన్నాయి. ఆ కళ్ళ చూపుల నుంచే అభండభువనాలను సృష్టించిందంబే దయతో ఈ జగతినంతటిని అమ్మ సృజించింది.

దయ జాలువారే ఆ నేత్రాలు దయామృత తరంగాల్ని వర్షింప చేస్తున్నాయి కనుక శక్తి సేనలన్నీ ఉణ్ణేవితమై హాయిగా ప్రశాంతతను అనుభవించాయి. అప్పుడు సిద్ధులు, కింపురుషులు, యక్కులు, ద్వాదశాదిత్యులు, ఏకాదశ రుద్రులు, ఆష్ట వసువులు, మరుత్తులు, బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రాదులు, ఇంద్రాది దిక్షాలకులు వీరందరూ అమ్మ ముందు నిలబడి రెండు చేతులు తలపై దోయిలించి అమ్మవారిని కీర్తిస్తున్నారు.

ఈ నామమే లలితాసహస్రంలో “ఖ్రమోపేంద్ర మహేంద్రాది దేవ సంస్తుత మైభవా” అని చెప్పబడుతున్నది. వాళ్ళ చేసిన స్తోత్రం ఇక్కడ ఉంది.

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమ్

బ్రహ్మ, ఉపేంద్రుడు మొదలైన దేవతలందరి చేత స్తోత్రం చేయబడిన లలితాంబిక అని ఆ నామానికి అర్థం. ఇది చాలా గొప్ప స్తోత్రం.

అమృతారు ఆవిర్భవించినప్పుడు చేసిన స్తోత్రమంత గొప్పది ఈ స్తోత్రం.

అమృతారు ఆవిర్భవించిన స్తోత్రఫల్మూర్ఖికి లలితాసహస్రంలో “దేవర్షిగణసంఘాత స్తుయమానాత్మ వైభవా” అని చెప్పారు.

ఇది ఆవిడ చిదగ్నికుండంలోంచి ప్రకటింపబడగానే చేసిన దానికి చెప్పారు.

యుద్ధమంతా చేసిన తరువాత వచ్చిన నామం-

“బ్రహ్మపేంద్ర మహాంద్రాది దేవ సంస్తుత వైభవా”.

ఈ విధంగా లలితా సహస్రం ఎంతో క్రమబద్ధమైన అందమైన కూర్చు.

ఒక వైపు కథ, ఒక వైపు లీల, ఒక వైపు తత్వం, ఒక వైపు మహిమ ఇలా అన్ని దానిలో పెట్టారు.

దాన్ని భావించడం చేతనైతే బ్రతుకుకంతటికి ఒక్క లలితాసహస్రనామం సరిపోతుంది. దానిలో అంత లోతు ఉంది. అది ఒక రత్నాల పెట్టే. అదొక కల్ప వృక్షం. దానిలో లేనిది లేదు.

అమృతారు ఎన్నోన్ని రూపాలు ధరించిందని వేదాలు, పురాణాలు చెప్పాయో అన్ని దానిలో ఉన్నాయి. ఏ రూపం కావాలంటే ఆ రూపంలో అందులోనుండి అమృతారు మనకోసం వస్తారు.

మనం నిత్యం మనసం చేసుకోవడానికి దానిలో అమృత చరిత్ర ఉంది.

శ్రద్ధగా ఈ ఉపాభ్యాసాన్నంతటని తెలుసుకున్న తరువాత లలితాసహస్రం చదివితే ఈ ఘుట్టులన్నీ అనుభూతిలోకి రావాలి.

ఇది నిత్యం మనకి అనుభవానికి రావడానికి వశిన్యాది వాగ్దేవతలు ఒక్కాక్క నామంలో ఒక్కాక్క కథను నిక్షిప్తం చేసారు.

ఆ అవతార ఘుట్టుంలో చెప్పబడ్డ మంత్రాధిదేవతలందరూ ఆ నామాలలో కూర్చుని ఉంటారు.

ఒక్క నామంలో ఒక కథ, ఒక మంత్రం, ఒక తంత్రం, ఒక తత్త్వం కూడా దాగి ఉన్నాయి.

బ్రహ్మోపేంద్రమహాంద్రాదులు చేసిన స్తుతిం

నమో నమస్తే జగదేకనాథే నమోనమశ్రీ త్రిపురాభిధానే,
నమో నమో భందమహాసురఫ్మి నమోస్తు కామేశ్వరి వామకేశి. 1
 చింతామజే చింతిత దానదక్కొల్లి చింత్యే చిదాకారతరంగమాలే,
 చిత్రాంబరే చిత్రజగత్రసూతే చిత్రాఖ్య నిత్యాఖిగతే నమస్తే. 2
 మోక్షప్రదే ముగ్ధశాంకచూడే ముగ్ధస్థితే మోహవిభేదదక్కే,
 ముద్రేశ్వరీచ్ఛిత రాజ్యతంత్రే ముద్రాప్రియే దేవి! నమో నమస్తే. 3
 క్రూరాంధకధ్వంసిని కోమలాంగి కోపేషు కాళీ తనుమాదధానే,
 క్రోధాననాపాలిత సైన్యచక్రే క్రోఢికృతాశేషదయే! నమస్తే. 4
 షడంగదేవి పరివారగుప్రే షడంగయుక్త శ్రుతివాక్యమృగ్యే,
 షట్టుక్కసంస్థే చ షట్టార్థిహంత్రి షట్టావరూపే లలితే! నమస్తే. 5
 కామేశ్వరీముఖ్య సమస్త నిత్యా కాంతాసనాంతే! కమలాయతాజ్ఞి,
 కామప్రదే కామిని కామశంభో! కామ్యే కళానామధిపే! నమస్తే. 6
 దివ్యాఘు సిద్ధాఘు నరోఘురూపే దివ్యే దినాధీశ సహస్రకాంతే,
 దేదీష్యమానే దయయా సనాథే దేవాదిదేవ ప్రమదే నమస్తే. 7
 సదాణిమాధ్యష్టక సేవనియే సదాశివాత్మోజ్ఞలమంచవానే,
 సామ్యే సదేకాయనపాదపూణ్యే సవిత్రి లోకస్య నమో నమస్తే. 8
 బాహ్యముఖైర్మాతృగణైప్రేవ్యే బ్రహ్మాప్రియే బ్రాహ్మణబంధహంత్రి,
 బ్రహ్మోమృతప్రోతసి రాజహంసి బ్రహ్మోశ్వరి శ్రీలలితే నమస్తే. 9
 సంక్లోభిణీముఖ్య సమస్త ముద్రా సంసేవితే సంసరజాప్రహంత్రి,
 సంసారలీలాకరి సారసాజ్ఞి సదా నమస్తే లలితేఉ ధినాథే. 10
 నిత్యాకళాషోదశకేన కామాకర్మిణ్యాఖిత్రీప్రథమేన సేవ్యే,
 నిత్యే నిరాతంకదయాప్రపంచే నీలాలకట్టేణ నమో నమస్తే. 11
 అనంగపుష్పాదిభిరున్మాధి-రనంగదేవిభి-రజస్ సేవ్యే,
 అభవ్య హంత్ర్యక్షర రాశిరూపే హతారివర్గే లలితే నమస్తే. 12
 సంక్లోభిణీముఖ్య చతుర్మార్పిర్మాలాప్యతోదార మహిప్రదీపం,
 అత్మానమాఖిత్రుతి విత్రమాఖ్య శుభ్రాశయే శుద్ధపదే నమస్తే. 13

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ససర్వసిద్ధ్యాదికశక్తిజ్యందే సర్వజ్ఞ విజ్ఞాత పదారవిందే,
సర్వాధికే సర్వగతే సమస్తసిద్ధిప్రదే శ్రీలలితే నమస్తే. 14

సర్వజ్ఞతాయుక్తఫమాభి-రస్యదేవీభి-రప్యాశ్రిత చక్రభూమే,
సర్వమురాకాంశ్మిత పూరయితి! సర్వస్య లోకస్య సవిత్రి! పాహి. 15

వంద్యే వశిన్యాదిక వాగ్నిభూతి వధిష్ట చక్రద్యుతివాహవాహే,
బలాహక శాయుకవే! వచోభై వరప్రదే సుందరి పాహి విశ్వం. 16

బాణాది దివ్యాయుధ సార్వభౌమే భండాసురానీక వనాంతదావే,
ప్రత్యగ్ర తేజో జ్యులితాంబురాజే ప్రాపల్యమానే పరితో నమస్తే. 17

కామేశి వజ్రేశి భగేశిరూపే! కల్యై కలే కాలవిలోపదక్షే,
కథావశేషీకృతదైత్యసైన్యే! కామేశకాంతే కమలే నమస్తే. 18

చిందుస్థితే చిందుకళైకరూపే బ్రహ్మత్తికే జ్యంబిత చిత్రకాశే,
బృహత్సుచాభోగవిలోలహారే బృహత్ప్రభావే వరదే నమస్తే. 19

కామేశ్వరోత్సంగ సదానివాసే కాలాత్మికే కండళితానుకంపే,
కల్యాపసానోథిత కాలిరూపే కామప్రదే కల్పలతే నమస్తే. 20

సర్వారుణే సాంద్రసుధాసుసీతే సారంగశాబాణి సరోజపక్షే,
సారస్పసారస్ప సదైకభూమే సమస్త విద్యేశ్వరి సస్మతిస్తే. 21

నమో నమస్తే జగదేకనాథే నమో నమః శ్రీత్రిపురాభిధానే
నమో నమో భండమహాసురభ్యు నమోఽస్తు కామేశ్వరివామకేశి
హే జగజ్జననీ! జగదేకనాథే... జగత్తుంతటికీ ఏక అయిన దిక్కువైన తల్లి! మనందరికి
ఒకే ఒక దిక్కు అమ్మవారు. అమ్మవారికి త్రిపురా అని పేరు. త్రిపురా! త్రిపురసుందరీ!
అమ్మవారు. అమ్మవారి ఒకొక్కు నామానికి ఒకొక్కు శక్తి ఉంటుంది.
దీన్ని అమ్మవార్మి స్తుతిస్తూ కాలిదాసు చెప్పేదు.

లక్ష్మీం రాజకులే జయాం రణముఖే క్షేమంకరి మధ్యని
క్రవ్యాది ద్విష సర్వ భాజి శబరీం కాంతార దుర్గే గిరా
భూత ప్రేత పిశాచ జ్యంభక భయే సృష్టా మహో బైరవీం
వ్యామోహే త్రిపురాం తరంతి విపదా స్తురాం చ తోయప్పవే
ఎక్కుడైనా ఉన్నతి కావాలసుకుంటే లక్ష్మీ నామం చెయ్యాలని చెప్పారు.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

దాని వల్ల పెద్దవాళ్ళు కూడా గౌరవిస్తారు. ఇది లక్ష్మీ నామానికి ఉన్న శక్తి. ఎక్కడైనా జయం సాధించాలంటే జయా స్వరూపిణి అయిన అపరాజితా దేవిని స్ఫురిస్తే జయం కలుగుతుంది. పశు పక్కాదుల వల్ల, క్రిమి కీటకాదుల వల్ల, అరణ్యాలలోను ఏవైనా ప్రమాదాలు ఉంటే, అంటే ఒంటరితనం వల్ల ఏమైనా ప్రమాదాలు వస్తాయనిపిస్తే శబరి దేవిని స్ఫురించాలి. శబరినే వనదుర్గా అని అంటారు.

భూతప్రేత పిశాచాల భయం కలిగేటప్పుడు త్రిపురబ్రూరమీదేవిని స్ఫురించాలి. ఈవిడ క్షుద్రశక్తులన్నిటిని కూడా తొలగించగలదు. అన్నిటికంటే పెద్ద భయం మోహం. అది తొలగించుకోవడానికి త్రిపురా నామం స్ఫురించాలి. త్రిపురాదేవి అన్ని మోహాల్ని తొలగించి అజ్ఞానాన్ని సమూలంగా నాశనం చేసే బ్రహ్మావిద్యాస్వరూపిణి. ఆ త్రిపురసుందరిని ఇక్కడ బ్రహ్మాది దేవతలు జయ జయ ధ్వనాలతో నమస్ఫురిస్తూ అమృతారి సర్వ వైభవాన్ని చెప్పా మొత్తం నవావరణ చక్రంలో ఉన్న దేవతలందరిని ఈ స్తోత్రంలో కీర్తించారు.

థండాసురాధ్యాః సమరప్రచండ
హతా జగత్పుంటకతాం ప్రయూతః
నవ్యాని సర్వాణి వప్పాంషి దేవి
త్వత్సాంద్రకారుణ్య సుధాష్టతాని

అమృతా! నీ దయ వల్ల థండాసురుడు సంహరింపబడ్డాడు, నీ చిదగ్ని కుండంలో పడడం వల్ల తిరిగి మా అందరికి నువ్వు దివ్యమైన దేహాలు ఇచ్చాపు. ఇంకా నీ వల్ల జరగాల్సిన పని కొంత మిగిలిందమ్మా! అన్నారు.

మత్స్యధుని జీవింపజేసిన అమృతాల కరుణ

“శ్రీ శంఖునాథస్య మహాయశస్య” - నీ స్వామి అయిన ఏ శంఖుడు ఉన్నాడో ఆయనే ఇక్కడ కామేశ్వరుడుగా వ్యక్తమయ్యాడు.

ఆయనే ఈ జగత్తులో రుద్రుడుగా అవతరించి ఉన్నాడు. అప్పుడు నువ్వే గౌరీదేవిగా ఉడ్యవించి ఉన్నాపు. అప్పుడు మీ ఇద్దరి యొక్క శక్తి వల్ల సుబ్రహ్మయ్యుడు ఉత్సుమయ్యే తారకాసురుడిని చంపాలి. కానీ ఆయనేమో మహా వైరాగ్యంతో ఉన్నాడు. ఆవిడ కూడా ఇప్పుడు తపస్సుకు వెళ్లి కూర్చుంది. వాళ్లిద్దరూ తపస్సుల్లో కూర్చున్నారు. ఇప్పుడు లోక రక్షణ ఎలాగ? వాళ్లిద్దరూ అంటే మీరిద్దరే.

బ్రహ్మాండాలకు అతీతంగా ఇలా భాసిస్తున్నారు. ఈ బ్రహ్మాండాలందు మీరే శివ పార్వతులుగా వ్యక్తమై ఉన్నారు. ఇప్పుడు విడి విడిగా ఉన్న మీ ఇద్దరి తిరిగి మీ ఇద్దరికి

సామవేదం షష్ఠ్యాఖశర్మ

శ్రీ లలితాంచాల్మానమ్

ఒకరి పట్ల ఒకరికి రాగం కలిగించాలి. కానీ రాగం కలిగించే మన్మథుడు కాలిపోయాడు. ఇప్పుడు నువ్వు అవతరించావు కదా! కనుక ఆ పరమేశ్వరునికి పార్వతిపై అనురాగం పుట్టేలా ఆమెను చేపట్టేలా నువ్వే ఏదైనా చేయమ్మా. అని అడిగారు.

అక్కడ అందరూ అనుందిస్తున్న సమయంలో రత్నిదేవి ఏడుస్తోంది. అమృవారు పతిప్రత ఏదిస్తే తట్టుకోలేదు.

“పతిప్రతాంగనాభీష్టఫలదాయై నమో నమః” అని అమృకి పేరు. ఆవిదే పెద్ద పతిప్రత కనుక ఆవిడకు సాధ్య అంటే అంత ఇష్టం. భర్త పోయాక దుఃఖిస్తూనే జీవితమంతా గడిపిన ఆ రత్నిదేవిని చూసి అమృ కరుణించింది. కాముచ్ఛి అక్షిలోంచి సృష్టించిన తల్లి కనుక కామక్షీ.

తతః కట్టాణా దుత్పన్నప్స్యయమాన ముఖాంబుజః
పూర్వదేహధిక రుచిర్మన్మతో మదమేదురః
స చ కందర్పిరోత్తాపి నమస్కృత్య మహేశ్వరీం
వృజ్ఞాపయదిదం వాక్యం భక్తినిర్భరమానసః

మందహసవదనంతో వచ్చాడు మన్మథుడు. ఆయన మునుపటి శరీరం కంటే మించిపోయిన అందంతో ఉన్నాడు. ఇప్పుడు ఆయన అమృవారి కంటిలోంచి వచ్చాడు. ఆయన వస్తునే అమృవారికి నమస్కారం చేసి, “అమ్మా! ఆయన కాల్పనిసాడు, నువ్వు బ్రతికించావు!” అన్నాడు. పిల్లలిన్న తండ్రి గట్టిగా కొట్టి మందలిస్తే వాళ్ళు తల్లి దగ్గరకెళ్ళి అమ్మా! అని ఏడుస్తారు. వెంటనే తల్లి దగ్గరకి తీసుకొని లాలించి ఓదారుస్తుంది. అలా మన్మథుచ్ఛి నాన్న కాల్పనిస్తే అమ్మ బ్రతికించింది. ఎంతో వాత్యల్యాన్ని చూపించింది. మన్మథుడు నమస్కరించి, “నన్ను ఏం చేయమంటావు తల్లి!” అని అడిగాడు.

ఇదే లలితాసహస్రంలో “హారనేత్రాగ్నిసందగ్నకామసంజీవనోషధిః” అనే నామం. ఈ నామాన్ని మధ్యలో విభజించరాడు. “హారుని యొక్క కంటి మంటల్లో కాలిపోయిన మన్మథుని బ్రతికించిన ఓ సంజీవనోషధి లలితాంబ!” అని ఆర్థం.

ఇక్కడ గమనించాల్సిన అనేక అంశాలు, లోతు, తత్త్వం, పరమార్థం ఉన్నాయి.

అమృవారి అవతార ప్రయోజనం భండాసురుని చంపదమా? మన్మథుని బ్రతికించడమా? రెండూ ప్రయోజనాలే. మన్మథుడంటే మన దృష్టిలో కాముడు. మొదటి శత్రువు అనుకోంచారు. మన్మథుడు అరిషడ్వర్గలలో మొదటి శత్రువు అనేది అందరి అభిప్రాయం.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

కానీ ఇది వ్యతిరేక ధోరణి. “ధర్మాత్మ విరుద్ధో భూతేషు కామోత్తస్మి భరతర్షబ్హ” అని కృష్ణ పరమాత్మ గీతలో చెప్పినట్లుగా ఆ కామస్వరూపం వేరు. అది లేకపోతే జగత్ స్థితి లేదు. మరి ఇక్కడ కాముడికి అర్థం ఏమిటి? బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపిణియై అమృతారు కాముడ్ని తిరిగి బ్రతికించడం ఏమైనా తగునా?

ఇది జాగ్రత్తగా తెలుసుకోవలసిన ప్రధానాంశం.

మన్మథుడు అమృత వారి ఉపాసకులలో చాలా గొప్పవాడు. పంచదశికి ‘కామరాజ విద్య’ అని పేరు. పన్నెందు మంది ప్రధానమైన శ్రీవిద్యోపాసకులు ఉన్నారు.

ఒక్కుకూరిది ఒక్కుకూరు సంప్రదాయం. ప్రస్తుతం ప్రచారితమౌతున్న సంప్రదాయం ‘కాది విద్య’. ‘క’ అనే అక్షరంతో మొదలయ్యే పదిహేను అక్షరాల విద్య.

‘హాది విద్య’ అని మరొకబి ఉంది.

అది లోపాముద్ర మొదలైన వారు చేసిన గొప్ప విద్య.

అమృతారు మన్మథుని బ్రతికించడమంటే ఒక కోణంలో శివునికి వ్యతిరేకంగా పనిచేసినట్లే. శివుడు కాట్సేస్తే అమృత బ్రతికించింది. భావనాశక్తి లేనివాడికి ఇవి అర్థం కావు. నిజానికి అమృత పరమేశ్వరుడు చేసిన పనిని పూర్తిగా పరిపూర్ణం చేసింది. శివుడు మన్మథుడి దేహాన్ని పూర్తిగా కాల్పకుండా బూడిదను మిగిల్చాడు.

ఆ మిగిలిన బూడిదంతా కలిసి భండాసురుడు అయ్యాడు. వాడిని సమూలంగా నాశనం చేసింది అమృతారు. అసలు శివుడి పనిని అమృత పూర్తి చేసింది.

మన్మథుని బ్రతికించింది. ఆయన మన్మథుడనబిదే జీవుడు. ఆయన దేహం పోయింది కానీ ఆయన బ్రతికున్నాడు. పరమేశ్వరుడు దేహాన్ని ఎందుకు కాల్పాడు?

“నేను మన్మథుడను. ఈశ్వరుని కూడా జయిస్తాన”నే అహంకారమంతా దేహగతమైన అహంకారం. అది శివుని యొక్క కంటి మంటలలో కాలిపోయింది. శివుని కన్న అంటే జ్ఞానాగ్ని:

“జ్ఞానాగ్ని దగ్గ కర్మాణం తమాహుః పండితః బుధాః” అన్నాడు గీతలో జగద్గురువైన కృష్ణపరమాత్మ.

శివుడు గురు స్వరూపుడు. ఆయన ఇచ్చిన జ్ఞానంతో దేహత్యాఖిమానం పోయింది. కానీ పూర్తిగా కర్మక్షయం జరగాలంటే బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపిణైన ఆ తల్లి అనుగ్రహం కావాల్సిందే. అదే ఇష్టుడు జరిగింది. ఇష్టుడు ఇంక జీవుడు మిగిలిపోయాడు. ఆమ భర్త శరీరం తీసేసాడు కనుక ఈవిడ శరీరం ఇవ్వదు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

అమృవారు పతిప్రత. రతీదేవికి మాత్రమే కనబడే శరీరం ఇచ్చింది. రతీదేవి పతిప్రత కనుక ఆవిడను ఏడిపించకూడదు కనుక మీ ఆయన నీకు మాత్రమే కనబడతాడు ఇంకె వ్యరికీ కనబడడు అని వరమిచ్చింది. మన్మథుడు అనంగుడైపోతాడు. అనంగుడు అంటే శరీరం లేనివాడు. శరీరం లేనివాడు అంటే శరీరం అవసరం లేనివాడని అర్థం.

నదిలో కొట్టుకుపోయే వాడికి పదవలేకపోతే పదవ లేనివాడు అంటారు. ఒడ్డుకు చేరిన వాడికి పదవ లేకపోతే పదవ అవసరం లేనివాడు అంటారు.

మన్మథునికి దేహాదులు అవసరం లేకుండానే అన్ని పనులు చేయగలిగే శక్తిని అమృ ఇచ్చింది. దేహాత్మ బ్రాంతి పూర్తిగా తొలగిన తర్వాతే జ్ఞానం పస్తుంది.

దేహాత్మ బ్రాంతి అంటే స్వాల దేహం నేను అనుకోవడం ఒక అజ్ఞానం.

సూక్ష్మ దేహం నేను అనుకోవడం మరొక అజ్ఞానం. కారణదేహం నేను అనుకోవడం

మూడవ అజ్ఞానం. ఈ మూడు దేహాలు నేను కాదు, నేను అఖండమైన సచ్చిదానందాత్మ స్వరూపమని తెలుసుకోవడం అసలైన జ్ఞానం.

దేహాత్మ బ్రాంతి పోతే జీవుడు అనంగుడై పోతాడు.

దేహం అవసరం లేని స్థితి. అదే జన్మరూపాత్మం. అప్పుడు ఎక్కడ పడితే అక్కడ ఉంటాడు. మన్మథునికి దేహం ఎప్పుడైతే లేదో ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి వెళ్ళిపోగలిగాడు. దేహం ఉంటే ఎక్కడున్నాడో అక్కడే ఉండాలి.

దేహం లేకపోవడంతో సర్వత్రా వ్యాపించిపోయాడు. ఆ జీవుడిని అమృవారు సర్వత్రా వ్యాపించిన తత్త్వంగా మార్చివేసారు. సర్వవ్యాపకమైన పరమాత్మ తత్త్వంలో విలీనం చేసి బ్రహ్మక్షేత్రాన్ని కలిగించారు. అది దీనిలో తెలుసుకోవాల్సిన అంతర్యం.

గమనిస్తే ప్రతి జీవుడు కాముడే. ఈ కాముడు గొప్ప కాముడు. మనం ఈ కాముడై పోవాలి. ఈ కాముడు శివ శక్తులను ఒకటిగా చూడడానికి బయలుదేరిన కాముడు.

ఈయన్ని దేవతలందరూ శివపార్వతులను కలపమని పంపించారు. దేవతలంటే ఇంద్రియాలన్నీ కలిసి శివశక్త్యక్షేత్రాన్ని చూడాలనుకున్నాయి. ప్రపంచమంతా వ్యాపించినది శక్తి. దీనికి మూలమైనది శివం. శివశక్తులు ఇద్దరూ ఒక్కటే అనే జ్ఞానమే బ్రహ్మజ్ఞానం.

అది చూడాలని దేవతలందరూ కలిసి కోరుకున్నారు. ఆ కోరికే కాముడు. దేవతలంటే ఇంద్రియాలని చెప్పుకున్నాం. ఆ ఇంద్రియాలన్నీ నిగ్రహించి, ఆ పరతత్త్వాన్ని తెలుసుకోవడానికి తాపత్రయపడితే, శివుడు తన మూడవ కంటితో కాల్పివేసాడు. ఆయన ముందుగా

శ్రీ లలితోషాభ్యాసమ్

అనుగ్రహంతో తన జ్ఞానాగ్నితో వీడి దేహత్వ బ్రాంతిని దగ్గం చేసాడు. అప్పుడు ఆ మిగిలిన కర్తృక్షర్యమేదైనా ఉంటే ఆ లలితా పరాభట్టారిక సంపూర్ణంగా నశింపజేసి ఆ జీవని శివశక్త్యక్య తత్త్వాన్నికి అనుసంధానం చేసిందని ఈ కథలోని ఆంతర్యం.

అమ్మవారు చిదగ్నికుండంలో ఎవరెవరు పద్మార్లో వారందరినీ సృష్టించారు. కాని థండానురుదు చిదగ్నికుండంలో పడలేదు. వాడు కూడా ఆ చిదగ్నికుండంలో పడి ఉంటే కథ ఇంతవరకూ వచ్చేదే కాదు. దేవతలందరూ పద్మారు.

చక్కని శరీరాలతో మళ్ళీ పరిపూర్వులై వచ్చారు. కాని మన్మథుడు ప్రత్యేకించి యుద్ధమంతా అయిన తరువాత అమ్మవారి కంటి నుండి వచ్చాడు. చిదగ్నికుండంలో ఎవరు పద్మార్లో వాళ్ళు మాత్రమే అమ్మలోంచి వస్తారు. మరి చిదగ్నికుండంలో పడని మన్మథుడు అమ్మ నుంచి ఇప్పుడు ఎలా వచ్చాడు? వాడు వీళ్ళందరి కంటే ముందే చిదగ్నికుండంలో పడ్డాడు. అదే శివుడి కంటి మంటల్లో కాలిపోవడం. శివుడు కంటిమంటే చిదగ్నికుండం. శివుడు చిదగ్నికుండం అక్కట్టించే రగిల్చాడాని చెప్పారు. అదీ సరైన సమన్వయం.

ఈ విధంగా మన్మథుడు అమ్మవారి అభయాన్ని పొంది దైర్యంగా ముందుకు సాగాడు. చేతిలో చెరకు విల్లు, పువ్వుల బాణాలు, స్నేహితులు మలయ పవనుడు, వసంతుడు, చిలుకల రథం. ఏమీ గట్టి బలం లేదు.

ధనుః పొష్యం మార్యై మధుకరమయా పంచవిశిథః

వసంత స్నామంతో మలయమరుదా యోధన రథః

తథాప్యేకస్సర్వం హిమగిరిసుతే కామపి కృపా

మపాంగాత్తే లభ్య జగదిదమనంగో విజయతే

అని శంకరులు సౌందర్యలపారిలో చెప్పినట్లుగా శరీరం లేకపోయినా శివుడి దగ్గరకు జయించడానికి దైర్యంగా వెత్తున్నాడు. అమ్మ! మన్మథుడు పరమేశ్వరుని జయించి తీరాతాడు ఎందువల్లనంటే ఆయనకి నీ కడకంటి చూపులోంచి ఏదో అనిర్మచనీయమైన దయ దొరికింది. అందువల్లే ఆయన అంత శక్తిమంతుడయ్యాడు. పనికిరాని వాడ్ని కూడా పనికొచ్చేటట్టు చేయగలడు ఆ పరాశక్తి.

కాల్త్రీకేయ జననం, తారకాసురాబి రాక్షసుల వథ

మన్మథుడు మహా ఆనందంగా బయలుదేరి శివుడు పరమ వైరాగ్యంతో ఉన్న స్థాణ్య శ్రమానికి చేరుకున్నాడు.

ఇప్పుడు అమ్మవారి ఇచ్చిన శరీరం, అమ్మవారు ఇచ్చిన ఆయుధాలతో ఉన్నాడు.

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

అథ కందర్ప బాణాష్టు స్తాదిత శృంద్రశేఖరః
దూరీ చకార వైరాగ్యం తప స్తత్యాజ్య దుష్టరం

మన్మథ బాణాల పలన, వైరాగ్యం అంతా దూరం చేసుకుని తపస్స విడిచి పెట్టి,
పార్వతీదేవి తపస్స చేస్తున్న చోటుకి పచ్చాడు. అమృతో “అయి ప్రభుతి తే దాసః” -
“ఈ రోజు నుండి నీ దాసుడిని” అన్నాడు. అంతకు ముందు ఎన్ని తపస్సలు చేసినా
పలకని స్వామి, నీ దాసుడిని అన్నాడు.

ఇది మన్మథుని శక్తి కాదు. అమృతారి కంటి చూపుకి ఉన్న శక్తి. ఆ శక్తి వల్లే మన్మథుడు
వెళ్లి ఆ పని చేయగలిగాడు. అమృతారి కను చూపు అనే మన్మథుడే ఆ పని చేయగలడు.

పంచశర శాస్త్రబోధన పరమాచార్యోఽధృతిపాతేన
కాంచీసిమ్మి కుమారీ కాచన మోహయతి కామజేతారమ్

అంటారు మూకశంకరులు.

‘ప్రీతోస్మి తప తపోభిః’ నీ తపస్సతో నన్న ప్రీతి పొందించావన్నాడు.
పార్వతీ పరమేశ్వరులకు దివ్యమైన కళ్యాణం జరిగింది.
ఇక అక్కడి నుండి ఆవిడే ఆయనకు ప్రపంచం. పరమేశ్వరునికి అమృతారపై
ఎంత ప్రేమ! శివుడు మహాతపస్సి, మహా వైరాగ్యం అంటారు. వైరాగ్యమంటే
శివుడే గుర్తు వస్తాడు. కానీ ఆయనంత శృంగార పురుషుడు మరొకడుండడు.

దివ్యమైన భువనాలలో పరమేశ్వరుడు అమృతారితో కలిసి విహరిస్తూ ఉన్నాడు.

ఆ పరమేశ్వరుని దివ్యతేజం అమృతారి కారణంగా వెలికి వచ్చింది. ఆ శాంభవతేజం
ముందుగా ఈ పృథివీ మీద పడింది. కానీ పృథివీ భరించలేకపోయింది. అప్పుడు అది
వాయువు ద్వారా అగ్నికి అప్పగించబడింది. అగ్ని కూడా ఆ మహాతేజాన్ని భరించలేక
పోయాడు. శివతేజం పంచభూతాలకు మూలమైనది. పంచభూతాలలో ఒకడైన అగ్ని
కూడా ఆ తేజస్సును భరించలేకపోయాడు.

అగ్ని దానిని తీసుకుని వెళ్లి గంగ యందు ఉంచాడు. కానీ గంగ కూడా దానిని
భరించలేక తపిస్తే మామూలు అగ్ని చాలదని బ్రహ్మ దేవుడు ఒక ప్రత్యేక తపస్స చేసి
దానితో అగ్నిశిఖలతో కూడిన రెల్లు తుప్పను తయారు చేసాడు.

రెల్లుకి ‘శరము’ అని పేరు.

తుప్పకి ‘వసము’ అని పేరు. ఆ రెండూ కలిపితే “శరవణం” అయింది.

అలా తయారు చేసిన శరవణంలో ఈ శివ తేజస్సు ఉంది. ఆ శరవణం జగన్నాతు

రూపమే. ఆ శివతేజం కొంత కాలానికి పన్నండు చేతులతో, ఆరు ముఖాలతో వ్యక్తమైంది. అదే “శరవణ భవ” అయిన తేజస్సు.

అదే “స్వండు”. స్వండుడు అంటే శివుని నుండి జారివచ్చిన తేజఃస్వరూపుడు.

దీనిలో స్వాష్టి క్రమమంతా చెప్పబడింది. విశ్వమంతా ఒక మహాశక్తి వ్యాపించి ఉంది. ప్రపంచమంతా పార్వతీ పరమేశ్వరులకు పుత్ర స్థానమే.

ఈ జగత్తులో మూడే తత్త్వాలు ఉన్నాయి. అవి మాతృ, పితృ, పుత్ర తత్త్వాలు. విశ్వంలో ప్రధానంగా నాలుగు దిక్కులు, పైన ఒకటి, క్రింద ఒకటి - మొత్తం ఆరు. ఈ ఆరు దిక్కులా వ్యాపించి ఉన్నదంతా ఆ శివశక్తుల తత్త్వమే అని తెలుసుకోవడమే ఆరు ముఖాల సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వం.

విశ్వమంతా కుమారస్థానంలో ఉంది. దానికి మూలమైనవారు శివశక్తులు. పంచభూతాలకు అతీతమైన పరమాత్మ తేజస్సు ప్రకృతి ద్వారా వచ్చింది. ప్రకృతి ప్రేరణ శక్తి. ఆ ప్రకృతి పార్వతి. పరమేశ్వరుని నుండి వ్యక్తమైన ఆ తేజస్సు ‘భూమి రాషోఽనలో వాయుః ఖం మనో బుద్ధిరేవచ’ ఇలా భూమి, నీరు, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశం అలా క్రమంగా వ్యాపి చెంది విశ్వంగా విస్తృతమయింది.

విశ్వమునందంతటా వ్యాపించినది శివశక్తాత్మకమైన తత్త్వం అదే సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వం, అదే షష్ణుభుతత్త్వం. అది లభిస్తే విశ్వమంతా ఆ శివశక్తిమయమనే జ్ఞానం కలుగుతుంది. అతని చేతికి అమృవారు జ్ఞానశక్తి అనే ఆయుధాన్నిచ్చారు.

ఆ శక్తాయుధంతో స్వామి భందాసురుడు పోగా మిగిలిన తారకాసురుడు మొదలైన రాక్షసులను సంహరించాడు. దేవసేనలన్నిటినీ ఒకటి చేసాడు.

జక్కడ సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వాన్ని స్వరించుకోవాలి. రామాయణంలో రామ లక్ష్మణులకు విశ్వామిత్రుడు సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వాన్ని చెప్పారు.

అలాగే మహాభారతం అరణ్యపర్వంలో స్వయంగా మార్గందేయ మహర్షి సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వాన్ని ధర్మరాజుకు చెప్పారు. రెండు యుద్ధాలకు ముందుగా సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వం చెప్పబడింది.

రావణ యుద్ధం కోసం రాముని పంపించేటప్పుడు విశ్వామిత్రుడు మొదట చెప్పినది అంటే అవతారప్రయోజనం నెరవేర్ఘడానికి ముందు చెప్పినది సుబ్రహ్మణ్యతత్త్వం. కురుక్షేత్రసంగ్రామంలో పూర్వరంగంగా చెప్పింది సుబ్రహ్మణ్యతత్త్వం. దేవ శక్తులు చాలా గాప్పవే కాని అసురీశక్తుల వల్ల అవన్ని చెల్లాచెడురైపోయాయి.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

వేటికి ప్రత్యేకమైన బలం లేక క్షీణించిపోయాయి. సుబ్రహ్మణ్యుడు దేవశక్తులన్నిటినీ నమీకరించి, వారందరికి నేనున్నానని అభయమిచ్చాడు. అందుకే 'దేవనేనాని' అయ్యాడు. అందరిని కలిపి వాటిని దుష్ట శక్తుల మీద విజృంభణ చేయించి వాటిని సంహరించాడు.

ఇప్పటికే పవిత్రమైన దైవిగుణాలు కలిగిన వారు ఎందరో ఉన్నారు. కానీ వారి శక్తులన్ని చెల్లాచెదరై పోయి ఉన్నాయి. సుబ్రహ్మణ్యుని ఆరాధిస్తే ఆ దైవి శక్తులన్నిటిని ఒకచోట సమకూర్చు, బలమిచ్చి ఆసురీ శక్తులను సంహరింప చేయగలడు. ఎప్పుడైనా ధర్మరక్షణకు సుబ్రహ్మణ్య తేజం అవతరించాలి.

ఆదే విధంగా అజ్ఞాన శక్తుల్ని నాశనం చేయడానికి సుబ్రహ్మణ్యతేజం ఎప్పటికప్పుడు ఆవిష్కరింపబడుతుంది.

ఈ సుబ్రహ్మణ్యుడు జ్ఞానపరంగా చూస్తే గురుగుహాడు, శివశక్తుల తత్త్వంతో మనకు లభించిన గురుస్వరూపుడు. ఆ గురుస్వరూపుడై అవతరించి అవతారాలే జ్ఞానసంబంధుడు, ఆదిశంకర భగవత్సాధులు, రమణ మహర్షి వీరందరూ సుబ్రహ్మణ్యవిభూతులు. ఈ విభూతి దైవియమైన గుణాలన్నిటిని సమీకరిస్తుంది కనుక రామాయణంలో, భారతంలో చెప్పబడినట్టు సుబ్రహ్మణ్య స్వరణ వల్ల దైవి శక్తులకు రక్షణ కలుగుతుంది.

ఆసురీ శక్తులు బలహీనవూతాయి. సుబ్రహ్మణ్యుని ఆవిర్యావమే పార్వతీ పరమేశ్వరులకు అనందం. అలా ఈ లలితోపాభ్యానం కూడా కుమార సంభవంతో పూర్తి అయింది. ఈ రహస్యం తెలిసిన కాళిదాస మహాకవి రచించిన 'కుమార సంభవం' లో ఎక్కడా కుమార స్వామి యొక్క పుట్టుక ప్రస్తావన ఉండదు.

కానీ పేరు మాత్రం 'కుమార సంభవం'. దానిలో అయిన శివ పార్వతుల కళ్యాణం, శివ పార్వతులు ఆనందంగా కలిసి విహారించడం వరకు చెప్పి ఆవివేసారు. తరువాత జరిగేదే కుమార సంభవం.

శివ శక్తుల ఏకత్వమే కుమారస్వామి. శివుడు అయిదు ముఖాల వాడు, శక్తిది ఒక ముఖం. ఆ రెండూ కలిసి ఆరు ముఖాలు. సుబ్రహ్మణ్యుడంటే శివశక్షీక్యరూపుడు. ఆయన దేవతల్ని రక్షించాడు. దేవతలంటే యజ్ఞ స్వరూపులు. యజ్ఞం అంటే సత్యర్జు. దాని వల్లే లోకం నిలుస్తుంది. ఆయన యజ్ఞస్వరూపుడు. యజ్ఞంలో ఒక అగ్ని పైకి రగులుతూ ఉంటుంది. దాని పైన అజ్యం వేస్తారు. దానినే సోమం అంటారు.

ఈ అజ్యం క్రిందికి పడుతుంది. అజ్యం యొక్క దిశ ఎప్పుడూ క్రిందికి ఉంటుంది.

అగ్ని దిశ ఎప్పుడూ పైకి ఉంటుంది. ఈ రెండూ కలిపితే దేవతా శక్తులు అందులోంచి వ్యక్తమై అనుగ్రహిస్తున్నాయి.

పైకి వెళ్ళే అగ్ని శివుడు, క్రిందికి వచ్చే సోమం శక్తి. అగ్ని లేనిదే సోమం లేదు. సోమం లేనిదే అగ్ని ప్రజ్ఞారిల్లదు. ‘నమస్కామాయ చ రుద్రాయచ’ అనడంలో ఇదీ అంతర్యం.

పైకి వెళ్ళే అగ్నికి సంకేతం ఊర్ధ్వ త్రికోణం. క్రిందికి వచ్చే సోమానికి సంకేతం అథః త్రికోణం. ఈ రెండు త్రికోణాలు కలిపితే ఆరు త్రికోణాలు అవుతాయి. అదే షట్కోణం. అదే షష్ణుబుతత్త్వం. యజ్ఞతత్త్వమంతా సుబ్రహ్మణ్య తత్త్వంలో దాగి ఉంది.

‘కుమార గణనాధాంబా తుష్ణిః పుష్ణిః మతిర్భుతిః’ అనే నామంలో చెప్పబడిన గణపతి, సుబ్రహ్మణ్యులు ఇద్దరూ ఈ లలితోచాభ్యాసంలో చెప్పబడ్డారు.

శక్తేణ దత్తాం స గుహో దేవసేనా నామీ యశస్వినీ

ఆ సుబ్రహ్మణ్యునికి ఇంద్రుడు స్వయంగా దేవసేనను ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. వల్లి అనే శక్తి. ఈ రెండు నారాయణుని యొక్క శక్తులు. వరుస ప్రకారంగా సుబ్రహ్మణ్యుడు నారాయణునికి మేనల్లుడు అవుతాడు. మేనల్లుడికి తన పిల్లలిద్దరిన్న ఇచ్చినట్లు పురాణాలు చెప్పే అందమైన కథ. దీనిలో ఎన్నో సంకేతాలున్నాయి. దేవసేన ఈయనకు ఒక భార్య. సుబ్రహ్మణ్యుడు దేవసేనలన్నిటినీ సమీకరించాడు కనుక ఆ దేవసేనా శక్తికి ఒక రూపు ఇస్తే అదే దేవసేన.

వల్లి అంటే తీగ. తీగ అంటే చుట్టుకొనేది అని అర్థం. సామాన్యంగా మూలాధారం వద్ద కుండలినీ క్రిందికి చూస్తూ ఉంటుంది. సాధన చెయ్యగా మూలధారం వద్దనున్న గణపతి అనుగ్రహిస్తే ఆ కుండలినీ శక్తి ఉత్సానమాతుంది. అలా మేల్కొన్న కుండలినీ తీగలా పైకి వెళ్ళడమే వల్లి శక్తి. అలా అది ఆరు చక్రాల మీద నుండి వెళ్తుంది కనుక ఆరు ముఖాలు. అలా ప్రయాణం చేస్తూ ఆ వల్లిశక్తి మహాక్లాసానికి చేరుకుంటుంది. అక్కడ శివశక్త్యక్షతత్త్వం ఉంటుంది. అక్కడ ఈ కుమార-గణనాధులు, అమృతాలు, అమృతాలు ఒడిలోకి వెళ్ళిపోతారు.

ఇదీ యోగపరమైన తత్త్వం. యోగపరంగా, యజ్ఞపరంగా, యంత్రపరంగా, తత్త్వపరంగా ఇంత ఆంతర్యం ఉంది.

శ్రీమన్మగర వర్ణన

అగస్టుల వారు శ్రీమన్మగరం ఎలా ఉంటుందో చెప్పావా స్వామీ? అని అడిగారు. హయగ్రీవుల వారు చెప్పు “ఇది ఏకాగ్రగంగా వింటే సర్వోత్తుష్ట ఫలప్రదం”. అని వివరిస్తూ, “బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రుల్ని అమృతారు విమానం ద్వారా తీసుకుని వెళ్లిన చోటే మణిద్విపం. ఆ మణిద్విపాన్ని విశ్వకర్మ భండాసురసంహరం కోసం ఇక్కడ దించాడు. అదే శ్రీమన్మగరం. ఆయన అమృతారు తిరగడానికి పదహారు శ్రీమన్మగరాలు చేసాడు. ప్రధానమైన శ్రీమన్మగరం గురించి ఇప్పుడు చెప్పున్నాను విను” అన్నాడు హయగ్రీవ స్వామివారు.

ఈ శ్రీమన్మగరం సుమేరు అనబడే పర్వతం మధ్య శిఖరంలో ఉంది.

‘సుమేరు శృంగ మధ్యస్థా శ్రీమన్మగర నాయికా’ అని లలితానామం. సుమేరుపర్వతం. సుమేరు అనగా ప్రధాన ఆధార కేంద్రం అని అర్థం.

ఇది కొండ అంటే మనం చూసేటట్లు ఉండదు. ఇదికంటేకి కనబడని ఒక తేజోమయ మైన భూమిక. ఇదే ఈ జగచ్ఛక్రానికే కాక సర్వభూమ్యండాలకు ఆధారం. సర్వభూమాలకి ఆధారం సుమేరుపర్వతం. ఈ సుమేరుకు మూడు శిఖరాలు ఉన్నాయి. అవే బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రశిఖరాలు.

ఈ మూడింటికి మధ్యలో ఒక ముఖ్య శిఖరం ఉంది. ఇదే ‘త్రికూటా’. ఆ ప్రధాన శిఖరమే ‘సుమేరు మధ్య శృంగం’. ఆ దివ్య శిఖరంపై శ్రీమన్మగర నిర్మాణం జరిగింది.

మణిద్విపపరంగా పర్విస్తే అమృతమయమైన సముద్రమధ్యంలో మణిద్విపంలో శ్రీమన్మగరంగా భావించాలి. అద్భుతమైన సుమేరు శృంగంలో, అమృతమయమైన ఒక రస ప్రవాహం, దాని మధ్యలో ఉన్న మణిద్విపం ఇక్కడ తెలియజేయబడుతోంది. దీనిలో మొత్తం ఇరవై అయిదు ప్రాకారాలు ఉంటాయి. ఆ తరువాత అమృతారీ చింతామణి గృహం ఉంది.

దానిలో అమృతారు కూర్చున్నారు. శంకరభగవత్పూర్వాచార్యులువారు సౌందర్యలహరిలో సరళంగా ఒక శ్లోకంలో చెప్పారు.

సుధా సింధోర్మధ్య సురవిటపి వాటీ పరిపృతే
మణిద్విపే నీపోపవనవతి చింతామణి గృహే
శివాకారే మంచే పరమశివపర్యంక నిలయాం
భజంతి త్వాం ధన్యః కతిచన చిదానంద లహరీం

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

సుర విటపి వాటీ పరిపృతే అని ఒక్క మాటలో చెప్పారుగాని దీనిలో చాలా ప్రాకారాలు ఉన్నాయి. మణిదీపే...మణి అంటే రత్నాలు. ఆ రత్నాలతో మరికొన్ని ప్రాకారాలు ఉన్నాయి. మణిదీపంలో ప్రథమ ప్రాకారంలో మొదటి ఎనిమిది ధాతుప్రాకారాలు. ధాతువు లంటే ఇనుము, వెండి, బంగారం మొదలైనవి. తరువాత తొమ్మిది నవరత్న ప్రాకారాలు. తరువాత కొన్ని మఱుల మండపాలు, చివరకు మహోపద్మాపి, తరువాత చింతామణి గృహం. మణిదీపపవర్షన దేవీభాగవతంలో చివరకు చెప్పబడింది.

దానినే శ్రీమతుగురవర్షన అని లలితోపాభ్యానంలో చివరకు తెలియజేసారు. చివరికి ఏ చోటుకి చేరితే మరి తిరిగి వెనక్కి రాడో ఆ చోటు అది. అదే

న తద్వాసయతే సూర్యః నశశాంకో న పాశకః

యద్గత్యా ననివర్తంతే తద్భామ పరమం మమ

అని చెప్పబడ్డ పరమమైన ధామం. ఏది నిరంతరం చింతన చేస్తే అదే అవుతారు. ఆ దివ్యధామ చింతకులు, ఆ శాశ్వత ధామానికి చేరుకుంటారు.

ప్రాకారః ప్రథమః ప్రోక్తః కాలాయస వినిర్మితః

షట్ఖతాధిక సాహస్రయోజనాయత వేష్టనః

ప్రథమ ప్రాకారం ఉక్కలోహంతో నిర్మించబడింది. ప్రతి ప్రాకారానికీ మధ్యలో ఏడు యోజనాల దూరం ఉంటుంది. ప్రథమ ప్రాకారానికి ఏడు యోజనాల దూరంలో కాంస్య ప్రాకారం ఉంది. కాంస్యం అనగా కంచు.

కాలాయసస్య సాలస్యంతరే మారుత యోజనే

అంతరే కాంస్యసాల స్యాత్ముర్వపద్మోపరాన్వితః

ఈ ప్రాకారంలో చక్కటి గోపురాలు, వసతులు ఉన్నాయి. ఉక్క ప్రాకారానికి, కాంస్య ప్రాకారానికి మధ్య ఉన్న ఏడు యోజనాల విస్తీర్ణమైన అద్భుతమైన భూమిలో రకరకాల దివ్య వృక్షాలు ఉన్నాయి.

మణిదీపమంటే ప్రపంచమనే వృత్తానికి కేంద్రం. కేంద్రంలో ఏది ఉందో అదే వృత్తంలో విస్తరించి కనిపిస్తుంది. ఈ ప్రపంచంలో ఏవేవైతే చూస్తున్నారో వాటిలో పోషించేవి, రక్కించేవి, కాపాడేవి దివ్యములు చాలా ఉన్నాయి.

పీటన్నిటి మూలాలు అక్కడ ఉన్నాయి. అవే బ్రహ్మందములందంతటా పంచబడి ఉన్నాయి.

మణిదీపంలో ఏ ఏ వృక్షాలు చెప్పున్నారో అవి ఈ భూమి మీద ఉన్నట్టే అనిపిస్తాయి.

శ్రీ లలితాంబునామ్

వాటి దివ్యత్వ రూప వృక్షాలు అక్కడ ఉన్నాయి. అందుకే దీని పేరు నానావృక్షమహాద్యానం.

ఏలా లవంగా స్తత్మేలా స్తథా కర్మార శాఖినః
పీలవః కాకటుండాశ్వ నలకా శ్చాసన స్తథా

అని నానా వృక్షములు అక్కడ ఉన్నాయి.

నానా వృక్ష మహాద్యానే వర్తంతే వర శాఖినః

ఈ ప్రాకారంలో ఉన్న ఒకొక్కు ఉద్యాన వనానికి ఒకొక్కు అధిదేవత ఉంటాడు. వారి స్మారణ కూడా ఎంతో ప్రయోజనకరం. మూడవది తాప్రమయ(రాగి) ప్రాకారం. కాంస్య ప్రాకారం, రాగి ప్రాకారాలకు మధ్యలో ఉన్నది కల్ప వాటిక. ఇక్కడి నుండి ఆరు ప్రాకారాలు కల్పవృక్షాల తోటలు. మందారం, కల్పవృక్షము, పారిజాతం, సంతానం, హరిచందనం అని అయిదు రకాలున్నాయి. ఆరు రకాల కల్పవృక్షాలలో మొదటిది కల్పకం.

దీని తరువాత సీసమయమైన నాల్గవ ప్రాకారం ఉంది. ఈ ప్రాకారంలో సంతానవాటిక అనే కల్పవృక్షాలతోట ఉంది. తరువాతది ఆరకూటమయమైన అయిదవ ప్రాకారం. ఆరకూటం అంటే ఇత్తడి. ఇటు సీసమయ ప్రాకారానికి, అటు ఆరకూట ప్రాకారాల మధ్యలో ఉన్నది హరిచందన వాటిక అనే కల్పవృక్షాల తోట. ఆరవ ప్రాకారం పంచలోహ ధాతుపులతో కూడుకుంది. ఈ ప్రాకారానికి, ఇత్తడి ప్రాకారానికి మధ్య ఉన్నది మందార ద్రుమ వాటిక. మందార కల్పవృక్షాలతోట.

వీదవ ప్రాకారం రజత(వెండి)మయమైనది. ముందు చెప్పబడిన పంచలోహ ధాతు ప్రాకారానికి, రజత ప్రాకారానికి మధ్యలో పారిజాతం అనబడే కల్పవృక్ష వాటిక ఉంది. ఇక్కడితో కల్ప వృక్షాలు హరితి అవతాయి.

ఎనిమిదవ ప్రాకారం పేరు హేమసాలం. ఇది హరితి బంగారంతో చేయబడినది.

ఇది శ్యామలా దేవి ఉండే చోటు. హేమసాలానికి రజతప్రాకారానికి మధ్య ఉన్నవి కడిమి చెట్లు.

తత్త దివ్యా సీపవృక్షః యోజనద్వయ మున్సుతా

అవి కదంబ వృక్షాలు. ఈ తల్లిని కదంబవనవాసిని అని పిలుస్తారు. మొత్తం కదంబవనాలు అక్కడ భాసిస్తూ ఉంటాయి. ఆ కదంబవనాలలో శ్యామలా అమృవారు తన అంగ దేవతలు, పరివార దేవతలు, సేనలతో కూడి ప్రత్యేక నివాసం ఉంటుంది. ఈ తల్లికి ఇక్కడ ప్రత్యేక భవనం కాక, అమృవారి చింతామణి గృహానికి ప్రక్కన మరొక

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

భవనం కూడా ఉంది. ఇక్కడ ఈ విభాగం చూస్తునే శ్యాములా దేవి మరొక రూపంతో అమృతారిని కొలుచుకుంటూ ఉంటుంది.

నివాసా నగరీ సేయం శ్యామాయః పరికీర్తితా

సేవార్థ నగరీ త్వాయి మహాపద్మాంశి ఘటలే

ఈవిదే మాతంగకన్య. హయగ్రీవుల వారు అలా చెప్పగానే అగస్తుడు, “అమెను మాతంగ కన్య అని ఎందుకన్నార”ని ప్రశ్నించాడు.

మతంగ మహర్షి వశిష్ఠుడు మొదలైన వారితో సమానమైన తపస్సు చేసినవాడు.

మతంగో నామ తపసామేకరాశిస్తపోధనః

మహాప్రభావసమ్మన్వే జగత్ప్రదనలమృటః

ఈ మతంగ మహామునికి మాతంగుడు అని ఒక కొడుకు ఉండేవాడు. అతను తండ్రి ద్వారా అమృతారి ఉపాసనను స్వీకరించి శ్యాములాదేవిని ఉపాసించాడు.

ఆ తల్లి అతని అవ్యాజమైన భక్తిని చూసి అనుగ్రహించి వెంటనే కనబడింది.

దేవి త్వత్స్మృతి మాత్రేణ మమ సర్వాశ్చ సిద్ధయః

జాతా ఏవాం జిమాద్యా స్తో స్తుర్వా అన్యా విభూతయః

అమృ ఏం కావాలని అడగ్గానే ఆయన “అమృ! నాకేం వద్దు. నిన్ను స్మరిస్తే చాలు ప్రత్యక్షం కాకుండానే అన్ని ఇస్తావు. నీ వల్ల నాకు అన్ని రకాల సిద్ధులు లభించాయి, అన్ని కోరికలు తీరిపోయాయి. అన్ని విభూతులు నాకు లభించాయి. కానీ ఒక్క కొరత మాత్రం ఉండిపోయిందమ్మా!

పూర్వం హిమవతా సార్థం శాహార్ధపరిహససవాన్

క్రీడా మతనవం వాక్యే స్తుత తేన ప్రగల్భితమ్

అహం గౌరీగురురితి శ్లఘ్మా మాతృని తేనివాన్

నాకు హిమవంతుడు మిత్రుడు. అతను ఏదైనా సందర్భం వచ్చినపుడుల్లా ‘నేను గౌరీదేవి తండ్రినోయే’ అని మాటిమాటికి అంటూ ఉంటాడు. ఎంత గౌప్య! జగత్తంతటినీ కన్నది ఆ తల్లెతే ఆ తల్లిని కన్నవాడిని నేను అని హాయిగా చెప్పుకుంటూ ఉంటాడు. అది నాకు అసూయ కాదుగాని అలా అనిపించుకోవాలని నాకూ ఉండమ్మా! అని అడిగాడు.

అప్పుడు, “అమృ సరే! అనుగ్రహస్తున్నాను” అని వరమిచ్చింది.

మాతంగుడి భార్య పేరు సిద్ధిమతి.

ఆవిడకు అమృతారు స్వప్నంలో కనిపించి-

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

తాపింఘమంజరీమేకాం దదౌ కర్ణావతంసకః

తత్స్వప్నస్య ప్రభావేన మాతంగ సహ ధర్మిణి

తాను పెట్టుకున్న కడిమిపూల గుత్తి నుండి ఒక గుత్తిని తీసి ఈ సిద్ధిమతికి ఇచ్చింది.
వెంటనే మరురోజు అమృతేజం ఆమె యందు ప్రవేశించింది.

అలా మాతంగమునికి సిద్ధిమతి యందు అవతరించింది శ్యాములాదేవి. అప్పుడు ఆ
తల్లి మాతంగకన్య అనిపించుకుంది.

ఆవిడనే ‘మాతంగకన్యం మనసాస్పూరామి’ అని కీర్తిస్తూ ఉంటారు.

ఈవిదే శ్యాములాదేవి యొక్క మంత్రాలలో లఘుశ్యామల అనబడే తల్లి.

లఘుశ్యామ మహశ్యామ మాతంగీఖ్యందసంయుతా

తత ఏవ సముత్సన్నా మాతంగి తేన కీర్తితా

లఘుశ్యామేతి సా ప్రోక్తా శ్యామేయం మూలకందభూః

ఈ తల్లి ప్రధానమైన శక్తిగా భాసిస్తున్నదని ఆ అమృతారి ప్రాకారాన్ని
వర్ణించారు.

ఆయా వనాల అధిదేవతల వివరాలు హయగ్రీవస్యామివారు చెప్పున్నారు.
మొట్టమొదటటి ప్రాకారం నానావృక్షమహాద్యానంలో మహాకాలుడనే ఆయన
మహాకాళితో పొటు ఉంటారు.

మహాకాళీ మహాకాళో లలితాజ్ఞా ప్రపర్తకో

విశ్వం కలయతః కృత్పుం ప్రథమాద్యాన వాసినో

నిజానికి దీనిలో ఉన్న సంకేతవాదం పరిశీలిస్తే అదంతా ఒక పెద్ద గ్రంథం అవుతుంది.
ఎన్నో అధ్యాత విషయాలు ఉన్నాయి.

ప్రపంచంలో కాలం ఎలా విభజింపబడింది? దేశం ఎలా విభజింపబడింది? అనే
విషయాల్ని ఇంత స్పష్టంగా మరే మతంగాని, దేశంగాని చెప్పలేదు. ఇక్కడ మహాకాళీ-
మహాకాలుడూ ఉన్న యంత్రం ఉంటుంది. ముందు తెలియజేసిన యంత్రవిజ్ఞానం ఇక్కడ
గుర్తు తెచ్చుకోవాలి.

ఈ యంత్రంలో మన్వంతర దేవతలు, యుగ దేవతలు, పగలు-రాత్రి దేవతలు,
చీకటి-వెలుగుల దేవతలు, ప్రదోష దేవతలు, సంధ్య దేవతలు, అర్ధరాత్రి దేవతలు
అన్ని రకాల పూర్తిమ-అమావాస్యలలో ఉన్న దేవతలు, కాలంలో సూక్ష్మ విభాగాలైన
కలా, కాష్ట, నిమేష, క్షణ, లవ, తృటి, ముహూర్త, కుతప, ఫోర ఇప్పీ అవరఱ దేవతలుగా

ఉండి, ఆ మధ్యలో మహోకాళీ-మహోకాలుడు ఉంటారు. సర్వకాల స్వరూపం ఇక్కడ చూపించ బడింది.

తరువాతది రెండవ ఉద్యానవనమైన కల్పవృక్షాల వాటిక. ఇక్కడి నుండి ఆరు కల్ప వృక్షాలలో ఆరు బుతువుల అధిదేవతలు ఉంటారు. ఈ బుతువులకు, మన శరీరానికి సంబంధం ఉంది. ప్రపంచంలో ప్రతి వస్తుజాలం మీద బుతువుల ప్రభావం ఉంది.

కొన్ని బుతువుల్లో కొన్ని వస్తువులు దొరుకుతాయి. కొన్ని బుతువుల్లో కొన్ని వ్యాధులు, బాధలు వస్తుంటాయి. బుతువులు మంచి, చెడు రెండూ చేస్తాయి. కానీ ఇప్పుడు చెప్పుబోయే ఈ బుతు దేవతలను నమస్కరించుకుంటే, ఆ బుతువుల యందు మేలు తప్ప కీడు జరగదు. ఆ బుతువులలో కాలపరమైన ఇబ్బందులు తొలగడం భోతిక ఫలం.

ఈ బుతు చక్రమంతా శరీరమునందే ఉంది. వారే పట్టుక్రాధిదేవతలు. ఇవన్నీ మరింత లోతైన విషయాలు. కాలమంతా ప్రధానంగా ఈ బుతుశక్తుల ద్వారానే మనకి అన్నిటినీ ఇస్తోంది. నీరు, గాలి, ఫలాలు, సస్యాలు ఇవన్ని బుతువుల యందు ఆధారమై ఉన్నాయి కనుక ఇక్కడి నుండి ఆరు కల్పవృక్షములు బుతువులకి చెప్పబడుతున్నాయి.

రెండవ కల్పవృక్షవాటికలో అధిదేవతగా ఉన్నవాడు, ఆ ఉద్యానవన రక్తకుడు వసంతుడు.

ఈయనకు ఇద్దరు శక్తులు ఉన్నారు. వాళ్ళే భార్యలుగా చెప్పబడుతున్నారు. భార్యలు అంటే వారి యొక్క శక్తులు. వారు మధుశ్రీ, మాధవశ్రీ.

మూడవ ఉద్యానవనం సంతాన వాటిక. ఇక్కడున్న బుతుదేవత గ్రీష్మ బుతువు. ఈయనకి ఉన్న రెండు శక్తులు శుక్రశ్రీ, శుచిశ్రీ.

నాలుగవ ఉద్యానవనం హరిచందనవాటిక. ఇక్కడ ఉండేవాడు వర్ణ బుతువు అధిదేవత.

ఈయనకు చాలా శక్తులు ఉన్నాయి. నభశ్రీ,, నభస్వాశ్రీ, సరసా, సస్యమాలినీ, అంబాదుల, నితతీశ్, అభ్రయంతి, మేఘయంతిక, వర్ణయంతి, చిపుణిక, వారిధార ఇవి ముఖ్య మైనవి. శ్రోవణ భాద్రపదాలలో మేఘాలు మబ్బులుగా మారి ధారలుగా కురిసి అన్నిటిని నింపదమనే మొత్తం పద్ధతిని ఒక్కాక్క స్థితిలో ఉండే శక్తులుగా ఇక్కడ చెప్పబడ్డాయి. ఇవి ద్వాదశ శక్తులు.

అయిదవ ఉద్యానవనం మందార వాటిక. ఇక్కడ శరద్యతువు అధిదేవత ఉంటాడు. ఇష్టశ్రీ, ఉండ్రశ్రీ అనే ఇద్దరు ఇతనికి ప్రాణ శక్తులుగా భాసిస్తున్నారు.

ఆరవ ఉద్యానవనం పారిజాతవాటికకు హౌమంత బుతువు అధిదేవత.

సహఃశ్రీ, సహస్రశ్రీ అనే వారు ఈయన భార్యలు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

ఉద్యానవనాల్లో ఏడవదైన కదంబవనవాటిక అంటే ఎనిమిదవ ప్రాకారంలో ఉన్న దేవత శిశిర బుతువు. తపశ్చర్మి, తపస్యశ్చర్మి ఈయన శక్తులు. వీరి స్వరణ ఆ బుతు దేవతల అనుగ్రహాన్ని కలిగిస్తుంది. ఇలా ధాతు ప్రాకారాలు ఎనిమిదింటి వద్దన పూర్తి అయింది.

తరువాతి తొమ్మిది రత్న ప్రాకారాలు.

“పుష్పరాగాది విద్రుమాంత నవరత్న ప్రాకారేభ్యో నమః” పుష్పరాగం నుండి పగడం వరకు తొమ్మిది ప్రాకారాలు తెలియజేస్తున్నారు.

ముందుగా ఉన్నది పుష్పరాగమయ ప్రాకారం. దీని ముందు ఉన్న ప్రాకారం బంగారు ప్రాకారం నుండి ఈ ప్రాకారం వరకు మధ్యలో ఉన్నదంతా పుష్పరాగమయమే. ఇక్కడి నుండి అమృవారి ఉపాసకులు ఏ స్థాయికి చెందిన వారు ఏ ప్రాకారంలో ఉంటారో చెప్పబడుతుంది. సిద్ధ జాతులలో లలితా దేవిని ఉపాసించేవారంతా పుష్పరాగ మయ ప్రాకారంలో అధ్యుతమైన దివ్యానుభూతిని పొందుతూ అమృవారిని ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు. ఇక్కడ పొందే అనుభూతి చాలా విశేషం.

తరువాతది పద్మరాగమయ ప్రాకారం. ఇక్కడ చారణలు అనేవారు ఉంటారు. పూర్వంలో అమృవారిని ఉపాసించడం వల్ల సిద్ధి పొంది దివ్య దేహములతో ఈ ప్రాకారంలో భాసిస్తూ ఉంటారు. వారు ఆ లలితాంబిక దివ్యానుగ్రహ ఆనందాన్ని పొందుతూ ఉంటారు. ఈ లోకమంతా ఆనందలోకమే. ప్రతి ప్రాకారము ఆనందమయమే. ఎవరి ఉపాసనా స్థాయిని బట్టి వారికి అనుభవం ఇక్కడ కలుగుతూ ఉంటుంది.

తరువాత గోమేధిక ప్రాకారం. ఇది పద్మాండవ ప్రాకారం. ఇక్కడ యోగరూప శక్తులన్నీ ఉంటాయి. కోట్ల కొలది యోగినులు, శైరపులు ఉంటారు. వీరు లలితాదేవిని కాలసంకరిణీ అనే రూపంతో ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు.

పన్నెండవది హీర ప్రాకారం అంటే వజ్ర ప్రాకారం. ఇక్కడ గంధర్వులు, అప్సరసలు మొదలైన వారంతా అమృవారిని వజ్రేశ్వరి అనే పేరుతో ఆరాధిస్తారు.

ఇక్కడ వజ్ర అనే నది ఉంది.

తరువాతది షైధూర్య ప్రాకారం. ఇక్కడ పాతాళవాసులైన నాగ జాతులైన శేష, కర్ణేషుక, మహాపద్మ వాసుకి, శంఖ, తత్క్షక, శంఖచూడ, మహాదంత, మహాఘం మొదలైనవారంతా అమృవారిని ఆరాధించుకుంటూ ఉంటారు.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

ఈ చోటంతా మహానందభరితంగా భాసిస్తూ ఉంటుంది.

పద్మాల్ఫావది ఇంద్రజీలమయ ప్రాకారం. ఇక్కడ నదులు, సరస్సులు ఉంటాయి. వాటిలో నీరు కూడా మధురంగా ఉంటాయి. అద్భుతమైన భోగ్య పదార్థాలు ఇక్కడ ఉంటాయి. భూలోకంలో త్రష్టగా అమ్మవారి ఉపాసన చేసే వారంతా ఉండే హోటు ఇది.

యే భూలోకగతా మర్యాద లలితామంత్ర సాధకాః

తే దేహంతే శక్రజీలకక్ష్యాం ప్రాప్య వసంతి హి

ఇక్కడికి చేరడం అంత తేలిక కాదు. కానీ ఇక్కడికి చేరడమే పరమావధి కాదు. మానవులు సకామంగానో, మరొక విధంగానో అమ్మవారిని ఆరాధిస్తూ ఉంటే ఇక్కడికిక్కడే కొన్ని పూర్తి అవుతూ ఉంటాయి. కొంతమంది కేవలం ప్రేమతో అమ్మవారి ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు. వీరికి జ్ఞానం, ఆత్మ విచారణ, వైరాగ్యం ఇవేవీ ఉండవు.

అపారమైన భక్తి కూడా వీరికి సిద్ధించక పోవచ్చు. ఇంకా లౌకికమైన వాసనలు ఉంటాయి. అలాంటి వారు వెళ్లే చోటు ఇది. ఈ చోటు నిస్సంశయంగా భూమి కంటే ఎంతో ఉదాత్మమైనది. ఎందువలననగా ఇది బ్రహ్మందాలన్నిటికి ఆవల ఉంది. స్వాగాది లోకాల కంటే ఎక్కువ ఆనందం ఇక్కడ అనుభవిస్తారు. కానీ ఇక్కడ పొందే ముక్తి పేరు సాలోక్యముక్తి. ఆ లోకంలో ఉండే ముక్తి మాత్రమే. ఇంకా చింతామణి గృహణికి వీరు చేరలేదు.

ఇక్కడివారు లలితాదేవిని ధ్యానిస్తూ ఆ ధ్యానానందాన్ని అనుభవిస్తారు కాని కర్మక్షయమైన తరువాత వారు భూమి యందు ఉత్తమ జన్మలు పొందుతారు. అప్పుడు వాళ్ళ జ్ఞానమై, యోగులై విచారణ చేస్తారు.

ద్వాంద్వరహితులు—అనగా సుఖ దుఃఖాలు, లాభ నష్టాలు, శీతోష్ణాలకు అతీతులై, జితేంద్రియులై ఎవరైతే ఆత్మతత్త్వాన్ని తెలుసుకుంటారో ఆ జ్ఞానలు మాత్రమే చింతామణి గృహంలో ఉన్న అమ్మలో లీనమవుతారు.

ఈ ప్రాకారానికి చేరినా తరువాతి జన్మలలో ఎప్పటికైనా ఇక్కడికి చేరే అభయం కనిపిస్తున్నది. అమ్మ ఉపాసన చేసే వారందరూ కూడా క్రమక్రమంగా జ్ఞాన వైరాగ్యాలను అవలంబించుకుని సాత్మ్రీకమై అంతర్ముఖసమారాధన చేస్తే ఈ జన్మలోనే చింతామణి గృహంలో ఉన్న అమ్మలో సాయుజ్యం పొందగలరు.

ఇది పదునాల్సి ప్రాకారం.

ఈ ప్రాకారంలో ఉన్నహారంతా చాలా గట్టి సాధకులే. సామాన్యులుకాదు.

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

తరువాత వచ్చేది ముక్తారత్నమయప్రాకారం అంటే ముత్యాల ప్రాకారం. తాప్రుప్రార్థి, మహాప్రార్థి, సదాముక్తా, సదోదకా అనే మంచి నదులు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇక్కడ ఉండేవారంతా దేవలోక వాసులు. ఇంద్రాది లోకాలలో ఉండే దేవతలు అమృతార్థిని ఆరాధిస్తే ఇక్కడకు చేరతారు. ఆ దేవతలంతా ఇక్కడ దివ్యానంద అనుభవాన్ని ఓందుతూ ఉంటారు.

ఇక్కడ ఉన్న దేవతలను రక్షించడానికి బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర లోకాల విభూతులు ఇక్కడ ఉంటాయి. బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర లోకాలు ప్రతి బ్రహ్మందానికి ఉంటాయి కానీ వాటి మూలం ఇక్కడ ఉంది. ఈ పదిహేనవ ప్రాకారంలోనే అష్ట దిక్పాలకుల లోకాలు ఉన్నాయి. దీనిలో తూర్పు వైపు రుద్ర లోకం ఉంది.

ఈ రుద్రలోకంలో పదహారు ఆవరణలు ఉంటాయి. ఈ పదహారు ఆవరణల మధ్యలో

మహారుద్రుడు ఉంటాడు. హీరణ్యబాహువు, సేనాని, దిశాంపతి, హరికేశుడు, పశుపతి, సస్వింజరుడు, త్విషిమంతుడు, పథినాం పతి, బట్టుశుడు, వివ్యాధి, అన్నపతి, హరికేశుడు, ఉపవితి, పుష్టానాంపతి అని ఇలా వీళ్ళ పేర్లుంటాయి. రుద్రంలో చెప్పుబడ్డ దేవతలందరూ ఇక్కడ ఉన్నారు.

లలితోపాభ్యాసంలో ఈ భాగం వింటే రుద్రాభిషేకం, రుద్రోపనిషత్తు జపించిన ఘలితం వస్తుందని చెప్పారు. అమృతియులో అన్ని విద్యలు ఉన్నాయి.

తరువాతది మరకత ప్రాకారం. ఇది రత్నప్రాకారాల్లో కీలకమైన ప్రాకారం. ఈ ప్రాకారం దండనాథాదేవీ అంటే వారాహాదేవీ ఉండే చోటు. ఇక్కడ అద్యుతమైన గృహోలు, విస్తారమైన తాళ వృక్షములు(తాటి చెట్లు) ఉంటాయి. అవన్నీ బంగారు ఆకుల తాటి చెట్లు. ఆ చెట్లు బెరదు కూడా బంగారంగా ఉంటుంది, మెత్రగా ఉంటుంది. వాటి క్రిందకు వెడితే శాంతి లభిస్తుంది.

దండనాథా దేవి యొక్క సమస్త పరివార దేవతలు ఈ ప్రాకారంలోనే ఉంటారు. ఈ తలికి ఇక్కడే కాక అమృతార్థి చింతామణి గృహం దగ్గర మరొక భవనం కూడా ఉంది. ఉన్నత్త బైరవి, స్వప్నశీలి, తిరస్కరిణి, కిరిపదాదేవీ మొదలైన వారాహా శక్తులు ఇక్కడ భాసిస్తూ ఉన్నాయి.

తరువాతది విద్రుమ ప్రాకారం. విద్రుమం అనగా పగడం. దీనితో రత్న ప్రాకారాలు పూర్తి అవుతాయి. ఈ పదిహేడవప్రాకారంలో బ్రహ్మలోక వాసులందరూ ఉంటారు. బ్రహ్మలోకంలో ఉండేవారు అమృత అనుగ్రహం పొందితే ఇక్కడికి చేరుకుంటారు. బ్రహ్మదేవుని

వాసం. ఇక్కడ దివ్య మహర్షులు, వేదాలు కొలువై ఉంటాయి.

తరువాత వచ్చేది మాణిక్య మండపం. దీనినే నానారత్నముయిప్రాకారం అంటారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రాకారం. ఇక్కడ వైకుంరంలో ఉన్న శక్తులన్నీ ఉంటాయి. అమ్ము లోకాలలో అన్ని లోకాలు ఉన్నాయి. అమ్ములో అందరు దేవతలు ఉన్నారు. ఇక్కడే అమ్మవారి నభాల నుంచి పుట్టిన దశావతారాలు ఉన్నాయి. ఆదిశేషువు పర్యంకం పై నారాయణుడు ఇక్కడ శయనిస్తూ ఉంటాడు. సమస్త ఆయుధాలతో, సర్వ శక్తులతో సర్వజ్ఞుడు, సర్వతో ముఖుడైన దామోదరుడు ఇక్కడ ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు.

తరువాతది సహస్రస్తంభమంటపం. ఇది పంతోమ్మిదవ ప్రాకారం. ఇక్కడ శివుడు సాక్షాత్ మహేశ్వరస్వరూపుడు మహాదేవుడన్న పేరుతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు. ఇక్కడ 28 శైవాగమాలు రూపం ధరించి పూజలు అందుకుంటూ ఉంటాయి. లలితాదేవీభక్తులైనవారు ఈ మహాదేవుని ఆత్మయిస్తే, వారి మంత్రం, తపస్సు సిద్ధించేటట్లు అనుగ్రహిస్తాడు. ఇక్కడితో రత్న ప్రాకారాలు పూర్తి అయ్యాయి. మొత్తం ఇప్పటి వరకూ పంతోమ్మిది ప్రాకారాలు పూర్తి అయ్యాయి.

తరువాతది మనోమయప్రాకారం. ఇప్పటి వరకూ చెప్పినవన్ని భౌతికంగా కనిపిస్తు న్నాయి. కాని మనస్సు ఎన్నో కల్పించగలదుగాని భౌతికంగా వాటిని చూడలేరు. భౌతికంగా రకాలు సాధ్యం కానివాటిని సాధ్యం చెయ్యగలిగే ప్రాకారాలు ఇక్కడ నుండి మూడు రకాలు వస్తాయి. వాటిలో మొదటిదే ఈ మనోమయ ప్రాకారం.

సహస్రస్తంభమంటపానికి, ఈ మనోమయ ప్రాకారానికి మధ్యలో ఒక బావి ఉంది. ఇది అమృత వాపి. అమృతపు బావి. దీని స్నేరణ చాలా పుణ్యప్రదం. దీనిలో జలాన్ని త్రాగినవారు సిద్ధులు, మహాబలులు, వజ్ర శరీరులు, ప్రాజ్ఞలు అవుతారు. ఈ నీరు ఎంత శక్తిమంతమైందంటే వాసన చూసినా దాని యొక్క శక్తి లభిస్తుందని చెప్పారు.

ఇక్కడ అనేక రకాల పట్టలు ఉంటాయి. ఈ పట్టలన్నీ లలితా మంత్రమే జపిస్తూ ఉంటాయి. అమృతవాపి అతి విశాలమైనది. దానిలో నొకలు తిరుగుతూ ఉంటాయి. అక్కడికి చేరగలిగే స్థితి గల సిద్ధులకి ఆ నొకలలో విషారం చేయిస్తూ ఉంటారు. ఆ నొకలలో ఎవరు ఎక్కాలనేది చూసుకుని నడిపే ఒక ఈశ్వరి ఉంటుంది.

ఆవిడ నౌకేశ్వరీదేవి. ఆ నౌకేశ్వరీదేవి వారాహీ దేవి చేత నియమింపబడిన ఒక శక్తి. ఆవిడ పేరు తార. తార అంటే దాచీంచునది అని అర్థం.

శ్రీ లలితోచాభ్యానమ్

నల్ల కలువల వంటి నీలకాంతులతో ఉన్న పరిచారికలు ఈ తారాదేవికి ఉంటారు.
వీరి అనుమతి లేనిదే ఎవ్వరూ ఇటు రాలేరు.

తరువాత వచ్చేది బుధిశాలము. మనోప్రాకారానికి, బుద్ధి ప్రాకారానికి మధ్యలో ఆనంద వాపి అనే బావి ఉంది. ఈ బావిలోని నీరు మద్యంలా ఉంటుంది. అంటే మత్తెక్కిస్తుంది. లోకంలో చూసేవి కావు. ఇవి దివ్యములైనవి. దీనికి పొగడపూల వాసన ఉంటుంది. ఇలా చెప్పడంలో హాయుగ్రీవ స్వామి దృశ్యం చెప్పడమే కాకుండా శబ్దం వినిపిస్తున్నాడు.

వాసన కూడా చూపిస్తున్నాడు. మణిద్విషపాస్ని అనుభవంలోకి తెస్తున్నారు. ఆ బావిలోని నీరు బంగారు రంగులో భాసిస్తూ ఉంటుంది.

ఇక్కడి నౌకేశ్వరీదేవికి వారుణిదేవి, సుధామాలిని, అమృతేశ్వరీ అని మూడు పేర్లు చెప్పారు.

తరువాతది అహంకారమయ ప్రాకారం. ఇక్కడ విమర్శవాపి అనే పెద్ద బావి ఉంది. సుఘమ్యానాడిలో స్ఫవించే అమృతపు రుచి అక్కడ ఉంటుంది. సుఘమ్యానతర్వతమైనది. సుఘమ్యులో ప్రతీ వారికి చిదేకరసరూపీణి అని ఒక అమృతధార ఉంటుంది.

ఆధ్యాత్మిక సాధనలో ఒక్కాక్కు ఇంద్రియ ప్రజ్ఞను దాటి ఎదిగినవాడు ఒక్కాక్కు ప్రాకారానికి చేరుకుంటాడు. ఇక్కడ భక్తుడి ప్రజ్ఞ ఏ స్థాయి దాకా వచ్చాక దేహం చాలించాడో, ఆ స్థాయిలో అక్కడకు చేరుతాడు. అనాత్మ తత్త్వాన్ని పరిహరించడంలో సాధకుడు ఏ ప్రాకారం వరకు రాగవిగాడో అక్కడి నుంచి మణిద్విషపంలో కొనసాగుతుంది.

సుఘమ్యులో ఉన్న ఆ పరమామృత రసాన్ని పట్టుకోగలిగినవాడు ఇక్కడికి చేరుకుంటాడు. ఏ స్థితిలో దేహాన్ని విడిచి పెడతాడో ఆ యోగ్యితిని అక్కడ అనుభవిస్తాడు. ఆ మణిద్విషపు రుచి ఊహకి అందదు. ఇక్కడి నౌకేశ్వరీ దేవికి మరోపేరు కురుకుళ్ళాదేవి.

ఈ మూడు వాపికలు ఇదా, పింగళ, సుఘమ్యులుగా భావించవచ్చు.

తరువాత వచ్చేది సూర్యబింబమయప్రాకారం.

మన భూమికి ఒక సూర్యుడు, కానీ ఇలాంటి సూర్యులు ఎందరో ఉన్నారు. వారందరికి మూలస్థానం ఈ ప్రాకారం. ఇక్కడి తల్లి సంకల్పంలోంచి సూర్యమండలాలకి మూలమైన ఒక తేజఃస్వరూపుడు వచ్చాడు. ఆయన పేరు మార్తాండ శైరవుడు.

ఆయన నుండే సమస్త బ్రహ్మండాలలోకి సూర్యుడు వచ్చాడు.

ఇక్కడ ఎండ ఉంటుంది కానీ అది వేడిగా కాకుండా అష్టదమయంగా ఉంటుంది.

ఇక్కడ ఉండే సురలు, సిద్ధులు, నరులు, అసురులు అందరి శరీరం సూర్యకాంతిలా ఉంటుంది. ఈ సూర్యమండలం దగ్గర మార్తాండ బైరవుడు పన్నెండు రూపాలతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు. వీరే ద్వాదశాదిత్యులు. మార్తాండ బైరవుని దగ్గర ముగ్గురు ప్రథాన శక్తులు ఉంటారు. ఆ పేర్లన్ని విని ఆ దేవతలు అసుగ్రహించాలని నమస్కారం చేసుకొంటే చాలు బ్రతుకు బాగుంటుంది. వీరంతా అమృతారిని ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు.

అవి మహాప్రకాశకశక్తి, చక్షుపుత్రీ, ఛాయాదేవి అనే మూడు శక్తులు.

వీరి వల్లే వెలుగు వస్తోంది. మహాప్రకాశకం అంటే కాంతి. చక్షుపుత్రీ అంటే కన్సు. చూడగలిగే శక్తి. ఛాయ అంటే నీడ. వెలుగు ఉంటేనే నీడ ఉంటుంది.

దీనినే బాలాతపోద్దార భూమి అంటారు. ఆతపం అంటే ఎండ లేదా కాంతి. ఆ లేత సూర్య కాంతి ఉద్దారమై విస్తారమై ఉన్న చోటు కాబట్టి దీన్ని సూర్యచింబమయప్రాకారమని, బాలాతపోద్దారమని అంటారు.

తరువాత చంద్రచింబమయ ప్రాకారం. ప్రతి ప్రాకారమధ్యంలో దూరం ఏడు యోజనాలు. ఈ ప్రాకారంలో వెన్నెల కాంతి పరుచుకుని ఉంటుంది. దీని పేరు చంద్రికోద్దారము. సర్వచంద్రులకు, రసాలకు అధిదేవుడైన చంద్రుడు సోమనాథుడు అనే పేరుతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాడు. నిర్వులమైన ఆకారం కలిగి ఉంటాడు.

అయిన చుట్టూ అశ్విన్యాది నశ్కత్రాధిదేవతలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటారు. సోమనాథుడు వీరందితో కలిసి అమృతును ఆరాధిస్తూ ఉంటాడు.

తరువాతది శ్యాంగారప్రాకారం. శ్యాంగారం అంటే అలంకారం, శోభ. దీన్నే తెలుగులో సింగారం అంటారు. ఇది కౌస్తుభమణులతో నిర్మించబడింది. ఇది భూమి యందు దొరికే మణి కాదు, సముద్రమధనంలో ఉధృవించిన మణి. నారాయణుడు వక్షస్థలంలో పెట్టుకునే మణులు. ఇక్కడ మహాశ్యాంగార పరిఘు ఉంది. పరిఘు అంటే కందకం(అగ్ర). కోటల దగ్గర కందకం తవ్వి దానిలో నీరు పోసి శత్రువులు దాటి రాకుండా ఏర్పాటు చేస్తారు. ఆ విధంగా అక్కడ మహాశ్యాంగార పరిఘు ఉంది. దాని నిండా మంచి రసమయమైన జలం నింపబడి ఉంటుంది. దానిలో చాలా మంది చక్కగా అలంకరించుకున్న అందగాళ్ళు, అందగత్తెలు విహారిస్తూ దివ్యమైన ఆనందాన్ని అనుభవిస్తూ ఉంటారు. వారందరి మధ్యలో కూర్చుని, ఆ పరిఘునంతటిని జాగ్రత్తగా చూసుకునేవాడు మన్మథుడు. ఇక్కడ ఎవరు చింతామణి గృహంలోకి వెళ్ళాలో నిర్మయించేది ఇతడే. అది దాటి వెళ్ళడం మహా కష్టం. మోహన్ని ఎవరు పూర్తిగా జయిస్తాలో వారు మాత్రమే దీనిని దాటి వెళ్ళగలరు.

శ్రీ లలితోపాభ్యానమ్

సంసారిణశ్చ రాగాంధాః బహు సంకల్ప కల్పనాః
మోహోకులాశ్చ పురుషా వికల్పుకోభభూసరాః
ప్రభూత రాగ గహనాం ప్రోధవ్యామోహదాయీనీమ్

సంసారులైనవారు, రాగాంధులు (బక వస్తువు నాది అని మమకారంలోనే పడి ఉండిపోయేవారు), ఆనేక సంకల్పాలు కలవారు, ఎంతో గొప్ప సాధనలు చేసినప్పటికీ ఈ ప్రాకారం వరకే చేరగలరు.

యస్య సర్వే సమారంభాః కామసంకల్పవర్ణితాః
జ్ఞానాగ్నిదగ్ధకర్మాణం తమాహూః పండితం బుధాః

అమ్మ యొక్క అసలు తత్త్వం(ఆత్మతత్త్వం) మంత్రానికి, ఉపాసనకు కూడా దొరకదు. దేవిపల్ల అది దొరుకుతుందో, దానికి కావల్సిన చిత్తపుద్ధిని ఇప్పుడానికి ఇప్పనీ పనికి వస్తుయి. చాలా మంది పూజ భౌతికప్రయోజనాల కోసమే కానీ ఆత్మతత్త్వ సాధన కోసం చెయ్యరు. భౌతికప్రయోజనాలు లోకయూతకి మాత్రమే. అసలు పరమార్థం అమ్మ ఒడిని చేరడం. అమ్మ ఒడిని అడిగితే అమ్మ కని పిస్తుంది. ఏదో కావాలని అమ్మనీ అడిగితే, అమ్మ కనపడదు. తప్ప అమ్మది కాదు. బిచ్చగాదు బిచ్చం అడిగితే అమ్మ రావక్కరేదు. పరిచారిక వచ్చి బీక్క వేసి పంపించేస్తుంది. సంసారిణై, రాగిణై సంకల్పాలతో ఉన్నవారంద రినీ అక్కడ ఆపేస్తారు. అమ్మ దగ్గరకి బ్రహ్మ, విష్ణు, మహాశ్వరులు మాత్రం స్వేచ్ఛగా వెళ్ళవచ్చు. వారు సాక్షాత్తు అమ్మ యొక్క స్వరూపాలు.

త్రిమూర్తులు కాక, ఈ వికారాలను జయించిన సిద్ధులు/మహాత్ములు ఈ ప్రాకారం దాటి వెళ్ళగలుగుతారు.

ఇక్కడితో 25 ప్రాకారాలలో ప్రధానమైనవనీ అయిపోయాయి. వీటన్నిటి తరువాత వచ్చేది అమ్మవారి నివాసమైన చింతామణి గృహం.

ఇరవై అయిదు ప్రాకారాలలో ప్రతి ప్రాకారానికి నాలుగు దిక్కులా నాలుగు గోపరాలు ఉన్నాయి. మొత్తం వంద గోపరాలు దాటాక చింతామణిగృహంలోకి ప్రవేశం. ఇది ప్రాకారంగా చెప్పబడలేదు. ఈ చింతామణి గృహం చుట్టూ పెద్ద వనం ఉంది, దాని పేరు మహాపద్మాటపీ వనం. ఆ మహాపద్మాటపిలో ఉన్నవనీ మెట్ట తామరలు. మెట్టతామర లంటే నేల మీద వచ్చే తామరలు. ఇవి చింతామణి గృహంనికి ఆరు యోజనాల దూరంలో విస్తరంగా వ్యాపించి ఉంటాయి. ఇక్కడి మట్టి అంతా సవరత్నమయైనది.

శ్రీ లలితోచాభ్యాసమ్

ముందు చెప్పుకున్న పద్మరాగ మయప్రాకారం దగ్గర ఉన్న భూమి కూడా ఆ విధంగానే ఉంటుంది. మఱులకి స్వయం ప్రకాశక లక్షణం ఉంటుంది.

అమృవారి చోటు మణిద్విపం అంటే స్వయంప్రకాశకమైన ద్విపం. ఈ భూమి రత్న మయమైనది. ఆ భూమిలో బంగారుకాదలతో కూడిన పెద్ద పద్మాలు ఉంటాయి.

ఒక్కొక్క కాడ పొడవు ఒక యోజనం ఉంటుంది. ఈ పద్మాలు పత్రాలు పది తాటిచెట్ల పొడవు కలిగి ఉంటాయి. వాటి కేసరాలు (కింజల్మములు) అయిదు తాటి చెట్ల పొడవు ఉంటాయి. పూల మధ్యభాగం ఉన్న దిద్దు పండ మూరల ఎత్తుతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. వాటి కాండాల నిండా చిన్న కంటకాలు అందంగా భాసిస్తూ ఉంటాయి.

మహా పద్మాటపీ కక్ష్యకి తూర్పు భాగంలో అర్ధ పాత్ర ఉంటుంది. శ్రీవిద్యోపాసకులు నవావరణ అర్పన చేసేటప్పుడు ఈ అర్ధ పాత్ర పెట్టుకుంటారు. అర్ధ పాత్రలో మూడు భాగాలు ఉంటాయి. ఆధారము, పాత్ర, పాత్రలో రనం.

ఆధారం అగ్ని కళలతో చేయబడింది. ధూప్రార్చి, జ్వలిని, ఊష్ణ, జ్వలిని, విస్ములింగిక మొదలైన పది కళలతో అగ్ని అక్కడ ఉంటాడు. దాని పైన పన్నెందు సూర్యకళలతో పాత్ర ఉంటుంది. దానిలో అనేక ఓషధి జలములతో నింపిన అమృతం ఉంటుంది. దీనిలో చంద్ర కళలు పదపోరు, బ్రహ్మ కళలు పది, విష్ణు కళలు తొమ్మిది, రుద్ర కళలు పది, నాలుగు మహేశ్వర కళలు, పదపోరు సదాశివ కళలు భాసిస్తూ ఉంటాయి. ఈ కళలతో భాసిస్తూ, విశాలమైన పాత్రలో చిన్న నౌకలు ఉంటాయి.

ఆ నౌకలలో ఈ కళా దేవతలు క్రీడిస్తూ ఉంటారు. ఇది ఆ పాత్రలో ఉండే సాగసు. ఈ పాత్రలోని సర్వాపథిరసాన్ని మహాపద్మాటవిలో ఉండేవాళ్ళు, అమృవారి శ్రీచక్రంలోని తొమ్మిది అవరణలలో ఉండే దేవతలు తాగుతూ ఉంటారు. వీళ్ళు తాగడానికి మోసుకుని వెళ్ళే పరిచారికలు ఉంటారు.

శ్రీచక్రంలో త్రిలోక్యమాహనచక్రం నుండి సర్వానందమయచక్రం పరకు చెప్పబడ్డ అణిమ మొదలైన శక్తుల నుండి కామేశ్వరి, భగవాలినీ పరకు అందరికి అడపా దడపా ఈ పానీయం కావాలి. వీరిని అది తృప్తి పరుస్తుంది.

శ్రీ విద్యలో అర్ధపాత్రను పెట్టి 'తర్వయామి పూజయామి' అని చెప్పు ఉంటారు. ఇదే రఘుస్యం ఇక్కడ చెప్పబడుతోంది.

ఈ అణిమాది శక్తులందరూ అమృవారి చింతామణి గృహం లోపల ఉంటారు. పరిచార కులు పచ్చి కోట్ల కోలది బంగారు రత్న కుంభాలతో తీసుకుని వెళ్ళి అణిమాది దేవతలకు

శ్రీ లతితోషాభ్యానమ్

ఇస్తూ ఉంటే వారు తాగుతూ ఉంటారు. అటువంటిది ఈ అర్థా పాత్ర.

మహాపద్మాటవి కళ్యాణి ఆగ్నేయ దిగ్వాగంలో అగ్నికుండం ఉంది. ఒక్క ఇంటికి అగ్ని హోత్రం చేసుకోవాలి అన్నప్పుడు, విశ్వమనే ఇంటికి దంపతులైన ఆ కామేశ్వరి కామేశ్వరులు విశ్వరక్షణ కోసం అగ్నిహోత్రం చేస్తారు. అక్కడ ఆగ్నేయ దిగ్వాగంలో చిదగ్ని రగులుతూ ఉంటుంది. ఆ చిదగ్ని కుండంలో హోత్రిగా లలితా మహాదేవి, హోతగా మహాకామేశ్వరుడు ఈ సుధాధారలు హోమంలో వేస్తూ ఉంటారు.

ఈ గృహానికి నైబ్యుతి భాగంలో చక్రరాజరథం బాసిస్తూ ఉంది. గృహరాజానికి వాయవ్య భాగంలో మంత్రిణీదేవి యొక్క గేయచక్రరథం ఉంటుంది.

ఈశాన్యభాగంలో వారాహీదేవి యొక్క కిరిచక్ర రథం ఉంటుంది.

చింతామణిగృహానికి ఆగ్నేయదిక్కులో ఉన్న చిదగ్నికుండానికి పడమటి దిక్కులో గాయత్రీ

దేవి మందిరం ఉంది. దాని ప్రక్కన అభయంకర మందిరం ఉంటుంది. దాని ప్రక్కగా సూర్య మందిరం, ఓంకార మందిరం. తురీయ గాయత్రీ మందిరం, చతుర్షత్రీ మందిరం, గంధర్వ రాజ మందిరం, శ్రీహరి మందిరం, మహాగణపతిమందిరం, పంచాక్షరీమంత్ర వాచ్యదైన శివ మందిరం, త్ర్వీక్షర మంత్ర వాచ్యదైన మహామృత్యుంజయ మందిరం ఉన్నాయి. సర్వ మంత్రాదిదేవతలు అక్కడ ఉన్నారు.

ఇప్పుడీ చింతామణి గృహానికి చుట్టూ, ప్రధానంగా ఈ అగ్నిహోత్రిత్రానికి చుట్టూ ఉన్నాయి. చింతామణిగృహం యొక్క తూర్పు ద్వారానికి దక్కించివైపు మంత్రిణీదేవి అయిన శ్యామలా దేవి యొక్క ఇల్లు ఉంది. వామభాగంలో దండనాథ అయిన వారాహీదేవి యొక్క ఇల్లు ఉంది. మధ్యలో ఉన్న చింతామణి గృహం రెండు యోజనాల విస్తీర్ణం కలిగి ఉంది.

ఇక్కడి గోదలు ఒక్కాక్కటి క్రోసెడు విస్తీర్ణంలో ఉంటాయి. ఈ గోదలలో ఇటుకలు, మట్టి, రాయి ఏమీ లేవు, అన్ని చింతామణలే. చిచ్ఛక్తి స్వరూపమే చింతామణి గృహం. చిచ్ఛక్తి యందు గర్భితమైన మహాతేజస్సే శివశక్తిక్యరూపిణి లలితాంబిక. చింతామణి గృహంలో చిచ్ఛక్తి స్వరూపిణి అయిన జగదంబిక భాసిస్తున్నది.

ఇక్కడి గోదలు నాలుగు యోజనాల ఎత్తు ఉండి దానిలో చింతామణలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి. కోరుకున్నపన్నీ ఇచ్చే మణలే చింతామణలు.

ఇల్లాలి లక్ష్మణమే ఇంట్లో కనబడుతుంది. అమృ అందరి చింతనలను తీర్చే అసలు చింతామణి కనుక అవిడ ఉన్న ఇల్లు కూడా అవిడ వెలుగుతోనే నిండి ఉంది. చింతామణి

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమే

గృహం యొక్క అన్ని ద్వారాలలోను దివ్యమైన శక్తులు నివసిస్తా ఉంటాయి. ఆ ప్రాంత మంతా తల్లి యొక్క ఎర్రని కాంతులతో ప్రకాశిస్తా ఉంటుంది. ఈ చింతామణిగృహం మధ్యభాగంలో ఒక మహాపీరం ఉంది. అదే శ్రీచక్రం. శ్రీచక్రానికి మధ్య భాగంలో ఖిందువు రగ్గర ఒక మంచం పరచబడి ఉంది. ఇక్కడ శ్రీచక్రంలో దేవతలందరూ వర్ణింపబడ్డారు. మంచానికి నాలుగు కోళ్ళు, మధ్యలో ఒక బల్ల ఉంది. వాటిలో ఒక పాదం జపాకుసుమంలా ఉంది. అంటే ఎర్రని పువ్వు వలె భాసిస్తా ఉంది. అది మంచానికి అగ్నీయభాగంలో ఉంది. ఆ కోడు బ్రహ్మాదేవుని స్వరూపం. అలా బ్రహ్మత్వకమైన పాదం అగ్నీయ దివలో ఉంది.

రెండవ పాదం సైముతి దిక్కులో ఉంది, ఇది విష్ణుత్వకమైనది. ఇది ఇంద్రనీల కాంతులతో భాసిస్తా ఉంటుంది. మూడవది రుద్రాత్మక పాదం శుద్ధస్ఫుటికంలా ఉండి వాయవ్య దిక్కులో ఉంటుంది. ఈశ్వరాత్మకమైన పాదం కర్తృకారము (కొండగోగు పువ్వు) రంగులో భాసిస్తా ఉంటుంది. ఇది ఈశాస్య దిక్కును ఉంటుంది, మహేశ్వర శక్తి.

మధ్యలో పరచబడిన బల్ల దానిమ్మ పువ్వు రంగులో ఉంటుంది. అది దానిమ్మ పువ్వు రంగులో ఉండడాన్ని ఆదిశంకరులు భావిస్తా, “నిజానికి అది తెల్లనిదమ్మా! కారణం అది సదాశివుడు. విశుద్ధమైనతత్త్వం అది. సర్వారుణ అయిన తల్లి అక్కడ కూర్చోవడంతో అది అంతా వ్యాపించి ఆయన ఎర్రబడిపోయాడ”ని వర్ణించారు. విశుద్ధమైన ఆత్మే ఇన్నటికీ కారణమని భాసింపచేసేది ఆయన యొక్క అభండశక్తి అయిన జగదంబిక అని దీనిలోని తత్త్వం. ఈ విధంగా భాసిస్తున్న ఆ బల్లపైకి ఎక్కడానికి 36 రకాల మెట్లు ఉన్నాయి.

ఆవే ప్రపంచంలో వ్యాపించిన 36 తత్త్వములు. దాని పైన “శివాకారే మంచే పరమశివ పర్యంకనిలయాం” - కామేశ్వరుడైన పరమశివుడు ఉన్నాడు.

ఆయనే ఐదు అయ్యాడు. మొత్తం కలిపి ‘శివాకారే మంచే’ అన్నారు. పేరుకి నాలుగు కోళ్ళు, బల్ల అని చెప్పినా అంతా కలిపి ఒకే కర్మ కదా! చూడడానికి అయిదుగురైనా అంతా కలిపి ఒకే శివుడు. సృష్టి పని పెట్టుకుంటే అయిదు. సృష్టి పని లేకపోతే విశుద్ధతత్త్వమైనవాడే. సృష్టి చెయ్యాలనుకున్నపుడు కామేశ్వరుడు. ఆ కామేశ్వరుని యొక్క అంకంలో అమృతారు ఉన్నారు. ఆయన ఎంత అందగాడో!

తస్యోపరి పసస్వార్యదిజ్ఞాభో దయయాన్వితః

శృంగారవేషరుచిరస్వదా షోదశవార్షికః

ఉద్యద్మస్వరబింబాభ శృతుర్భస్త ప్రీతిలోచనః

శ్రీ లలితోపాభ్యాసమ్

హిర కేయూర మకుట కటకాద్వైరలంకృతః
కమనీయ స్నిత జ్యేత్యాన్ పరిష్వర్ధకపోలభూః

ఈయన తూర్పు దిక్కుకు అభిముఖంగా ఉన్న దయాన్మీతుడు. అద్యుతంగా అలం కరించుకుని కూర్చుని ఉన్నాడు. ఈయనది ఎప్పుడూ పదహారేళ్ళ వయసు. ఉదయస్తున్న సూర్యకాంతి పంటి ఎర్రని కాంతులతో ఉన్నాడు. నాలుగు చేతులలో అమ్మవారి ఆయుధాల పంటి ఆయుధాలే ధరించి ఉన్నాడు. అందమైన వెన్నెలపంటి నవ్వులతో ఆయన బుగ్గలు మెరిసిపోతున్నాయి. అంత అందంగా ఉన్నాడు స్వామి.

జాగర్తి భగవానాదిదేవః కామేశ్వరః పరః
తస్యేత్యంగే సమాసీనా తరుణాదిత్యపాటులా

ఆయన యొక్క అంకంలో అమ్మ ఉంది. ‘శివకామేశ్వరాంకస్థ’ అయింది. ఆయన నుంచి విడదీయలేని శక్తిని అని చెప్పడానికి అమ్మ ఆయన ఒడిలో కూర్చుంది.

సదా షోదశవర్ణావ నవ యోవనదర్శితా
అమృష్ట పద్మరాగాభ చరణాల్మినభవ్యటా
యూవకశ్రీ నిర్వ్యపేళ్ళ పాదలాహిత్య వాహిసీ
కల నిస్యునమంజీర రణత్యంకణ మనోహరా
అనంగశీర తూణీర దర్శ్యేన్నథన జంఖికా
సర్వశృంగార వేషాధ్య సర్వాభరణమండితా
సమస్తలోకమాతా చ సదాసంద వివర్ధిసీ

ఈలా అమ్మ పాదం నుండి తల వరకు వర్ణించారు.

ఇదే లలితాసహస్రంలో ‘కురువిందమణిక్రేణీకనతోషీరమండితా’ నామం నుండి వర్ణింపబడింది. ఆ తలి అద్యుత సౌందర్యాన్ని తాను వర్ణించలేనని హయగ్రీవస్యామివారు చెప్పాడు, “అగస్త్య! నేను చెప్పిందే అమ్మరూపం అనుకుంటావు నువ్వు.

కానీ నేను పూర్తిగా చెప్పలేను. నేనే కాదు. ఈ లోకంలో ఉన్నవారే కాక బృహస్పతులైనా అమ్మను గురించి పూర్తిగా చెప్పలేరు” అని చెప్పాడు.

తస్యాః శ్రీలలితాదేవ్యా వర్ణయామి కథం వప్సః
వర్ణకోటి సహస్రేణాఉ ప్యేకాంశో నహి వర్ణతే
వర్ణనా నామ వాగ్రూపా వాచస్పత్యాం కుతో గతిః
యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ

ఆ తల్లి చుట్టూ పెద్ద తెర (చాందినీ) కట్టబడింది. అదే మహామాయా యవనిక. ఆ పైన ఒక చక్రం ఉంది, అది ఇంద్రగోప వితానం. దాని నుండి అధ్యాత్మేన రత్నకాంతులు వస్తూ ఉంటాయి. వాటిని ధ్యానించాలి. అక్కడ భాసిస్తున్నది రః తల్లి. ప్రాకారాలన్నీ చూసి ఆనందించినా మనం చేరవలసిన చోటు ఇది. మన మనస్సు అక్కడ నిలిచిపోవాలి.

ఫలశ్రూతి

సానాష్టక మహోద్యానమారభ్యేతి క్రమేణ యే

వదంతి శ్రీపురకథాంతే యాంతి తాం పరమాంగతిమ్

ఎవరైతే ఈ నానా వృక్ష మహోద్యానం నుండి క్రమంగా ధ్యానిస్తూ, బిందుస్తానంలో ఉన్న లలితాదేవి పరకూ భావిస్తారో, వారికి పరమమైన గతి తప్పకుండా లభిస్తుంది.

అకర్షయంతి షృంఖంతి వితన్వంతి చ యే నరాః

యే పుస్తకే ధారయంతి తే యాంతి పరమాం గతిమ్

ఇది శ్రద్ధగా విన్నా, స్కరించినా, విపరించి చెప్పినా, వినాలని కుతూహలంతో అడిగినా వారంతా ధన్యులు. వారికి సద్గుతి లభిస్తుంది. ఈ విషయాలను ఒక పుస్తకంలో ప్రాపి, ఆ పుస్తకాన్ని పట్టుకున్నా పరమగతిని పొందుతారు. “నాయనా! ఇది దేవి యొక్క మందిరం. ఇంతకు మించిన గొప్ప చోటు మరొకటి లేదు సుమా! కనుక దీనిని భావించు.” అని చెప్పారు హయగ్రీవుల వారు. 25 తత్త్వాలే 25 ప్రాకారాలు. ఈ ప్రపంచమంతా వ్యాప్తి గాని, సమాప్తి గాని ఈ 25 తత్త్వాలతో నిండి ఉన్నదే. సాంఖ్య ప్రకారంగా పంచ తన్మాత్రలు, పంచ భూతాలు, పంచ జ్ఞానేంద్రియాలు, పంచ కర్మాంద్రియాలు, మనో బుద్ధి అహంకార చిత్తములు, జీవుడు. ఇవి మొత్తం 25.

ఈ 25 కూడా 26వదైన పరమేశ్వరి షైతన్యం చేతనే వెలుగుతున్నాయి. 24 నేను అనుకునేవాడు జీవుడు. ఈ జీవుడు ఎవరి వల్ల ఉన్నదో తెలుసుకుంటే, ఇక ఆ జీవుడు మిగలడు, అదే మిగిలి పోతుంది. నిజానికి 24 చెప్పారుగాని 25,26 మనం ఆర్థం చేసుకోవడానికి చెప్పారు. నిజానికి ఇన్ని లేవు, ఉన్నది ఒకటి పరతత్వం. అదే ఈ 24 యందు నిండిపోయి భాసిస్తోంది. వీటి యందు భాసిస్తూ ఇదే నేను అని తన్మయం చెందితే జీవుడు. వీటన్నిటినీ నడిపిస్తున్నా, ఇవేపీ నేను కాదు అని తెలుసుకుంటే ఈశ్వరుడు. ఆ తత్త్వంతో ఆలోచిస్తే జీవేశ్వరులకి భేదమే లేదు. ఈ 25 ఎవరి వల్ల వెలుగుతున్నాయో ఆ తల్లి ఆవిడ. క్రమంగా తెలుసుకోవలసినది అమృతారి శ్రీమన్నగరం. ఇది నాది అనుకుంటే శూన్యకనగరమై జీవుడు భండాసురుదౌతాడు. నాది అనుకుంటే శూన్యకం.

సామవేదం షష్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితాపాభ్యాసమే

అమ్మది అనుకుంటే శ్రీమన్మగరం. నాది అనుకున్నది ఏదీ నిజానికి నాది కాదు. కానీ నాది అనిపిస్తోంది, అందుకే దాని పేరు శూన్యకం. ఇదే దేహశ్వర్మి బ్రాంతి. మిథ్య అంటే అదే. ఈ 24 తత్త్వాలు ప్రపంచమంతా ఉన్నాయి కనుక ప్రపంచమంతా అమ్మ చోటే. ఇమ్మీ ఇక్కడే ఈ శరీరంలోనే ఉన్నాయి కనుక ఇదంతా అమ్మ చోటే. ఎవరి హృదయం అమ్మవారిని నిరంతరం ఆరాధన చేస్తూ ఉంటుందో వారి శరీరమే శ్రీమన్మగరం. అదెష్టుడూ శ్రీమంతమంటే జ్ఞానవంతం, ప్రకాశవంతం, కాంతివంతం, లక్ష్మివంతం. మన శరీరంలో అమ్మ వెలుగు ప్రసరిస్తోందని ఎరుక కలగాలి. అలాంటి వారికి ఇంద్రియాలు ఇంద్రియాల్లా కాకుండా అమ్మవారి విభూతుల వలె గోచరిస్తూ ఉంటాయి.

అపి తెలుసుకుని క్రమంగా “స్నాత్కైవ దేవతా ప్రోక్తా లలితా విశ్వవిగ్రహమో” అని ఆ మూలంలో సహార్థికార కమలంలో భాసిస్తున్న ఆ తల్లిని గ్రహించగలమని చెప్పడమే

ఇప్పటి వరకూ తెలియజేసిన శ్రీమన్మగరవర్ధనకంతటికీ అసలైన పరమార్థం. ఎవరైతే ఈ చింతనం నిరంతరం చేస్తూ ఉంటారో వారి యొక్క ఇంద్రియ ప్రవృత్తులు, మనో ప్రవృత్తులు, బుద్ధి ప్రవృత్తులు, ప్రోణ ప్రవృత్తులు మొత్తం లలితామయమై వారి ఉనికి మణిద్విపం అయిపోతుంది. అలాంటి వారు సంచరిస్తుంటే అమ్మవారు తిరుగుతున్నట్టే. కనుకనే దీనిని భావన చేస్తూ అమ్మవారి మంత్రం చెయ్యాలి.

అమ్మ మంత్రం కాదివిధ్య, హాదివిధ్య మొదలైన అనేక రూపాలతో ఉంది. లోకంలో కాదివిధ్య ఇహము, పరమ కూడా ఇవ్వగలిగిన గొప్ప విధ్య, దీనిని ఏ విధంగా ధ్యానించాలో చెప్పుటా, “ఉదయాన్నే నిద్ర లేచి మంచం మీదే కూర్చుని క్రమంగా ఒక్కొక్క చక్రాన్ని దాటు తున్నట్లు ధ్యానం చేసి పైనున్న శిరస్సులో సద్గురు పాదుకలను స్థరించాలి. తరువాత అమ్మవారిని చింతన చేసుకుని ఉష్ణోదకం(వేడినీరు)తో స్నానం చేయాలి. వేడి నీళ్ళ స్నానం సాధకుడికి మంచిది. జలము శుద్ధి చేస్తుంది, వేడి చేయడం వల్ల అగ్ని కూడా కలుస్తుంది కనుక అది శుద్ధం చేస్తుంది. ఆ తరువాత

పరిధాయ పట్టా శుధ్మా కౌసుంభా వాథవారుణా-ఎవ్రని రంగు అమ్మకు ప్రీతిపాత్రమైనది కనుక ఎవ్రని కనకాంబరం రంగు కలిగిన పట్టుబట్టగాని లేదా, మడి పాప్రం కానీ కట్టుకుని, పవిత్రంగా తనని తాను అలంకరించుకుని, వారి వారి సంప్రదాయాలను అనుసరించి ఉండ్చు పుండ్రం కాని, త్రిపుండ్రం కానీ లేదా బిందువుగా గానీ ఘాలభాగాన్ని అలంకరించుకోవాలి.

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

అటు తరువాత సూర్య భగవానునికి వారి వారి విధానాల ప్రకారంగా అర్థ ప్రదానాలు చేసి, సంధ్యా పండనాదులు పూర్తి చేయాలి. అటు తరువాత సూర్య మండలాంతర్వర్షి అయిన అమృతార్థిని ధ్యానించి, దేవ పితృ తర్వాతలు చేసి అప్పుడు ఇంతవరకు చెప్పినదంతా ధ్యానం చేయాలి.

నానా వృక్ష మహాద్యానం ఆరభ్య లలితావథి - నానా వృక్ష మహాద్యానం నుంచి లలితాదేవి వరకూ ధ్యానించి, పూజాభండంలో చెప్పిన విధంగా పూజించాలి. పూజ చేసేటప్పుడు తూర్పు ముఖంగా కానీ, ఉత్తర ముఖంగా కానీ కూర్చొని జపించాలి. ఆ సింహాసనేశ్వరిని స్థాపించి, పూజానంతరం అమృతార్థి మంత్రాన్ని జపం చేయాలి.

ఎవరికి ఏ మంత్రాలు ఉపదేశింపబడ్డాయా అవి జపించాలి. ఏ మంత్రం లేకపోతే 'శ్రీమాత్రేనమః' అనే మహా మంత్రాన్ని జపించపచ్చ.

మంత్రాన్ని అదే సర్వస్సంగా శక్తి కొలది చెయ్యాలి. నా బ్రతుకంతా ఆ మంత్ర జపం కోసమే ఇవ్వబడిందన్న సాధనగా మంత్ర జపం చేసినవాడు ఏ పాపం లేనివాడవుతున్నాడు. అటువంటి వాడ్చి దేవతలందరు నమస్కరిస్తారు. వారు లలితా దేవి యొక్క అనుగ్రహాన్ని పొందుతారు. ఈ తల్లిని రకరకాల ప్రయోజనాల కోసం, రకరకాలుగా ఆరాధించడం ఉంది. కొంత మంది తల్లి తెల్లని కాంతితో భాసిస్తున్నట్లు ధ్యానిస్తారు, అటువంటి వారికి దివ్యమైన జ్ఞానసిద్ధి, వాక్ సిద్ధి లభిస్తాయి.

యే ధ్యాయంతి మహాదేవీం తాంస్తాస్మిష్టి ర్ఘజంతి తే

మనోరాదిమఖండస్తు కుందేందు ధవక ద్యుతిః

అప్యాచ్ఛక్తం జ్యోలజ్ఞాల శ్చింతనీయస్తు మూలకే

ఎవరైతే అనాహత చక్రంలో అమృతార్థిని తెల్లని కాంతులతో ధ్యానిస్తారో వారికి దివ్యమైన సిద్ధులు లభిస్తాయి.

ఇంద్రగోపక సంకాశో ద్వితీయో మనుఖండకః

విభావనీయో హృష్ణక్ర ఆఫాలాంతం జ్యోలచ్ఛభః

తరువాత అమృతార్థిని నీలకాంతులతో భావిస్తూ హృదయం నుంచి ఫాలం వరకు ధ్యానించాలి.

అథ లలాటపట్టస్థ ద్విదళాంబుజ కోటరే

విభావనీయ స్తారీయ ఖండో దురితభండకః

ముక్తో ధైయాత్ శశిజ్యోత్స్మాధవక్షాకృతిరమ్మికా

శ్రీ లక్ష్మిపొబ్బానమ్

ಅಕ್ಷಯದಿನ ನುಂಡಿ ಪೊಲಭಾಗಂ ಪೈನ ಅಂತೆ ಕೂಡಾ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

దీనినే - శిరస్థితాచండ్రనిభా ఫాలస్థింద్ర ధనుష్ప్రభా
హృదయస్థా రవిప్రభ్యా త్రికోణాంతరదీపికా

అని లలితాసహప్రంలో చెప్పారు. ఇలా అమృతారిని హృదయం నుండి శిరస్సు వరకు ఊర్ధ్వచక్రాలలో ధ్వనించాలి. ఇది ఉత్తమమైన సాధన. ఇది దివ్యమైన విద్య. ఉత్తమమైన గురువుల దగ్గర పొందాల్చింది. ఎవరికైతే లలితాదేవిని హజించాలని బుద్ధి పుదుతుండో వారికింక భయం లేదు. వారింక క్రింద పడరు. వారి స్థానం బట్టి పై పైకి వెళుతూ ఉంటారని చెప్పారు.

యన్న నో పశ్చిమం జన్మ స్వయం యో వా న శంకరః
న తేన లభ్యతే దిద్యా లలితా పరమేశ్వరి

అని చెప్పారు. ఎవరికి చివరిజన్మే, వారికి శ్రీవిద్య లభిస్తుంది లేదా సాక్షాత్తు శివాంశ ఉన్నవాడికి శ్రీవిద్య లభిస్తుంది.

ఇయమేవ ఆత్మవిద్యాస్యాత్ ఇయమేవ పరాగతిః
 న ప్రాప్యతే కుచారిత్తిః కుట్టిత్తైః కుటీలాశయైః
 వేదబూష్యాః పృథాతర్యైః పృథావిభ్రాంత బుధీభిః
 నష్టైరశీలైరుచ్ఛిష్టైః కులభ్రొష్టైః నిష్పురైః
 దర్శనద్వేషిభిః పాపశీలై రాచారనిష్టకైః
 చార్యాకుమతనిష్ఠాతై గ్రర్పితైః పరదూషకైః
 అనాత్మజై రనల్పేషైః క్రోధనై ర్యారుబాధకైః
 ఉద్ధతై రుద్ధతాలాపైద్రాంభికైరతిమానిభిః
 ఏతాదురానాం మర్మానాం ఇయమత్తంత దుర్వా

ఇది ఆత్మవిద్య అని చెప్పబడుతోంది. ఆ తల్లిని ఆరాధించాలంటే ఎవరు అర్థులో చెప్పు, “చరిత్ర మంచిది కాని వారికి, కుత్సిత బుద్ధి కలవారికి, కుటీలమైన హృదయం కలవారికి, వేదమార్గానికి విరుద్ధంగా ఉన్నవారికి, వ్యధా తర్వాతు చేసేవారికి, రకరకాల అయోమయాలతో ఉన్నవారికి శ్రీవిద్యను ఇప్పురాదు. అంతే కాక శీలము లేనివారు, ఎగించు తినేవారు, కులత్రష్టులు, శైవము, శాక్షము మొదలైన దర్శనాలను ద్వేషించువారు, పాపశీలురు, ఆచారనిందకులు, చారాక మత నిషాతులు శ్రీవిద్యకు పనికిరారు.

చార్యకులు అంటే భోతికవాదులు. ఇతరులను దూషిస్తూ తిరిగేవారు, ఆత్మతత్త్వం

శ్రీ లలితోచాబ్ధానమ్

గురించి తెలుసుకోవాలని తపన లేనివారు, క్రోధనులు, ఇతరులను బాధించేవారు, గురువు పట్ల భక్తి లేనివారు, అహంకార పూరితులు, పనికిమాలిన మాటలు మాటలు వారు.

కథం చిదపి లబ్ధ్యాత్ పి విద్యా తేషు పరాజ్యుషీ

ఉన్నదోషాలను తొలగించమని ప్రార్థించినా, అమృతానుగ్రహించి తొలగిస్తుంది. ఇప్పటి వరకు చెప్పిన ఈ ఘట్టమంతా దేనికదే గొప్పది. అమృతారు ప్రకృతి, జగన్మహిని, లలితాంబికలుగా మూడు రూపాలు. అందులో జగన్మహినీ అవతారానికి ఒక ఫలితం ఉంది. అటు తర్వాత ఒక్కొక్క దేవత వచ్చి, ఒక్కొక్క రాక్షస సమూహాన్ని కొట్టడంలో ఒక్కొక్క ఫలితం ఉంది. సంపత్కరీ, అశ్వరూఢా, నకులీ, తిరస్కరిణీ, శ్యామల, వారాహీ, బాలాత్రిపురసుందరీ, మహాగణపతి - పీరందరి రాక్షససంహితగాథలకు ఒక్కొక్క ప్రయోజనం ఉంది. అవి చదివితే ఆయు మంత్రాధిదేవతల అనుగ్రహం లభిస్తుంది.

చివరగా అమృతారు చేసిన భండాసుర సంహితగాథ. తరువాత శివ పార్వతీ కళ్యాణం, సుబ్రహ్మణ్య జననం చదివితే దివ్యఫలితాలు లభిస్తాయి. అన్నిటికంటే మహాన్నతమైనది శ్రీమన్మగర వర్ణన. ఇదంతా ఎవరైతే చదువుతారో, వారికి అమృతారి పరిపూర్ణ అనుగ్రహం లభిస్తుంది. లోకానికి అతీతంగా ప్రకాశించే అతిలోక లావణ్యవతి(లలిత) కాబట్టి ఆవిష్కి వర్ణించలేమని చెప్పారు.

“యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ” అన్నాడు హయగ్రీవస్యామి. మాట, మనసు దేనిని వర్ణించలేవో అవిదే లలితాదేవి అనగా సాక్షాత్తు పరమాత్మ అని అర్థం.

సదాశివస్య మనసో లాలనాత్ లలితాభిదా

ఈవిడ సదాశివుని మనసుని లాలింపచేస్తుంది అంటే ఆనందింపజేస్తుంది కాబట్టి ఈవిడ పేరు లలిత అని చెప్పబడింది.

య ఇదం త్రుణుయాద్వివ్యం ఆభ్యాసం కుంభసంభవ

తస్య సిద్ధిః కరణైవ న స భూయోత్ పి జాయతే

ఎవరైతే దీన్ని వింటారో వారికి సిద్ధులన్నీ అరచేతిలో లభిస్తాయి. ఎవరు ఏది కోరుకొని దీనిని వింటారో, అది వారికి తప్పకుండా లభిస్తుంది. రోగాదులచే బాధపడేవారు ఈ చరిత్రను వింటే, ఆ రోగాలనుండి బయటపడతారు.

సామవేదం షష్ముఖశర్మ

శ్రీ లలితాపాభ్యానమ్

జరగాలని ఎవరైనా పారాయణ చేస్తే వారికి ఆ రోగం పోతుంది.

అభిచారాదులు అంటే ఇతరులు చేసే ప్రయోగముల ద్వారా బాధలు వస్తే, ఈ ఉపాభ్యానాన్ని పారాయణ చేస్తే, ఆ బాధలు పోతాయి. వీటిని పంచ పర్వాల యందు అనగా అష్టమి, నవమి, చతుర్దశీ, పూర్ణిమ, అమావాస్యల యందు, జన్మ తిథులలోనూ, పుణ్య క్షేత్రాలకి వెళ్లినప్పుడూ పారాయణ చేయాలి.

రాజ్యంలో ఏవైనా క్షోభలు ఉన్నప్పుడు, ఊరిలో ఏవైనా అల్లకల్లోలమైన రోగాలు వస్తే ఇది చదివితే శాంతి లభిస్తుంది. ఈ శాస్త్రం ఒక అమృత స్వరూపం.

ఇది ఒక దర్శన శాస్త్రం అని చెప్పారు. ఇది చదవడానికి

అశుభిర్వా శుభిర్వాపి యాద్యక్తా దృగవస్తితః:

ప్రత్యజ్ఞ ముత్సువే దౌర్గా పారయేదుభ్యమివల్లభః:

పుచి చేసుకునే అవకాశం లేని పరిస్థితులలో, అశుభిగా ఉన్నపుటీకీ చదవవచ్చు. ఏదో ఒక విధంగా ఈ గ్రంథాన్ని చదువుకోవాలి. ప్రతి సంవత్సర ఆరంభంలో దీన్ని చదవాలి. దుర్గా ఉత్సవాలలో (శరన్వరాత్రులలో) దీన్ని పారాయణ చేయాలి. సంక్రమణం అమృతారికి చాలా ప్రీతి.

ఇది ఒకసారి చదివితే చండిపారం కోటిసార్లు చదివిన ఘలితం లభిస్తుందని చెప్పారు.

ద్వాత్రింశతికాయాస్తు సకృదావర్తనాదపి

చండికా కోటి పారస్య సద్గుశం ఘలముద్భువేత్

అభ్యాన మేతదవదాత గుణాః పరంతః:

సత్యంప్రదాయక మపాకృత సర్వదుఃఖం

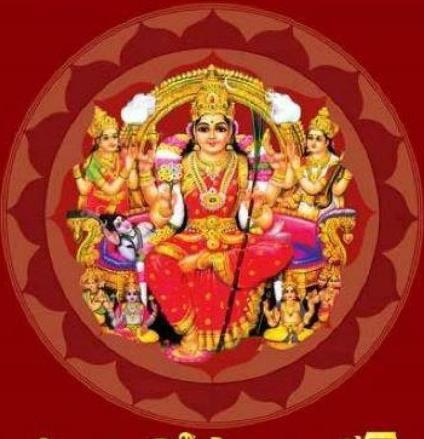
విజ్ఞాన దీపి కలికాం లలితా మహేశీ

మాసాద్య చేతసి వహంత సదాత్రా వీ తృప్తిమ్

ఈ తల్లిని ఈ ఆఖ్యానంతో నమస్కరించి సత్యంప్రదాయ ప్రకారంగా ఆరాధిస్తే, ఆ తల్లి వారి హృదయంలో విజ్ఞానదీపిని ప్రజ్వలింపజేసి తన తత్త్వాన్ని ప్రకటిస్తుందని లలితోపాభ్యానం ఆఖరి శ్లోకంలో తెలియజేసారు.

శ్రీ లలితాంబా చరణారవిందార్పుణమస్తు

శ్రీలతతోపాభ్యానేమ్

(ప్రవచన పాతం)

బ్రహ్మందపురాణంతగ్గరతమైన లలితోపాభ్యానంతోని
ఘుట్టలను వూర్పుపర పరిశీలనతో సమన్వయిస్తూ
ప్రవచించడం జరిగింది.

ఆయా సన్నివేశాలను, అసురగణ సంహోరానికి
అమృతండి ఆవిర్భవించిన దేవీరూపాలను
ఉపాసనాపరంగా, తత్త్వపరంగా వ్యాఖ్యానించడం
ఈ గ్రంథ ప్రత్యేకత. కేవలం పురాణకథగా కాక
ఒక తత్త్వప్రతిపాదనగా లలితా చరితను
సంభాషిస్తూ ప్రసంగించిన విషయాలనే
గ్రంథంలో పొందుపరచడమయ్యంది.

సామవేదం షష్ఠుబుర్రు

బుధిపీఠం ప్రచురణ